

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 28 lutego 2024 r.

Poz. 266

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 stycznia 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo energetyczne

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1093, 1642 i 2269, z 2022 r. poz. 1967 oraz z 2023 r. poz. 1113 i 1681),
- 2) ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wzmocnienia bezpieczeństwa gazowego państwa w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 1723),
- 3) ustawą z dnia 29 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 2370 i 2687),
- 4) ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. poz. 2127 oraz z 2023 r. poz. 2760),
- 5) ustawą z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku (Dz. U. poz. 2243 oraz z 2023 r. poz. 295 i 2760),
- 6) ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i 2760),
- 7) ustawą z dnia 8 lutego 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 295),
- 8) ustawą z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2029),
- 9) ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1506),
- 10) ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688),
- 11) ustawą z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. 1597),
- 12) ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1681),

- 13) ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1693),
- 14) ustawą z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1785),
- 15) ustawą z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1762)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 17 stycznia 2024 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 28, art. 35a i art. 37 ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1093, 1642 i 2269, z 2022 r. poz. 1967 oraz z 2023 r. poz. 1113 i 1681), które stanowią:

„Art. 28. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy eksploatuje gazociąg bezpośredni w rozumieniu art. 3 pkt 11e ustawy zmienianej w art. 1 lub sieć gazociągów kopalnianych w rozumieniu art. 3 pkt 11c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przeprowadza, przy udziale operatora systemu dystrybucyjnego gazowego, o którym mowa w ust. 2, przegląd eksploatowanej przez siebie infrastruktury w zakresie spełniania wymogów pozwalających uznać ją odpowiednio za gazociąg bezpośredni lub sieć gazociągów kopalnianych, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii i Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki raport z tego przeglądu.

2. Infrastruktura niespełniająca wymogów pozwalających uznać ją odpowiednio za gazociąg bezpośredni lub sieć gazociągów kopalnianych udostępniana jest przez właściciela operatorowi systemu dystrybucyjnego gazowego w terminie 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W celu udostępnienia infrastruktury operatorowi przedsiębiorstwo energetyczne będące właścicielem gazociągu bezpośredniego lub sieci gazociągów kopalnianych:

- 1) zawiera umowę, o której mowa w art. 41a ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1;
- 2) przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego gazowego, z którym zawarło umowę, o której mowa w pkt 1, informacje o tym gazociągu lub tej sieci gazociągów oraz charakterystyce poboru paliw gazowych, w szczególności informacje o:
 - a) odbiorcach końcowych w rozumieniu art. 3 pkt 13a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przyłączonych do tego gazociągu lub tej sieci gazociągów oraz ich charakterystyce poboru paliw gazowych w rozumieniu art. 3 pkt 3a ustawy zmienianej w art. 1,
 - b) łącznym poborze paliw gazowych przez odbiorców przyłączonych do tego gazociągu lub tej sieci gazociągów w okresie ostatnich 5 lat lub w całym okresie eksploatacji tego gazociągu lub tej sieci gazociągów, jeżeli okres ten jest krótszy niż 5 lat,
 - c) miejscu rozdziału własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji odbiorcy końcowego oraz własności układów pomiarowo-rozliczeniowych w rozumieniu art. 3 pkt 63 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wynikających z umowy o przyłączenie lub innych dokumentów,
 - d) parametrach jakościowych transportowanych paliw gazowych lub gazu ziemnego oraz o dokumentach potwierdzających akceptację tych parametrów przez odbiorców,
 - e) parametrach tego gazociągu lub tej sieci gazociągów oraz ich przebiegu, wynikających z dokumentów zgromadzonych przez przedsiębiorstwo energetyczne w okresie ich budowy i eksploatacji.

3. W przypadku gdy decyzja o udzieleniu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji paliw gazowych wymaga zmiany, operator systemu dystrybucyjnego gazowego, o którym mowa w ust. 2, lub przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 9d ust. 7 pkt 3 lub 4 ustawy zmienianej w art. 1, do których systemów dystrybucyjnych ma zostać włączona infrastruktura, o której mowa w ust. 2, składa do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wniosek o zmianę koncesji na dystrybucję paliw gazowych, w terminie miesiąca od dnia zawarcia umowy, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

4. W przypadku gdy decyzja o wyznaczeniu operatora systemu dystrybucyjnego gazowego wymaga zmiany, właściciel gazociągu lub sieci gazociągów, o których mowa w ust. 2, składa do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wniosek o wyznaczenie operatora systemu dystrybucyjnego gazowego w terminie miesiąca od dnia zawarcia umowy, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

5. Jeżeli odbiorca końcowy, do którego paliwa gazowe dostarczane były z pominięciem systemu gazowego bezpośrednio gazociągiem lub siecią gazociągów, o których mowa w ust. 2, nie zgłosi operatorowi systemu dystrybucyjnego gazowego, o którym mowa w ust. 2, lub przedsiębiorstwu energetycznemu, o którym mowa w art. 9d ust. 7 pkt 3 lub 4 ustawy zmienianej w art. 1, do których systemów dystrybucyjnych ma zostać włączona infrastruktura, o której mowa w ust. 2, informacji o zawarciu umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży paliw gazowych do dnia przeniesienia infrastruktury na podstawie umowy, o której mowa w ust. 2 pkt 1, ten operator lub to przedsiębiorstwo, zawiera niezwłocznie, w imieniu i na rzecz tego odbiorcy, umowę kompleksową z przedsiębiorstwem, o którym mowa w art. 4ia ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1.

6. Umowa kompleksowa, o której mowa w ust. 5, jest zawierana na czas nieokreślony i obowiązuje od dnia uprawomocnienia się decyzji o wyznaczeniu operatora systemu dystrybucyjnego gazowego dla gazociągu lub sieci gazociągów, o których mowa w ust. 2, lub w przypadku braku konieczności uzyskania koncesji – od dnia ustalonego zgodnie z zasadami określonymi w art. 4ia ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1.

7. Do dnia rozpoczęcia obowiązywania umowy, o której mowa w ust. 5, paliwa gazowe lub gaz ziemny mogą być dostarczane na podstawie umowy dotychczasowej.

8. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego potwierdza odbiorcy końcowemu przyłączonemu do gazociągu lub sieci gazociągów, o których mowa w ust. 2, warunki świadczenia usług dystrybucji lub proponuje nowe warunki, najpóźniej w terminie 60 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji o wyznaczeniu operatora systemu dystrybucyjnego dla gazociągu lub sieci gazociągów, o których mowa w ust. 2, lub od dnia ustalonego zgodnie z zasadami określonymi w art. 4ia ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, w przypadku braku konieczności uzyskania tej decyzji.

9. Warunki świadczenia usług dystrybucji, o których mowa w ust. 8, zastępują umowę o przyłączenie i stają się wiążące z chwilą ich skutecznego doręczenia, chyba że odbiorca paliw gazowych wypowiedzie umowę kompleksową, o której mowa w ust. 5. Sprzedawca paliw gazowych informuje niezwłocznie operatora systemu dystrybucyjnego gazowego o wypowiedzeniu umowy kompleksowej.

10. Nie wszczynają się postępowania, a wszczęte umarza, w sprawach o wymierzenie kary pieniężnej w zakresie, w jakim dotyczą one gazociągów lub sieci gazociągów, o których mowa w ust. 2, o ile w terminie 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy te gazociągi lub sieci gazociągów zostaną udostępnione operatorowi systemu dystrybucyjnego gazowego.”

„Art. 35a. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11 ust. 6 i 6a ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 6 i 6a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 1 pkt 19 niniejszej ustawy.”

„Art. 37. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów:

- 1) art. 8 pkt 2–5, 8 i 9, art. 11, art. 34 i art. 35, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
 - 2) art. 1 pkt 51 lit. a tiret czwarte w zakresie dodawanego art. 56 ust. 1 pkt 6aa–6c, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 3) art. 1 pkt 20 w zakresie dodawanego art. 11t ust. 6 pkt 2 i ust. 7 pkt 2 oraz art. 11x ust. 4, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 4) art. 1 pkt 19, który wchodzi w życie po upływie 48 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 5) art. 1 pkt 20 w zakresie dodawanego art. 11zg oraz pkt 51 lit. a tiret dziewiąte w zakresie dodawanego art. 56 ust. 1 pkt 30u i lit. b w zakresie, w jakim przepis ten dotyczy art. 56 ust. 1 pkt 30u, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 30 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 6) art. 1 pkt 5 lit. b, pkt 6, pkt 14 lit. d, pkt 20 w zakresie dodawanego art. 11y ust. 1 pkt 1–4 i 6 i ust. 2 pkt 2–8, art. 11z ust. 1–3, art. 11zb–11zd, art. 11zf, pkt 51 lit. a tiret dziewiąte w zakresie dodawanego art. 56 w ust. 1 pkt 30b, 30h, 30j–30p, lit. b w zakresie, w jakim przepis ten dotyczy art. 56 ust. 1 pkt 30b i 30j–30p, lit. d w zakresie, w jakim przepis ten dotyczy art. 56 ust. 1 pkt 30h, art. 7 pkt 2, pkt 6 lit. a i pkt 14 lit. b i c, art. 8 pkt 6 oraz art. 9, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 48 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;
- 2) art. 6–8 i art. 10 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wzmocnienia bezpieczeństwa gazowego państwa w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 1723), które stanowią:

„Art. 6. 1. Plany rozwoju, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, obowiązują do dnia uzgodnienia z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki planów rozwoju lub ich aktualizacji zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W przypadku gdy aktualizacja planu rozwoju, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, została przedłożona do uzgodnienia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, podlega ona uzgodnieniu na podstawie przepisów dotychczasowych.

3. Operator systemu magazynowania po raz pierwszy sporządza i przedkłada ministrowi właściwemu do spraw energii oraz Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki:

- 1) plan rozwoju, o którym mowa w art. 16¹ ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 – w terminie do dnia 30 września 2022 r.,
- 2) aktualizację planu rozwoju, o którym mowa w art. 16¹ ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1

– w terminie do dnia 31 marca 2025 r.

Art. 7. Minister właściwy do spraw energii może określić na rok 2022 lub 2023, w drodze rozporządzenia, niższą niż określona w art. 49b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 ilość gazu ziemnego wysokometanowego wprowadzonego do sieci przesyłowej, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości dostaw paliw gazowych do odbiorców końcowych, znaczenie cen paliw gazowych dla gospodarki i funkcjonowania państwa oraz równoprawne traktowanie uczestników rynku.

Art. 8. Podmiot prowadzący w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi, którego roczna wartość nie przekracza 100 000 euro, może prowadzić tę działalność bez koncesji, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 3, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”;

- 3) art. 3–4 ustawy z dnia 29 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 2370 i 2687), które stanowią:

„Art. 3. Do energii elektrycznej będącej przedmiotem umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3a. 1. Do:

- 1) realizacji obowiązku sprzedaży przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej wytworzonej energii elektrycznej na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 170, 1488 i 1933), na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na zorganizowanej platformie obrotu prowadzonej przez spółkę prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego i dnia bieżącego prowadzonych przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej, zgodnie z art. 49a ust. 1 i 5 ustawy zmienianej w art. 1,
- 2) przekazywania informacji oraz składania sprawozdania, o których mowa w art. 49a ust. 7 i 9 ustawy zmienianej w art. 1, Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w pkt 1,
- 3) ogłaszania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki średniej kwartalnej ceny energii elektrycznej niepodlegającej obowiązkowi, o którym mowa w art. 49a ustawy zmienianej w art. 1, w sposób określony w art. 49a ust. 8 tej ustawy,
- 4) kary pieniężnej, o której mowa w art. 56 ust. 1 pkt 32 ustawy zmienianej w art. 1, w zakresie nieprzestrzegania obowiązku, o którym mowa w art. 49a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1

– za okres przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy art. 49a ust. 1, 5, 7–9 oraz art. 56 ust. 1 pkt 32 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Termin, o którym mowa w art. 49a ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, którego bieg nie upłynął przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, upływa w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 2687).

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 4) art. 61 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. poz. 2127 oraz z 2023 r. poz. 2760), który stanowi:

„Art. 61. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 37 ust. 1 i 2 oraz art. 38 ust. 1 pkt 3, które wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 2022 r.;
- 2) art. 37 ust. 3 i 4 oraz art. 38 ust. 1 pkt 4, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.”;

- 5) art. 39a i art. 46 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku (Dz. U. poz. 2243 oraz z 2023 r. poz. 295 i 2760), które stanowią:

„Art. 39a. W 2023 r. oraz w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. sprzedawca z urzędu, w rozumieniu art. 3 pkt 29 ustawy – Prawo energetyczne, jest obowiązany do zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej albo umowy kompleksowej z odbiorcą uprawnionym.”

„Art. 46. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem art. 35, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.”;

- 6) art. 64, art. 71 i art. 89 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i 2760), które stanowią:

„Art. 64. 1. Odbiorca, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d tiret dziewiętnaste ustawy zmienianej w art. 37, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, składa po raz pierwszy oświadczenie, o którym mowa w art. 62b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 37, sprzedawcy paliw gazowych, który w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, na mocy umowy sprzedaży paliwa gazowego lub umowy kompleksowej dostarcza paliwo gazowe temu odbiorcy, w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Złożenie przez odbiorcę, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d tiret dziewiętnaste ustawy zmienianej w art. 37, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oświadczenia, o którym mowa w art. 62bb ust. 1 ustawy zmienianej w art. 37, w terminie określonym w ust. 1, zobowiązuje sprzedawcę paliw gazowych do stosowania wobec tego odbiorcy ceny maksymalnej paliw gazowych ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2023 r.

3. Złożenie przez odbiorcę, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d tiret dziewiętnaste ustawy zmienianej w art. 37, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oświadczenia, o którym mowa w art. 62bb ust. 1 ustawy zmienianej w art. 37, po upływie terminu określonego w ust. 1 zobowiązuje sprzedawcę paliw gazowych do stosowania wobec tego odbiorcy ceny maksymalnej paliw gazowych ze skutkiem od dnia następującego po dniu złożenia oświadczenia.”

„Art. 71. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na magazynowanie paliw gazowych w instalacjach magazynowych występuje do Prezesa URE z wnioskiem, o którym mowa w art. 9h³ ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 37, w terminie do dnia 3 listopada 2023 r.

2. Pozostają w mocy decyzje o wyznaczeniu operatora systemu magazynowania wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.”

„Art. 89. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 46 i art. 48 pkt 3, które wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2022 r.;
- 2) art. 39, art. 44 pkt 3, art. 48 pkt 1 i 2, art. 54, art. 62, art. 63, art. 68, art. 74 oraz art. 82, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.;
- 3) art. 53 pkt 8 i 9 oraz art. 76, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”;

- 7) art. 20 i art. 21 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 295), które stanowią:

„Art. 20. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki po raz pierwszy przeprowadzi konsultacje, o których mowa w art. 9d¹ ust. 4 ustawy zmienianej w art. 3, w terminie 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 21. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 3, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 10 pkt 1, 4–9, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.”;

- 8) art. 76 ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2029), który stanowi:

„Art. 76. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 23 pkt 14 i 15, które wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2023 r.;
 - 2) art. 1 pkt 15 lit. d i e, pkt 16 lit. a tiret pierwsze i drugie, pkt 30 lit. c, pkt 82 lit. c, pkt 99 lit. d, pkt 118 lit. b oraz pkt 121 lit. a i d, art. 3, art. 6 pkt 2, art. 7, art. 8, art. 21 pkt 4 oraz art. 23 pkt 1–13 i 16, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”;
- 9) art. 12 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1506), który stanowi:

„Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 10) art. 78 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688), który stanowi:

„Art. 78. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 62 lit. e w zakresie ust. 3b oraz art. 67 ust. 3 pkt 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.;
 - 2) art. 1 pkt 10 w zakresie art. 8f i art. 8g ust. 3 i 4, pkt 12 w zakresie art. 13b pkt 1 i art. 13i ust. 3 pkt 4, 7 i 11, pkt 17 lit. d, g i lit. k w zakresie pkt 13c, pkt 25 w zakresie art. 27b ust. 4 pkt 3 i 7, pkt 29 lit. b, pkt 38 lit. b tiret drugie, tiret trzecie w zakresie pkt 7b i tiret piąte w zakresie pkt 11, pkt 39 w zakresie art. 37eb ust. 4 pkt 1 i art. 37ec ust. 2 pkt 3 i 8, pkt 45 lit. a tiret drugie, trzecie i tiret szóste w zakresie pkt 7, pkt 47 lit. a tiret czwarte i szóste, pkt 53 i 60, pkt 62 lit. b i f, pkt 63 i 64, art. 6 pkt 1 lit. a i b, art. 11–13, art. 14 pkt 2 lit. b, art. 16 pkt 3, art. 22 pkt 1 i 3, art. 27 pkt 4–9, art. 37 pkt 2 lit. d w zakresie ust. 8 i 9, art. 39 pkt 2, art. 41 pkt 1 w zakresie pkt 4a, art. 43 pkt 1, 3, 5, 10, pkt 11 lit. b i pkt 13 lit. a w zakresie ust. 1, art. 54, art. 56 ust. 2, art. 62, art. 67 ust. 3 pkt 3 i art. 75–77, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.”;
- 11) art. 30 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. 1597), który stanowi:

„Art. 30. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 14, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”;

- 12) art. 20, art. 21, art. 23–26, art. 29–38, art. 40, art. 41, art. 47 i art. 48 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1681), które stanowią:

„Art. 20. 1. Do linii bezpośrednich, wydzielonych jednostek wytwórczych i jednostek wytwórczych bezpośrednio dostarczających energię elektryczną za pośrednictwem linii bezpośredniej, które pierwszy raz dostarczyły lub wytworzyły energię elektryczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do linii bezpośrednich, wydzielonych jednostek wytwórczych i jednostek wytwórczych bezpośrednio dostarczających energię elektryczną za pośrednictwem linii bezpośredniej, które pierwszy raz dostarczyły lub wytworzyły energię elektryczną w dniu lub po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 i art. 10 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Do postępowań w sprawie udzielenia zgody na budowę linii bezpośredniej, o której mowa w art. 7a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, oraz postępowań w sprawie pozwolenia na budowę linii bezpośredniej, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 3, wszczętych i niezakończonych prawomocną decyzją przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i art. 3 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”

„Art. 21. Umowy, o których mowa w art. 5 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zostaną dostosowane do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

„Art. 23. Operator systemu przesyłowego gazowego i operator systemu połączonego gazowego opracowują i zamieszczają na swojej stronie internetowej oraz udostępniają w swoich siedzibach wzorzec umowy o świadczenie usług przesyłania paliw gazowych, o którym mowa w art. 5 ust. 4aa ustawy zmienianej w art. 1, w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 24. Do umów, o których mowa w art. 5 ust. 4d ustawy zmienianej w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, chyba że odbiorca końcowy energii elektrycznej złoży sprzedawcy energii elektrycznej, z którym została zawarta umowa sprzedaży, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, albo umowa kompleksowa, wniosek o uzupełnienie tej umowy o postanowienia wskazane w art. 5 ust. 4d ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 25. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego, podejmując odpowiednie działania, aby od dnia 1 stycznia 2029 r., w przypadku gdy będzie to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa gazowego państwa, mogli zapewnić połączenie sieci gazowej, pośrednio lub bezpośrednio, z systemem przesyłowym gazowym znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z art. 9c ust. 1b pkt 5 lit. g ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 26. Sprzedawca energii elektrycznej oraz operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego poinformuje odbiorcę końcowego, z którym zawarł odpowiednio umowę sprzedaży energii elektrycznej lub umowę kompleksową oraz umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo, o którym mowa w art. 9d ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz wytwórcę, który jest zaopatrywany w energię elektryczną na podstawie umowy sprzedaży albo umowy kompleksowej, o nowych zasadach sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej wprowadzonych niniejszą ustawą oraz o terminie ich wejścia w życie, do dnia 1 lipca 2025 r.”

„Art. 29. 1. Do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, do sprzedaży rezerwowej paliw gazowych stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 46 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym w zakresie sposobu prowadzenia rozliczeń z odbiorcami oraz sposobu ustalania bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliw gazowych i standardów jakościowych obsługi tych odbiorców.

2. Do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 46 ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, do sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 46 ust. 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym w zakresie sposobu prowadzenia rozliczeń z odbiorcami oraz sposobu ustalania bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych energii elektrycznej oraz standardów jakościowych obsługi tych odbiorców, a także reklamacji.

Art. 30. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego opracuje i przedłoży Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, zwanemu dalej „Prezesem URE”, do zatwierdzenia instrukcję, o której mowa w art. 9g ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, albo jej zmianę dostosowaną do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego przedłoży informację o uwagach zgłoszonych przez użytkowników systemu oraz sposobie ich uwzględnienia, wraz z instrukcją lub jej zmianą.

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego opracuje instrukcję, o której mowa w art. 9g ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, albo jej zmianę w części dotyczącej jej przedmiotu, który jest objęty zmianą przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, i przedłoży Prezesowi URE nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie zmiany tych przepisów wykonawczych. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego przedłoży informację o uwagach zgłoszonych przez użytkowników systemu oraz sposobie ich uwzględnienia, wraz z instrukcją lub jej zmianą.

3. W terminie 4 miesięcy od dnia ogłoszenia zatwierdzonej instrukcji, o której mowa w ust. 1, albo jej zmiany operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, z wyłączeniem operatora systemu dystrybucyjnego, o którym mowa w art. 9d ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, opracuje i przedłoży Prezesowi URE do zatwierdzenia instrukcję ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej wraz z informacją o uwagach zgłoszonych przez użytkowników systemu oraz sposobie ich uwzględnienia.

4. W terminie 8 miesięcy od dnia ogłoszenia zatwierdzonej instrukcji, o której mowa w ust. 1, albo jej zmiany operator systemu dystrybucyjnego, o którym mowa w art. 9d ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1, zamieści na swojej stronie internetowej oraz udostępni w swojej siedzibie do publicznego wglądu instrukcję ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej, opracowaną zgodnie z art. 9g ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wraz z informacją o uwagach zgłoszonych przez użytkowników systemu oraz sposobie ich uwzględnienia.

5. Do dnia wejścia w życie instrukcji albo jej zmiany zgodnie z ust. 1 stosuje się następujące zasady wydawania oraz wykonywania poleceń, o których mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b ustawy zmienianej w art. 1, a także obliczania i wypłaty rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 54, z późn. zm.^{a)}):

- 1) rekompensatę finansową, o której mowa w art. 13 ust. 7 tego rozporządzenia, oblicza się i wypłaca na podstawie umowy określającej wysokość tej rekompensaty zawieranej pomiędzy operatorem systemu elektroenergetycznego wydającym polecenie a wytwórcą lub posiadaczem magazynu energii elektrycznej;
- 2) wydając polecenie, o którym mowa w art. 9c ust. 7a ustawy zmienianej w art. 1, w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego kieruje się kryterium redysponowania jednostkami wytwórczymi przyłączonymi do koordynowanej sieci 110 kV oraz sieci przesyłowej proporcjonalnie do ich mocy zainstalowanej, dążąc do równomiernego rozłożenia na jednostki wytwórcze, których dotyczy polecenie, łącznej wielkości zmniejszenia wytwarzanej mocy.

6. Rekompensata finansowa, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej, nie przysługuje w przypadku wyłączenia jednostki wytwórczej lub zmniejszenia wytwarzania mocy przez tę jednostkę, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmniejszenia pobieranej lub wprowadzanej mocy przez ten magazyn, w zakresie, w jakim umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej, zawarta przed dniem wejścia w życie instrukcji albo jej zmiany zgodnie z ust. 1, zawiera postanowienia uprawniające przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej do ograniczania gwarantowanej mocy przyłączeniowej lub wprowadzania ograniczeń operacyjnych, skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii.

Art. 31. Operatorzy systemów elektroenergetycznych i użytkownicy systemu elektroenergetycznego dostosują zawarte umowy o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej albo umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz do zmian instrukcji, o których mowa w art. 30, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa URE zatwierdzającej instrukcję, o której mowa w art. 9g ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 32. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego opracowuje po raz pierwszy ocenę wystarczalności zasobów na poziomie krajowym, o której mowa w art. 15i ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, na potrzeby przygotowania oceny funkcjonowania rynku mocy, o której mowa w art. 103 ustawy zmienianej w art. 10.

Art. 33. Prezes URE zamieszcza po raz pierwszy raport z monitorowania umów z cenami dynamicznymi energii elektrycznej, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18b lit. c ustawy zmienianej w art. 1, do dnia 30 maja 2025 r.

Art. 34. 1. Wysokość opłat, o których mowa w art. 7aa ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, wyrażona w zł/MWh, do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 46 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stanowi suma iloczynów ilości energii elektrycznej dostarczonej za pośrednictwem linii bezpośredniej i:

- 1) połowy wysokości składnika zmiennego stawki sieciowej w przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, oraz
- 2) stawki opłaty na pokrycie kosztów utrzymania systemowych standardów jakości i niezawodności bieżących dostaw energii w przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej lub przesyłowej elektroenergetycznej

– o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, przewidzianych w taryfie danego operatora systemu elektroenergetycznego, dedykowanych dla grupy taryfowej, do której są zaliczani wydzielony odbiorca lub przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, o którym mowa w art. 3 pkt 11f ustawy zmienianej w art. 1.

2. Ilość energii elektrycznej, o której mowa w ust. 1, jest określana na podstawie wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych, spełniających wymagania, o których mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 11x ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1.

3. Opłata, o której mowa w ust. 1, jest przekazywana, w terminie do 10. dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie, na rachunek bankowy operatora systemu elektroenergetycznego, do którego sieci jest przyłączony odbiorca wydzielony, o którym mowa w art. 7aa ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, lub przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną w celu bezpośrednich dostaw energii do jego własnych obiektów, podmiotów będących jego jednostkami podporządkowanymi w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 42 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598) oraz do odbiorców przyłączonych do sieci, urządzeń lub instalacji tego przedsiębiorstwa.

^{a)} Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 152 z 03.06.2022, str. 45.

4. Podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z linii bezpośredniej jest obowiązany do przekazywania operatorowi, o którym mowa w ust. 3, danych pochodzących z układu pomiarowo-rozliczeniowego umożliwiającego określenie ilości energii elektrycznej dostarczanej odbiorcy za pośrednictwem linii bezpośredniej.

Art. 35. Przedsiębiorstwa energetyczne, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, przedłożą Prezesowi URE taryfy uwzględniające koszty, o których mowa w art. 7aa ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 36. Prezes URE zatwierdzi taryfy, o których mowa w art. 35, w terminie 3 miesięcy od dnia ich przedłożenia przez przedsiębiorstwa energetyczne, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 37. Minister właściwy do spraw energii, po zasięgnięciu opinii Prezesa URE, opracowuje sprawozdanie dotyczące stosowania art. 47 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w stosunku do przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesję na obrót energią elektryczną, za okres od dnia 1 listopada 2021 r. do dnia 30 października 2024 r., zawierające w szczególności:

- 1) informacje o konieczności stosowania art. 47 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1,
- 2) ocenę postępów we wprowadzaniu skutecznej konkurencji między sprzedawcami energii elektrycznej i w przechodzeniu na rynkowe ceny energii elektrycznej,
- 3) informację o sposobie wykonywania przez sprzedawców energii elektrycznej obowiązku, o którym mowa w art. 47 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, i wpływie tych regulacji na sytuację finansową tych sprzedawców

– i przekazuje je Komisji Europejskiej w terminie do dnia 1 stycznia 2025 r.

Art. 38. Przepisu art. 9c ust. 2c ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się do istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy połączeń krajowego systemu elektroenergetycznego albo gazowego z systemami elektroenergetycznymi albo gazowymi innych państw.”

„Art. 40. 1. Do dnia 30 listopada 2023 r. deklaracja, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7, oraz informacja, o której mowa w art. 22 ust. 1c tej ustawy, mogą być również składane do Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych:

- 1) w formie pisemnej opatrzonej własnoręcznym podpisem albo
- 2) w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP).

2. Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych wprowadza do portalu Platforma Paliwowa, o którym mowa w art. 43f ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, dane z deklaracji i informacji składanych w postaciach, o których mowa w ust. 1.”

„Art. 41. 1. Prezes URE, w terminie do dnia 30 września 2023 r., przekaże do Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych w postaci elektronicznej dane przekazane na podstawie art. 4ba ust. 4, art. 43d ust. 1 i art. 43e ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 w celu umieszczenia ich w portalu Platforma Paliwowa, o którym mowa w art. 43f ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych wprowadza dane, o których mowa w ust. 1, do portalu Platforma Paliwowa, o którym mowa w art. 43f ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie do dnia 31 października 2023 r.”

„Art. 47. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 3 i 4, art. 11 ust. 6 i 6a, art. 11zh ust. 1, art. 31f ust. 2 i art. 46 ust. 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 9 ust. 3 i 4, art. 11 ust. 6 i 6a, art. 11zh ust. 1, art. 31f ust. 2 i art. 46 ust. 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 76 ustawy zmienianej w art. 10 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 76 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, oraz mogą być zmieniane.

3. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 19 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 19, jednak nie dłużej niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 43 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 16 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 43 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 16, jednak nie dłużej niż przez 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane.”

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 6 lit. b, pkt 7 lit. f w zakresie art. 5 ust. 3b oraz lit. i w zakresie art. 5 ust. 4e oraz pkt 14 lit. d, które wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 2) art. 1 pkt 7 lit. f w zakresie art. 5 ust. 3a oraz pkt 7 lit. m w zakresie art. 5 ust. 6ca pkt 1 lit. a, a także art. 22, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 3) art. 1 pkt 3, pkt 7 lit. i w zakresie art. 5 ust. 4f–4i, lit. k, lit. m w zakresie art. 5 ust. 6ca pkt 1 lit. b i lit. n, pkt 12 w zakresie art. 5b⁴, pkt 20 lit. e, pkt 41 w zakresie art. 11zm–11zo oraz pkt 56, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 4) art. 1 pkt 64 w zakresie art. 43f ust. 1 pkt 1 lit. b, art. 7 pkt 1, 2 i 4, a także art. 40 i art. 41, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2023 r.;
 - 5) art. 1 pkt 2 lit. s, pkt 7 lit. c tiret drugie i lit. m w zakresie art. 5 ust. 6ca pkt 2, pkt 8 w zakresie art. 5a¹ ust. 4, pkt 12 w zakresie art. 5b⁴ ust. 2 pkt 6, pkt 39 oraz pkt 47 lit. a tiret dziesiąte w zakresie art. 23 ust. 2 pkt 18b lit. l, art. 7 pkt 3, a także art. 8 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
 - 6) art. 1 pkt 51 w zakresie, w jakim dotyczy prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, który wchodzi w życie z dniem 2 lipca 2024 r.;
 - 7) art. 1 pkt 2 lit. a, lit. b w zakresie art. 3 pkt 6c i 6d, lit. m i n, pkt 6 lit. c i d, pkt 7 lit. b w zakresie dodanych wyrazów „paliw gazowych” oraz lit. o i p, pkt 9 i 10, pkt 20 lit. d tiret szóste, pkt 24 lit. c i d, pkt 34 lit. a i b, pkt 35–37 oraz pkt 71 lit. a tiret piąte w zakresie art. 56 ust. 1 pkt 17a i 17b, tiret szóste i siódme oraz lit. f, a także art. 27 i art. 28, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025 r.;
 - 8) art. 1 pkt 6 lit. c i d, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.;
 - 9) art. 19, który wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.”;
- 13) art. 10 i art. 15 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1693), które stanowią:

„Art. 10. Przepisy:

- 1) art. 30a ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 2,
- 2) art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d tiret 13 ustawy zmienianej w art. 3,
- 3) art. 1 pkt 1 lit. b, art. 2 pkt 4 i pkt 5 lit. b, art. 6 ust. 1 i 2 oraz ust. 3 pkt 1–3, art. 15 ust. 2 oraz art. 21 ust. 1 pkt 1, ust. 6 pkt 1 i ust. 10 pkt 1–3 ustawy zmienianej w art. 4,
- 4) art. 52 ust. 2 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 6,
- 5) art. 4 ust. 1 pkt 4 lit. m ustawy zmienianej w art. 7,
- 6) art. 2 pkt 2 lit. e tiret 18 ustawy zmienianej w art. 8

– w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się również do prowadzonych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy mieszkań chronionych do dnia ich przekształcenia w mieszkania treningowe lub mieszkania wspomagane, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

„Art. 15. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 10, pkt 14 w zakresie dodawanego art. 55c, pkt 17 lit. b oraz pkt 20, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”;

- 14) art. 11 ustawy z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1785), który stanowi:

„Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 6 pkt 4 i 5, które wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia.”;

- 15) art. 35–39, art. 44–46 i art. 50 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1762), które stanowią:

„Art. 35. Wytwórca w rozumieniu art. 2 pkt 39 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, który przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zawarł umowę sprzedaży energii z odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 5 ust. 2d ustawy zmienianej w art. 4, przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informacje, o których mowa w art. 5 ust. 11a ustawy zmienianej w art. 4, w terminie 45 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 36. 1. Na potrzeby stosowania przepisów art. 7b ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz przepisu art. 116 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła uzgadnia z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki plan rozwoju, o którym mowa w art. 16 ustawy zmienianej w art. 4, w części przewidującej, że system ciepłowniczy przedsiębiorstwa energetycznego będzie spełniał w terminie do dnia 31 grudnia 2025 r. warunki dotyczące efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego określone w art. 7b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 4.

2. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła złożony do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w terminie 1 roku od dnia wejścia w życie ustawy, do którego załącza się:

- 1) informacje dotyczące planowanych przedsięwzięć w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy nowych źródeł ciepła, w tym źródeł stanowiących instalacje odnawialnego źródła energii;
- 2) informacje dotyczące planowanej konwersji źródeł ciepła na jednostki wytwórcze będące jednostkami kogeneracji;
- 3) informacje dotyczące przewidywanego sposobu finansowania inwestycji;
- 4) niezbędne dokumenty potwierdzające techniczną i ekonomiczną możliwość dokonania planowanych inwestycji;
- 5) harmonogram realizacji planowanych inwestycji;
- 6) inne dokumenty potwierdzające, że system ciepłowniczy będzie spełniał w terminie do dnia 31 grudnia 2025 r. warunki efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego, określone w art. 7b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 4.

3. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, może wezwać przedsiębiorstwo energetyczne, które złożyło ten wniosek, do uzupełnienia podlegającej uzgodnieniu części planu rozwoju w sposób zapewniający jego zgodność z wymaganiami określonymi w art. 16 ustawy zmienianej w art. 4 lub do złożenia dodatkowych wyjaśnień w zakresie przyjętych założeń dotyczących spełniania do dnia 31 grudnia 2025 r. warunków uznania systemu ciepłowniczego tego przedsiębiorstwa za efektywny energetycznie system ciepłowniczy określonych w art. 7b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 4.

4. Wniosek złożony po terminie, o którym mowa w ust. 2, lub nieuzupełniony w terminie, o którym mowa w ust. 3, pozostawia się bez rozpoznania.

5. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmawia uzgodnienia planu rozwoju, o którym mowa w art. 16 ustawy zmienianej w art. 4, w przypadku niezgodności planu rozwoju z obowiązującymi przepisami prawa lub gdy załączone przez przedsiębiorstwo energetyczne dokumenty nie potwierdzają możliwości technicznej lub ekonomicznej spełnienia w terminie do dnia 31 grudnia 2025 r. warunków uznania systemu ciepłowniczego za efektywny energetycznie system ciepłowniczy określonych w art. 7b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 4.

6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzgadnia lub odmawia uzgodnienia planu rozwoju, o którym mowa w art. 16 ustawy zmienianej w art. 4, w formie decyzji, w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku albo od dnia dokonania uzupełnienia lub złożenia dodatkowych wyjaśnień, o których mowa w ust. 3.

7. Zmianę uzgodnionego planu rozwoju, o którym mowa w art. 16 ustawy zmienianej w art. 4, w zakresie planowanego spełnienia przez system ciepłowniczy warunków uznania go za efektywny energetycznie system ciepłowniczy określonych w art. 7b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 4, uznaje się za uzgodnioną, jeżeli Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnej informacji od przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w ust. 1, nie wyrazi sprzeciwu na dokonanie takiej zmiany.

Art. 37. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła w danej sieci ciepłowniczej przekazuje po raz pierwszy Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki i ministrowi właściwemu do spraw energii sprawozdanie oraz publikuje po raz pierwszy informację, o których mowa w art. 7b ust. 5 ustawy zmienianej w art. 4, w terminie do dnia 29 lutego 2024 r.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wytwarzające ciepło dostarczane do sieci ciepłowniczej przekazuje po raz pierwszy przedsiębiorstwu energetycznemu, do którego sieci jest przyłączone, informacje niezbędne do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 7b ust. 5 ustawy zmienianej w art. 4, w terminie do dnia 31 stycznia 2024 r.

Art. 38. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego sporządza po raz pierwszy ocenę potencjału systemów ciepłowniczych lub chłodniczych znajdujących się w obszarze jego działania, o której mowa w art. 10d ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, w terminie do dnia 30 czerwca 2025 r.

Art. 39. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021–2030 oraz zintegrowane krajowe sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu przyjęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stanowią odpowiednio zintegrowany krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu oraz zintegrowane krajowe sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu, o których mowa w art. 15ab ustawy zmienianej w art. 4.”

„Art. 44. Do wniosków o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dotyczących źródła lub magazynu energii elektrycznej, złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, oraz do rozstrzygnięcia spraw spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci źródła lub magazynu energii elektrycznej, w tym dotyczących zwiększenia ich mocy przyłączeniowej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej art. 4, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 45. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy dotyczących wydania warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii do sieci stosuje się przepisy art. 7 ust. 3da oraz 8d¹⁴–8d¹⁶ ustawy zmienianej w art. 4.

Art. 46. Do wypowiedzenia umów zawartych przed dniem wejścia w życie art. 4 pkt 2 na podstawie art. 4j ustawy zmienianej w art. 4 stosuje się przepisy art. 4j ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym.”

„Art. 50. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 4 pkt 2 i art. 46, które wchodzi w życie z dniem 30 listopada 2023 r.;
- 2) art. 1 pkt 3 lit. g, pkt 30, pkt 31 w zakresie dodawanych art. 38aa–38ac, art. 38ae i art. 38af, oraz art. 1 pkt 48 lit. a, pkt 98–106, pkt 113 lit. a w zakresie dodawanego pkt 1b i lit. d, pkt 121, a także art. 10 pkt 3, art. 16 i art. 32, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
- 3) art. 11, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.;
- 4) art. 1:
 - a) pkt 31 w zakresie dodawanego art. 38ad,
 - b) pkt 41,
 - c) pkt 53 lit. b w zakresie, w jakim dotyczy prosumenta wirtualnego energii odnawialnej,
 - d) pkt 129 lit. l,
 - e) pkt 130,
 - f) pkt 131 lit. f w zakresie dodawanego ust. 7 pkt 3,
 - g) pkt 134 w zakresie dodawanych art. 184k–184m
– które wchodzi w życie z dniem 2 lipca 2024 r.;
- 5) art. 1:
 - a) pkt 63 lit. b i lit. c w zakresie dodawanego pkt 4a,
 - b) pkt 69, 81 i 82,
 - c) pkt 85, 87 i pkt 88 lit. a – w zakresie dodawanych w tych przepisach wyrazów „art. 70h ust. 3 pkt 6” i wyrazów „art. 83h ust. 3 pkt 6 i 7”,
 - d) pkt 86 w zakresie, w jakim dotyczy wytwórcy, który uzyskał wsparcie, o którym mowa w art. 70g–70j ustawy zmienianej w art. 1, albo wygrał aukcję na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1,
 - e) pkt 90 lit. f tiret drugie w zakresie, w jakim dotyczy aukcji na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, i wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j ustawy zmienianej w art. 1,
 - f) pkt 91 lit. b, d, f i g – w zakresie, w jakim dotyczą aukcji na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, i wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j ustawy zmienianej w art. 1,
 - g) pkt 92, 93, pkt 129 lit. h i pkt 131 lit. e – w zakresie, w jakim dotyczą wytwórcy, który uzyskał wsparcie, o którym mowa w art. 70g–70j ustawy zmienianej w art. 1, albo wygrał aukcję na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1
– które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025 r.”.

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 24 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 266)

USTAWA

z dnia 10 kwietnia 1997 r.

Prawo energetyczne¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady kształtowania polityki energetycznej państwa, zasady i warunki zaopatrzenia i użytkowania paliw i energii, w tym ciepła, oraz działalności przedsiębiorstw energetycznych, a także określa organy właściwe w sprawach gospodarki paliwami i energią.

2. Celem ustawy jest tworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju kraju, zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii, rozwoju konkurencji, przeciwdziałania negatywnym skutkom naturalnych monopolii, uwzględniania wymogów ochrony środowiska, zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych oraz równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii.

2a.²⁾ Ustawa określa także warunki wykonywania i kontrolowania działalności polegającej na przesyłaniu dwutlenku węgla w celu podziemnego składowania dwutlenku węgla w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 5b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633, 1688 i 2029).

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniającą dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 114, Dz. Urz. UE L 26 z 28.01.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 150 z 14.06.2018, str. 155 oraz Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1);
- 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającą dyrektywę 2003/55/WE (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009, str. 94, Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 117 z 03.05.2019, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 152 z 03.06.2022, str. 45);
- 3) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 82, Dz. Urz. UE L 311 z 25.09.2020, str. 11, Dz. Urz. UE L 41 z 22.02.2022, str. 37 oraz Dz. Urz. UE L 139 z 18.05.2022, str. 1);
- 4) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającą dyrektywę 2012/27/UE (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 125 oraz Dz. Urz. UE L 152 z 03.06.2022, str. 45).

Niniejsza ustawa służy stosowaniu:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009, str. 36, Dz. Urz. UE L 229 z 01.09.2009, str. 29, Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 87, Dz. Urz. UE L 293 z 11.11.2010, str. 67, Dz. Urz. UE L 231 z 28.08.2012, str. 16, Dz. Urz. UE L 115 z 25.04.2013, str. 39, Dz. Urz. UE L 114 z 05.05.2015, str. 9, Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 152 z 03.06.2022, str. 45 oraz Dz. Urz. UE L 173 z 30.06.2022, str. 17);
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz. Urz. UE L 326 z 08.12.2011, str. 1);
- 3) rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1222 z dnia 24 lipca 2015 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi (Dz. Urz. UE L 197 z 25.07.2015, str. 24, Dz. Urz. UE L 151 z 08.06.2016, str. 21, Dz. Urz. UE L 2 z 05.01.2018, str. 15 oraz Dz. Urz. UE L 62 z 23.02.2021, str. 24);
- 4) rozporządzenia Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci (Dz. Urz. UE L 112 z 27.04.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 118 z 06.05.2019, str. 10);
- 5) rozporządzenia Komisji (UE) 2016/1388 z dnia 17 sierpnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący przyłączenia odbioru (Dz. Urz. UE L 223 z 18.08.2016, str. 10);
- 6) rozporządzenia Komisji (UE) 2016/1447 z dnia 26 sierpnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci określający wymogi dotyczące przyłączenia do sieci systemów wysokiego napięcia prądu stałego oraz modułów parku energii z podłączeniem prądu stałego (Dz. Urz. UE L 241 z 08.09.2016, str. 1);
- 7) rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące bilansowania (Dz. Urz. UE L 312 z 28.11.2017, str. 6, Dz. Urz. UE L 62 z 23.02.2021, str. 24 oraz Dz. Urz. UE L 147 z 30.05.2022, str. 27);
- 8) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 54 oraz Dz. Urz. UE L 152 z 03.06.2022, str. 45).

¹⁾ Odnośnik w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1681), która weszła w życie z dniem 7 września 2023 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2029), która weszła w życie z dniem 28 października 2023 r.

2b. Ustawa określa także zasady funkcjonowania systemu pomiarowego oraz centralnego systemu informacji rynku energii.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) wydobywania kopalin ze złóż oraz podziemnego bezzbiornikowego magazynowania paliw w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze;
- 2) wykorzystywania energii atomowej w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1173 i 1890).

Art. 2. (uchylony)

Art. 3. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) energia – energię przetworzoną w dowolnej postaci;
- 2) ciepło – energię cieplną w wodzie gorącej, parze lub w innych nośnikach;
- 3) paliwa – paliwa stałe, ciekłe i gazowe będące nośnikami energii chemicznej;
- 3a)³⁾ paliwa gazowe – gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biometan i biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia;
- 3b) paliwa ciekłe – ciekłe nośniki energii, w tym zawierające dodatki:
 - a) półprodukty rafineryjne,
 - b) gaz płynny LPG,
 - c) benzyny ciężkie,
 - d) benzyny silnikowe,
 - e) benzyny lotnicze,
 - f) paliwa typu benzynowego do silników odrzutowych,
 - g) paliwa typu nafty do silników odrzutowych,
 - h) inne rodzaje nafty,
 - i) oleje napędowe, w tym lekkie oleje opałowe,
 - j) ciężkie oleje opałowe,
 - k) benzyny lądowe i przemysłowe,
 - l) biopaliwa ciekłe,
 - m) smary

– określone w załączniku A rozdział 3 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz. Urz. UE L 304 z 14.11.2008, str. 1, z późn. zm.⁴⁾), niezależnie od ich przeznaczenia, których szczegółowy wykaz ustanawiają przepisy wydane na podstawie art. 32 ust. 6;

- 4) przesyłanie – transport:
 - a) paliw gazowych oraz energii elektrycznej sieciami przesyłowymi w celu ich dostarczania do sieci dystrybucyjnych lub odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci przesyłowych,
 - b) paliw ciekłych siecią rurociągów,
 - c) ciepła siecią ciepłowniczą do odbiorców przyłączonych do tej sieci– z wyłączeniem sprzedaży tych paliw lub energii;
- 4a)⁵⁾ przesyłanie dwutlenku węgla – transport dwutlenku węgla w celu podziemnego składowania dwutlenku węgla w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 5b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze;

³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1762), która weszła w życie z dniem 1 października 2023 r.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 258 z 30.09.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 50 z 22.02.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 131 z 01.05.2014, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 292 z 10.11.2017, str. 3.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

- 5) dystrybucja:
- a) transport paliw gazowych oraz energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi w celu ich dostarczania odbiorcom,
 - b) rozdział paliw ciekłych do odbiorców przyłączonych do sieci rurociągów,
 - c) rozdział ciepła do odbiorców przyłączonych do sieci ciepłowniczej
- z wyłączeniem sprzedaży tych paliw lub energii oraz sprężania gazu w stacji gazu ziemnego i dostarczania energii elektrycznej w stacji ładowania do zainstalowanych w niej punktów ładowania w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 875, 1394, 1506 i 1681);
- 6) obrót – działalność gospodarczą polegającą na handlu hurtowym albo detalicznym paliwami lub energią;
- 6a) sprzedaż – bezpośrednią sprzedaż paliw lub energii przez podmiot zajmujący się ich wytwarzaniem lub odsprzedaż tych paliw lub energii przez podmiot zajmujący się ich obrotem; sprzedaż ta nie obejmuje derywatu elektroenergetycznego i derywatu gazowego oraz tankowania pojazdów sprężonym gazem ziemnym (CNG) oraz skroplonym gazem ziemnym (LNG) na stacjach gazu ziemnego i ładowania energią elektryczną w punktach ładowania;
- 6b)⁶⁾ sprzedaż rezerwowa – sprzedaż paliw gazowych lub energii elektrycznej odbiorcy końcowemu przyłączonemu do sieci dystrybucyjnej lub do sieci przesyłowej gazowej dokonywana przez sprzedawcę rezerwowego w przypadku zaprzestania sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej przez dotychczasowego sprzedawcę, realizowana na podstawie umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej, o której mowa w art. 5 ust. 3, zwanej dalej „umową kompleksową”;
- 6b)⁷⁾ sprzedaż rezerwowa paliw gazowych – sprzedaż paliw gazowych odbiorcy końcowemu przyłączonemu do sieci dystrybucyjnej gazowej lub do sieci przesyłowej gazowej dokonywana przez sprzedawcę rezerwowego paliw gazowych w przypadku zaprzestania sprzedaży paliw gazowych przez dotychczasowego sprzedawcę, realizowana na podstawie umowy sprzedaży paliw gazowych lub umowy kompleksowej, o której mowa w art. 5 ust. 3, zwanej dalej „umową kompleksową”;**
- 6c)⁸⁾ sprzedaż rezerwowa energii elektrycznej – sprzedaż energii elektrycznej odbiorcy końcowemu przyłączonemu do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej dokonywana przez sprzedawcę rezerwowego energii elektrycznej w przypadku nieprzekazania do centralnego systemu informacji rynku energii informacji o zawarciu umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej dla danego punktu poboru energii;**
- 6d)⁸⁾ umowa z ceną dynamiczną energii elektrycznej – umowę sprzedaży energii elektrycznej lub umowę kompleksową, zawartą między sprzedawcą energii elektrycznej a odbiorcą końcowym, odzwierciedlającą wahania cen na rynkach energii elektrycznej, w szczególności na rynkach dnia następnego i dnia bieżącego, w odstępach co najmniej równych okresowi rozliczania niezbilansowania w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące bilansowania (Dz. Urz. UE L 312 z 28.11.2017, str. 6, z późn. zm.⁹⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/2195”;**
- 6e)¹⁰⁾ agregacja – działalność polegającą na łączeniu wielkości mocy lub energii elektrycznej oferowanej przez odbiorców, wytwórców energii elektrycznej lub posiadaczy magazynów energii elektrycznej, z uwzględnieniem zdolności technicznych sieci, do której są przyłączeni, w celu sprzedaży energii elektrycznej, świadczenia usług systemowych lub usług elastyczności na rynkach energii elektrycznej;
- 6f)¹⁰⁾ agregator – uczestnika rynku działającego na rynku energii elektrycznej zajmującego się agregacją;
- 6g)¹⁰⁾ niezależny agregator – agregatora niepowiązanego ze sprzedawcą energii elektrycznej odbiorcy oraz niezaliczającego się do grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1689 i 1705), do której zalicza się ten sprzedawca;
- 7) procesy energetyczne – techniczne procesy w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, magazynowania, dystrybucji oraz użytkowania paliw lub energii;
- 7a) proces rynku energii – sekwencję działań realizowanych przez co najmniej dwa podmioty będące użytkownikiem systemu elektroenergetycznego lub operatorem informacji rynku energii, na podstawie których następuje sprzedaż energii elektrycznej, jej wprowadzenie do sieci lub pobór lub świadczenie usług związanych z energią elektryczną;

⁶⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 7.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1681), która weszła w życie z dniem 7 września 2023 r.; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

⁹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 62 z 23.02.2021, str. 24 oraz Dz. Urz. UE L 147 z 30.05.2022, str. 27.

¹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 8) zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe – procesy związane z dostarczaniem ciepła, energii elektrycznej, paliw gazowych do odbiorców;
- 9) urządzenia – urządzenia techniczne stosowane w procesach energetycznych;
- 10) instalacje – urządzenia z układami połączeń między nimi;
- 10a) instalacja magazynowa – instalację używaną do magazynowania paliw gazowych, w tym bezzbiornikowy magazyn gazu ziemnego oraz pojemności magazynowe gazociągów, będącą własnością przedsiębiorstwa energetycznego lub eksploatowaną przez to przedsiębiorstwo, włącznie z częścią instalacji skroplonego gazu ziemnego używaną do jego magazynowania, z wyłączeniem tej części instalacji, która jest wykorzystywana do działalności produkcyjnej, oraz instalacji służącej wyłącznie do realizacji zadań operatorów systemu przesyłowego gazowego;
- 10b) instalacja skroplonego gazu ziemnego – terminal przeznaczony do:
 - a) skraplania gazu ziemnego lub
 - b) sprowadzania, wyładunku i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego wraz z instalacjami pomocniczymi i zbiornikami magazynowymi wykorzystywanymi w procesie regazyfikacji i dostarczania gazu ziemnego do systemu przesyłowego– z wyłączeniem części terminalu służącej do magazynowania;
- 10c) pojemności magazynowe gazociągów – pojemności umożliwiające magazynowanie gazu ziemnego pod ciśnieniem w sieciach przesyłowych lub w sieciach dystrybucyjnych z wyłączeniem instalacji służących wyłącznie do realizacji zadań operatora systemu przesyłowego;
- 10d) infrastruktura paliw ciekłych – instalację wytwarzania, magazynowania i przeładunku paliw ciekłych, rurociąg przesyłowy lub dystrybucyjny paliw ciekłych, stację paliw ciekłych, a także środek transportu paliw ciekłych;
- 10e) instalacja wytwarzania paliw ciekłych – instalację lub zespół instalacji technologicznych oraz urządzenia techniczne, w tym zbiorniki, powiązane technicznie z tymi instalacjami, wykorzystywane w procesie wytwarzania paliw ciekłych;
- 10f) instalacja magazynowania paliw ciekłych – zbiorniki magazynowe oraz instalacje przeładunkowe paliw ciekłych wykorzystywane do przechowywania oraz przeładunku paliw ciekłych z wyłączeniem stacji paliw ciekłych, a także bezzbiornikowe magazyny paliw ciekłych;
- 10g) instalacja przeładunku paliw ciekłych – instalację używaną do rozładunku lub załadunku paliw ciekłych na cysterny drogowe, cysterny kolejowe, cysterny kontenerowe lub statki;
- 10h) stacja paliw ciekłych – zespół urządzeń służących do zaopatrywania w paliwa ciekłe w szczególności pojazdów, w tym ciągników rolniczych, maszyn nieporuszających się po drogach, a także rekreacyjnych jednostek pływających;
- 10i) stacja kontenerowa – stację paliw ciekłych o konstrukcji umożliwiającej jej przemieszczanie;
- 10j) środek transportu paliw ciekłych – cysternę drogową, cysternę kolejową, cysternę kontenerową lub statek przystosowane do załadunku, transportu i rozładunku paliw ciekłych, wykorzystywane do sprzedaży paliw ciekłych bezpośrednio odbiorcom końcowym na podstawie koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 i 4, lub do przywozu paliw ciekłych na podstawie wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a;
- 10k) magazyn energii elektrycznej – instalację umożliwiającą magazynowanie energii elektrycznej i wprowadzenie jej do sieci elektroenergetycznej;
- 10ka)¹¹⁾ magazyn energii – instalację umożliwiającą magazynowanie energii, w tym magazyn energii elektrycznej;
- 10l) stacja gazu ziemnego – stację gazu ziemnego w rozumieniu art. 2 pkt 26 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych;
- 10m) ogólnodostępna stacja ładowania – ogólnodostępną stację ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych;
- 10n) infrastruktura ładowania drogowego transportu publicznego – infrastrukturę ładowania drogowego transportu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych;

¹¹⁾ Dodany przez art. 3 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 295); weszła w życie z dniem 1 marca 2023 r.

- 11) sieci – instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, należące do przedsiębiorstwa energetycznego;
- 11a)¹²⁾ sieć przesyłowa – sieć gazową wysokich i średnich ciśnień funkcjonalnie ze sobą związanych, z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, albo sieć elektroenergetyczną najwyższych lub wysokich napięć, za których ruch sieciowy są odpowiedzialni odpowiednio operator systemu przesyłowego gazowego oraz operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, z wyłączeniem linii bezpośrednich;
- 11b)¹²⁾ sieć dystrybucyjna – sieć gazową wysokich, średnich i niskich ciśnień, z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, albo sieć elektroenergetyczną wysokich, średnich i niskich napięć, za których ruch sieciowy są odpowiedzialni odpowiednio operator systemu dystrybucyjnego gazowego oraz operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, z wyłączeniem linii bezpośrednich;
- 11ba)¹³⁾ w pełni zintegrowany element sieci – urządzenie lub instalację współpracującą z siecią przesyłową lub siecią dystrybucyjną, w tym magazyn energii elektrycznej, która jest wykorzystywana wyłącznie do zapewniania bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, w tym do zapewnienia ciągłości zasilania, zapewnienia parametrów jakościowych energii elektrycznej i technicznego bilansowania lokalnego i nie służy do bilansowania, o którym mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 54, z późn. zm.¹⁴⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2019/943”, ani zarządzania ograniczeniami sieciowymi;
- 11c) sieć gazociągów kopalnianych – gazociąg lub sieć gazociągów:
- a) zbudowanych i eksploatowanych w ramach przedsięwzięcia polegającego na wydobywaniu ropy naftowej lub gazu ziemnego ze złóż lub
 - b) wykorzystywanych do transportu gazu ziemnego z jednego lub z większej liczby miejsc jego wydobycia do zakładu oczyszczania i obróbki lub do terminalu albo wykorzystywanych do transportu gazu ziemnego do końcowego przeładunkowego terminalu przybrzeżnego;
- 11d) gazociąg międzysystemowy – gazociąg przesyłowy przebiegający przez granicę Rzeczypospolitej Polskiej:
- a) mający na celu połączenie systemów przesyłowych państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub
 - b) łączący system przesyłowy z infrastrukturą gazową państwa innego niż określone w lit. a;
- 11e) gazociąg bezpośredni – gazociąg, który został zbudowany w celu bezpośredniego dostarczania paliw gazowych do instalacji odbiorcy z pominięciem systemu gazowego;
- 11f)¹⁵⁾ linia bezpośrednia – linię elektroenergetyczną łączącą wydzieloną jednostkę wytwórczą z wydzielonym odbiorcą, w celu bezpośredniego dostarczania energii elektrycznej do tego odbiorcy, lub linię elektroenergetyczną łączącą jednostkę wytwórczą z przedsiębiorstwem energetycznym innym niż wytwarzające energię elektryczną w tej jednostce, wykonującym działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, w celu bezpośredniego dostarczenia energii elektrycznej do ich własnych obiektów, w tym urządzeń lub instalacji, podmiotów będących ich jednostkami podporządkowanymi w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 42 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598) lub do odbiorców przyłączonych do sieci, urządzeń lub instalacji tych przedsiębiorstw;
- 11fa)¹⁶⁾ wydzielona jednostka wytwórcza – jednostkę wytwórczą, z której cała wytworzona energia elektryczna jest objęta bezpośrednim dostarczaniem energii elektrycznej do wydzielonego odbiorcy;
- 11fb)¹⁶⁾ wydzielony odbiorca – odbiorcę, który nie jest przyłączony do sieci elektroenergetycznej lub jest przyłączony do sieci elektroenergetycznej w sposób uniemożliwiający wprowadzanie energii elektrycznej wytworzonej w wydzielonej jednostce wytwórczej do tej sieci, lub spełnia warunki, wymagania techniczne i obowiązki, o których mowa w art. 7aa ust. 3;
- 11fc)¹⁶⁾ bezpośrednie dostarczanie energii elektrycznej – dostawy energii elektrycznej realizowane bez wykorzystania sieci elektroenergetycznej lub realizowane z wykorzystaniem sieci elektroenergetycznej przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, o którym mowa w pkt 11f;

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹³⁾ Dodany przez art. 3 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 11; weszła w życie z dniem 1 marca 2023 r.; w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁴⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 152 z 03.06.2022, str. 45.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 11g) koordynowana sieć 110 kV – część sieci dystrybucyjnej 110 kV, w której przepływy energii elektrycznej zależą także od warunków pracy sieci przesyłowej;
- 11h) sieć transportowa dwutlenku węgla – sieć służąca do przesyłania dwutlenku węgla, wraz z towarzyszącymi jej tłoczniami lub stacjami redukcyjnymi, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator sieci transportowej dwutlenku węgla;
- 11ha)¹⁷⁾ bezpośredni gazociąg transportu dwutlenku węgla – rurociąg, wraz z towarzyszącymi mu tłoczniami lub stacjami redukcyjnymi, który został zbudowany w celu bezpośredniego transportu dwutlenku węgla z instalacji wychwytywania do składowiska z pominięciem sieci transportowej dwutlenku węgla;
- 11i)¹⁸⁾ instalacja zarządzania popytem – jednostkę fizyczną redukcji zapotrzebowania w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2131) lub instalację odbiorcy końcowego, której urządzenia umożliwiają odpowiedź odbioru lub usługi elastyczności;
- 11j)¹⁹⁾ odpowiedź odbioru – zmianę zużycia energii elektrycznej odbiorcy końcowego w stosunku do jego zwykłego lub bieżącego zużycia energii elektrycznej w odpowiedzi na sygnały rynkowe, w tym w odpowiedzi na zmienne w czasie ceny energii elektrycznej lub zachęty finansowe, lub w następstwie przyjęcia oferty odbiorcy końcowego, złożonej indywidualnie lub w ramach agregacji, dotyczącej sprzedaży zmniejszenia lub zwiększenia poboru po cenie obowiązującej na rynku zorganizowanym w rozumieniu art. 2 pkt 4 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1348/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r. w sprawie przekazywania danych wdrażającego art. 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz. Urz. UE L 363 z 18.12.2014, str. 121, z późn. zm.²⁰⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 1348/2014”;
- 11k)¹⁹⁾ usługi elastyczności – usługi świadczone na rzecz operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przez agregatora lub przez użytkowników systemu będących odbiorcami aktywnymi, wytwórcami, posiadaczami magazynów energii elektrycznej, których sieci, instalacje lub urządzenia są przyłączone do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, z wyłączeniem koordynowanej sieci 110 kV, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i zwiększenia efektywności rozwoju systemu dystrybucyjnego, w tym zarządzania ograniczeniami sieciowymi w sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, z wyłączeniem koordynowanej sieci 110 kV;
- 12)²¹⁾ przedsiębiorstwo energetyczne – podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie:
- a) wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi lub
 - b) przesyłania dwutlenku węgla, lub
 - c) przeładunku paliw ciekłych, lub
 - d) agregacji;
- 12a) przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo – przedsiębiorstwo energetyczne lub grupę przedsiębiorstw, których wzajemne relacje są określone w art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 024 z 29.01.2004), zajmujące się:
- a) w odniesieniu do paliw gazowych:
 - przesyłaniem lub
 - dystrybucją, lub
 - magazynowaniem, lub
 - skraplaniem, lub
 - regazyfikacją– oraz wytwarzaniem lub sprzedażą tych paliw, albo
 - b) w odniesieniu do energii elektrycznej:
 - przesyłaniem lub
 - dystrybucją– oraz wytwarzaniem lub sprzedażą tej energii;

¹⁷⁾ Dodany przez art. 4 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. g ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁰⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 38 z 13.02.2016, str. 23.

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. h ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 12b) użytkownik systemu – podmiot dostarczający paliwa gazowe do systemu gazowego lub zaopatrywany z tego systemu albo podmiot dostarczający energię elektryczną do systemu elektroenergetycznego lub zaopatrywany z tego systemu;
- 12c) podmiot przywozący – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu dokonuje przywozu paliw ciekłych, z wyłączeniem przywozu paliw ciekłych:
- a) w ramach wykonywania działalności polegającej na obrocie paliwami ciekłymi z zagranicą wymagającej uzyskania koncesji, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 4, lub
 - b) przeznaczonych do użycia podczas transportu i przywożonych w standardowych zbiornikach, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542, 1598 i 1723);
- 12d) przywóz paliw ciekłych – sprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej paliw ciekłych w ramach nabycia wewnątrzspółnotowego lub importu;
- 12e) wywóz paliw ciekłych – wywóz paliw ciekłych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach dostawy wewnątrzspółnotowej lub eksportu;
- 12f) nabycie wewnątrzspółnotowe paliw ciekłych – przemieszczenie paliw ciekłych z terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 12g) dostawa wewnątrzspółnotowa paliw ciekłych – przemieszczenie paliw ciekłych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 12h) import paliw ciekłych – import paliw ciekłych w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 12i) eksport paliw ciekłych – eksport paliw ciekłych w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;
- 13) odbiorca – każdego, kto otrzymuje lub pobiera paliwa lub energię na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym;
- 13a) odbiorca końcowy – odbiorcę dokonującego zakupu paliw lub energii na własny użytek; do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej magazynowania lub zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej oraz paliw gazowych zakupionych w celu ich zużycia na potrzeby przesyłania, dystrybucji, magazynowania paliw gazowych, skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego;
- 13b) odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym – odbiorcę końcowego dokonującego zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym;
- 13c) odbiorca wrażliwy energii elektrycznej – osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej;
- 13d) odbiorca wrażliwy paliw gazowych – osobę, której przyznano ryczałt na zakup opału w rozumieniu art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży paliw gazowych zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania paliw gazowych;
- 13e)²²⁾ odbiorca aktywny – odbiorcę końcowego działającego indywidualnie albo w grupie, który:
- a) zużywa wytworzoną we własnym zakresie energię elektryczną lub
 - b) magazynuje wytworzoną we własnym zakresie energię elektryczną, lub
 - c) sprzedaje wytworzoną we własnym zakresie energię elektryczną, lub
 - d) realizuje przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166 oraz z 2023 r. poz. 1681), lub
 - e) świadczy usługi systemowe, lub
 - f) świadczy usługi elastyczności
- pod warunkiem, że działalności, o których mowa w lit. b–f, nie stanowią przedmiotu podstawowej działalności gospodarczej tego odbiorcy, określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773);

²²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. i ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 13f)²²⁾ obywatelska społeczność energetyczna – podmiot posiadający zdolność prawną, który:
- a) opiera się na dobrowolnym i otwartym uczestnictwie i w którym uprawnienia decyzyjne i kontrolne przysługują członkom, udziałowcom lub wspólnikom będącym wyłącznie osobami fizycznymi, jednostkami samorządu terytorialnego, mikroprzedsiębiorcami lub małymi przedsiębiorcami w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641, 803, 1414 i 2029), dla których działalność gospodarza w sektorze energetycznym nie stanowi przedmiotu podstawowej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej,
 - b) za główny cel ma zapewnienie korzyści środowiskowych, gospodarczych lub społecznych dla swoich członków, udziałowców lub wspólników lub obszarów lokalnych, na których prowadzi działalność,
 - c) może zajmować się:
 - w odniesieniu do energii elektrycznej:
 - – wytwarzaniem, zużywaniem lub
 - – dystrybucją, lub
 - – sprzedażą, lub
 - – obrotem, lub
 - – agregacją, lub
 - – magazynowaniem, lub
 - realizowaniem przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej w rozumieniu art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej, lub
 - świadczeniem usług ładowania pojazdów elektrycznych, o których mowa w ustawie z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, lub
 - świadczeniem innych usług na rynkach energii elektrycznej, w tym usług systemowych lub usług elastyczności, lub
 - wytwarzaniem, zużywaniem, magazynowaniem lub sprzedażą biogazu, biogazu rolniczego, biomasy i biomasy pochodzenia rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 1, 2, 3 i 3b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1597, 1681 i 1762);
- 14) gmina – gminy oraz związki i porozumienia międzygminne w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688);
- 15) regulacja – stosowanie określonych ustawą środków prawnych, włącznie z koncesjonowaniem, służących do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, prawidłowej gospodarki paliwami i energią oraz ochrony interesów odbiorców;
- 16) bezpieczeństwo energetyczne – stan gospodarki umożliwiający pokrycie bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na paliwa i energię w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska;
- 16a) bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej – zdolność systemu elektroenergetycznego do zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej oraz równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię;
- 16b) bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznej – nieprzerwaną pracę sieci elektroenergetycznej, a także spełnianie wymagań w zakresie parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi odbiorców, w tym dopuszczalnych przerw w dostawach energii elektrycznej odbiorcom końcowym, w możliwych do przewidzenia warunkach pracy tej sieci;
- 16c) równoważenie dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię – zaspokojenie możliwego do przewidzenia, bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną i moc, bez konieczności podejmowania działań mających na celu wprowadzenie ograniczeń w jej dostarczaniu i poborze;
- 16d) zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej – stan systemu elektroenergetycznego lub jego części, uniemożliwiający zapewnienie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej lub równoważenie dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię;
- 17) taryfa – zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania, opracowany przez przedsiębiorstwo energetyczne i wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim odbiorców w trybie określonym ustawą;

- 18) nielegalne pobieranie paliw lub energii – pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy;
- 19) ruch sieciowy – sterowanie pracą sieci;
- 20)²³⁾ odnawialne źródło energii – odnawialne źródło energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 20a) (uchylony)
- 20b) mikroinstalacja – mikroinstalację w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 20;
- 20c) mała instalacja – małą instalację w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 20;
- 20d) (uchylony)
- 20e) (uchylony)
- 20f) (uchylony)
- 20g) (uchylony)
- 20h) instalacja odnawialnego źródła energii – instalację odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy wymienionej w pkt 20;
- 20i)²⁴⁾ ciepło odpadowe i chłód odpadowy – niemożliwe do uniknięcia ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkty uboczne w instalacjach przemysłowych lub instalacjach wytwórczych energii, lub w sektorze usług i które bez dostępu do systemu ciepłowniczego lub chłodniczego pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie, w przypadku gdy jest lub będzie wykorzystywana kogeneracja lub gdy wykorzystanie kogeneracji nie jest możliwe;
- 21) koszty uzasadnione – koszty niezbędne do wykonania zobowiązań powstałych w związku z prowadzoną przez przedsiębiorstwo energetyczne działalnością w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania i dystrybucji, obrotu paliwami lub energią oraz przyjmowane przez przedsiębiorstwo energetyczne do kalkulacji cen i stawek opłat ustalanych w taryfie w sposób ekonomicznie uzasadniony, z zachowaniem należytej staranności zmierzającej do ochrony interesów odbiorców; koszty uzasadnione nie są kosztami uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów podatkowych;
- 22) finansowanie oświetlenia – finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania;
- 23) system gazowy albo elektroenergetyczny – sieci gazowe, instalacje magazynowe lub instalacje skroplonego gazu ziemnego albo sieci elektroenergetyczne oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z tymi sieciami lub instalacjami;
- 23a)²⁵⁾ bilansowanie systemu – działalność gospodarczą wykonywaną przez operatora systemu:
 - a) przesyłowego elektroenergetycznego w ramach świadczonych usług przesyłania, polegającą na równoważeniu zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii, w tym bilansowanie w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia 2019/943,
 - b) przesyłowego lub dystrybucyjnego gazowego w ramach świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji, polegającą na równoważeniu zapotrzebowania na paliwa gazowe z dostawami tych paliw, w tym działanie bilansujące w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 312/2014 z dnia 26 marca 2014 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący bilansowania gazu w sieciach przesyłowych (Dz. Urz. UE L 91 z 27.03.2014, str. 15), zwanego dalej „rozporządzeniem 312/2014”;
- 23b)²⁵⁾ zarządzanie ograniczeniami systemowymi – działalność gospodarczą wykonywaną przez operatora systemu w ramach świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania systemu:
 - a) elektroenergetycznego oraz zapewnienia, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 9 ust. 3 i 4, wymaganych parametrów jakościowych energii elektrycznej w przypadku wystąpienia ograniczeń technicznych, w tym ograniczeń sieciowych, w pracy tego systemu,
 - b) gazowego oraz zapewnienia, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 9 ust. 1 i 2, wymaganych parametrów technicznych paliw gazowych w przypadku wystąpienia ograniczeń technicznych w przepustowości tego systemu;

²³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 2 lit. j ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁴⁾ Dodany przez art. 4 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. k ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 23c)²⁶⁾ niezbilansowanie – niezbilansowanie w rozumieniu art. 2 pkt 8 rozporządzenia 2017/2195;
- 23d)²⁶⁾ ograniczenia sieciowe – ograniczenia przesyłowe w rozumieniu art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2019/943;
- 23e)²⁶⁾ usługi systemowe – usługi świadczone na rzecz operatora systemu elektroenergetycznego niezbędne do funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, w tym usługi bilansujące i usługi systemowe niedotyczące częstotliwości, z wyłączeniem usług świadczonych w ramach zarządzania ograniczeniami sieciowymi aktywowanych poza zintegrowanym procesem grafikowania w rozumieniu art. 2 pkt 19 rozporządzenia 2017/2195;
- 23f)²⁶⁾ usługi systemowe niedotyczące częstotliwości – usługi systemowe wykorzystywane do:
- a) regulacji napięcia w stanach ustalonych,
 - b) szybkiej iniekcji prądu biernego oraz regulacji mocy biernego,
 - c) zapewnienia inercji w celu zachowania stabilności sieci lokalnej,
 - d) dostarczania prądu zwarcowego,
 - e) zapewnienia zdolności do uruchomienia bez zasilania z systemu,
 - f) pracy w układzie wydzielonym oraz pracy wyspowej;
- 24) operator systemu przesyłowego – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym albo systemie przesyłowym elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo innymi systemami elektroenergetycznymi;
- 25) operator systemu dystrybucyjnego – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym albo systemie dystrybucyjnym elektroenergetycznym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi albo innymi systemami elektroenergetycznymi;
- 26) operator systemu magazynowania – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się magazynowaniem paliw gazowych, odpowiedzialne za eksploatację instalacji magazynowej;
- 27) operator systemu skraplania gazu ziemnego – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się skraplaniem gazu ziemnego, sprowadzaniem, wyładunkiem lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego, odpowiedzialne za eksploatację instalacji tego gazu;
- 28) operator systemu połączonego – przedsiębiorstwo energetyczne zarządzające systemami połączonymi gazowymi albo systemami połączonymi elektroenergetycznymi, w tym systemem przesyłowym i dystrybucyjnym, albo systemem przesyłowym, dystrybucyjnym, magazynowania lub skraplania gazu ziemnego;
- 28a) operator sieci transportowej dwutlenku węgla – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem dwutlenku węgla, odpowiedzialne za ruch sieciowy sieci transportowej dwutlenku węgla, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tej sieci, jej eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę;
- 28b) wyznaczony operator rynku energii elektrycznej – podmiot wyznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do wykonywania zadań związanych z jednolitym łączeniem rynków dnia następnego lub dnia bieżącego w rozumieniu art. 2 pkt 23 rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1222 z dnia 24 lipca 2015 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi (Dz. Urz. UE L 197 z 25.07.2015, str. 24, z późn. zm.²⁷⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2015/1222”, lub podmiot oferujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi związane z jednolitym łączeniem rynków dnia następnego i dnia bieżącego, będący wyznaczonym na operatora rynku energii elektrycznej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Turcji, w stosunku do którego nie stwierdzono podstaw do odrzucenia tych usług zgodnie z tym rozporządzeniem;
- 29) sprzedawca z urzędu – przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi lub energią elektryczną, świadczące usługi kompleksowe odbiorcom paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, niekorzystającym z prawa wyboru sprzedawcy;

²⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. 1 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 151 z 08.06.2016, str. 21 oraz Dz. Urz. UE L 2 z 05.01.2018, str. 15.

- 29a)²⁸⁾ sprzedawca rezerwowy – przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi lub energią elektryczną, wskazane przez odbiorcę końcowego, zapewniające temu odbiorcy końcowemu sprzedaż rezerwową;
- 29a)²⁹⁾ **sprzedawca rezerwowy paliw gazowych – przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi, wskazane przez odbiorcę końcowego, zapewniające temu odbiorcy końcowemu sprzedaż rezerwową paliw gazowych;**
- 29b)³⁰⁾ **sprzedawca rezerwowy energii elektrycznej – przedsiębiorstwo energetyczne wyznaczone zgodnie z art. 40 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii na sprzedawcę zobowiązanego na obszarze działania danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, zapewniające odbiorcom końcowym przyłączonym do danego systemu elektroenergetycznego sprzedaż rezerwową energii elektrycznej;**
- 30) usługa kompleksowa – usługę świadczoną na podstawie umowy zawierającej postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii albo umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych i umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych;
- 31) normalny układ pracy sieci – układ pracy sieci i przyłączonych źródeł wytwórczych, zapewniający najkorzystniejsze warunki techniczne i ekonomiczne transportu energii elektrycznej oraz spełnienie kryteriów niezawodności pracy sieci i jakości energii elektrycznej dostarczanej użytkownikom sieci;
- 32) subsydiowanie skróśne – pokrywanie kosztów jednego rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej lub kosztów dotyczących jednej grupy odbiorców przychodami pochodzącymi z innego rodzaju wykonywanej działalności gospodarczej lub od innej grupy odbiorców;
- 33) kogeneracja – równoczesne wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu technologicznego;
- 34) ciepło użytkowe w kogeneracji – ciepło wytwarzane w kogeneracji, służące zaspokojeniu niezbędnego zapotrzebowania na ciepło lub chłód, które gdyby nie było wytworzone w kogeneracji, zostałyby pozyskane z innych źródeł;
- 35) jednostka kogeneracji – wyodrębniony zespół urządzeń, który może wytwarzać energię elektryczną w kogeneracji, opisany poprzez dane techniczne;
- 36) energia elektryczna z kogeneracji – energię elektryczną wytwarzaną w kogeneracji i obliczoną jako:
- całkowitą roczną produkcję energii elektrycznej w jednostce kogeneracji w roku kalendarzowym, wytworzoną ze średnioroczną sprawnością przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną lub mechaniczną i ciepło użytkowe w kogeneracji, co najmniej równą sprawności granicznej:
 - 75% dla jednostki kogeneracji z urządzeniami typu: turbina parowa przeciwprężna, turbina gazowa z odzyskiem ciepła, silnik spalinowy, mikroturbina, silnik Stirlinga, ogniwo paliwowe, albo
 - 80% dla jednostki kogeneracji z urządzeniami typu: układ gazowo-parowy z odzyskiem ciepła, turbina parowa upustowo-kondensacyjna, albo
 - iloczyn współczynnika i rocznej ilości ciepła użytkowego w kogeneracji wytworzonego ze średnioroczną sprawnością przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną lub mechaniczną i ciepło użytkowe w kogeneracji niższą niż sprawności graniczne, o których mowa w lit. a; współczynnik ten jest obliczany na podstawie pomiarów parametrów technologicznych jednostki kogeneracji, dla danego przedziału czasowego, i określa stosunek energii elektrycznej z kogeneracji do ciepła użytkowego w kogeneracji;
- 37) referencyjna wartość sprawności dla wytwarzania rozdzielonego – sprawność wytwarzania rozdzielonego energii elektrycznej albo ciepła stosowana do obliczenia oszczędności energii pierwotnej uzyskanej w wyniku zastosowania kogeneracji zamiast wytwarzania rozdzielonego energii elektrycznej i ciepła;
- 38) wysokosprawna kogeneracja – wytwarzanie energii elektrycznej lub mechanicznej i ciepła użytkowego w kogeneracji, które zapewnia oszczędność energii pierwotnej zużywanej w:
- jednostce kogeneracji w wysokości nie mniejszej niż 10% w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego lub
 - jednostce kogeneracji o mocy zainstalowanej elektrycznej poniżej 1 MW w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych o referencyjnych wartościach sprawności dla wytwarzania rozdzielonego;

²⁸⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 29.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. m ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

³⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. n ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

- 39) standardowy profil zużycia – zbiór danych o przeciętnym zużyciu energii elektrycznej w poszczególnych godzinach doby przez grupę odbiorców końcowych:
- nieposiadających urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych umożliwiających rejestrację tych danych,
 - o zbliżonej charakterystyce poboru energii elektrycznej,
 - zlokalizowanych na obszarze działania danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
- 40)³¹⁾ bilansowanie handlowe – zgłaszanie operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego przez podmiot odpowiedzialny za bilansowanie do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez użytkowników systemu i prowadzenie rozliczania niezbilansowania w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia 2017/2195 dla każdego okresu rozliczania niezbilansowania w rozumieniu art. 2 pkt 10 tego rozporządzenia;
- 40a)³²⁾ rynek bilansujący energii elektrycznej – rynek bilansujący w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia 2017/2195, w ramach którego operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego:
- nabywa usługi bilansujące świadczone przez dostawców usług bilansujących w rozumieniu art. 2 pkt 6 tego rozporządzenia,
 - prowadzi zintegrowany proces grafikowania w rozumieniu art. 2 pkt 19 tego rozporządzenia,
 - prowadzi bilansowanie systemu,
 - zarządza ograniczeniami systemowymi,
 - prowadzi mechanizm bilansowania handlowego;
- 41) (uchylony)³³⁾
- 42)³⁴⁾ podmiot odpowiedzialny za bilansowanie – podmiot w rozumieniu art. 2 pkt 14 rozporządzenia 2019/943 uczestniczący w rynku bilansującym energii elektrycznej na podstawie umowy o świadczenie usług przesyłania zawartej z operatorem systemu przesyłowego;
- 43) jednostka wytwórcza – wyodrębniony zespół urządzeń należący do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii i wprowadzania mocy;
- 44) rynek organizowany przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany – obrót towarami giełdowymi lub instrumentami finansowymi, których instrumentem bazowym jest towar i które są wykonywane wyłącznie przez dostawę, albo obrót produktami energetycznymi sprzedawanymi w obrocie hurtowym, które są wykonywane wyłącznie przez dostawę, na zorganizowanej platformie obrotu, organizowany na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646, 825, 1723 i 1941) przez spółkę prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany;
- 44a) zorganizowana platforma obrotu – zorganizowaną platformę obrotu w rozumieniu art. 3 pkt 10b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 44b)³⁵⁾ rynki energii elektrycznej – rynki energii elektrycznej, w tym rynki pozagiełdowe i giełdy energii elektrycznej oraz rynek bilansujący energii elektrycznej, służące handlowi energią elektryczną, zdolnościami wytwórczymi, bilansowaniem i usługami systemowymi oraz usługami elastyczności w dowolnych przedziałach czasowych, w tym rynki terminowe, dnia następnego i dnia bieżącego oraz rzeczywistego czasu;
- 45) wytwarzanie:
- produkcję paliw stałych, paliw gazowych lub energii w procesie energetycznym,
 - produkcję paliw ciekłych w instalacjach wytwarzania paliw ciekłych, w procesach:
 - przerobu ropy naftowej, kondensatu gazu ziemnego (NGL), półproduktów rafinacji ropy naftowej i innych węglowodorów albo przerobu biomasy,
 - przetwarzania poprzez mieszanie komponentów lub paliw ciekłych lub poprzez mieszanie komponentów z paliwami ciekłymi,
 - przeklasyfikowywania komponentów w paliwa ciekłe w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym;

³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. o ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. p ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³³⁾ Przez art. 1 pkt 2 lit. q ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 lit. r ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. s ustawy, o której mowa w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

- 46)³⁶⁾ przedsiębiorstwo powiązane – jednostkę powiązaną z jednostką w rozumieniu art. 3 pkt 43 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;
- 47) derywat elektroenergetyczny – instrument finansowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. d–f ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, który odnosi się do energii elektrycznej;
- 48) derywat gazowy – instrument finansowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. d–f ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, który odnosi się do paliw gazowych;
- 49) system gazowy wzajemnie połączony – wzajemnie połączone sieci gazowe, instalacje magazynowe lub instalacje skroplonego gazu ziemnego oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje współpracujące z tymi sieciami lub instalacjami;
- 50) informacja wewnętrzna – informację wewnętrzną, o której mowa w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz. Urz. UE L 326 z 08.12.2011, str. 1);
- 51) manipulacja na rynku – manipulację na rynku, o której mowa w art. 2 pkt 2 rozporządzenia wymienionego w pkt 50;
- 52) próba manipulacji na rynku – próbę manipulacji na rynku, o której mowa w art. 2 pkt 3 rozporządzenia wymienionego w pkt 50;
- 53) produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym – umowy i instrumenty pochodne, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia wymienionego w pkt 50;
- 54) uczestnik rynku – osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, zawierającą transakcje, obejmujące składanie zleceń, na co najmniej jednym hurtowym rynku energii elektrycznej lub paliw gazowych w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii;
- 55) prosument energii odnawialnej – prosumenta energii odnawialnej w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt 20;
- 55a)³⁷⁾ prosument wirtualny energii odnawialnej – prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt 20;
- 55b) prosument zbiorowy energii odnawialnej – prosumenta zbiorowego energii odnawialnej w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt 20;
- 55c)³⁸⁾ partnerski handel energią z odnawialnych źródeł energii – partnerski handel energią z odnawialnych źródeł energii w rozumieniu art. 2 pkt 27¹ ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 56) magazynowanie paliw gazowych – świadczenie usług przechowywania paliw gazowych w instalacji magazynowej;
- 57) magazynowanie paliw ciekłych – świadczenie usług przechowywania paliw ciekłych w instalacji magazynowania paliw ciekłych;
- 58) przeładunek paliw ciekłych – świadczenie usług załadowywania lub rozładowywania cystern drogowych, cystern kolejowych, cystern kontenerowych lub statków z wykorzystaniem instalacji przeładunku paliw ciekłych;
- 59)³⁹⁾ magazynowanie energii elektrycznej – odroczenie, w systemie elektroenergetycznym, końcowego zużycia energii elektrycznej lub przetworzenie energii elektrycznej pobranej z sieci elektroenergetycznej lub wytworzonej przez jednostkę wytwórczą przyłączoną do sieci elektroenergetycznej i współpracującą z tą siecią do innej postaci energii, przechowanie tej energii, a następnie ponowne jej przetworzenie na energię elektryczną;
- 59a)⁴⁰⁾ magazynowanie energii – magazynowanie energii elektrycznej lub przetworzenie energii elektrycznej pobranej z sieci elektroenergetycznej lub wytworzonej przez jednostkę wytwórczą przyłączoną do sieci elektroenergetycznej i współpracującą z tą siecią do innej postaci energii, przechowanie tej energii, a następnie wykorzystanie jej w postaci innego nośnika energii;

³⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 2 lit. t ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁷⁾ W zakresie, w jakim dotyczy prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 i 1597), wejdzie w życie z dniem 2 lipca 2024 r. na podstawie art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2376).

³⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. u ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 pkt 1 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 11; weszła w życie z dniem 1 marca 2023 r.

⁴⁰⁾ Dodany przez art. 3 pkt 1 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 11; weszła w życie z dniem 1 marca 2023 r.

- 60) grupy i podgrupy przyłączeniowe – grupy podmiotów ubiegające się o przyłączenie do sieci, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1–4;
- 61) dane pomiarowe – dane pozyskiwane lub wyznaczane dla punktu pomiarowego;
- 62) informacje rynku energii – informacje dotyczące punktu pomiarowego, dane pomiarowe, informacje o zdarzeniach rejestrowanych przez licznik zdalnego odczytu, polecenia odbierane przez licznik zdalnego odczytu oraz inne informacje niezbędne do dostarczania energii elektrycznej;
- 63) układ pomiarowo-rozliczeniowy – urządzenia pomiarowo-rozliczeniowe, liczniki i inne przyrządy pomiarowe, a także układy połączeń między nimi, służące bezpośrednio lub pośrednio do pomiarów ilości energii elektrycznej, paliw gazowych lub ciepła i rozliczeń za tę energię, paliwa gazowe lub ciepło, w szczególności gazomierze, ciepłomierze oraz liczniki energii czynnej i liczniki energii biernej, w tym takie liczniki wraz z przekładnikami prądowymi i napięciowymi;
- 64) licznik zdalnego odczytu – przyrząd pomiarowy w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2063), służący do pomiaru energii elektrycznej i rozliczeń za tę energię, wyposażony w funkcję komunikacji z systemem zdalnego odczytu;
- 65) licznik konwencjonalny – przyrząd pomiarowy w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach, służący do pomiaru energii elektrycznej i rozliczeń za tę energię, niewyposażony w funkcję komunikacji z systemem zdalnego odczytu;
- 66) punkt pomiarowy – miejsce w urządzeniu, instalacji lub sieci, w którym dokonuje się pomiaru lub wyznaczenia wielkości fizycznych dotyczących energii elektrycznej;
- 67) punkt poboru energii – punkt pomiarowy w instalacji lub sieci, dla którego dokonuje się rozliczeń oraz dla którego może nastąpić zmiana sprzedawcy;
- 68) system zdalnego odczytu – system informacyjny służący do pozyskiwania danych pomiarowych z liczników zdalnego odczytu i informacji o zdarzeniach rejestrowanych przez te liczniki oraz służący do wysyłania poleceń do liczników zdalnego odczytu;
- 69) centralny system informacji rynku energii – system informacyjny służący do przetwarzania informacji rynku energii na potrzeby realizacji procesów rynku energii oraz wymiany informacji pomiędzy użytkownikami systemu elektroenergetycznego;
- 70) system pomiarowy – system zdalnego odczytu, liczniki zdalnego odczytu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną skomunikowane z tym systemem zdalnego odczytu oraz liczniki konwencjonalne, służący do przetwarzania danych pomiarowych, w celu ich przekazania do centralnego systemu informacji rynku energii;
- 71) system informacyjny – system informacyjny w rozumieniu art. 2 pkt 14 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703);
- 72) operator informacji rynku energii – podmiot odpowiedzialny za zarządzanie i administrowanie centralnym systemem informacji rynku energii oraz przetwarzanie zgromadzonych w nim informacji na potrzeby realizacji procesów rynku energii;
- 73) jednostkowe dane pomiarowe – dane pomiarowe dotyczące pomiarów dla pojedynczego punktu pomiarowego, dla których jest możliwe ich przypisanie do danego użytkownika systemu elektroenergetycznego;
- 74) zagregowane dane pomiarowe – dane pomiarowe dla zbioru punktów pomiarowych, dla których nie jest możliwe przypisanie ich do danego użytkownika systemu elektroenergetycznego;
- 75) operator ogólnodostępnej stacji ładowania – operatora ogólnodostępnej stacji ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych;
- 76)⁴¹⁾ regionalne centrum koordynacyjne – regionalne centrum koordynacyjne, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia 2019/943.

Art. 3a.⁴²⁾ 1. Korespondencja między przedsiębiorstwami energetycznymi, odbiorcami, organami administracji publicznej oraz innymi podmiotami, w tym wnioski, oświadczenia, informacje, powiadomienia, jest wymieniana w postaci papierowej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

2. Odbiorca, o którym mowa w ust. 1, może wyrazić zgodę na przekazywanie korespondencji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

⁴¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. v ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁴²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.

Art. 4. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw lub energii, magazynowaniem energii lub paliw gazowych, w tym skroplonego gazu ziemnego, skraplaniem gazu ziemnego lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego jest obowiązane utrzymywać zdolność urządzeń, instalacji i sieci do realizacji zaopatrzenia w te paliwa lub energię w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić wszystkim odbiorcom oraz przedsiębiorstwom zajmującym się sprzedażą paliw gazowych lub energii, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii, na zasadach i w zakresie określonym w ustawie; świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji tych paliw lub energii odbywa się na podstawie umowy o świadczenie tych usług.

Art. 4a. (uchylony)

Art. 4b. (uchylony)

Art. 4ba. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się magazynowaniem, przeładunkiem, przesyłaniem lub dystrybucją paliw ciekłych prowadzi wykaz przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem, obrotem, w tym obrotem z zagranicą paliwami ciekłymi, podmiotów przywożących i odbiorców końcowych paliw ciekłych, którym świadczą w ciągu ostatnich 12 miesięcy odpowiednio usługi magazynowania, przeładunku, przesyłania lub dystrybucji. Wykaz ustalany jest na ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego w terminie do 7 dni od ostatniego dnia miesiąca.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie przedsiębiorstwa energetycznego, podmiotu przywożącego lub odbiorcy końcowego paliw ciekłych poprzez:
 - a) imię i nazwisko albo nazwę wraz z oznaczeniem formy prawnej,
 - b) miejsce zamieszkania albo siedzibę oraz ich adres,
 - c) numer PESEL lub numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli posiada,
 - d) (uchylona)
 - e) numer akcyzowy wydany przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego, jeżeli posiada,
 - f) serię i numer dokumentu tożsamości w przypadku osób fizycznych;
- 2) informacje o rodzajach paliw ciekłych będących przedmiotem usług, o których mowa w ust. 1;
- 3) informacje o posiadanych koncesjach lub o wpisie do rejestru podmiotów przywożących;
- 4) informacje o wpisie do rejestru zapasów interwencyjnych, o którym mowa w art. 13 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1650 i 1681), zwanej dalej „ustawą o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym”.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi, o których mowa w ust. 1, udostępnia wykaz w swojej siedzibie oraz publikuje go na swojej stronie internetowej, jeżeli ją posiada, z wyłączeniem danych dotyczących miejsca zamieszkania, numeru PESEL oraz serii i numeru dokumentu tożsamości.

4.⁴³⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi, o których mowa w ust. 1, przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki miesięczne sprawozdanie zawierające informacje o podmiotach zlecających usługi, o których mowa w ust. 1, w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

5. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1)⁴⁴⁾ nazwę przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego usługi, o których mowa w ust. 1, adres siedziby oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP), a także imię i nazwisko oraz numer telefonu, o ile taki numer posiada, osoby podpisującej sprawozdanie;
- 1a)⁴⁵⁾ oznaczenie przedsiębiorstwa energetycznego, podmiotu przywożącego lub odbiorcy końcowego paliw ciekłych, na rzecz których są świadczone usługi, o których mowa w ust. 1, poprzez wskazanie danych określonych w ust. 2 pkt 1;
- 2) informacje o rodzajach i ilości paliw ciekłych oraz ich pochodzeniu, poprzez wskazanie informacji o przywozie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub wytworzeniu lub nabyciu na tym terytorium, będących przedmiotem usług, o których mowa w ust. 1, wraz z podaniem miejsca ich świadczenia.

⁴³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁴⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

5a.⁴⁶⁾ Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 4, przekazuje się w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym za pośrednictwem portalu Platforma Paliwowa.

6. (uchylony)

7. (uchylony)

8. Na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 4, Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych sporządza miesięczne zestawienie danych indywidualnych zawartych w tych sprawozdaniach.

9. (uchylony)⁴⁷⁾

Art. 4c. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się magazynowaniem paliw gazowych jest obowiązane zapewniać odbiorcom oraz przedsiębiorstwom zajmującym się sprzedażą paliw gazowych, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług magazynowania paliw gazowych w instalacjach magazynowych. Świadczenie usług magazynowania paliw gazowych odbywa się na podstawie umowy o świadczenie tych usług.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się magazynowaniem paliw gazowych jest obowiązane udostępnić operatorowi systemu przesyłowego gazowego tę część instalacji, która jest używana do magazynowania paliw gazowych i jest niezbędna do realizacji jego zadań.

3. Udostępnienie części instalacji, o której mowa w ust. 2, następuje za wynagrodzeniem, na zasadach określonych w odrębnej umowie. Ustalając wysokość wynagrodzenia należy stosować stawki opłat za usługi magazynowania paliw gazowych ustalone w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się magazynowaniem tych paliw.

Art. 4d. 1. Przedsiębiorstwo zajmujące się transportem wydobytego gazu ziemnego jest obowiązane, przestrzegając zasad bezpieczeństwa, warunków eksploatacji podłączonych złóż, realizacji zawartych umów w zakresie sprzedaży wydobywanych kopalin oraz uwzględniając dostępną albo możliwą do uzyskania przepustowość sieci gazociągów kopalnianych i wymogi ochrony środowiska, zapewniać odbiorcom oraz przedsiębiorstwom zajmującym się sprzedażą paliw gazowych, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług transportu gazu ziemnego siecią gazociągów kopalnianych do miejsca ich dostarczania wybranego przez odbiorcę lub przez przedsiębiorstwo zajmujące się sprzedażą paliw gazowych; świadczenie usług transportu gazu ziemnego odbywa się na podstawie umowy o świadczenie tych usług.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do tych części sieci gazociągów kopalnianych i instalacji, które są używane do lokalnej działalności wydobywczej na obszarze złoża, gdzie jest wydobywany gaz ziemny.

3. Przedsiębiorstwo zajmujące się transportem wydobytego gazu ziemnego może odmówić świadczenia usług, o których mowa w ust. 1, jeżeli:

1) występują niezgodności:

- a) parametrów technicznych sieci gazociągów kopalnianych z parametrami technicznymi sieci lub instalacji, które miałyby być podłączone do sieci gazociągów kopalnianych, lub
 - b) parametrów jakościowych transportowanego gazu ziemnego z parametrami jakościowymi gazu ziemnego mającego być przedmiotem usługi transportu gazu ziemnego
- których usunięcie nie jest technicznie lub ekonomicznie uzasadnione, albo

2) świadczenie usług transportu gazu ziemnego:

- a) mogłoby spowodować obniżenie obecnego lub planowanego wydobywania gazu ziemnego lub ropy naftowej, dla potrzeb których wybudowano te gazociągi kopalniane, lub
- b) uniemożliwiłoby zaspokojenie uzasadnionych potrzeb właściciela lub użytkownika sieci gazociągów kopalnianych lub przedsiębiorstwa zajmującego się transportem wydobytego gazu ziemnego w zakresie jego transportu lub uzdatniania.

Art. 4e. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się skraplaniem gazu ziemnego lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego przy użyciu instalacji skroplonego gazu ziemnego jest obowiązane, jeżeli jest to konieczne ze względów technicznych lub ekonomicznych, zapewniać odbiorcom oraz przedsiębiorstwom zajmującym się sprzedażą paliw gazowych, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług polegających na skraplaniu gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego; świadczenie tych usług odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług skraplania gazu ziemnego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do terminali skroplonego gazu ziemnego przeznaczonych do magazynowania tego gazu.

⁴⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁴⁷⁾ Przez art. 1 pkt 4 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 4e¹. Usługi przesyłania, dystrybucji, magazynowania paliw gazowych, skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego mogą być świadczone wyłącznie odpowiednio przez operatora systemu przesyłowego, operatora systemu dystrybucyjnego, operatora systemu magazynowania paliw gazowych, operatora systemu skraplania gazu ziemnego lub operatora systemu połączonego.

Art. 4e². (uchylony)

Art. 4f. 1. Świadczenie usług, o których mowa w art. 4 ust. 2, art. 4c, art. 4d ust. 1 oraz art. 4e ust. 1, nie może obniżać niezawodności dostarczania i jakości paliw gazowych lub energii poniżej poziomu określonego w odrębnych przepisach oraz powodować niekorzystnej zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe lub energię i zakresu ich dostarczania odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwiać wywiązywanie się przez przedsiębiorstwa energetyczne z obowiązków w zakresie ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska.

2. Przepisów art. 4 ust. 2, art. 4c, art. 4d ust. 1 oraz art. 4e ust. 1 nie stosuje się do świadczenia usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii, magazynowania tych paliw i skraplania gazu ziemnego odbiorcom, jeżeli te paliwa lub energia byłyby dostarczane z systemu gazowego lub systemu elektroenergetycznego innego państwa, które nie nałożyło obowiązku świadczenia tych usług na działające w tym państwie przedsiębiorstwa, lub gdy odbiorca, do którego paliwa gazowe lub energia elektryczna miałyby być dostarczane, nie jest uznany za odbiorcę uprawnionego do korzystania z tych usług w tym państwie.

3. W przypadku odmowy świadczenia usług, o których mowa w art. 4 ust. 2, art. 4c, art. 4d ust. 1 oraz art. 4e ust. 1, z powodu nieuznania odbiorcy za uprawnionego do wyboru sprzedawcy w jednym z dwóch państw członkowskich Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może, na uzasadniony wniosek odbiorcy lub sprzedawcy, zwrócić się, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw energii, do Komisji Europejskiej o zobowiązanie państwa, w którym odmówiono świadczenia tych usług, do realizacji żądanej usługi.

Art. 4g. 1.⁴⁸⁾ W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne lub przedsiębiorstwo zajmujące się transportem wydobyczonego gazu ziemnego za pomocą sieci gazociągów kopalnianych odmawia zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usług magazynowania paliw gazowych lub umowy o świadczenie usług skraplania gazu ziemnego, jest ono obowiązane niezwłocznie przedłożyć Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki oraz zainteresowanemu podmiotowi powiadomienie o odmowie zawarcia umowy wraz z uzasadnieniem.

2. W przypadku odmowy zawarcia umowy o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej operator systemu elektroenergetycznego, na żądanie podmiotu występującego o jej zawarcie, przedstawia temu podmiotowi istotne informacje o działaniach, jakie należy podjąć, aby wzmocnić sieć w celu umożliwienia zawarcia tej umowy; za opracowanie informacji może być pobrana opłata odzwierciedlająca koszty jej przygotowania.

Art. 4h. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wchodzące w skład przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo może wystąpić do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z wnioskiem o czasowe zwolnienie z obowiązków określonych w art. 4 ust. 2, art. 4c, art. 4d ust. 1 oraz art. 4e ust. 1 lub ograniczenie tych obowiązków, jeżeli świadczenie tych usług może spowodować dla przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo trudności ekonomiczne związane z realizacją zobowiązań wynikających z uprzednio zawartych umów przewidujących obowiązek zapłaty za określoną ilość gazu ziemnego, niezależnie od ilości pobranego gazu, lub gdy świadczenie tych usług uniemożliwia wywiązanie się przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo z obowiązków w zakresie ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska.

2. (uchylony)

3. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na podstawie uzasadnionego wniosku, o którym mowa w ust. 1, może, w drodze decyzji, czasowo zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem, dystrybucją lub transportem gazu ziemnego, magazynowaniem, skraplaniem lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego z nałożonych na nie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 2, art. 4c, art. 4d ust. 1 oraz art. 4e ust. 1, lub ograniczyć te obowiązki.

3a. Przedsiębiorstwo energetyczne wchodzące w skład przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo może odmówić świadczenia usługi przesyłania, dystrybucji lub transportu gazu ziemnego, usługi magazynowania lub usługi skraplania gazu ziemnego określonych w ust. 1, po uzyskaniu prawomocnej decyzji, o której mowa w ust. 3.

3b. (uchylony)

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

4. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, podejmując decyzję, o której mowa w ust. 3, bierze pod uwagę:

- 1) ogólną sytuację finansową przedsiębiorstwa, o którym mowa w ust. 1;
- 2) daty zawarcia umów i warunki, na jakich umowy zostały zawarte;
- 3) wpływ postanowień umów na sytuację finansową przedsiębiorstwa, o którym mowa w ust. 1, oraz odbiorców;
- 4) stopień rozwoju konkurencji na rynku paliw gazowych;
- 5) realizację obowiązków wynikających z ustawy;
- 6) podjęte działania mające na celu umożliwienie świadczenia usług, o których mowa w ust. 1;
- 7) wpływ tej decyzji na prawidłowe funkcjonowanie i rozwój rynku paliw gazowych;
- 8) stopień połączeń systemów gazowych i ich współdziałanie.

5. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki po uwzględnieniu wniosku przedsiębiorstwa energetycznego niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską o zajęтым stanowisku do wniosku, o którym mowa w ust. 1, przekazując wraz z tym powiadomieniem informację dotyczącą zajętego stanowiska.

6. W przypadku zgłoszenia przez Komisję Europejską poprawek do stanowiska, o którym mowa w ust. 5, lub wniosku o jego zmianę, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zajmuje stanowisko do poprawek lub wniosku Komisji Europejskiej w terminie 28 dni od dnia otrzymania poprawek lub wniosku.

7. Uzgodnione z Komisją Europejską stanowisko do wniosku przedsiębiorstwa energetycznego stanowi podstawę do wydania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzji, o której mowa w ust. 3.

8. Decyzję, o której mowa w ust. 3, wraz z uzasadnieniem Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza niezwłocznie w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki.

Art. 4i. 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na uzasadniony wniosek przedsiębiorstwa energetycznego może, w drodze decyzji, zwolnić, na czas określony, przedsiębiorstwo to z obowiązków świadczenia usług, o których mowa w art. 4 ust. 2, art. 4c, art. 4d ust. 1 i art. 4e ust. 1, przedkładania taryf do zatwierdzenia, o którym mowa w art. 47 ust. 1, spełniania kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1a i wydać zgodę na powierzenie przez to przedsiębiorstwo pełnienia obowiązków operatora systemu przesyłowego na podstawie art. 9h ust. 3 pkt 2, gdy świadczenie tych usług będzie się odbywać z wykorzystaniem gazociągu międzysystemowego, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego, których budowa nie została ukończona do dnia 4 sierpnia 2003 r. lub została rozpoczęta po tym dniu, zwanych dalej „nową infrastrukturą”.

2. Zwolnienia, o którym mowa w ust. 1, można udzielić, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) nowa infrastruktura ma wpływ na zwiększenie konkurencyjności w zakresie dostarczania paliw gazowych oraz bezpieczeństwa ich dostarczenia;
- 2) ze względu na ryzyko związane z budową nowej infrastruktury, bez udzielenia zwolnienia budowa ta nie byłaby podjęta;
- 3) nowa infrastruktura jest lub będzie własnością podmiotu niezależnego, przynajmniej pod względem formy prawnej, od operatora systemu gazowego, w którym to systemie nowa infrastruktura została lub zostanie zbudowana;
- 4) na użytkowników nowej infrastruktury są nałożone opłaty za korzystanie z tej infrastruktury;
- 5) zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, nie będzie wywierać szkodliwego wpływu na konkurencję na rynkach, na które nowa infrastruktura może mieć wpływ, na skuteczne funkcjonowanie rynku gazu ziemnego w Unii Europejskiej lub odpowiednich systemów gazowych, ani nie wpłynie negatywnie na bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego w Unii Europejskiej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do infrastruktury, której budowę ukończono do dnia 4 sierpnia 2003 r., jeżeli po tym dniu zostały lub zostaną w niej dokonane zmiany umożliwiające znaczny wzrost zdolności przesyłowej tej infrastruktury lub rozwój nowych źródeł zaopatrzenia w paliwa gazowe.

3a. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego ubiegającego się o zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, lub z urzędu, zasady udostępnienia zdolności przesyłowej nowej infrastruktury lub infrastruktury, o której mowa w ust. 3, uwzględniające sposób:

- 1) zarządzania i alokacji zdolności przesyłowej tej infrastruktury, w tym podawania do publicznej wiadomości informacji o dostępnej zdolności przesyłowej dla zainteresowanych podmiotów;
- 2) sprzedaży niewykorzystanej zdolności przesyłowej tej infrastruktury;
- 3) umożliwienia obrotu zarezerwowanymi zdolnościami przesyłowymi.

3b. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, bierze pod uwagę wyniki udostępnienia zdolności przesyłowej nowej infrastruktury lub infrastruktury, o której mowa w ust. 3, przeprowadzonego zgodnie z zasadami, o których mowa w ust. 3a.

4. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, rozpatrując wniosek, o którym mowa w ust. 1, bierze pod uwagę niedyskryminacyjny dostęp do nowej infrastruktury lub infrastruktury, o której mowa w ust. 3, okres, na jaki zawarto umowy o wykorzystanie tej infrastruktury, zwiększenie zdolności przesyłowej, okres planowanej eksploatacji infrastruktury oraz uwarunkowania krajowe w tym zakresie.

4a. W przypadku innym niż określony w ust. 5, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, konsultuje się z:

- 1) organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, na których rynki nowa infrastruktura lub infrastruktura, o której mowa w ust. 3, może wywierać wpływ, oraz
- 2) w przypadku gdy zwolnienie dotyczy nowej infrastruktury lub infrastruktury, o której mowa w ust. 3, łączącej system przesyłowy z infrastrukturą gazową państwa innego niż państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym – odpowiednimi organami do spraw regulacji gospodarki paliwami i energią tego państwa.

4b. Niezajęcie stanowiska przez konsultowane organy, o których mowa w ust. 4a, w wyznaczonym terminie, nieprzekraczającym trzech miesięcy, liczonym od dnia otrzymania wystąpienia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w sprawie konsultacji, nie stanowi przeszkody do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1. W przypadku gdy Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wystąpił do danego państwa o wskazanie organu właściwego w sprawie konsultacji, termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, liczy się od dnia otrzymania takiego wystąpienia przez to państwo.

5. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy nowej infrastruktury lub infrastruktury, o której mowa w ust. 3, która znajduje się na terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zajmuje stanowisko do tego wniosku, po uzgodnieniu z właściwymi organami zainteresowanych państw członkowskich Unii Europejskiej, biorąc pod uwagę opinię przedłożoną przez Agencję do spraw Współpracy Organów Regulacji Energetyki, zwaną dalej „Agencją”.

5a. W przypadku nieuzgodnienia stanowiska, o którym mowa w ust. 5, w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania wniosku przez ostatni z właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich Unii Europejskiej lub w przypadku uzgodnienia z tymi organami przekazania wniosku do Agencji w celu jego rozpatrzenia, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przekazuje ten wniosek Agencji.

5b. Termin, o którym mowa w ust. 5a, może ulec przedłużeniu o 3 miesiące na wspólny wniosek właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich Unii Europejskiej, za zgodą Agencji.

6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przekazuje Komisji Europejskiej wniosek, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie po jego otrzymaniu. Po rozpatrzeniu tego wniosku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki powiadamia Komisję Europejską o zajęтым stanowisku; do powiadomienia dołącza informacje dotyczące:

- 1) powodów zwolnienia z obowiązków wymienionych w ust. 1 wraz z uzasadnieniem, łącznie z danymi finansowymi uzasadniającymi to zwolnienie albo powodów odmowy udzielenia zwolnienia;
- 2) analizy wpływu zwolnienia z obowiązków wymienionych w ust. 1 na konkurencyjność i sprawne funkcjonowanie rynku paliw gazowych;
- 3) okresu, na jaki udzielono zwolnienia z obowiązków wymienionych w ust. 1;
- 4) wielkości udziału zdolności infrastruktury objętej zwolnieniem z obowiązków wymienionych w ust. 1, w odniesieniu do całkowitej zdolności tej infrastruktury;
- 5) przebiegu i wyników uzgodnień z właściwymi organami zainteresowanych państw członkowskich Unii Europejskiej;
- 6) wpływu nowej infrastruktury lub zmian w infrastrukturze, o której mowa w ust. 3, na dywersyfikację dostaw gazu.

7. W przypadku zgłoszenia przez Komisję Europejską poprawek do stanowiska, o którym mowa w ust. 6, lub wniosku o jego zmianę, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zajmuje stanowisko do poprawek lub wniosku Komisji Europejskiej, w terminie 28 dni od dnia otrzymania poprawek lub wniosku i uzgadnia stanowisko z Komisją Europejską.

8. Uzgodnione z Komisją Europejską stanowisko do wniosku przedsiębiorstwa energetycznego lub decyzja Agencji w przedmiocie rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 5a, stanowią podstawę do wydania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzji, o której mowa w ust. 1.

9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, odrębnie dla każdej nowej infrastruktury lub infrastruktury, o której mowa w ust. 3; w decyzji określa się wielkość udziału zdolności przesyłowej infrastruktury objętej zwolnieniem z obowiązków wymienionych w ust. 1 w odniesieniu do całkowitej zdolności przesyłowej tej infrastruktury, zakres zwolnienia, warunki, których spełnienie jest niezbędne do uzyskania zwolnienia oraz okres, na jaki udzielono zwolnienia.

10. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wraz z uzasadnieniem Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza niezwłocznie w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki.

Art. 4ia. 1. W przypadku zamiaru zmiany przeznaczenia gazociągu bezpośredniego lub sieci gazociągów kopalnianych na sieć dystrybucyjną gazową właściciel tego gazociągu lub tej sieci gazociągów informuje niezwłocznie o tym zamiarze Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz odbiorcę końcowego przyłączonego do tego gazociągu lub tej sieci gazociągów.

2. Właściciel gazociągu lub sieci gazociągów, o których mowa w ust. 1, z wyłączeniem przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 9d ust. 7 pkt 3 lub 4, przed rozpoczęciem dostarczania paliw gazowych do odbiorcy końcowego paliw gazowych:

- 1) zawiera umowę, na mocy której przekazuje tytuł prawny do tego gazociągu lub tej sieci gazociągów:
 - a) operatorowi systemu dystrybucyjnego gazowego wchodzącego w skład przedsiębiorstwa energetycznego zintegrowanego pionowo, w skład którego wchodzi również ten właściciel gazociągu lub sieci gazociągów, lub
 - b) operatorowi systemu dystrybucyjnego gazowego, z którego siecią ten gazociąg lub ta sieć gazociągów są bezpośrednio połączone;
- 2) przekazuje operatorowi, o którym mowa w pkt 1, informacje o tym gazociągu lub tej sieci gazociągów oraz charakterystyce poboru paliw gazowych, w szczególności informacje o:
 - a) odbiorcach końcowych przyłączonych do tego gazociągu lub tej sieci gazociągów oraz ich charakterystyce poboru paliw gazowych,
 - b) łącznym poborze przyłączonych odbiorców końcowych w okresie ostatnich 5 lat lub w całym okresie eksploatacji tego gazociągu lub tej sieci gazociągów, jeżeli okres ten jest krótszy niż 5 lat,
 - c) dokumentacji umów przyłączeniowych, wskazujących na miejsce rozdziału własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji odbiorcy końcowego oraz własności układów pomiarowo-rozliczeniowych,
 - d) parametrach jakościowych transportowanych paliw gazowych lub gazu ziemnego oraz o dokumentach potwierdzających akceptację tych parametrów przez odbiorców końcowych,
 - e) dokumentacji związanej z procesem budowlanym i eksploatacją tego gazociągu lub tej sieci gazociągów.

3. W przypadku gdy decyzja o udzieleniu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji paliw gazowych wymaga zmiany, operator systemu dystrybucyjnego gazowego, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, lub przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 9d ust. 7 pkt 3 lub 4, składa do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wniosek o zmianę koncesji na dystrybucję paliw gazowych, przed zmianą przeznaczenia gazociągu bezpośredniego lub sieci gazociągów kopalnianych, jednak nie później niż w terminie miesiąca od dnia zawarcia umowy, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

4. W przypadku gdy decyzja o wyznaczeniu operatora systemu dystrybucyjnego gazowego wymaga zmiany, właściciel gazociągu lub sieci gazociągów, o których mowa w ust. 1, składa do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wniosek o wyznaczenie operatora systemu dystrybucyjnego gazowego na jego sieci, przed zmianą przeznaczenia gazociągu bezpośredniego lub sieci gazociągów kopalnianych, jednak nie później niż w terminie miesiąca od dnia:

- 1) wydania decyzji w sprawie zmiany koncesji, o której mowa w ust. 3;
- 2) zawarcia umowy, o której mowa w ust. 2 pkt 1 – jeżeli decyzja o zmianie koncesji nie jest wymagana.

5. Jeżeli odbiorca końcowy, do którego paliwa gazowe dostarczane były z pominięciem systemu gazowego bezpośrednio gazociągiem lub siecią gazociągów, o których mowa w ust. 1, nie zgłosił operatorowi lub przedsiębiorstwu, o których mowa w ust. 3, informacji o zawarciu umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży paliw gazowych ze sprzedawcą innym niż dotychczasowy, operator lub przedsiębiorstwo, o których mowa w ust. 3, zawiera niezwłocznie, w imieniu i na rzecz tego odbiorcy umowę kompleksową z:

- 1) dotychczasowym sprzedawcą lub
- 2) w przypadku, w którym dotychczasowym sprzedawcą było przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 49b ust. 1, a odbiorca końcowy odebrał w roku poprzednim paliwa gazowe w ilości nie większej niż określona w art. 5b¹ ust. 1 lub 8 – z przedsiębiorstwem energetycznym wykonującym działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi, do którego wniesiono wkład niepieniężny, o którym mowa w art. 5b¹ ust. 1.

6. Umowa kompleksowa, o której mowa w ust. 5, zawierana jest na czas nieokreślony i obowiązuje od dnia uprawomocnienia się decyzji o wyznaczeniu operatora systemu dystrybucyjnego gazowego dla gazociągu lub sieci gazociągów, o których mowa w ust. 1, lub w przypadku braku konieczności uzyskania koncesji – od dnia ustalonego zgodnie z zasadami ustalonymi w ust. 4 pkt 1 i 2.

7. Umowa z dotychczasowym sprzedawcą wygasa z dniem poprzedzającym uprawomocnienie decyzji o wyznaczeniu operatora systemu dystrybucyjnego gazowego wydanej na wniosek, o którym mowa w ust. 4.

Art. 4j. 1. Odbiorca paliw gazowych lub energii ma prawo zakupu tych paliw lub energii od wybranego przez siebie sprzedawcy.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników systemu, umożliwia odbiorcy paliw gazowych lub energii przyłączonemu do jego sieci zmianę sprzedawcy paliw gazowych lub energii, na warunkach i w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 lub 3.

3. Odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę zawartą na czas nieoznaczony, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza temu odbiorcy paliwa gazowe lub energię, bez ponoszenia kosztów, składając do przedsiębiorstwa energetycznego oświadczenie o jej wypowiedzeniu.⁴⁹⁾ Odbiorca, który wypowiedział umowę, jest obowiązany pokryć należności za pobrane paliwo gazowe lub energię oraz świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii.

3a.⁵⁰⁾ Odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę zawartą na czas oznaczony, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza temu odbiorcy paliwa gazowe lub energię, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych niż wynikające z treści umowy, składając do przedsiębiorstwa energetycznego oświadczenie o jej wypowiedzeniu. W przypadku odbiorcy energii elektrycznej lub paliw gazowych w gospodarstwie domowym oraz odbiorcy końcowego energii elektrycznej lub paliw gazowych będących mikroprzedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców w zakresie, w jakim zużywają energię elektryczną lub paliwa gazowe na potrzeby podstawowej działalności, wysokość tych kosztów i odszkodowań nie może przekraczać wysokości bezpośrednich strat ekonomicznych, jakie poniosło przedsiębiorstwo energetyczne w wyniku rozwiązania umowy zawartej na czas oznaczony przez odbiorcę.

4. Umowa, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza paliwa gazowe lub energię elektryczną odbiorcy tych paliw lub energii w gospodarstwie domowym, ulega rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie tego odbiorcy dotarło do przedsiębiorstwa energetycznego. Odbiorca ten może wskazać późniejszy termin rozwiązania umowy.

4a. W przypadku zmiany sprzedawcy przez odbiorcę końcowego, nowy sprzedawca informuje poprzedniego sprzedawcę i przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej o dniu rozpoczęcia przez niego sprzedaży tych paliw lub energii.

5. Sprzedawca paliw gazowych dokonujący sprzedaży tych paliw odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej, lub sprzedawca energii dokonujący jej sprzedaży odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci dystrybucyjnej jest obowiązany zamieszczać na stronach internetowych oraz udostępniać do publicznego wglądu w swojej siedzibie informacje o cenach sprzedaży paliw gazowych lub energii oraz warunkach ich stosowania.

6.⁵¹⁾ Operator systemu przesyłowego oraz operator systemu dystrybucyjnego są obowiązani umożliwić odbiorcy paliw gazowych lub energii elektrycznej zmianę sprzedawcy, nie później niż w terminie 21 dni od dnia poinformowania właściwego operatora o zawarciu umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z nowym sprzedawcą.

6.⁵²⁾ Operator systemu przesyłowego gazowego oraz operator systemu dystrybucyjnego gazowego są obowiązani umożliwić odbiorcy paliw gazowych zmianę sprzedawcy w terminie 21 dni od dnia poinformowania właściwego operatora przez nowego sprzedawcę o zawarciu umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej.

6.⁵³⁾ Operator systemu przesyłowego oraz operator systemu dystrybucyjnego są obowiązani umożliwić zmianę sprzedawcy odbiorcy końcowemu:

- 1) **paliw gazowych, nie później niż w terminie 21 dni,**
- 2) **energii elektrycznej, nie później niż w terminie 7 dni**

– od dnia poinformowania właściwego operatora o zawarciu umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z nowym sprzedawcą.

⁴⁹⁾ Zdanie pierwsze w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁵⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wszedł w życie z dniem 30 listopada 2023 r.

⁵¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 52.

⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.; w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 53.

⁵³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1093, 1642 i 2269, z 2022 r. poz. 1967 oraz z 2023 r. poz. 1113 i 1681); wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

6a.⁵⁴⁾ Operator informacji rynku energii, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego są obowiązani umożliwić odbiorcy energii elektrycznej zmianę sprzedawcy energii elektrycznej w terminie 24 godzin od momentu powiadomienia operatora informacji rynku energii przez nowego sprzedawcę o zawarciu umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej.

6b.⁵⁴⁾ Techniczną procedurę zmiany sprzedawcy energii elektrycznej, polegającą na zarejestrowaniu w centralnym systemie informacji rynku energii nowego sprzedawcy energii elektrycznej dla punktu poboru energii, przeprowadza operator informacji rynku energii w terminie 24 godzin.

6c.⁵⁴⁾ Termin, o którym mowa w ust. 6b, jest liczony od momentu przesłania przez nowego sprzedawcę energii elektrycznej do operatora informacji rynku energii powiadomienia o zawarciu z odbiorcą energii elektrycznej umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej do udostępnienia przez operatora informacji rynku energii informacji o wyniku weryfikacji tego powiadomienia.

6d.⁵⁴⁾ Przepisanie sprzedawcy energii elektrycznej do punktu poboru energii, na podstawie umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawartej z odbiorcą, następuje w dacie wskazanej w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 6c, pod warunkiem jego weryfikacji przez operatora informacji rynku energii. Rozpoczęcie sprzedaży przez nowego sprzedawcę energii elektrycznej następuje od początku doby w dacie wskazanej w powiadomieniu.

7. Dotychczasowy sprzedawca jest obowiązany dokonać rozliczeń z odbiorcą, który skorzystał z prawa do zmiany sprzedawcy, nie później niż w okresie 42 dni od dnia dokonania tej zmiany. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu dystrybucyjnego gazowego przekazują nieodpłatnie dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy paliw gazowych dane dotyczące ilości zużytych paliw gazowych przez odbiorcę końcowego, w terminie umożliwiającym dotychczasowemu sprzedawcy tych paliw dokonanie rozliczeń z odbiorcą końcowym paliw gazowych.

Art. 4k.⁵⁵⁾ 1. Użytkownik systemu elektroenergetycznego, w tym operator systemu dystrybucyjnego, operator systemu przesyłowego lub sprzedawca, prowadzi rozliczenia za energię elektryczną, usługi przesyłania, dystrybucji lub usługi systemowe wyłącznie na podstawie informacji rynku energii zarejestrowanych w centralnym systemie informacji rynku energii.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku awarii centralnego systemu informacji rynku energii uniemożliwiającej dokonywanie rozliczeń za energię elektryczną, usługi przesyłania, dystrybucji lub usługi systemowe.

Rozdział 2

Dostarczanie paliw i energii

Art. 5. 1. Dostarczanie paliw gazowych lub energii odbywa się, po uprzednim przyłączeniu do sieci, o którym mowa w art. 7, na podstawie umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji albo umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji i umowy o świadczenie usług magazynowania paliw gazowych lub umowy o świadczenie usług skraplania gazu.

1a. Dostarczanie energii elektrycznej do punktu ładowania w ogólnodostępnej stacji ładowania odbywa się na podstawie:

- 1) umowy o świadczenie usług dystrybucji tej energii, zawieranej przez operatora ogólnodostępnej stacji ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych;
- 2) umowy sprzedaży tej energii zawieranej z operatorem ogólnodostępnej stacji ładowania.

1b.⁵⁶⁾ Sprzedawca jest obowiązany do zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej z operatorem systemu przesyłowego lub z operatorem systemu dystrybucyjnego, do którego sieci odbiorca jest przyłączony.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać co najmniej:

- 1)⁵⁷⁾ umowy sprzedaży – postanowienia określające: miejsce dostarczenia paliw gazowych lub energii do odbiorcy i ilość tych paliw lub energii w podziale na okresy umowne, moc umowną oraz warunki wprowadzania jej zmian, cenę lub grupę taryfową stosowane w rozliczeniach i warunki wprowadzania zmian tej ceny i grupy taryfowej, sposób prowadzenia rozliczeń, wysokość bonifikaty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania oraz pouczenie o konsekwencjach wyboru sprzedawcy rezerwowego;

⁵⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

⁵⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

⁵⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁵⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 58.

- 1)⁵⁸⁾ **umowa sprzedaży – postanowienia określające: miejsce dostarczenia paliw gazowych lub energii do odbiorcy i ilość tych paliw lub energii w podziale na okresy umowne, cenę lub grupę taryfową stosowane w rozliczeniach i warunki wprowadzania zmian tej ceny i grupy taryfowej, sposób prowadzenia rozliczeń, wysokość bonifikaty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania oraz pouczenie o konsekwencjach wyboru sprzedawcy rezerwowego paliw gazowych;**
- 2)⁵⁹⁾ umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii – postanowienia określające: moc umowną i warunki wprowadzania jej zmian, ilość przesyłanych paliw gazowych lub energii w podziale na okresy umowne, miejsca dostarczania paliw gazowych lub energii do sieci i ich odbioru z sieci, standardy jakościowe, warunki zapewnienia niezawodności i ciągłości dostarczania paliw gazowych lub energii, stawki opłat lub grupę taryfową stosowane w rozliczeniach oraz warunki wprowadzania zmian tych stawek i grupy taryfowej, sposób prowadzenia rozliczeń, parametry techniczne paliw gazowych lub energii oraz wysokość bonifikaty za niedotrzymanie tych parametrów oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy oraz okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania, a w przypadku instalacji, o których mowa w art. 7 ust. 2f – także szczegółowe zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, w szczególności okresy doby w poszczególnych miesiącach roku, w których ograniczenia mogą zostać wprowadzone, o których mowa w art. 7 ust. 2f pkt 1 zgodne z umową o przyłączenie, o której mowa w art. 7 ust. 2f;
- 3) umowa o świadczenie usług magazynowania paliw gazowych – postanowienia określające: moc umowną i warunki wprowadzania jej zmian, ilość paliw gazowych, miejsce, okres i sposób ich przechowywania, stawkę opłat lub grupę taryfową stosowane w rozliczeniach i warunki wprowadzania zmian tej stawki i grupy taryfowej, sposób prowadzenia rozliczeń, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy oraz okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania;
- 4) umowa o świadczenie usług skraplania gazu ziemnego – postanowienia określające: moc umowną i warunki wprowadzania jej zmian, ilość skraplanego gazu ziemnego lub regazyfikowanego skroplonego gazu ziemnego, stawkę opłat określoną w taryfie, warunki wprowadzania zmian tej stawki, sposób prowadzenia rozliczeń, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy oraz okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

2a. Umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, której stroną jest użytkownik systemu niebędący podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie, powinna zawierać także, w przypadku gdy użytkownikiem systemu jest:⁶⁰⁾

- 1) (uchylony)⁶¹⁾
- 2) (uchylony)⁶¹⁾
- 3) sprzedawca:
 - a)⁶²⁾ oznaczenie przez sprzedawcę podmiotu odpowiedzialnego za jego bilansowanie, który ma zawartą umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z operatorem systemu dystrybucyjnego, do którego sieci przyłączeni są odbiorcy, z którymi sprzedawca ma zawarte umowy sprzedaży energii elektrycznej, oraz zasady zmiany tego podmiotu,
 - b) sposób przekazywania danych pomiarowych o ilości zużytej energii elektrycznej przez odbiorców, z którymi sprzedawca ma zawarte umowy sprzedaży energii elektrycznej.

2a¹.⁶³⁾ Umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, której stroną jest użytkownik systemu będący stroną umowy o przyłączenie do sieci, o której mowa w art. 7 ust. 1g, zawiera również:

- 1) szczegółowy opis sposobu zabezpieczenia przez użytkownika systemu zdolności technicznych instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonych do sieci w jednym miejscu przyłączenia do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej, o których mowa w art. 7 ust. 2², oraz zobowiązanie użytkownika systemu do nieprzekraczania tej mocy;
- 2) wykaz punktów poboru energii każdej z instalacji odnawialnego źródła energii zlokalizowanych w jednym miejscu przyłączenia oraz oznaczenie podmiotu odpowiedzialnego za ich bilansowanie handlowe;

⁵⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r. w zakresie dodanych wyrazów paliw gazowych.

⁵⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁶⁰⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 7 lit. c tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁶¹⁾ Przez art. 1 pkt 7 lit. c tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7; weszło w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

⁶²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 7 lit. c tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁶³⁾ Dodany przez art. 4 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 3) postanowienia dotyczące lokalizacji układów pomiarowo-rozliczeniowych i ich parametrów dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia, których dotyczy umowa o przyłączenie do sieci;
- 4) wykaz podmiotów, które są stronami porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt 1;
- 5) postanowienia o przyjęciu przez użytkownika systemu odpowiedzialności na zasadzie ryzyka za naruszenie zobowiązań w zakresie wyprowadzania lub poboru mocy oraz innych wymagań związanych z korzystaniem z jednego przyłącza do sieci, spowodowanych działaniem lub zaniechaniem któregokolwiek z wytwórców w instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonych do sieci w tym samym miejscu przyłączenia;
- 6) zobowiązanie użytkownika systemu będącego stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, do przyjmowania i realizacji poleceń wydawanych przez operatora systemu elektroenergetycznego, na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz instrukcji, o których mowa w art. 9g, dotyczących mocy i parametrów energii elektrycznej wprowadzanej do sieci w miejscu przyłączenia.

2a².⁶³⁾ Za zobowiązania wynikające z umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, o której mowa w ust. 2a¹, strony porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt 1, odpowiadają solidarnie. Odpowiedzialność za spowodowane działaniem lub zaniechaniem którejkolwiek ze stron naruszenie zobowiązań wynikających z tej umowy jest ograniczona do wysokości rzeczywistej szkody poniesionej przez operatora systemu elektroenergetycznego, powiększonej o bonifikaty i odszkodowania za szkody powstałe w wyniku tego działania lub zaniechania wytwórcy należne użytkownikom systemu przyłączonym do sieci tego operatora.

2a³.⁶³⁾ Zmiana stron porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt 1, powoduje konieczność zmiany w tym zakresie umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, o której mowa w ust. 2a¹.

2b. Umowa sprzedaży energii elektrycznej, której stroną jest odbiorca niebędący podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie, powinna zawierać także sposób:⁶⁴⁾

- 1) określania niezbilansowania energii elektrycznej oraz jego rozliczania odpowiednio według:
 - a)⁶⁵⁾ grafiku indywidualnego przedstawiającego zbiór danych o planowanej realizacji umowy sprzedaży energii elektrycznej oddzielnie dla poszczególnych okresów rozliczania niezbilansowania w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia 2017/2195, zwanego dalej „grafikiem handlowym”, oraz rzeczywistego poboru energii elektrycznej lub
 - b) standardowego profilu zużycia oraz rzeczywiste pobranej energii elektrycznej;
- 2) zgłaszania grafików handlowych.

2c.⁶⁶⁾ Umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub umowa kompleksowa w przypadku odbiorców podlegających ograniczeniom, o których mowa w art. 11 ust. 1–3, zawierają adres poczty elektronicznej lub numer telefonu wskazany przez odbiorcę. Odbiorca jest obowiązany niezwłocznie informować operatora systemu elektroenergetycznego bezpośrednio, a w przypadku gdy zawarł umowę kompleksową – przez sprzedawcę, o każdej zmianie adresu poczty elektronicznej lub numeru telefonu.

2d.⁶⁷⁾ Umowa sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnego źródła energii może zostać zawarta bezpośrednio między wytwórcą w rozumieniu art. 2 pkt 39 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, a odbiorcą, a transport energii elektrycznej stanowiącej przedmiot tej umowy może odbywać się:

- 1) na podstawie umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji, w przypadku gdy strony tej umowy zostały uprzednio przyłączone do sieci, albo
- 2) za pomocą linii bezpośredniej.

2e.⁶⁷⁾ Umowa sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 2d, oprócz postanowień, o których mowa w ust. 2 pkt 1, określa również rodzaj odnawialnego źródła energii, z którego wytworzono energię elektryczną stanowiącą przedmiot tej umowy.

3. Dostarczanie paliw gazowych lub energii może odbywać się na podstawie umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji tych paliw lub energii; umowa kompleksowa dotycząca dostarczania paliw gazowych może zawierać także postanowienia umowy o świadczenie usług magazynowania tych paliw, a w przypadku ciepła, jeżeli jest ono kupowane od innych przedsiębiorstw energetycznych, powinna także określać warunki stosowania cen i stawek opłat obowiązujących w tych przedsiębiorstwach.

⁶⁴⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 7 lit. d tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁶⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. d tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁶⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁶⁷⁾ Dodany przez art. 4 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

3a.⁶⁸⁾ Dostarczanie paliw gazowych lub energii elektrycznej do odbiorcy paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym odbywa się na podstawie umowy kompleksowej.

3b.⁶⁹⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej jest obowiązane do zawarcia ze sprzedawcą umowy o świadczenie usługi dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej w celu dostarczania paliw gazowych lub energii elektrycznej odbiorcy paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, któremu sprzedawca zapewnia świadczenie usługi kompleksowej.

4. Umowa kompleksowa może zawierać także postanowienia umowy sprzedaży paliw gazowych lub energii, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii lub umowy o świadczenie usług magazynowania tych paliw, zawartych przez sprzedawcę na rzecz i w imieniu odbiorcy końcowego z przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się przesyłaniem, dystrybucją paliw gazowych lub energii lub magazynowaniem tych paliw.

4a. Umowa sprzedaży, umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych, a także umowa kompleksowa powinny zawierać postanowienia określające maksymalne dopuszczalne ograniczenia w poborze tych paliw.

4aa.⁷⁰⁾ Umowę o świadczenie usług przesyłania paliw gazowych zawiera się przy użyciu wzorca umowy. Operator systemu przesyłowego gazowego i operator systemu połączonego gazowego opracowują i zamieszczają na swojej stronie internetowej oraz udostępniają w swoich siedzibach wzorzec umowy o świadczenie usług przesyłania paliw gazowych.

4b.⁷¹⁾ Umowa sprzedaży oraz umowa kompleksowa, których stroną jest odbiorca paliw gazowych w gospodarstwie domowym, określają strony umowy i zawierają informacje o:

- 1) prawach tego odbiorcy, w tym o sposobie wnoszenia skarg i rozstrzygnięcia sporów;
- 2) możliwości uzyskania pomocy, w przypadku wystąpienia awarii urządzeń, instalacji lub sieci gazowej;
- 3) miejscu i sposobie zapoznania się z mającymi zastosowanie obowiązującymi taryfami, w tym opłatami za utrzymanie systemu gazowego.

4c. Umowa sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej lub umowa kompleksowa dotycząca dostarczania tych paliw lub energii nie może być zawarta z odbiorcą paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 2759). Umowa ta zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa jest nieważna.

4d.⁷²⁾ Umowa sprzedaży energii elektrycznej oraz umowa kompleksowa, których stroną jest odbiorca końcowy energii elektrycznej, określają strony umowy i zawierają informacje o:

- 1) prawach tego odbiorcy, a w przypadku gdy stroną umowy jest odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, także o sposobach pozasądowego rozstrzygnięcia sporów, w tym o sposobie rozwiązywania sporów, o którym mowa w art. 31a ust. 1;
- 2) możliwości uzyskania pomocy, w przypadku wystąpienia awarii urządzeń, instalacji lub sieci elektroenergetycznej;
- 3) miejscu i sposobie zapoznania się z mającymi zastosowanie obowiązującymi taryfami, w tym opłatami za utrzymanie systemu elektroenergetycznego.

4e.⁷³⁾ Sprzedawca energii elektrycznej, z wyłączeniem sprzedawcy rezerwowego energii elektrycznej i sprzedawcy z urzędu, przekazuje odbiorcy końcowemu, najpóźniej w dniu zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej, streszczenie kluczowych postanowień umowy w przystępnej i zwięzłej formie, zawierające co najmniej:

- 1) dane sprzedawcy energii elektrycznej;
- 2) zakres świadczonych usług;
- 3) informacje o cenach i stawkach opłat za sprzedaż energii elektrycznej;
- 4) okres obowiązywania umowy;
- 5) warunki zakończenia obowiązywania umowy, w tym informacje o możliwych do poniesienia przez odbiorcę końcowego kosztach i o odszkodowaniu w przypadku wypowiedzenia umowy zawartej na czas oznaczony.

⁶⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 24 lutego 2024 r.

⁶⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 24 października 2023 r.

⁷⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. g ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁷¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. h ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁷²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. i ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁷³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. i ustawy, o której mowa w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 24 października 2023 r.

4f.⁷⁴⁾ W przypadku odbiorcy końcowego, u którego zainstalowano licznik zdalnego odczytu, sprzedaż energii elektrycznej może odbywać się na podstawie umowy z ceną dynamiczną energii elektrycznej.

4g.⁷⁴⁾ Sprzedawca energii elektrycznej, który sprzedaje energię elektryczną do co najmniej 200 000 odbiorców końcowych, jest obowiązany oferować sprzedaż energii elektrycznej na podstawie umowy z ceną dynamiczną energii elektrycznej oraz publikować na swojej stronie internetowej oferty na umowę z ceną dynamiczną energii elektrycznej.

4h.⁷⁴⁾ Warunkiem zawarcia umowy z ceną dynamiczną energii elektrycznej jest uzyskanie przez sprzedawcę energii elektrycznej zgody odbiorcy końcowego.

4i.⁷⁴⁾ Spółka prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej giełdę towarową w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 380 i 1723) lub w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego i dnia bieżącego prowadzonych przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej w rozumieniu art. 2 pkt 23 rozporządzenia 2015/1222 zamieszcza na swoich stronach internetowych informacje na temat cen i stawek opłat na rynku dnia następnego i dnia bieżącego w odstępach równych okresowi rozliczania niezbilansowania w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia 2017/2195 oraz udostępnia te informacje, niezwłocznie po ich wyznaczeniu, w postaci elektronicznej sprzedawcom energii elektrycznej. Ceny wyraża się w złotych za 1 MWh energii elektrycznej, z dokładnością do 1 gr.

5. Projekty umów, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, lub projekty wprowadzenia zmian w zawartych umowach, z wyjątkiem zmian cen lub stawek opłat określonych w zatwierdzonych taryfach, powinny być niezwłocznie przesłane odbiorcy; jeżeli w zawartych umowach mają być wprowadzone zmiany, wraz z projektem zmienianej umowy należy przesłać pisemną informację o prawie do wypowiedzenia umowy.

5a.⁷⁵⁾ Osoba fizyczna, zawierając umowę kompleksową zawierającą elementy umowy sprzedaży energii elektrycznej, umowę sprzedaży energii elektrycznej albo umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, wyraża zgodę na przetwarzanie jej danych osobowych, w tym numeru PESEL albo numeru NIP w przypadku osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą, i przekazanie ich operatorowi informacji rynku energii w zakresie niezbędnym do funkcjonowania centralnego systemu informacji rynku energii.

5b.⁷⁶⁾ Szczegółowe zasady i warunki współpracy odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przesyłowej gazowej z przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się przesyłaniem paliw gazowych są określone w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 3, i w porozumieniu zawieranym z podmiotem eksploatującym instalację przyłączoną w fizycznym punkcie wejścia lub wyjścia.

6.⁷⁷⁾ Sprzedawca paliw gazowych lub energii powinien powiadomić odbiorców, w sposób przejrzysty i zrozumiały, o podwyżce cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe lub energię określonych w zatwierdzonych taryfach, w ciągu jednego okresu rozliczeniowego od dnia tej podwyżki.

6.⁷⁸⁾ Sprzedawca:

- 1) **paliw gazowych powiadamia odbiorców, w sposób przejrzysty i zrozumiały, o podwyżce cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe, określonych w zatwierdzonych taryfach, w terminie jednego okresu rozliczeniowego od dnia tej podwyżki;**
- 2) **energii elektrycznej powiadamia odbiorców, którzy nie są stroną umów z ceną dynamiczną energii elektrycznej, w sposób przejrzysty i zrozumiały, o zmianie cen lub stawek opłat za energię elektryczną oraz o powodach i warunkach zmiany, w terminie:**
 - a) **miesiąca przed dniem wejścia w życie tej zmiany – w przypadku odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych,**
 - b) **dwóch tygodni przed dniem wejścia w życie tej zmiany – w przypadku innych odbiorców końcowych niż odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwach domowych.**

6a. Sprzedawca energii elektrycznej informuje swoich odbiorców o strukturze paliw zużytych lub innych nośników energii służących do wytworzenia energii elektrycznej sprzedanej przez niego w poprzednim roku kalendarzowym oraz o miejscu, w którym są dostępne informacje o wpływie wytwarzania tej energii na środowisko, co najmniej w zakresie emisji dwutlenku węgla i radioaktywnych odpadów.

⁷⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. i ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.

⁷⁵⁾ Dodany przez art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1506), która weszła w życie z dniem 3 września 2023 r.

⁷⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. j ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁷⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 78.

⁷⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. k ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.

6b. W przypadku energii elektrycznej kupowanej na giełdzie towarowej lub importowanej z systemu elektroenergetycznego państw niebędących członkami Unii Europejskiej, informacje o strukturze paliw zużytych lub innych nośników energii służących do wytworzenia energii elektrycznej mogą być sporządzone na podstawie zbiorczych danych dotyczących udziału poszczególnych rodzajów źródeł energii elektrycznej, w których energia ta została wytworzona w poprzednim roku kalendarzowym.

6c.⁷⁹⁾ Sprzedawca energii elektrycznej, paliw gazowych lub ciepła informuje swojego odbiorcę o ilości energii elektrycznej, paliw gazowych lub ciepła zużytej przez tego odbiorcę w poprzednim roku oraz o miejscu, w którym są dostępne informacje o przeciętnym zużyciu energii elektrycznej, paliw gazowych lub ciepła dla danej grupy taryfowej, z której ten odbiorca korzystał, a także o środkach poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej i efektywnych energetycznie urządzeniach technicznych.

6ca.⁸⁰⁾ Sprzedawca energii elektrycznej stosujący taryfę zatwierdzoną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki informuje odbiorcę końcowego w gospodarstwie domowym, co najmniej raz na kwartał, o:

1) możliwościach:

a)⁸¹⁾ **zakupu energii elektrycznej przez tego odbiorcę od wybranego przez niego sprzedawcy energii elektrycznej,**

b)⁸²⁾ **oszczędności na konkurencyjnym rynku energii elektrycznej,**

c) zawarcia umowy z ceną dynamiczną energii elektrycznej;

2)⁸³⁾ dostępności ofert sprzedaży energii elektrycznej w porównywarce ofert.

6d. Sprzedawca paliw gazowych lub energii elektrycznej informuje odbiorcę tych paliw lub energii w gospodarstwie domowym o jego prawach, w tym sposobie wnoszenia skarg i rozstrzygnięcia sporów.

6e. Sprzedawca paliw gazowych lub energii elektrycznej dostarcza odbiorcy tych paliw lub energii w gospodarstwie domowym kopię aktualnego zbioru praw konsumenta energii oraz zamieszcza ją na swojej stronie internetowej wraz z informacją o aktualnym stanie prawnym. Przez zbiór praw konsumenta energii rozumie się dokument sporządzany przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki we współpracy z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie wytycznych Komisji Europejskiej w konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, organizacjami konsumentów, partnerami społecznymi, przedsiębiorstwami energetycznymi oraz innymi zainteresowanymi stronami, zawierający praktyczne informacje o prawach konsumentów energii elektrycznej i paliw gazowych.

6f. Kopię zbioru praw konsumenta energii, o którym mowa w ust. 6e, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki.

6g. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki aktualizuje zbiór praw konsumenta energii, o którym mowa w ust. 6e, w oparciu o aktualny stan prawny. Przepis ust. 6f stosuje się odpowiednio.

6h.⁸⁴⁾ Sprzedawca energii elektrycznej, o którym mowa w ust. 4g, informuje odbiorców końcowych, w sposób przejrzysty i zrozumiały, o kosztach, korzyściach i ryzykach związanych z umową z ceną dynamiczną energii elektrycznej oraz o konieczności zainstalowania licznika zdalnego odczytu w celu skorzystania z możliwości zawarcia takiej umowy.

7. Umowy, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, powinny zawierać także postanowienia określające sposób postępowania w razie utraty przez odbiorcę możliwości wywiązywania się z obowiązku zapłaty za dostarczone paliwa gazowe lub energię lub usługi związane z ich dostarczaniem.

8. Sprzedawca energii elektrycznej jest obowiązany przechowywać dane o umowach zawartych z operatorem systemu przesyłowego oraz dane o derywatach elektroenergetycznych i umowach sprzedaży energii elektrycznej zawartych z przedsiębiorstwami energetycznymi wykonującymi działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, przez okres co najmniej 5 lat, od dnia zawarcia tych umów.

9. Sprzedawca paliw gazowych jest obowiązany przechowywać dane o umowach zawartych z operatorem systemu przesyłowego, operatorem systemu dystrybucyjnego, operatorem systemu magazynowania paliw gazowych lub operatorem systemu skraplania gazu ziemnego oraz dane o derywatach gazowych i umowach sprzedaży paliw gazowych zawartych z przedsiębiorstwami energetycznymi wykonującymi działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi, przez okres co najmniej 5 lat, od dnia zawarcia tych umów.

⁷⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 7 lit. l ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁸⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. m ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁸¹⁾ Wejdzie w życie z dniem 24 lutego 2024 r.

⁸²⁾ Wejdzie w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.

⁸³⁾ Wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

⁸⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 lit. n ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.

10. Dane, o których mowa w ust. 8 i 9, zawierają w szczególności informacje dotyczące:

- 1) podmiotu, z którym zawarto umowę;
- 2) okresu, na jaki umowa została zawarta;
- 3) ilości sprzedanych paliw gazowych lub energii elektrycznej;
- 4) zasad rozliczeń;
- 5) terminu realizacji umowy;
- 6) nierozliczonych umów, derywatów elektroenergetycznych i derywatów gazowych.

11. Sprzedawca paliw gazowych lub energii elektrycznej przekazuje niezwłocznie dane, o których mowa w ust. 8 i 9, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, na ich wniosek, w związku z zadaniami wykonywanymi przez te organy.

11a.⁸⁵⁾ Wytwórca w rozumieniu art. 2 pkt 39 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, który zawarł umowę sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnego źródła energii, o której mowa w ust. 2d, w terminie miesiąca od dnia jej zawarcia, przekazuje Prezesowi URE, w formie pisemnej lub elektronicznej, informację o jej zawarciu oraz o stronach tej umowy, ilości i cenie energii elektrycznej stanowiącej jej przedmiot, lokalizacji i rodzaju odnawialnego źródła energii, z którego ta energia została wytworzona, oraz okresie, na jaki ta umowa została zawarta.

12. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek zainteresowanego podmiotu, może udostępnić informacje, o których mowa w ust. 8 i 9, z wyjątkiem danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233).

13. Przepisu ust. 12 nie stosuje się do informacji o instrumentach finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

14.⁸⁶⁾ Sprzedawca paliw gazowych lub energii elektrycznej jest obowiązany poinformować odbiorcę końcowego, z którym zawarł umowę sprzedaży lub umowę kompleksową, sprzedawcę rezerwowego, oraz odpowiednio, operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego, do którego sieci przyłączony jest ten odbiorca końcowy, o konieczności zaprzestania sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej temu odbiorcy końcowemu oraz przewidywanej dacie zaprzestania tej sprzedaży, jeśli jest znana lub możliwa do ustalenia przez tego sprzedawcę, niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni od dnia powzięcia przez tego sprzedawcę informacji o braku możliwości dalszego wywiązywania się z umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej zawartej z tym odbiorcą końcowym.

14.⁸⁷⁾ Sprzedawca paliw gazowych lub energii elektrycznej jest obowiązany poinformować odbiorcę końcowego, z którym zawarł umowę sprzedaży lub umowę kompleksową, sprzedawcę rezerwowego paliw gazowych lub sprzedawcę rezerwowego energii elektrycznej, oraz odpowiednio, operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego, do którego sieci przyłączony jest ten odbiorca końcowy, a także Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o konieczności zaprzestania sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej temu odbiorcy końcowemu oraz przewidywanej dacie zaprzestania tej sprzedaży, jeśli jest znana lub możliwa do ustalenia przez tego sprzedawcę, nie później niż w terminie 2 dni od dnia powzięcia przez tego sprzedawcę informacji o braku możliwości dalszego wywiązywania się z umowy sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawartej z tym odbiorcą końcowym.

15. Operator systemu dystrybucyjnego i operator systemu przesyłowego informują się niezwłocznie o konieczności zaprzestania świadczenia usług dystrybucji lub usług przesyłania na rzecz sprzedawcy paliw gazowych lub energii elektrycznej oraz o zdarzeniach, które mogą skutkować wystąpieniem konieczności zaprzestania świadczenia tych usług, w szczególności związanych z brakiem odpowiednich gwarancji dotyczących wiarygodności finansowej tego sprzedawcy lub wskazanego przez tego sprzedawcę podmiotu, o którym mowa w ust. 2a pkt 3 lit. a, po powzięciu informacji o konieczności zaprzestania przez tego sprzedawcę sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej lub po wystąpieniu zdarzenia, które może skutkować koniecznością zaprzestania świadczenia tych usług. **Informacje te operator systemu dystrybucyjnego i operator systemu przesyłowego przekazują niezwłocznie Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki.**⁸⁸⁾

16. Przepisów ust. 14 i 15 nie stosuje się do odbiorców końcowych, o których mowa w art. 6a ust. 3 i art. 6b.

⁸⁵⁾ Dodany przez art. 4 pkt 3 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁸⁶⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 87.

⁸⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 lit. o ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

⁸⁸⁾ Zdanie drugie dodane przez art. 1 pkt 7 lit. p ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

Art. 5a. 1. Sprzedawca z urzędu jest obowiązany do zapewnienia świadczenia usługi kompleksowej i do zawarcia umowy kompleksowej, na zasadach równoprawnego traktowania, z odbiorcą paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, niekorzystającym z prawa wyboru sprzedawcy i przyłączonym do sieci przedsiębiorstwa energetycznego wskazanego w koncesji sprzedawcy z urzędu.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej jest obowiązane do zawarcia ze sprzedawcą z urzędu umowy o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej w celu dostarczania tych paliw lub energii odbiorcy paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, któremu sprzedawca z urzędu jest obowiązany zapewnić świadczenie usługi kompleksowej.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła jest obowiązane do zawarcia umowy kompleksowej z odbiorcą końcowym przyłączonym do sieci ciepłowniczej tego przedsiębiorstwa na wniosek tego odbiorcy.

4. Odbiorca paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym może zrezygnować z usługi kompleksowej świadczonej przez sprzedawcę z urzędu. Odbiorca paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, który zrezygnuje z usługi kompleksowej, zachowując przewidziany w umowie okres jej wypowiedzenia, nie może być obciążony przez sprzedawcę z urzędu żadnymi dodatkowymi kosztami z tego tytułu.

Art. 5a^{1.89)} 1. Agregacja odbywa się na podstawie umowy agregacji zawartej między odbiorcą końcowym energii elektrycznej, wytwórcą energii elektrycznej lub posiadaczem magazynu energii elektrycznej a agregatorem.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, jest zawierana niezależnie od umów, o których mowa w art. 5 ust. 1 lub 3, i nie wymaga zgody sprzedawcy energii elektrycznej lub przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej określenie stron umowy oraz postanowienia określające przedmiot i podstawowe zobowiązania stron, zasady i warunki realizacji agregacji, sposób prowadzenia rozliczeń, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, zasady komunikacji i przekazywania informacji oraz ich ochrony, okres obowiązywania umowy, warunki jej zmiany oraz warunki zakończenia jej obowiązywania.

4.⁸³⁾ Umowa, o której mowa w ust. 1, może przewidywać także udostępnienie stronom tej umowy platformy partnerskiego handlu energią z odnawialnych źródeł energii, o której mowa w art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. W takim przypadku umowa, o której mowa w ust. 1, zawiera również zasady i warunki realizacji usług udostępniania tej platformy.

5. Agregator informuje operatora systemu elektroenergetycznego i sprzedawcę, w terminie określonym w art. 4j ust. 6a, o zawarciu umowy, o której mowa w ust. 1.

6. Sprzedawca energii elektrycznej nie może stosować wobec odbiorcy końcowego energii elektrycznej, który zawarł umowę, o której mowa w ust. 1, z niezależnym agregatorem, dyskryminujących wymogów technicznych, procedur, opłat lub kar.

7. Agregator jest obowiązany do przekazywania odbiorcom końcowym energii elektrycznej kompleksowych danych dotyczących warunków oferowanych im umów.

8. Odbiorca końcowy energii elektrycznej, wytwórca energii elektrycznej lub posiadacz magazynu energii elektrycznej może zawrzeć umowę, o której mowa w ust. 1, wyłącznie z jednym agregatorem dla każdego punktu poboru energii.

9. Operator systemu elektroenergetycznego jest obowiązany umożliwić zmianę agregatora w terminie 24 godzin od momentu poinformowania tego operatora przez nowego agregatora o zawarciu umowy agregacji z odbiorcą końcowym energii elektrycznej, wytwórcą energii elektrycznej lub posiadaczem magazynu energii elektrycznej. Termin ten nie ma zastosowania do zmiany agregatora pełniącego funkcję dostawcy usług bilansujących w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia 2017/2195, jeżeli zmiana agregatora jest związana z koniecznością przeprowadzenia procedury kwalifikacji, o której mowa w art. 16 ust. 1 tego rozporządzenia.

10. Termin, o którym mowa w ust. 9, jest liczony od momentu przesłania przez agregatora powiadomienia o zawarciu z odbiorcą końcowym energii elektrycznej, wytwórcą energii elektrycznej lub posiadaczem magazynu energii elektrycznej umowy agregacji właściwemu operatorowi.

11. Przypisanie agregatora do odbiorcy końcowego energii elektrycznej, wytwórcy energii elektrycznej lub posiadacza magazynu energii elektrycznej, na podstawie umowy z agregatorem, następuje w dacie wskazanej w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 10, pod warunkiem jego weryfikacji przez operatora systemu elektroenergetycznego i następuje od początku doby w dacie wskazanej w tym powiadomieniu.

⁸⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 5aa.⁹⁰⁾ 1. W umowie o świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej lub paliw gazowych lub usługi przesyłania paliw gazowych lub w umowie kompleksowej, odbiorca końcowy wskazuje sprzedawcę rezerwowego spośród sprzedawców ujętych na liście, o której mowa w ust. 4, oraz upoważnia operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego, do którego sieci ten odbiorca końcowy jest przyłączony, do zawarcia w jego imieniu i na jego rzecz – w przypadku wygaśnięcia lub zaprzestania wykonywania umowy sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej lub umowy kompleksowej przez dotychczasowego sprzedawcę – umowy sprzedaży rezerwowej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej ze wskazanym przez tego odbiorcę końcowego sprzedawcą rezerwowym.

2. Sprzedawca zawierający umowę kompleksową jest obowiązany niezwłocznie poinformować operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego oraz wskazanego przez odbiorcę końcowego sprzedawcę rezerwowego o wyborze dokonany w umowie przez odbiorcę końcowego.

3. Sprzedawca paliw gazowych lub energii elektrycznej oferujący sprzedaż rezerwową publikuje na swojej stronie internetowej oraz udostępnia w swojej siedzibie ofertę dotyczącą warunków sprzedaży rezerwowej, w tym wzór umowy sprzedaży rezerwowej i zestawienie aktualnych cen, warunków ich stosowania i zasad rozliczeń dla sprzedaży rezerwowej. Sprzedawca ten przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego lub operatorowi systemu przesyłowego gazowego aktualną informację o adresie strony internetowej, na której zostały opublikowane oferty sprzedaży rezerwowej skierowane do odbiorców końcowych przyłączonych do sieci tego operatora.

4. Operator systemu dystrybucyjnego i operator systemu przesyłowego gazowego publikuje na swojej stronie internetowej oraz udostępnia w swojej siedzibie aktualną listę sprzedawców, którzy oferują sprzedaż rezerwową odbiorcom końcowym przyłączonym do jego sieci, wraz z informacją o adresach ich stron internetowych, na których zostały opublikowane oferty sprzedaży rezerwowej, oraz informacją o obszarze, na którym dany sprzedawca oferuje sprzedaż rezerwową.

5. Operator systemu dystrybucyjnego i operator systemu przesyłowego gazowego przedstawia aktualną listę sprzedawców, o której mowa w ust. 4, na wniosek odbiorcy końcowego przyłączonego do jego sieci.

6. Operator systemu dystrybucyjnego lub operator systemu przesyłowego gazowego zawiera umowę sprzedaży rezerwowej lub umowę kompleksową zawierającą postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej, w imieniu i na rzecz przyłączonego do jego sieci odbiorcy końcowego paliw gazowych lub energii elektrycznej, ze sprzedawcą rezerwowym:

- 1) niezwłocznie po uzyskaniu informacji o konieczności zaprzestania:
 - a) sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej, o której mowa w art. 5 ust. 14,
 - b) świadczenia usług dystrybucji lub usług przesyłania, o której mowa w art. 5 ust. 15,
- 2) w przypadku wygaśnięcia umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z dotychczasowym sprzedawcą paliw gazowych lub energii elektrycznej

– jeżeli odbiorca końcowy nie zgłosił temu operatorowi informacji o zawarciu umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej z innym sprzedawcą w ramach procedury zmiany sprzedawcy, lub gdy sprzedawca wybrany przez odbiorcę końcowego nie podjął sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej. Zawarcie umowy następuje poprzez złożenie przez operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego sprzedawcy rezerwowemu oświadczenia o przyjęciu jego oferty.

7. Umowa sprzedaży rezerwowej lub umowa kompleksowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej, o której mowa w ust. 6, obowiązuje od dnia zaprzestania wykonywania umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej przez dotychczasowego sprzedawcę paliw gazowych lub energii elektrycznej i zawierana jest na czas nieokreślony. Umowa ta może ulec rozwiązaniu:

- 1) w dowolnym terminie na mocy porozumienia stron lub
- 2) w drodze wypowiedzenia przez odbiorcę końcowego z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na ostatni dzień miesiąca następujący po miesiącu, w którym nastąpiło doręczenie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, przy czym odbiorca może wskazać późniejszy jej termin rozwiązania

– a odbiorca końcowy nie może zostać obciążony przez sprzedawcę rezerwowego kosztami z tytułu wcześniejszego rozwiązania tej umowy.

8. Operator systemu dystrybucyjnego lub operator systemu przesyłowego gazowego informuje odbiorcę końcowego przyłączonego do jego sieci o zawarciu w jego imieniu i na jego rzecz umowy sprzedaży rezerwowej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej, przyczynach zawarcia tej umowy, danych teleadresowych sprzedawcy rezerwowego oraz miejscu opublikowania przez sprzedawcę rezerwowego warunków umowy sprzedaży rezerwowej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej, w terminie 5 dni od dnia jej zawarcia.

⁹⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 91.

9. Sprzedawca rezerwowy przekazuje odbiorcy końcowemu jeden egzemplarz umowy sprzedaży rezerwowej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania od operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego oświadczenia o przyjęciu oferty sprzedawcy rezerwowego, o którym mowa w ust. 6, oraz informuje o prawie odbiorcy końcowego do wypowiedzenia tej umowy.

10. Operator systemu dystrybucyjnego lub przesyłowego gazowego przekazuje dotychczasowemu sprzedawcy i sprzedawcy rezerwowemu dane dotyczące ilości zużytych przez odbiorcę końcowego paliw gazowych lub energii elektrycznej, o którym mowa w ust. 6, w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia sprzedaży rezerwowej temu odbiorcy końcowemu, w celu umożliwienia dotychczasowemu sprzedawcy dokonania rozliczeń z tym odbiorcą końcowym. Przepis art. 4j ust. 7 stosuje się odpowiednio.

11. Przepisów ust. 1–10 nie stosuje się do odbiorców, o których mowa w art. 6a ust. 3 i art. 6b.

12. W przypadku gdy umowa, o której mowa w ust. 7, przestała obowiązywać lub uległa rozwiązaniu, a operator systemu dystrybucyjnego lub operator systemu przesyłowego gazowego nie otrzymał informacji o zawarciu przez odbiorcę końcowego przyłączonego do jego sieci umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej z innym sprzedawcą w ramach procedury zmiany sprzedawcy, operator systemu dystrybucyjnego lub operator systemu przesyłowego gazowego zaprzestaje dostarczania paliw gazowych lub energii elektrycznej odbiorcy.

Art. 5aa.⁹¹⁾ 1. W umowie o świadczenie usługi dystrybucji paliw gazowych lub usługi przesyłania paliw gazowych lub w umowie kompleksowej, odbiorca końcowy wskazuje sprzedawcę rezerwowego paliw gazowych spośród sprzedawców ujętych na liście, o której mowa w ust. 4, oraz upoważnia operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego, do którego sieci ten odbiorca końcowy jest przyłączony, do zawarcia w jego imieniu i na jego rzecz – w przypadku wygaśnięcia lub zaprzestania wykonywania umowy sprzedaży paliw gazowych lub umowy kompleksowej przez dotychczasowego sprzedawcę – umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych ze wskazanym przez tego odbiorcę końcowego sprzedawcą rezerwowym paliw gazowych.

2. Sprzedawca zawierający umowę kompleksową jest obowiązany niezwłocznie poinformować operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego oraz wskazanego przez odbiorcę końcowego sprzedawcę rezerwowego paliw gazowych o wyborze dokonany w umowie przez odbiorcę końcowego.

3. Sprzedawca paliw gazowych oferujący sprzedaż rezerwową paliw gazowych publikuje na swojej stronie internetowej oraz udostępnia w swojej siedzibie ofertę dotyczącą warunków sprzedaży rezerwowej paliw gazowych, w tym wzór umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych i zestawienie aktualnych cen, warunków ich stosowania i zasad rozliczeń dla sprzedaży rezerwowej paliw gazowych. Sprzedawca ten przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatorowi systemu przesyłowego gazowego aktualną informację o adresie strony internetowej, na której zostały opublikowane oferty sprzedaży rezerwowej paliw gazowych skierowane do odbiorców końcowych przyłączonych do sieci tego operatora.

4. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego i operator systemu przesyłowego gazowego publikują na swoich stronach internetowych oraz udostępniają w swoich siedzibach aktualną listę sprzedawców, którzy oferują sprzedaż rezerwową paliw gazowych odbiorcom końcowym przyłączonym do ich sieci, wraz z informacją o adresach ich stron internetowych, na których zostały opublikowane oferty sprzedaży rezerwowej paliw gazowych, oraz informacją o obszarze, na którym dany sprzedawca oferuje sprzedaż rezerwową paliw gazowych.

5. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego i operator systemu przesyłowego gazowego przedstawiają aktualną listę sprzedawców, o której mowa w ust. 4, na wniosek odbiorcy końcowego przyłączonego do ich sieci.

6. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego zawierają ze sprzedawcą rezerwowym paliw gazowych umowę sprzedaży rezerwowej paliw gazowych lub umowę kompleksową zawierającą postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych, przez złożenie mu oświadczenia o przyjęciu jego oferty, w imieniu i na rzecz przyłączonego do ich sieci odbiorcy końcowego paliw gazowych:

- 1) niezwłocznie po uzyskaniu informacji o konieczności zaprzestania:**
 - a) sprzedaży paliw gazowych, o której mowa w art. 5 ust. 14,**
 - b) świadczenia usług dystrybucji lub usług przesyłania paliw gazowych, o której mowa w art. 5 ust. 15,**
- 2) w przypadku wygaśnięcia umowy sprzedaży paliw gazowych lub umowy kompleksowej z dotychczasowym sprzedawcą paliw gazowych**

– jeżeli odbiorca końcowy nie zgłosił właściwemu operatorowi informacji o zawarciu umowy sprzedaży paliw gazowych lub umowy kompleksowej z innym sprzedawcą w ramach procedury zmiany sprzedawcy, lub gdy sprzedawca wybrany przez odbiorcę końcowego nie podjął sprzedaży paliw gazowych.

⁹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

7. Umowa sprzedaży rezerwowej paliw gazowych lub umowa kompleksowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych, o której mowa w ust. 6:

- 1) **obowiązuje od dnia zaprzestania wykonywania umowy sprzedaży paliw gazowych lub umowy kompleksowej przez dotychczasowego sprzedawcę paliw gazowych;**
- 2) **jest zawierana na czas nieokreślony;**
- 3) **może ulec rozwiązaniu:**
 - a) **w dowolnym terminie na mocy porozumienia stron albo**
 - b) **w drodze wypowiedzenia przez odbiorcę końcowego z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia liczonego od dnia doręczenia sprzedawcy paliw gazowych oświadczenia odbiorcy końcowego, przy czym odbiorca końcowy może wskazać późniejszy termin jej rozwiązania**

– a odbiorca końcowy nie może zostać obciążony przez sprzedawcę rezerwowej paliw gazowych kosztami z tytułu wcześniejszego rozwiązania tej umowy.

8. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego informuje odbiorcę końcowego przyłączonego do jego sieci o zawarciu w jego imieniu i na jego rzecz umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych, przyczynach zawarcia tej umowy, danych teleadresowych sprzedawcy rezerwowej paliw gazowych oraz miejscu opublikowania przez sprzedawcę rezerwowej paliw gazowych warunków umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych, w terminie 5 dni od dnia jej zawarcia.

9. Sprzedawca rezerwowej paliw gazowych przekazuje odbiorcy końcowemu jeden egzemplarz umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych wraz z informacją o prawie odbiorcy końcowego do wypowiedzenia tej umowy, w terminie 30 dni od dnia otrzymania od operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego oświadczenia o przyjęciu oferty sprzedawcy rezerwowej paliw gazowych, o którym mowa w ust. 6.

10. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego przekazują dotychczasowemu sprzedawcy i sprzedawcy rezerwowej paliw gazowych dane dotyczące ilości zużytych przez odbiorcę końcowego paliw gazowych, o którym mowa w ust. 6, w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia sprzedaży rezerwowej paliw gazowych temu odbiorcy końcowemu, w celu umożliwienia dotychczasowemu sprzedawcy dokonania rozliczeń z tym odbiorcą końcowym. Przepis art. 4j ust. 7 stosuje się odpowiednio.

11. Przepisów ust. 1–10 nie stosuje się do odbiorców, o których mowa w art. 6a ust. 3 i art. 6b.

12. W przypadku gdy umowa, o której mowa w ust. 7, przestała obowiązywać lub uległa rozwiązaniu, a operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego nie otrzymali informacji o zawarciu przez odbiorcę końcowego przyłączonego do ich sieci umowy sprzedaży paliw gazowych lub umowy kompleksowej z innym sprzedawcą w ramach procedury zmiany sprzedawcy, operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego zaprzestają dostarczania paliw gazowych odbiorcy końcowemu.

Art. 5ab.⁹⁰⁾ 1. W przypadku gdy dotychczasowy sprzedawca zaprzestał sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej odbiorcy końcowemu a:

- 1) w umowie o świadczenie usług dystrybucji lub usług przesyłania lub umowie kompleksowej zawartej przez tego odbiorcę końcowego nie został wskazany sprzedawca rezerwowy lub umowa ta nie zawiera upoważnienia operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego do zawarcia w imieniu i na rzecz odbiorcy końcowego umowy sprzedaży rezerwowej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej albo
- 2) sprzedawca rezerwowy wskazany przez tego odbiorcę końcowego nie może podjąć, nie podjął lub zaprzestał sprzedaży rezerwowej

– operator systemu dystrybucyjnego lub operator systemu przesyłowego gazowego, działając w imieniu i na rzecz tego odbiorcy końcowego, zawiera ze sprzedawcą z urzędu umowę kompleksową.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, zawarcie umowy kompleksowej następuje poprzez złożenie przez operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego sprzedawcy z urzędu oświadczenia o przyjęciu jego oferty. Umowa kompleksowa jest zawierana na czas nieokreślony i obowiązuje od dnia zaprzestania wykonywania umowy sprzedaży przez dotychczasowego sprzedawcę paliw gazowych lub energii elektrycznej albo sprzedawcę rezerwowego lub niepodjęcia sprzedaży przez takiego sprzedawcę.

3. Jeżeli sprzedawca z urzędu nie został zwolniony z obowiązku przedłożenia taryfy do zatwierdzenia, w rozliczeniach z odbiorcą w gospodarstwie domowym stosuje tę taryfę.

4. Operator systemu dystrybucyjnego lub operator systemu przesyłowego gazowego informuje odbiorcę końcowego przyłączonego do jego sieci o zawarciu w jego imieniu i na jego rzecz umowy kompleksowej ze sprzedawcą z urzędu, w terminie 5 dni od dnia jej zawarcia.

5. Sprzedawca z urzędu przekazuje odbiorcy końcowemu jeden egzemplarz umowy kompleksowej w terminie 30 dni od dnia otrzymania od operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego oświadczenia o przyjęciu jego oferty, o którym mowa w ust. 2, oraz informuje o prawie tego odbiorcy do wypowiedzenia tej umowy.

6. Operator systemu dystrybucyjnego przekazuje dotychczasowemu sprzedawcy i sprzedawcy z urzędu dane dotyczące ilości zużytych przez odbiorcę końcowego paliw gazowych lub energii elektrycznej, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia sprzedaży przez sprzedawcę z urzędu temu odbiorcy w celu umożliwienia dotychczasowemu sprzedawcy dokonanie rozliczeń z tym odbiorcą.

7. Przepisy art. 4j ust. 3, 4 i 7 stosuje się odpowiednio.

8. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do odbiorców końcowych, o których mowa w art. 6a ust. 3 i art. 6b.

Art. 5ab.⁹¹⁾ 1. W przypadku gdy dotychczasowy sprzedawca zaprzestał sprzedaży paliw gazowych odbiorcy końcowemu, a:

- 1) w umowie o świadczenie usług dystrybucji lub usług przesyłania paliw gazowych lub umowie kompleksowej zawartej przez tego odbiorcę końcowego nie został wskazany sprzedawca rezerwowy paliw gazowych lub umowa ta nie zawiera upoważnienia operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego gazowego do zawarcia w imieniu i na rzecz odbiorcy końcowego umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych albo
- 2) sprzedawca rezerwowy paliw gazowych wskazany przez tego odbiorcę końcowego nie może podjąć, nie podjął lub zaprzestał sprzedaży rezerwowej paliw gazowych

– operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego, działając w imieniu i na rzecz tego odbiorcy końcowego, zawierają ze sprzedawcą z urzędu umowę kompleksową.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, zawarcie umowy kompleksowej następuje przez złożenie przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego sprzedawcy z urzędu oświadczenia o przyjęciu jego oferty. Umowa kompleksowa jest zawierana na czas nieokreślony i obowiązuje od dnia zaprzestania wykonywania umowy sprzedaży paliw gazowych lub umowy kompleksowej przez dotychczasowego sprzedawcę paliw gazowych albo sprzedawcę rezerwowego paliw gazowych lub niepodjęcia sprzedaży przez takiego sprzedawcę.

3. Jeżeli sprzedawca z urzędu nie został zwolniony z obowiązku przedłożenia taryfy do zatwierdzenia, w rozliczeniach z odbiorcą w gospodarstwie domowym stosuje tę taryfę.

4. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego informują odbiorcę końcowego przyłączonego do ich sieci o zawarciu w jego imieniu i na jego rzecz umowy kompleksowej ze sprzedawcą z urzędu, w terminie 5 dni od dnia jej zawarcia.

5. Sprzedawca z urzędu przekazuje odbiorcy końcowemu jeden egzemplarz umowy kompleksowej wraz z informacją o prawie odbiorcy końcowego do wypowiedzenia tej umowy, w terminie 14 dni od dnia otrzymania od operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego oświadczenia o przyjęciu jego oferty, o którym mowa w ust. 2.

6. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub operator systemu przesyłowego gazowego przekazują dotychczasowemu sprzedawcy i sprzedawcy z urzędu dane dotyczące ilości zużytych przez odbiorcę końcowego paliw gazowych, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia sprzedaży paliw gazowych przez sprzedawcę z urzędu temu odbiorcy w celu umożliwienia dotychczasowemu sprzedawcy dokonanie rozliczeń z tym odbiorcą.

7. Z chwilą uruchomienia sprzedaży rezerwowej paliw gazowych, z przyczyn leżących po stronie dotychczasowego sprzedawcy, dotychczas obowiązująca umowa sprzedaży paliw gazowych albo umowa kompleksowa ulega rozwiązaniu z mocy prawa, bez konieczności ponoszenia przez odbiorcę końcowego dodatkowych kosztów lub opłat. Przepisy art. 4j ust. 3 i 7 stosuje się odpowiednio.

8. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do odbiorców końcowych, o których mowa w art. 6a ust. 3 i art. 6b.

Art. 5ac.⁹²⁾ 1. W przypadku gdy do centralnego systemu informacji rynku energii nie została przekazana informacja o zawarciu umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej dla danego punktu poboru energii odbiorcy przyłączonego do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, operator informacji rynku energii niezwłocznie informuje o tym sprzedawcę rezerwowego energii elektrycznej.

2. Operator informacji rynku energii nie ponosi odpowiedzialności za konsekwencje uruchomienia lub nieuruchomienia sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej wynikające z działań lub zaniechań użytkowników systemu.

3. Z chwilą poinformowania sprzedawcy rezerwowego energii elektrycznej przez operatora informacji rynku energii o okolicznościach, o których mowa w ust. 1, sprzedawca ten staje się z mocy prawa stroną umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej, zawartej z odbiorcą, o którym mowa w ust. 1.

4. Umowa sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowa kompleksowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej jest zawierana na czas nieokreślony.

5. W przypadku braku możliwości realizacji obowiązków przez sprzedawcę rezerwowego energii elektrycznej, do czasu wyznaczenia zgodnie z art. 40 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii nowego sprzedawcy zobowiązanego, jego rolę pełni sprzedawca zobowiązany wyznaczony dla obszaru działania operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

6. Przepisów ust. 1 i 3 nie stosuje się w przypadku, gdy:

- 1) odbiorca pobiera energię elektryczną z wykorzystaniem przedpłatowej formy rozliczeń, o której mowa w art. 11t ust. 12;
- 2) nastąpiło wstrzymanie dostaw energii elektrycznej z przyczyn, o których mowa w art. 6a ust. 3 oraz art. 6b ust. 1 i 2;
- 3) nastąpiło wygaśnięcie lub rozwiązanie umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, a odbiorca nie zawarł nowej umowy o świadczenie tych usług;
- 4) nastąpiło wygaśnięcie lub rozwiązanie umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej, a odbiorca nie zawarł nowej umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej po ich wygaśnięciu, chyba że zmiana sprzedawcy rezerwowego energii elektrycznej nastąpiła w wyniku zmiany sprzedawcy zobowiązanego wyznaczonego zgodnie z art. 40 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii w trakcie obowiązywania umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej;
- 5) na dzień poprzedzający zawarcie umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej, o których mowa w ust. 2, odbiorca końcowy objęty już był sprzedażą rezerwową energii elektrycznej;
- 6) dla danego punktu poboru energii, na dzień poprzedzający weryfikację informacji, o których mowa w ust. 1, nie była realizowana umowa sprzedaży energii elektrycznej lub umowa kompleksowa.

7. Sprzedaż rezerwowa energii elektrycznej jest uruchamiana z chwilą poinformowania sprzedawcy rezerwowego energii elektrycznej przez operatora informacji rynku energii o potrzebie uruchomienia sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej.

8. Cena energii elektrycznej sprzedawanej w ramach sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej wynosi nie więcej niż trzykrotność średniej ceny energii elektrycznej, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18a, za poprzedni kwartał.

9. Z chwilą uruchomienia sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej, z przyczyn leżących po stronie dotychczasowego sprzedawcy, dotychczas obowiązująca umowa sprzedaży energii elektrycznej albo umowa kompleksowa ulega rozwiązaniu z mocy prawa, bez konieczności ponoszenia przez odbiorcę końcowego dodatkowych kosztów lub opłat.

Art. 5ad.⁹²⁾ 1. Sprzedawca rezerwowy energii elektrycznej informuje odbiorcę końcowego w terminie 5 dni od dnia udostępnienia przez operatora informacji rynku energii informacji, o której mowa w art. 5ac ust. 1, o:

- 1) zawarciu umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej, podstawie prawnej jej zawarcia oraz o dacie rozpoczęcia sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej;
- 2) warunkach świadczenia sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej, w tym o stosowanym cenniku i terminie jego obowiązywania oraz o okresie rozliczeniowym;

⁹²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

- 3) prawie do wypowiedzenia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej, z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia;
- 4) prawach i obowiązkach odbiorcy końcowego wynikających ze sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej;
- 5) prawie do dokonania wyboru nowego sprzedawcy wraz z informacją, że z chwilą rozpoczęcia realizacji sprzedaży energii elektrycznej na podstawie umowy z nowym sprzedawcą, umowa sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowa kompleksowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej ulega rozwiązaniu, bez konieczności jej wypowiedzenia;
- 6) sposobie weryfikacji przez odbiorcę końcowego informacji o wyznaczeniu sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej;
- 7) szacowanych miesięcznych kosztach energii elektrycznej dla przeciętnego zużycia energii elektrycznej w ramach danej grupy taryfowej na podstawie umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej.

2. Sprzedawca rezerwowej energii elektrycznej dołącza do każdego rozliczenia za energię elektryczną z odbiorcą końcowym korzystającym ze sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej informację:

- 1) o prawie do wyboru nowego sprzedawcy;
- 2) że z chwilą rozpoczęcia realizacji sprzedaży energii elektrycznej na podstawie umowy z nowym sprzedawcą, umowa sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowa kompleksowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej ulega rozwiązaniu, bez konieczności jej wypowiedzenia.

3. Sprzedawca rezerwowej energii elektrycznej dokonuje rozliczenia za energię elektryczną w okresach miesięcznych.

4. Sprzedawca rezerwowej energii elektrycznej publikuje na swojej stronie internetowej informację o cenie energii elektrycznej sprzedawanej w ramach sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej i o warunkach jej świadczenia, a także wzór umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej.

5. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego publikuje na swojej stronie internetowej informację o sprzedawcy rezerwowym energii elektrycznej działającym na jego obszarze oraz publikuje adres strony internetowej, o której mowa w ust. 4.

6. Sprzedawca rezerwowej energii elektrycznej, który utracił status sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej, informuje odbiorcę końcowego o:

- 1) zakończeniu sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej wraz ze wskazaniem przyczyny oraz daty tego zakończenia – niezwłocznie po utracie statusu sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej;
- 2) rozliczeniu końcowym – w terminie, o którym mowa w art. 4j ust. 7, liczonym od dnia utraty statusu sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej;
- 3) sprzedawcy rezerwowym energii elektrycznej, wyznaczonym zgodnie z art. 5ac ust. 5 – niezwłocznie po jego wyznaczeniu.

7. Sprzedawca rezerwowej energii elektrycznej, który utracił status sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej w związku ze zmianą sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej dla obszaru działania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, informuje odbiorcę końcowego o:

- 1) planowanym zakończeniu sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej wraz ze wskazaniem przyczyny oraz daty planowanego zakończenia – w terminie 3 dni przed planowaną datą zmiany sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej;
- 2) rozliczeniu końcowym – w terminie, o którym mowa w art. 4j ust. 7, liczonym od dnia utraty statusu sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej;
- 3) nowym sprzedawcy rezerwowym energii elektrycznej – niezwłocznie po jego wyznaczeniu.

8. W przypadku zmiany sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej nowy sprzedawca rezerwowej energii elektrycznej przekazuje odbiorcy końcowemu w terminie 3 dni od dnia rozpoczęcia dostarczania energii elektrycznej informację, o których mowa w ust. 1.

9. Sprzedawca energii elektrycznej dostarcza odbiorcy końcowemu umowę sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowę kompleksową zawierającą postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej:

- 1) w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez sprzedawcę rezerwowej energii elektrycznej informacji od operatora informacji rynku energii o wystąpieniu przesłanek uruchomienia sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej – odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym;
- 2) w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez sprzedawcę rezerwowej energii elektrycznej informacji od operatora informacji rynku energii o wystąpieniu przesłanek uruchomienia sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej – innemu odbiorcy.

Art. 5ae.⁹²⁾ 1. Sprzedaż rezerwowa energii elektrycznej ustaje na skutek:

- 1) rozpoczęcia realizacji sprzedaży energii elektrycznej na podstawie umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej z nowym sprzedawcą dla danego punktu poboru energii – z chwilą rozpoczęcia realizacji odpowiednio umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej;
- 2) wygaśnięcia lub rozwiązania umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej dla danego punktu poboru energii – z chwilą wygaśnięcia lub rozwiązania tej umowy;
- 3) wygaśnięcia lub rozwiązania umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej dla danego punktu poboru energii – z chwilą wygaśnięcia lub rozwiązania tej umowy.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, umowa sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowa kompleksowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej wygasa z mocy prawa.

3. W przypadku zmiany sprzedawcy rezerwowej energii elektrycznej dotychczasowy sprzedawca rezerwowej energii elektrycznej jest obowiązany dokonać rozliczeń z odbiorcą końcowym nie później niż w terminie, o którym mowa w art. 4j ust. 7, liczonym od dnia dokonania tej zmiany.

Art. 5af.⁹²⁾ 1. Odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowę kompleksową zawierającą postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej z zachowaniem 7-dniowego okresu wypowiedzenia.

2. Umowa sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowa kompleksowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej ulega rozwiązaniu z upływem 7 dni od dnia doręczenia sprzedawcy z urzędu oświadczenia odbiorcy końcowego o wypowiedzeniu umowy. Odbiorca może wskazać późniejszy termin rozwiązania umowy, o której mowa w zdaniu pierwszym.

Art. 5ag.⁹²⁾ Przepisy art. 3 pkt 6c i 29b, art. 5 ust. 14 oraz art. 5ac–5af stosuje się do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, o którym mowa w art. 9d ust. 7 pkt 1 i 2, a także do wytwórcy, który jest zaopatrywany w energię elektryczną na podstawie umowy sprzedaży energii elektrycznej albo umowy kompleksowej.

Art. 5b. 1. Umowa, na podstawie której przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo pełniące funkcję operatora systemu dystrybucyjnego sprzedaje energię elektryczną do odbiorcy końcowego oraz świadczy usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, z mocy prawa, z dniem wyodrębnienia z tego przedsiębiorstwa jego części niezwiązanej z działalnością dystrybucyjną i wniesienia jej, przed dniem 1 lipca 2007 r., jako wkładu niepieniężnego na pokrycie kapitału zakładowego innego przedsiębiorstwa, staje się umową, której stronami są: przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną do którego wniesiono wkład niepieniężny oraz odbiorca energii elektrycznej.

2. Dniem wyodrębnienia, o którym mowa w ust. 1, jest dzień wniesienia wkładu niepieniężnego, o którym mowa w ust. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne pełniące funkcję operatora systemu dystrybucyjnego powiadamia niezwłocznie Prezesa URE o dniu wyodrębnienia.

3. Za zobowiązania wynikające z umowy, na podstawie której przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo pełniące funkcję operatora systemu dystrybucyjnego dostarcza energię elektryczną do odbiorcy końcowego, powstałe przed dniem wyodrębnienia, o którym mowa w ust. 1, odpowiadają solidarnie przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo pełniące funkcję operatora systemu dystrybucyjnego, z którego wyodrębniono część niezwiązaną z działalnością dystrybucyjną i przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, do którego wniesiono wkład niepieniężny, o którym mowa w ust. 1.

4. Odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę, o której mowa w ust. 1, na zasadach i w trybie określonym w art. 4j ust. 3 i 4.

5. Przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo pełniące funkcję operatora systemu dystrybucyjnego w terminie 3 miesięcy od dnia wyodrębnienia, o którym mowa w ust. 1, poinformuje odbiorców końcowych przyłączonych do swojej sieci dystrybucyjnej o wyodrębnieniu jego części niezwiązanej z działalnością dystrybucyjną oraz możliwościach, skutkach i terminie złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 4.

Art. 5b¹. 1. Umowa, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 49b ust. 1, dostarcza gaz ziemny wysokometanowy odbiorcy, który odebrał na jej podstawie z sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej w każdym punkcie nie więcej niż 25 mln m³ tego gazu w roku poprzedzającym dzień wyodrębnienia, z dniem wyodrębnienia z tego przedsiębiorstwa jego zorganizowanej części i wniesienia jej jako wkładu niepieniężnego na pokrycie kapitału zakładowego innego przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi, staje się z mocy prawa umową, której stronami są: przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi, do którego wniesiono wkład niepieniężny oraz odbiorca tego paliwa.

2. Dniem wyodrębnienia, o którym mowa w ust. 1, jest dzień wniesienia wkładu niepieniężnego, o którym mowa w ust. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 49b ust. 1, informuje niezwłocznie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o dniu wyodrębnienia.

3. Za zobowiązania wynikające z umów, o których mowa w ust. 1, powstałe przed dniem wyodrębnienia, o którym mowa w ust. 1, odpowiadają solidarnie przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 49b ust. 1, z którego wyodrębniono zorganizowaną część, o której mowa w ust. 1, oraz przedsiębiorstwo energetyczne do którego wniesiono wkład niepieniężny, o którym mowa w ust. 1.

4. Odbiorca w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 5, może wypowiedzieć umowę, o której mowa w ust. 1, bez ponoszenia kosztów lub uiszczania odszkodowań, składając oświadczenie do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się obrotem paliwami gazowymi, do którego wniesiono wkład niepieniężny, o którym mowa w ust. 1.⁹³⁾ Umowa ulega rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym oświadczenie odbiorcy dotarło do tego przedsiębiorstwa energetycznego.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 49b ust. 1, z którego wyodrębniono zorganizowaną część, o której mowa w ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia tego wyodrębnienia informuje odbiorców o tym wyodrębnieniu oraz o możliwości, skutkach i terminie złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 4.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi, do którego wniesiono wkład niepieniężny, o którym mowa w ust. 1, wstępuje z dniem wyodrębnienia, o którym mowa w ust. 1, w wynikające z przepisów podatkowych prawa i obowiązki przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 49b ust. 1, pozostające w związku ze składnikami majątku wchodzącymi w skład wkładu niepieniężnego. Przepis art. 93d ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760) stosuje się odpowiednio.

7.⁹⁴⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi, do którego wniesiono wkład niepieniężny, o którym mowa w ust. 1, wstępuje z dniem wyodrębnienia, o którym mowa w ust. 1, we wszelkie prawa i obowiązki wynikające z decyzji wydanych na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów dotyczące umów, o których mowa w ust. 1.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio do umów, których przedmiotem jest:

- 1) gaz ziemny zaazotowany, przy czym wskazane w ust. 1 ilości gazu ziemnego wysokometanowego przelicza się na odpowiednie ilości gazu ziemnego zaazotowanego, na podstawie minimalnych wartości ciepła spalania określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1;
- 2) gaz propan-butan, przy czym wskazane w ust. 1 ilości gazu ziemnego wysokometanowego przelicza się na odpowiednie ilości gazu propan-butan, na podstawie minimalnych wartości ciepła spalania określonych w taryfie przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 49b ust. 1, obowiązującej w dniu wyodrębnienia.

9. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się do umów, których przedmiotem jest skroplony gaz ziemny, sprężony gaz ziemny lub umów, na podstawie których odbiorcy nabywają gaz wyłącznie w celu dalszej odsprzedaży, a także do umów zawartych z operatorem systemu przesyłowego gazowego lub operatorem systemu dystrybucyjnego gazowego.

10.⁹⁵⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 49b ust. 1, z którego wyodrębniono zorganizowaną część, o której mowa w ust. 1, jest obowiązane sprzedawać gaz ziemny wysokometanowy na zasadach określonych w art. 49b ust. 1 na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub na rynku zorganizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, w sposób zapewniający publiczny, równy dostęp do tego gazu.

Art. 5b^{2,96)} 1. Agregacja odbywa się zgodnie z warunkami korzystania z sieci elektroenergetycznej i wymogami z zakresu przekazywania informacji między przedsiębiorstwami energetycznymi oraz między przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami wskazanymi w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1, określonymi przez każdego operatora systemu elektroenergetycznego, na którego obszarze działania jest prowadzona agregacja.

⁹³⁾ Zdanie pierwsze w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁹⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁹⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 11 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

2. Do dostawców mocy w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy będących podmiotami upoważnionymi przez właścicieli jednostek fizycznych tworzących jednostkę rynku mocy w rozumieniu art. 2 pkt 5 i 12 tej ustawy, w ramach dysponowania nimi na rynku mocy przepisy dotyczące agregacji nie mają wpływu na stosunki i zobowiązania uczestników rynku mocy.

Art. 5b^{3,96)} Podmiot, który zamierza prowadzić agregację, i agregator mają prawo do wejścia na rynki energii elektrycznej i uczestniczenia w tych rynkach bez zgody innych uczestników rynku.

Art. 5b^{4,97)} 1. Agregator może podjąć działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po uzyskaniu wpisu do wykazu agregatorów prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

2. Wniosek o wpis do wykazu agregatorów zawiera:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy, jego imię i nazwisko, firmę (nazwę) wraz z oznaczeniem formy prawnej;
- 2) adres miejsca zamieszkania albo siedziby wnioskodawcy;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli wnioskodawca posiada;
- 4) wskazanie operatorów systemu elektroenergetycznego, na których obszarze działania będzie prowadzona agregacja;
- 5) wskazanie planowanej daty rozpoczęcia agregacji;
- 6)⁹⁸⁾ wskazanie, czy agregator zamierza prowadzić działalność również przy użyciu platformy partnerskiego handlu energią z odnawialnych źródeł energii;
- 7) podpis wnioskodawcy.

3. Agregator informuje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o:

- 1) rozpoczęciu wykonywania agregacji,
- 2) zmianie danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 4–6,
- 3) zakończeniu lub zawieszeniu wykonywania agregacji

– w terminie 14 dni od dnia wystąpienia tego zdarzenia.

4. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje wpisu lub aktualizacji danych w wykazie agregatorów w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo otrzymania informacji, o której mowa w ust. 3 pkt 2.

5. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki prostuje z urzędu wpis do wykazu agregatorów zawierający oczywiste błędy.

6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w drodze decyzji, odmawia wpisu do wykazu agregatorów, jeżeli:

- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące agregatorowi wykonywania agregacji objętej wpisem do tego wykazu;
- 2) w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o wpis do wykazu agregatorów, agregatora wykreślono z tego wykazu z przyczyn, o których mowa w ust. 7 pkt 1–3.

7. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w drodze decyzji, wykreśla agregatora z wykazu agregatorów w przypadku:

- 1) wydania prawomocnego orzeczenia zakazującego agregatorowi wykonywania działalności objętej wpisem do wykazu;
- 2) uzyskania informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o wykreśleniu podmiotu z tej ewidencji albo tego rejestru;
- 3) niepodjęcia przez agregatora agregacji w terminie 6 miesięcy od dnia wpisu do wykazu;
- 4) złożenia przez agregatora wniosku o wykreślenie z wykazu.

8. Wykreślenie agregatora z wykazu agregatorów z przyczyn, o których mowa w ust. 7 pkt 1–3, następuje z urzędu.

9. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 2, nie zawiera danych, o których mowa w ust. 2, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania wraz z pouczeniem, że nieuzupełnienie wniosku w tym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

⁹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.

⁹⁸⁾ Wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

10. Wykaz agregatorów zawiera:

- 1) dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1–6;
- 2) numer wpisu;
- 3) datę wpisu.

11. Wykaz agregatorów jest jawny, prowadzony w postaci elektronicznej i zamieszczany na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, z wyłączeniem informacji podlegających ochronie danych osobowych.

Art. 5c. 1. Odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny.

2. Dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, ogłaszanej na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. d.

3. Wysokość limitu, o którym mowa w ust. 2, wynosi:

- 1) 900 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną;
- 2) 1250 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób;
- 3) 1500 kWh w roku kalendarzowym – dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób.

4. Minister właściwy do spraw energii ogłasza, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy, biorąc pod uwagę środki przewidziane na ten cel w ustawie budżetowej.

Art. 5d. 1. Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku dołącza się kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej.

2. Rada gminy określa, w drodze uchwały, wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego.

3. Dane osobowe przetwarzane w zakresie niezbędnym do wypłacenia dodatku energetycznego przechowuje się przez okres nie dłuższy niż 5 lat od dnia zaprzestania wypłacania tego dodatku.

Art. 5e. 1. Dodatek energetyczny wypłaca się odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej do dnia 10 każdego miesiąca z góry, z wyjątkiem miesiąca stycznia, w którym dodatek energetyczny wypłaca się do dnia 30 stycznia danego roku.

2. Dodatek energetyczny wynosi miesięcznie 1/12 kwoty rocznej dodatku energetycznego ogłaszanej przez ministra właściwego do spraw energii, na podstawie art. 5c ust. 4.

Art. 5f. 1. Wypłata dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy.

2. Gminy otrzymują dotacje celowe z budżetu państwa na finansowanie wypłat dodatku energetycznego, w granicach kwot określonych na ten cel w ustawie budżetowej.

3. Przy ustalaniu wysokości dotacji celowej na realizację wypłat dodatku energetycznego, uwzględnia się koszty wypłacania odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej dodatku energetycznego, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie.

Art. 5g. 1. Wojewodowie przekazują dotacje gminom w granicach kwot określonych na ten cel w budżecie państwa.

2. Gmina składa wojewodzie wniosek o przyznanie dotacji co kwartał, w terminie do 15 dnia miesiąca poprzedzającego dany kwartał.

3. Wojewoda przedstawia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wniosek o zwiększenie budżetu, w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego dany kwartał; wniosek na pierwszy kwartał wojewoda przedstawia w terminie do dnia 10 stycznia danego roku.

4. Dotacje na dany kwartał są przekazywane gminom przez wojewodę, na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 2, w miesięcznych ratach. Nadpłata dotacji za kwartał może być zaliczana na poczet dotacji należnej w kwartale następnym, z wyjątkiem nadpłaty za dany rok, która podlega przekazaniu na rachunek właściwego urzędu wojewódzkiego, w terminie do dnia 20 stycznia następnego roku.

5. Jeżeli w wyniku połączenia lub podziału gmin nastąpiły zmiany w podstawie obliczania kwoty dotacji, wojewoda uwzględnia te zmiany od pierwszego dnia następnego miesiąca po ich wejściu w życie.

6. Gmina przedstawia wojewodzie, w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po kwartale, rozliczenie dotacji sporządzone narastająco za okres od dnia 1 stycznia do dnia kończącego dany kwartał, z tym że zapotrzebowanie na dotację ustala się jako sumę tego zapotrzebowania obliczonego odrębnie dla każdego kwartału.

7. Wojewodowie przedstawiają ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych zbiorcze rozliczenie dotacji do końca miesiąca następującego po każdym kwartale.

Art. 5ga. 1. Odbiorca wrażliwy energii elektrycznej i odbiorca wrażliwy paliw gazowych może złożyć odpowiednio do sprzedawcy energii elektrycznej albo sprzedawcy paliw gazowych wniosek o zastosowanie programu wsparcia wobec zaległych i bieżących należności za energię elektryczną albo paliwa gazowe lub świadczone usługi, zwanego dalej „programem wsparcia”, przedkładając kopię decyzji przyznającej dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

2. Wniosek o zastosowanie programu wsparcia może także złożyć do sprzedawcy energii elektrycznej odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, który jest stroną umowy kompleksowej albo umowy sprzedaży energii elektrycznej, jeżeli ten odbiorca lub członek jego gospodarstwa domowego jest osobą objętą opieką długoterminową domową, w związku z przewlekłą niewydolnością oddechową, wymagającą wentylacji mechanicznej. Do wniosku załącza się kopię kwalifikacji do uzyskania świadczenia w opiece długoterminowej domowej, odpowiadającą wymogom określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.⁹⁹⁾).

3. Sprzedawcy energii elektrycznej oraz sprzedawcy paliw gazowych opracowują program wsparcia, który może obejmować:

- 1) zawarcie umowy w sprawie zaległych i bieżących należności za energię elektryczną albo paliwa gazowe lub świadczone usługi obejmującej:
 - a) odroczenie terminu ich płatności,
 - b) rozłożenie ich na raty,
 - c) ich umorzenie lub
 - d) odstąpienie od naliczania odsetek za ich nieterminową zapłatę;
- 2) zawieszenie postępowania egzekucyjnego należności za energię elektryczną albo paliwa gazowe lub świadczone usługi;
- 3) inne formy wsparcia stosowane przez sprzedawcę energii elektrycznej albo sprzedawcę paliw gazowych.

4. Sprzedawca energii elektrycznej lub sprzedawca paliw gazowych jest obowiązany do rozpatrzenia wniosku o zastosowanie programu wsparcia w terminie 21 dni od dnia otrzymania tego wniosku i do poinformowania odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej, odbiorcy wrażliwego paliw gazowych albo odbiorcy, o którym mowa w ust. 2, o zastosowanym rozwiązaniu, o którym mowa w ust. 3.

Art. 5gb. 1. Ubóstwo energetyczne oznacza sytuację, w której gospodarstwo domowe prowadzone przez jedną osobę lub przez kilka osób wspólnie w samodzielny lokal mieszkalny lub w budynku mieszkalnym jednorodzinny, w którym nie jest wykonywana działalność gospodarcza, nie może zapewnić sobie wystarczającego poziomu ciepła, chłodu i energii elektrycznej do zasilania urządzeń i do oświetlenia, w przypadku gdy gospodarstwo domowe łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) osiąga niskie dochody;
- 2) ponosi wysokie wydatki na cele energetyczne;
- 3) zamieszkuje w lokalu lub budynku o niskiej efektywności energetycznej.

2. Kryteria ubóstwa energetycznego kwalifikujące do programów redukcji ubóstwa energetycznego określa się każdorazowo w programach wprowadzających instrumenty redukcji ubóstwa energetycznego.

⁹⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2674 i 2770 oraz z 2023 r. poz. 605, 650, 658, 1234, 1429, 1675, 1692, 1733, 1831, 1872, 1938 i 2730.

Art. 5h. 1. Rozliczanie dostarczonej energii elektrycznej, w przypadku jej zwrotu do sieci dystrybucyjnej albo sieci trakcyjnej przyłączonej do sieci dystrybucyjnej w następstwie hamowania pojazdu kolejowego, tramwaju oraz trolejbusa, następuje na podstawie różnicy ilości energii elektrycznej pobranej i zwróconej przez danego odbiorcę, ustalonej w oparciu o rzeczywiste wskazania urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych.

2. Rozliczanie strat energii elektrycznej powstałych w sieci dystrybucyjnej oraz w sieci trakcyjnej przyłączonej do sieci dystrybucyjnej podczas dostarczania lub zwrotu tej energii następuje na podstawie umowy.

Art. 6. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii przeprowadza kontrolę legalności pobierania paliw lub energii, kontrolę układów pomiarowo-rozliczeniowych, dotrzymania zawartych umów oraz prawidłowości rozliczeń, zwaną dalej „kontrolą”.

2. Kontrolę przeprowadzają osoby upoważnione przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, zwane dalej „kontrolującymi”. Kontrolujący doręcza kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz okazuje legitymację służbową.

3. W razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz legitymacja służbowa mogą być okazane innemu pracownikowi kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, 1615, 1890 i 1933) lub przywołanemu świadkowi. W takim przypadku upoważnienie doręcza się niezwłocznie kontrolowanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od dnia wszczęcia kontroli.

4. Kontrolujący mają prawo:

- 1) wstępu na teren nieruchomości lub do pomieszczeń, gdzie jest przeprowadzana kontrola, o ile przepisy innych ustaw nie stanowią inaczej;
- 2) przeprowadzać, w ramach kontroli, niezbędne przeglądy urządzeń będących własnością przedsiębiorstwa energetycznego, wykonywać prace związane z ich eksploatacją lub naprawą oraz przeprowadzać ich badania i pomiary;
- 3) zbierać i zabezpieczać dowody dotyczące nielegalnego pobierania paliw lub energii, a także naruszania przez odbiorcę warunków używania układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz warunków umowy zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym.

5. Przebieg przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli.

6. Protokół kontroli zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie nazwy albo imienia i nazwiska oraz adresu kontrolowanego;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolującego;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 5) opis stanu faktycznego ustalonego w trakcie kontroli;
- 6) opis załączników;
- 7) informację o pouczeniu kontrolowanego o prawie zgłaszania zastrzeżeń do protokołu oraz o prawie odmowy podpisania protokołu.

7. Materiał dowodowy zgromadzony w toku kontroli stanowi załącznik do protokołu kontroli.

8. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przeprowadzania kontroli, wzory protokołów kontroli i upoważnień do kontroli oraz wzór legitymacji, mając na uwadze sprawne przeprowadzanie kontroli.

9. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 8, powinno określać w szczególności:

- 1) przedmiot kontroli;
- 2) szczegółowe uprawnienia kontrolujących;
- 3) tryb przeprowadzania kontroli.

Art. 6a. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy służący do rozliczeń za dostarczane paliwa gazowe, energię elektryczną lub ciepło, jeżeli odbiorca:

- 1) co najmniej dwukrotnie w ciągu kolejnych 12 miesięcy zwlekał z zapłatą za pobrane paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło albo świadczone usługi przez okres co najmniej jednego miesiąca;
- 2) nie ma tytułu prawnego do nieruchomości, obiektu lub lokalu, do którego są dostarczane paliwa gazowe, energia elektryczna lub ciepło;
- 3) użytkuje nieruchomość, obiekt lub lokal w sposób uniemożliwiający cykliczne sprawdzanie stanu układu pomiarowo-rozliczeniowego.

2. Koszty zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, ponosi przedsiębiorstwo energetyczne.

3. W przypadku braku zgody odbiorcy na zainstalowanie układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, lub rozwiązać umowę sprzedaży tych paliw lub energii albo umowę kompleksową.

4. Odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym może wystąpić do operatora systemu dystrybucyjnego, do którego sieci jest przyłączony, o zainstalowanie za odpłatnością przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, operator systemu dystrybucyjnego instaluje przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy w terminie 60 dni.

6. Realizacja obowiązku, o którym mowa w ust. 5, może nastąpić przez instalację licznika zdalnego odczytu, o którym mowa w art. 11t ust. 12.

Art. 6b. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii może wstrzymać, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli:

- 1) w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpiło nielegalne pobieranie paliw lub energii;
- 2) odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.

2.¹⁰⁰⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii, na żądanie sprzedawcy paliw gazowych lub energii wstrzymuje, z zastrzeżeniem art. 6c i ust. 3a, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu odbiorca zwleka z zapłatą za usługi świadczone związane z dostarczaniem paliw gazowych lub energii, powiadamia na piśmie odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym lub odbiorcę paliw gazowych wykorzystującego te paliwa do produkcji energii elektrycznej lub ciepła o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia albo nie złoży w tym terminie wniosku o zastosowanie rozwiązania alternatywnego w stosunku do wstrzymania dostaw energii elektrycznej stosowanego przez sprzedawcę, o którym mowa w ust. 3a.¹⁰¹⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne w powiadomieniu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, informuje również, że wznowienie dostarczania energii elektrycznej może nastąpić pod nieobecność odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w obiekcie lub lokalu, bez odrębnego powiadomienia tego odbiorcy, a także informuje odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej o możliwości złożenia wniosku, o którym mowa w art. 6f. Urządzenia, instalacje lub sieci odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym powinny być przygotowane przez tego odbiorcę w sposób umożliwiający ich bezpieczną eksploatację po wznowieniu dostarczania energii elektrycznej, zgodną z odrębnymi przepisami.

3a. Sprzedawca energii elektrycznej wraz z powiadomieniem, o którym mowa w ust. 3, przekazuje odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym informację o rozwiązaniu alternatywnym w stosunku do wstrzymania dostaw energii elektrycznej stosowanym przez tego sprzedawcę.

3b. Rozwiązanie alternatywne, o którym mowa w ust. 3a, może odnosić się do źródeł wsparcia w celu uniknięcia wstrzymania dostaw energii elektrycznej, systemów przedpłat, audytów energetycznych, usług doradztwa w zakresie energii elektrycznej, alternatywnych planów płatności, doradztwa w zakresie zarządzania długiem lub wstrzymania dostaw energii elektrycznej na wskazany okres i nie może powodować dodatkowych kosztów dla odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, którym grozi wstrzymanie dostaw energii elektrycznej.

¹⁰⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 13 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁰¹⁾ Zdanie pierwsze ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 13 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

3c. Rozwiązanie alternatywne, o którym mowa w ust. 3a, stosowane jest przez sprzedawcę energii elektrycznej w stosunku do odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym na wniosek tego odbiorcy złożony w terminie 14 dni od dnia doręczenia temu odbiorcy powiadomienia, o którym mowa w ust. 3.

3d. Rozwiązaniem alternatywnym, o którym mowa w ust. 3a, stosowanym przez wszystkie przedsiębiorstwa energetyczne w stosunku do odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej oraz odbiorcy, o którym mowa w art. 5ga ust. 2, jest zakaz wstrzymywania dostaw energii elektrycznej do tego odbiorcy w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 marca oraz w soboty, w dni uznane ustawowo za wolne od pracy w rozumieniu ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1920) i w dni poprzedzające te dni. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 3, przedsiębiorstwo energetyczne informuje odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej o możliwości złożenia wniosku, o którym mowa w art. 6f.

3e.¹⁰²⁾ Odbiorca w gospodarstwie domowym może skorzystać raz w danym roku kalendarzowym z rozwiązania alternatywnego, o którym mowa w ust. 3a.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, wstrzymuje dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska.

4a. Odbiorca paliw gazowych wykorzystujący te paliwa do produkcji energii elektrycznej lub ciepła, któremu przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, wstrzyma dostarczanie paliw gazowych, powiadamia na piśmie swoich odbiorców energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwach domowych o terminie wstrzymania dostarczania paliw gazowych i jego przyczynie oraz o okresie, w którym nastąpi przerwa w dostawie produkowanej przez niego energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli wstrzymanie dostarczania paliw gazowych nastąpiło z powodu, o którym mowa w:

- 1) ust. 1 lub 4 – najpóźniej w dniu wstrzymania dostarczania tych paliw gazowych;
- 2) ust. 2 – niezwłocznie po otrzymaniu powiadomienia o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, o którym mowa w ust. 3.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane niezwłocznie wznowić dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła wstrzymanego z powodów, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie ich dostarczania.

6. Przepisów ust. 1 pkt 2 i ust. 2 nie stosuje się do obiektów służących obronności państwa.

Art. 6c. 1. W przypadku, gdy odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym złoży do przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 6b ust. 3, reklamację dotyczącą dostarczania paliw gazowych lub energii, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w art. 6b ust. 3, dostarczania paliw gazowych lub energii nie wstrzymuje się do czasu rozpatrzenia reklamacji.

1a.³⁷⁾ Prosumentowi energii odnawialnej, prosumentowi zbiorowemu energii odnawialnej i prosumentowi wirtualnemu energii odnawialnej będącymi konsumentami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny przysługuje prawo złożenia do przedsiębiorstwa energetycznego reklamacji dotyczącej przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, rozliczania i dystrybucji energii w niej wytworzonej.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane rozpatrzyć reklamację, w terminie 14 dni od dnia jej złożenia. Jeżeli reklamacja nie została rozpatrzona w tym terminie, uważa się, że została uwzględniona.

3. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne nie uwzględniło reklamacji, a odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o nieuwzględnieniu reklamacji, wystąpił do Koordynatora, o którym mowa w art. 31a, z wnioskiem o rozwiązanie sporu w tym zakresie, dostarczania paliw gazowych lub energii nie wstrzymuje się do czasu rozwiązania sporu przez tego Koordynatora.

4.³⁷⁾ Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne nie uwzględniło reklamacji prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej będących konsumentami, prosument może wystąpić, w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o nieuwzględnieniu reklamacji, do Koordynatora do spraw negocjacji, o którym mowa w art. 31a, z wnioskiem o pozasądowe rozwiązanie sporu w tym zakresie.

Art. 6d. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne wstrzymało dostarczanie paliw gazowych lub energii odbiorcy paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, a odbiorca ten złożył reklamację na wstrzymanie dostarczania paliw gazowych lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane wznowić dostarczanie paliw gazowych lub energii w terminie 3 dni od dnia otrzymania reklamacji i kontynuować dostarczanie paliw gazowych lub energii do czasu jej rozpatrzenia.

¹⁰²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 13 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

2. W przypadku gdy reklamacja, o której mowa w ust. 1, nie została pozytywnie rozpatrzona przez przedsiębiorstwo energetyczne i odbiorca wymieniony w ust. 1, wystąpił do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o rozpatrzenie sporu w tym zakresie, przedsiębiorstwo, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane kontynuować dostarczanie paliw gazowych lub energii do czasu wydania decyzji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku, gdy wstrzymanie dostarczania paliw gazowych lub energii nastąpiło z przyczyn, o których mowa w art. 6b ust. 4, albo rozwiązania sporu przez Koordynatora, o którym mowa w art. 31a, na niekorzyść odbiorcy.

Art. 6e. W przypadku wystąpienia przez odbiorcę, o którym mowa w art. 6c ust. 1, z wnioskiem o wszczęcie postępowania przed Koordynatorem, o którym mowa w art. 31a, albo z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 6b ust. 1, może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy temu odbiorcy. Koszt zainstalowania tego układu ponosi przedsiębiorstwo energetyczne.

Art. 6f. 1. W przypadku gdy odbiorca wrażliwy paliw gazowych lub energii elektrycznej złoży wniosek w przedsiębiorstwie energetycznym zajmującym się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej o zainstalowanie przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego, przedsiębiorstwo to jest obowiązane zainstalować taki układ, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wniosku.

2. Koszty zainstalowania przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego ponosi przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1.

Art. 6g. 1. Przepisów art. 6a ust. 3 oraz art. 6b ust. 1 pkt 2 i ust. 2 i 3, w zakresie możliwości wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii, nie stosuje się do odbiorców paliw gazowych, energii lub ciepła w gospodarstwach domowych oraz podmiotów, dla których ustanowiono ograniczenia funkcjonowania lub czasowe ograniczenia zakresu działalności na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1–6 i 8–12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1284, 909 i 1938) w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

2. W przypadku gdy odbiorca lub podmiot, o którym mowa w ust. 1, otrzymał powiadomienie, o którym mowa w art. 6b ust. 3, przed dniem ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, termin określony w art. 6b ust. 3 przedłuża się o okres, o którym mowa w ust. 1.

Art. 7. 1.¹⁰³⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania i przyłączania, w pierwszej kolejności, instalacji odnawialnego źródła energii, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru, przy czym w przypadku przyłączenia źródła lub magazynu energii elektrycznej, moc przyłączeniowa tego źródła lub magazynu energii elektrycznej może być mniejsza lub równa jego mocy zainstalowanej elektrycznej.

^{11. 104)} Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci lub przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii, jest obowiązane niezwłocznie powiadomić o odmowie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy.

^{12. 105)} Jeżeli odmowa nastąpiła z przyczyn ekonomicznych, w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1¹, przedsiębiorstwo energetyczne podaje także szacowaną wysokość opłaty, o której mowa w ust. 9, wraz z informacją o możliwości zażądania przedstawienia sposobu kalkulacji tej opłaty. Przedsiębiorstwo energetyczne na żądanie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci w terminie 14 dni informuje ten podmiot o sposobie kalkulacji opłaty z wyszczególnieniem istotnych elementów nakładów inwestycyjnych przyjętych do kalkulacji opłaty.

1a.¹⁰⁶⁾ Przepis ust. 1 i 1¹ w zakresie przyłączenia do sieci w pierwszej kolejności stosuje się także do infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego, a następnie do ogólnodostępnej stacji ładowania obejmującej wyłącznie punkty ładowania o dużej mocy w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

¹⁰³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i 2760), która weszła w życie z dniem 21 grudnia 2022 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁰⁴⁾ Dodany przez art. 37 pkt 2 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 14 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁰⁵⁾ Dodany przez art. 37 pkt 2 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

¹⁰⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 2 lit. c ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

1b. W przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci ogólnodostępnej stacji ładowania, o której mowa w ust. 1a, przedsiębiorstwo energetyczne, w terminie 14 dni dla grupy przyłączeniowej IV i V, oraz w terminie 60 dni dla grupy przyłączeniowej III, powiadamia o tym pisemnie podmiot ubiegający się o przyłączenie i wskazuje maksymalną dostępną moc przyłączeniową w miejscu wskazanym we wniosku.

1c. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci ogólnodostępnej stacji ładowania, o której mowa w ust. 1a, w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1b:

- 1) wyraził zgodę na wskazaną mu przez przedsiębiorstwo energetyczne wielkość mocy przyłączeniowej, przedsiębiorstwo to wydaje warunki przyłączenia,
- 2) nie wyraził zgody na wskazaną mu przez przedsiębiorstwo energetyczne wielkość mocy przyłączeniowej, przedsiębiorstwo to odmawia wydania warunków przyłączenia

– przy czym bieg terminu, o którym mowa w ust. 8g, ulega zawieszeniu do dnia otrzymania zgody od podmiotu ubiegającego się o przyłączenie.

1d. Umowy o przyłączenie do sieci nie zawiera się w przypadku, gdy do sieci przesyłowej gazowej ma być przyłączona inna sieć przesyłowa gazowa, a operatorem systemu dla obu sieci wyznaczono to samo przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych.

1e.¹⁰⁷⁾ W przypadku odmowy wydania warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu z powodu braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia do sieci i odbioru we wskazanej przez wnioskodawcę lokalizacji, przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, wskazuje wnioskodawcy najbliższą lokalizację alternatywną, jeżeli przyłączenie w tej lokalizacji spełnia warunki techniczne i ekonomiczne.

1f.¹⁰⁷⁾ Do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, w jednym miejscu przyłączenia można przyłączyć dwie lub większą liczbę instalacji odnawialnego źródła energii należących do jednego lub większej liczby podmiotów. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do instalacji odnawialnego źródła energii, dla których miejscem przyłączenia do sieci jest instalacja odbiorcy końcowego.

1g.¹⁰⁷⁾ Dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii, przyłączonych do sieci zgodnie z ust. 1f, wydaje się jedne warunki przyłączenia oraz zawiera się jedną umowę o przyłączenie do sieci.

2. Umowa o przyłączenie do sieci powinna zawierać co najmniej postanowienia określające: termin realizacji przyłączenia, wysokość opłaty za przyłączenie, miejsce rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji podmiotu przyłączanego, zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia, wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów, harmonogram przyłączenia, warunki udostępnienia przedsiębiorstwu energetycznemu nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia, przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi dostarczanie paliw gazowych lub energii, ilości paliw gazowych lub energii przewidzianych do odbioru, moc przyłączeniową, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie, oraz okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

2¹.¹⁰⁸⁾ Umowa o przyłączenie do sieci, o której mowa w ust. 1g, określa wymagania dotyczące lokalizacji oraz parametrów technicznych dla układów pomiarowo-rozliczeniowych umożliwiających pomiar ilości energii elektrycznej oddanej do sieci i pobranej z sieci przez każdą z instalacji odnawialnego źródła energii, przyłączoną w jednym miejscu przyłączenia na podstawie tej umowy.

2².¹⁰⁸⁾ W przypadku gdy moc przyłączeniowa jest niższa niż suma mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii, umowa o przyłączenie do sieci, o której mowa w ust. 1g, zawiera szczegółowy opis sposobu zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej, przy czym:

- 1) koszt zakupu i zainstalowania urządzeń służących do zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej ponoszą podmioty przyłączane do sieci;
- 2) nadzór nad pracą urządzeń służących do zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej sprawuje przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, które w szczególności jest odpowiedzialne za zabezpieczenie tych urządzeń w sposób uniemożliwiający zmianę ich ustawień.

¹⁰⁷⁾ Dodany przez art. 4 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁰⁸⁾ Dodany przez art. 4 pkt 4 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2a. Umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii oprócz postanowień wskazanych w ust. 2, powinna również zawierać postanowienia określające, że:

- 1) termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w tej instalacji, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż 48 miesięcy, a w przypadku instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej energię wiatru na morzu – 120 miesięcy, od dnia zawarcia tej umowy;
- 2) niedostarczenie po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w tej instalacji we wskazanym w umowie o przyłączenie terminie jest podstawą wypowiedzenia umowy o przyłączenie.

2b. Umowa o przyłączenie do sieci magazynu energii elektrycznej, oprócz postanowień wskazanych w ust. 2, zawiera również postanowienia określające parametry magazynu energii elektrycznej, w szczególności łączną moc zainstalowaną elektryczną magazynu energii elektrycznej wyrażoną w kW, pojemność nominalną wyrażoną w kWh i sprawność magazynu energii elektrycznej.

2c. Przez sprawność magazynu energii elektrycznej rozumie się stosunek energii elektrycznej wyprowadzonej z magazynu energii elektrycznej do energii elektrycznej wprowadzonej do tego magazynu, wyrażony w procentach, w ramach jednego pełnego cyklu pracy magazynu energii elektrycznej, przy wykorzystaniu nominalnej pojemności tego magazynu oraz ładowania i rozładowywania go mocą nominalną.

2d. Umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego do sieci elektroenergetycznej, w przypadku gdy magazyn energii elektrycznej będzie stanowił część tej jednostki lub instalacji, zawiera postanowienia określone w ust. 2 i 2b.

2e.¹⁰⁹⁾ Umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej, oprócz postanowień wskazanych w ust. 2–2b i 2d, zawiera postanowienia uprawniające przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej do ograniczania gwarantowanej mocy przyłączeniowej lub wprowadzania ograniczeń operacyjnych, skutkujących brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej, w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię lub zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, zgodnie z warunkami określonymi w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1.

2f.¹⁰⁹⁾ W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej z biogazu, ciepła z biogazu lub biometanu z biogazu, wyposażonej w magazyn biogazu, dla których wydano warunki przyłączenia, zgodnie z ust. 8d^{2a}, postanowienia umowy o przyłączenie, o których mowa w ust. 2e:

- 1) zawierają szczegółowe zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, w szczególności określają okresy doby w poszczególnych miesiącach roku, w których ograniczenia mogą zostać wprowadzone;
- 2) nie mogą ograniczyć możliwości tej instalacji do wprowadzania energii elektrycznej do sieci z gwarantowaną mocą przyłączeniową przez co najmniej 12 godzin w ciągu doby bez wypłaty z tego tytułu rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 zdanie pierwsze, nie dotyczy przypadku, gdy ubiegający się o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane.

3a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci składa wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci, zwanych dalej „warunkami przyłączenia”, w przedsiębiorstwie energetycznym, do którego sieci ubiega się o przyłączenie.

3b. Wniosek o określenie warunków przyłączenia zawiera w szczególności oznaczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, określenie nieruchomości, obiektu lub lokalu, o których mowa w ust. 3, oraz informacje niezbędne do zapewnienia spełnienia wymagań określonych w art. 7a.

3ba.¹¹⁰⁾ W przypadku instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biogazu w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, biogazu rolniczego w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej z biogazu lub z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu lub z biogazu rolniczego, lub biometanu z biogazu lub biometanu z biogazu rolniczego, wyposażonej w magazyn biogazu lub magazyn biogazu rolniczego, wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV może zawierać oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie o zobowiązaniu do bezwarunkowego ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresach doby i roku, na zasadach ustalonych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 8d³, do którego sieci elektroenergetycznej ta instalacja będzie przyłączona, przy jednoczesnym zagwarantowaniu przez to przedsiębiorstwo możliwości wprowadzania energii elektrycznej do sieci z gwarantowaną mocą przyłączeniową przez co najmniej 12 godzin w ciągu doby.

¹⁰⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹¹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

3c. Wniosek o określenie warunków przyłączenia magazynu energii elektrycznej, oprócz informacji, o których mowa w ust. 3b, zawiera również informacje określające parametry magazynu energii elektrycznej, w szczególności łączną moc zainstalowaną elektryczną magazynu energii elektrycznej wyrażoną w kW, pojemność nominalną wyrażoną w kWh i sprawność magazynu energii elektrycznej.

3d. Wniosek o określenie warunków przyłączenia dla jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego, w przypadku gdy magazyn energii elektrycznej będzie stanowił część tej jednostki wytwórczej lub instalacji, zawiera informacje, o których mowa w ust. 3b i 3c.

3da.¹¹¹⁾ Wniosek o określenie warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, która będzie wytwarzać energię elektryczną w ramach spółdzielni energetycznej w rozumieniu art. 2 pkt 33a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, oprócz informacji, o których mowa w ust. 3b, zawiera również informacje o zarejestrowaniu danej spółdzielni energetycznej w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego oraz o punktach poboru energii, do których będzie dostarczana energia.

3db.¹¹¹⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 1f, wniosek o określenie warunków przyłączenia zawiera moc przyłączeniową, określoną przez podmiot ubiegający się o przyłączenie łącznie dla wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii planowanych do przyłączenia w jednym miejscu przyłączenia oraz wskazanie miejsca przyłączenia. Wniosek składa się dla dwóch lub większej liczby instalacji odnawialnego źródła energii, które po przyłączeniu do sieci będą posiadały wspólne miejsce dostarczania energii elektrycznej i oddzielne, dedykowane każdej z tych instalacji, punkty pomiarowe.

3dc.¹¹¹⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 2², do wniosku, o którym mowa w ust. 3db, podmiot dołącza opis sposobu zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej.

3dd.¹¹¹⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 1f, gdy tytuły prawne do instalacji objętych wnioskiem o określenie warunków przyłączenia posiadają różne podmioty, wniosek, o którym mowa w ust. 3db, jest składany przez jeden z tych podmiotów po dniu zawarcia porozumienia, o którym mowa w ust. 3de pkt 1.

3de.¹¹¹⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 1f, do wniosku, o którym mowa w ust. 3db, podmiot dołącza dokumenty, o których mowa w ust. 8d pkt 1, jeżeli są wymagane na podstawie przepisów odrębnych, dla każdej z planowanych do przyłączenia do sieci instalacji, a także:

- 1) porozumienie zawarte przez wszystkie podmioty, których instalacje są objęte wnioskiem o określenie warunków przyłączenia, określające w szczególności:
 - a) strony porozumienia wraz z danymi umożliwiającymi ich identyfikację oraz przyporządkowanie przyłączanych instalacji do stron porozumienia, w szczególności:
 - imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy,
 - lokalizację i moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii,
 - podpis wytwórcy albo osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub uwierzytelnionej kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do działania w imieniu wytwórcy,
 - b) stronę porozumienia, która we własnym imieniu zawiera umowę o przyłączenie do sieci oraz umowę o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej dla wszystkich przyłączonych i planowanych do przyłączenia instalacji,
 - c) zasady wspólnej realizacji uprawnień i obowiązków wynikających z warunków przyłączenia, umowy o przyłączenie do sieci oraz umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej,
 - d) zasady współdzielenia zespołów urządzeń służących do wyprowadzania mocy do miejsca rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji podmiotów przyłączanych,
 - e) zasady współpracy z podmiotem będącym stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w realizacji jego obowiązków określonych w art. 9j ust. 7,
 - f) zasady rozdziału środków otrzymanych w ramach rekompensaty finansowej w przypadku zastosowania przez operatora redysponowania, o którym mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, pomiędzy stronami porozumienia,
 - g) określenie lokalizacji punktów pomiarowych właściwych dla poszczególnych instalacji;
- 2) dokumenty potwierdzające tytuły prawne do korzystania z nieruchomości, na których będą realizowane wszystkie instalacje odnawialnego źródła energii określone we wniosku;

¹¹¹⁾ Dodany przez art. 4 pkt 4 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 3) zobowiązanie każdej ze stron porozumienia, do montażu urządzeń uniemożliwiających przekroczenie mocy przyłączeniowej, w przypadku, o którym mowa w ust. 2²;
- 4) upoważnienie dla strony porozumienia, o której mowa w pkt 1 lit. b, do reprezentowania wszystkich stron porozumienia przed operatorem systemu elektroenergetycznego lub Prezesem URE w sprawach wynikających z treści porozumienia;
- 5) zobowiązanie każdej ze stron porozumienia do przestrzegania instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 4, przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4, aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 rozporządzenia 2019/943 oraz metod, warunków, wymogów i zasad dotyczących wymagań technicznych dla jednostek wytwórczych, ustanowionych na podstawie tych aktów prawnych;
- 6) oświadczenie każdej ze stron porozumienia o przyjęciu wraz z pozostałymi stronami porozumienia solidarnej odpowiedzialności wobec operatora systemu elektroenergetycznego z tytułu przekroczenia mocy przyłączeniowej, w przypadku o którym mowa w ust. 2²;
- 7) oświadczenie każdej ze stron porozumienia o wyrażeniu zgody na weryfikację przez operatora systemu elektroenergetycznego parametrów technicznych instalacji odnawialnego źródła energii, treści porozumienia w zakresie określonym w pkt 1 lit. a, dokumentów, o których mowa w pkt 2, treści upoważnienia, o którym mowa w pkt 4, i treści zobowiązania, o którym mowa w pkt 5, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2², również treści zobowiązania, o którym mowa w pkt 3, oraz treści oświadczenia, o którym mowa w pkt 6.

3df.¹¹¹⁾ W przypadku gdy w miejscu przyłączenia do sieci, w którym przyłączona jest instalacja odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Komisji 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci (Dz. Urz. UE L 112 z 27.04.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 118 z 06.05.2019, str. 10), przyłącza się kolejną instalację odnawialnego źródła energii, wymogi określone w tym rozporządzeniu mają zastosowanie wyłącznie do instalacji przyłączanej, chyba że instalacja przyłączona podlegała modernizacji, o której mowa w tym rozporządzeniu.

3dg.¹¹¹⁾ W przypadku zmiany strony porozumienia, o którym mowa w ust. 3de pkt 1, wynikające z niego prawa i obowiązki przysługują nabywcy instalacji odnawialnego źródła energii.

3dh.¹¹¹⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 1g, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej w warunkach przyłączenia określa sposób zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej.

3di.¹¹¹⁾ Operator systemu elektroenergetycznego właściwy dla miejsca przyłączenia pobiera opłaty za przekroczenie mocy przyłączeniowej przez wytwórcę, w wysokości odpowiadającej opłacie za nielegalny pobór energii elektrycznej względem nadmiarowej energii elektrycznej, która została przez wytwórcę wprowadzona do sieci w wyniku przekroczenia.

3dj.¹¹¹⁾ W przypadku przekroczenia mocy przyłączeniowej przez wytwórcę, operator systemu elektroenergetycznego właściwy dla miejsca przyłączenia, może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu przez tego wytwórcę energii elektrycznej do sieci albo całkowicie wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej do sieci, bez wypłaty rekompensat oraz bez ponoszenia odpowiedzialności za skutki tych ograniczeń albo odłączenia. Wznowienie dostarczania energii elektrycznej następuje po wdrożeniu przez wytwórcę wskazanego przez operatora sposobu zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej.

3dk.¹¹¹⁾ Przepisy ust. 3db–3dj stosuje się odpowiednio w przypadku:

- 1) zwiększenia deklarowanej mocy przyłączeniowej przez podmiot, który zawarł umowę o przyłączenie do sieci, o której mowa w ust. 1g;
- 2) zmiany parametrów technicznych urządzeń i instalacji wchodzących w skład przyłączonych instalacji odnawialnego źródła energii, o których mowa w ust. 1f, w tym zwiększenia mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii.

3e. W przypadkach, o których mowa w ust. 3c i 3d, do wniosku o określenie warunków przyłączenia podmiot dołączając dodatkowo dokument potwierdzający tytuł prawny podmiotu do korzystania z nieruchomości, na której jest planowana inwestycja określona we wniosku.

3f.¹¹²⁾ Podmiot ubiegający się o przyłączenie zarówno do sieci gazowej jak i sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym, urządzeń, instalacji lub sieci, wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej paliwa gazowe, składa jednocześnie wniosek o określenie warunków przyłączenia do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych.

¹¹²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 24 października 2023 r.

3g.¹¹²⁾ We wniosku o określenie warunków przyłączenia podmiot, o którym mowa w ust. 3f, wskazuje przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych, do którego składa jednocześnie wniosek o określenie warunków przyłączenia.

3h.¹¹²⁾ Brak technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia lub utrata ważności warunków przyłączenia w przedsiębiorstwie energetycznym zajmującym się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych wyłącza obowiązek przedsiębiorstwa energetycznego, do którego podmiot, o którym mowa w ust. 3f, złożył jednocześnie wniosek o określenie warunków przyłączenia, do ich wydania, a w przypadku ich wydania, do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci.

3i.¹¹²⁾ Wydane przez jedno z przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych warunki przyłączenia tracą ważność, w przypadku:

- 1) odmowy wydania warunków przyłączenia w przypadku, o którym mowa w ust. 3h, albo
- 2) utraty ważności warunków przyłączenia wydanych przez drugie przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych, do którego podmiot, o którym mowa w ust. 3f, złożył jednocześnie wniosek o określenie warunków przyłączenia

– z dniem otrzymania pisemnej informacji o tej odmowie albo utracie ich ważności.

3j.¹¹²⁾ Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych, do których podmiot, o którym mowa w ust. 3f, złożył jednocześnie wniosek o określenie warunków przyłączenia, są obowiązane do:

- 1) wzajemnego przekazania niezwłocznie:
 - a) informacji o wydaniu warunków przyłączenia, odmowie wydania warunków przyłączenia lub utracie ważności wydanych warunków przyłączenia,
 - b) istotnych informacji zawartych we wnioskach o określenie warunków przyłączenia lub kopii dokumentów dołączonych do tych wniosków oraz istotnych informacji zawartych w umowach o przyłączenie do sieci lub kopii innych dokumentów zawierających te informacje oraz dotyczących wykonywania umów o przyłączenie do sieci,
- 2) uzgodnienia i wymiany informacji dotyczącej przewidywanych harmonogramów przyłączenia do sieci gazowej i elektroenergetycznej, w przypadku wydania warunków przyłączenia

– z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

3k.¹¹²⁾ Stronom umowy o przyłączenie do sieci, zawartej w wyniku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3f, przysługuje prawo do wypowiedzenia tej umowy w przypadku:

- 1) odmowy wydania warunków przyłączenia przez jedno z przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych, do których podmiot, o którym mowa w ust. 3f, złożył jednocześnie wniosek o określenie warunków przyłączenia, albo
- 2) utraty ważności warunków przyłączenia wydanych przez jedno z przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych, do których podmiot, o którym mowa w ust. 3f, złożył jednocześnie wniosek o określenie warunków przyłączenia

– w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania pisemnej informacji o odmowie wydania warunków przyłączenia albo utracie ważności tych warunków.

3l.¹¹²⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 3k, podmiot, o którym mowa w ust. 3f, jest obowiązany zwrócić przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych nakłady poniesione przez to przedsiębiorstwo w związku z realizacją umowy o przyłączenie do sieci, zawartej w wyniku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3f, pomniejszone o wysokość zaliczki wniesionej na podstawie ust. 8a.

4. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane do spełniania technicznych warunków dostarczania paliw gazowych lub energii określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1–4, 7 i 8 oraz w odrębnych przepisach i koncesji.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1–4, 7 i 8 i art. 46 oraz w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i art. 20, oraz w przepisach odrębnych.

6. Budowę i rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia instalacji należących do podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci zapewnia przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, umożliwiając ich wykonanie zgodnie z zasadami konkurencji także innym przedsiębiorcom zatrudniającym pracowników o odpowiednich kwalifikacjach i doświadczeniu w tym zakresie.

7. Podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci dzieli się na grupy, biorąc pod uwagę parametry sieci, standardy jakościowe paliw gazowych lub energii oraz rodzaj i wielkość przyłączanych urządzeń, instalacji i sieci.

8. Za przyłączenie do sieci pobiera się opłatę ustaloną na podstawie następujących zasad:

- 1) za przyłączenie do sieci przesyłowej elektroenergetycznej, sieci dystrybucyjnej gazowej wysokich ciśnień oraz do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i nie wyższym niż 110 kV, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się na podstawie jednej czwartej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia;
- 1a) za przyłączenie do sieci przesyłowej gazowej pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia;
- 2) za przyłączenie do sieci dystrybucyjnej gazowej innej niż wymieniona w pkt 1, sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz sieci ciepłowniczej, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się w oparciu o stawki opłat zawarte w taryfie, kalkulowane na podstawie jednej czwartej średniorocznych nakładów inwestycyjnych na budowę odcinków sieci służących do przyłączania tych podmiotów, określonych w planie rozwoju, o którym mowa w art. 16; stawki te mogą być kalkulowane w odniesieniu do wielkości mocy przyłączeniowej, jednostki długości odcinka sieci służącego do przyłączenia lub rodzaju tego odcinka;
- 3) za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią oraz sieci przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem:
 - a) instalacji odnawialnego źródła energii o mocy elektrycznej zainstalowanej nie wyższej niż 5 MW oraz jednostek kogeneracji o mocy elektrycznej zainstalowanej poniżej 1 MW, za których przyłączenie pobiera się połowę opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów,
 - b) mikroinstalacji, za której przyłączenie do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej nie pobiera się opłaty;
- 4) za przyłączenie infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego oraz ogólnodostępnych stacji ładowania:
 - a) do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i nie wyższym niż 110 kV opłatę ustala się na podstawie jednej szesnastej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia,
 - b) do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV opłatę ustala się w oparciu o stawki opłat zawarte w taryfie, kalkulowane na podstawie jednej szesnastej średniorocznych nakładów inwestycyjnych na budowę odcinków sieci służących do przyłączania tych podmiotów, określonych w planie rozwoju, o którym mowa w art. 16; stawki te mogą być kalkulowane w odniesieniu do wielkości mocy przyłączeniowej, jednostki długości odcinka sieci służącego do przyłączenia lub rodzaju tego odcinka;
- 5) (uchylony)
- 6) za przyłączenie magazynu energii elektrycznej opłatę ustala się na podstawie jednej drugiej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia.

8¹. Przez realizację przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci do sieci elektroenergetycznej lub do sieci ciepłowniczej rozumie się budowę odcinka lub elementu sieci służącego do połączenia urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu ubiegającego się o ich przyłączenie do sieci elektroenergetycznej lub do sieci ciepłowniczej, z pozostałą częścią sieci.

8a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła lub magazynu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wnosi zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, zwaną dalej „zaliczką”, w wysokości 30 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia, z uwzględnieniem ust. 8b.

8b. Wysokość zaliczki nie może być wyższa niż wysokość przewidywanej opłaty za przyłączenie do sieci i nie wyższa niż 3 000 000 zł. W przypadku gdy wysokość zaliczki przekroczy wysokość opłaty za przyłączenie do sieci, różnica między wysokością wniesionej zaliczki a wysokością tej opłaty podlega zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia zaliczki.

8c. Zaliczkę wnosi się w ciągu 14 dni od dnia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

8d. Do wniosku o określenie warunków przyłączenia podmiot, o którym mowa w ust. 8a, dołącza w szczególności, w przypadku przyłączania do sieci źródeł innych niż mikroinstalacje:

- 1) wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu, decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla nieruchomości określonej we wniosku, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym albo
- 2) decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej wydaną zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1484 oraz z 2023 r. poz. 595, 1688 i 1890), w przypadku budowy obiektu energetyki jądrowej, albo
- 3) pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich wydane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 960, 1688 i 2029), w przypadku budowy źródła w polskim obszarze morskim;
- 4) dokument potwierdzający tytuł prawny podmiotu do korzystania z nieruchomości, na której jest planowana inwestycja określona we wniosku z wyłączeniem źródeł lokalizowanych w polskim obszarze morskim.

8d¹. Wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej lub pozwolenie na wznoszenie i wykorzystanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich powinny potwierdzać dopuszczalność lokalizacji danego źródła na terenie objętym planowaną inwestycją.

8d². W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej odmówi przyłączenia do sieci instalacji odnawialnego źródła energii z powodu braku technicznych warunków przyłączenia wynikających z braku niezbędnych zdolności przesyłowych sieci, w terminie proponowanym przez podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne określa planowany termin oraz warunki wykonania niezbędnej rozbudowy lub modernizacji sieci, a także określa termin przyłączenia.

8d^{2a}.¹¹³⁾ W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia instalacji, o której mowa w ust. 2f, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej dodatkowo weryfikuje techniczne oraz ekonomiczne warunki przyłączenia biorąc pod uwagę wpływ takiej instalacji na sieć elektroenergetyczną z uwzględnieniem oświadczenia, o którym mowa w ust. 3ba.

8d³. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej powiadamia podmiot ubiegający się o przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii o wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej, dla jakiej mogą być spełnione te warunki, a w przypadku złożenia przez podmiot ubiegający się o przyłączenie oświadczenia, o którym mowa w ust. 3ba – o szczegółowych zasadach stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej, które będą podstawą wydania warunków przyłączenia, o których mowa w ust. 8d^{2a}. Jeżeli podmiot ten, w terminie 30 dni od dnia otrzymania powiadomienia, wyraził zgodę na taką wielkość mocy przyłączeniowej lub zasady stosowania ograniczeń mocy wprowadzanej do sieci, przedsiębiorstwo to wydaje warunki przyłączenia, a w przypadku gdy podmiot ten nie wyraził w tym terminie takiej zgody – przedsiębiorstwo to odmawia wydania takich warunków.¹¹⁴⁾

Bieg terminu, o którym mowa w ust. 8g, ulega zawieszeniu do czasu otrzymania zgody od podmiotu ubiegającego się o przyłączenie.

8d⁴. W przypadku gdy podmiot, ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej, jest przyłączony do sieci jako odbiorca końcowy, a moc zainstalowana mikroinstalacji, o przyłączenie której ubiega się ten podmiot, nie jest większa niż określona w wydanych warunkach przyłączenia, przyłączenie do sieci odbywa się na podstawie zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji, złożonego w przedsiębiorstwie energetycznym, do sieci którego ma być ona przyłączona, po zainstalowaniu odpowiednich układów zabezpieczających i urządzenia pomiarowo-rozliczeniowego. W innym przypadku przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej odbywa się na podstawie umowy o przyłączenie do sieci. Koszt instalacji układu zabezpieczającego i urządzenia pomiarowo-rozliczeniowego ponosi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

¹¹³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹¹⁴⁾ Zdanie pierwsze i zdanie drugie w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

8d⁵. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 8d⁴, zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej oraz określenie rodzaju i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji;
- 2) informacje niezbędne do zapewnienia spełnienia przez mikroinstalację wymagań technicznych i eksploatacyjnych, o których mowa w art. 7a;
- 3) dane o lokalizacji mikroinstalacji.

8d⁶. Do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 8d⁴, podmiot ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej jest obowiązany dołączyć oświadczenie następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że posiadam tytuł prawny do nieruchomości na której jest planowana inwestycja oraz do mikroinstalacji określonej w zgłoszeniu.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

8d⁷. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej:

- 1) potwierdza złożenie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 8d⁴, odnotowując datę jego złożenia;
- 2) jest obowiązane dokonać przyłączenia do sieci mikroinstalacji na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 8d⁴, w terminie 30 dni od dokonania tego zgłoszenia.

8d⁸. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane określić w warunkach przyłączenia przewidywany harmonogram przyłączania instalacji odnawialnego źródła energii, uwzględniający poszczególne etapy rozbudowy sieci, a także zestawienie planowanych prac.

8d⁹. (uchylony)

8d¹⁰.¹¹⁵⁾ Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego może ograniczyć pracę lub odłączyć od sieci mikroinstalację o mocy zainstalowanej większej niż 10 kW przyłączoną do sieci tego operatora w przypadku, gdy wytwarzanie energii elektrycznej w tej mikroinstalacji stanowi zagrożenie bezpieczeństwa pracy tej sieci lub w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię w przypadku wydania polecenia przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, na warunkach określonych w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1. Po ustaniu przyczyn, o których mowa w zdaniu pierwszym, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego jest obowiązany niezwłocznie przywrócić stan poprzedni.

8d¹¹. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej odmawia przyłączenia do sieci, jeżeli przyłączenie źródła do sieci elektroenergetycznej może uniemożliwić przyłączenie mocy wytwórczych:

- 1) w wielkości określonej w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1385, 1681 i 1762) lub jeżeli zostały wydane decyzje na podstawie art. 18 ust. 1 tej ustawy – w wielkości równej sumie mocy określonych w tych decyzjach oraz
- 2) w wielkości określonej w art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ust. 6 i 8 tej ustawy;
- 3)¹¹⁶⁾ w ważnych wpisach do rejestru, w rozumieniu ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy, dotyczących jednostek fizycznych wytwórczych o mocy osiągalnej netto większej niż 100 MW, będących obiektami energetyki jądrowej w rozumieniu ustawy z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, planowanych do lokalizacji w miejsce i w zakresie nieprzekraczającym mocy przyłączeniowej istniejących jednostek fizycznych wytwórczych, opalanych węglem kamiennym lub węglem brunatnym, przeznaczonych do likwidacji, o ile wpis do rejestru został wydany na rzecz ich właściciela lub podmiotu przez niego upoważnionego.

8d¹².¹¹⁷⁾ W przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej mikroinstalacji z magazynem energii elektrycznej, do mocy zainstalowanej mikroinstalacji, o której mowa w ust. 8d⁴, nie wlicza się mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej, o ile:

- 1) moc zainstalowana magazynu energii elektrycznej,
- 2) łączna moc możliwa do wprowadzenia do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej – jest nie większa niż moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji.

¹¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. g ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹¹⁶⁾ Dodany przez art. 37 pkt 2 lit. d ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

¹¹⁷⁾ Dodany przez art. 37 pkt 2 lit. e ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

8d¹³.¹¹⁸⁾ W przypadku gdy odbiorca końcowy przyłączony do sieci przedsiębiorstwa energetycznego na napięciu 110 kV wnioskuje o przyłączenie jednostki wytwórczej o mocy do 10 MW i o napięciu nominalnym poniżej 110 kV, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej rozpatruje wniosek i wydaje warunki przyłączenia z uwzględnieniem zasad określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiającym kodeks sieci dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do sieci (Dz. Urz. UE L 112 z 27.04.2016, str. 1, z późn. zm.¹¹⁹⁾), zwanym dalej „rozporządzeniem 2016/631”, dla modułu wytwarzania energii typu B.

8d¹⁴.¹²⁰⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej nie może odmówić wydania warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii, która będzie wytwarzać energię elektryczną w ramach spółdzielni energetycznej w rozumieniu art. 2 pkt 33a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, jeżeli:

- 1) o przyłączenie ubiega się podmiot będący członkiem spółdzielni, którego instalacja będzie wytwarzać energię elektryczną na potrzeby odbiorców końcowych spółdzielni energetycznej:
 - a) zasilanych z jednej i tej samej stacji transformatorowej przetwarzającej średnie napięcie na niskie napięcie co ten podmiot, lub
 - b) zasilanych z więcej niż jednej stacji transformatorowej przetwarzającej średnie napięcie na niskie napięcie lub zasilanych z sieci średniego napięcia, które są ze sobą bezpośrednio połączone, do której będzie podłączony ten podmiot;
- 2) łączna moc zainstalowana elektryczna wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii, które będą wytwarzać energię elektryczną na potrzeby odbiorców końcowych, o których mowa w pkt 1:
 - a) nie jest większa niż 80% łącznej mocy określonej w wydanych warunkach przyłączenia lub w umowach o przyłączenie do sieci dla tych odbiorców końcowych,
 - b) umożliwi pokrycie w ciągu każdej godziny nie mniej niż 50% łącznych dostaw energii elektrycznej do tych odbiorców końcowych.

8d¹⁵.¹²⁰⁾ W przypadku gdy instalacja, o której mowa w ust. 8d¹⁴, nie będzie wytwarzać energii elektrycznej na potrzeby odbiorców końcowych należących do danej spółdzielni energetycznej, wydane warunki przyłączenia tej instalacji tracą ważność, a przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej niezwłocznie odłącza tę instalację od sieci.

8d¹⁶.¹²⁰⁾ Ponowne przyłączenie instalacji do sieci dystrybucyjnej jest możliwe po uzyskaniu warunków przyłączenia na zasadach określonych w ust. 1.

8e. W przypadku urządzeń, instalacji lub sieci przyłączanych bezpośrednio do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV sporządza się ekspertyzę wpływu tych urządzeń, instalacji lub sieci na system elektroenergetyczny, z wyjątkiem:

- 1) przyłączanej jednostki wytwórczej o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW lub
- 2) przyłączanych urządzeń odbiorcy końcowego o łącznej mocy przyłączeniowej nie większej niż 5 MW, lub
- 3) przyłączanego magazynu energii elektrycznej o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW, lub
- 4) przyłączanej jednostki wytwórczej, której część będzie stanowił magazyn energii elektrycznej, pod warunkiem że łączna moc zainstalowana tego magazynu i jednostki wytwórczej jest nie większa niż 2 MW, lub
- 5) przyłączanej instalacji odbiorcy końcowego, której część będzie stanowił magazyn energii elektrycznej, pod warunkiem że łączna moc zainstalowana tego magazynu i moc przyłączeniowa instalacji odbiorcy końcowego jest nie większa niż 5 MW.

8e¹. Sporządzając ekspertyzę, o której mowa w ust. 8e, dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie:

- 1) urządzeń, instalacji lub sieci innych niż morskie farmy wiatrowe, w tej ekspertyzie przyjmuje się, że w odniesieniu do mocy przyłączeniowej niezbędnej do zapewnienia możliwości wytwarzania energii elektrycznej z morskich farm wiatrowych odpowiadającej mocy, o której mowa w:
 - a) art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, lub jeżeli zostały wydane decyzje na podstawie art. 18 ust. 1 tej ustawy – równej sumie mocy określonych w tych decyzjach, oraz
 - b) art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych– zostały wydane warunki przyłączenia;

¹¹⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. h ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹¹⁹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 118 z 06.05.2019, str. 10.

¹²⁰⁾ Dodany przez art. 4 pkt 4 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 2) morskich farm wiatrowych, które złożyły oświadczenie, o którym mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, w tej ekspertyzie przyjmuje się, że w odniesieniu do, zawartej w ogłoszeniu o aukcji, maksymalnej mocy zainstalowanej elektrycznej morskich farm wiatrowych, o której mowa w art. 30 ust. 2 pkt 4 tej ustawy, powiększonej o 500 MW, zostały wydane warunki przyłączenia, także w przypadku gdy wniosek o wydanie warunków przyłączenia został złożony przed tym ogłoszeniem;
- 3)¹²¹⁾ urządzeń, instalacji lub sieci innych niż obiekty energetyki jądrowej o których mowa w art. 8d¹¹ pkt 3, w tej ekspertyzie przyjmuje się, że w odniesieniu do mocy przyłączeniowej niezbędnej do zapewnienia możliwości wytwarzania energii elektrycznej z obiektów, o których mowa w art. 8d¹¹ pkt 3 zostały wydane warunki przyłączenia.

8e².¹²²⁾ W przypadku sporządzania ekspertyzy, o której mowa w ust. 8e, w miejscu przyłączenia do sieci, w którym moc zainstalowana ma być większa niż moc przyłączeniowa, uwzględnia się tylko taką moc, jaka może zostać wprowadzona do sieci w związku z opisanymi we wniosku o określenie warunków przyłączenia urządzeniami służącymi do zabezpieczenia zdolności technicznych do nieprzekraczania mocy przyłączeniowej.

8ea. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej zapewnia sporządzenie ekspertyzy, o której mowa w ust. 8e, w tym także na żądanie Prezesa URE.

8f. Koszty wykonania ekspertyzy, o której mowa w ust. 8e, uwzględnia się odpowiednio w nakładach, o których mowa w ust. 8 pkt 1 i 3.

8g. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane wydać warunki przyłączenia w terminie:

- 1) 21 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do V lub VI grupy przyłączeniowej przyłączanego do sieci o napięciu nie wyższym niż 1 kV;
- 2) 30 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do IV grupy przyłączeniowej przyłączanego do sieci o napięciu nie wyższym niż 1 kV;
- 3) 60 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do III lub VI grupy przyłączeniowej przyłączanego do sieci o napięciu powyżej 1 kV, niewyposażonego w źródło ani w magazyn energii elektrycznej;
- 4) 120 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do III lub VI grupy przyłączeniowej – dla obiektu przyłączanego do sieci o napięciu wyższym niż 1 kV wyposażonego w źródło lub magazyn energii elektrycznej;
- 5) 150 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do I lub II grupy przyłączeniowej;
- 6)¹²³⁾ 90 dni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej biogazowni rolniczej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2 MW, spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. 1597).

8g¹. W przypadku wniosku o wydanie warunków przyłączenia źródła lub magazynu energii elektrycznej do sieci elektroenergetycznej o napięciu wyższym niż 1 kV terminy określone w ust. 8g liczone są od dnia wniesienia zaliczki.

8g². Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych jest obowiązane wydać warunki przyłączenia w terminie:

- 1) 30 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej B podgrupy I;
- 2) 60 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej A lub grupy przyłączeniowej B podgrupy II;
- 3) 90 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej C.

8g³. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła jest obowiązane wydać warunki przyłączenia w terminie:

- 1) 30 dni od dnia złożenia wniosku, w przypadku gdy do sieci ciepłowniczej mają być przyłączone węzły ciepłownicze zasilające obiekty odbiorców ciepła oraz w przypadku gdy do zewnętrznej instalacji odbiorczej za węzłem grupowym, należącej do przedsiębiorstwa energetycznego, ma być przyłączona instalacja w obiekcie odbiorcy;
- 2) 3 miesiące – od dnia złożenia wniosku, w przypadku gdy do sieci ciepłowniczej mają być przyłączane źródła ciepła.

¹²¹⁾ Dodany przez art. 37 pkt 2 lit. f ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

¹²²⁾ Dodany przez art. 4 pkt 4 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹²³⁾ Dodany przez art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. poz. 1597), która weszła w życie z dniem 11 września 2023 r.

8g⁴. Do terminów na wydanie warunków przyłączenia do sieci nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania określonych czynności, terminów na uzupełnienie wniosku o wydanie warunków przyłączenia do sieci, okresów opóźnień spowodowanych z winy podmiotu wnioskującego o przyłączenie albo z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego.

8g⁵. W przypadku wniosków o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej dla obszarów lub miejscowości niezgazyfikowanych, dla których przedsiębiorstwo energetyczne przygotowuje szczegółową koncepcję gazyfikacji, nie stosuje się przepisu ust. 8g², pod warunkiem poinformowania wnioskodawcy przez to przedsiębiorstwo, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku, o innym terminie wydania warunków przyłączenia wraz z uzasadnieniem wskazania tego terminu.

8g⁶. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej może przedłużyć terminy określone w ust. 8g o maksymalnie połowę terminu, w jakim obowiązane jest wydać warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej dla poszczególnych grup przyłączeniowych za uprzednim zawiadomieniem podmiotu wnioskującego o przyłączenie do sieci z podaniem uzasadnienia przyczyn tego przedłużenia.

8g⁷. W szczególnie uzasadnionych przypadkach przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub ciepła może przedłużyć terminy określone w ust. 8g² i 8g³ o maksymalnie taki sam termin, w jakim obowiązane jest wydać warunki przyłączenia do sieci gazowej albo ciepłowniczej dla poszczególnych grup przyłączeniowych za uprzednim zawiadomieniem podmiotu wnioskującego o przyłączenie do sieci z podaniem uzasadnienia przyczyn przedłużenia.

8g^{7a}.¹²⁴⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 3f, bieg terminu na wydanie warunków przyłączenia przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją:

- 1) energii elektrycznej – rozpoczyna się od dnia otrzymania przez to przedsiębiorstwo od wnioskodawcy potwierdzenia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia do sieci elektroenergetycznej wraz z dowodem wniesienia zaliczki;
- 2) paliw gazowych – rozpoczyna się od dnia otrzymania przez to przedsiębiorstwo od wnioskodawcy potwierdzenia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej.

8g⁸.¹²⁵⁾ Podmiot ubiegający się o przyłączenie biogazowni rolniczej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2 MW do sieci elektroenergetycznej, składając wniosek o określenie warunków przyłączenia, informuje przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej o spełnianiu przez przyłączaną biogazownię rolniczą warunków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu.

8h. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, ciepła lub energii elektrycznej jest obowiązane, na żądanie wnioskodawcy, potwierdzić w formie pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej złożenie wniosku, określając w szczególności datę jego złożenia.

8i. Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich doręczenia. W okresie ważności warunki przyłączenia stanowią warunkowe zobowiązanie przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej albo przesyłaniem lub dystrybucją ciepła do zawarcia umowy o przyłączenie odpowiednio do sieci elektroenergetycznej lub ciepłowniczej.

8j. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne:

- 1) odmówi wydania warunków przyłączenia lub zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie z powodu braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia, jest obowiązane niezwłocznie zwrócić pobraną zaliczkę;
- 2) wyda warunki przyłączenia po terminie, o którym mowa w ust. 8g, jest obowiązane do wypłaty odsetek od wniesionej zaliczki liczonych za każdy dzień zwłoki w wydaniu tych warunków;
- 3) wyda warunki przyłączenia, które będą przedmiotem sporu między przedsiębiorstwem energetycznym a podmiotem ubiegającym się o ich wydanie i spór zostanie rozstrzygnięty na korzyść tego podmiotu, jest obowiązane zwrócić pobraną zaliczkę wraz z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia zaliczki do dnia jej zwrotu, o ile nie nastąpi przyłączenie.

8k. Stopę odsetek, o których mowa w ust. 8j, przyjmuje się w wysokości równej rentowności pięcioletnich obligacji skarbowych emitowanych na najbliższy dzień poprzedzający dzień 30 czerwca roku, w którym złożono wniosek o wydanie warunków przyłączenia, według danych opublikowanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz Główny Urząd Statystyczny.

¹²⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 14 lit. i ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹²⁵⁾ Dodany przez art. 11 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 123.

8l. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane sporządzać informacje dotyczące:

- 1) podmiotów ubiegających się o przyłączenie źródeł do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, lokalizacji przyłączy, mocy przyłączeniowej, rodzaju instalacji, dat wydania warunków przyłączenia, zawarcia umów o przyłączenie do sieci i rozpoczęcia dostarczania energii elektrycznej,
- 2) wartości łącznej dostępnej mocy przyłączeniowej dla źródeł, a także planowanych zmian tych wartości w okresie kolejnych 5 lat od dnia ich publikacji, dla całej sieci przedsiębiorstwa o napięciu znamionowym powyżej 1 kV z podziałem na stacje elektroenergetyczne lub ich grupy wchodzące w skład sieci o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym; wartość łącznej mocy przyłączeniowej jest pomniejszana o moc wynikającą z wydanych i ważnych warunków przyłączenia źródeł do sieci elektroenergetycznej oraz o wielkość niezbędną do zapewnienia wytwarzania energii elektrycznej z morskich farm wiatrowych odpowiadającą mocy, o której mowa w art. 14 ust. 1 i art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych

– z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych. Informacje te przedsiębiorstwo aktualizuje co najmniej raz na kwartał, uwzględniając dokonaną rozbudowę i modernizację sieci oraz realizowane i będące w trakcie realizacji przyłączenia oraz zamieszcza na swojej stronie internetowej.

9.¹²⁶⁾ W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, może zawrzeć umowę o przyłączenie do sieci ustalając w tej umowie opłatę za przyłączenie w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci. Przepisów ust. 8 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a nie stosuje się.

9a.¹²⁷⁾ Budowę i rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia instalacji należących do podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci może – w uzgodnieniu z przedsiębiorstwem energetycznym – zapewnić podmiot ubiegający się o przyłączenie.

10. Koszty wynikające z nakładów na realizację przyłączenia podmiotów ubiegających się o przyłączenie, w zakresie, w jakim zostały pokryte wpływami z opłat za przyłączenie do sieci, o których mowa w ust. 8 i 9, nie stanowią podstawy do ustalania w taryfie stawek opłat za przesyłanie lub dystrybucję paliw gazowych lub energii.

11. W umowie o przyłączenie do sieci ciepłowniczej mogą być ustalone niższe stawki opłat za przyłączenie do sieci niż ustalone na podstawie zasad określonych w ust. 8, a w przypadku o którym mowa w art. 7b ust. 1, nie pobiera się opłaty za przyłączenie do sieci.

12. Przyłączany podmiot jest obowiązany umożliwić przedsiębiorstwu energetycznemu, o którym mowa w ust. 1, w obrębie swojej nieruchomości budowę i rozbudowę sieci w zakresie niezbędnym do realizacji przyłączenia oraz udostępnić pomieszczenia lub miejsca na zainstalowanie układów pomiarowych, na warunkach określonych w umowie o świadczenie usługi przyłączenia do sieci.

13. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane powiadomić przyłączany podmiot o planowanych terminach prac wymienionych w ust. 12 z wyprzedzeniem umożliwiającym przyłączanemu podmiotowi przygotowanie nieruchomości lub pomieszczeń do przeprowadzenia i odbioru tych prac.

14. Przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek wydać, na wniosek zainteresowanego, oświadczenie, o którym mowa w przepisach prawa budowlanego, o zapewnieniu dostaw paliw gazowych lub energii oraz warunkach przyłączenia obiektu budowlanego do sieci.

Art. 7a. 1. Przyłączane do sieci urządzenia, instalacje i sieci podmiotów ubiegających się o przyłączenie muszą spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne zapewniające:

- 1) bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego, systemu elektroenergetycznego albo sieci ciepłowniczej oraz współpracujących z tą siecią urządzeń lub instalacji służących do wytwarzania lub odbioru ciepła, zwanych dalej „systemem ciepłowniczym”;
- 2) zabezpieczenie systemu gazowego, systemu elektroenergetycznego albo systemu ciepłowniczego przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci;
- 3) zabezpieczenie przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci przed uszkodzeniami w przypadku awarii lub wprowadzenia ograniczeń w poborze lub dostarczaniu paliw gazowych lub energii;
- 4) dotrzymanie w miejscu przyłączenia urządzeń, instalacji i sieci parametrów jakościowych paliw gazowych i energii;
- 5) spełnianie wymagań w zakresie ochrony środowiska, określonych w odrębnych przepisach;
- 6) możliwość dokonywania pomiarów wielkości i parametrów niezbędnych do prowadzenia ruchu sieci oraz rozliczeń za pobrane paliwa lub energię.

¹²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 2 lit. g ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

¹²⁷⁾ Dodany przez art. 37 pkt 2 lit. h ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

2. Urządzenia, instalacje i sieci, o których mowa w ust. 1, muszą spełniać także wymagania określone w odrębnych przepisach, w szczególności: przepisach prawa budowlanego, o ochronie przeciwporażeniowej, o ochronie przeciwpożarowej, o systemie oceny zgodności oraz w przepisach dotyczących technologii wytwarzania paliw gazowych lub energii i rodzaju stosowanego paliwa.

3. Uzyskania zgody Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, udzielanej w drodze decyzji, wymaga:

- 1)¹²⁸⁾ budowa gazociągu bezpośredniego – przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę w rozumieniu przepisów prawa budowlanego;
- 2) zmiana przeznaczenia sieci gazociągów kopalnianych na gazociąg bezpośredni – przed rozpoczęciem dostarczania paliw gazowych do odbiorcy.

3a. Zgodę, o której mowa w ust. 3, dołącza się do wniosku o pozwolenie na budowę w rozumieniu przepisów prawa budowlanego.

4.¹²⁹⁾ Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, udzielając zgody, o której mowa w ust. 3, uwzględnia:

- 1) wykorzystanie zdolności przesyłowych istniejącej sieci gazowej;
- 2) odmowę świadczenia usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych istniejącą siecią gazową podmiotowi występującemu o uzyskanie zgody oraz nieuwzględnienie złożonej przez niego skargi na tę odmowę.

Art. 7aa.¹³⁰⁾ 1. Podmiot posiadający tytuł prawny do linii bezpośredniej jest obowiązany do:

- 1) zarządzania pracą linii bezpośredniej i jej utrzymania;
- 2) zapewnienia ciągłości dostaw oraz odpowiednich parametrów jakościowych energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią;
- 3) niezwłocznego udzielenia informacji, w tym danych pomiarowych i innych danych technicznych, w celu zagwarantowania bezpiecznej i efektywnej eksploatacji oraz rozwoju sieci operatora systemu elektroenergetycznego, na którego obszarze działania jest zbudowana linia bezpośrednia, na żądanie tego operatora lub Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki;
- 4) zainstalowania oraz zapewnienia prawidłowego działania układu pomiarowo-rozliczeniowego umożliwiającego określenie ilości energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią;
- 5) umożliwienia operatorowi systemu elektroenergetycznego dokonania odczytu danych pomiarowych z układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w pkt 4, celem dokonania rozliczeń oraz kontroli prawidłowego działania tego układu;
- 6) złożenia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 10, w tym w przypadku zamiaru zmiany informacji lub schematu, o których mowa odpowiednio w ust. 10 pkt 1, 2 i 4, przed dostosowaniem linii bezpośredniej do tych zmian, oraz w przypadku likwidacji linii bezpośredniej.

2. Pobieranie energii elektrycznej za pomocą linii bezpośredniej nie ogranicza prawa odbiorcy do przyłączenia się do sieci elektroenergetycznej i pobierania energii elektrycznej z tej sieci na zasadach określonych w art. 4 ust. 2, o ile jego urządzenia lub instalacje uniemożliwiają wprowadzanie energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej, do której odbiorca planuje się przyłączyć.

3. Energia elektryczna dostarczana linią bezpośrednią może zostać wprowadzona do sieci elektroenergetycznej, jeżeli:

- 1) są spełnione warunki polegające na przyłączeniu odbiorcy do sieci i zawarciu odpowiednich umów, o których mowa w art. 5 ust. 1;
- 2) są spełnione wymagania techniczne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4, w aktach prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 rozporządzenia 2019/943 oraz w metodach, warunkach, wymogach i zasadach dotyczących wymagań technicznych dla jednostek wytwórczych, ustanowionych na podstawie tych aktów prawnych;
- 3) została udzielona koncesja, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 4.

¹²⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 15 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹²⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 15 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹³⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

4. Wydzielony odbiorca, z wyjątkiem wydzielonego odbiorcy nieprzyłączonego do sieci elektroenergetycznej, albo przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, do którego energia elektryczna jest dostarczana z jednostki wytwórczej linią bezpośrednią w celu bezpośredniego dostarczenia energii elektrycznej do jego własnych obiektów, w tym urządzeń lub instalacji, podmiotów będących jego jednostkami podporządkowanymi w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 42 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości lub do odbiorców przyłączonych do sieci, urządzeń lub instalacji tego przedsiębiorstwa, za energię elektryczną dostarczoną linią bezpośrednią, wnosi do przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, do sieci którego ten odbiorca lub to przedsiębiorstwo są przyłączone, opłatę odpowiadającą udziałowi tego podmiotu w kosztach stałych za przesyłanie lub dystrybucję energii elektrycznej, w części niepokrytej innymi składnikami taryfy, o której mowa w art. 45, zwaną dalej „opłatą solidarnościową”, zależną od ilości energii dostarczanej tą linią bezpośrednią, oraz opłatę na pokrycie kosztów utrzymywania systemowych standardów jakości i niezawodności bieżących dostaw energii elektrycznej, zależną od ilości energii dostarczanej tą linią bezpośrednią.

5. Do wydzielonej jednostki wytwórczej lub jednostki wytwórczej dostarczającej energię elektryczną za pośrednictwem linii bezpośredniej stosuje się wymagania techniczne określone dla jednostek wytwórczych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4, w aktach prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 rozporządzenia 2019/943 oraz w metodach, warunkach, wymogach i zasadach dotyczących wymagań technicznych dla jednostek wytwórczych, ustanowionych na podstawie tych aktów prawnych, odpowiednio do mocy tej jednostki w odniesieniu do poziomu napięcia w punkcie połączenia linii bezpośredniej z instalacją odbiorcy albo z siecią, urządzeniami lub instalacjami podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną.

6. Wytwórca energii elektrycznej w wydzielonej jednostce wytwórczej lub w jednostce wytwórczej dostarczającej energię elektryczną za pośrednictwem linii bezpośredniej zapewnia zgodność wydzielonej jednostki wytwórczej z wymaganiami technicznymi, o których mowa w ust. 5, oraz certyfikaty i weryfikację zgodności instalacji z wymaganiami technicznymi, a także przeprowadza symulację zgodności i testy zgodności w zakresie wynikającym z przepisów, o których mowa w ust. 5.

7. Jeżeli właściwy dla punktu przyłączenia odbiorcy operator systemu elektroenergetycznego wyrazi zgodę, testy zgodności, o których mowa w ust. 6, mogą być wykonane bez uczestnictwa tego operatora. Podmiot posiadający tytuł prawny do linii bezpośredniej informuje tego operatora o wynikach testów zgodności.

8. W przypadku identyfikacji negatywnego wpływu wydzielonej jednostki wytwórczej lub jednostki wytwórczej dostarczającej energię elektryczną za pośrednictwem linii bezpośredniej na pracę sieci operator systemu elektroenergetycznego ma prawo zażądać od wytwórcy energii elektrycznej w wydzielonej jednostce wytwórczej przeprowadzenia sprawdzających testów zgodności, o których mowa w ust. 6.

9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki prowadzi i publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki wykaz linii bezpośrednich, który zawiera:

- 1) oznaczenie podmiotu posiadającego tytuł prawny do linii bezpośredniej lub podmiotu ubiegającego się o budowę linii bezpośredniej, w tym jego imię i nazwisko lub firmę (nazwę) wraz z oznaczeniem formy prawnej;
- 2) oznaczenie jednostki wytwórczej energii elektrycznej połączonej za pomocą linii bezpośredniej;
- 3) lokalizację linii bezpośredniej;
- 4) długość linii bezpośredniej;
- 5) informacje o maksymalnym znamionowym napięciu pracy linii bezpośredniej;
- 6) oznaczenie odbiorcy energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią, w tym jego imię i nazwisko lub firmę (nazwę) wraz z oznaczeniem formy prawnej;
- 7) w przypadku, o którym mowa w ust. 23 – adnotację o tym, że jest to linia bezpośrednia, o której mowa w ust. 23 pkt 1 lub pkt 2 lit. a lub b;
- 8) numer wpisu.

10. Podmiot ubiegający się o budowę linii bezpośredniej lub posiadający tytuł prawny do linii bezpośredniej składa do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zgłoszenie o zamiarze wybudowania linii bezpośredniej lub dalszego korzystania z linii bezpośredniej wraz z:

- 1) oznaczeniem:
 - a) podmiotu posiadającego tytuł prawny do linii bezpośredniej lub podmiotu ubiegającego się o budowę linii bezpośredniej, w tym jego imieniem i nazwiskiem lub firmą (nazwą) wraz z oznaczeniem formy prawnej,
 - b) jednostki wytwórczej energii elektrycznej połączonej za pomocą linii bezpośredniej,
 - c) odbiorcy energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią, w tym jego imieniem i nazwiskiem lub firmą (nazwą) wraz z oznaczeniem formy prawnej;

- 2) informacjami o:
 - a) maksymalnym znamionowym napięciu pracy linii bezpośredniej,
 - b) długości linii bezpośredniej,
 - c) lokalizacji linii bezpośredniej,
 - d) podmiotach będących jednostkami podporządkowanymi, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 42 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, do których będzie dostarczana energia elektryczna linią bezpośrednią,
 - e) danych technicznych jednostki wytwórczej, która dostarcza energię linią bezpośrednią:
 - technologii wytwarzania energii elektrycznej wykorzystywanej przez tę jednostkę,
 - mocy zainstalowanej tej jednostki;
- 3) ekspertyzą wpływu tej linii bezpośredniej lub urządzeń, instalacji lub sieci do niej przyłączonych na system elektroenergetyczny:
 - a) sporządzoną przez:
 - osobę posiadającą kwalifikacje potwierdzone świadectwem, o którym mowa w art. 54, oraz minimum 10-letnie doświadczenie w zakresie funkcjonowania systemów elektroenergetycznych, niezależną względem podmiotu składającego zgłoszenie,
 - osobę posiadającą stopień naukowy doktora habilitowanego w zakresie nauk inżynieryjno-technicznych specjalizującą się w funkcjonowaniu sieci elektroenergetycznej,
 - instytut badawczy w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498 oraz z 2023 r. poz. 1672), prowadzący badania naukowe lub prace rozwojowe w zakresie funkcjonowania systemu elektroenergetycznego,
 - uczelnię prowadzącą kształcenie i działalność naukową w zakresie nauk inżynieryjno-technicznych, właściwych dla wykonywania analiz funkcjonowania systemów elektroenergetycznych,
 - rzeczoznawcę w zakresie instalacji i urządzeń elektrycznych oraz sieci elektroenergetycznej,
 - b) której zakres, warunki wykonania i główne założenia, w tym niezbędne dane, zostały uzgodnione z operatorem sieci elektroenergetycznej, do którego będzie przyłączony wydzielony odbiorca lub podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną, do których energia elektryczna będzie dostarczana za pomocą linii bezpośredniej;
- 4) schematem elektrycznym linii bezpośredniej, wraz z przyłączeniem do sieci, instalacji lub urządzeń wydzielonego odbiorcy i wydzielonej jednostki wytwórczej, z zaznaczeniem w szczególności układów pomiarowo-rozliczeniowych oraz miejsc rozgraniczenia własności.

11. Operator sieci elektroenergetycznej, do której będzie przyłączany podmiot, o którym mowa w ust. 10, udostępnia temu podmiotowi niezbędne dane, które zostały uzgodnione, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o ich udostępnienie.

12. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki weryfikuje informacje i schemat, o których mowa w ust. 10 pkt 2 i 4, pod względem ich poprawności, a także ekspertyzę, o której mowa w ust. 10 pkt 3, pod względem wpływu linii bezpośredniej lub urządzeń, instalacji lub sieci do niej przyłączonych na system elektroenergetyczny.

13. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki:

- 1) dokonuje wpisu linii bezpośredniej do wykazu, o którym mowa w ust. 9, na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 10, podmiotu ubiegającego się o budowę linii bezpośredniej lub podmiotu posiadającego tytuł prawny do linii bezpośredniej, w terminie 45 dni od dnia złożenia tego zgłoszenia;
- 2) niezwłocznie po dokonaniu wpisu linii bezpośredniej do wykazu, o którym mowa w ust. 9, wydaje zaświadczenie o wpisaniu linii bezpośredniej do tego wykazu.

14. Wpisu, o którym mowa w ust. 13 pkt 1, dokonuje się w przypadku stwierdzenia poprawności informacji i schematu, o których mowa w ust. 10 pkt 2 i 4, oraz stwierdzenia braku uzasadnionych wątpliwości co do negatywnego wpływu linii bezpośredniej lub urządzeń, instalacji lub sieci do niej przyłączonych na system elektroenergetyczny na podstawie ekspertyzy, o której mowa w ust. 10 pkt 3.

15. W przypadku stwierdzenia:

- 1) braków lub niepoprawności informacji lub schematu, o których mowa w ust. 10 pkt 2 i 4 – Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wzywa podmiot składający zgłoszenie, o którym mowa w ust. 10, do ich uzupełnienia lub poprawienia, wyznaczając termin nie krótszy niż 30 dni od dnia doręczenia wezwania;
- 2) uzasadnionych wątpliwości co do negatywnego wpływu linii bezpośredniej lub urządzeń, instalacji lub sieci do niej przyłączonych na system elektroenergetyczny na podstawie ekspertyzy, o której mowa w ust. 10 pkt 3 – Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może wystąpić do:
 - a) podmiotu składającego zgłoszenie, o którym mowa w ust. 10, o złożenie wyjaśnień, wyznaczając termin nie krótszy niż 30 dni od dnia doręczenia wezwania,
 - b) innego podmiotu, o którym mowa w ust. 10 pkt 3 lit. a, o sporządzenie drugiej ekspertyzy w sprawie wpływu linii bezpośredniej lub urządzeń, instalacji lub sieci do niej przyłączonych na system elektroenergetyczny,
 - c) operatora systemu elektroenergetycznego z wnioskiem o sporządzenie ekspertyzy w zakresie, o którym mowa w ust. 10 pkt 3, wyznaczając termin na jej sporządzenie nie dłuższy niż 45 dni, a dany operator sporządza ekspertyzę w tym terminie.

16. W przypadkach, o których mowa w ust. 15 pkt 2 lit. b i c, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki informuje podmiot składający zgłoszenie, o którym mowa w ust. 10, o dokonanych wystąpieniach o sporządzenie drugiej ekspertyzy lub o dokonanych wystąpieniach o sporządzenie ekspertyzy przez operatora systemu elektroenergetycznego, w terminie, o którym mowa w ust. 13 pkt 1.

17. W przypadku niepodjęcia czynności, o których mowa w ust. 14, ust. 15 pkt 1, pkt 2 lit. a, ust. 16 lub 20 przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie, o którym mowa w ust. 13 pkt 1, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje wpisu, o którym mowa w ust. 13 pkt 1, w pierwszym dniu roboczym po upływie terminu, o którym mowa w ust. 13 pkt 1.

18. W przypadku podjęcia czynności, o których mowa w ust. 15, bieg terminu, o którym mowa w ust. 13 pkt 1, rozpoczyna się od uzupełnienia braków lub poprawienia informacji i schematu, o których mowa w ust. 10 pkt 2 i 4, udzielenia wyjaśnień, otrzymania drugiej ekspertyzy albo ekspertyzy od operatora systemu elektroenergetycznego.

19. Przez datę podjęcia czynności, o których mowa w ust. 14, ust. 15 pkt 1, pkt 2 lit. a, ust. 16 lub 20, rozumie się datę nadania pisma w sposób określony w art. 39 § 1–3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803).

20. W przypadku gdy:

- 1) w wyznaczonym terminie podmiot ubiegający się o budowę linii bezpośredniej lub posiadający tytuł prawny do linii bezpośredniej nie uzupełnił braków lub nie poprawił informacji i schematu, o których mowa w ust. 10 pkt 2 i 4, na podstawie wezwania, o którym mowa w ust. 15 pkt 1,
- 2) ekspertyza, o której mowa w ust. 10 pkt 3, wskazuje na negatywny wpływ linii bezpośredniej lub urządzeń, instalacji lub sieci do niej przyłączonych na system elektroenergetyczny polegający na powodowaniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) ekspertyza, o której mowa w ust. 10 pkt 3, została sporządzona przez podmiot niespełniający przesłanek określonych w tym przepisie,
- 4) ekspertyza, o której mowa w ust. 10 pkt 3, została sporządzona w sposób niedbały,
- 5) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stwierdził negatywny wpływ linii bezpośredniej lub urządzeń, instalacji lub sieci do niej przyłączonych na system elektroenergetyczny, polegający na powodowaniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej

– Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmawia w drodze decyzji wpisu do wykazu, o którym mowa w ust. 9.

21. Koszty sporządzenia ekspertyz, o których mowa w ust. 15 pkt 2 lit. b i c, ponosi podmiot składający zgłoszenie, o którym mowa w ust. 10, i uiszcza na wezwanie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zaliczkę w wysokości szacowanych kosztów sporządzenia danej ekspertyzy, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia. Jeżeli koszty sporządzenia ekspertyzy są wyższe od wniesionej zaliczki, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wzywa do jej uzupełnienia, w terminie określonym w zdaniu pierwszym, pod rygorem pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia.

22. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zwraca podmiotowi wnoszącemu zaliczkę środki pozostałe po rozliczeniu kosztów sporządzenia ekspertyzy.

23. Podmiot ubiegający się o budowę linii bezpośredniej lub podmiot posiadający tytuł prawny do linii bezpośredniej dokonuje zgłoszenia, o którym mowa w ust. 10, przy czym zgłoszenie to obejmuje jedynie informacje i schemat, o których mowa w ust. 10 pkt 1, 2 i 4, a Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje wpisu do wykazu, o którym mowa w ust. 9, jedynie na podstawie kompletności i poprawności tych informacji i schematu, w przypadku linii bezpośredniej, która:

- 1) będzie bezpośrednio dostarczać energię elektryczną z wydzielonej jednostki wytwórczej do instalacji i urządzeń wydzielonego odbiorcy nieprzyłączonego do sieci elektroenergetycznej lub
- 2) będzie bezpośrednio dostarczać energię elektryczną do:
 - a) wydzielonego odbiorcy z instalacji odnawialnych źródeł energii,
 - b) podmiotu wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu energią elektryczną w celu bezpośredniego jej dostarczenia do jego własnych obiektów, w tym urządzeń lub instalacji, podmiotów będących jego jednostkami podporządkowanymi w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 42 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości lub do odbiorców przyłączonych do sieci, urządzeń lub instalacji tego przedsiębiorstwa

– o ile ich planowane lub istniejące urządzenia lub instalacje nie umożliwiają wprowadzania energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej, lub warunki, wymagania techniczne i obowiązki, o których mowa w ust. 3, zostały spełnione, oraz gdy łączna moc zainstalowana w jednostkach wytwórczych jest nie większa niż 2 MW.

24. W przypadku, o którym mowa w ust. 23:

- 1) podmiot ubiegający się o budowę linii bezpośredniej lub podmiot posiadający tytuł prawny do linii bezpośredniej złącza oświadczenie o tym, że planowane lub istniejące urządzenia lub instalacje nie umożliwiają wprowadzania energii elektrycznej dostarczanej linią bezpośrednią do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej, lub że warunki, wymagania techniczne i obowiązki, o których mowa w ust. 3, zostały spełnione;
- 2) przepisów ust. 15 pkt 2 i ust. 20 pkt 2–5 nie stosuje się.

25. W przypadku:

- 1) zmiany informacji, o których mowa w ust. 10 pkt 1,
- 2) likwidacji linii bezpośredniej

– podmiot ubiegający się o budowę linii bezpośredniej lub podmiot posiadający tytuł prawny do linii bezpośredniej dokonują zgłoszenia, o którym mowa w ust. 10, obejmującego jedynie zmieniane informacje, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia tej zmiany informacji lub likwidacji linii bezpośredniej, a Prezes Urzędu Regulacji Energetyki aktualizuje wpis do wykazu, o którym mowa w ust. 9, lub wykreśla linię bezpośrednią z tego wykazu, jedynie na podstawie kompletności i poprawności tych informacji.

26. Podmiot posiadający tytuł prawny do linii bezpośredniej, o której mowa w ust. 23, jest obowiązany do złożenia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 10, wskazując w tym zgłoszeniu dotychczasowy numer wpisu do wykazu, o którym mowa w ust. 9, w przypadku:

- 1) złożenia przez wydzielonego odbiorcę nieprzyłączonego do sieci elektroenergetycznej, zasilanego linią bezpośrednią, o której mowa w ust. 23 pkt 1, wniosku o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej przed przyłączeniem do sieci elektroenergetycznej;
- 2) zamiaru zmiany mocy zainstalowanej w jednostkach wytwórczych na większą niż określona w ust. 23.

27. W przypadku przyłączenia do sieci, o której mowa w ust. 26 pkt 1, wydzielonego odbiorcy dotychczas nieprzyłączonego do sieci elektroenergetycznej odbiorca ten jest obowiązany spełniać warunki, o których mowa w art. 3 pkt 11fb.

Art. 7b. 1. Podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu, który nie jest przyłączony do sieci ciepłowniczej lub wyposażony w indywidualne źródło ciepła, zlokalizowanego na terenie, na którym istnieją techniczne warunki dostarczania ciepła z systemu ciepłowniczego lub chłodniczego, zapewnia efektywne energetycznie wykorzystanie lokalnych zasobów paliw i energii przez przyłączenie obiektu do sieci ciepłowniczej, o ile istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej i dostarczania ciepła do tego obiektu z sieci ciepłowniczej.

2. Przez system ciepłowniczy lub chłodniczy rozumie się sieć ciepłowniczą lub chłodniczą oraz współpracujące z tą siecią urządzenia lub instalacje służące do wytwarzania lub odbioru ciepła lub chłodu.

3.¹³¹⁾ Obowiązku, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się, jeżeli jest planowane dostarczanie ciepła z indywidualnego źródła ciepła w obiekcie, które spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) charakteryzuje się współczynnikiem nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej nie wyższym niż 0,8;
- 2) ciepło wytworzone z tego źródła ciepła stanowi nie mniej niż 60% ciepła z odnawialnych źródeł energii.

3a. (uchylony)¹³²⁾

3b. (uchylony)¹³²⁾

3c.¹³³⁾ Spełnienie warunków, o których mowa w ust. 3, stwierdza się na podstawie audytu, przy czym:

- 1) współczynnik nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, określa się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497, z 2022 r. poz. 2206 oraz z 2023 r. poz. 1762);
- 2) w odniesieniu do obiektów zasilanych z więcej niż jednego indywidualnego źródła ciepła, na potrzeby określenia współczynnika nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, dla całości ciepła dostarczanego do obiektu, stosuje się metodologię zawartą w przepisach wydanych na podstawie art. 29 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej.

3d.¹³³⁾ Audyt, o którym mowa w ust. 3c, może sporządzić osoba, która spełnia warunki, o których mowa w art. 17 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków.

3e.¹³³⁾ Podmiot posiadający tytuł prawny do obiektu przyłączonego do sieci ciepłowniczej, która nie jest elementem efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego, o którym mowa w ust. 4, może odłączyć się od sieci przez rozwiązanie lub zmianę umowy na dostarczanie ciepła do tego obiektu, w celu samodzielnego wytwarzania ciepła w indywidualnym źródle ciepła spełniającym warunki, o których mowa w ust. 3.

3f.¹³³⁾ W przypadku rozwiązania umowy, o którym mowa w ust. 3e, przedsiębiorstwo energetyczne może obciążyć podmiot, o którym mowa w tym przepisie, kosztami poniesionymi bezpośrednio z powodu fizycznego odłączenia się tego podmiotu od sieci ciepłowniczej, w szczególności kosztami likwidacji elementów sieci ciepłowniczej, w tym przyłącza oraz wężła cieplnego.

3g.¹³³⁾ W przypadku budynku wielolokalowego odłączenie od systemu, o którym mowa w ust. 3e, może dotyczyć jedynie całego takiego budynku.

4. Przez efektywny energetycznie system ciepłowniczy lub chłodniczy rozumie się system ciepłowniczy lub chłodniczy, w którym do wytwarzania ciepła lub chłodu wykorzystuje się co najmniej w:

- 1) 50% energię z odnawialnych źródeł energii lub
- 2) 50% ciepło odpadowe, lub
- 3) 75% ciepło pochodzące z kogeneracji, lub
- 4) 50% połączenie energii i ciepła, o których mowa w pkt 1–3.

5.¹³⁴⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na przesyłanie lub dystrybucję ciepła w danej sieci ciepłowniczej, w terminie do dnia 31 marca każdego roku:

- 1) przekazuje Prezesowi URE oraz ministrowi właściwemu do spraw energii sprawozdanie z działań mających na celu osiągnięcie efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego, o którym mowa w ust. 4, za poprzedni rok kalendarzowy, zawierające:
 - a) procentowe udziały energii z odnawialnych źródeł energii, z podaniem rodzaju odnawialnego źródła energii, ciepła odpadowego i ciepła pochodzącego z kogeneracji, w łącznej ilości ciepła dostarczonego do tego systemu ciepłowniczego w poprzednim roku kalendarzowym,
 - b) wartości współczynnika nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej obliczonego na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 29 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej,

¹³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 5 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹³²⁾ Przez art. 4 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹³³⁾ Dodany przez art. 4 pkt 5 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹³⁴⁾ Dodany przez art. 4 pkt 5 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- c) sumę końcowego zużycia energii cieplnej brutto, o której mowa w art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, wytworzonej przez wszystkich wytwórców ciepła w danym systemie ciepłowniczym wraz z ilością oraz udziałem ciepła wytworzonego z odnawialnych źródeł energii i ciepła odpadowego,
 - d) nazwę oraz adres siedziby i miejsca prowadzenia działalności przedsiębiorstwa energetycznego,
 - e) numer identyfikacji podatkowej (NIP) przedsiębiorstwa energetycznego i numery posiadanych przez to przedsiębiorstwo koncesji,
 - f) dane dotyczące lokalizacji systemu ciepłowniczego, którego dotyczy sprawozdanie, liczby przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się w tym systemie przesyłaniem i dystrybucją ciepła zakupionego od innego przedsiębiorstwa energetycznego oraz liczby źródeł ciepła w tym systemie,
 - g) podpis osoby upoważnionej;
- 2) publikuje na swojej stronie internetowej informacje, o których mowa w pkt 1 lit. a–c.

6.¹³⁴⁾ Przedsiębiorstwo wytwarzające ciepło dostarczane do sieci ciepłowniczej przekazuje przedsiębiorstwu energetycznemu, do którego sieci jest przyłączone, informacje niezbędne do realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 5, w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku za rok poprzedni.

7.¹³⁴⁾ Przepis ust. 6 stosuje się także do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją ciepła, którego sieć ciepłownicza jest przyłączona do innej sieci ciepłowniczej, w odniesieniu do ciepła przesyłanego z sieci tego przedsiębiorstwa do innej sieci.

8.¹³⁴⁾ Minister właściwy do spraw energii, po zasięgnięciu opinii Prezesa URE, określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, kierując się koniecznością ujednoczenia formy i sposobu jego przekazywania.

Art. 8. 1. W sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, w tym dotyczących zwiększenia mocy przyłączeniowej, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, oraz w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii, odmowy przyłączenia w pierwszej kolejności instalacji odnawialnego źródła energii lub infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego, lub ogólnodostępnej stacji ładowania, o której mowa w art. 7 ust. 1a, a także odmowy przyłączenia mikroinstalacji, nieprzyłączenia mikroinstalacji pomimo upływu terminu, o którym mowa w art. 7 ust. 8d⁷ pkt 2, nieuzasadnionego ograniczenia pracy lub odłączenia od sieci mikroinstalacji, lub odmowy dokonania zmiany umowy, o której mowa w art. 7 ust. 2a, w zakresie terminu dostarczenia po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej, rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może wydać na wniosek jednej ze stron postanowienie, w którym określa warunki podjęcia bądź kontynuowania dostaw do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

Art. 8¹.¹³⁵⁾ 1. Odbiorca końcowy, którego praw dotyczy wykonywanie obowiązków przez operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego paliw gazowych lub operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, może zawiadomić Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o podejrzeniu naruszenia wykonywania przez tych operatorów obowiązków określonych w ustawie.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie operatora, któremu jest zarzucane naruszenie obowiązków, o którym mowa w ust. 1;
- 2) opis stanu faktycznego naruszenia obowiązków, o którym mowa w ust. 1;
- 3) wskazanie podstawy prawnej wykonywania obowiązków określonych w ustawie;
- 4) uprawdopodobnienie naruszenia przepisów dotyczących wykonywania przez operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego paliw gazowych lub operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego obowiązków określonych w ustawie;
- 5) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, adres do korespondencji i inne dane teleadresowe odbiorcy końcowego zgłaszającego zawiadomienie;
- 6) dokumenty mogące stanowić dowód naruszenia wykonywania obowiązków określonych w ustawie.

3. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przekazuje odbiorcy końcowemu zgłaszającemu zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, informację na piśmie o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem w terminie dwóch miesięcy od dnia otrzymania tego zawiadomienia.

¹³⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

4. W sprawie szczególnie skomplikowanej termin, o którym mowa w ust. 3, może zostać przedłużony o dwa miesiące. Ponowne przedłużenie tego terminu wymaga zgody zgłaszającego zawiadomienie, wyrażonej w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia o przedłużeniu terminu. O każdym przedłużeniu terminu Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zawiadamia odbiorcę końcowego zgłaszającego zawiadomienie. Brak odpowiedzi odbiorcy końcowego zgłaszającego zawiadomienie w terminie, o którym mowa w zdaniu drugim, uznaje się za brak wyrażenia zgody na ponowne przedłużenie terminu.

Art. 8a.¹³⁶⁾ Operator systemu elektroenergetycznego, do którego sieci są przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci, o których mowa odpowiednio w art. 4 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2016/631, w art. 4 ust. 2 lit. b rozporządzenia Komisji (UE) 2016/1388 z dnia 17 sierpnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący przyłączenia odbioru (Dz. Urz. UE L 223 z 18.08.2016, str. 10), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/1388”, lub w art. 4 ust. 2 lit. b rozporządzenia Komisji (UE) 2016/1447 z dnia 26 sierpnia 2016 r. ustanawiającego kodeks sieci określający wymogi dotyczące przyłączenia do sieci systemów wysokiego napięcia prądu stałego oraz modułów parku energii z podłączeniem prądu stałego (Dz. Urz. UE L 241 z 08.09.2016, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/1447”, może złożyć do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wnioski o rozstrzygnięcie, czy te urządzenia, instalacje lub sieci spełniają wymogi uznania ich za istniejące czy nowe.

Art. 9. 1. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki funkcjonowania systemu gazowego, biorąc pod uwagę: bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie tego systemu, równoprawne traktowanie użytkowników systemu gazowego, wymagania w zakresie ochrony środowiska oraz budowy i eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci określone w odrębnych przepisach.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać w szczególności:

- 1) kryteria podziału na grupy podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci;
- 2) warunki przyłączenia do sieci, w tym wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci instalacji skroplonego gazu ziemnego, instalacji magazynowych, sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych oraz gazociągów bezpośrednich;
- 3) sposób prowadzenia obrotu paliwami gazowymi;
- 4) warunki świadczenia usług przesyłania, dystrybucji, magazynowania paliw gazowych i skraplania gazu ziemnego, prowadzenia ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz korzystania z systemu gazowego i połączeń międzysystemowych;
- 5) zakres, warunki i sposób bilansowania systemu gazowego oraz prowadzenia z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niezbilansowania paliw gazowych dostarczonych i pobranych z systemu;
- 6) zakres, warunki i sposób zarządzania ograniczeniami w systemie gazowym;
- 7) warunki współpracy pomiędzy operatorami systemów gazowych, w tym z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi, w zakresie prowadzenia ruchu sieciowego oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych;
- 8) parametry jakościowe paliw gazowych i standardy jakościowe obsługi odbiorców;
- 9) sposób załatwiania reklamacji.

3.¹³⁷⁾ Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, biorąc pod uwagę: bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie tego systemu, równoprawne traktowanie użytkowników systemu elektroenergetycznego, wymagania w zakresie ochrony środowiska oraz budowy i eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci określone w odrębnych przepisach, a także zachęty do równoważenia ilości energii elektrycznej wynikającej z umów sprzedaży energii elektrycznej w zakresie energii elektrycznej dostarczonej lub pobranej oraz do zbilansowania ilości energii elektrycznej rzeczywiście dostarczanej lub pobieranej z wielkościami wynikającymi z tych umów.

4. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, powinno określać w szczególności:

- 1) kryteria podziału na grupy podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci;
- 2) warunki przyłączenia do sieci, w tym wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci urządzeń wytwórczych, sieci dystrybucyjnych, urządzeń odbiorców końcowych, połączeń międzysystemowych oraz linii bezpośrednich;
- 3) sposób prowadzenia obrotu energią elektryczną oraz procedurę zmiany sprzedawcy;

¹³⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 18 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹³⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 4)¹³⁸⁾ warunki świadczenia usług przesyłania, dystrybucji energii elektrycznej, agregacji, prowadzenia ruchu sieciowego, eksploatacji sieci oraz korzystania z systemu elektroenergetycznego i połączeń międzysystemowych;
- 5)¹³⁸⁾ zakres, warunki i sposób funkcjonowania rynku bilansującego energii elektrycznej oraz prowadzenia rozliczeń z podmiotami odpowiedzialnymi za bilansowanie i dostawcami usług bilansujących, w tym rozliczeń:
 - a) wynikających z niezbilansowania energii elektrycznej dostarczonej i pobranej z systemu,
 - b) z tytułu świadczenia usług bilansujących,
 - c) za rezerwę operacyjną w funkcji wyceny niedoboru energii elektrycznej, o której mowa w art. 44 ust. 3 zdanie trzecie rozporządzenia 2017/2195;
- 6)¹³⁸⁾ zakres, warunki i sposób zarządzania ograniczeniami systemowymi oraz prowadzenia rozliczeń z tego tytułu, w tym sposób wyznaczania cen, po których rozlicza się wytwarzanie lub odbiór energii elektrycznej w związku z zarządzaniem ograniczeniami systemowymi;
- 6a)¹³⁹⁾ zakres, warunki i sposób wykorzystania usług elastyczności przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
- 6b)¹³⁹⁾ sposób grupowania zasobów wykorzystywanych na potrzeby świadczenia usług bilansujących oraz usług elastyczności;
- 7) sposób koordynacji planowania rozwoju systemu elektroenergetycznego;
- 8)¹⁴⁰⁾ warunki współpracy między operatorami systemów elektroenergetycznych, w tym z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi, w zakresie prowadzenia ruchu sieciowego, zarządzania przepływami i dysponowania mocą jednostek wytwórczych i innych zasobów użytkowników systemu, postępowania w sytuacjach awaryjnych oraz wykorzystywania usług elastyczności;
- 8a)¹⁴¹⁾ katalog usług systemowych niedotyczących częstotliwości;
- 8b)¹⁴¹⁾ specyfikację znormalizowanych produktów rynkowych na potrzeby świadczenia usług elastyczności;
- 9) zakres i sposób przekazywania informacji między przedsiębiorstwami energetycznymi oraz między przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami;
- 10) zakres i sposób przekazywania odbiorcom przez sprzedawcę informacji o strukturze paliw zużywanych do wytwarzania energii elektrycznej sprzedanej przez sprzedawcę w poprzednim roku;
- 11) sposób informowania odbiorców przez sprzedawcę o miejscu, w którym są dostępne informacje o wpływie wytwarzania energii elektrycznej sprzedanej przez sprzedawcę w poprzednim roku na środowisko, co najmniej w zakresie emisji dwutlenku węgla i radioaktywnych odpadów;
- 12) parametry jakościowe energii elektrycznej i standardy jakościowe obsługi odbiorców;
- 13) sposób załatwiania reklamacji;
- 14) zakres i sposób udostępniania użytkownikom sieci i operatorom innych systemów elektroenergetycznych, z którymi system przesyłowy jest połączony, informacji o:
 - a) warunkach świadczenia usług przesyłania energii elektrycznej niezbędnych do uzyskania dostępu do sieci przesyłowej, korzystania z tej sieci i krajowego systemu elektroenergetycznego oraz pracy krajowego systemu elektroenergetycznego, w tym w szczególności dotyczących realizacji obrotu transgranicznego, zarządzania siecią i bilansowania systemu, planowanych wyłączeniach jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci przesyłowej oraz jednostek wytwórczych centralnie dysponowanych przyłączonych do koordynowanej sieci 110 kV, a także o ubytkach mocy tych jednostek wytwórczych,
 - b) ofertach bilansujących składanych dla jednostek wytwórczych, o których mowa w lit. a;
- 15) zakres i sposób informowania odbiorcy przez sprzedawcę o ilości zużytej przez tego odbiorcę energii elektrycznej w poprzednim roku oraz sposób informowania o miejscu, w którym są dostępne informacje o przykładowym zużyciu energii elektrycznej dla danej grupy przyłączeniowej odbiorców, środkach poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 5 ust. 6c, i charakterystykach technicznych efektywnych energetycznie urządzeń.

¹³⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹³⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 lit. b tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁴¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 lit. b tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

4a. Minister właściwy do spraw klimatu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii i ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowo:

- 1) wymagania techniczne w zakresie przyłączania mikroinstalacji do sieci oraz warunki jej współpracy z systemem elektroenergetycznym,
- 2) warunki przyłączania mikroinstalacji do sieci oraz tryb:
 - a) wydawania warunków przyłączania dla tej instalacji,
 - b) dokonywania zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji, o którym mowa w art. 7 ust. 8d⁴

– biorąc pod uwagę potrzebę zwiększenia udziału energii elektrycznej z mikroinstalacji prosumentów energii odnawialnej, prosumentów zbiorowych energii odnawialnej lub prosumentów wirtualnych energii odnawialnej w bilansie energetycznym państwa, bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie systemu elektroenergetycznego oraz wymagania w zakresie budowy i eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci.¹⁴²⁾

5. (uchylony)

6. (uchylony)

7. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki funkcjonowania systemów ciepłowniczych, biorąc pod uwagę: bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie tych systemów, równoprawne traktowanie odbiorców ciepła, wymagania w zakresie ochrony środowiska oraz budowy i eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci określone w odrębnych przepisach.

8. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 7, powinno określać w szczególności:

- 1) kryteria podziału na grupy podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci;
- 2) warunki przyłączenia do sieci, w tym wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci urządzeń wytwórczych i instalacji odbiorców;
- 3) sposób prowadzenia obrotu ciepłem;
- 4) warunki świadczenia usług przesyłania, dystrybucji ciepła, prowadzenia ruchu sieciowego i eksploatacji sieci;
- 5) zakres i sposób przekazywania informacji między przedsiębiorstwami energetycznymi oraz między przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami;
- 6) parametry jakościowe nośnika ciepła i standardy jakościowe obsługi odbiorców;
- 7) sposób załatwiania reklamacji.

9. Minister właściwy do spraw energii, w odniesieniu do paliw gazowych i energii elektrycznej, powiadamia Komisję Europejską co 2 lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, o wszelkich zmianach w działaniach mających na celu realizację obowiązków w zakresie ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska oraz o wpływie tych zmian na konkurencję krajową i międzynarodową.

Art. 9a. (uchylony)

Art. 9b. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją ciepła są odpowiedzialne za ruch sieciowy i zapewnienie utrzymania należących do nich sieci oraz współdziałanie z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi i odbiorcami korzystającymi z sieci, na warunkach określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 9 ust. 7 i 8.

Art. 9c. 1. Operator systemu: przesyłowego, dystrybucyjnego, magazynowania paliw gazowych i skraplania gazu ziemnego lub operator systemu połączonego gazowego, odpowiednio do zakresu działania, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tych systemów oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- 1) bezpieczeństwo dostarczania paliw gazowych poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego i realizację umów z użytkownikami tego systemu;
- 2) (uchylony)
- 2a) zapobieganie powstawaniu ograniczeń w systemie gazowym, zarządzanie nimi i ich eliminowanie oraz świadczenie usług w sposób zapewniający maksymalne wykorzystanie zdolności systemu gazowego;
- 3) eksploatację, konserwację i remonty sieci, instalacji i urządzeń, wraz z połączeniami z innymi systemami gazowymi, w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu gazowego;

¹⁴²⁾ Część wspólna w zakresie, w jakim dotyczy prosumenta wirtualnego energii odnawialnej w rozumieniu art. 2 pkt 27b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 37, wejdzie w życie z dniem 2 lipca 2024 r. na podstawie art. 9 pkt 2 ustawy wymienionej jako druga w odnośniku 37.

- 4) długoterminowe planowanie rozwoju zdolności systemu gazowego w celu zaspokajania uzasadnionych potrzeb w zakresie przesyłania paliw gazowych w obrocie krajowym i transgranicznym, dystrybucji tych paliw i ich magazynowania lub skraplania gazu ziemnego, a także w zakresie rozbudowy systemu gazowego, a tam gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń z innymi systemami gazowymi;
- 5) współpracę z innymi operatorami systemów gazowych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemów gazowych, systemów gazowych wzajemnie połączonych oraz skoordynowania ich rozwoju, w tym współpracę w ramach ENTSO gazu, o którym mowa w art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005;
- 6) (uchylony)
- 7) zarządzanie przepływami paliw gazowych oraz utrzymanie parametrów jakościowych tych paliw w systemie gazowym i na połączeniach z innymi systemami gazowymi;
- 8) świadczenie usług niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu gazowego;
- 9) (uchylony)
- 10) dostarczanie użytkownikom systemu i operatorom innych systemów gazowych informacji o warunkach świadczenia usług przesyłania lub dystrybucji, usług magazynowania paliw gazowych lub usług skraplania gazu ziemnego, w tym o współpracy z połączonymi systemami gazowymi;
- 11) (uchylony)
- 12) realizację obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 oraz obowiązków wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009.

1a. Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego w zakresie systemu przesyłowego, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tych systemów oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, oprócz obowiązków, o których mowa w ust. 1, jest odpowiedzialny za:

- 1) prowadzenie ruchu sieciowego w sposób skoordynowany i efektywny z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania paliw gazowych i ich jakości;
- 2) bilansowanie systemu przesyłowego gazowego oraz prowadzenie z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niezbilansowania paliw gazowych dostarczanych i pobieranych z systemu przesyłowego gazowego, w tym:
 - a) dostarczanie użytkownikom tego systemu danych dotyczących realizacji przez nich usług w zakresie niezbędnym do wykonywania ich obowiązków wynikających z instrukcji, o której mowa w art. 9g,
 - b) zapewnienie użytkownikom tego systemu mechanizmów umożliwiających podejmowanie działań zaradczych w celu uniknięcia niezbilansowania paliw gazowych dostarczonych i odebranych z systemu gazowego,
 - c) podawanie do wiadomości publicznej informacji o działaniach podjętych w celu bilansowania systemu gazowego, a także o poniesionych w związku z tym kosztach i przychodach;
- 3) zarządzanie ograniczeniami systemowymi w systemie przesyłowym gazowym;
- 4) dysponowanie mocą instalacji magazynowych i instalacji skroplonego gazu ziemnego w przypadkach określonych w ustawie o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym.

1b. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego lub systemu połączonego gazowego w zakresie systemów dystrybucyjnych, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tych systemów oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, oprócz obowiązków, o których mowa w ust. 1, jest odpowiedzialny za:

- 1) prowadzenie ruchu sieciowego w sposób skoordynowany i efektywny z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania paliw gazowych i ich jakości;
- 2) bilansowanie systemu dystrybucyjnego gazowego, z wyłączeniem prowadzenia rozliczeń wynikających z niezbilansowania paliw gazowych dostarczonych i pobranych z systemu gazowego;
- 3) zarządzanie ograniczeniami systemowymi w systemie dystrybucyjnym;
- 4) zakup paliw gazowych w celu pokrywania strat powstałych w sieci dystrybucyjnej podczas dystrybucji paliw gazowych tą siecią oraz stosowanie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur rynkowych przy zakupie tego paliwa;

- 5) zapewnienie warunków dla realizacji umów sprzedaży paliw gazowych zawartych przez odbiorców przyłączonych do sieci przez:
- a) budowę i eksploatację infrastruktury technicznej i informatycznej służącej pozyskiwaniu i transmisji danych pomiarowych, zapewniającej efektywną współpracę z innymi operatorami systemów i przedsiębiorstwami energetycznymi,
 - b) pozyskiwanie, przechowywanie, przetwarzanie i udostępnianie wybranemu przez odbiorcę sprzedawcy paliw gazowych oraz operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemu połączonego danych pomiarowych w zakresie pobranego przez odbiorcę paliwa gazowego, w formie uzgodnionej pomiędzy użytkownikami tego systemu,
 - c) w przypadku gdy dla obszaru dystrybucyjnego nie została przyjęta metoda, o której mowa w art. 9cb – opracowanie, aktualizację i udostępnianie odbiorcom oraz sprzedawcom ich profili obciążenia, o których mowa w art. 9cb ust. 3,
 - d) szacowanie ilości paliw gazowych pobranych z systemu dystrybucyjnego gazowego przy wykorzystaniu profili obciążenia, o których mowa w art. 9cb ust. 3,
 - e) udostępnianie odpowiednim użytkownikom systemu gazowego danych dotyczących planowanego i rzeczywistego zużycia paliw gazowych wyznaczonych na podstawie profili obciążenia dla uzgodnionych okresów rozliczeniowych,
 - f) zamieszczanie na swoich stronach internetowych oraz udostępnianie do publicznego wglądu w swoich siedzibach:
 - aktualnej listy sprzedawców paliw gazowych, z którymi operator systemu dystrybucyjnego gazowego zawarł umowy o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych,
 - informacji o sprzedawcy z urzędu paliw gazowych działającym na obszarze działania operatora systemu dystrybucyjnego gazowego,
 - wzorców umów zawieranych z użytkownikami systemu gazowego, w szczególności wzorców umów zawieranych z odbiorcami końcowymi oraz ze sprzedawcami paliw gazowych,
 - g)¹⁴³⁾ zapewnienie połączenia sieci gazowej, pośrednio lub bezpośrednio, z systemem przesyłowym gazowym znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku gdy jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa gazowego państwa.

1c. Operator systemu magazynowania paliw gazowych lub systemu połączonego gazowego w zakresie systemu magazynowania paliw gazowych, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tych systemów oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- 1) dysponowanie mocą instalacji magazynowych;
- 2) udostępnianie zainteresowanym podmiotom niewykorzystanej zdolności systemu magazynowania na zasadach ciągłych i przerywanych;
- 3) eksploatację instalacji magazynowej w sposób zoptymalizowany, niepowodujący nieuzasadnionych kosztów po stronie użytkowników tego systemu;
- 4) określanie ilości i jakości paliw gazowych wprowadzanych do instalacji magazynowych oraz odbieranych z tych instalacji przez użytkowników systemu oraz współpracę operatorską w tym zakresie, a także przekazywanie użytkownikom tego systemu i operatorom innych systemów odpowiednich danych;
- 5) prowadzenie pomiarów jakości i ilości gazu ziemnego wprowadzanego do instalacji magazynowych oraz odbieranego przez użytkowników tego systemu lub operatorów innych systemów gazowych;
- 6) publikowanie informacji o wykorzystaniu instalacji magazynowych oraz o dostępnej zdolności systemu magazynowania.

1d. Operator systemu skraplania gazu ziemnego lub systemu połączonego gazowego w zakresie systemu skraplania gazu ziemnego, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tych systemów oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- 1) dysponowanie mocą instalacji skroplonego gazu ziemnego;
- 2) udostępnianie zainteresowanym podmiotom niewykorzystanej zdolności instalacji skroplonego gazu ziemnego na zasadach ciągłych i przerywanych;

¹⁴³⁾ Dodana przez art. 1 pkt 20 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 3) eksploatację instalacji skroplonego gazu ziemnego w sposób zoptymalizowany, niepowodujący nieuzasadnionych kosztów po stronie użytkowników tego systemu;
- 4) określanie ilości i jakości gazu ziemnego wprowadzanego do instalacji skroplonego gazu ziemnego oraz odbieranego z tej instalacji przez użytkowników tego systemu oraz współpracę operatorską w tym zakresie, a także przekazywanie użytkownikom systemu skraplania gazu ziemnego i operatorom innych systemów odpowiednich danych;
- 5) publikowanie informacji o wykorzystaniu oraz o dostępnej zdolności instalacji skroplonego gazu ziemnego.

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tych systemów oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- 1) bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego i odpowiedniej zdolności przesyłowej w sieci przesyłowej elektroenergetycznej;
- 2) prowadzenie ruchu sieciowego w sieci przesyłowej w sposób efektywny, przy zachowaniu wymaganej niezawodności dostarczania energii elektrycznej i jakości jej dostarczania oraz, we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, koordynowanie prowadzenia ruchu sieciowego w koordynowanej sieci 110 kV;
- 3) eksploatację, konserwację i remonty sieci, instalacji i urządzeń, wraz z połączeniami z innymi systemami elektroenergetycznymi, w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu elektroenergetycznego;
- 4) zapewnienie długoterminowej zdolności systemu elektroenergetycznego w celu zaspokajania uzasadnionych potrzeb w zakresie przesyłania energii elektrycznej w obrocie krajowym i transgranicznym, w tym w zakresie rozbudowy sieci przesyłowej, a tam gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi;
- 5)¹⁴⁴⁾ współpracę z innymi operatorami systemów elektroenergetycznych, przedsiębiorstwami energetycznymi oraz z regionalnymi centrami koordynacyjnymi w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemów elektroenergetycznych, skoordynowania ich rozwoju oraz pracy, z uwzględnieniem przepisów ustawy oraz przepisów prawa Unii Europejskiej, w tym rozporządzenia 2019/943;
- 5a)¹⁴⁵⁾ udział w opracowaniu ram współpracy w regionalnych centrach koordynacyjnych i między nimi;
- 6) dysponowanie mocą jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci przesyłowej oraz jednostek wytwórczych o mocy osiągalnej równej 50 MW lub wyższej, przyłączonych do koordynowanej sieci 110 kV, uwzględniając umowy z użytkownikami systemu przesyłowego oraz techniczne ograniczenia w tym systemie;
- 7) zarządzanie zdolnościami przesyłowymi połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi;
- 8)¹⁴⁶⁾ zakup usług systemowych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, niezawodności pracy tego systemu i utrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej oraz, we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, koordynowanie korzystania z usług systemowych niedotyczących częstotliwości w koordynowanej sieci 110 kV;
- 8a)¹⁴⁷⁾ koordynowanie korzystania przez operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych z usług systemowych niedotyczących częstotliwości i usług elastyczności, mających wpływ na sieć przesyłową lub koordynowaną sieć 110 kV;
- 9)¹⁴⁸⁾ bilansowanie systemu elektroenergetycznego, określanie i zapewnianie dostępności odpowiednich rezerw mocy, zdolności przesyłowych i połączeń międzysystemowych na potrzeby równoważenia bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii, zarządzanie ograniczeniami systemowymi oraz prowadzenie rozliczeń wynikających:
 - a) ze świadczenia usług bilansujących oraz bilansowania handlowego,
 - b) z zarządzania ograniczeniami systemowymi,
 - c) z tytułu wyceny niedoboru rezerwy mocy;
- 9a)¹⁴⁸⁾ prowadzenie rynku bilansującego energii elektrycznej;

¹⁴⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁴⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁴⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. b tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁴⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. b tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. b tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 10) zarządzanie przepływami energii elektrycznej w systemie elektroenergetycznym przesyłowym, w sposób skoordynowany z innymi połączonymi systemami elektroenergetycznymi oraz, we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, w koordynowanej sieci 110 kV, z uwzględnieniem technicznych ograniczeń w tym systemie;
- 11) zakup energii elektrycznej w celu pokrywania strat powstałych w sieci przesyłowej podczas przesyłania energii elektrycznej tą siecią oraz stosowanie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur rynkowych przy zakupie tej energii;
- 12) udostępnianie użytkownikom sieci i operatorom innych systemów elektroenergetycznych, z którymi system przesyłowy jest połączony, informacji o:
 - a) warunkach świadczenia usług przesyłania energii elektrycznej niezbędnych do uzyskania dostępu do sieci przesyłowej, korzystania z tej sieci i krajowego systemu elektroenergetycznego oraz pracy krajowego systemu elektroenergetycznego, w tym w szczególności dotyczących realizacji obrotu transgranicznego, zarządzania siecią i bilansowania systemu, planowanych wyłączeniach jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci przesyłowej oraz jednostek wytwórczych centralnie dysponowanych przyłączonych do koordynowanej sieci 110 kV, a także o ubytkach mocy tych jednostek wytwórczych,
 - b)¹⁴⁹⁾ ofertach zintegrowanego procesu grafikowania;
- 13) opracowywanie planów działania na wypadek zagrożenia wystąpienia awarii o znacznych rozmiarach w systemie elektroenergetycznym oraz odbudowy tego systemu po wystąpieniu awarii;
- 14) realizację ograniczeń w dostarczaniu energii elektrycznej, wprowadzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 6 i 7;
- 15) opracowywanie normalnego układu pracy sieci przesyłowej oraz, we współpracy z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, normalnego układu pracy sieci dla koordynowanej sieci 110 kV;
- 16)¹⁵⁰⁾ opracowywanie prognoz zapotrzebowania na energię elektryczną i moc w systemie elektroenergetycznym, sporządzanie oceny wystarczalności zasobów na poziomie krajowym, o której mowa w art. 24 rozporządzenia 2019/943, oraz przekazywanie Europejskiej Sieci Operatorów Systemów Przesyłowych Energii Elektrycznej, o której mowa w art. 28 rozporządzenia 2019/943, zwanej dalej „ENTSO energii elektrycznej”, danych niezbędnych do sporządzenia oceny wystarczalności zasobów na poziomie europejskim, zgodnie z rozdziałem IV tego rozporządzenia;
- 17) określanie potrzeb rozwoju sieci przesyłowej i połączeń międzysystemowych, a także w zakresie budowy nowych źródeł wytwarzania energii elektrycznej;
- 18) utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci przesyłowej elektroenergetycznej;
- 19)¹⁵¹⁾ cyfryzację systemu przesyłowego oraz infrastruktury towarzyszącej w zakresie wykonywania zadań operatora określonych w ustawie;
- 20)¹⁵¹⁾ zarządzanie danymi, w tym rozwijanie systemów zarządzania danymi w zakresie wykonywania zadań określonych w przepisach prawa, z zapewnieniem cyberbezpieczeństwa i ochrony danych, zgodnie z ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703), ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781) oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.¹⁵²⁾), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 2016/679”;
- 21)¹⁵¹⁾ zapewnienie odporności systemów informacyjnych, od których zależy wykonywanie obowiązków określonych w pkt 1–20 oraz świadczenie usług przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, na działania naruszające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych lub tych usług.

2a. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego jest obowiązany współpracować z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w utrzymywaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci przesyłowej elektroenergetycznej oraz technicznych rezerw zdolności dystrybucyjnych koordynowanej sieci 110 kV.

¹⁴⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. b tiret szóste ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁵⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. b tiret siódme ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁵¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. b tiret ósme ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁵²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

2aa.¹⁵³⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w ramach wykonywanej działalności gospodarczej polegającej na przesyłaniu energii elektrycznej, może dokonywać odsprzedaży nadwyżek energii elektrycznej zakupionej w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 11, wynikających ze zmiany zapotrzebowania na tę energię, pod warunkiem dokonywania tej odsprzedaży na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, zorganizowanej platformie obrotu prowadzonej przez spółkę prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego i dnia bieżącego prowadzonych przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej.

2b. Za usługi świadczone przez operatora systemu przesyłowego gazowego oraz operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego w przypadku, o którym mowa w art. 9h ust. 3 pkt 2, właściciel sieci przesyłowej nie pobiera opłat.

2c.¹⁵⁴⁾ Właścicielem połączeń krajowego systemu elektroenergetycznego albo gazowego z systemami odpowiednio elektroenergetycznymi albo gazowymi innych państw może być wyłącznie operator systemu przesyłowego albo operator systemu połączonego. Operator systemu przesyłowego oraz operator systemu połączonego są wyłącznie uprawnieni do budowy, posiadania i eksploatacji tych połączeń.

3. Operator systemu dystrybucyjnego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemów dystrybucyjnych, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników tych systemów oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- 1) prowadzenie ruchu sieciowego w sieci dystrybucyjnej w sposób efektywny, z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania energii elektrycznej i jakości jej dostarczania oraz we współpracy z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w obszarze koordynowanej sieci 110 kV;
- 2) eksploatację, konserwację i remonty sieci dystrybucyjnej w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu dystrybucyjnego;
- 3)¹⁵⁵⁾ zapewnienie rozbudowy sieci dystrybucyjnej w celu zaspokajania przyszłych, uzasadnionych potrzeb w zakresie usług dystrybucji;
- 4) współpracę z innymi operatorami systemów elektroenergetycznych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu zapewnienia spójności działania systemów elektroenergetycznych i skoordynowania ich rozwoju, a także niezawodnego oraz efektywnego funkcjonowania tych systemów;
- 5) dysponowanie mocą jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej, z wyłączeniem jednostek wytwórczych o mocy osiągalnej równej 50 MW lub wyższej, przyłączonych do koordynowanej sieci 110 kV;
- 5a)¹⁵⁶⁾ zakup i wykorzystywanie usług systemowych nie dotyczących częstotliwości niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, zapewnienie niezawodności pracy tego systemu i utrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej;
- 6)¹⁵⁷⁾ zarządzanie ograniczeniami sieciowymi i zarządzanie mocą bierną z uwzględnieniem warunków technicznych pracy sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej i jej współpracy z siecią przesyłową elektroenergetyczną;
- 7) zarządzanie przepływami energii elektrycznej w sieci dystrybucyjnej oraz współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego w zakresie zarządzania przepływami energii elektrycznej w koordynowanej sieci 110 kV;
- 8) zakup energii elektrycznej w celu pokrywania strat powstałych w sieci dystrybucyjnej podczas dystrybucji energii elektrycznej tą siecią oraz stosowanie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur rynkowych przy zakupie tej energii;
- 8a)¹⁵⁸⁾ zakup i wykorzystanie usług elastyczności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, zapewniających rzeczywisty udział wszystkich kwalifikujących się agregatorów oraz użytkowników systemu, w tym oferujących energię ze źródeł odnawialnych, zajmujących się odpowiedzią odbioru oraz magazynowaniem energii elektrycznej, zgodnych z zasadami koordynowania korzystania z tych usług przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w tym wymaganiami w zakresie planowania pracy systemu przesyłowego;
- 8b)¹⁵⁸⁾ współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego przy opracowywaniu zasad wykorzystywania usług elastyczności;

¹⁵³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 2370 i 2687), która weszła w życie z dniem 6 grudnia 2022 r.

¹⁵⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁵⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. d tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁵⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. d tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁵⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. d tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁵⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. d tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 9)¹⁵⁹⁾ dostarczanie użytkownikom sieci i operatorom innych systemów elektroenergetycznych, z którymi system jest połączony, informacji o warunkach świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej oraz o zarządzaniu siecią, niezbędnych do uzyskania dostępu do sieci dystrybucyjnej i korzystania z tej sieci;
- 9a) umożliwienie realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez odbiorców przyłączonych do sieci poprzez:
- a)¹⁶⁰⁾ budowę i eksploatację infrastruktury technicznej i informatycznej służącej pozyskiwaniu i transmisji danych pomiarowych oraz zarządzaniu nimi, zapewniającej efektywną współpracę z innymi operatorami i przedsiębiorstwami energetycznymi,
 - a)¹⁶¹⁾ **budowę i eksploatację infrastruktury technicznej i informatycznej służącej pozyskiwaniu danych pomiarowych, w szczególności systemów zdalnego odczytu, zapewniającej efektywną współpracę z operatorami systemów elektroenergetycznych, przedsiębiorstwami energetycznymi oraz operatorem informacji rynku energii,**
 - b)¹⁶⁰⁾ pozyskiwanie, przechowywanie, przetwarzanie i udostępnianie, w uzgodnionej pomiędzy uczestnikami rynku energii formie, danych pomiarowych dla energii elektrycznej pobranej przez odbiorców wybranym przez nich sprzedawcom i podmiotom odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe oraz operatorowi systemu przesyłowego,
 - b)¹⁶¹⁾ **pozyskiwanie, przetwarzanie i przekazywanie informacji rynku energii do centralnego systemu informacji rynku energii,**
 - c)¹⁶⁰⁾ opracowywanie, aktualizację i udostępnianie odbiorcom oraz ich sprzedawcom ich standardowych profili zużycia, a także uwzględnianie zasad ich stosowania w instrukcji, o której mowa w art. 9g,
 - c)¹⁶¹⁾ **opracowywanie i aktualizację oraz przekazywanie drogą elektroniczną operatorowi informacji rynku energii profili zużycia, a także uwzględnianie zasad ich stosowania w instrukcji, o której mowa w art. 9g,**
 - d)¹⁶²⁾ udostępnianie danych dotyczących planowanego i rzeczywistego zużycia energii elektrycznej wyznaczonych na podstawie standardowych profili zużycia dla uzgodnionych okresów rozliczeniowych,
- d) (uchylona)¹⁶³⁾**
- e) wdrażanie warunków i trybu zmiany sprzedawcy energii elektrycznej oraz ich uwzględnianie w instrukcji, o której mowa w art. 9g,
 - f) zamieszczanie na swoich stronach internetowych oraz udostępnianie do publicznego wglądu w swoich siedzibach:
 - aktualnej listy sprzedawców energii elektrycznej, z którymi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zawarł umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej,
 - informacji o sprzedawcy z urzędu energii elektrycznej działającym na obszarze działania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego,
 - wzorców umów zawieranych z użytkownikami systemu, w szczególności wzorców umów zawieranych z odbiorcami końcowymi oraz ze sprzedawcami energii elektrycznej,
 - ¹⁶⁴⁾ **informacji o sprzedawcy rezerwowym energii elektrycznej działającym na obszarze działania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;**
- 10) współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego przy opracowywaniu planów, o których mowa w ust. 2 pkt 13;
- 11) planowanie rozwoju sieci dystrybucyjnej z uwzględnieniem przedsięwzięć związanych z efektywnością energetyczną, zarządzaniem popytem na energię elektryczną lub rozwojem mocy wytwórczych, budową ogólnodostępnych stacji ładowania oraz infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego, w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, przyłączanych do sieci dystrybucyjnej;
- 12)¹⁶⁵⁾ stosowanie się do warunków współpracy z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego w zakresie funkcjonowania koordynowanej sieci 110 kV, w tym w zakresie korzystania z usług systemowych niedotyczących częstotliwości oraz usług elastyczności mających wpływ na sieć przesyłową lub koordynowaną sieć 110 kV;

¹⁵⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. d tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁶⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 161.

¹⁶¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 14 lit. d tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

¹⁶²⁾ Obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 163.

¹⁶³⁾ Przez art. 1 pkt 14 lit. d tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

¹⁶⁴⁾ Dodane przez art. 1 pkt 20 lit. d tiret szóste ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

¹⁶⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. d tiret siódme ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 13) opracowywanie normalnego układu pracy sieci dystrybucyjnej w porozumieniu z sąsiednimi operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych oraz współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego przy opracowywaniu normalnego układu pracy sieci dla koordynowanej sieci 110 kV;
- 14) utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej oraz współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w utrzymaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy koordynowanej sieci 110 kV.

3a. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którego sieć dystrybucyjna nie posiada bezpośrednich połączeń z siecią przesyłową, realizuje określone w ustawie obowiązki w zakresie współpracy z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego za pośrednictwem operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, z którego siecią jest połączony, który jednocześnie posiada bezpośrednie połączenie z siecią przesyłową.

4. Operatorzy systemu, o których mowa w ust. 1–3, wykonując działalność gospodarczą, są obowiązani w szczególności przestrzegać przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

4a. Operatorzy systemu, o których mowa w ust. 1–3, oraz właściciel sieci przesyłowej są obowiązani zachować poufność informacji handlowych, które uzyskali w trakcie wykonywania działalności oraz zapobiegać ujawnianiu, w sposób dyskryminacyjny, informacji o własnej działalności, które mogą powodować korzyści handlowe. W tym celu właściciel sieci przesyłowej oraz pozostała część przedsiębiorstwa nie mogą korzystać ze wspólnych służb, w szczególności wspólnej obsługi prawnej, za wyjątkiem obsługi administracyjnej lub informatycznej. Obowiązek ten nie dotyczy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 9d ust. 7.

4b. W przypadku zakupu lub sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej przez przedsiębiorstwa powiązane, operatorzy systemu, o których mowa w ust. 1–3, nie mogą wykorzystywać w niewłaściwy sposób informacji handlowych podlegających ochronie, uzyskanych od osób trzecich w trakcie wykonywanej działalności.

4c.¹⁶⁶⁾ Znak towarowy, o którym mowa w art. 120 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170), operatora systemu dystrybucyjnego i operatora systemu magazynowania będącego częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo nie może wprowadzać w błąd co do odrębnej tożsamości przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi lub energią elektryczną będącego częścią tego samego przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, w sposób prowadzący do ograniczenia konkurencji.

4d.¹⁶⁶⁾ Warunek, o którym mowa w ust. 4c:

- 1) jest spełniony, jeżeli znak towarowy zawiera co najmniej jeden element odróżniający działalność operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu magazynowania od działalności przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi lub energią elektryczną;
- 2) nie dotyczy przedsiębiorstw, o których mowa w art. 9d ust. 7.

5. Jeżeli do realizacji zadań, o których mowa w ust. 1–3, jest niezbędne korzystanie przez operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego z sieci, instalacji lub urządzeń należących do innych operatorów systemów lub przedsiębiorstw energetycznych, udostępnienie tych sieci, instalacji lub urządzeń następuje na zasadach określonych w ustawie oraz na warunkach określonych w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej.

5a. (uchylony)

5b. (uchylony)

6.¹⁶⁷⁾ Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany zapewnić wszystkim podmiotom, w zakresie wskazanym w art. 12 i art. 13 rozporządzenia 2019/943, pierwszeństwo w świadczeniu usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii oraz w wysokosprawnej kogeneracji, z zachowaniem niezawodności i bezpieczeństwa krajowego systemu elektroenergetycznego.

6a. (uchylony)

6b. W przypadku wyznaczenia operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu dystrybucyjnego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego na sieci niebędącej jego własnością, operator ten, w obszarze swojego działania, jest odpowiedzialny za wydawanie warunków przyłączenia oraz zawarcie i realizację umowy o przyłączenie do sieci. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego, o którym mowa w zdaniu pierwszym, jest odpowiedzialny również za sporządzanie planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe oraz ustalanie taryfy dla paliw gazowych i jej przedkładanie Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki.

¹⁶⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.

¹⁶⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 20 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

7. Operator systemu elektroenergetycznego, w obszarze swojego działania, jest obowiązany do odbioru energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyłączonych bezpośrednio do sieci tego operatora.

7a.¹⁶⁸⁾ W celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię lub zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego może, w przypadkach, o których mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia 2019/943, oraz na zasadach, wskazanych w art. 13 ust. 6 tego rozporządzenia, wydać:

- 1) bezpośrednio wytwórcy przyłączonemu do sieci przesyłowej lub posiadaczowi magazynu energii elektrycznej przyłączonemu do sieci przesyłowej lub
- 2) za pośrednictwem i w koordynacji z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego bezpośrednio połączonemu z siecią przesyłową – wytwórcy przyłączonemu do tej sieci dystrybucyjnej lub posiadaczowi magazynu energii elektrycznej przyłączonemu do sieci dystrybucyjnej

– polecenie wyłączenia jednostki wytwórczej wykorzystującej energię wiatru lub słońca lub zmniejszenia mocy wytwarzanej przez tę jednostkę wytwórczą, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmiany mocy pobieranej lub wprowadzanej przez ten magazyn, podlegające rekompensacie finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943.

7b.¹⁶⁸⁾ W celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego może, w przypadkach, o których mowa w art. 13 ust. 3 rozporządzenia 2019/943, oraz na zasadach określonych w art. 13 ust. 6 tego rozporządzenia, w koordynacji z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego wydać:

- 1) bezpośrednio wytwórcy przyłączonemu do jego sieci lub posiadaczowi magazynu energii elektrycznej przyłączonemu do jego sieci lub
- 2) za pośrednictwem innego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, wytwórcy przyłączonemu do sieci tego operatora lub posiadaczowi magazynu energii elektrycznej przyłączonemu do sieci tego operatora, którego sieć dystrybucyjna nie jest bezpośrednio połączona z siecią przesyłową, a sieci obu operatorów posiadają bezpośrednie połączenie

– polecenie wyłączenia jednostki wytwórczej wykorzystującej energię wiatru lub słońca, przyłączonej do sieci dystrybucyjnej, lub zmniejszenia mocy wytwarzanej przez tę jednostkę wytwórczą, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmiany mocy pobieranej lub wprowadzanej przez ten magazyn, podlegające rekompensacie finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943.

7c.¹⁶⁸⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego wydaje wytwórcy polecenie, o którym mowa w ust. 7a, w celu:

- 1) równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię, w odniesieniu do jednostek wytwórczych wykorzystujących energię wiatru lub słońca, których moc zainstalowana mieści się w następujących przedziałach:
 - a) 400 kW i większej,
 - b) 200 kW i mniejszej niż 400 kW,
 - c) większej niż 50 kW i mniejszej niż 200 kW

– począwszy od jednostek wytwórczych, których moc zainstalowana mieści się w przedziale, o którym mowa w lit. a, dążąc do minimalizacji prognozowanego kosztu zmniejszenia wytwarzania mocy, wyznaczonego jako suma rekompensat finansowych, o których mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, przy spełnieniu warunków bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej oraz technicznego ograniczenia pracy jednostek wytwórczych, oraz

- 2) zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, kierując się kryterium wielkości zmniejszenia mocy wytwarzanej przez jednostki wytwórcze wykorzystujące energię wiatru lub słońca, dąży do minimalizacji tego zmniejszenia.

7d.¹⁶⁸⁾ Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wydając polecenie wytwórcy, o którym mowa w ust. 7b, w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, kieruje się kryterium wielkości zmniejszenia mocy wytwarzanej przez jednostki wytwórcze wykorzystujące energię wiatru lub słońca, dążąc do minimalizacji tego zmniejszenia. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego informuje operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego o planowanym wyłączeniu jednostki wytwórczej lub zmniejszeniu mocy wytwarzanej przez jednostkę wytwórczą niezwłocznie po zidentyfikowaniu takiej potrzeby.

¹⁶⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 lit. g ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

7e.¹⁶⁸⁾ Operator systemu elektroenergetycznego wydając posiadaczowi magazynu energii elektrycznej polecenie, o którym mowa w ust. 7a lub 7b, kieruje się kryteriami określonymi w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1.

7f.¹⁶⁸⁾ Przepisu ust. 7a w zakresie równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię nie stosuje się do jednostek wytwórczych, o których mowa w:

- 1) ust. 7c pkt 1 lit. a i b, niewyposażonych w układy regulacji mocy czynnej zapewniającej zdolność do płynnej redukcji wytwarzanej mocy czynnej,
- 2) ust. 7c pkt 1 lit. c, niewyposażonych w układy umożliwiające zaprzestanie generacji mocy czynnej lub zapewniające zdolność do płynnej redukcji wytwarzanej mocy czynnej

– dla których z przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4, aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 rozporządzenia 2019/943, z metod, warunków, wymogów i zasad dotyczących wymagań technicznych dla jednostek wytwórczych, ustanowionych na podstawie tych aktów prawnych, lub wydanych warunków przyłączenia, lub instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1, nie wynika wymóg wyposażenia w takie układy.

7g.¹⁶⁸⁾ Rekompensata finansowa, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, nie przysługuje w przypadku wyłączenia jednostki wytwórczej lub zmniejszenia wytwarzania mocy przez tę jednostkę, lub wyłączenia magazynu energii elektrycznej lub zmniejszenia pobieranej lub wprowadzanej mocy przez ten magazyn, jeżeli umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej.

7h.¹⁶⁸⁾ Rekompensata finansowa, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, nie przysługuje w przypadku ograniczenia mocy wprowadzanej do sieci elektroenergetycznej w okresach doby w poszczególnych miesiącach roku, na zasadach wskazanych w umowie o przyłączenie zgodnie z art. 7 ust. 2f.

7i.¹⁶⁸⁾ Do zasad wydawania poleceń wyłączenia instalacji, o której mowa w art. 7 ust. 2f, oraz do zmniejszenia mocy wytwarzanej przez tę instalację, obliczania i wypłaty rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, żądania wypłaty, a także jej rozliczenia przez operatora systemu elektroenergetycznego stosuje się odpowiednio przepisy ust. 7a–7f i 7j–7m.

7j.¹⁶⁸⁾ Rekompensatę finansową, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943:

- 1) oblicza i wypłaca operator systemu elektroenergetycznego, do którego sieci jest przyłączony wytwórca lub posiadacz magazynu energii elektrycznej, którego dotyczyło polecenie, o którym mowa w ust. 7a lub 7b,
- 2) w przypadku, o którym mowa w ust. 7a pkt 2 lub ust. 7b pkt 2, oblicza i wypłaca operator systemu elektroenergetycznego, za pośrednictwem którego jest przekazywane polecenie, o którym mowa w ust. 7a lub 7b, działając w imieniu własnym, lecz na rzecz operatora systemu elektroenergetycznego wydającego polecenie

– przy czym rekompensata finansowa, o której mowa w art. 13 ust. 7 tego rozporządzenia, jest rozliczana w ramach umowy o świadczenie usług przesyłania albo umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, zgodnie z warunkami określonymi w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1.

7k.¹⁶⁸⁾ Żądanie wypłaty rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, wraz z danymi stanowiącymi podstawę ustalenia wysokości tej rekompensaty zgłasza się operatorowi systemu elektroenergetycznego, do którego sieci jest przyłączony wytwórca lub posiadacz magazynu energii elektrycznej, w terminie i zgodnie z warunkami określonymi w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1. Roszczenie o wypłatę rekompensaty finansowej wygasa, jeżeli nie zostanie zgłoszone przed upływem 180 dni od ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, w którym zostało wykonane polecenie tego operatora skutkujące obowiązkiem wypłaty rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943.

7l.¹⁶⁸⁾ Operator systemu elektroenergetycznego, który wydał polecenie, o którym mowa w ust. 7a lub 7b, zwraca środki finansowe z tytułu rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, wypłacone przez operatora systemu elektroenergetycznego, o którym mowa w ust. 7j pkt 2.

7m.¹⁶⁸⁾ W przypadku rekompensat finansowych, o których mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, należnych wytwórcy lub posiadaczowi magazynu energii elektrycznej przyłączonemu do koordynowanej sieci 110 kV instrukcja, o której mowa w art. 9g ust. 1, określa kryteria i zasady ustalania, który z operatorów systemu elektroenergetycznego jest uznawany za wydającego polecenie i zobowiązanego do zapłaty rekompensaty finansowej, uwzględniając obowiązek stosowania się przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego do warunków współpracy z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego w zakresie funkcjonowania koordynowanej sieci 110 kV, o którym mowa w ust. 3 pkt 12.

7n.¹⁶⁸⁾ Operator systemu elektroenergetycznego, do którego sieci przyłączony jest wytwórca lub posiadacz magazynu energii elektrycznej, którego dotyczyło polecenie, przekazuje operatorowi systemu elektroenergetycznego, który wydał polecenie, dane umożliwiające weryfikację obliczania rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, w tym informacje, czy i w jakim zakresie umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 7 ust. 2e. Zakres oraz terminy przekazywania danych określa instrukcja, o której mowa w art. 9g ust. 1.

7o.¹⁶⁸⁾ Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w terminie 14 dni od dnia zawarcia lub zmiany umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z wytwórcą lub posiadaczem magazynu energii elektrycznej przekazuje operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego dane dotyczące przyłączonych do jego sieci jednostek wytwórczych lub magazynów energii elektrycznej, niezbędne do wydawania i wykonywania poleceń, o których mowa w ust. 7a, w tym informacje, czy i w jakim zakresie umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 7 ust. 2e.

7p.¹⁶⁸⁾ Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którego sieć dystrybucyjna nie posiada bezpośrednich połączeń z siecią przesyłową, w terminie 14 dni od dnia zawarcia lub zmiany umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z wytwórcą lub posiadaczem magazynu energii elektrycznej, przekazuje operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którego sieć posiada bezpośrednie połączenie z siecią przesyłową, dane dotyczące przyłączonych do jego sieci jednostek wytwórczych oraz magazynów energii elektrycznej, niezbędne do wydawania i wykonywania poleceń, o których mowa w ust. 7a lub 7b, w tym informacje, czy i w jakim zakresie umowa o przyłączenie jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 7 ust. 2e.

7q.¹⁶⁸⁾ Operator systemu elektroenergetycznego przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdanie, o którym mowa w art. 13 ust. 4 rozporządzenia 2019/943, w terminie do dnia 1 marca każdego roku.

8. Operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego za korzystanie z krajowego systemu elektroenergetycznego pobiera opłaty na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 3 i 4, a także może żądać od odbiorców przyłączonych do systemu elektroenergetycznego informacji o ilości energii elektrycznej zużywanej przez tych odbiorców, służącej do obliczenia tej opłaty.

9. Operator systemu przesyłowego, odpowiednio do zakresu działania, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii, do dnia 31 marca każdego roku, informacje za poprzedni rok kalendarzowy o realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego lub systemu elektroenergetycznego, w szczególności dotyczące:

- 1) zdolności przesyłowych sieci oraz mocy źródeł przyłączonych do tej sieci;
- 2) jakości i poziomu utrzymania sieci;
- 3) podejmowanych działań mających na celu pokrywanie szczytowego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię elektryczną, w tym, w przypadku wystąpienia przerw w dostarczaniu tych paliw lub energii do sieci;
- 4) sporządzanych planów w zakresie określonym w pkt 1–3.

9a. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego, odpowiednio do zakresu działania, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii, co 2 lata, w terminie do dnia 31 marca danego roku, informacje w zakresie objętym sprawozdaniem, o którym mowa w art. 15b. Sporządzając informacje dotyczące oceny połączeń międzysystemowych z sąsiednimi krajami, należy uwzględnić opinie operatorów systemów przesyłowych elektroenergetycznych tych krajów.

9b.¹⁶⁹⁾ Użytkownicy systemu elektroenergetycznego, w szczególności operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, przedsiębiorstwa energetyczne i odbiorcy końcowi są obowiązani przekazywać operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego, na jego wniosek, dane niezbędne do sporządzenia informacji, o których mowa w ust. 9a, oraz do sporządzenia oceny wystarczalności zasobów na poziomie krajowym, o której mowa w art. 15i ust. 1, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

10. Operatorzy systemów przesyłowych współdziałają z Komisją Europejską w sprawach dotyczących rozwoju trans-europejskich sieci przesyłowych.

10a. Operatorzy systemów przesyłowych współpracują z operatorami systemów przesyłowych innych państw członkowskich Unii Europejskiej w celu stworzenia co najmniej jednego zintegrowanego systemu na poziomie regionalnym dla alokacji zdolności przesyłowych i kontrolowania bezpieczeństwa systemu.

¹⁶⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 20 lit. h ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

11. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po zakończeniu kwartału, informacje o ilości energii elektrycznej importowanej w danym kwartale z państw niebędących członkami Unii Europejskiej.

12. (uchylony)¹⁷⁰⁾

13. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego może zawrzeć umowę dotyczącą eksploatacji gazociągu międzysystemowego, o którym mowa w art. 3 pkt 11d lit. b, w zakresie, w jakim umowa ta jest zgodna z przepisami niniejszej ustawy i decyzjami Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wydanymi w stosunku do tego operatora.

14. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informację o zawarciu i każdorazowej zmianie umowy, o której mowa w ust. 13, oraz kopię tej umowy lub jej każdorazowej zmiany, w terminie 14 dni od dnia zawarcia tej umowy lub dokonania jej zmiany.

Art. 9ca. 1. Operator systemu przesyłowego gazowego, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego i działające w formie spółki akcyjnej przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw ciekłych, o którym mowa w art. 3 pkt 4 lit. b, którego jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa, obowiązane są do opracowywania z własnej inicjatywy lub po otrzymaniu wystąpienia ministra właściwego do spraw energii lub Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, o którym mowa w art. 15ba, koncepcji, metodyk, analiz, prognoz, raportów lub narzędzi, a także realizacji projektów badawczych, dotyczących społeczno-ekonomicznych aspektów transformacji energetycznej lub zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

2.¹⁷¹⁾ W celu realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 1, operator systemu przesyłowego gazowego, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego i działające w formie spółki akcyjnej przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw ciekłych, o którym mowa w art. 3 pkt 4 lit. b, którego jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa, tworzą wspólnie, wraz z instytutem badawczym w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, centrum naukowo-przemysłowe, o którym mowa w art. 38 tej ustawy.

3. Koszty realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 1, w tym koszty centrum naukowo-przemysłowego utworzonego zgodnie z ust. 2, ponoszone przez operatora systemu przesyłowego gazowego i operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego nie stanowią kosztów uzasadnionych, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2.

Art. 9cb. 1.¹⁷²⁾ Podmiot odpowiedzialny za prognozowanie, o którym mowa w art. 39 ust. 5 rozporządzenia 312/2014, zwany dalej „podmiotem odpowiedzialnym za prognozowanie”, opracowuje metodę sporządzania prognoz dotyczących mierzonych rzadziej niż codziennie ilości paliw gazowych odbieranych przez użytkowników systemu gazowego.

2. Podmiot odpowiedzialny za prognozowanie opracowuje metodę, o której mowa w ust. 1, przy wykorzystaniu mechanizmów, które w największym stopniu ograniczą rozbieżności pomiędzy prognozowaną wielkością i faktycznym zużyciem mierzonych rzadziej niż codziennie ilości paliw gazowych odbieranych przez użytkowników systemu gazowego, ustalonym na podstawie odczytów urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych.

3. Metoda, o której mowa w ust. 1, określa:

- 1) mechanizm służący do ustalenia profili obciążenia na potrzeby prognozowania mierzonych rzadziej niż codziennie ilości paliw gazowych odbieranych przez użytkowników systemu gazowego;
- 2) wzór służący do ustalenia zmian zapotrzebowania mierzonych rzadziej niż codziennie ilości paliw gazowych odbieranych przez użytkowników systemu gazowego na paliwa gazowe w celu umożliwienia użytkownikowi sieci przypisanemu do danego profilu obciążenia określenia zapotrzebowania w każdym dniu.

4. Podmiot odpowiedzialny za prognozowanie konsultuje projekt metody, o której mowa w ust. 1, z użytkownikami systemu gazowego w terminie nie krótszym niż 14 dni.

5. Podmiot odpowiedzialny za prognozowanie przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia, w drodze decyzji, projekt metody, o której mowa w ust. 1, wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu gazowego uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Podmiot odpowiedzialny za prognozowanie zamieszcza te dokumenty na swojej stronie internetowej.

6. Podmiot odpowiedzialny za prognozowanie publikuje na swojej stronie internetowej metodę, o której mowa w ust. 1, zatwierdzoną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

¹⁷⁰⁾ Przez art. 4 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁷¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 21 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁷²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 9d. 1. Operator systemu przesyłowego oraz operator systemu połączonego pozostają pod względem formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji niezależni od wykonywania innych działalności niezwiązanych z:

- 1) przesyłaniem, dystrybucją lub magazynowaniem paliw gazowych, lub skraplaniem gazu ziemnego, lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego albo
- 2) przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej.

1¹. Operator systemu przesyłowego oraz operator systemu połączonego, mając na względzie racjonalne wykorzystanie posiadanych środków trwałych, jeżeli warunki techniczne i wymagania bezpieczeństwa na to pozwalają, mogą je udostępnić innym podmiotom, na zasadach równego traktowania, na cele inne niż określone w ust. 1 pkt 1 albo 2, niezwiązane z produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi albo wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną.

1². Udostępnianie, o którym mowa w ust. 1¹, nie może powodować obniżenia zdolności do wykonywania działalności wymienionych w ust. 1.

1a. W celu zapewnienia niezależności operatora systemu przesyłowego oraz operatora systemu połączonego ta sama osoba lub podmiot nie może:

- 1) bezpośrednio lub pośrednio wywierać decydującego wpływu lub wykonywać innych praw względem przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi albo wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną oraz bezpośrednio lub pośrednio wywierać decydującego wpływu lub wykonywać innych praw względem operatora systemu przesyłowego lub połączonego ani wywierać decydującego wpływu na system przesyłowy lub system połączony;
- 2) powoływać członków rady nadzorczej, zarządu lub innych organów uprawnionych do reprezentacji operatora systemu przesyłowego lub operatora systemu połączonego, ani względem systemu przesyłowego lub połączonego oraz bezpośrednio lub pośrednio wywierać decydującego wpływu lub wykonywać praw względem przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi albo wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną;
- 3) pełnić funkcji członka rady nadzorczej, zarządu lub innych organów uprawnionych do reprezentacji operatora systemu przesyłowego lub połączonego, ani względem systemu przesyłowego lub systemu połączonego oraz pełnić tych funkcji w przedsiębiorstwie energetycznym zajmującym się produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi albo wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną.

1b. Prawa, o których mowa w ust. 1a pkt 1 i 2, obejmują w szczególności:

- 1) wykonywanie prawa głosu;
- 2) powoływanie członków rady nadzorczej, zarządu lub innych organów uprawnionych do reprezentacji przedsiębiorstwa energetycznego;
- 3) posiadanie większościowego pakietu udziałów lub akcji.

1c. Przez decydujący wpływ, o którym mowa w ust. 1a pkt 1 i 2, rozumie się w szczególności wykonywanie uprawnień, o których mowa w art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

1d. Operator systemu dystrybucyjnego będący w strukturze przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo pozostaje pod względem formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji niezależny od innych działalności niezwiązanych z dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej.

1e. W celu zapewnienia niezależności operatora systemu dystrybucyjnego należy spełnić łącznie następujące kryteria niezależności:

- 1) osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu dystrybucyjnego nie mogą uczestniczyć w strukturach zarządzania przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo lub przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem, produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi lub przesyłaniem, wytwarzaniem lub obrotem energią elektryczną ani być odpowiedzialne, bezpośrednio lub pośrednio za bieżącą działalność w tym zakresie;
- 2) osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu dystrybucyjnego mają zapewnioną możliwość niezależnego działania;
- 3) operator systemu dystrybucyjnego ma prawo podejmować niezależne decyzje w zakresie majątku niezbędnego do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej;
- 4)¹⁷³⁾ organ przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo nie może wydawać operatorowi systemu dystrybucyjnego poleceń dotyczących jego bieżącej działalności ani podejmować decyzji w zakresie budowy sieci lub jej modernizacji, w tym przy zagwarantowaniu środków na realizację wytycznych Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, o których mowa w art. 16 ust. 1a, chyba że te polecenia lub te decyzje dotyczą działania operatora systemu dystrybucyjnego, które wykracza poza zatwierdzony plan finansowy lub inny równoważny dokument.

¹⁷³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

1f.¹⁷⁴⁾ Operator systemu magazynowania, będący częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, pozostaje niezależny od innych działalności niezwiązanych z magazynowaniem, przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, lub skraplaniem gazu ziemnego, lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego pod względem formy prawnej i organizacyjnej oraz podejmowania decyzji.

1g. W celu zapewnienia niezależności operatorowi systemu magazynowania należy spełnić łącznie następujące kryteria:

- 1) osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu magazynowania nie mogą uczestniczyć w strukturach przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo lub przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi, ani być odpowiedzialne, bezpośrednio lub pośrednio za bieżącą działalność w tym zakresie;
- 2) osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu magazynowania mają zapewnioną możliwość niezależnego działania;
- 3) operator systemu magazynowania ma prawo podejmować niezależne decyzje dotyczące majątku niezbędnego do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie magazynowania paliw gazowych;
- 4) organ przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo nie może wydawać operatorowi systemu magazynowania poleceń dotyczących jego bieżącej działalności ani podejmować decyzji w zakresie budowy lub modernizacji instalacji magazynowej, chyba że polecenia te lub decyzje dotyczyłyby działań operatora systemu magazynowania, które wykraczałyby poza zatwierdzony plan finansowy lub inny równoważny dokument.

1h. Operator systemu przesyłowego, operator systemu dystrybucyjnego oraz operator systemu połączonego nie mogą wykonywać działalności gospodarczej związanej z produkcją, wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi lub energią elektryczną ani jej wykonywać na podstawie umowy na rzecz innych przedsiębiorstw energetycznych.

1ha.¹⁷⁵⁾ Operator systemu przesyłowego gazowego, operator systemu połączonego gazowego, operator systemu dystrybucyjnego gazowego, operator systemu magazynowania oraz operator systemu skraplania gazu ziemnego mogą wytwarzać energię elektryczną na własne potrzeby lub wytwarzać ciepło w ramach odzyskiwania energii odpadowej z procesów przesyłania, dystrybucji, magazynowania paliw gazowych, skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego, w tym również prowadzić działalność mającą na celu poprawę efektywności energetycznej realizowanych procesów technologicznych.

1i. Operator systemu dystrybucyjnego oraz operator systemu magazynowania, będący częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo są obowiązani zamieścić w statucie lub w umowie spółki postanowienia umożliwiające członkom zarządu podejmowanie niezależnych działań.

2. Operator systemu przesyłowego gazowego, operator systemu połączonego gazowego, operator systemu dystrybucyjnego gazowego oraz operator systemu magazynowania mogą świadczyć usługi polegające na przystosowywaniu paliwa gazowego do standardów jakościowych lub warunków technicznych obowiązujących w systemie przesyłowym gazowym lub w systemie dystrybucyjnym gazowym, a także usługi transportu paliw gazowych środkami transportu innymi niż sieci gazowe.

2a.¹⁷⁶⁾ Operator systemu przesyłowego gazowego może, na dodatkowe zlecenie odbiorcy, świadczyć usługi sprężania paliwa gazowego.

3. Działania mające na celu zapewnienie niezależności operatorów powinny umożliwiać funkcjonowanie mechanizmów koordynacyjnych, które zapewnią ochronę praw właścicielskich w zakresie nadzoru nad wykonywanym przez operatorów zarządem i wykonywaną przez nich działalnością gospodarczą, w odniesieniu do rentowności zarządzanych przez nich aktywów, w szczególności dotyczących sposobu zarządzania zyskiem z udziałów kapitałowych, zatwierdzania rocznego planu finansowego lub równoważnego dokumentu i ustalania ograniczeń w zakresie poziomu całkowitego zadłużenia ich przedsiębiorstwa.

4. Operatorzy, o których mowa w ust. 1d i 1f, opracowują i są odpowiedzialni za realizację programów, w których określają przedsięwzięcia, jakie należy podjąć w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu, w tym szczegółowe obowiązki pracowników wynikające z tych programów.

4a. Operatorzy, o których mowa w ust. 1d i 1f, przedkładają Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki programy, o których mowa w ust. 4, z własnej inicjatywy lub na jego żądanie.

4b. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w drodze decyzji, zatwierdza program, o którym mowa w ust. 4, i określa termin jego wykonania albo odmawia jego zatwierdzenia, jeżeli określone w nim działania nie zapewniają niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu. W decyzji o odmowie zatwierdzenia programu Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wyznacza termin przedłożenia nowego programu. Wniesienie odwołania od decyzji nie wstrzymuje obowiązku przedłożenia nowego programu do zatwierdzenia.

¹⁷⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁷⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 23 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁷⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 23 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

5. Operatorzy, o których mowa w ust. 1d i 1f, wyznaczają inspektora do spraw zgodności, którego zadaniem jest monitorowanie realizacji programów, o których mowa w ust. 4. Inspektor ten powinien być w swoich działaniach niezależny oraz mieć dostęp do informacji będących w posiadaniu odpowiednio operatora, o którym mowa w ust. 1d albo 1f, oraz jednostek z nim powiązanych, które są niezbędne do wypełnienia jego zadań.

5a. Inspektor, o którym mowa w ust. 5, przedstawia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, do dnia 31 marca każdego roku, sprawozdanie zawierające opis działań podjętych w roku poprzednim w celu realizacji programów, o których mowa w ust. 4.

6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki, na koszt operatorów, sprawozdania, o których mowa w ust. 5a.

7. Przepisów ust. 1d, 1e oraz ust. 1h–6 nie stosuje się do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo obsługującego:

- 1) mniej niż sto tysięcy odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wchodzącego w skład tego przedsiębiorstwa;
- 2) system dystrybucyjny elektroenergetyczny o rocznym zużyciu energii elektrycznej nieprzekraczającym 3 TWh w 1996 r., w którym mniej niż 5% rocznego zużycia energii elektrycznej pochodziło z innych połączonych z nim systemów elektroenergetycznych;
- 3)¹⁷⁷⁾ mniej niż sto tysięcy odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego gazowego wchodzącego w skład tego przedsiębiorstwa;
- 4) mniej niż sto tysięcy odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego gazowego wchodzącego w skład tego przedsiębiorstwa, jeżeli sprzedaż przez to przedsiębiorstwo dotyczy paliw gazowych innych niż gaz ziemny wysoko-metanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny, dostarczanych siecią gazową.

8. Przedsiębiorstwo energetyczne wyznaczone operatorem systemu elektroenergetycznego jest obowiązane przekazywać Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informacje dotyczące zmiany zakresu wykonywanej działalności gospodarczej oraz jego powiązań kapitałowych, w terminie miesiąca od dnia wprowadzenia tych zmian.

Art. 9d^{1.178)} 1. Operator systemu elektroenergetycznego nie może być posiadaczem, nie może budować, obsługiwać magazynu energii ani nim zarządzać. Operator systemu elektroenergetycznego może korzystać z usług świadczonych z wykorzystaniem magazynu energii.

2. Operator systemu elektroenergetycznego może być posiadaczem magazynu energii, budować, obsługiwać magazyn energii lub nim zarządzać pod warunkiem, że:

- 1) na wniosek operatora Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w drodze decyzji, uznał magazyn energii za w pełni zintegrowany element sieci i wyraził zgodę by operator systemu elektroenergetycznego go posiadał, budował, zarządzał nim lub obsługiwał ten magazyn energii elektrycznej, albo
- 2) łącznie spełnione są następujące warunki:
 - a) magazyn energii elektrycznej jest niezbędny operatorowi systemu elektroenergetycznego w celu wywiązywania się z obowiązków wynikających z ustawy, zapewnienia wydajnego, niezawodnego i bezpiecznego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz nie będzie on wykorzystywany do obrotu energią elektryczną na rynkach energii elektrycznej,
 - b) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w drodze decyzji, wydanej na wniosek operatora systemu elektroenergetycznego, wyraził zgodę na przeprowadzenie procedury, o której mowa w lit. c, oraz zatwierdził warunki przeprowadzania tej procedury przetargowej,
 - c) operator systemu elektroenergetycznego przeprowadził otwartą, przejrzystą i niedyskryminacyjną procedurę przetargową w celu wyłonienia podmiotu mającego świadczyć usługi systemowe na rzecz tego operatora z wykorzystaniem magazynu energii będącego w posiadaniu takiego podmiotu lub przez niego wniesionego, zarządzanego lub obsługiwanego,
 - d) w wyniku przeprowadzenia procedury, o której mowa w lit. c, nie wyłoniono żadnego podmiotu, w szczególności z uwagi na brak możliwości świadczenia usług systemowych w odpowiednich terminach i z uwzględnieniem rozsądnych kosztów realizowanych w oparciu o magazyn energii.

3. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, w stosunku do operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przekazuje ją do Komisji Europejskiej oraz Agencji w terminie miesiąca od dnia jej wydania.

¹⁷⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 23 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁷⁸⁾ Dodany przez art. 3 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 11; wszedł w życie z dniem 1 marca 2023 r.

4. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przeprowadza, przynajmniej raz na pięć lat, konsultacje dotyczące istniejących magazynów energii, których celem jest ustalenie, czy podmioty inne niż operatorzy systemów elektroenergetycznych są zainteresowane inwestowaniem w magazyny energii, z wykorzystaniem których mogą świadczyć usługi systemowe na rzecz tych operatorów w sposób efektywny kosztowo, wyznaczając termin na zgłoszenie tego zainteresowania nie krótszy niż 3 miesiące. Informacje o wynikach konsultacji Prezes Urzędu Regulacji Energetyki publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki.

5. Wraz ze zgłoszeniem zainteresowania, o którym mowa w ust. 4, przedkłada się:

- 1) dokumentację dotyczącą posiadanych środków finansowych;
- 2) plan budżetu operacyjnego działalności;
- 3) biznesplan dotyczący wykorzystania magazynu energii oraz jego rozwoju na rynkach energii elektrycznej ze wskazaniem planowanego czasu prowadzenia działalności;
- 4) dokumentację poświadczającą posiadane zdolności techniczne gwarantujące prawidłowe wykonywanie działalności;
- 5) dokumentację poświadczającą zatrudnianie osób o właściwych kwalifikacjach zawodowych, o których mowa w art. 54 ust. 1, gwarantujących prawidłowe funkcjonowanie magazynów energii;
- 6) inne dokumenty i informacje uprawdopodobniające możliwość uzyskania prawa do posiadania magazynu energii, jego wznoszenia, zarządzania nim lub do obsługi tego magazynu wraz z infrastrukturą towarzyszącą, niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania.

6. Jeżeli w wyniku konsultacji, o których mowa w ust. 4, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stwierdził, że inne podmioty są w stanie w sposób efektywny kosztowo posiadać i wykorzystywać magazyn energii, zarządzać nim lub go obsługiwać, zobowiązuje on, w drodze decyzji, operatora systemu elektroenergetycznego do przekazania prawa do magazynu energii w terminie 18 miesięcy od dnia jej doręczenia, określając sposób i warunki tego przekazania oraz zasady ustalania i zwrotu operatorowi systemu elektroenergetycznego kapitału zaangażowanego w tę działalność z uwzględnieniem amortyzacji.

7. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 6, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki bierze pod uwagę w szczególności dokumenty przedstawione w ramach zgłoszenia, o którym mowa w ust. 5, a także wpływ przekazania magazynu energii na bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznej i możliwość operatora systemu elektroenergetycznego wywiązania się z obowiązków określonych przepisami prawa.

8. Przepisów ust. 4–7 nie stosuje się do:

- 1) magazynu energii będącego w pełni zintegrowanym elementem sieci;
- 2) magazynu energii składającego się z akumulatorów, w okresie amortyzacji takiego magazynu energii, pod warunkiem że taki magazyn energii łącznie spełnia następujące warunki:
 - a) został przyłączony do sieci w ciągu dwóch lat od daty, o której mowa w lit. e,
 - b) współpracuje odpowiednio z systemem przesyłowym albo dystrybucyjnym,
 - c) jest wykorzystywany wyłącznie do natychmiastowego przywrócenia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, a redysponowanie w rozumieniu art. 2 pkt 26 rozporządzenia 2019/943 nie może natychmiastowo przywrócić bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej,
 - d) nie jest wykorzystywany do obrotu energią elektryczną na rynkach energii elektrycznej oraz bilansowania, o którym mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia 2019/943,
 - e) decyzję inwestycyjną w rozumieniu art. 2 pkt 3a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 553 oraz z 2023 r. poz. 1681) podjęto przed dniem 4 lipca 2019 r. – w przypadku operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego albo do dnia 31 grudnia 2023 r. – w przypadku operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

Art. 9da. 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek operatora systemu dystrybucyjnego, stwierdza, w drodze decyzji, że system dystrybucyjny na ograniczonym geograficznie obszarze zakładu przemysłowego, obiektu handlowego lub miejsca świadczenia usług wspólnych, do którego sieci przyłączonych jest nie więcej niż 100 odbiorców paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, jest zamkniętym systemem dystrybucyjnym, jeżeli w odniesieniu do całego zakresu prowadzonej działalności w zakresie dystrybucji energii elektrycznej lub paliw gazowych:

- 1) ze szczególnych względów technicznych lub bezpieczeństwa procesy eksploatacji lub wytwarzania dokonywane przez użytkowników tego systemu są zintegrowane lub
- 2) 50% ilości dystrybuowanej rocznie energii elektrycznej lub paliw gazowych jest zużywane przez właściciela lub operatora systemu dystrybucyjnego, lub przedsiębiorstwa powiązane z tym właścicielem lub operatorem.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa obszar zamkniętego systemu dystrybucyjnego.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, wydawana jest na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat. W przypadku gdy koncesja na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej lub paliw gazowych lub decyzja o wyznaczeniu operatora, dotycząca operatora, o którym mowa w ust. 1, została wydana na czas krótszy – decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje się na czas nie dłuższy niż okres obowiązywania takiej decyzji.

Art. 9db. 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uchyla z urzędu decyzję, o której mowa w art. 9da ust. 1, jeżeli system dystrybucyjny przestał spełniać co najmniej jeden z warunków określonych w art. 9da ust. 1 lub mimo wezwania operator systemu dystrybucyjnego nie dokonał zmian pozwalających na spełnienie warunków lub obowiązków, o których mowa w art. 9dc ust. 2–4.

2. Operator systemu dystrybucyjnego jest obowiązany poinformować Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o okolicznościach, w wyniku których system dystrybucyjny przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 9da ust. 1, w terminie miesiąca od dnia zaistnienia tych okoliczności.

Art. 9dc. 1. Operator systemu dystrybucyjnego, który uzyskał decyzję, o której mowa w art. 9da ust. 1, w zakresie prowadzenia działalności w systemie objętym decyzją jest zwolniony z obowiązku:

- 1) przedkładania do zatwierdzenia taryf;
- 2) sporządzania planów rozwoju, o których mowa w art. 16.

2. Operator systemu dystrybucyjnego jest zwolniony z obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, pod warunkiem, że należność za energię elektryczną lub paliwa gazowe dostarczone każdemu z odbiorców końcowych, którzy są użytkownikami zamkniętego systemu dystrybucyjnego, obliczona na podstawie skalkulowanych przez tego operatora stawek opłat dla usług dystrybucji, nie będzie wyższa niż płatność obliczona według stawek opłat wynikających z zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki taryfy przedsiębiorstwa energetycznego, do którego sieci jest przyłączony albo w przypadku braku takiego przyłączenia, na którego obszarze działania zamknięty system dystrybucyjny jest położony, oraz zasady rozliczeń i warunki stosowania tej taryfy są takie same, jak w taryfie tego przedsiębiorstwa energetycznego.

3. Operator systemu dystrybucyjnego, który uzyskał decyzję, o której mowa w art. 9da ust. 1, w przypadku gdy oprócz działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej lub paliw gazowych prowadzi działalność w zakresie obrotu energią elektryczną lub paliwami gazowymi, w rozliczeniach z odbiorcami paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwach domowych stosuje ceny energii elektrycznej lub paliw gazowych nie wyższe niż zawarte w taryfie, o której mowa w ust. 2, ale nie wyższe niż ceny zawarte w taryfie sprzedawcy z urzędu działającego na obszarze, na którym prowadzi działalność ten operator, zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, jeżeli sprzedawca z urzędu nie został zwolniony z obowiązku przedłożenia taryfy do zatwierdzenia.

4. Do kalkulacji cen i stawek opłat operator systemu dystrybucyjnego, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany stosować przepisy wydane odpowiednio na podstawie art. 46 ust. 1–4.

5. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, z urzędu lub na pisemny wniosek użytkownika zamkniętego systemu dystrybucyjnego, może przeprowadzić kontrolę cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania ustalonych przez operatora, o którym mowa w ust. 1. W przypadku gdy w wyniku przeprowadzonej kontroli Prezes Urzędu Regulacji Energetyki stwierdzi, że operator ten stosuje ceny lub stawki opłat oraz warunki ich stosowania niezgodnie z ust. 2–4, wzywa tego operatora do ich skalkulowania lub zmiany w sposób zgodny z tymi przepisami.

Art. 9e. (utracił moc)

Art. 9e¹. (utracił moc)

Art. 9f. (uchylony)

Art. 9g. 1. Operator systemu przesyłowego, operator systemu dystrybucyjnego, operator systemu magazynowania i operator systemu skraplania gazu ziemnego są obowiązani do opracowania odpowiednio instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej, instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej, instrukcji ruchu i eksploatacji instalacji magazynowej oraz instrukcji ruchu i eksploatacji instalacji skroplonego gazu ziemnego, zwanych dalej „instrukcjami”.

2. Operator systemu przesyłowego, operator systemu dystrybucyjnego, operator systemu magazynowania i operator systemu skraplania gazu ziemnego informują użytkowników systemu, w formie pisemnej lub za pomocą innego środka komunikowania przyjętego przez operatora systemu, o publicznym dostępie do projektu instrukcji lub jej zmian oraz o możliwości zgłaszania uwag, określając miejsce i termin ich zgłaszania, nie krótszy niż miesiąc od dnia udostępnienia projektu instrukcji lub jej zmian.

3. Instrukcje opracowywane dla sieci gazowych określają szczegółowe warunki korzystania z tych sieci przez użytkowników systemu oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju tych sieci, w szczególności dotyczące:

- 1) przyłączenia sieci dystrybucyjnych, urządzeń odbiorców końcowych, połączeń międzysystemowych oraz gazociągów bezpośrednich;
- 2) wymagań technicznych dla urządzeń, instalacji i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą;
- 3) kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego;
- 4) współpracy pomiędzy operatorami systemów gazowych;
- 5) przekazywania informacji pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi oraz pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami;
- 6) parametrów jakościowych paliw gazowych i standardów jakościowych obsługi użytkowników systemu;
- 7) procedury zmiany sprzedawcy oraz zgłaszania i przyjmowania przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego do realizacji umów sprzedaży i umów kompleksowych.

3a. Instrukcja opracowywana dla instalacji magazynowej określa szczegółowe warunki korzystania z tej instalacji przez użytkowników systemu oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu i eksploatacji oraz planowania rozbudowy tej instalacji, w szczególności dotyczące:

- 1) procedury zawierania umów o świadczenie usług magazynowania;
- 2) procedury udostępniania i przydzielania zdolności magazynowych;
- 3) sposobu zarządzania ograniczeniami systemu gazowego;
- 4) kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania tej instalacji;
- 5) sposobu postępowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa zaopatrzenia w paliwa gazowe;
- 6) procedur postępowania w przypadku awarii;
- 7) współpracy pomiędzy operatorem systemu magazynowania a operatorami innych systemów gazowych;
- 8) przekazywania informacji pomiędzy operatorami systemów oraz pomiędzy operatorem systemu magazynowania a odbiorcami;
- 9) parametrów jakościowych paliw gazowych oraz standardów jakościowych obsługi użytkowników systemu gazowego;
- 10) charakterystyki usług dla załączania paliw gazowych do instalacji magazynowych lub grup tych instalacji;
- 11) charakterystyki usług dla odbioru paliw gazowych z instalacji magazynowych lub grup tych instalacji.

3b. Instrukcje opracowywane dla instalacji skroplonego gazu ziemnego określają szczegółowe warunki korzystania z tych instalacji przez użytkowników systemu skraplania gazu ziemnego oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju tych instalacji, w szczególności dotyczące:

- 1) procedur zawierania umowy o świadczenie usług skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji;
- 2) mechanizmów udostępniania i alokacji zdolności instalacji skroplonego gazu ziemnego;
- 3) zasad dostarczania, odbioru i składowania ładunków skroplonego gazu ziemnego;
- 4) zasad świadczenia usług załadunku lub przeładunku skroplonego gazu ziemnego z wykorzystaniem terminalu;
- 5) zasad wyznaczania długości okresów, w których ładunki określonej wielkości będą podlegały skraplaniu lub regazyfikacji;
- 6) zarządzania ograniczeniami systemowymi;
- 7) postępowania w przypadku awarii;
- 8) kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania instalacji skroplonego gazu ziemnego;
- 9) współpracy operatora systemu skraplania gazu ziemnego z operatorami innych systemów gazowych;
- 10) przekazywania informacji między operatorami systemów oraz między operatorem systemu skraplania gazu ziemnego a użytkownikami tego systemu;
- 11) parametrów jakościowych paliw gazowych i standardów jakościowych obsługi użytkowników tego systemu.

4. Instrukcje opracowywane dla sieci elektroenergetycznych określają szczegółowe warunki korzystania z tych sieci przez użytkowników systemu oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju tych sieci, w szczególności dotyczące:

- 1)¹⁷⁹⁾ przyłączenia urządzeń wytwórczych, sieci dystrybucyjnych, urządzeń odbiorców końcowych, połączeń międzysystemowych, magazynów energii elektrycznej i linii bezpośrednich oraz przyłączenia z zastrzeżeniem ograniczeń gwarantowanej mocy przyłączeniowej lub przyłączenia z zastrzeżeniem ograniczeń operacyjnych, skutkujących brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej, w odniesieniu do urządzeń wytwórczych i magazynów energii elektrycznej, w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię lub zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej;
- 2)¹⁷⁹⁾ wymagań technicznych dla urządzeń, instalacji lub sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą, w tym dla linii bezpośrednich;
 - 2a) wymagań technicznych dla instalacji zarządzania popytem;
 - 2b) wymagań technicznych dla magazynów energii elektrycznej;
- 2c)¹⁸⁰⁾ wymagań technicznych dotyczących uczestnictwa odpowiedzi odbioru, w tym przez agregatora, opracowywanych na podstawie charakterystyki technicznej wszystkich rynków energii elektrycznej oraz zdolności odbiorców końcowych do działania w charakterze odpowiedzi odbioru;
- 2d)¹⁸⁰⁾ wymagań technicznych dla podmiotów świadczących usługi elastyczności;
- 3) kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, w tym uzgadniania planów, o których mowa w art. 9c ust. 2 pkt 13;
- 4) współpracy między operatorami systemów elektroenergetycznych, w tym w zakresie koordynowanej sieci 110 kV i niezbędnego układu połączeń sieci oraz zakresu, sposobu i harmonogramu przekazywania informacji;
- 5)¹⁸¹⁾ przekazywania informacji między przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami, w tym wydzielonymi odbiorcami;
- 5a) procedur, sposobu postępowania i zakresu wymiany informacji niezbędnych w przypadku wprowadzenia ograniczeń, o których mowa w art. 11 ust. 1, i opracowania planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej;
- 6) parametrów jakościowych energii elektrycznej, standardów jakościowych obsługi użytkowników systemu oraz zasad prowadzenia rozliczeń, w tym ustalania terminów wnoszenia opłat przez użytkowników systemu;
- 6a)¹⁸²⁾ wydawania oraz wykonywania poleceń, o których mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b, oraz obliczania i wypłaty rekompensaty finansowej, o której mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, z tytułu nierynkowego redysponowania jednostkami wytwórczymi wykorzystującymi energię wiatru lub słońca, lub magazynów energii elektrycznej oraz kryteria i zasady ustalania, który z operatorów systemu elektroenergetycznego jest uznawany za wydającego polecenie i obowiązany do zapłaty rekompensaty w przypadku poleceń, o których mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b, wydanych wytwórcy lub posiadaczowi magazynu energii elektrycznej przyłączonemu do koordynowanej sieci 110 kV, oraz rozliczeń za niewykonanie poleceń, o których mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b;
- 7) wymagań w zakresie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej i warunków, jakie muszą zostać spełnione dla jego utrzymania;
- 7a)¹⁸³⁾ wymagań w zakresie użytkowania linii bezpośredniej przez wydzielonego odbiorcę przyłączonego do sieci elektroenergetycznej, w tym:
 - a) sposobu zapewnienia braku możliwości wyprowadzania energii elektrycznej wytworzonej w wydzielonej jednostce wytwórczej do sieci przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej,
 - b) zasad przeprowadzania kontroli przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, do którego sieci jest przyłączony wydzielony odbiorca korzystający z linii bezpośredniej,

¹⁷⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁸⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁸¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁸²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. a tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁸³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. a tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- c) sposobu postępowania w przypadku niezgodnego z umową o świadczenie usług dystrybucji lub przesyłania energii elektrycznej wprowadzenia energii elektrycznej przez wydzielonego odbiorcę korzystającego z linii bezpośredniej do sieci elektroenergetycznej,
 - d) wysokości opłat za nieuprawnione wprowadzenie energii elektrycznej do sieci przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej przez wydzielonego odbiorcę korzystającego z linii bezpośredniej,
 - e) innych istotnych dla prawidłowego funkcjonowania sieci elektroenergetycznej warunków korzystania z sieci elektroenergetycznej przez wydzielonego odbiorcę korzystającego z linii bezpośredniej;
- 8) wskaźników charakteryzujących jakość i niezawodność dostaw energii elektrycznej oraz bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej;
 - 9) niezbędnych wielkości rezerw zdolności wytwórczych, przesyłowych i połączeń międzysystemowych;
 - 10) procedury zmiany sprzedawcy oraz zgłaszania i przyjmowania przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego do realizacji umów sprzedaży i umów kompleksowych.

4a.¹⁸⁴⁾ Instrukcja opracowywana przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego zawiera także:

- 1) katalog usług systemowych niedotyczących częstotliwości zamawianych przez tego operatora, który może zawierać wykaz standardowych produktów rynkowych dla tych usług;
- 2) wymagania techniczne świadczenia usług systemowych niedotyczących częstotliwości;
- 3) zasady i tryb nabywania usług systemowych niedotyczących częstotliwości;
- 4) zasady koordynacji korzystania przez operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych z usług systemowych niedotyczących częstotliwości oraz z usług elastyczności mających wpływ na pracę sieci przesyłowej elektroenergetycznej lub koordynowanej sieci 110 kV.

4b.¹⁸⁴⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego pozyskuje usługi systemowe niedotyczące częstotliwości, o których mowa w ust. 4a, na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur rynkowych.

5. Operator systemu dystrybucyjnego, operator systemu magazynowania oraz systemu skraplania gazu ziemnego uwzględnia odpowiednio w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej, w instrukcji ruchu i eksploatacji instalacji magazynowej oraz w instrukcji ruchu i eksploatacji instalacji skroplonego gazu ziemnego wymagania określone w opracowanej przez operatora systemu przesyłowego instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej.

5a. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego dołącza do instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej standardowy profil zużycia wykorzystywany w bilansowaniu handlowym miejsc dostarczania energii elektrycznej dla odbiorców o mocy umownej nie większej niż 40 kW.

5aa. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego, operator systemu magazynowania oraz operator systemu skraplania gazu ziemnego, który jest przyłączony do sieci dystrybucyjnej gazowej, uwzględnia w instrukcji ruchu i eksploatacji wymagania określone w opracowanej przez właściwego operatora systemu dystrybucyjnego gazowego instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej.

5ab. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego uwzględnia w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej zasady stosowania profili obciążenia opracowane przez podmiot odpowiedzialny za prognozowanie lub opracowane przez tego operatora, zgodnie z metodą, o której mowa w art. 9cb ust. 1.

5ac. Operator systemu dystrybucyjnego, w przypadku gdy dla danego obszaru dystrybucyjnego nie została przyjęta metoda sporządzania prognoz dotyczących mierzonych rzadziej niż codziennie ilości paliw lub energii odbieranych przez użytkowników sieci, dołącza do instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej zasady opracowania, aktualizacji i udostępniania odbiorcom oraz sprzedawcom ich profili obciążenia.

5b.¹⁸⁵⁾ Operator systemu dystrybucyjnego w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej, a operator systemu przesyłowego gazowego w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej, określa procedurę wymiany informacji, o których mowa w art. 5 ust. 14 i 15, oraz tryb, warunki i terminy uruchamiania sprzedaży rezerwowej, o której mowa w art. 5aa, w tym procedurę wymiany informacji.

¹⁸⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁸⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 186.

5b.¹⁸⁶⁾ Operator systemu dystrybucyjnego gazowego w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej, a operator systemu przesyłowego gazowego w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej, określa procedurę wymiany informacji, o których mowa w art. 5 ust. 14 i 15, oraz tryb, warunki i terminy uruchamiania sprzedaży rezerwowej paliw gazowych, o której mowa w art. 5aa, i sprzedaży, o której mowa w art. 5ab, w tym procedurę wymiany informacji.

5ba.¹⁸⁷⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego określa w instrukcji, o której mowa w ust. 5c, tryb i warunki uruchomienia i obsługi sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej, w tym procedurę wymiany informacji.

5c. Instrukcja opracowywana przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego zawiera wyodrębnioną część dotyczącą szczegółowego sposobu funkcjonowania centralnego systemu informacji rynku energii oraz współpracy operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, działającego jako operator informacji rynku energii, z użytkownikami systemu elektroenergetycznego i innymi podmiotami zobowiązanymi lub uprawnionymi do korzystania z centralnego systemu informacji rynku energii, w szczególności określającą:

- 1) szczegółowy sposób:
 - a) udostępniania informacji rynku energii uprawnionym użytkownikom systemu elektroenergetycznego i innym podmiotom,
 - b) dostępu do centralnego systemu informacji rynku energii,
 - c) przekazywania informacji do centralnego systemu informacji rynku energii i ich korygowania oraz sposób postępowania w przypadku niezachowania tego sposobu przekazywania lub korygowania informacji;
- 2) standardy wymiany informacji centralnego systemu informacji rynku energii i tryb ich aktualizacji;
- 3) procedury przyłączania systemów informacyjnych użytkowników systemu elektroenergetycznego do centralnego systemu informacji rynku energii;
- 4) wymagania techniczne, w tym w zakresie oprogramowania, jakie spełniają systemy informacyjne współpracujące z centralnym systemem informacji rynku energii;
- 5) procedury awaryjne stosowane w przypadku awarii centralnego systemu informacji rynku energii;
- 5a)¹⁸⁸⁾ zakres oraz sposób przekazania informacji rynku energii niezbędnych do uruchomienia i funkcjonowania centralnego systemu informacji rynku energii;
- 6) wzór umowy, o którym mowa w art. 11zg ust. 2.

5d. Operator systemu dystrybucyjnego oraz operator systemu przesyłowego dołącza do instrukcji, jako jej integralną część, istotne postanowienia odpowiednio umowy o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji, której przedmiotem jest umożliwienie sprzedawcom sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej lub świadczenie usługi kompleksowej odbiorcom przyłączonym do sieci tego operatora. Postanowienia te są wiążące dla operatorów przy zawieraniu umów ze sprzedawcami.

5e.¹⁸⁹⁾ Instrukcja opracowywana przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zawiera także:

- 1) specyfikację usług systemowych niedotyczących częstotliwości oraz usług elastyczności zamawianych przez tego operatora oraz może zawierać wykaz znormalizowanych produktów rynkowych na potrzeby takich usług;
- 2) wymagania techniczne świadczenia usług systemowych niedotyczących częstotliwości oraz usług elastyczności;
- 3) zasady i tryb nabywania usług systemowych niedotyczących częstotliwości oraz usług elastyczności.

5f.¹⁸⁹⁾ Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego pozyskuje usługi, o których mowa w ust. 5e, na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur rynkowych.

6.¹⁹⁰⁾ Instrukcja opracowywana przez operatora systemu przesyłowego zawiera także wyodrębnioną część dotyczącą bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi, określającą:

- 1) warunki, jakie muszą być spełnione w zakresie bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi,

¹⁸⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

¹⁸⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

¹⁸⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁸⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 lit. g ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 2) procedury:
 - a) zgłaszania i przyjmowania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego do realizacji umów sprzedaży oraz programów dostarczania i odbioru energii elektrycznej,
 - b) zgłaszania do operatora systemu przesyłowego gazowego umów o świadczenie usług przesyłania paliw gazowych,
 - c) bilansowania systemu, w tym sposób rozliczania kosztów jego bilansowania,
 - d) zarządzania ograniczeniami systemowymi, w tym sposób rozliczania kosztów tych ograniczeń,
 - e) awaryjne,
- 3) sposób postępowania w stanach zagrożenia bezpieczeństwa zaopatrzenia w paliwa gazowe lub energię elektryczną,
- 4) procedury i zakres wymiany informacji niezbędnych do bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi,
- 5) kryteria dysponowania mocą jednostek wytwórczych energii elektrycznej, uwzględniające, w przypadku elektrowni jądrowych, wymagania w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej określone przepisami ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe, oraz kryteria zarządzania połączeniami systemów gazowych albo systemów elektroenergetycznych,
- 6) sposób przekazywania użytkownikom systemu informacji o warunkach świadczenia usług przesyłania energii elektrycznej oraz pracy krajowego systemu elektroenergetycznego,
- 7) wymagania dla systemów, o których mowa w art. 47 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych

– w zakresie nieprzypisanym warunkom dotyczącym bilansowania, o których mowa w art. 18 rozporządzenia 2017/2195, oraz zasadom, o których mowa w art. 39 ust. 1 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2196 z dnia 24 listopada 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący stanu zagrożenia i stanu odbudowy systemów elektroenergetycznych (Dz. Urz. UE L 312 z 28.11.2017, str. 54).

6a.¹⁹⁰⁾ Operator systemu elektroenergetycznego określa w instrukcji wymagania techniczne uczestnictwa odpowiedzi odbioru oraz uczestnictwa przez agregację w obrocie energią elektryczną, rynku bilansującym oraz świadczeniu usług systemowych. Wymagania te opracowuje się na podstawie charakterystyki technicznej odpowiednich procesów oraz technicznych zdolności odbiorców do działania w charakterze odpowiedzi odbioru.

6b.¹⁹⁰⁾ Rozliczeń wynikających z niezbilansowania energii elektrycznej pobranej, wprowadzonej lub pobranej i wprowadzonej, w tym będącej przedmiotem partnerskiego handlu energią z odnawialnych źródeł energii, dokonuje jeden podmiot odpowiedzialny za bilansowanie.

7. Operator systemu przesyłowego przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operator zamieszcza te dokumenty na swojej stronie internetowej.

7a.¹⁹¹⁾ Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może, w decyzji, o której mowa w ust. 7 i 8, zatwierdzić instrukcję, jeżeli nie są spełnione kryteria określone odpowiednio w ust. 4b i 5f w odniesieniu do jednej usługi systemowej nie dotyczącej częstotliwości lub usługi elastyczności albo większej liczby usług systemowych nie dotyczących częstotliwości lub usług elastyczności, w przypadku gdy świadczenie danej usługi w warunkach rynkowych nie jest efektywne ekonomicznie.

7b.¹⁹¹⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego nabywa usługi systemowe nie dotyczące częstotliwości od dostawców tych usług przyłączonych do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej.

7c.¹⁹¹⁾ Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którego system nie został uznany za zamknięty system dystrybucyjny, nabywa usługi systemowe nie dotyczące częstotliwości od dostawców tych usług przyłączonych do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej w zakresie, w jakim jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa jej pracy oraz spełnienia parametrów jakościowych energii elektrycznej w tej sieci.

7d.¹⁹¹⁾ Wykorzystywanie w pełni zintegrowanych elementów sieci do zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej elektroenergetycznej lub spełnienia parametrów jakościowych energii elektrycznej w tych sieciach nie stanowi świadczenia ani zakupu usług systemowych.

¹⁹¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. h ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

8. Operator systemu dystrybucyjnego, operator systemu magazynowania i operator systemu skraplania gazu ziemnego, w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia zatwierdzonej instrukcji, o której mowa w ust. 7, przedkładają Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operatorzy zamieszczają te dokumenty na swoich stronach internetowych.

8a. Przepisów ust. 8, 8c i 8d nie stosuje się do instrukcji opracowanej przez:

- 1) przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 9d ust. 7;
- 2) operatora systemu skraplania gazu ziemnego, który jest operatorem na instalacjach skroplonego gazu ziemnego o łącznej zdolności regazyfikacji lub skraplania nie wyższej niż 150 mln m³ rocznie, co odpowiada 1 650 GWh rocznie.

8b. Przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 9d ust. 7, lub operator, o którym mowa w ust. 8a, w terminie 90 dni od dnia ogłoszenia zatwierdzonej instrukcji, o której mowa w ust. 7, zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz udostępnia w swojej siedzibie do publicznego wglądu opracowaną instrukcję wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia.

8c. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, po przeprowadzeniu analizy informacji o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia lub w przypadku istotnej zmiany projektu instrukcji lub jej zmian, w uzasadnionym przypadku, może wezwać operatora systemu przesyłowego, operatora systemu dystrybucyjnego, operatora systemu magazynowania lub operatora systemu skraplania gazu ziemnego do powtórzenia możliwości zgłaszania uwag, o której mowa w ust. 2, określając termin udostępnienia projektu instrukcji lub jej zmian.

8d.¹⁹²⁾ Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w drodze decyzji, zatwierdza instrukcję, jeżeli:

- 1) spełnia ona wymagania określone w ustawie, jest zgodna z przepisami odrębnymi, równoważy interesy użytkowników systemu oraz nie stanowi zagrożenia dla rozwoju konkurencji na rynku energii elektrycznej lub gazu ziemnego;
- 2) warunki, na jakich są przyłączane urządzenia wytwórcze i magazyny energii elektrycznej, w zakresie, w jakim przewiduje uprawnienie przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej do ograniczania gwarantowanej mocy przyłączeniowej lub przyłączenia z zastrzeżeniem ograniczeń operacyjnych, skutkujących brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej, w celu równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię lub zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, są wprowadzone na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych procedur i nie tworzą nieuzasadnionych przeszkód utrudniających wejście na rynek.

8e. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może wezwać operatora systemu przesyłowego, operatora systemu dystrybucyjnego, operatora systemu magazynowania lub operatora systemu skraplania gazu ziemnego do zmiany stosowanej przez nich instrukcji, jeżeli instrukcja ta nie odpowiada wymaganiom określonym w ust. 8d. W wezwaniu określa się zakres zmian oraz wyznacza się odpowiedni termin na ich wprowadzenie. W przypadku nieprzedłożenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki w wyznaczonym terminie zmienionej instrukcji do zatwierdzenia, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może, w drodze decyzji, z urzędu zmienić instrukcję właściwego operatora w określonym w wezwaniu zakresie.

9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki zatwierdzoną instrukcję oraz instrukcję zmienioną w trybie określonym w ust. 8e zdanie trzecie.

10. Operator systemu przesyłowego, operator systemu dystrybucyjnego, operator systemu magazynowania oraz operator systemu skraplania gazu ziemnego zamieszczają na swoich stronach internetowych teksty ujednolicone obowiązujących instrukcji oraz udostępniają je do publicznego wglądu w swoich siedzibach.

10a.¹⁹³⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego utrzymuje zdolność do samodzielnego prowadzenia ruchu sieciowego i zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, również w przypadku niewykonania przez osoby trzecie obowiązków wynikających z przepisów art. 35–47 rozporządzenia 2019/943. Obowiązek ten operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego realizuje przez rozwój i utrzymywanie narzędzi umożliwiających realizację zadań tego operatora w sytuacjach awaryjnych oraz przez weryfikację i ocenę działań osób trzecich dotyczących krajowego systemu elektroenergetycznego podejmowanych na podstawie przepisów, o których mowa w zdaniu pierwszym.

11. Operator systemu połączonego jest obowiązany do opracowania instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej oraz instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej lub instrukcji ruchu i eksploatacji instalacji magazynowej, lub instrukcji ruchu i eksploatacji instalacji skroplonego gazu ziemnego. Przepisy ust. 2–10 stosuje się odpowiednio.

¹⁹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 24 lit. i ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁹³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 24 lit. j ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

12.¹⁹⁴⁾ Użytkownicy systemu, w tym odbiorcy, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do sieci operatora systemu gazowego lub systemu elektroenergetycznego, lub korzystający z usług świadczonych przez tego operatora, są obowiązani stosować się do warunków i wymagań oraz procedur postępowania i wymiany informacji określonych w instrukcjach, a także w metodach, warunkach, wymogach i zasadach przyjętych na podstawie rozporządzenia 2019/943 lub aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 tego rozporządzenia lub metodach, warunkach, wymogach i zasadach przyjętych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009, str. 36, z późn. zm.¹⁹⁵⁾) lub rozporządzeń wydanych na podstawie art. 6 lub art. 23 tego rozporządzenia. Instrukcja oraz metody, warunki, wymogi i zasady, o których mowa w zdaniu pierwszym, stanowią część umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej lub umowy o świadczenie usług magazynowania paliw gazowych lub skraplania gazu ziemnego albo umowy kompleksowej.

Art. 9ga. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego określa wymogi ogólnego stosowania w rozumieniu art. 7 rozporządzenia 2016/631, w art. 6 rozporządzenia 2016/1388 oraz w art. 5 rozporządzenia 2016/1447.

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego konsultuje projekt wymogów ogólnego stosowania, o których mowa w ust. 1, z operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, zamieszczając ten projekt na swojej stronie internetowej i wyznaczając termin na zgłaszanie uwag. Termin na zgłaszanie uwag nie może być krótszy niż 21 dni od dnia zamieszczenia tego projektu na stronie internetowej operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

3. Po przeprowadzeniu konsultacji, o których mowa w ust. 2, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, do zatwierdzenia, wymogi ogólnego stosowania, o których mowa w ust. 1, wraz z informacją o zgłoszonych w ramach konsultacji uwagach i sposobie ich uwzględnienia.

4. Zatwierdzone przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wymogi ogólnego stosowania, o których mowa w ust. 1, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego zamieszcza na swojej stronie internetowej.

Art. 9h. 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek właściciela sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego, wyznacza, w drodze decyzji, na czas określony, operatora systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, systemu magazynowania, systemu skraplania gazu ziemnego lub operatora systemu połączonego oraz określa obszar, sieci lub instalacje, na których będzie wykonywana działalność gospodarcza, z zastrzeżeniem ust. 1a–2.

1a. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wyznacza operatora systemu połączonego gazowego w przypadku, gdy wnioskodawca będący właścicielem jednocześnie sieci przesyłowej i sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego wystąpi o to we wniosku, o którym mowa w ust. 1.

1b. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wyznacza operatora systemu połączonego elektroenergetycznego w przypadku, gdy wnioskodawca będący właścicielem jednocześnie sieci przesyłowej i sieci dystrybucyjnej wystąpi o to we wniosku, o którym mowa w ust. 1.

2. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza się jednego operatora systemu przesyłowego gazowego albo jednego operatora systemu połączonego gazowego i jednego operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego albo jednego operatora systemu połączonego elektroenergetycznego.

2a. Obszar wykonywania działalności gospodarczej przez operatorów, o których mowa w ust. 2, obejmuje również wyłączną strefę ekonomiczną, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

3. Operatorem systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, systemu magazynowania paliw gazowych, systemu skraplania gazu ziemnego lub operatorem systemu połączonego może być:

- 1) właściciel sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego, posiadający koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej z wykorzystaniem tej sieci lub instalacji;
- 2) przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej, magazynowania paliw gazowych, skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, z którym właściciela sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego łączy umowa powierzająca temu przedsiębiorstwu pełnienie obowiązków operatora z wykorzystaniem tej sieci lub instalacji.

¹⁹⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 24 lit. k ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁹⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 229 z 01.09.2009, str. 29, Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 87, Dz. Urz. UE L 293 z 11.11.2010, str. 67, Dz. Urz. UE L 231 z 28.08.2012, str. 16, Dz. Urz. UE L 115 z 25.04.2013, str. 39 oraz Dz. Urz. UE L 114 z 05.05.2015, str. 9.

3a. Powierzenie pełnienia obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego na podstawie ust. 3 pkt 2 jest możliwe wyłącznie, jeżeli system przesyłowy, którego dotyczy powierzenie należał w dniu 3 września 2009 r. do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, albo jeżeli Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał zgodę na powierzenie przez właściciela sieci przesyłowej pełnienia obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego na podstawie art. 4i ust. 1.

3aa. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, ma prawo do wyłącznego korzystania z majątku właściciela tej sieci niezbędnego do pełnienia obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych.

3b. W przypadku wyznaczenia przedsiębiorstwa energetycznego operatorem systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, na okres dłuższy niż okres obowiązywania umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego z wykorzystaniem tej sieci, zwanej dalej „umową powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego”, właściciel tej sieci, w terminie 8 miesięcy przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, która została zawarta między nim a operatorem systemu przesyłowego gazowego albo operatorem systemu połączonego gazowego albo której treść została ustalona w drodze decyzji, o której mowa w ust. 3e, zawiera z tym operatorem kolejną umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego.

3c. Kolejna umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego zawierana jest na czas oznaczony, równy okresowi wyznaczenia, o którym mowa w ust. 3b, i rozpoczynający się od dnia następującego po dniu wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b.

3d. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego niezwłocznie przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informację o zawarciu umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego lub o jej zmianie oraz przesyła Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki kopię aktualnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego.

3da. W przypadku, o którym mowa w ust. 3b, na miesiąc przed upływem terminu, o którym mowa w tym przepisie, operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego ma prawo do udzielania zamówień lub zawierania umów związanych z pełnieniem obowiązków operatora z wykorzystaniem sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, w tym wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, na okres rozpoczynający się od dnia następującego po dniu wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b.

3e. W przypadku nieotrzymania, w terminie 8 miesięcy przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b, informacji o zawarciu kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ustala treść tej umowy w drodze decyzji. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydaje decyzję, o której mowa w zdaniu pierwszym, w terminie 4 miesięcy od dnia upływu terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

3f. Stronami postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 3e, są wyłącznie właściciel sieci przesyłowej gazowej oraz operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego.

3g. Decyzja, o której mowa w ust. 3e, wiąże z dniem następującym po dniu wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b.

3h. Decyzja, o której mowa w ust. 3e, podlega natychmiastowemu wykonaniu. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji – przepis art. 479⁵² ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.¹⁹⁶⁾) nie stosuje się.

3i. Decyzja, o której mowa w ust. 3e, zastępuje umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego w zakresie objętym tą decyzją.

¹⁹⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, 1606, 1615, 1667, 1860 i 2760.

3j.¹⁹⁷⁾ Decyzja, o której mowa w ust. 3e, może zostać zmieniona przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na wniosek operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemu przesyłowego gazowego albo możliwości korzystania z tego systemu, a także ze względu na wynikającą z przepisów prawa zmianę obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego lub zasad lub sposobów ich wykonywania, które wpływają na realizację przez operatora systemu przesyłowego albo operatora systemu połączonego gazowego praw lub obowiązków określonych tą decyzją. Przepis art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się.

3k. W przypadku zawarcia przez właściciela sieci przesyłowej gazowej oraz operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, decyzja, o której mowa w ust. 3e, wygasa z mocy prawa w części objętej tą umową.

3l. W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w ust. 3e, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3m. W sprawach dotyczących roszczeń majątkowych z tytułu niewykonania decyzji, o której mowa w ust. 3e, właściwe są sądy powszechne.

3n. Do decyzji, o której mowa w ust. 3e, przepisy ust. 3c i 5–5b stosuje się odpowiednio.

3o. (uchylony)

4. Powierzenie pełnienia obowiązków operatora systemu dystrybucyjnego może dotyczyć wykonywania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji:

- 1) energii elektrycznej, jeżeli liczba odbiorców przyłączonych do sieci elektroenergetycznej przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w ust. 1, jest nie większa niż sto tysięcy, albo
- 2) gazu ziemnego, jeżeli liczba odbiorców przyłączonych do sieci gazowej jest nie większa niż sto tysięcy i sprzedaż paliw gazowych nie przekracza 150 mln m³ w ciągu roku.

5. Umowa, o której mowa w ust. 3 pkt 2, powinna w szczególności określać:

- 1) obszar, na którym operator systemu przesyłowego lub systemu dystrybucyjnego, lub systemu magazynowania paliw gazowych, lub systemu skraplania gazu ziemnego, lub systemu połączonego będzie wykonywał działalność gospodarczą;
- 2) zasady realizacji obowiązków, o których mowa w art. 9c, w szczególności obowiązków powierzonych do wykonywania bezpośrednio operatorowi systemu dystrybucyjnego, lub operatorowi systemu magazynowania paliw gazowych, lub operatorowi systemu skraplania gazu ziemnego, lub operatorowi systemu połączonego.

5a. Umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego powinna określać także:

- 1) majątek właściciela sieci przesyłowej gazowej niezbędny do pełnienia przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych;
- 2) zasady korzystania przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego z majątku, o którym mowa w pkt 1;
- 3) sposób ustalenia wynagrodzenia należnego właścicielowi sieci przesyłowej gazowej za korzystanie przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego z majątku, o którym mowa w pkt 1;
- 4) zobowiązanie do składania operatorowi systemu przesyłowego gazowego albo operatorowi systemu połączonego gazowego przez właściciela sieci przesyłowej gazowej zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w ust. 5e, i zaspokajania z tego zabezpieczenia roszczeń o zwrot kosztów, o których mowa w ust. 5c;
- 5) zasady realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 11 i 12;
- 6) zasady odpowiedzialności stron z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań wynikających z tej umowy, w tym kary umowne.

5b. Sposób ustalenia wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5a pkt 3, określa się tak, aby wysokość tego wynagrodzenia odpowiadała kosztom działalności operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego, o których mowa w art. 45 ust. 1k, zweryfikowanym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia taryfy dla paliw gazowych przedłożonej przez tego operatora.

¹⁹⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 25 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

5c. Właściciel sieci przesyłowej gazowej jest obowiązany pokrywać koszty poniesione przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego w związku z pełnieniem obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, w części, w jakiej nie zostały one pokryte przychodami ze świadczonych przez tego operatora usług przesyłania paliw gazowych tą siecią.

5d. Z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5a pkt 3, operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego może potrącić wartość kosztów, o których mowa w ust. 5c.

5e. Właściciel sieci przesyłowej gazowej jest obowiązany złożyć operatorowi systemu przesyłowego gazowego albo operatorowi systemu połączonego gazowego zabezpieczenie majątkowe w wysokości nie niższej niż 25% kosztów tego operatora związanych z pełnieniem obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, pomniejszonych o koszt wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5a pkt 3, uwzględnionych przy kalkulacji stawek opłat za świadczone przez niego usługi przesyłania paliw gazowych tą siecią, obowiązujących w danym roku kalendarzowym, w celu zaspokojenia jego roszczeń o zwrot kosztów, o których mowa w ust. 5c.

5f. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 5e, ustanawia się na okres 12 miesięcy. Właściciel sieci przesyłowej gazowej obowiązany jest do każdorazowego przedstawienia zabezpieczenia majątkowego na kolejny okres, nie później niż na miesiąc przed upływem terminu wygaśnięcia tego zabezpieczenia.

5g. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 5e, ustanawia się w formie depozytu pieniężnego lub gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, w której gwarant wpisany do wykazu gwarantów, o którym mowa w art. 52 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1590 i 1598), zobowiązuje się na piśmie do zapłacenia, bezwarunkowo i nieodwołalnie, na każde wezwanie operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego, zabezpieczonej kwoty należności wraz z odsetkami za zwłokę, jeżeli jej zapłacenie stanie się wymagalne.

6. Właściciel, o którym mowa w ust. 1, występuje z wnioskiem do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wyznaczenie:

- 1) operatora systemu przesyłowego lub operatora systemu połączonego, w terminie 30 dni od dnia uzyskania przez przedsiębiorstwo energetyczne certyfikatu niezależności, o którym mowa w art. 9h¹ ust. 1, albo od dnia upływu terminu, o którym mowa w art. 9h¹ ust. 6;
- 2) operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu skraplania gazu ziemnego, w terminie 30 dni od dnia:¹⁹⁸⁾
 - a) doręczenia decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o udzieleniu temu właścicielowi koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej z wykorzystaniem tych sieci lub instalacji, albo
 - b) w którym właściciel zawarł umowę o powierzenie wykonywania obowiązków operatora z przedsiębiorstwem, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, w odniesieniu do sieci lub instalacji będących jego własnością;
- 3)¹⁹⁹⁾ operatora systemu magazynowania w terminie 30 dni od dnia uzyskania przez przedsiębiorstwo energetyczne certyfikatu, o którym mowa w art. 9h³ ust. 1, albo od dnia upływu terminu, o którym mowa w art. 9h³ ust. 7.

7. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, wyznaczając operatora zgodnie z ust. 1, bierze pod uwagę odpowiednio jego:

- 1) efektywność ekonomiczną;
- 2) skuteczność zarządzania systemami gazowymi lub systemami elektroenergetycznymi;
- 3) bezpieczeństwo dostarczania paliw gazowych lub energii elektrycznej;
- 4) spełnianie przez operatora warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1–2;
- 5) okres obowiązywania koncesji;
- 6)²⁰⁰⁾ zdolność do wypełniania obowiązków wynikających z rozporządzenia 2019/943 oraz obowiązków wynikających z aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 tego rozporządzenia lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 oraz obowiązków wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009;
- 7)²⁰¹⁾ zdolność do wypełniania kryteriów, o których mowa w art. 3a rozporządzenia 715/2009.

¹⁹⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 37 pkt 3 lit. a tiret pierwsze ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

¹⁹⁹⁾ Dodany przez art. 37 pkt 3 lit. a tiret drugie ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

²⁰⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 25 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁰¹⁾ Dodany przez art. 37 pkt 3 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

8. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmawia wyznaczenia operatorem systemu przesyłowego, operatorem systemu połączonego, operatorem systemu dystrybucyjnego, operatorem systemu magazynowania paliw gazowych lub operatorem systemu skraplania gazu ziemnego przedsiębiorstwo energetyczne określone we wniosku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli odpowiednio:

- 1) przedsiębiorstwo to nie dysponuje odpowiednimi środkami ekonomicznymi lub technicznymi;
- 2) przedsiębiorstwo to nie gwarantuje skutecznego zarządzania systemem;
- 3) przedsiębiorstwo to nie spełnia warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1–2, z zastrzeżeniem art. 9d ust. 7;
- 4) nie został spełniony warunek, o którym mowa w art. 9k;
- 5) przedsiębiorstwo to nie wykazało zdolności do wypełniania obowiązków wynikających z rozporządzeń, o których mowa w ust. 7 pkt 6;
- 6) umowa, o której mowa w ust. 3 pkt 2, nie zapewnia operatorowi systemu przesyłowego lub operatorowi systemu połączonego możliwości wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 9c i w art. 16 ust. 2;
- 7) właściciel sieci przesyłowej nie wykazał zdolności do realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 11 i 12;
- 8)²⁰²⁾ przedsiębiorstwo to nie spełnia kryteriów, o których mowa w art. 3a rozporządzenia 715/2009.

9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki z urzędu wyznacza, w drodze decyzji, przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na przesyłanie lub dystrybucję paliw gazowych albo energii elektrycznej, magazynowanie paliw gazowych lub skraplanie gazu ziemnego i regazyfikację skroplonego gazu ziemnego, operatorem odpowiednio systemu przesyłowego lub systemu dystrybucyjnego, lub systemu magazynowania, lub systemu skraplania gazu ziemnego, w przypadku gdy:

- 1) właściciel, o którym mowa w ust. 1, nie złożył wniosku o wyznaczenie operatora systemu gazowego lub operatora systemu elektroenergetycznego, który wykonywałby działalność gospodarczą, korzystając z jego sieci lub instalacji;
- 2) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmówił wyznaczenia operatora, który wykonywałby działalność gospodarczą, korzystając z sieci lub instalacji określonej we wniosku, o którym mowa w ust. 1.

10. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 9, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa obszar, instalacje lub sieci, na których operator będzie wykonywał działalność gospodarczą, warunki realizacji kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1–2, niezbędne do realizacji zadań operatorów systemów, o których mowa w art. 9c.

10a. W przypadku gdy po wyznaczeniu operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, dojdzie do zmiany okresu ważności udzielonej temu operatorowi koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, z dniem uprawomocnienia się decyzji o udzieleniu koncesji albo o zmianie decyzji o udzieleniu koncesji okres wyznaczenia operatora na tej sieci z mocy prawa ulega zrównaniu z okresem ważności udzielonej mu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych.

11. Właściciel sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego jest obowiązany udostępnić operatorowi, wyznaczonemu zgodnie z ust. 1 lub 9, informacje oraz dokumenty niezbędne do realizacji zadań operatora oraz współdziałać z tym operatorem.

12. Właściciel sieci przesyłowej gazowej w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, jest obowiązany do:

- 1) uzgodnienia z operatorem zasad finansowania inwestycji związanych z systemem, którego jest właścicielem, określonych w planie, o którym mowa w art. 16 ust. 2;
- 2) finansowania inwestycji, o których mowa w pkt 1, lub wyrażenia zgody na ich finansowanie przez operatora lub inny podmiot, po uzgodnieniu, o którym mowa w art. 16 ust. 13;
- 3) przyjęcia na siebie odpowiedzialności związanej z majątkiem zarządzanym przez operatora, z wyłączeniem odpowiedzialności wynikającej z realizacji zadań przez operatora;
- 4) udzielenia gwarancji niezbędnych do uzyskania finansowania inwestycji, o których mowa w pkt 1, z wyjątkiem tych inwestycji, w których właściciel systemu wyraził zgodę na ich finansowanie przez operatora lub inny podmiot.

²⁰²⁾ Dodany przez art. 37 pkt 3 lit. c ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

13. W przypadku wyznaczenia operatora systemu przesyłowego Prezes Urzędu Regulacji Energetyki jest uprawniony do przeprowadzenia kontroli w zakresie wypełniania przez właściciela sieci przesyłowej lub operatora systemu przesyłowego obowiązków, o których mowa w ust. 11 i 12 oraz art. 9c, a także w zakresie wypełniania przez operatora systemu przesyłowego obowiązków, o których mowa w art. 16 i art. 47. Do kontroli nie stosuje się przepisów art. 48 ust. 1–10 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641, 803, 1414 i 2029), zwanej dalej „ustawą – Prawo przedsiębiorców”.

14. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może w uzasadnionych przypadkach, w drodze decyzji, zobowiązać właściciela sieci do podjęcia określonych działań mających na celu spełnienie przez wyznaczonego na jego sieci operatora systemu warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1–1c, oraz warunków, o których mowa w art. 9h¹ ust. 7 pkt 2–4, oraz wyznaczyć termin na ich podjęcie. Wydając decyzję, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w szczególności bierze pod uwagę warunki uzyskania certyfikatu spełniania kryteriów niezależności przez tego operatora.

Art. 9h¹. 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może wyznaczyć operatorem systemu przesyłowego lub operatorem systemu połączonego wyłącznie przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało certyfikat spełniania kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1a, zwany dalej „certyfikatem niezależności”, albo w przypadku wskazanym w ust. 6.

2. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przyznaje certyfikat niezależności:

- 1) na wniosek właściciela sieci przesyłowej, o którym mowa w art. 9h ust. 3 pkt 1, albo przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 9h ust. 3 pkt 2, złożony w terminie 30 dni od dnia:
 - a) doręczenia decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o udzieleniu temu właścicielowi koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej z wykorzystaniem tych sieci lub instalacji, albo
 - b) w którym właściciel zawarł umowę o powierzenie wykonywania obowiązków operatora z przedsiębiorstwem energetycznym, o którym mowa w art. 9h ust. 3 pkt 2, w odniesieniu do sieci lub instalacji będących jego własnością;
- 2) z urzędu, w przypadku braku wniosku, o którym mowa w pkt 1;
- 3) na wniosek Komisji Europejskiej.

3. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przed przyznaniem certyfikatu niezależności zajmuje stanowisko w sprawie jego przyznania i przekazuje je Komisji Europejskiej wraz z wnioskiem o wydanie opinii w sprawie spełniania warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1a.

4. Jeżeli Komisja Europejska nie wyda opinii, o której mowa w ust. 3, w terminie:

- 1) dwóch miesięcy od dnia wystąpienia o jej wydanie,
- 2) czterech miesięcy od dnia wystąpienia o jej wydanie – w przypadku zwrócenia się Komisji Europejskiej do Agencji, danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego zainteresowanego podmiotu z wnioskiem o zajęcie stanowiska

– przyjmuje się, że opinia Komisji Europejskiej jest pozytywna.

5. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki po stwierdzeniu, że przedsiębiorstwo energetyczne spełnia kryteria niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1a, przyznaje temu przedsiębiorstwu, w drodze decyzji, certyfikat niezależności, w terminie dwóch miesięcy od dnia wydania opinii, o której mowa w ust. 3, albo od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 4.

6. Jeżeli Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie wyda decyzji, o której mowa w ust. 5, w terminie 2 miesięcy od dnia wydania przez Komisję Europejską pozytywnej opinii albo od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 4, przyjmuje się, że certyfikat niezależności został przyznany.

7. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przyznaje certyfikat niezależności przedsiębiorstwu energetycznemu, z którym właściciel sieci przesyłowej zawarł umowę o powierzenie wykonywania obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego, jeżeli:

- 1) przedsiębiorstwo to spełnia kryteria niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1a;
- 2) przedsiębiorstwo to wykazało zdolność do wypełniania obowiązków wynikających z art. 9c oraz rozporządzenia, o którym mowa w art. 9h ust. 7 pkt 6, w tym dysponuje odpowiednimi środkami ekonomicznymi i technicznymi;
- 3) umowa, o której mowa w art. 9h ust. 3 pkt 2, zapewnia temu przedsiębiorstwu wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 9c i w art. 16 ust. 2;
- 4) właściciel sieci przesyłowej wykazał zdolność do wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 9h ust. 11 i 12.

8. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską o przyznaniu certyfikatu niezależności, o odmowie przyznania certyfikatu niezależności, albo w przypadku wskazanym w ust. 6.

9. Decyzję, o której mowa w ust. 5, wraz z opinią Komisji Europejskiej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie ogłasza w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki.

10. Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu przyznano certyfikat niezależności albo w przypadku wskazanym w ust. 6, jest obowiązane poinformować Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o planowanych transakcjach lub działaniach, które mogą mieć wpływ na spełnianie przez to przedsiębiorstwo kryteriów niezależności, w terminie 14 dni od dnia podjęcia decyzji lub powzięcia wiadomości o tych transakcjach lub działaniach.

11. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki sprawdza spełnianie przez operatora, o którym mowa w ust. 1, kryteriów niezależności:

- 1) po przekazaniu przez tego operatora informacji, o której mowa w ust. 10;
- 2) z urzędu, w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do spełniania tych kryteriów;
- 3) na uzasadniony wniosek Komisji Europejskiej.

12. W przypadku odmowy wydania certyfikatu niezależności lub stwierdzenia, po sprawdzeniu, o którym mowa w ust. 11, że operator systemu przesyłowego albo systemu połączonego nie spełnia kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1a, lub kryteriów o których mowa w ust. 7, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa w drodze decyzji kryteria, które nie są spełnione oraz wyznacza termin na podjęcie działań mających na celu spełnienie tych kryteriów. W przypadku niepodjęcia działań w wyznaczonym terminie, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może uchylić decyzję o wyznaczeniu tego przedsiębiorstwa operatorem.

Art. 9h². 1. W przypadku:

- 1) gdy o przyznanie certyfikatu niezależności wystąpi właściciel sieci przesyłowej lub przedsiębiorstwo energetyczne, na które podmiot z państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wywiera decydujący wpływ, o którym mowa w art. 9d ust. 1c,
- 2) wystąpienia okoliczności, w wyniku których podmiot, o którym mowa w pkt 1, może wywierać decydujący wpływ, o którym mowa w art. 9d ust. 1c, na operatora systemu przesyłowego albo na sieć przesyłową

– Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie czterech miesięcy od dnia złożenia wniosku o przyznanie certyfikatu niezależności lub wystąpienia okoliczności, przekazuje Komisji Europejskiej stanowisko wraz z wnioskiem o wydanie opinii w sprawie spełniania przez właściciela sieci przesyłowej lub przedsiębiorstwo energetyczne wymagań określonych w art. 9d ust. 1 i 1a oraz wpływu przyznania im certyfikatu niezależności na bezpieczeństwo dostaw paliw gazowych lub energii elektrycznej w Unii Europejskiej.

2. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przed przyznaniem certyfikatu niezależności występuje do ministra właściwego do spraw zagranicznych o opinię dotyczącą:

- 1) praw i obowiązków Unii Europejskiej wobec państwa, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wynikających z prawa międzynarodowego, w tym również z umów zawartych pomiędzy Unią Europejską a jednym lub większą liczbą tych państw dotyczących dostaw paliw gazowych lub energii elektrycznej;
- 2) praw i obowiązków Rzeczypospolitej Polskiej wobec państwa, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wynikających z umów zawartych z tym państwem, w takim zakresie w jakim są one zgodne z prawem Unii Europejskiej;
- 3) innych okoliczności mających wpływ na bezpieczeństwo dostaw paliw gazowych lub energii elektrycznej, dotyczących państwa, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Minister właściwy do spraw zagranicznych przedstawia opinię, o której mowa w ust. 2, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia o jej przedstawienie.

4. Jeżeli Komisja Europejska nie wyda opinii, o której mowa w ust. 1, w terminie:

- 1) dwóch miesięcy od dnia wystąpienia o jej wydanie albo
- 2) czterech miesięcy od dnia wystąpienia o jej wydanie – w przypadku zwrócenia się Komisji Europejskiej do Agencji, danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego zainteresowanego podmiotu z wnioskiem o zajęcie stanowiska

– przyjmuje się, że opinia Komisji Europejskiej jest pozytywna.

5. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmawia przyznania certyfikatu niezależności w przypadku, gdy nie wykazano, że:

- 1) właściciel sieci przesyłowej lub przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, spełnia wymagania określone w art. 9d ust. 1 i 1a;
- 2) przyznanie certyfikatu niezależności nie spowoduje zagrożenia bezpieczeństwa dostaw paliw gazowych lub energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmawiając przyznania certyfikatu niezależności w przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, bierze pod uwagę opinię, o której mowa w ust. 2.

7. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, biorąc pod uwagę opinię Komisji Europejskiej, o której mowa w ust. 1, w drodze decyzji, przyznaje albo odmawia przyznania certyfikatu niezależności, w terminie dwóch miesięcy od dnia wydania opinii, o której mowa w ust. 1, albo od dnia upływu terminu, o którym mowa w ust. 4, oraz niezwłocznie powiadamia o tej decyzji Komisję Europejską.

8. Decyzję, o której mowa w ust. 7, wraz z opinią Komisji Europejskiej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie ogłasza w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki.

9. Operator systemu przesyłowego niezwłocznie informuje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 9h³.²⁰³⁾ 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może wyznaczyć operatorem systemu magazynowania wyłącznie przedsiębiorstwo energetyczne, które uzyskało certyfikat, zgodnie z procedurą określoną w art. 3a rozporządzenia 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005.

2. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przyznaje certyfikat:

- 1) na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego posiadającego koncesję na magazynowanie paliw gazowych w instalacjach magazynowych, złożony w terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o udzieleniu przedsiębiorstwu energetycznemu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej polegającej na magazynowaniu paliw gazowych w instalacjach magazynowych;
- 2) z urzędu, w przypadku braku wniosku, o którym mowa w pkt 1;
- 3) na wniosek Komisji Europejskiej.

3. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przed przyznaniem certyfikatu, występuje do ministra właściwego do spraw zagranicznych o opinię dotyczącą wszelkich zagrożeń dla bezpieczeństwa dostaw gazu na poziomie krajowym, regionalnym lub ogólnounijnym, a także wszelkich łagodzeń takich zagrożeń, wynikających między innymi z:

- 1) praw i zobowiązań Unii Europejskiej wobec państwa trzeciego, wynikających z prawa międzynarodowego, w tym również z umowy zawartej z jednym lub większą liczbą państw trzecich, której stroną jest Unia Europejska i która dotyczy kwestii bezpieczeństwa dostaw energii;
- 2) praw i zobowiązań danych państw członkowskich wobec państwa trzeciego, wynikających z umów zawartych przez dane państwa członkowskie z jednym lub większą liczbą państw trzecich, w zakresie, w jakim umowy te są zgodne z prawem unijnym;
- 3) wszelkich innych szczególnych faktów i okoliczności danej sprawy.

4. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przed przyznaniem certyfikatu zajmuje stanowisko w sprawie jego przyznania i przekazuje je Komisji Europejskiej w formie projektu decyzji w sprawie przyznania certyfikatu w celu wydania opinii, o której mowa w art. 3a ust. 6 rozporządzenia 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005.

5.²⁰⁴⁾ Minister właściwy do spraw zagranicznych przedstawia opinię, o której mowa w ust. 3, w terminie 21 dni od dnia otrzymania wystąpienia o jej przedstawienie.

6.²⁰⁵⁾ Prezes Urzędu Regulacji Energetyki po stwierdzeniu, że przedsiębiorstwo energetyczne spełnia kryteria, o których mowa w art. 3a rozporządzenia 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005, przyznaje temu przedsiębiorstwu, w drodze decyzji, certyfikat, w terminie 25 dni roboczych od dnia wydania opinii, o której mowa w ust. 4.

²⁰³⁾ Dodany przez art. 37 pkt 4 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

²⁰⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 3 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 11; weszła w życie z dniem 1 marca 2023 r.

²⁰⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 3 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 11; weszła w życie z dniem 1 marca 2023 r.

7. Jeżeli Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie wyda decyzji, o której mowa w ust. 6, w terminie 2 miesięcy od dnia wydania przez Komisję Europejską pozytywnej opinii, przyjmuje się, że certyfikat został przyznany.

8. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską o:

- 1) przyznaniu certyfikatu albo
- 2) odmowie przyznania certyfikatu, albo
- 3) przypadku wskazanym w ust. 7.

9. Decyzję, o której mowa w ust. 6, wraz z opinią Komisji Europejskiej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go Urzędu.

10. W przypadku gdy przedsiębiorstwu energetycznemu przyznano certyfikat albo w przypadku, o którym mowa w ust. 7, przedsiębiorstwo to informuje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o planowanych transakcjach lub działaniach, które mogą mieć wpływ na spełnianie przez to przedsiębiorstwo kryteriów, o których mowa w art. 3a rozporządzenia 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005, w terminie 14 dni od dnia podjęcia decyzji lub powzięcia wiadomości o tych transakcjach lub działaniach.

11. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki sprawdza spełnianie przez operatora, o którym mowa w ust. 1, kryteriów, o których mowa w art. 3a rozporządzenia 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005:

- 1) po przekazaniu przez tego operatora informacji, o której mowa w ust. 10;
- 2) z urzędu, w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do spełniania tych kryteriów;
- 3) na uzasadniony wniosek Komisji Europejskiej.

12. W przypadku odmowy wydania certyfikatu lub stwierdzenia, po sprawdzeniu, o którym mowa w ust. 11, że operator systemu magazynowania nie spełnia kryteriów, o których mowa w art. 3a rozporządzenia 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa w drodze decyzji kryteria, które nie są spełnione, oraz wyznacza termin na podjęcie działań mających na celu spełnienie tych kryteriów, zgodnie z art. 3a ust. 4 i 5 tego rozporządzenia. W przypadku niepodjęcia działań w wyznaczonym terminie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może uchylić decyzję o wyznaczeniu tego przedsiębiorstwa operatorem systemu magazynowania.

Art. 9i. 1. Sprzedawców z urzędu wyłania Prezes Urzędu Regulacji Energetyki w drodze przetargu. W przetargu mogą uczestniczyć przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje na obrót paliwami gazowymi lub energią elektryczną.

2. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza, organizuje i przeprowadza przetarg.

3. W ogłoszeniu o przetargu określa się:

- 1) zakres usług kompleksowych będących przedmiotem przetargu;
- 2) nazwę i siedzibę operatora systemu przesyłowego lub operatora systemu dystrybucyjnego oraz obszar, dla którego będzie wyłoniony sprzedawca z urzędu;
- 3) miejsce i termin udostępnienia dokumentacji przetargowej.

4. Ogłoszenie o przetargu Prezes Urzędu Regulacji Energetyki publikuje w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki.

5. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa w dokumentacji przetargowej warunki, jakie powinno spełniać przedsiębiorstwo energetyczne uczestniczące w przetargu, oraz wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta, a także kryteria oceny ofert; w dokumentacji przetargowej mogą być określone warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług kompleksowych przez sprzedawcę z urzędu.

6. Określając w dokumentacji przetargowej kryteria oceny ofert oraz dokonując wyboru oferty na sprzedawcę z urzędu, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki kieruje się:

- 1) doświadczeniem oferenta i efektywnością ekonomiczną wykonywanej przez niego działalności gospodarczej;
- 2) warunkami technicznymi oraz wysokością środków finansowych, jakie posiada oferent, niezbędnymi do realizacji zadań sprzedawcy z urzędu.

7. Dokumentacja przetargowa jest udostępniana za opłatą, która nie może przekroczyć kosztów wykonania dokumentacji; opłata jest pobierana przez Urząd Regulacji Energetyki.

8. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w drodze decyzji, unieważnia przetarg, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa.

9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uznaje, w drodze decyzji, przetarg za nierozstrzygnięty, jeżeli:

- 1) żaden z uczestników nie spełnił warunków uczestnictwa w przetargu;
- 2) w terminie wskazanym w dokumentacji przetargowej do przetargu nie przystąpiło żadne przedsiębiorstwo energetyczne.

10. W przypadku niewyłonienia w drodze przetargu sprzedawcy z urzędu, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na okres 12 miesięcy, wyznacza z urzędu, w drodze decyzji, tego sprzedawcę, biorąc pod uwagę możliwość wypełnienia przez niego obowiązków określonych w ustawie, oraz określa obszar wykonywania przez niego działalności gospodarczej.

11. Po wyłonieniu, w drodze przetargu, lub wyznaczeniu sprzedawcy z urzędu, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje zmian w koncesji udzielonej przedsiębiorstwu energetycznemu wyłonionemu lub wyznaczonemu na tego sprzedawcę, określając w niej:

- 1) warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług kompleksowych;
- 2) przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej, będące operatorem systemu, do którego są przyłączeni odbiorcy paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym niekorzystającym z prawa wyboru sprzedawcy.

12. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, tryb ogłaszania przetargu zapewniający właściwe poinformowanie o przetargu podmiotów nim zainteresowanych oraz szczegółowe wymagania co do zawartości dokumentacji przetargowej, a także warunki i tryb organizowania i przeprowadzania przetargu, kierując się potrzebą zapewnienia przejrzystych warunków i kryteriów przetargu oraz równoprawnego traktowania jego uczestników.

Art. 9j. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w źródłach przyłączonych do sieci, uwzględniając możliwości techniczne, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a w szczególności zapewnienia jakości dostarczanej energii, ciągłości i niezawodności jej dostarczania lub uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa osób lub strat materialnych, jest obowiązane do:

- 1) wytwarzania energii elektrycznej lub pozostawania w gotowości do jej wytwarzania;
- 2)²⁰⁶⁾ utrzymywania rezerw mocy wytwórczych lub zapewnienia innych usług systemowych, w wysokości i w sposób określony w umowie zawartej z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego, a w przypadkach wynikających z art. 9c ust. 3 – z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
- 3) utrzymywania zdolności źródeł do wytwarzania energii elektrycznej w ilości i jakości wynikającej z zawartych umów sprzedaży oraz umów o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej;
- 4) współpracy z operatorem systemu elektroenergetycznego, do którego sieci źródło jest przyłączone, w szczególności do przekazywania temu operatorowi niezbędnych informacji o stanie urządzeń wytwórczych i wykonywania jego poleceń, na zasadach i warunkach określonych w ustawie, przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3, instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1, i umowie zawartej z operatorem systemu elektroenergetycznego.

2. W celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego wydaje, stosownie do planów działania, procedur i planów wprowadzania ograniczeń, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i art. 11 ust. 6, instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1, oraz postanowień umów o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej zawartych z użytkownikami systemu, w tym z odbiorcami, polecenia dyspozytorskie wytwórcy, operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz odbiorcom.

3. Podczas wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej polecenia operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego są nadrzędne wobec poleceń operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane do uzgadniania z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego planowanych postojów związanych z remontem jednostek wytwórczych, o których mowa w art. 9c ust. 2 pkt 6.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane niezwłocznie zgłosić operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego dane o ograniczeniach możliwości wytwarzania energii elektrycznej lub ubytkach mocy jednostek wytwórczych, o których mowa w art. 9c ust. 2 pkt 6, w stosunku do możliwości wytwarzania lub mocy osiągalnej wynikających z aktualnego stanu technicznego tych jednostek, wraz z podaniem przyczyn tych ograniczeń lub ubytków.

²⁰⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 26 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w jednostce wytwórczej przyłączonej do sieci przesyłowej lub koordynowanej sieci 110 kV jest obowiązane udostępniać informacje niezbędne operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatorowi systemu połączonego elektroenergetycznego do zapewnienia bezpieczeństwa pracy krajowego systemu elektroenergetycznego oraz wypełnienia obowiązków, o których mowa w art. 9c ust. 2 pkt 12.

7.²⁰⁷⁾ Użytkownik systemu będący stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, o której mowa w art. 5 ust. 2a¹, w odniesieniu do każdej instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonej do sieci zgodnie z art. 7 ust. 1f wykonuje:

- 1) obowiązki związane z udziałem w bilansowaniu systemu i zarządzaniu ograniczeniami systemowymi określone w ustawie, w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 lub w warunkach dotyczących bilansowania, o których mowa w art. 18 rozporządzenia 2017/2195;
- 2) pozostałe obowiązki wynikające z ustawy i przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 oraz aktów prawnych i dokumentów określonych w art. 9g ust. 12.

8.²⁰⁷⁾ Obowiązki wynikające z ust. 7 nie naruszają prawa każdej ze stron porozumienia, o którym mowa w art. 7 ust. 3de pkt 1, do zawierania umowy sprzedaży energii elektrycznej, a także zawierania transakcji, o których mowa w art. 50b ust. 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do każdej instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonej do sieci zgodnie z art. 7 ust. 1f. Zawarcie umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji, o której mowa w art. 5 ust. 2a¹, uznaje się, zgodnie z art. 5 ust. 1, za podstawę do dostarczania energii elektrycznej z tych instalacji odnawialnego źródła energii.

Art. 9k. Operator systemu przesyłowego działa w formie spółki akcyjnej, której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa.

Art. 9l. (uchylony)

Art. 9m. (uchylony)

Art. 9n. (uchylony)

Art. 9o. (uchylony)

Art. 9p. (uchylony)

Art. 9r. (uchylony)

Art. 9s. (uchylony)

Art. 9s¹. (uchylony)

Art. 9t. (uchylony)

Art. 9u. (uchylony)

Art. 9v. (uchylony)

Art. 9w. (uchylony)

Art. 9x. (uchylony)

Art. 9y. (uchylony)

Art. 9z. (uchylony)

Art. 9za. (uchylony)

Art. 9zb. (uchylony)

Art. 10. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła jest obowiązane utrzymywać zapasy paliw w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców, z zastrzeżeniem ust. 1a–1d.

²⁰⁷⁾ Dodany przez art. 4 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

1a. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, może obniżyć ilość zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła, w przypadku:

- 1) wytworzenia, na polecenie właściwego operatora systemu elektroenergetycznego, energii elektrycznej w ilości wyższej od średniej ilości energii elektrycznej wytworzonej w analogicznym okresie w ostatnich trzech latach, lub
- 2) nieprzewidzianego istotnego zwiększenia produkcji energii elektrycznej lub ciepła, lub
- 3) wystąpienia, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego, nieprzewidzianych, istotnych ograniczeń w dostawach paliw zużywanych do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła.

1b. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane do uzupełnienia zapasów paliw do wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od ostatniego dnia miesiąca, w którym rozpoczęto ich obniżanie.

1c. W przypadku gdy uzupełnienie zapasów paliw, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego, nie jest możliwe w terminie, o którym mowa w ust. 1b, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, może, w drodze decyzji, wskazać dłuższy termin ich uzupełnienia do wielkości określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, biorąc pod uwagę zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców.²⁰⁸⁾ Termin ten nie może być jednak dłuższy niż cztery miesiące od ostatniego dnia miesiąca, w którym rozpoczęto obniżanie zapasów paliw.

1d. Wniosek, o którym mowa w ust. 1c, przedsiębiorstwo energetyczne składa nie później niż na 30 dni przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1b. Wniosek zawiera szczegółowe uzasadnienie i harmonogram uzupełnienia zapasów.

1e. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane informować:

- 1) operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączonego elektroenergetycznego o zużyciu i stanie zapasów paliw zużywanych do wytwarzania energii elektrycznej w źródłach przyłączonych do sieci przesyłowej lub koordynowanej sieci 110 kV; informacja ta jest przekazywana wraz z informacją o stanie urządzeń wytwórczych;
- 2) Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o obniżeniu ilości zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 oraz o sposobie i terminie ich uzupełnienia wraz z uzasadnieniem.

1f.²⁰⁹⁾ Informację, o której mowa w ust. 1e pkt 2, przedsiębiorstwo energetyczne przekazuje najpóźniej w trzecim dniu od dnia, w którym rozpoczęto obniżanie ilości zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane umożliwiać przeprowadzenie kontroli w zakresie:

- 1) zgodności wielkości zapasów paliw z wielkościami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 6;
- 2) uzupełnienia zapasów paliw w terminie, o którym mowa w ust. 1b lub 1c;
- 3) obniżenia zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, w przypadkach, o których mowa w ust. 1a.

3. Kontrolę, o której mowa w ust. 2, przeprowadza się na podstawie pisemnego upoważnienia wydanego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, które powinno zawierać:

- 1) oznaczenie osoby dokonującej kontroli;
- 2) nazwę kontrolowanego przedsiębiorstwa energetycznego;
- 3) określenie zakresu kontroli.

4. Osoby upoważnione przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do dokonywania kontroli są uprawnione do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości i do miejsc, gdzie są gromadzone i utrzymywane zapasy;
- 2) analizy dokumentów dotyczących ewidencjonowania zapasów.

5. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół i przedstawia organom kontrolowanego przedsiębiorstwa.

²⁰⁸⁾ Zdanie pierwsze ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 27 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁰⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 27 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

6. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, wielkości zapasów paliw, o których mowa w ust. 1, sposób ich gromadzenia oraz szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli stanu zapasów, uwzględniając rodzaj działalności gospodarczej, możliwości techniczne i organizacyjne w zakresie gromadzenia zapasów.

Art. 10a. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, przesyłaniem i dystrybucją ciepła oraz inni przedsiębiorcy, planujący budowę, przebudowę lub znaczną modernizację po dniu 5 czerwca 2014 r. jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej powyżej 20 MW, sieci ciepłowniczej lub sieci chłodniczej, sporządzają analizę kosztów i korzyści budowy, przebudowy lub znacznej modernizacji tej jednostki lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej, mającą na celu określenie najbardziej efektywnych pod względem zasobów oraz opłacalnych rozwiązań umożliwiających spełnienie wymogów w zakresie ogrzewania i chłodzenia, zwaną dalej „analizą kosztów i korzyści”.

2. Przez znaczną modernizację, o której mowa w ust. 1, rozumie się modernizację jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej powyżej 20 MW lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej, której koszt przekracza 50% kosztu inwestycyjnego nowej porównywalnej jednostki wytwórczej lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej.

3. Analizę kosztów i korzyści sporządza się z uwzględnieniem:

- 1) zainstalowanej mocy elektrycznej lub zainstalowanej mocy cieplnej;
- 2) rodzaju paliwa zużywanego do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła;
- 3) planowanej liczby godzin pracy jednostki wytwórczej lub sieci ciepłowniczej, lub sieci chłodniczej w ciągu roku;
- 4) lokalizacji jednostki wytwórczej lub sieci ciepłowniczej, lub chłodniczej;
- 5) zapotrzebowania na energię elektryczną lub ciepło, lub chłód.

4. Analiza kosztów i korzyści opiera się na opisie planowanej budowy, przebudowy lub znacznej modernizacji jednostki wytwórczej, sieci ciepłowniczej lub sieci chłodniczej oraz zawiera analizę ekonomiczną obejmującą analizę finansową, która odzwierciedla rzeczywiste przepływy pieniężne z nakładów inwestycyjnych poniesionych na budowę, przebudowę lub znaczną modernizację jednostki wytwórczej, sieci ciepłowniczej lub sieci chłodniczej oraz planowane koszty i przychody z ich eksploatacji.

5. Analizę kosztów i korzyści sporządza się na okres cyklu życia planowanej jednostki wytwórczej, sieci ciepłowniczej lub sieci chłodniczej.

6. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, metody analizy ekonomicznej kosztów i korzyści oraz dane lub źródła danych do celów tej analizy, uwzględniając okres cyklu życia, o którym mowa w ust. 5, okres zwrotu nakładów, wymagane stopy zwrotu z inwestycji, przewidywane ceny paliw i energii elektrycznej, podatki i opłaty ponoszone przez przedsiębiorstwa energetyczne oraz innych przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1, i poziomy wsparcia przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1, ze środków publicznych, w celu zapewnienia porównywalności tych przedsięwzięć.

Art. 10b. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne oraz inni przedsiębiorcy, o których mowa w art. 10a ust. 1, planujący:

- 1) budowę jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej przekraczającej 20 MW – sporządzają analizę kosztów i korzyści wybudowania nowej jednostki kogeneracji w miejsce pracującej jednostki wytwórczej;
- 2) przebudowę lub znaczną modernizację jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej przekraczającej 20 MW – sporządzają analizę kosztów i korzyści przebudowy lub znacznej modernizacji tej jednostki wytwórczej na jednostkę kogeneracji;
- 3) budowę lub przebudowę, lub znaczną modernizację elektrowni lub elektrociepłowni przemysłowej, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz. Urz. UE L 304 z 14.11.2008, str. 1, z późn. zm.), o mocy nominalnej cieplnej przekraczającej 20 MW lub wytwarzającej ciepło odpadowe z instalacji przemysłowej – sporządzają analizę kosztów i korzyści wykorzystania tego ciepła, w tym w wysokosprawnej kogeneracji, oraz przyłączenia wybudowanej lub przebudowanej, lub poddanej znacznej modernizacji elektrowni lub elektrociepłowni przemysłowej do sieci ciepłowniczej lub chłodniczej;
- 4) budowę sieci ciepłowniczej lub sieci chłodniczej lub przyłączenie do tej sieci jednostki wytwórczej o mocy nominalnej cieplnej przekraczającej 20 MW, lub przebudowę, lub znaczną modernizację tej jednostki wytwórczej – sporządzają analizę kosztów i korzyści wykorzystania ciepła odpadowego.

2.²¹⁰⁾ Budowa urządzeń, instalacji lub sieci służących wychwytywaniu dwutlenku węgla w celu jego podziemnego składowania zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze nie stanowi przebudowy jednostki wytwórczej, elektrowni lub elektrociepłowni przemysłowej ani budowy sieci, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4.

²¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

3. Przepisów ust. 1 nie stosuje się do:

- 1) jednostek wytwórczych w okresach szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz rezerw zdolności wytwórczych pracujących w okresie nie dłuższym niż 1500 godzin w roku, jako średnia z pięciu kolejnych lat;
- 2) obiektu energetyki jądrowej, o którym mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących;
- 3) urządzeń, instalacji i sieci niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

4. Jeżeli jest planowana budowa lub przebudowa, lub znaczna modernizacja jednostki wytwórczej energii elektrycznej lub elektrowni przemysłowej, analiza kosztów i korzyści zawiera porównanie tej jednostki lub elektrowni z jednostką wytwórczą lub elektrociepłownią przemysłową wytwarzającą taką samą ilość energii elektrycznej w procesie wytwarzania ciepła odpadowego w instalacji przemysłowej lub w wysokosprawnej kogeneracji albo zaopatrującą użytkowników systemu w wytworzone ciepło lub chłód za pomocą sieci ciepłowniczych lub chłodniczych.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, przedsiębiorstwa energetyczne oraz przedsiębiorcy, o których mowa w art. 10a ust. 1, sporządzają analizę kosztów i korzyści we współpracy z przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się przesyłaniem i dystrybucją ciepła lub chłodu.

6. Przez moc nominalną cieplną, o której mowa w ust. 1 oraz w art. 10a ust. 1, rozumie się ilość energii wprowadzonej w paliwie do źródła spalania paliw w jednostce czasu przy jego nominalnym obciążeniu.

Art. 10c. 1. Minister właściwy do spraw energii sporządza ocenę potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych i o jej sporządzeniu powiadamia Komisję Europejską.

2. W celu sporządzenia oceny, o której mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw energii przeprowadza analizę wprowadzenia określonych wariantów wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych i chłodniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym możliwości techniczne oraz opłacalność ekonomiczną wprowadzenia tych wariantów.

3. Minister właściwy do spraw energii co pięć lat lub na żądanie Komisji Europejskiej aktualizuje ocenę, o której mowa w ust. 1, i o tej aktualizacji powiadamia Komisję Europejską.

Art. 10d.²¹¹⁾ 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego sporządza ocenę potencjału systemów ciepłowniczych lub chłodniczych znajdujących się w obszarze jego działania, w zakresie:

- 1) świadczenia usług systemowych,
- 2) udostępniania instalacji zarządzania popytem,
- 3) magazynowania nadwyżek energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii

– na rzecz tego operatora.

2. W ramach oceny, o której mowa w ust. 1, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego ocenia, czy wykorzystanie zidentyfikowanego potencjału systemu ciepłowniczego lub chłodniczego byłoby bardziej efektywne pod względem zasobów i kosztów niż wykorzystanie innych dostępnych rozwiązań alternatywnych.

3. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją ciepła lub chłodu, których systemów ciepłowniczych lub chłodniczych dotyczy ocena potencjału systemów ciepłowniczych lub chłodniczych, i przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem ciepła lub chłodu, których urządzenia lub instalacje służące do wytwarzania ciepła lub chłodu wchodzi w skład systemów ciepłowniczych lub chłodniczych objętych tą oceną, przekazują operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego informacje niezbędne do sporządzenia tej oceny. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wykorzystuje informacje z zachowaniem tajemnicy przedsiębiorstwa.

4. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego sporządza ocenę, o której mowa w ust. 1, co 4 lata, w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po tym okresie.

5. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje sporządzoną ocenę, o której mowa w ust. 1, operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego, Prezesowi URE oraz przedsiębiorstwom energetycznym, o których mowa w ust. 3.

²¹¹⁾ Dodany przez art. 4 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 11. 1. W przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

– na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

2. Ograniczenia w sprzedaży paliw stałych polegają na sprzedaży tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości paliw.

3. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

3^{1.212)} Operatorzy systemów elektroenergetycznych oraz podmioty prowadzące działalność w zakresie zaopatrzenia w ciepło opracowują odpowiednio plany wprowadzania ograniczeń:

- 1) w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres 12 miesięcy;
- 2) w dostarczaniu ciepła i aktualizują je co najmniej raz na 3 lata.

3^{2.212)} Plany wprowadzania ograniczeń opracowane dla odbiorców stanowią integralną część umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej albo umowy kompleksowej dostawy energii elektrycznej albo ciepła.

3^{3.212)} Odbiorcy energii elektrycznej i odbiorcy końcowi pobierający ciepło są obowiązani do stosowania się do wprowadzonych ograniczeń, zgodnie z planami wprowadzania ograniczeń.

3^{4.212)} Do wymiany informacji w zakresie niezbędnym dla sporządzenia i realizacji poszczególnych rodzajów planów wprowadzania ograniczeń są obowiązani:

- 1) operator systemu elektroenergetycznego z odbiorcami energii elektrycznej;
- 2) przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją ciepła albo podmioty prowadzące działalność w zakresie zaopatrzenia w ciepło z odbiorcami ciepła.

3^{5.212)} Plany wprowadzenia ograniczeń:

- 1) w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, opracowywane przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz operatora systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego – podlegają uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki;
- 2) w dostarczaniu ciepła, opracowywane przez podmioty prowadzące działalność w zakresie zaopatrzenia w ciepło – podlegają uzgodnieniu z wojewodą właściwym dla lokalizacji sieci.

3a.²¹³⁾ Odbiorcom, którzy zastosowali się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, przysługuje wynagrodzenie w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, które jest należne za każdą kilowatogodzinę niepobranej energii elektrycznej w danej godzinie, ustalanej na podstawie obowiązującego odbiorcę planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz nie wyższe niż pięciokrotność średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym ogłaszanej na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b.

3b.²¹³⁾ Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3a, wypłaca:

- 1) operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego – w przypadku odbiorcy przyłączonego do sieci przesyłowej elektroenergetycznej;
- 2) operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do którego sieci przyłączony jest odbiorca, w imieniu operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego – w przypadku odbiorcy przyłączonego do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej.

²¹²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 28 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²¹³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 19 czerwca 2025 r.

4. Ograniczenia wprowadzone na zasadach określonych w ust. 2 i 3 podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania.

5. Organami uprawnionymi do kontroli stosowania ograniczeń są:

- 1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej;
- 2) wojewodowie – w odniesieniu do paliw stałych oraz ciepła;
- 3) organy właściwe w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią, o których mowa w art. 21a – w odniesieniu do jednostek wymienionych w tym przepisie.

6.²¹⁴⁾ Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców.

6.²¹⁵⁾ Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, oraz wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3a, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców, oraz mając na względzie pokrycie uzasadnionych kosztów ponoszonych przez odbiorców, którzy dostosowują się do ograniczeń, zachętę dla odbiorców do uczestniczenia w mechanizmach rynkowych oraz średnią cenę sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym ogłaszaną na podstawie art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b.

6a. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, określa w szczególności:

- 1) sposób wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła, umożliwiającą odbiorcom tej energii i ciepła dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;
- 2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;
- 3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;
- 4) zakres planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;
- 4a)²¹⁶⁾ sposób i termin opracowywania planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;
- 4b)²¹⁶⁾ termin uzgodnienia planów wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła zgodnie z ust. 35 oraz okres, na jaki uzgadnia się plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej;
- 4c)²¹⁶⁾ zakres informacji przekazywanych zgodnie z ust. 34 między operatorem systemu elektroenergetycznego a odbiorcami energii elektrycznej oraz przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się przesyłaniem i dystrybucją ciepła z odbiorcami ciepła;
- 5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;
- 6)²¹⁷⁾ **przypadki, w których za wprowadzenie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej przysługuje odbiorcy wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3a;**
- 7)²¹⁷⁾ **sposób ustalania danych niezbędnych do określenia wielkości dokonanego przez odbiorcę zmniejszenia zużycia ilości energii elektrycznej wynikającego z wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, za które przysługuje wynagrodzenie;**
- 8)²¹⁷⁾ **sposób ustalania wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3a, w przypadkach określonych na podstawie pkt 6;**
- 9)²¹⁷⁾ **sposób i tryb dokonywania rozliczeń pomiędzy operatorami systemu elektroenergetycznego oraz tymi operatorami i odbiorcami energii elektrycznej z tytułu wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3a;**

²¹⁴⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 215.

²¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 19 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 19 czerwca 2025 r.

²¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 28 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 19 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 19 czerwca 2025 r.

10)²¹⁷⁾ sposób i tryb wymiany informacji oraz zakres i rodzaj przekazywanych danych pomiędzy operatorami systemu elektroenergetycznego oraz tymi operatorami i odbiorcami energii elektrycznej niezbędnych do wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 3a;

11)²¹⁷⁾ zakres i rodzaj danych, publikowanych przez operatorów systemów elektroenergetycznych, o odbiorcach energii elektrycznej podlegających ograniczeniom lub uwzględnianych w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

6b. (uchylony)

7. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

8. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 7.

9. Minister właściwy do spraw energii informuje niezwłocznie Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o:

- 1) wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w ust. 7, w zakresie dostarczania i poboru energii elektrycznej;
- 2) podjętych działaniach i środkach dla usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 11c ust. 2 i 3.

Art. 11a. (uchylony)

Art. 11b. (uchylony)

Art. 11c. 1. Zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może powstać w szczególności w następstwie:

- 1) działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego;
- 2) katastrofy naturalnej albo bezpośredniego zagrożenia wystąpienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897);
- 3) wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub braku dostaw paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym;
- 4) strajku lub niepokoju społecznych;
- 5) obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 9g ust. 4 pkt 9, lub braku możliwości ich wykorzystania.

2. W przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego:²¹⁸⁾

- 1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;
- 2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

3.²¹⁹⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7.

4.²¹⁹⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego, w terminie 60 dni od dnia zniesienia ograniczeń, przedkłada ministrowi właściwemu do spraw energii i Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki raport zawierający ustalenia dotyczące przyczyn powstałego zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, zasadności podjętych działań i zastosowanych środków w celu jego usunięcia, staranności i dbałości operatorów systemu elektroenergetycznego oraz użytkowników systemu, w tym odbiorców energii elektrycznej, o zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.

²¹⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 29 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²¹⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 29 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

5. Raport, o którym mowa w ust. 4, zawiera także wnioski i propozycje działań oraz określa środki mające zapobiec w przyszłości wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.

6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 4, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw energii opinię do tego raportu, zawierającą w szczególności ocenę wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 11e ust. 1.

Art. 11d. 1. W sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w następstwie zdarzeń, o których mowa w art. 11c ust. 1, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego podejmuje w szczególności następujące działania:²¹⁸⁾

- 1)²²⁰⁾ wydaje wytwórcy lub posiadaczowi magazynu energii elektrycznej polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej przyłączonych do sieci przesyłowej lub jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej przyłączonych do skoordynowanej sieci 110 kV;
- 2) dokonuje zakupów interwencyjnych mocy lub energii elektrycznej;
- 3)²²¹⁾ wydaje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania, które nie są jednostką wytwórczą lub magazynem energii elektrycznej, o których mowa w pkt 1;
- 4) wydaje właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania lub przerwania zasilania niezbędnej liczby odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na tym obszarze;
- 5) po wyczerpaniu wszystkich możliwych działań zmierzających do pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną wydaje odbiorcom końcowym, przyłączonym bezpośrednio do sieci przesyłowej, polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej lub odłączenia od sieci urządzeń i instalacji należących do tych odbiorców, zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń;
- 6) dokonuje zmniejszenia wielkości zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej;
- 7)²²²⁾ ogłasza okres przywołania na rynku mocy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 26 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy.

2. W okresie wykonywania działań, o których mowa w ust. 1, użytkownicy systemu, w tym odbiorcy energii elektrycznej, są obowiązani stosować się do poleceń operatora systemu elektroenergetycznego, o ile wykonanie tych poleceń nie stwarza bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób.

3. W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

4. Operatorzy systemu elektroenergetycznego pokrywają koszty poniesione przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w związku z działaniami, o których mowa w ust. 1.

4a. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego pokrywa koszty opłaty podwyższonej, o której mowa w art. 280 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, 1688, 1890, 1963 i 2029), poniesione przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła w związku z działaniami, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3.

5. Koszty poniesione przez operatorów systemu elektroenergetycznego w związku z działaniami, o których mowa w ust. 1, stanowią koszty uzasadnione działalności, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2.

Art. 11e. 1.²¹⁹⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego, który w następstwie okoliczności za które ponosi odpowiedzialność wprowadził ograniczenia lub dopuścił się niedbalstwa przy dokonywaniu oceny zasadności wprowadzenia tych ograniczeń, odpowiada na zasadach określonych w ust. 2–4 za szkody powstałe u użytkowników krajowego systemu elektroenergetycznego, w tym odbiorców energii elektrycznej przyłączonych do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej objętym ograniczeniami, w wyniku zastosowania środków i działań, o których mowa w art. 11c i art. 11d, w szczególności z powodu przerw lub ograniczeń w dostarczaniu energii elektrycznej.

²²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 30 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²²²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 32 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku (Dz. U. poz. 2243 oraz z 2023 r. poz. 295 i 2760), która weszła w życie z dniem 4 listopada 2022 r.

2.²¹⁹⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego odpowiada za szkody powstałe w wyniku wprowadzonych ograniczeń wyłącznie w granicach szkody rzeczywistej poniesionej przez użytkowników systemu elektroenergetycznego, w tym odbiorców energii elektrycznej, w związku z uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą przez nich rzeczy ruchomej, lub uszkodzeniem albo zniszczeniem nieruchomości, z zastrzeżeniem ust. 3–9 oraz art. 11 ust. 8.

3.²¹⁹⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego ponosi odpowiedzialność z tytułu szkód, o których mowa w ust. 1, w stosunku do odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym do wysokości 5000 zł (pięć tysięcy zł).

4. Całkowita odpowiedzialność operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego, z tytułu szkód, o których mowa w ust. 1, gdy przerwy lub ograniczenia dotyczyły następującej liczby użytkowników systemu, w tym odbiorców energii elektrycznej w systemie elektroenergetycznym:²¹⁸⁾

- 1) do 25 000 odbiorców – nie może być wyższa niż 25 000 000 zł (dwadzieścia pięć milionów zł);
- 2) od 25 001 do 100 000 odbiorców – nie może być wyższa niż 75 000 000 zł (siedemdziesiąt pięć milionów zł);
- 3) od 100 001 do 200 000 odbiorców – nie może być wyższa niż 150 000 000 zł (sto pięćdziesiąt milionów zł);
- 4) od 200 001 do 1 000 000 odbiorców – nie może być wyższa niż 200 000 000 zł (dwieście milionów zł);
- 5) ponad 1 000 000 odbiorców – nie może być wyższa niż 250 000 000 zł (dwieście pięćdziesiąt milionów zł).

5. Operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w odniesieniu do systemu dystrybucyjnego, w zakresie objętym ograniczeniami, sporządzają i przekazują niezwłocznie operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatorowi systemu połączonego elektroenergetycznego informacje o liczbie użytkowników systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w tym odbiorców energii elektrycznej przyłączonych do sieci dystrybucyjnej objętych ograniczeniami, wraz z wykazem udokumentowanych szkód poniesionych przez tych użytkowników, w tym odbiorców, powstałych w wyniku zastosowania środków, o których mowa w art. 11c i art. 11d, z uwzględnieniem ust. 3 i 7–9.

6. W przypadku gdy łączna wartość szkód przekracza odpowiednią kwotę całkowitej odpowiedzialności, o której mowa w ust. 4, kwotę odszkodowania należnego użytkownikowi systemu elektroenergetycznego, w tym odbiorcy energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1, obniża się proporcjonalnie w takim samym stosunku, w jakim całkowita kwota odszkodowania, która znajduje zastosowanie zgodnie z ust. 4, pozostaje do łącznej wartości szkód powstałych u tych użytkowników, w tym odbiorców.

7.²¹⁹⁾ Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego nie ponosi odpowiedzialności z tytułu szkód, o których mowa w ust. 1, powstałych u użytkownika systemu elektroenergetycznego, w tym odbiorcy energii elektrycznej, jeżeli kwota odszkodowania byłaby niższa niż 100 zł.

8. W zakresie wynikającym z podjętych działań i zastosowanych środków, o których mowa w art. 11c i art. 11d, w szczególności z przerw i ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, bonifikaty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców lub parametrów jakościowych energii elektrycznej, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 – nie przysługują.

9. Użytkownik systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w tym odbiorca energii elektrycznej, zgłasza żądanie naprawienia szkody operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do sieci którego dany użytkownik, w tym odbiorca, jest przyłączony.

10. Żądanie naprawienia szkód, o których mowa w ust. 1, należy zgłosić właściwemu operatorowi systemu elektroenergetycznego przed upływem 180 dni od dnia zniesienia ograniczeń. Po upływie tego terminu roszczenie o naprawienie tych szkód wygasa.

11.²¹⁹⁾ Wyплаcone przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w zakresie systemu przesyłowego kwoty odszkodowania za szkody poniesione przez użytkowników tego systemu, w tym odbiorców energii elektrycznej, w wyniku podjętych działań i zastosowanych środków, o których mowa w art. 11c i art. 11d, pomniejszone o kwoty, które operator ten uzyskał od użytkowników, w tym odbiorców, którzy przyczynili się do powstania stanu zagrożenia, nie stanowią dla tego operatora kosztu uzasadnionego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2.

Art. 11f. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, o których mowa w art. 11, lub działania i środki, o których mowa w art. 11c i art. 11d niniejszej ustawy oraz w art. 16 ust. 2 rozporządzenia 2019/943, powinny:²²³⁾

- 1) powodować jak najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu rynku energii elektrycznej;
- 2) być stosowane:
 - a) w zakresie niezbędnym do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego,
 - b) na podstawie kryteriów przyjętych dla bieżącego bilansowania systemu elektroenergetycznego i zarządzania ograniczeniami systemowymi;
- 3) być podejmowane w uzgodnieniu z właściwymi operatorami systemów przesyłowych elektroenergetycznych, stosownie do postanowień umów, w szczególności dotyczących wymiany informacji.

Rozdział 2a

(uchylony)

Rozdział 2b

Przesyłanie dwutlenku węgla

Art. 11m. 1. Przesyłanie dwutlenku węgla odbywa się po uprzednim przyłączeniu do sieci transportowej dwutlenku węgla, na podstawie umowy o świadczenie usług przesyłania dwutlenku węgla.

2. Umowa o świadczenie usług przesyłania dwutlenku węgla powinna zawierać co najmniej postanowienia określające: ilość przesyłanego dwutlenku węgla w podziale na okresy umowne, miejsce dostarczenia dwutlenku węgla do sieci transportowej dwutlenku węgla i jego odbioru z sieci, warunki zapewnienia niezawodności przesyłania dwutlenku węgla, stawki opłat stosowane w rozliczeniach oraz warunki wprowadzania zmian tych stawek, sposób prowadzenia rozliczeń, parametry techniczne i jakościowe przesyłanego dwutlenku węgla, w szczególności w zakresie zgodności przesyłanego dwutlenku węgla z kryteriami akceptacji składu jego strumienia określonymi w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze oraz wysokość bonifikaty za niedotrzymanie tych parametrów, odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy oraz okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

3.²²⁴⁾ Przesyłanie dwutlenku węgla może odbywać się z wykorzystaniem bezpośredniego gazociągu transportu dwutlenku węgla, po uzyskaniu zgody Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. W takim przypadku przepisów ust. 2, art. 11n, art. 11o i art. 11p nie stosuje się.

Art. 11n. 1. Operatora sieci transportowej dwutlenku węgla wyznacza, w drodze decyzji, na czas określony, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.

2. Operatorem sieci transportowej dwutlenku węgla może być wyłącznie podmiot posiadający koncesję na przesyłanie dwutlenku węgla.

3. Operator sieci transportowej dwutlenku węgla jest obowiązany do zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania dwutlenku węgla z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i przesyłania dwutlenku węgla, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci.

4. W przypadku gdy warunki, o których mowa w ust. 3, nie są spełnione, operator sieci transportowej dwutlenku węgla może odmówić zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania dwutlenku węgla.

5. Odmowa, o której mowa w ust. 4, jest sporządzana przez operatora sieci transportowej dwutlenku węgla, w formie pisemnej, wraz z uzasadnieniem jej przyczyn, oraz przesyłana do żądającego zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania dwutlenku węgla.

6. O odmowie, o której mowa w ust. 4, jest powiadamiany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.

7. W sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania dwutlenku węgla rozstrzyga Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek strony.

8. W sprawach, o których mowa w ust. 7, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może wydać na wniosek jednej ze stron postanowienie, w którym określa warunki przesyłania dwutlenku węgla do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

²²³⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²²⁴⁾ Dodany przez art. 4 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 11o. 1. Operator sieci transportowej dwutlenku węgla jest obowiązany zapewnić:

- 1) realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci transportowej dwutlenku węgla, w tym połączeń transgranicznych, na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11r;
- 2) bezpieczeństwo funkcjonowania sieci transportowej dwutlenku węgla;
- 3) zdolności przepustowe sieci transportowej dwutlenku węgla;
- 4) dostęp do sieci transportowej dwutlenku węgla przez realizację umów o świadczenie usług przesyłania dwutlenku węgla.

2. Operator sieci transportowej dwutlenku węgla zapewnia dostęp do sieci transportowej dwutlenku węgla ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) zasad bezpieczeństwa powszechnego;
- 2) potrzeby poszanowania uzasadnionych potrzeb przedsiębiorcy wykonującego działalność w zakresie podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz interesów wszystkich podmiotów, których dotyczy lub może dotyczyć proces podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 3) aktualnych możliwości transportowych sieci transportowej dwutlenku węgla oraz składowania dwutlenku węgla w podziemnych składowiskach dwutlenku węgla;
- 4) zgodności przesyłanego dwutlenku węgla z kryteriami akceptacji składu strumienia dwutlenku węgla określonymi w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze;
- 5) zgodności parametrów technicznych sieci transportowej dwutlenku węgla z parametrami technicznymi urządzeń podziemnego składowiska dwutlenku węgla oraz urządzeń podmiotu przekazującego dwutlenek węgla do przesyłania;
- 6) krajowych zobowiązań dotyczących redukcji emisji dwutlenku węgla;
- 7) współpracy transgranicznej.

Art. 11p. 1. Przyłączane do sieci transportowej dwutlenku węgla urządzenia i instalacje podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do sieci muszą spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne zapewniające:

- 1) bezpieczeństwo funkcjonowania sieci transportowej dwutlenku węgla przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą przyłączonych urządzeń i instalacji;
- 2) zabezpieczenie przyłączonych urządzeń i instalacji przed uszkodzeniami w przypadku awarii;
- 3) dotrzymanie w miejscu przyłączenia urządzeń i instalacji parametrów technicznych i jakościowych przesyłanego dwutlenku węgla;
- 4) spełnienie wymagań w zakresie ochrony środowiska, określonych w odrębnych przepisach;
- 5) możliwość dokonania pomiarów wielkości i parametrów niezbędnych do prowadzenia ruchu sieci transportowej dwutlenku węgla, dokonania rozliczeń za przesyłany dwutlenek węgla oraz krajowych zobowiązań dotyczących redukcji emisji dwutlenku węgla.

2. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci transportowej dwutlenku węgla składa do operatora sieci transportowej dwutlenku węgla wniosek o określenie warunków przyłączenia do tej sieci.

3. Operator sieci transportowej dwutlenku węgla jest obowiązany wydać warunki przyłączenia do sieci transportowej dwutlenku węgla, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2.

4. Za przyłączenie do sieci transportowej dwutlenku węgla pobiera się opłatę ustaloną w oparciu o rzeczywiste nakłady poniesione na realizację przyłączenia.

Art. 11r. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, w tym wymagania techniczne, przyłączenia do sieci transportowej dwutlenku węgla, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo i niezawodne funkcjonowanie tej sieci, równoprawne traktowanie jej użytkowników, wymagania w zakresie ochrony środowiska oraz budowy i eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci określone w odrębnych przepisach.

Art. 11s. 1. Upoważnieni przedstawiciele operatora sieci transportowej dwutlenku węgla wykonują kontrole urządzeń i instalacji przyłączonych do sieci oraz stanu technicznego sieci transportowej dwutlenku węgla oraz dotrzymywania zawartych umów o świadczenie usług przesyłania dwutlenku węgla, a także prawidłowości rozliczeń.

2. Do przedstawicieli operatora sieci transportowej dwutlenku węgla przepisy art. 6 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

3. Operator sieci transportowej dwutlenku węgla może wstrzymać przesyłanie dwutlenku węgla, w przypadku gdy:

- 1) w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że urządzenie lub instalacja przyłączona do sieci transportowej dwutlenku węgla stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska;
- 2) podmiot przekazujący dwutlenek węgla do przesyłania zwleka z zapłatą za przesłany dwutlenek węgla co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, mimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu zapłaty zaległych i bieżących należności.

4. Operator sieci transportowej dwutlenku węgla jest obowiązany do bezzwłocznego wznowienia przesyłania dwutlenku węgla, wstrzymanego z powodów, o których mowa w ust. 3, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie jego przesyłania.

5. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli, wzory protokołów kontroli i upoważnień do kontroli oraz wzór legitymacji, mając na względzie potrzebę zapewnienia sprawnego i skutecznego przeprowadzenia kontroli, uwzględniając zakres i rodzaj przeprowadzonej kontroli oraz zapewniając możliwość identyfikacji osób wykonujących czynności kontrolne.

Rozdział 2c

Zasady funkcjonowania systemu pomiarowego

Art. 11t. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do dnia 31 grudnia 2028 r., zainstaluje liczniki zdalnego odczytu skomunikowane z systemem zdalnego odczytu w punktach poboru energii stanowiących co najmniej 80% łącznej liczby punktów poboru energii u odbiorców końcowych, w tym stanowiących co najmniej 80% łącznej liczby punktów poboru energii u odbiorców końcowych w gospodarstwach domowych, posiadających układ pomiarowo-rozliczeniowy bez przekładników prądowych lub napięciowych, przyłączonych do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV, zgodnie z harmonogramem określonym w ust. 2.

2. Instalacja liczników zdalnego odczytu odbędzie się do dnia:

- 1) 31 grudnia 2023 r. – w punktach poboru energii stanowiących co najmniej 15%,
- 2) 31 grudnia 2025 r. – w punktach poboru energii stanowiących co najmniej 35%,
- 3) 31 grudnia 2027 r. – w punktach poboru energii stanowiących co najmniej 65%

– łącznej liczby punktów poboru energii u odbiorców końcowych, o których mowa w ust. 1.

3. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zainstaluje nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r. liczniki zdalnego odczytu na wszystkich stacjach elektroenergetycznych transformujących średnie napięcie na niskie, stanowiących element jego sieci dystrybucyjnej, skomunikowane z systemem zdalnego odczytu.

4. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego pokrywa koszty zakupu licznika zdalnego odczytu, jego zainstalowania i uruchomienia, a także koszty niezbędnej infrastruktury technicznej wymaganej do prawidłowego funkcjonowania tego licznika u odbiorcy końcowego przyłączonego do sieci tego operatora o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV.

5. Koszty realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, 3, 4 i 14, stanowią uzasadnione koszty działalności operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, z wyjątkiem kosztów pokrytych przez odbiorcę końcowego, w przypadku, o którym mowa w ust. 6.

6. Odbiorca końcowy przyłączony do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz odbiorca końcowy i wytwórca energii elektrycznej należący do spółdzielni energetycznej w rozumieniu art. 2 pkt 33a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii mogą wystąpić z wnioskiem do tego operatora o:²²⁵⁾

- 1) zainstalowanie licznika zdalnego odczytu;
- 2) umożliwienie komunikacji licznika zdalnego odczytu z urządzeniami tego odbiorcy, o ile spełniają one wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11x ust. 4;
- 3) wyposażenie punktu ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych należącego do odbiorcy końcowego w licznik zdalnego odczytu w instalacji tego odbiorcy.

²²⁵⁾ Wprowadzenie do wyciszenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

7. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego:²²⁶⁾

- 1) zainstaluje licznik zdalnego odczytu w terminie 4 miesięcy od dnia wystąpienia o to odbiorcy końcowego, o którym mowa w ust. 6;
- 2) umożliwi komunikację licznika zdalnego odczytu z urządzeniami odbiorcy końcowego, o którym mowa w ust. 6, w terminie 2 miesięcy od dnia wystąpienia o to tego odbiorcy, o ile spełniają one wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11x ust. 4;
- 3) wyposaży punkt ładowania w rozumieniu art. 2 pkt 17 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych należący do odbiorcy końcowego, o którym mowa w ust. 6, w licznik zdalnego odczytu w terminie miesiąca od dnia wystąpienia o to tego odbiorcy.

8. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w danym roku kalendarzowym zainstaluje na wniosek odbiorcy końcowego przyłączonego do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV liczniki zdalnego odczytu, w nie więcej niż 0,1% punktów poboru energii u odbiorców końcowych, przyłączonych do sieci tego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego. Przepisu nie stosuje się do odbiorcy końcowego i wytwórcy energii elektrycznej należącego do spółdzielni energetycznej w rozumieniu art. 2 pkt 33a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

9. Odbiorca końcowy ponosi koszty zainstalowania i uruchomienia licznika zdalnego odczytu na wniosek, o którym mowa w ust. 6 pkt 1 i 3. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego publikuje na swojej stronie internetowej informację o możliwości instalacji licznika zdalnego odczytu zgodnie z ust. 6, i uśredniony łączny koszt instalacji i uruchomienia licznika zdalnego odczytu.

10. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przekazuje odbiorcy końcowemu, o którym mowa w ust. 1 lub 6, podczas lub przed instalacją licznika zdalnego odczytu, informacje dotyczące tego licznika, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11x ust. 2, w tym informacje o:

- 1) funkcjach licznika zdalnego odczytu;
- 2) przetwarzaniu danych osobowych tego odbiorcy;
- 3) uśrednionych oraz długoterminowych kosztach i korzyściach związanych z taką instalacją;
- 4) pokryciu i uwzględnieniu kosztów określonych w ust. 4 oraz w art. 45 ust. 1i w kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1, i ujęciu ich w taryfie ogłaszanej w sposób określony w art. 47 ust. 3.

11. Licznik zdalnego odczytu spełnia wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11x ust. 2.

12. Licznik zdalnego odczytu zainstalowany u odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym może być wykorzystany do przedpłatowej formy rozliczeń w ramach umowy kompleksowej. W takim przypadku informacje niezbędne do dokonywania tych rozliczeń są prowadzone w systemie informacyjnym sprzedawcy, który jest obowiązany przekazywać je do centralnego systemu informacji rynku energii oraz do odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, z uwzględnieniem art. 4k.

13. Zmiana formy rozliczeń na formę przedpłatową, o której mowa w ust. 12, jest bezpłatna.

14.²²⁷⁾ Operatorzy systemów elektroenergetycznych są obowiązani dostosować użytkowane przed dniem 4 lipca 2019 r. systemy zdalnego odczytu oraz liczniki zdalnego odczytu do wymagań określonych w ustawie oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 11x ust. 2, w terminie do dnia 4 lipca 2031 r.

15.²²⁸⁾ Na poczet wykonania przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego obowiązków, o których mowa w ust. 1–3, zalicza się liczniki zdalnego odczytu:

- 1) zainstalowane lub zmodernizowane do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11x ust. 2 i 3 oraz
- 2) instalowane po dniu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11x ust. 2 i 3, które zostały zakupione lub były objęte postępowaniem przetargowym wszczętym przed tym dniem.

²²⁶⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 32 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²²⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 32 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 11u. 1. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego pozyskuje z licznika zdalnego odczytu:²²⁹⁾

- 1) dane pomiarowe dotyczące w szczególności ilości energii elektrycznej i jej jakości oraz wartości mocy i przekazuje je w postaci elektronicznej do centralnego systemu informacji rynku energii;
- 2) informacje o innych zdarzeniach rejestrowanych przez ten licznik.

2. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego jest uprawniony do wysyłania polecenia do licznika zdalnego odczytu na obszarze swojego działania. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wysyła polecenia do licznika zdalnego odczytu na żądanie przekazane za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii przez:

- 1) operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, w przypadku:
 - a) wprowadzenia ograniczeń, o których mowa w art. 11 ust. 7 lub art. 11c ust. 2 pkt 2,
 - b) o którym mowa w art. 11d ust. 1,
 - c) zawarcia umowy, w szczególności umowy o świadczenie usług systemowych – w zakresie poleceń wpływających na wielkość wprowadzanej lub pobieranej energii elektrycznej;
- 2) sprzedawcę energii elektrycznej – w zakresie i na zasadach określonych w umowie zawartej z tym sprzedawcą lub w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 5c;
- 3) odbiorcę końcowego – na zasadach określonych w umowie zawartej z tym odbiorcą lub w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 5c;
- 4) podmiot upoważniony przez odbiorcę końcowego – w zakresie określonym w upoważnieniu lub w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 5c.

Art. 11w. W przypadku:

- 1) braku możliwości pozyskania rzeczywistych danych pomiarowych z licznika konwencjonalnego lub z licznika zdalnego odczytu – wyznacza się zastępcze dane pomiarowe;
- 2) gdy dane pomiarowe pozyskane z licznika konwencjonalnego lub z licznika zdalnego odczytu są błędne – wyznacza się skorygowane dane pomiarowe.

Art. 11x. 1. System pomiarowy działa w sposób niezawodny, zapewniając użytkownikom systemu elektroenergetycznego prawidłowe rozliczenie za energię elektryczną oraz świadczone usługi, jak również pozyskiwanie, przetwarzanie i udostępnianie danych pomiarowych i innych informacji z zachowaniem zasad bezpieczeństwa tych danych i informacji, w szczególności ich poufności.

2. Minister właściwy do spraw energii w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania funkcjonalne, jakie spełnia system pomiarowy;
- 2) wymagania w zakresie bezpieczeństwa systemu pomiarowego, w tym ochrony tego systemu przed nieuprawnioną ingerencją w ten system oraz nieuprawnionym dostępem do informacji rynku energii;
- 3) wymagania, jakie spełniają:
 - a) układy pomiarowo-rozliczeniowe w zakresie energii elektrycznej w zależności od miejsca ich instalacji oraz ich przeznaczenia innego niż określone w pkt 9,
 - b) dane pomiarowe oraz inne informacje rejestrowane przez licznik zdalnego odczytu,
 - c) polecenia odbierane przez licznik zdalnego odczytu, a także warunki ich przesyłania,
 - d) dane pomiarowe oraz polecenia wysyłane przez licznik zdalnego odczytu do urządzeń w gospodarstwie domowym, a także warunki ich przesyłania;
- 4) standardy komunikacji pomiędzy licznikiem zdalnego odczytu a systemem zdalnego odczytu;
- 5) sposób funkcjonowania liczników zdalnego odczytu w trybie przedpłatowym oraz sposób dokonywania rozliczeń w tym trybie;
- 6) sposób wyznaczania zastępczych danych pomiarowych oraz skorygowanych danych pomiarowych;
- 7) sposób wyznaczania wskaźników skuteczności i niezawodności komunikacji w systemie pomiarowym;

²²⁹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 33 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 8) szczegółowy zakres danych pomiarowych i innych informacji pozyskiwanych z licznika zdalnego odczytu;
- 9) wymagania, jakie spełnia licznik zdalnego odczytu, aby umożliwić skomunikowanie z urządzeniami odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym;
- 10) informacje przekazywane odbiorcy końcowemu, o którym mowa w art. 11t ust. 1 lub 6, o liczniku zdalnego odczytu oraz o przetwarzaniu jego danych osobowych.

3. Minister właściwy do spraw energii, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, bierze pod uwagę:

- 1) zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu pomiarowego;
- 2) niezawodność komunikacji pomiędzy licznikiem zdalnego odczytu a systemem zdalnego odczytu oraz centralnym systemem informacji rynku energii;
- 3) zapewnienie należytej obsługi procesów rynku energii;
- 4) zapewnienie równoprawnego traktowania użytkowników systemu pomiarowego;
- 5) stan rozwoju technologii informacyjnych;
- 6) rozwiązania stosowane na rynku energii elektrycznej, w tym zasady rozliczeń na tym rynku;
- 7) warunki świadczenia usług przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej, prowadzenie ruchu sieciowego, eksploatację sieci oraz korzystanie z systemu elektroenergetycznego i połączeń międzysystemowych;
- 8) zapewnienie wymaganego poziomu poufności danych pomiarowych i informacji rynku energii;
- 9) wymagania dotyczące danych osobowych.

4. Minister właściwy do spraw energii w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakie spełniają:

- 1) standardy komunikacji pomiędzy licznikiem zdalnego odczytu a urządzeniami odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, w tym wymagania w zakresie ochrony tej komunikacji przed nieuprawnioną ingerencją oraz nieuprawnionym dostępem,
- 2) urządzenia w gospodarstwie domowym na potrzeby komunikacji z licznikiem zdalnego odczytu

– uwzględniając konieczność zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemu pomiarowego, niezawodnej komunikacji pomiędzy licznikiem zdalnego odczytu a urządzeniami odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, zakres informacji niezbędnych użytkownikowi systemu w gospodarstwie domowym w celu efektywnego zarządzania zużyciem energii elektrycznej, interoperacyjność systemu pomiarowego, równoprawne traktowanie użytkowników systemu pomiarowego, stan rozwoju technologii informacyjnych, efektywność kosztową dostępnych technologii oraz poufność danych i informacji w systemie pomiarowym.

Rozdział 2d

Zasady funkcjonowania centralnego systemu informacji rynku energii

Art. 11y. 1. Operator informacji rynku energii, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równoprawne traktowanie użytkowników systemu:

- 1)²³⁰⁾ **zarządza i administruje centralnym systemem informacji rynku energii;**
- 2)²³⁰⁾ **pozyskuje informacje rynku energii oraz inne informacje od użytkowników systemu na potrzeby realizacji procesów rynku energii;**
- 3)²³⁰⁾ **przetwarza zgromadzone w centralnym systemie informacji rynku energii informacje rynku energii oraz inne informacje, do których jest uprawniony na potrzeby realizacji procesów rynku energii;**
- 4)²³⁰⁾ **wspiera realizację procesów rynku energii;**
- 5) opracowuje standardy wymiany informacji centralnego systemu informacji rynku energii;
- 6)²³⁰⁾ **udostępnia uprawnionym użytkownikom systemu informacje rynku energii w zakresie przewidzianym w ustawie i w przepisach wydanych na podstawie art. 11zh i w sposób określony w instrukcji opracowanej na podstawie art. 9g ust. 5c;**

²³⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

- 7) oblicza wartość cen energii elektrycznej, o których mowa w art. 4b ust. 4 i 6 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 8)²³¹⁾ oblicza skorygowaną wartość cen energii elektrycznej, o których mowa w pkt 7, w przypadku zmiany danych wykorzystywanych do ustalenia tych cen wynikającą z korekt przekazywanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych lub podmioty, o których mowa w art. 11zb ust. 6, jeżeli skorygowana cena różni się od poprzednio obliczonej o więcej niż 0,1%.

2. Operator informacji rynku energii zamieszcza na swojej stronie internetowej:

- 1) standardy wymiany informacji centralnego systemu informacji rynku energii;
- 2)²³⁰⁾ **wykaz sprzedawców energii elektrycznej działających na obszarze działania danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którzy umożliwiają zawarcie umowy sprzedaży energii elektrycznej;**
- 3)²³⁰⁾ **wykaz sprzedawców energii elektrycznej działających na obszarze działania danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, którzy umożliwiają zawarcie umowy kompleksowej;**
- 4)²³⁰⁾ **wykaz sprzedawców z urzędu działających na obszarze działania danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;**
- 5)²³⁰⁾ **informację o sprzedawcy zobowiązanym w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wyznaczonym na obszarze działania danego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;**
- 6) **(uchylony)²³²⁾**
- 7) **(uchylony)²³²⁾**
- 8)²³³⁾ **wykaz podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie;**
- 9)²³⁴⁾ publikuje, na swoich stronach internetowych, informacje o wartości cen energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, począwszy od dnia 1 lipca 2022 r., przy czym wartość ceny, o której mowa w art. 4b ust. 6 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, jest publikowana do 2 lipca 2026 r.

3. Zadania operatora informacji rynku energii wykonuje operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

4. Terminy publikacji cen, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, określa instrukcja, o której mowa w art. 9g ust. 1, opracowana przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

Art. 11z. 1.²³⁵⁾ Użytkownik systemu elektroenergetycznego, w szczególności sprzedawca energii elektrycznej, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz podmiot odpowiedzialny za bilansowanie realizują wymianę informacji rynku energii dotyczącą umowy sprzedaży, umowy kompleksowej, umowy o świadczeniu usług dystrybucji oraz dotyczącą informacji o punkcie pomiarowym i o podmiocie odpowiedzialnym za bilansowanie, a także procesy rynku energii, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 11zh, za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii.

2.²³⁰⁾ Centralny system informacji rynku energii umożliwia wymianę informacji rynku energii pomiędzy użytkownikami systemu elektroenergetycznego w celu realizacji procesów rynku energii, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 11zh.

3.²³⁰⁾ Centralny system informacji rynku energii może umożliwiać wymianę informacji rynku energii pomiędzy użytkownikami systemu elektroenergetycznego w celu realizacji procesów rynku energii innych niż wymienione w przepisach wydanych na podstawie art. 11zh.

²³¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 9 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²³²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; przez art. 1 pkt 34 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²³³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 34 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²³⁴⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 1 pkt 34 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7, oraz przez art. 4 pkt 9 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²³⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 35 ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

4. Standardy wymiany informacji centralnego systemu informacji rynku energii określają w szczególności:

- 1) sposób realizacji procesów rynku energii, z uwzględnieniem zależności między tymi procesami;
- 2) komunikaty dotyczące procesów rynku energii wysyłane i odbierane przez centralny system informacji rynku energii.

5. Procesy rynku energii nie dotyczą działań realizowanych w ramach centralnego mechanizmu bilansowania handlowego ani działań realizowanych na giełdach towarowych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na zorganizowanej platformie obrotu prowadzonej przez spółkę prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej taką giełdę towarową lub w ramach jednolitego łączenia rynków dnia następnego i dnia bieżącego prowadzonych przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej.

Art. 11za. Sprzedawca energii elektrycznej, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego oraz inne podmioty w celu realizacji procesów rynku energii i wymiany informacji rynku energii za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii w zakresie realizacji tych procesów wykorzystują systemy informacyjne współpracujące z centralnym systemem informacji rynku energii w sposób określony w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 5c.

Art. 11zb. 1.²³⁰⁾ **Operator systemu elektroenergetycznego przekazuje w postaci elektronicznej informacje rynku energii do centralnego systemu informacji rynku energii, w szczególności:**²³⁶⁾

- 1) **informacje o:**
 - a)²³⁷⁾ **punkcie pomiarowym, po każdej zmianie informacji jego dotyczącej,**
 - b) **sprzedawcy energii elektrycznej, który posiada zawartą umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej:**
 - umożliwiającą zawieranie umów kompleksowych,
 - umożliwiającą zawieranie umów sprzedaży,
 - c) **sprzedawcy z urzędu działającym na jego obszarze działania,**
 - d) **sprzedawcy zobowiązanym wyznaczonym na jego obszarze działania,**
 - e)²³⁸⁾ **sprzedawcy rezerwowym energii elektrycznej, oferującym na jego obszarze działania:**
 - sprzedaż rezerwową,
 - rezerwową usługę kompleksową;
- 2) **dane pomiarowe w celu realizacji procesów rynku energii lub na potrzeby realizacji obowiązków operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego lub operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego określonych w przepisach prawa;**
- 3) **inne informacje w celu realizacji procesów rynku energii.**

2.²³⁰⁾ **Sprzedawca energii elektrycznej przekazuje w postaci elektronicznej do centralnego systemu informacji rynku energii informacje o odbiorcach, z którymi zawarł umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowe, oraz inne informacje w celu realizacji procesów rynku energii.**

3.²³⁰⁾ **Podmiot odpowiedzialny za bilansowanie przekazuje w postaci elektronicznej do centralnego systemu informacji rynku energii:**²³⁹⁾

- 1)²⁴⁰⁾ **informacje o sprzedawcach energii elektrycznej oraz punktach poboru energii jednostek wytwórczych, dla których podmiot pełni funkcję podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie;**
- 2) **inne informacje w celu realizacji procesów rynku energii.**

²³⁶⁾ Wprowadzenie do wyliczenia dodane przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 36 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²³⁷⁾ Dodana przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 36 lit. a tiret drugie podwójne tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²³⁸⁾ Dodana przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 36 lit. a tiret drugie podwójne tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²³⁹⁾ Wprowadzenie do wyliczenia dodane przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 36 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²⁴⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 36 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

4.²⁴¹⁾ Sprzedawca energii elektrycznej, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, podmiot odpowiedzialny za bilansowanie oraz inne podmioty, realizujące procesy rynku energii lub wymieniające informacje za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii, zapewniają poprawność i kompletność informacji przekazywanych przez nich do centralnego systemu informacji rynku energii.

5.²⁴¹⁾ Sprzedawca energii elektrycznej, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego mogą prowadzić własny rejestr odbiorców lub punktów pomiarowych, przechowywać informacje rynku energii i przetwarzać je w celu wykonywania obowiązków ustawowych, z wyłączeniem prowadzenia rozliczeń zgodnie z art. 4k.

6. Podmiot, o którym mowa w art. 4b ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, przekazuje operatorowi informacji rynku energii dane dotyczące:²⁴²⁾

- 1) ceny energii elektrycznej określonej w systemie kursu jednolitego na sesji notowań rynku dnia następnego określonej w walucie notowań [zł/MWh lub euro/MWh],
- 2) ilości energii elektrycznej stanowiącej wolumen obrotu na sesji notowań rynku dnia następnego z określaniem ceny energii w systemie kursu jednolitego [MWh]

– do godziny 15.00 doby, w której odbyły się sesje notowań na dzień następnny.

Art. 11zc.²³⁰⁾ 1. Operator informacji rynku energii udostępnia informacje rynku energii w postaci elektronicznej za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii:

- 1)²⁴³⁾ użytkownikowi systemu elektroenergetycznego, w tym odbiorcy końcowemu, wytwórcy, posiadaczowi magazynu energii elektrycznej, którego informacje te dotyczą,
- 2)²⁴³⁾ podmiotowi upoważnionemu przez użytkownika systemu elektroenergetycznego, którego informacje te dotyczą – w zakresie wskazanym w tym upoważnieniu,
- 3)²⁴⁴⁾ operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego – w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań określonych w przepisach prawa,
- 4) sprzedawcy energii elektrycznej – w zakresie niezbędnym do dokonywania rozliczeń z użytkownikiem systemu elektroenergetycznego za energię elektryczną,
- 5)²⁴⁵⁾ Zarządcy Rozliczeń S.A. – w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w przepisach prawa,
- 6) (uchylony)
- 6a)²⁴⁶⁾ podmiotowi odpowiedzialnemu za bilansowanie – w zakresie niezbędnym do dokonywania rozliczeń z wytwórcą energii elektrycznej lub z odbiorcą końcowym przyłączonym do sieci przesyłowej,
- 7) Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki – w zakresie niezbędnym do rozstrzygania indywidualnych spraw,
- 8) Prezesowi Głównego Urzędu Miar – w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań określonych w przepisach prawa,
- 9) innym podmiotom uprawnionym na podstawie przepisów odrębnych przyznających im dostęp do informacji rynku energii z tego systemu

– bez możliwości dalszego ich udostępniania innym podmiotom przez podmioty wskazane w pkt 2–5 i 6a–9.²⁴⁷⁾

²⁴¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 36 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²⁴²⁾ Wprowadzenie do wyliczenia ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²⁴³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 37 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²⁴⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 37 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²⁴⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 37 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²⁴⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 37 lit. a tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²⁴⁷⁾ Część wspólna dodana przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; część wspólna ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 37 lit. a tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

2.²⁴⁸⁾ Podmioty, o których mowa w art. 11zg ust. 1, mogą zlecać przetwarzanie informacji rynku energii w ich imieniu podmiotom trzecim.

3. Informacje rynku energii, o których mowa w ust. 1, mogą być przetwarzane przez podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 3–5 i 7–9, wyłącznie w celu:

- 1) zawarcia, wykonywania, zmiany lub ustalenia treści umowy z użytkownikiem systemu elektroenergetycznego w zakresie dostarczania energii elektrycznej;
- 2) wykonywania obowiązków wynikających z udziału w rynku mocy;
- 3) dokonywania rozliczeń za sprzedaż energii elektrycznej lub usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej;
- 4) realizacji i rozliczeń umów dotyczących świadczenia usług systemowych;
- 5) zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej;
- 6) wykrywania nieprawidłowości w poborze energii elektrycznej;
- 7) (uchylony)
- 8) analiz statystycznych;
- 9) ustalenia istnienia roszczeń, dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami;
- 10)²⁴⁹⁾ rozliczeń podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie;
- 11) realizacji innych obowiązków wynikających z przepisów odrębnych.

4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jest udzielane w postaci elektronicznej.

5. Operator informacji rynku energii udostępnia zagregowane dane pomiarowe w postaci elektronicznej za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii na potrzeby wynikające z obowiązków ustawowych:

- 1)²⁴⁹⁾ podmiotom odpowiedzialnym za bilansowanie;
- 2) operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
- 3) operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego;
- 4) sprzedawcy energii elektrycznej;
- 5) Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki;
- 6) Prezesowi Głównego Urzędu Miar;
- 7) ministrowi właściwemu do spraw energii;
- 8) Głównemu Urzędowi Statystycznemu;
- 9) innym podmiotom na podstawie odrębnych przepisów lub podmiotom, które wykazały interes prawny.

6. Dostęp uprawnionych użytkowników systemu do informacji zgromadzonych w centralnym systemie informacji rynku energii, przekazywanie do niego lub odbieranie z niego informacji oraz korzystanie z tego systemu w celu realizacji przez tych użytkowników systemu procesów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 11zh, odbywają się w postaci elektronicznej i są nieodpłatne.

Art. 11zd.²³⁰⁾ 1. Podmioty wskazane w art. 11zc ust. 1 pkt 3–5 i 7–9 oraz operator informacji rynku energii, w zakresie, w jakim przetwarzają informacje rynku energii, zapewniają ochronę przed działaniami zagrażającymi poufności, integralności, dostępności i autentyczności przetwarzanych danych.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, odpowiednio do wykonywanych zadań:

- 1) ustalają szczegółowe wymagania w zakresie przydzielania uprawnień do dostępu do informacji rynku energii oraz sposób przydzielania tych uprawnień;
- 2) zapewniają właściwą ochronę informacji rynku energii;
- 3) stosują szablony oceny skutków w zakresie ochrony danych pomiarowych, którego wzór określają przepisy wydane na podstawie art. 11zh.

²⁴⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 37 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²⁴⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 37 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

Art. 11ze. 1.²⁵⁰⁾ Operator informacji rynku energii wypełnia w stosunku do osób fizycznych, których dane osobowe będą przetwarzane w celach związanych z budową i funkcjonowaniem centralnego systemu informacji rynku energii, obowiązki informacyjne określone w art. 13 i art. 14 rozporządzenia nr 2016/679 przez zamieszczenie stosownych informacji na swoich stronach internetowych, a także na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

2. Podmioty obowiązane inne niż operator informacji rynku energii wypełniają w stosunku do osób fizycznych, których dane osobowe będą przetwarzane w centralnym systemie informacji rynku energii obowiązki informacyjne określone w art. 13 i art. 14 rozporządzenia 2016/679, przez zamieszczenie stosownych informacji na swoich stronach internetowych, w Biuletynie Informacji Publicznej, o ile są obowiązane do jego prowadzenia, oraz w swoich siedzibach w widocznym miejscu.

3. Realizacja żądań, o których mowa w art. 16 rozporządzenia 2016/679, następuje przez złożenie wniosku przez osobę fizyczną, której dane osobowe są przetwarzane w centralnym systemie informacji rynku energii do właściwego podmiotu, o którym mowa w art. 11zb, i przekazanie przez ten podmiot sprostowanych lub uzupełnionych informacji do centralnego systemu informacji rynku energii. Do operatora informacji rynku energii nie stosuje się art. 16 rozporządzenia 2016/679 w zakresie dotyczącym danych osobowych przekazanych do centralnego systemu informacji rynku energii przez podmioty, o których mowa w art. 11zb.

4. W przypadku realizacji żądań, o których mowa w art. 15 ust. 3 rozporządzenia 2016/679, w zakresie dostarczenia kopii danych osobowych w formie papierowej przez operatora informacji rynku energii, zakres danych osobowych obejmuje dane pomiarowe zsumowane do okresów nie krótszych niż dobowe.

5. Do przetwarzania przez operatora informacji rynku energii danych osobowych w centralnym systemie informacji rynku energii nie stosuje się art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679.

6. Operator informacji rynku energii zamieszcza informacje o sposobie realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 1, ust. 3 zdaniu drugim, ust. 4 i 5, na swoich stronach internetowych, a także na stronie Biuletynu Informacji Publicznej.

7. Podmioty obowiązane inne niż operator informacji rynku energii zamieszczają informacje o sposobie realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 2, na swoich stronach internetowych, w Biuletynie Informacji Publicznej, o ile są obowiązane do jego prowadzenia, oraz w swoich siedzibach w widocznym miejscu.

8. Operator informacji rynku energii zabezpiecza dane osobowe przetwarzane wraz z informacjami rynku energii w sposób zapobiegający nadużyciom i niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu, polegający w szczególności na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych osobowych osób posiadających pisemnie lub elektronicznie nadane upoważnienie do ich przetwarzania;
- 2) obowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych do zachowania ich w poufności.

9. Przy przetwarzaniu danych osobowych w centralnym systemie informacji rynku energii operator informacji rynku energii wdraża odpowiednie zabezpieczenia techniczne i organizacyjne praw i wolności osób fizycznych, których dane osobowe są przetwarzane, zgodnie z rozporządzeniem 2016/679, w szczególności przez nadawanie uprawnień do przetwarzania minimalnej liczbie osób uprawnionych do dostępu do centralnego systemu informacji rynku energii oraz opracowanie procedury określającej sposób zabezpieczenia danych.

Art. 11zf.²⁵⁰⁾ **1. Jednostkowe dane pomiarowe w centralnym systemie informacji rynku energii są przechowywane przez okres 7 lat od dnia, w którym dane te zostały przekazane do centralnego systemu informacji rynku energii.**

2. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1, operator informacji rynku energii anonimizuje jednostkowe dane pomiarowe.

Art. 11zg.²⁵¹⁾ 1. W celu realizacji procesów rynku energii oraz wymiany informacji rynku energii za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii:

- 1) operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego,
- 2) (uchylony)²⁵²⁾
- 3) sprzedawca energii elektrycznej,
- 4)²⁵³⁾ podmiot odpowiedzialny za bilansowanie,

²⁵⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 38 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁵¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

²⁵²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.; przez art. 1 pkt 39 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7; weszło w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

²⁵³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.; ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 39 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7; weszło w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

- 5) (uchylony)
- 6) inny podmiot realizujący procesy rynku energii lub wymieniający informacje rynku energii za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii

– zawiera z operatorem informacji rynku energii umowę.

2. Umowę, o której mowa w ust. 1, zawiera się w formie elektronicznej przy użyciu wzorca umowy określonego w instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 5c.

3.²⁵⁴⁾ Umowa, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) zobowiązanie stron do przestrzegania i stosowania instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 5c;
- 2) zobowiązanie stron do przetwarzania informacji rynku energii oraz innych informacji na zasadach określonych w przepisach prawa;
- 3) zobowiązanie do stosowania środków technicznych i organizacyjnych zapewniających bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych;
- 4) zasady weryfikacji spełniania wymagań związanych z bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych przez użytkowników systemu;
- 5) zasady współpracy w zakresie testów bezpieczeństwa;
- 6) zakres i warunki odpowiedzialności stron;
- 7) postanowienia dotyczące ochrony danych osobowych;
- 8) warunki i terminy wypowiedzenia umowy.

Art. 11zh. 1. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz procesów rynku energii realizowanych za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii;
- 2) sposób realizacji procesów, o których mowa w pkt 1;
- 3) zakres poleceń wysyłanych do licznika zdalnego odczytu za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii oraz warunki ich wysyłania;
- 4) wymagania dotyczące zapewnienia poprawności i kompletności informacji rynku energii oraz ich weryfikacji;
- 5) wskaźniki jakości informacji rynku energii przekazywanych przez poszczególnych użytkowników systemu i sposób ich publikacji;
- 6) wzór szablonu oceny skutków w zakresie ochrony danych pomiarowych;
- 7)²⁵⁵⁾ zakres informacji rynku energii udostępnianych odbiorcy końcowemu za pośrednictwem centralnego systemu informacji rynku energii.

2. Minister właściwy do spraw energii, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, bierze pod uwagę:

- 1) zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania centralnego systemu informacji rynku energii oraz systemów pomiarowych z nim powiązanych;
- 2) zapewnienie niezawodnej komunikacji pomiędzy systemami informacyjnymi uczestników rynku;
- 3) zapewnienie równoprawnego traktowania użytkowników systemu elektroenergetycznego;
- 4) bezpieczeństwo obrotu gospodarczego;
- 5) stan rozwoju technologii informacyjnych;
- 6) rozwiązania stosowane na rynku energii elektrycznej, w tym zasady rozliczeń na tym rynku;
- 7) zapewnienie sprawnej realizacji procesów rynku energii;
- 8) warunki świadczenia usług przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej, prowadzenie ruchu sieciowego, eksploatację sieci oraz korzystanie z systemu elektroenergetycznego i połączeń międzysystemowych;
- 9) regulacje wynikające z członkostwa Rzeczypospolitej Polski w Unii Europejskiej, w tym metody, warunki, wymogi i zasady stosowane na wspólnym rynku energii elektrycznej;
- 10) zapewnienie wymaganego poziomu poufności danych pomiarowych i innych informacji;
- 11) wymagania dotyczące danych osobowych.

²⁵⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 39 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7; weszła w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

²⁵⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 40 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Rozdział 2e²⁵⁶⁾**Obywatelskie społeczności energetyczne**

Art. 11zi. 1. Obywatelska społeczność energetyczna może wykonywać działalność w formie:

- 1) spółdzielni w rozumieniu art. 1 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648 oraz z 2023 r. poz. 1450) oraz spółdzielni mieszkaniowej, o której mowa w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 438, 1463 i 1681);
- 2) wspólnoty mieszkaniowej, o której mowa w art. 6 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2021 r. poz. 1048 oraz z 2023 r. poz. 1688);
- 3) stowarzyszenia w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261), z wyłączeniem stowarzyszenia zwykłego;
- 4) spółki osobowej, z wyłączeniem spółki partnerskiej w rozumieniu art. 4 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18);
- 5) spółdzielni rolników, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników (Dz. U. poz. 2073 oraz z 2023 r. poz. 1681 i 1762).

2. Jeżeli obywatelska społeczność energetyczna prowadzi działalność wyłącznie w zakresie odnawialnych źródeł energii, uprawnienia decyzyjne i kontrolne przysługują członkom, udziałowcom lub wspólnikom posiadającym miejsce zamieszkania lub siedzibę na terenie działania tego samego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, uprawnienia decyzyjne i kontrolne przysługują:

- 1) średnim przedsiębiorcom w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy – Prawo przedsiębiorców;
- 2) podmiotom, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2, 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672, 1872 i 2005).

Art. 11zj. Członek, udziałowiec lub wspólnik obywatelskiej społeczności energetycznej zachowuje prawa i obowiązki wynikające z jego statusu jako odbiorcy końcowego lub odbiorcy aktywnego, w tym odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, wynikające z przepisów ustawy.

Art. 11zk. 1. Obywatelska społeczność energetyczna prowadzi działalność na obszarze działania jednego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do którego sieci są przyłączone instalacje należące do członków, udziałowców lub wspólników tej społeczności.

2. Obszar działania obywatelskiej społeczności energetycznej ustala się na podstawie miejsc przyłączenia instalacji należących do członków, udziałowców lub wspólników tej społeczności do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 110 kV.

3. Działalność obywatelskiej społeczności energetycznej nie może obejmować połączeń z innymi państwami.

Art. 11zl. 1. Statut lub umowa obywatelskiej społeczności energetycznej określa sposób prowadzenia rozliczeń oraz podział energii elektrycznej, która jest wytwarzana przez będące własnością tej społeczności jednostki wytwórcze w ramach obywatelskiej społeczności energetycznej.

2. Podział energii elektrycznej, o którym mowa w ust. 1:

- 1) odbywa się przy zachowaniu praw i obowiązków przysługujących członkom, udziałowcom lub wspólnikom obywatelskiej społeczności energetycznej jako odbiorcom końcowym, wynikających z przepisów ustawy;
- 2) nie ma wpływu na obowiązujące opłaty sieciowe i taryfy.

Art. 11zm.⁸²⁾ 1. Obywatelska społeczność energetyczna może podjąć działalność po uzyskaniu wpisu do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych prowadzonego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

2. Wykaz obywatelskich społeczności energetycznych zawiera:

- 1) dane, o których mowa w art. 11zn ust. 2 pkt 1–4;
- 2) numer wpisu;
- 3) datę wpisu;
- 4) informację, czy obywatelska społeczność energetyczna prowadzi działalność wyłącznie w zakresie odnawialnych źródeł energii.

²⁵⁶⁾ Rozdział dodany przez art. 1 pkt 41 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

3. Wykaz obywatelskich społeczności energetycznych jest jawny, prowadzony w postaci elektronicznej i zamieszczany na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

4. Uzyskanie wpisu do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych nie zwalnia z obowiązków uzyskania koncesji lub wpisu do rejestru działalności regulowanej, w przypadku podjęcia przez obywatelską społeczność energetyczną działalności podlegającej obowiązkowi uzyskania koncesji lub wpisu do rejestru działalności regulowanej.

Art. 11zn.⁸²⁾ 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wpisuje obywatelską społeczność energetyczną do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych, na jej wniosek.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę wraz z oznaczeniem formy prawnej obywatelskiej społeczności energetycznej;
- 2) miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, adres jej siedziby i inne dane teleadresowe obywatelskiej społeczności energetycznej;
- 3) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) określenie:
 - a) obszaru i przedmiotu prowadzonej działalności,
 - b) liczby członków obywatelskiej społeczności energetycznej,
 - c) operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, do którego sieci są przyłączone instalacje należące do udziałowców, wspólników lub członków obywatelskiej społeczności energetycznej,
 - d) prognozy rocznego zapotrzebowania na poszczególne rodzaje energii będące przedmiotem działalności obywatelskiej społeczności energetycznej,
 - e) liczby, rodzajów i lokalizacji instalacji odnawialnego źródła energii, w przypadku ich posiadania, oraz mocy zainstalowanej elektrycznej tych instalacji;
- 5) podpis wnioskodawcy.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) statut lub umowę obywatelskiej społeczności energetycznej;
- 2) oświadczenie o kompletności i zgodności z prawdą danych zawartych we wniosku o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że dane zawarte we wniosku o wpis do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych są kompletne i zgodne z prawdą.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń;
- 3) oświadczenie, że obywatelska społeczność energetyczna będzie prowadzić działalność wyłączenie w zakresie odnawialnych źródeł energii.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

5. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki weryfikuje:

- 1) wniosek, o którym mowa w ust. 1 – pod względem poprawności i prawidłowości przekazanych danych;
- 2) statut lub umowę obywatelskiej społeczności energetycznej – pod względem zgodności z celem i przedmiotem działalności, o których mowa w art. 3 pkt 13f oraz art. 11zi–11zl.

6. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie zawiera danych, o których mowa w ust. 2, lub do wniosku nie dołączono statutu lub umowy obywatelskiej społeczności energetycznej, lub oświadczeń, zgodnie z ust. 3 pkt 1 i 2, a w przypadku gdy obywatelska społeczność energetyczna będzie prowadzić działalność wyłącznie w zakresie odnawialnych źródeł energii – zgodnie z ust. 3, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania wraz z pouczeniem, że nieuzupełnienie braków w tym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

7. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje wpisu do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych w terminie 14 dni od dnia wpływu kompletnego wniosku, o którym mowa w ust. 1.

8. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki niezwłocznie wydaje zaświadczenie o wpisie obywatelskiej społeczności energetycznej do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych.

9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki prostuje z urzędu wpis do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych zawierający oczywiste błędy.

10. Przepisy ust. 2–9 stosuje się odpowiednio do wniosku o zmianę wpisu do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych.

11. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmawia, w drodze decyzji, wpisu obywatelskiej społeczności energetycznej do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych, jeżeli:

- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące wnioskodawcy wykonywania działalności objętej wpisem;
- 2) złożono wniosek, o którym mowa w ust. 1, niezgodny ze stanem faktycznym;
- 3) statut lub umowa obywatelskiej społeczności energetycznej są niezgodne z celem i przedmiotem działalności, o których mowa w art. 3 pkt 13f oraz art. 11zi–11zl.

12. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wykreśla obywatelską społeczność energetyczną z wykazu obywatelskich społeczności energetycznych w przypadku:

- 1) złożenia wniosku o wykreślenie z wykazu przez obywatelską społeczność energetyczną;
- 2) uzyskania informacji o wykreśleniu podmiotu, o którym mowa w art. 11zi ust. 1, z Krajowego Rejestru Sądowego;
- 3) uzyskania informacji o wydaniu wobec podmiotu, o którym mowa w art. 11zi ust. 1, prawomocnego orzeczenia zakazującego wykonywania działalności objętej wpisem do wykazu.

13. Wykreślenie z wykazu obywatelskich społeczności energetycznych z przyczyn, o których mowa w ust. 11 pkt 2 i 3, następuje z urzędu.

Art. 11zo.⁸²⁾ 1. Obywatelska społeczność energetyczna informuje Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o:

- 1) zmianie danych, o których mowa w art. 11zn ust. 2 pkt 1, 2 i pkt 4 lit. a, c i d,
- 2) zakończeniu lub zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej,
- 3) wykreśleniu podmiotu, o którym mowa w art. 11zi ust. 1, z Krajowego Rejestru Sądowego,
- 4) wydaniu wobec podmiotu, o którym mowa w art. 11zi ust. 1, prawomocnego orzeczenia zakazującego wykonywania działalności objętej wpisem do wykazu

– w terminie 14 dni od dnia wystąpienia tego zdarzenia.

2. Na podstawie informacji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki dokonuje zmiany wpisu do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych albo wykreślenia obywatelskiej społeczności energetycznej z tego wykazu w terminie 14 dni od dnia otrzymania tej informacji.

Rozdział 2f²⁵⁶⁾

Odbiorca aktywny

Art. 11zp. Odbiorca aktywny może działać samodzielnie albo za pośrednictwem agregatora.

Art. 11zq. 1. Odbiorca aktywny ma prawo do powierzenia innemu podmiotowi zarządzania instalacją tego odbiorcy.

2. Zarządzanie instalacją przez inny podmiot, o którym mowa w ust. 1, obejmuje instalowanie, eksploatację, utrzymanie instalacji lub obsługę danych pomiarowych.

3. Inny podmiot, o którym mowa w ust. 1, nie jest odbiorcą aktywnym.

Art. 11zr. Odbiorca aktywny nie może zostać obciążony dyskryminacyjnymi wymaganiami technicznymi, procedurami oraz dodatkowymi opłatami, w tym opłatami sieciowymi nieodzwierciedlającymi kosztów związanych z dostępem do sieci.

Rozdział 3 Polityka energetyczna

Art. 12. 1. (uchylony)

2. Zadania ministra właściwego do spraw energii w zakresie polityki energetycznej obejmują:

- 1) przygotowanie projektu polityki energetycznej państwa i koordynowanie jej realizacji;
- 2) określanie szczegółowych warunków planowania i funkcjonowania systemów zaopatrzenia w paliwa i energię, w trybie i zakresie ustalonych w ustawie;
- 3) nadzór nad bezpieczeństwem zaopatrzenia w paliwa gazowe i energię elektryczną oraz nadzór nad funkcjonowaniem krajowych systemów energetycznych w zakresie określonym ustawą;
- 4) współdziałanie z wojewodami i samorządami terytorialnymi w sprawach planowania i realizacji systemów zaopatrzenia w paliwa i energię;
- 5) koordynowanie współpracy z międzynarodowymi organizacjami rządowymi w zakresie określonym ustawą.
- 6) (uchylony)

3. (uchylony)

Art. 12a. 1. Prezes Rady Ministrów powołuje Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej. Przepisy art. 10 ust. 2–5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1188 oraz z 2023 r. poz. 1195, 1234 i 1641) stosuje się odpowiednio.

2. Pełnomocnik Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej wykonuje uprawnienia z akcji należących do Skarbu Państwa w stosunku do operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatora systemu przesyłowego gazowego oraz PERN S.A.

3. Do wykonywania uprawnień, o których mowa w ust. 2, nie stosuje się przepisów art. 7 ust. 1, art. 19 ust. 1 w zakresie wymogu wskazywania jako kandydata na członka organu nadzorczego osoby posiadającej pozytywną opinię Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 973 i 1859).

Art. 12b. (uchylony)

Art. 13. Celem polityki energetycznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju, wzrostu konkurencyjności gospodarki i jej efektywności energetycznej, a także ochrony środowiska, w tym klimatu.

Art. 14. (uchylony)

Art. 15. Polityka energetyczna państwa jest opracowywana zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju kraju i zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji w sektorze energii;
- 2) priorytetowe kierunki działań państwa w sektorze energii;
- 3) część prognostyczną obejmującą okres nie krótszy niż 10 lat, w tym prognozy zmian bilansu paliwowo-energetycznego.

Art. 15a. 1.²⁵⁷⁾ Rada Ministrów, w drodze uchwały, co 5 lat, przyjmuje politykę energetyczną państwa.

2. (uchylony)²⁵⁸⁾

Art. 15ab.²⁵⁹⁾ 1. Minister właściwy do spraw energii, we współpracy z ministrem właściwym do spraw klimatu, opracowuje zintegrowany krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, z późn. zm.), zwany dalej „krajowym planem”, oraz jego aktualizację i zintegrowane krajowe sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu.

²⁵⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 4 pkt 11 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²⁵⁸⁾ Przez art. 4 pkt 11 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²⁵⁹⁾ Dodany przez art. 4 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2. Projekt krajowego planu, krajowy plan, projekt aktualizacji krajowego planu, aktualizację krajowego planu oraz zintegrowane krajowe sprawozdanie z postępów w dziedzinie energii i klimatu minister właściwy do spraw energii:

- 1) zamieszcza na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej;
- 2) przekazuje Komisji Europejskiej.

Art. 15b. 1. Minister właściwy do spraw energii opracowuje co roku sprawozdanie z wyników monitorowania bezpieczeństwa dostaw paliw gazowych.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje obejmujące w szczególności:

- 1) źródła i kierunki zaopatrzenia gospodarki krajowej w paliwa gazowe oraz możliwości dysponowania tymi źródłami;
- 2) stan infrastruktury technicznej sektora gazowego;
- 3) działania podejmowane dla pokrycia szczytowego zapotrzebowania na paliwa gazowe oraz postępowanie w przypadku niedoborów ich dostaw;
- 4) przewidywane zapotrzebowanie na paliwa gazowe;
- 5) planowane lub będące w budowie zdolności przesyłowe paliw gazowych;
- 6)²⁶⁰⁾ wnioski z monitorowania bezpieczeństwa dostaw paliw gazowych.

3. Minister właściwy do spraw energii opracowuje co dwa lata sprawozdanie z wyników monitorowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, zawiera informacje dotyczące bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej obejmujące w szczególności:

- 1) prognozę równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię w kolejnych 5 latach oraz możliwości równoważenia dostaw w okresie od 5 lat do co najmniej 15 lat, licząc od dnia sporządzenia sprawozdania;
- 2) bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznej;
- 3) źródła i kierunki zaopatrzenia gospodarki krajowej w energię elektryczną oraz możliwości dysponowania tymi źródłami;
- 4) stan infrastruktury technicznej sektora elektroenergetycznego;
- 5) działania podejmowane dla pokrycia szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz postępowanie w przypadku niedoborów jej dostaw;
- 6) planowane lub będące w budowie nowe moce wytwórcze energii elektrycznej;
- 7) zamierzenia inwestycyjne w okresie najbliższych co najmniej 5 lat, w odniesieniu do zapewnienia zdolności przesyłowych połączeń międzysystemowych oraz linii elektroenergetycznych wewnętrznych, wpływające w sposób istotny na pokrycie bieżącego i przewidywanego zapotrzebowania kraju na energię elektryczną oraz na zdolności przesyłowe połączeń międzysystemowych;
- 8) ocenę funkcjonowania rynku mocy, o którym mowa w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy.

5. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 3, w części dotyczącej zamierzeń inwestycyjnych, o których mowa w ust. 4 pkt 7, należy uwzględnić:

- 1)²⁶¹⁾ zasady zarządzania ograniczeniami przesyłowymi określone w rozporządzeniu 2019/943;
- 2) istniejące i planowane linie przesyłowe;
- 3) przewidywane modele (strukturę) wytwarzania, dostaw, wymiany transgranicznej i zużycia energii elektrycznej, umożliwiające stosowanie mechanizmów zarządzania popytem na energię elektryczną;
- 4) regionalne, krajowe i europejskie cele w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym projekty stanowiące element osi projektów priorytetowych, określonych w załączniku I do decyzji nr 1364/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. ustanawiającej wytyczne dla transeuropejskich sieci energetycznych oraz uchylającej decyzję 96/391/WE i decyzję nr 1229/2003/WE (Dz. Urz. UE L 262 z 22.09.2006, str. 1).

²⁶⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 42 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁶¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 42 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

6. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 3, zawierają także wnioski wynikające z monitorowania bezpieczeństwa dostaw paliw gazowych lub energii elektrycznej.

7. Minister właściwy do spraw energii zamieszcza, na swoich stronach internetowych w Biuletynie Informacji Publicznej, sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 3, do dnia 31 lipca danego roku.

8. (uchylony)²⁶²⁾

Art. 15ba. Minister właściwy do spraw energii lub Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może wystąpić do centrum naukowo-przemysłowego utworzonego zgodnie z art. 9ca ust. 2 o opracowanie koncepcji, metodyk, analiz, prognoz, raportów lub narzędzi, a także realizację projektów badawczych, dotyczących społeczno-ekonomicznych aspektów transformacji energetycznej lub zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

Art. 15c. (uchylony)²⁶³⁾

Art. 15d. (uchylony)

Art. 15e. (uchylony)

Art. 15f. 1. Minister właściwy do spraw energii oraz Prezes Urzędu Regulacji Energetyki współpracują z organami innych państw członkowskich Unii Europejskiej, w celu stworzenia w pełni konkurencyjnego rynku paliw gazowych i energii elektrycznej w Unii Europejskiej, w szczególności promują i ułatwiają współpracę operatorów systemów przesyłowych w zakresie połączeń transgranicznych.

2. Minister właściwy do spraw energii współpracuje z organami innych państw członkowskich Unii Europejskiej w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostarczania paliw gazowych i promowania solidarności regionalnej w zakresie zapewnienia tego bezpieczeństwa. Współpraca ta obejmuje w szczególności podejmowanie działań mających na celu zapobieganie powstaniu zagrożenia bezpieczeństwa dostarczania paliw gazowych oraz współdziałanie w przypadku wystąpienia stanów kryzysowych, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczącym środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylającym rozporządzenie (UE) nr 994/2010 (Dz. Urz. UE L 280 z 28.10.2017, str. 1, z późn. zm.²⁶⁴⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2017/1938”²⁶⁵⁾

3. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w sprawach dotyczących gazociągu międzysystemowego, o którym mowa w art. 3 pkt 11d lit. b, w tym eksploatacji tego gazociągu, może współpracować z organami do spraw regulacji gospodarki paliwami i energią lub innymi właściwymi organami państwa innego niż państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, których infrastruktura gazowa jest połączona tym gazociągiem z systemem przesyłowym, w celu zapewnienia spójnego stosowania prawa Unii Europejskiej i zapobieżenia zakłóceniom konkurencji na wewnętrznym rynku gazu ziemnego oraz negatywnemu wpływowi tego gazociągu na bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego w Unii Europejskiej.

4. Przed podjęciem współpracy, o której mowa w ust. 3, dotyczącej gazociągu międzysystemowego, o którym mowa w art. 3 pkt 11d lit. b, który znajduje się na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki konsultuje się z organami regulacyjnymi tego państwa.

Art. 15fa.²⁶⁶⁾ 1. Minister właściwy do spraw energii jest właściwym organem w rozumieniu art. 2 pkt 7 rozporządzenia 2017/1938.

2. Minister właściwy do spraw energii przeprowadza krajową ocenę ryzyka oraz opracowuje plan działań zapobiegawczych i plan na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, o których mowa odpowiednio w art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 2 rozporządzenia 2017/1938, w sposób i w terminach określonych w tym rozporządzeniu.

Art. 15g.²⁶⁷⁾ Minister właściwy do spraw energii jest właściwym organem krajowym odpowiedzialnym za ułatwianie i koordynowanie procesu wydawania pozwoleń i decyzji dla projektów infrastruktury energetycznej będących przedmiotem wspólnego zainteresowania Unii Europejskiej, zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/869 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, zmiany rozporządzeń (WE) nr 715/2009, (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 oraz dyrektyw 2009/73/WE i (UE) 2019/944 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 347/2013 (Dz. Urz. UE L 152 z 03.06.2022, str. 45), działającym w trybie współpracy, o którym mowa w art. 8 ust. 3 lit. c tego rozporządzenia.

²⁶²⁾ Przez art. 1 pkt 42 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁶³⁾ Przez art. 1 pkt 43 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁶⁴⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 104 z 01.04.2022, str. 53.

²⁶⁵⁾ Zdanie drugie w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wzmocnienia bezpieczeństwa gazowego państwa w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 1723), która weszła w życie z dniem 1 września 2022 r.

²⁶⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

²⁶⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 44 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 15h. 1. Minister właściwy do spraw energii przed rozpoczęciem negocjacji umowy międzynarodowej w sprawie eksploatacji gazociągu międzysystemowego, o którym mowa w art. 3 pkt 11d lit. b, w zakresie, w jakim umowa ta dotyczy rynku wewnętrznego gazu ziemnego Unii Europejskiej, powiadamia o tym pisemnie Komisję Europejską nie później niż pięć miesięcy przed planowanym rozpoczęciem negocjacji.

2. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje o celach i zakresie negocjacji oraz informacje niezbędne do oceny ich:

- 1) zgodności z prawem Unii Europejskiej;
- 2) wpływu na:
 - a) funkcjonowanie rynku wewnętrznego gazu ziemnego Unii Europejskiej,
 - b) bezpieczeństwo dostaw paliw gazowych w Rzeczypospolitej Polskiej i gazu ziemnego w Unii Europejskiej,
 - c) konkurencję w Unii Europejskiej, w tym w Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Minister właściwy do spraw energii przekazuje Komisji Europejskiej:

- 1) informacje o postępach i wynikach negocjacji, o których mowa w ust. 1 – na bieżąco;
- 2) przyjęty tekst umowy, o której mowa w ust. 1 – przed jej podpisaniem;
- 3) informacje o zawarciu, zmianie mocy obowiązującej i zmianie zakresu obowiązywania umowy, o której mowa w ust. 1 – niezwłocznie.

Art. 15i.²⁶⁸⁾ 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego opracowuje ocenę wystarczalności zasobów na poziomie krajowym, o której mowa w art. 24 rozporządzenia 2019/943, i dokonuje jej aktualizacji na podstawie metody oceny wystarczalności zasobów na poziomie europejskim, o której mowa w art. 23 ust. 5 rozporządzenia 2019/943, stosując ją odpowiednio w takim zakresie, w jakim została zastosowana przez ENTSO energii elektrycznej w danym okresie oceny wystarczalności zasobów na poziomie europejskim oraz w zakresie właściwym dla wykonywania oceny wystarczalności zasobów na poziomie krajowym:

- 1) jeżeli okoliczności uzasadniają opracowanie tej oceny;
- 2) na wniosek ministra właściwego do spraw energii.

2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego zamieszcza na swojej stronie internetowej aktualną ocenę wystarczalności zasobów na poziomie krajowym.

3. W przypadku stwierdzenia w ocenie wystarczalności zasobów na poziomie krajowym występowania problemu z wystarczalnością zasobów, który nie został stwierdzony w ocenie wystarczalności zasobów na poziomie europejskim, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego powiadamia o tym ministra właściwego do spraw energii oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, przekazując uzasadnienie stwierdzonej rozbieżności.

Art. 16. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii sporządza, dla obszaru swojego działania, plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię, na okres nie krótszy niż 3 lata, uwzględniając:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych lub energii;
- 2) ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województw, albo w przypadku braku takiego planu, strategię rozwoju województwa – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii;
- 3) politykę energetyczną państwa;
- 4)²⁶⁹⁾ dziesięcioletni plan rozwoju sieci o zasięgu unijnym, o którym mowa w art. 30 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2019/943 lub w art. 8 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 – w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem energii elektrycznej lub paliw gazowych;
- 5) politykę rozwoju infrastruktury i rynku paliw alternatywnych w transporcie;

²⁶⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 45 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁶⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 6)²⁷⁰⁾ plan działań zapobiegawczych opracowywany zgodnie z art. 15fa ust. 2 – w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych;
- 7)²⁷¹⁾ krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 321 z 21.12.2018, str. 1) – w przypadku przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem energii elektrycznej.

1a.²⁷²⁾ W planie, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej może uwzględnić wytyczne Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki co do kierunku rozwoju sieci i realizacji inwestycji priorytetowych.

2. Operator systemu przesyłowego gazowego i operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego sporządzają plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię elektryczną na okres 10 lat. Plan ten podlega aktualizacji co 2 lata.²⁷³⁾

3. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej niebędącej jego własnością sporządza i corocznie aktualizuje plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe dla tej sieci.

4.²⁷⁴⁾ Operator systemu dystrybucyjnego:

- 1) gazowego sporządza plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe na okres nie krótszy niż 5 lat,
- 2) elektroenergetycznego sporządza plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na okres nie krótszy niż 6 lat

– i aktualizuje ten plan co 2 lata.

5.²⁷⁴⁾ Plan, o którym mowa w ust. 1, sporządzany przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego i operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego obejmuje dodatkowo prognozę dotyczącą stanu bezpieczeństwa dostarczania energii elektrycznej, sporządzaną na okres nie krótszy niż:

- 1) 15 lat – w przypadku operatora systemu przesyłowego;
- 2) 10 lat – w przypadku operatora systemu dystrybucyjnego.

6. Plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię elektryczną sporządzany przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego i operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego uwzględnia odpowiednio plan rozwoju sporządzony przez operatora systemu przesyłowego gazowego i operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

7. Plan, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) przewidywany zakres dostarczania paliw gazowych lub energii;
- 2) przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy sieci oraz planowanych nowych źródeł paliw gazowych lub energii, w tym instalacji odnawialnego źródła energii;
- 3) przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy lub budowy połączeń z systemami gazowymi albo z systemami elektroenergetycznym innych państw – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej;
- 4) przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie paliw i energii u odbiorców, w tym także przedsięwzięcia w zakresie pozyskiwania, transmisji oraz przetwarzania danych pomiarowych z licznika zdalnego odczytu;

²⁷⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

²⁷¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 46 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁷²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 46 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁷³⁾ Zdanie drugie w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁷⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 5)²⁷⁵⁾ przewidywany sposób finansowania inwestycji, w tym wyodrębnioną część dotyczącą zakresu i sposobu wykorzystania środków finansowania innych niż taryfa;
- 6)²⁷⁵⁾ przewidywane przychody niezbędne do realizacji planów, w tym wyodrębnioną część dotyczącą przyznanych subwencji, dotacji, pożyczek bezzwrotnych lub wsparcia w innej formie, pozyskanego lub możliwego do pozyskania z krajowych, unijnych i międzynarodowych funduszy lub programów;
- 7)²⁷⁵⁾ planowany harmonogram inwestycji wraz z wyodrębnioną częścią obejmującą kierunki rozwoju sieci i realizacji inwestycji priorytetowych, o których mowa w ust. 1a;
- 8) przedsięwzięcia w zakresie wykorzystywania magazynów energii elektrycznej, o ile operator systemu dystrybucyjnego, przesyłowego lub połączonego elektroenergetycznego uzna, że jest to uzasadnione technicznie dla zapewnienia dostaw energii elektrycznej, oraz wykaże, w analizie kosztów i korzyści, że wykorzystanie magazynu energii elektrycznej przyniesie korzyści i nie będzie się wiązało z niewspółmiernie wysokimi kosztami – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej;
- 9)²⁷⁶⁾ cele oraz przewidywane efekty przedsięwzięć, o których mowa w pkt 2–4.

8. Plan, o którym mowa w ust. 1, w zakresie obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną, opracowywany przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej powinien także określać wielkość zdolności wytwórczych i ich rezerw, preferowane lokalizacje i strukturę nowych źródeł, wielkość zdolności przesyłowych lub dystrybucyjnych w systemie elektroenergetycznym i stopień ich wykorzystania, a także działania i przedsięwzięcia zapewniające bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej.

8a. Analiza, o której mowa w ust. 7 pkt 8, obejmuje w szczególności porównanie kosztów pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną w krajowym systemie elektroenergetycznym oraz wykorzystywania magazynu energii elektrycznej w celu zapewnienia dostaw energii elektrycznej.

8b.²⁷⁷⁾ W planie, o którym mowa w ust. 1, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego uwzględnia także inwestycje niezbędne do przyłączania punktów ładowania pojazdów elektrycznych zlokalizowanych w ogólnodostępnych stacjach ładowania zgodnie z planem, o którym mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, oraz punktów ładowania pojazdów elektrycznych stanowiących element infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego.

8c.²⁷⁷⁾ Plan, o którym mowa w ust. 1, opracowywany przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego:

- 1) zapewnia przejrzystość w odniesieniu do zapotrzebowania tego operatora na usługi elastyczności w okresie wskazanym w ust. 4 pkt 2;
- 2) obejmuje wykorzystanie odpowiedzi odbioru, efektywności energetycznej, magazynowania energii lub innych zasobów, które operator ten uwzględnia jako rozwiązanie alternatywne wobec rozbudowy sieci dystrybucyjnej.

9. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego określając w planie, o którym mowa w ust. 2, poziom połączeń międzysystemowych gazowych albo elektroenergetycznych, bierze w szczególności pod uwagę:

- 1) krajowe, regionalne i europejskie cele w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym projekty stanowiące element osi projektów priorytetowych określonych w załączniku I do decyzji, o której mowa w art. 15b ust. 5 pkt 4;
- 2) istniejące połączenia międzysystemowe gazowe albo elektroenergetyczne oraz ich wykorzystanie w sposób najbardziej efektywny;
- 3) zachowanie właściwych proporcji między kosztami budowy nowych połączeń międzysystemowych gazowych albo elektroenergetycznych, a korzyściami wynikającymi z ich budowy dla odbiorców końcowych.

10. Plan, o którym mowa w ust. 1, powinien zapewniać długookresową maksymalizację efektywności nakładów i kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwo energetyczne, tak aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat za dostarczanie paliw gazowych lub energii, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości ich dostarczania.

11. W planie, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się także zapotrzebowanie na nowe zdolności w systemie przesyłowym lub dystrybucyjnym zgłoszone przez podmioty przyłączone do sieci lub podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci.

²⁷⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. e tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁷⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 46 lit. e tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁷⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 46 lit. f ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

12. W celu racjonalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, przy sporządzaniu projektu planu, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwa energetyczne są obowiązane współpracować z podmiotami przyłączonymi do sieci oraz z gminami, a w przypadku przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej współpracować z samorządem województwa, na którego obszarze przedsiębiorstwo to zamierza realizować przedsięwzięcia inwestycyjne; współpraca powinna polegać w szczególności na:

- 1) przekazywaniu podmiotom przyłączonym do sieci, na ich wniosek, informacji o planowanych przedsięwzięciach w takim zakresie, w jakim przedsięwzięcia te będą miały wpływ na pracę urządzeń przyłączonych do sieci albo na zmianę warunków przyłączenia lub dostawy paliw gazowych lub energii;
- 2) zapewnieniu spójności pomiędzy planami przedsiębiorstw energetycznych i założeniami, strategiami oraz planami, o których mowa w art. 19 i art. 20, a w przypadku przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej zapewnienie tej spójności dotyczy planów przedsiębiorstw energetycznych i założeń, strategii i planów sporządzanych przez samorząd województwa.

13. Projekt planu, o którym mowa w ust. 1, podlega uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki działającym w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii, z wyłączeniem planów rozwoju przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją:²⁷⁸⁾

- 1) paliw gazowych, dla mniej niż 50 odbiorców, którym przedsiębiorstwo to dostarcza rocznie łącznie mniej niż 50 mln m³ tych paliw;
- 2)²⁷⁹⁾ energii elektrycznej, dla mniej niż 300 odbiorców, którym przedsiębiorstwo to dostarcza rocznie łącznie mniej niż 150 GWh tej energii;
- 3) ciepła.

14. (uchylony)²⁸⁰⁾

14a.²⁸¹⁾ Projekt aktualizacji planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe, o którym mowa w ust. 2 i 4, przedkłada się do uzgodnienia z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie do dnia 31 marca w roku, który jest drugim rokiem obowiązywania uzgodnionego planu rozwoju, niezależnie od daty jego uzgodnienia.

15.²⁸²⁾ Operator systemu przesyłowego gazowego, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, operator systemu dystrybucyjnego gazowego oraz operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego konsultują projekt planu, o którym mowa w ust. 2 i ust. 4 pkt 2, z wyłączeniem informacji, o których mowa w ust. 7 pkt 5 i 6, oraz z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych, z zainteresowanymi stronami, zamieszczając projekt ten na swojej stronie internetowej i wyznaczając termin na zgłaszanie uwag, nie krótszy niż 21 dni. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zamieszcza wyniki konsultacji na swojej stronie internetowej.

15a. Operator systemu przesyłowego oraz operatorzy systemów dystrybucyjnych są obowiązani do zamieszczania uzgodnionego z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki planu rozwoju, o którym mowa w ust. 1, z wyłączeniem informacji, o których mowa w ust. 7 pkt 5 i 6, oraz z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych, na swoich stronach internetowych.

15b.²⁸³⁾ Operator systemu przesyłowego gazowego, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego, operator systemu dystrybucyjnego gazowego oraz operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego przedkładają Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do uzgodnienia projekt planu, o którym mowa w ust. 2 i 4, oraz jego aktualizację, w terminie do dnia 30 kwietnia danego roku. W przypadku projektu planu sporządzonego przez operatora systemu przesyłowego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, operator ten przedkłada projekt planu, o którym mowa w ust. 2 lub w ust. 4 pkt 2, oraz jego aktualizację, po przeprowadzeniu konsultacji, o których mowa w ust. 15, wraz z wynikami tych konsultacji.

16. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki konsultuje sposób finansowania inwestycji ujętych w planie opracowanym przez operatora systemu przesyłowego gazowego z właścicielem sieci przesyłowej gazowej.

²⁷⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. g tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁷⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. g tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁸⁰⁾ Przez art. 1 pkt 46 lit. h ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁸¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 46 lit. i ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁸²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 46 lit. j ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁸³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 46 lit. k ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

17. Przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane do uzgodnienia z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki planu rozwoju, o którym mowa w ust. 1, ustala corocznie plan remontów, który zamieszcza na swojej stronie internetowej.

18. Przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane do uzgadniania projektu planu, o którym mowa w ust. 1, z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki corocznie, do dnia 30 kwietnia, przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdanie z realizacji tego planu.

18a.²⁸⁴⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane do uzgadniania projektu planu, o którym mowa w ust. 1, z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, które stosuje się do wytycznych Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki co do kierunku rozwoju sieci i realizacji inwestycji priorytetowych oraz korzysta ze środków ustalonych w sposób, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 3 lit. g lub h, wraz ze sprawozdaniem, o którym mowa w ust. 18, przedkłada:

- 1) informacje o zakresie zrealizowania harmonogramu inwestycji priorytetowych, o których mowa w ust. 1a;
- 2) w przypadku zakończenia w danym roku inwestycji priorytetowych, o których mowa w ust. 1a – oświadczenie o ukończeniu tych inwestycji i spełnieniu wymagań dla tych inwestycji określonych w planie, o którym mowa w ust. 1, oddzielnie dla każdej ukończonej inwestycji;
- 3) dokumenty potwierdzające realizację inwestycji priorytetowych, o których mowa w ust. 1a, w tym zakres faktycznie poniesionych nakładów, oryginał lub poświadczoną kopię umów na realizację przedsięwzięcia i innych wiążących zobowiązań oraz sprawozdanie finansowe za dany rok obrotowy, sporządzone na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1015, 1723 i 1843), zbadane przez biegłego rewidenta, zawierające w ramach ujawnień w informacji dodatkowej tego sprawozdania przedstawienie odpowiednich pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat potwierdzających prawidłowość przedłożonych informacji oraz ilości środków, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 3 lit. h.

18b.²⁸⁴⁾ Oświadczenie, o którym mowa w ust. 18a pkt 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający to oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że inwestycja ujęta w planie rozwoju w ramach stosowania się do wytycznych Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki co do kierunku rozwoju sieci i realizacji inwestycji priorytetowych, o których mowa w art. 16 ust. 1a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, została ukończona i spełnia wymagania określone w planie rozwoju.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

18c.²⁸⁴⁾ Oświadczenie, o którym mowa w ust. 18a pkt 2, zawiera podpis osoby uprawnionej do reprezentacji przedsiębiorstwa energetycznego, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

18d.²⁸⁴⁾ Rozliczenie wykonania harmonogramu inwestycji priorytetowych, o których mowa w ust. 1a, następuje po zakończeniu każdego pełnego roku od dnia uzgodnienia planu, o którym mowa w ust. 1, oraz po zakończeniu inwestycji priorytetowych, przy czym stan wykonania, w każdym okresie sprawozdawczym, nie może być mniejszy niż 85% wykonania tego planu oddzielnie dla każdej inwestycji priorytetowej.

18e.²⁸⁴⁾ W szczególnie uzasadnionych przypadkach, wynikających z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na uzasadniony wniosek przedsiębiorstwa energetycznego może przedłużyć termin na wykonanie harmonogramu inwestycji priorytetowych, o których mowa w ust. 1a, na oznaczony okres, pod warunkiem przekazania Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informacji o przyczynach przewidywanego niewykonania tego harmonogramu w zakresie, o którym mowa w ust. 18d, w terminie 30 dni od ich wystąpienia, wraz z proponowanym okresem przedłużenia jego wykonania.

19. Samorząd województwa, gminy, przedsiębiorstwa energetyczne lub odbiorcy końcowi paliw gazowych lub energii udostępniają nieodpłatnie przedsiębiorstwom energetycznym, o których mowa w ust. 1, informacje, o których mowa w ust. 7 pkt 1–4 i 7, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

20. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie mniejszej niż 50 MW sporządza i przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki prognozy na okres 15 lat obejmujące w szczególności ilości wytwarzanej energii elektrycznej, przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy istniejących lub budowy nowych źródeł, a także dane techniczno-ekonomiczne dotyczące typu i wielkości tych źródeł, ich lokalizacji oraz rodzaju paliwa wykorzystywanego do wytwarzania energii elektrycznej.

21. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, co 2 lata w terminie do dnia 30 kwietnia danego roku, aktualizuje prognozy, o których mowa w ust. 20, i informuje o tych aktualizacjach Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz operatorów systemów elektroenergetycznych, do których sieci jest przyłączone, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

²⁸⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 46 lit. l ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

22. Operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej przyłączone do sieci przesyłowej przekazują operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego informacje o strukturze i wielkościach zdolności wytwórczych i dystrybucyjnych przyjętych w planach, o których mowa w ust. 2 i 4, lub prognozach, o których mowa w ust. 20, stosownie do postanowień instrukcji opracowanej przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączonego elektroenergetycznego.

23.²⁸⁵⁾ Operator zamkniętego systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, posiadacz magazynu energii, właściciel jednostki odbiorczej świadczącej lub planującej świadczyć usługi elastyczności przekazują właściwemu operatorowi systemu elektroenergetycznego informacje o strukturze i wielkościach zdolności regulacji zapotrzebowania energii elektrycznej przyjętych w planach, o których mowa w ust. 4 pkt 2, lub prognozach, o których mowa w ust. 5, stosownie do postanowień instrukcji opracowanej przez operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.

Art. 16^{1,286)} 1. Operator systemu magazynowania sporządza plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na pojemności instalacji magazynowych na okres 10 lat. Plan ten podlega aktualizacji co 2 lata.

2. Plan uwzględnia:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- 2) politykę energetyczną państwa;
- 3) plan działań zapobiegawczych opracowywany zgodnie z art. 15fa ust. 2;
- 4) plan rozwoju sporządzony przez operatora systemu przesyłowego gazowego, o którym mowa w art. 16 ust. 2.

3. Plan obejmuje w szczególności:

- 1) inwestycje w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy instalacji magazynowych;
- 2) przewidywany sposób finansowania inwestycji;
- 3) przewidywane przychody niezbędne do realizacji inwestycji;
- 4) planowany harmonogram realizacji inwestycji.

4. Plan powinien zapewniać długookresową maksymalizację efektywności nakładów i kosztów ponoszonych przez operatora systemu magazynowania, tak aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat za świadczenie usług magazynowania paliw gazowych, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości ich świadczenia.

5. W planie uwzględnia się także zapotrzebowanie na nowe pojemności instalacji magazynowych zgłaszane przez podmioty korzystające lub zamierzające skorzystać z usług magazynowania paliw gazowych.

6. Operator systemu magazynowania przedkłada projekt planu, w tym jego aktualizację, ministrowi właściwemu do spraw energii oraz Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do dnia 31 marca.

7. Operator systemu magazynowania przedkłada aktualizację planu ministrowi właściwemu do spraw energii oraz Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do dnia 31 marca roku, który jest drugim rokiem obowiązywania uzgodnionego planu, niezależnie od daty jego uzgodnienia.

8.²⁸⁷⁾ Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzgadnia projekt planu, działając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii.

9. Operator systemu magazynowania zamieszcza uzgodniony w trybie przepisu ust. 8 plan z wyłączeniem informacji, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3, oraz z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych, na swojej stronie internetowej.

10. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, działając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii, konsultuje sposób finansowania inwestycji ujętych w planie z operatorem systemu magazynowania.

11. Operator systemu magazynowania ustala corocznie plan remontów instalacji magazynowych, który zamieszcza na swojej stronie internetowej.

12. Operator systemu magazynowania corocznie, do dnia 30 kwietnia, przedkłada ministrowi właściwemu do spraw energii oraz Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki sprawozdanie z realizacji planu.

²⁸⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 46 lit. m ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁸⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

²⁸⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 5 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

Art. 16a. 1. W przypadku możliwości wystąpienia długookresowego zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, po stwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw energii na podstawie sprawozdania, o którym mowa w art. 15b ust. 3, że istniejące i będące w trakcie budowy moce wytwórcze energii elektrycznej oraz przedsięwzięcia racjonalizujące jej zużycie nie zapewniają długookresowego bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza, organizuje i przeprowadza przetarg na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na tę energię.

2. W ogłoszeniu o przetargu określa się przedmiot przetargu, jego zakres, warunki uczestnictwa, rodzaje instrumentów ekonomiczno-finansowych określone w odrębnych przepisach, umożliwiających budowę nowych mocy wytwórczych lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną na warunkach preferencyjnych, oraz miejsce i termin udostępnienia dokumentacji przetargowej.

3. Do przetargu stosuje się odpowiednio przepisy art. 9i ust. 4–9.

3a. W przetargu mogą uczestniczyć także podmioty niebędące przedsiębiorstwami energetycznymi.

4. Przed skierowaniem ogłoszenia o przetargu do Biuletynu Urzędu Regulacji Energetyki Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzgadnia z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych i z innymi właściwymi organami administracji państwowej rodzaje instrumentów, o których mowa w ust. 2.

5. Określając w dokumentacji przetargowej kryteria oceny ofert oraz dokonując wyboru oferty na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na tę energię, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki kieruje się:

- 1) polityką energetyczną państwa;
- 2) bezpieczeństwem systemu elektroenergetycznego;
- 3) wymaganiami dotyczącymi ochrony zdrowia i środowiska oraz bezpieczeństwa publicznego;
- 4) efektywnością energetyczną i ekonomiczną przedsięwzięcia;
- 5) lokalizacją budowy nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej;
- 6) rodzajem paliw przeznaczonych do wykorzystania w nowych mocach wytwórczych energii elektrycznej;
- 7) wynikami oceny, o której mowa w art. 10c ust. 1, oraz analizą kosztów i korzyści.

6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki przekazuje Komisji Europejskiej warunki przetargu w terminie umożliwiającym ich opublikowanie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej co najmniej na 6 miesięcy przed dniem zamknięcia składania ofert o przystąpieniu do przetargu.

7. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zawiera z uczestnikiem przetargu, którego oferta została wybrana, umowę, w której określa się w szczególności obowiązki uczestnika, rodzaje instrumentów, o których mowa w ust. 2, oraz zasady rozliczania wsparcia finansowego wynikającego z tych instrumentów.

8. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania co do zawartości dokumentacji przetargowej na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub na realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną oraz warunki i tryb organizowania i przeprowadzania przetargu, w tym powoływania i pracy komisji przetargowej, kierując się potrzebą zapewnienia przejrzystych warunków i kryteriów przetargu oraz równoprawnego traktowania jego uczestników.

Art. 16b. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego realizuje w pierwszej kolejności działania niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska.

2. Zysk operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w rozumieniu ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wpłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 44) przeznaczana się w pierwszej kolejności na finansowanie realizacji zadań i obowiązków, o których mowa w art. 9c ust. 2.

3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego jest obowiązany przekazywać środki na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w wysokości 0,1% uzasadnionego zwrotu z kapitału zaangażowanego w wykonywaną działalność gospodarczą w zakresie przesyłania energii elektrycznej, uwzględnionego w kalkulacji taryf na przesyłanie energii elektrycznej na rok poprzedzający rok przekazania tych środków.

4. Środki, o których mowa w ust. 3, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego przekazuje do dnia 30 czerwca każdego roku.

Art. 16c.²⁸⁸⁾ 1. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego albo przesyłowego gazowego, w przypadku planowanej zmiany rodzaju dostarczanego paliwa gazowego w sieci gazowej z gazu ziemnego zaazotowanego na gaz ziemny wysokometanowy, informuje odbiorcę końcowego paliw gazowych, przyłączonego odpowiednio do sieci dystrybucyjnej albo przesyłowej gazowej, o terminie tej zmiany oraz o konieczności dostosowania lub wymiany instalacji i urządzeń do odbioru gazu ziemnego zaazotowanego na instalacje i urządzenia do odbioru gazu ziemnego wysokometanowego.

2. Odbiorca końcowy paliw gazowych, po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 1, dostosowuje lub wymienia instalacje i urządzenia, o których mowa w ust. 1, we własnym zakresie oraz pokrywa koszty ich dostosowania lub wymiany, z wyłączeniem ust. 3.

3. W przypadku odbiorców paliw gazowych, o których mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. a–c, operator systemu dystrybucyjnego gazowego, do którego przyłączony jest ten odbiorca, dostosowuje lub wymienia instalacje i urządzenia, o których mowa w ust. 1, oraz pokrywa koszty tego dostosowania lub wymiany, po uprzednim otrzymaniu zgody od:

- 1) odbiorcy paliw gazowych, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. a–c;
- 2) właściciela instalacji i urządzeń do odbioru gazu ziemnego zaazotowanego, który nie jest odbiorcą paliw gazowych.

4. W przypadku braku:

- 1) zgody na dostosowanie lub wymianę instalacji i urządzeń, wyrażonej przez podmioty, o których mowa w ust. 3, lub
- 2) technicznych możliwości dostosowania lub wymiany instalacji i urządzeń u podmiotów, o których mowa w ust. 3, lub
- 3) dostosowania lub wymiany instalacji i urządzeń, o których mowa w ust. 2, po otrzymaniu informacji od operatora systemu dystrybucyjnego gazowego albo przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 1

– operator systemu przesyłowego gazowego lub dystrybucyjnego gazowego, do którego sieci dany odbiorca jest przyłączony, może wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, z uwzględnieniem ust. 5.

5. W przypadku odbiorców paliw gazowych, o których mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. b i c, brak wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 3, przez właściciela lokalu we wspólnocie mieszkaniowej, o której mowa w art. 6 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, albo członka spółdzielni mieszkaniowej, o której mowa w art. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, albo przez osobę zużywającą paliwa gazowe w lokalu, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. c, stanowi podstawę do wstrzymania dostarczania paliwa gazowego wyłącznie w stosunku do tego, kto odmówił wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 3.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 4 i 5, sprzedawca paliw gazowych, z którym dany odbiorca zawarł umowę sprzedaży paliw gazowych albo umowę kompleksową, może rozwiązać tę umowę w zakresie, w jakim nie może ona być wykonywana z powodu zmiany rodzaju paliwa gazowego w sieci, do której odbiorca jest przyłączony.

Art. 17. Samorząd województwa uczestniczy w planowaniu zaopatrzenia w energię i paliwa na obszarze województwa w zakresie określonym w art. 19 ust. 5 oraz bada zgodność planów zaopatrzenia w energię i paliwa z polityką energetyczną państwa.

Art. 18. 1. Do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy:

- 1) planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy;
- 2) planowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy:
 - a) miejsc publicznych,
 - b) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich,
 - c) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 645, 760, 1193 i 1688), przebiegających w granicach terenu zabudowy,
 - d) części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2483 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 760, 1193 i 1688), wymagających odrębnego oświetlenia:
 - przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów,
 - stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej;
- 3) finansowanie oświetlenia znajdujących się na terenie gminy:
 - a) ulic,
 - b) placów,

²⁸⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

- c) dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich,
 - d) dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, przebiegających w granicach terenu zabudowy,
 - e) części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, wymagających odrębnego oświetlenia:
 - przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów,
 - stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej;
- 4) planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy;
- 5) ocena potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych na obszarze gminy.

2. Gmina realizuje zadania, o których mowa w ust. 1, zgodnie z:

- 1)²⁸⁹⁾ miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu – ze strategią rozwoju gminy lub strategią rozwoju ponadlokalnego;
- 2) odpowiednim programem ochrony powietrza przyjętym na podstawie art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54).

3. (uchylony)

3a. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 19. 1. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, zwany dalej „projektem założeń”.

2. Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.

3. Projekt założeń powinien określać:

- 1) ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- 2) przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- 3) możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- 3a) możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
- 4) zakres współpracy z innymi gminami.

4. Przedsiębiorstwa energetyczne udostępniają nieodpłatnie wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) plany, o których mowa w art. 16 ust. 1, w zakresie dotyczącym terenu tej gminy oraz propozycje niezbędne do opracowania projektu założeń.

5. Projekt założeń podlega opiniowaniu przez samorząd województwa w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami oraz w zakresie zgodności z polityką energetyczną państwa.

6. Projekt założeń wyklada się do publicznego wglądu na okres 21 dni, powiadamiając o tym w sposób przyjęty zwyczajowo w danej miejscowości.

7. Osoby i jednostki organizacyjne zainteresowane zaopatrzeniem w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy mają prawo składać wnioski, zastrzeżenia i uwagi do projektu założeń.

8. Rada gminy uchwała założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, rozpatrując jednocześnie wnioski, zastrzeżenia i uwagi zgłoszone w czasie wyłożenia projektu założeń do publicznego wglądu.

²⁸⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 15 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688), która weszła w życie z dniem 24 września 2023 r.

Art. 20. 1. W przypadku gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń, o których mowa w art. 19 ust. 8, wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, dla obszaru gminy lub jej części. Projekt planu opracowywany jest na podstawie uchwalonych przez radę tej gminy założeń i winien być z nim zgodny.

2. Projekt planu, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) propozycje w zakresie rozwoju i modernizacji poszczególnych systemów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, wraz z uzasadnieniem ekonomicznym;
- 1a) propozycje w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i wysokosprawnej kogeneracji;
- 1b) propozycje stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
- 2) harmonogram realizacji zadań;
- 3) przewidywane koszty realizacji proponowanych przedsięwzięć oraz źródło ich finansowania;
- 4) ocenę potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych na obszarze gminy.

3. (uchylony)

4. Rada gminy uchwała plan zaopatrzenia, o którym mowa w ust. 1.

5. W celu realizacji planu, o którym mowa w ust. 1, gmina może zawierać umowy z przedsiębiorstwami energetycznymi.

6. W przypadku gdy nie jest możliwa realizacja planu na podstawie umów, rada gminy – dla zapewnienia zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe – może wskazać w drodze uchwały tę część planu, z którą prowadzone na obszarze gminy działania muszą być zgodne.

Rozdział 3a
(uchylony)

Rozdział 3b
(uchylony)

Rozdział 4

Organ do spraw regulacji gospodarki paliwami i energią

Art. 21. 1. Zadania z zakresu spraw regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji realizuje Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, zwany dalej „Prezesem URE”.

2. Prezes URE jest centralnym organem administracji rządowej.

2a. Prezesa URE powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa URE.

2b. Stanowisko Prezesa URE może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa URE.

2c. Informację o naborze na stanowisko Prezesa URE ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;

- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

2d. Termin, o którym mowa w ust. 2c pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

2e. Nabór na stanowisko Prezesa URE przeprowadza zespół, powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

2f. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 2e, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

2g. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 2f, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

2h. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

2i. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

2j. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

2k. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

2l. Prezes URE jest powoływany na pięcioletnią kadencję i może być ponownie powołany tylko raz. Po upływie kadencji Prezes URE pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy.

2m. Prezes URE może zostać odwołany, przez Prezesa Rady Ministrów, przed upływem kadencji, na którą został powołany, wyłącznie w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia prawa;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 3) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;
- 4) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
- 5) złożenia rezygnacji.

2n. Wiceprezes URE tymczasowo, do czasu powołania nowego Prezesa URE, wykonuje obowiązki Prezesa URE w razie:

- 1) śmierci Prezesa URE;
- 2) odwołania Prezesa URE przed upływem kadencji;
- 3) stwierdzenia nieważności powołania Prezesa URE lub innych przyczyn nieobjęcia urzędu po dokonaniu powołania.

2o. Osoba wykonująca obowiązki Prezesa URE nie może dokonać zwolnienia, o którym mowa w art. 49 ust. 1.

3. (uchylony)

4. Prezes URE wykonuje zadania, o których mowa w ust. 1, przy pomocy Urzędu Regulacji Energetyki, zwanego dalej „URE”.

5. Wiceprezesa URE powołuje Prezes URE spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Prezes URE odwołuje wiceprezesa URE.

5a. Nabór na stanowisko Wiceprezesa Urzędu Regulacji Energetyki przeprowadza zespół, powołany przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

5b. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowisko, o którym mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio ust. 2b, 2d, 2f, 2g oraz 2i–2k. Informacje o naborze na stanowisko wiceprezesa Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki. Do ogłoszenia stosuje się przepisy ust. 2c zdanie drugie.

5c. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki.

5d. Wiceprezes Urzędu Regulacji Energetyki jest powoływany na pięcioletnią kadencję i może być ponownie powołany tylko raz. Po upływie kadencji Wiceprezes Urzędu Regulacji Energetyki pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy.

6. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, nadaje statut URE, określający jego organizację wewnętrzną oraz strukturę terenową.

Art. 21a. Organami właściwymi w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią dla:

- 1) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, jednostek organizacyjnych Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa oraz jednostek organizacyjnych więziennictwa podległych Ministrowi Sprawiedliwości są inspekcje gospodarki energetycznej powoływane przez właściwych ministrów w uzgodnieniu z Prezesem URE;
- 2) jednostek organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego są inspekcje gospodarki energetycznej powoływane przez Szefów tych Agencji w uzgodnieniu z Prezesem URE.

Art. 22. (uchylony)

Art. 23. 1. Prezes URE reguluje działalność przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z ustawą i polityką energetyczną państwa, zmierzając do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii.

1a. (uchylony)

2. Do zakresu działania Prezesa URE należy:

- 1) udzielanie i cofanie koncesji;
- 2) zatwierdzanie i kontrolowanie stosowania taryf paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła pod względem zgodności z zasadami określonymi w art. 44, 45 i 46, w tym analizowanie i weryfikowanie kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach;
- 3) ustalanie:
 - a) współczynników korekcyjnych określających projektowaną poprawę efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego oraz zmianę warunków wykonywania przez to przedsiębiorstwo danego rodzaju działalności gospodarczej,
 - b) okresu obowiązywania taryf i współczynników korekcyjnych, o których mowa w lit. a,
 - c) wysokości uzasadnionego zwrotu z kapitału, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1, dla przedsiębiorstw energetycznych przedkładających taryfy do zatwierdzenia,

- d) maksymalnego udziału opłat stałych w łącznych opłatach za świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji dla poszczególnych grup odbiorców w taryfach dla paliw gazowych i energii, w przypadkach gdy wymaga tego ochrona interesów odbiorców,
 - e) (uchylona)
 - f) wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w art. 47 ust. 2f,
 - g)²⁹⁰⁾ uzasadnionej stopy zwrotu z kapitału zaangażowanego w realizację zadań określonych w wytycznych co do kierunku rozwoju sieci i realizacji inwestycji priorytetowych,
 - h)²⁹⁰⁾ uzasadnionej stopy zwrotu z wkładu własnego niezbędnego do pozyskania finansowania zadań określonych w wytycznych co do kierunku rozwoju sieci i realizacji inwestycji priorytetowych przyznanej subwencją, dotacją, pożyczką bezzwrotną lub wsparciem w innej formie z krajowych, unijnych lub międzynarodowych funduszy lub programów;
- 3a)²⁹¹⁾ opracowywanie i zamieszczanie, nie później niż 9 miesięcy przed terminem określonym w art. 16 ust. 15b, w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki wytycznych co do kierunku rozwoju sieci i realizacji inwestycji priorytetowych oraz wytycznych i zaleceń zapewniających jednolitą formę planów, o których mowa w art. 16 ust. 1;
- 3b)²⁹²⁾ kontrolowanie wykonania realizacji planu w zakresie, o którym mowa w art. 16 ust. 18a–18d;
- 4) (uchylony)
- 4a)²⁹³⁾ kontrolowanie wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 49b ust. 1;
- 5)²⁹⁴⁾ uzgadnianie projektów planów, o których mowa w art. 16 i art. 16¹;
- 6) wyznaczanie operatorów systemu, o których mowa w art. 9h ust. 1, 3 i 9, oraz publikowanie w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki i zamieszczanie na swojej stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o danych adresowych, obszarze działania i okresie, na który zostali wyznaczeni operatorami systemu;
- 6a) przyznawanie certyfikatu niezależności;
- 6b) kontrolowanie wypełniania przez właściciela sieci przesyłowej oraz operatora systemu przesyłowego gazowego obowiązków określonych w niniejszej ustawie oraz umowie, o której mowa w art. 9h ust. 3 pkt 2, w tym monitorowanie powiązań pomiędzy właścicielem sieci przesyłowej a operatorem systemu przesyłowego gazowego oraz przepływu informacji między nimi;
- 6c) informowanie Komisji Europejskiej o wyznaczeniu operatorów systemów przesyłowych;
- 6d) wydawanie decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e;
- 7) udzielanie i cofanie zwolnienia z obowiązku świadczenia usług, o których mowa w art. 4 ust. 2, art. 4c, art. 4d ust. 1 i art. 4e ust. 1;
- 8) zatwierdzanie instrukcji ruchu i eksploatacji sieci oraz instrukcji ruchu i eksploatacji instalacji, o których mowa w art. 9g, oraz ich zmiany;
- 9) organizowanie i przeprowadzanie przetargów dotyczących:
- a) wyłaniania sprzedawców z urzędu,
 - b) budowy nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej i realizacji przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na energię elektryczną;
- 10) kontrolowanie standardów jakościowych obsługi odbiorców oraz kontrolowanie na wniosek odbiorcy dotrzymania parametrów jakościowych paliw gazowych i energii elektrycznej;
- 11)²⁹⁵⁾ kontrolowanie realizacji przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, operatora systemu połączonego elektroenergetycznego, operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz innych uczestników rynku energii elektrycznej obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia 2019/943, a także wykonywanie innych obowiązków organu regulacyjnego wynikających z tego rozporządzenia oraz obowiązków wynikających z aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 tego rozporządzenia oraz innych przepisów prawa Unii Europejskiej;

²⁹⁰⁾ Dodana przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁹²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 153.

²⁹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

²⁹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 11a) kontrolowanie realizacji przez operatora systemu przesyłowego gazowego lub operatora systemu połączonego gazowego oraz innych uczestników rynku paliw gazowych obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005, wykonywanie innych obowiązków organu regulacyjnego wynikających z tego rozporządzenia oraz zatwierdzanie odpowiednich punktów w systemie przesyłowym, objętych obowiązkiem, o którym mowa w art. 18 tego rozporządzenia, a także wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009;
- 11b)²⁹⁶⁾ zatwierdzanie metod alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami, opracowanych zgodnie z przepisami rozporządzenia 2019/943 oraz aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 tego rozporządzenia lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowej gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 oraz aktów prawnych wydanych na podstawie art. 6 ust. 11 akapit drugi i art. 23 ust. 2 akapit drugi rozporządzenia 715/2009;
- 11c) rozstrzyganie spraw w zakresie określonym w art. 8a;
- 11d) zatwierdzanie wymogów ogólnego stosowania, o których mowa w art. 9ga ust. 1;
- 11e) rozstrzyganie spraw w zakresie określonym w art. 7 ust. 8 rozporządzenia 2016/631, art. 6 ust. 8 rozporządzenia 2016/1388 oraz art. 5 ust. 8 rozporządzenia 2016/1447;
- 11f)²⁹⁷⁾ wykonywanie decyzji Komisji Europejskiej i Agencji;
- 11g)²⁹⁷⁾ opracowywanie wytycznych i zaleceń dla operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych w zakresie udzielania zamówień na usługi elastyczności, w tym na potrzeby zarządzania ograniczeniami systemowymi na obszarze ich działalności;
- 11h)²⁹⁷⁾ ocena rynku usług elastyczności, w tym efektywności zamawiania tych usług;
- 12) rozstrzyganie sporów w zakresie określonym w art. 8 ust. 1;
- 13) nakładanie kar pieniężnych na zasadach określonych w ustawie;
- 13a) podejmowanie działań w celu kształtowania, ochrony i rozwoju konkurencji na rynku energii elektrycznej i paliw gazowych, w tym:
- a) usuwanie istniejących barier rynkowych w zakresie możliwości korzystania przez odbiorców końcowych z prawa do zmiany sprzedawcy,
 - b) zapewnienie równoprawnego traktowania użytkowników systemu przez operatorów systemów dystrybucyjnych i przesyłowych;
- 14) współdziałanie z właściwymi organami w przeciwdziałaniu praktykom przedsiębiorstw energetycznych ograniczającym konkurencję;
- 14a) współdziałanie z organem właściwym w sprawach nadzoru nad rynkiem kapitałowym, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 753, 825, 1705, 1723 i 1843) w zakresie niezbędnym do właściwego wykonywania zadań określonych w ustawie;
- 14b)²⁹⁸⁾ współpraca z organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz z Agencją, w szczególności w zakresie sporządzania i stosowania kodeksów sieci oraz zatwierdzania metod zarządzania ograniczeniami opracowanymi zgodnie z przepisami rozporządzenia 2019/943 oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005, a także w zakresie integracji krajowych sektorów energetycznych na poziomie regionalnym;
- 14ba)²⁹⁹⁾ zapewnienie, przy współpracy z organami regulacyjnymi państw członkowskich, wykonywania przez ENTSO energii elektrycznej oraz Organizację Operatorów Systemów Dystrybucyjnych, zwaną dalej „organizacją OSD UE”, ich obowiązków, wynikających z rozporządzenia 2019/943 oraz aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 tego rozporządzenia oraz z innych przepisów prawa Unii Europejskiej, w tym w odniesieniu do kwestii transgranicznych, wykonywania decyzji Agencji oraz wspólne wskazywanie przypadków niewykonywania przez ENTSO energii elektrycznej i organizację OSD UE ich odpowiednich obowiązków;

²⁹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret szóste ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret siódme ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

²⁹⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret ósme ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 14c) zawieranie umów z organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w celu zacieśniania współpracy w zakresie regulacji;
- 14d)³⁰⁰⁾ zwracanie się do Agencji w sprawie zgodności decyzji wydanych przez inne organy regulacyjne, o których mowa w pkt 14b, z wytycznymi i kodeksami, o których mowa w rozporządzeniu 2019/943, lub z wytycznymi, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1775/2005, oraz informowanie Komisji Europejskiej o niezgodności decyzji z tymi aktami;
- 15) ustalanie metod kontroli i podejmowanie działań dla poprawy efektywności przedsiębiorstw energetycznych;
- 16) określanie i publikowanie wskaźników i cen wskaźnikowych istotnych dla procesu kształtowania taryf;
- 17) publikowanie informacji służących zwiększeniu efektywności użytkowania paliw i energii;
- 18) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie w terminie do dnia 31 marca każdego roku:
- a) (uchylona)
 - b) średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym oraz sposób jej obliczenia,
 - c) średnich cen sprzedaży ciepła, wytworzonego w należących do przedsiębiorstw posiadających koncesje jednostkach wytwórczych niebędących jednostkami kogeneracji:
 - opalanych paliwami węglowymi,
 - opalanych paliwami gazowymi,
 - opalanych olejem opałowym,
 - stanowiących instalacje odnawialnego źródła energii,
 - d) średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym uwzględniającej opłatę za świadczenie usługi dystrybucji energii elektrycznej, obliczanej na podstawie cen zawartych w umowach kompleksowych
 - w poprzednim roku kalendarzowym;
- 18a)³⁰¹⁾ zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie, w terminie do 90 dni od dnia zakończenia każdego kwartału, średnich cen sprzedaży energii elektrycznej oraz cen gazu ziemnego na rynku konkurencyjnym w poprzednim kwartale, oraz ogłaszanie sposobu ich obliczania;
- 18b)³⁰²⁾ monitorowanie:
- a) poziomu i skuteczności otwarcia rynku i konkurencji na poziomie hurtowym i detalicznym, w tym na giełdach energii elektrycznej,
 - b) cen dla odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, w tym przedpłatowej formy rozliczeń realizowanych za pomocą liczników zdalnego odczytu skomunikowanych z systemem pomiarowym,
 - c) zawierania i stosowania umów z cenami dynamicznymi energii elektrycznej, ofert sprzedawców energii elektrycznej, wpływu tych umów i ofert na ceny i stawki opłat dla odbiorców w gospodarstwach domowych, a także szacowanie ryzyk związanych z tymi umowami oraz publikowanie, w terminie do dnia 30 maja każdego roku, raportu z tego monitorowania,
 - d) opłat za usługi w zakresie utrzymania systemu elektroenergetycznego i wykonania tych usług,
 - e) stosunku cen stosowanych przez sprzedawców energii elektrycznej dla odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych do cen hurtowych energii elektrycznej,
 - f) kształtowania się taryf i opłat za świadczenie usług dystrybucyjnych,
 - g) skarg zgłaszanych przez odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych,
 - h) zakłóceń lub ograniczeń konkurencji, w tym przez dostarczanie stosownych informacji oraz przekazywanie Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów istotnych przypadków tych zakłóceń lub ograniczeń,

³⁰⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret dziewiąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁰¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³⁰²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret dziesiąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- i) występowania restrykcyjnych praktyk umownych, w tym klauzul wyłączności, które mogą uniemożliwiać odbiorcom jednocześnie zawieranie umów z więcej niż jednym sprzedawcą lub ograniczać ich wybór w tym zakresie, a w przypadku gdy uzna to za konieczne, powiadamianie o takich praktykach Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
 - j) usuwania nieuzasadnionych przeszkód i ograniczeń w rozwijaniu zużycia wytworzonej we własnym zakresie energii elektrycznej i rozwoju obywatelskich społeczności energetycznych,
 - k) realizacji projektów, o których mowa w art. 24d ust. 1,
 - l)³⁰³⁾ funkcjonowania partnerskiego handlu energią z odnawialnych źródeł energii, w tym w zakresie prawnych i organizacyjnych barier rozwoju;
- 19) (uchylony)
- 19a) (uchylony)³⁰⁴⁾
- 19b) wykonywanie zadań, obowiązków oraz korzystanie z uprawnień określonych w sposób wiążący dla organu regulacyjnego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii, zwanym dalej „rozporządzeniem 1227/2011”, oraz współpraca z Agencją, organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, organem właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów oraz organem właściwym w sprawach nadzoru nad rynkiem finansowym, w zakresie niezbędnym do wykonywania obowiązków określonych w rozporządzeniu 1227/2011;
- 20) monitorowanie funkcjonowania systemu gazowego i elektroenergetycznego w zakresie:
- a) zasad zarządzania i rozdziału przepustowości połączeń międzysystemowych, z którymi istnieją wzajemne połączenia, we współpracy z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
 - b) mechanizmów bilansowania systemu gazowego lub systemu elektroenergetycznego i zarządzania ograniczeniami w krajowym systemie gazowym i elektroenergetycznym,
 - c) warunków przyłączania podmiotów do sieci i ich realizacji oraz dokonywania napraw tej sieci,
 - d) wypełniania obowiązku publikowania przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych informacji dotyczących połączeń międzysystemowych, korzystania z sieci i rozdziału zdolności przesyłowych stron umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii, z uwzględnieniem konieczności traktowania tych informacji jako poufnych ze względów handlowych,
 - e) warunków świadczenia usług magazynowania paliw gazowych, usług skraplania gazu ziemnego oraz innych usług świadczonych przez przedsiębiorstwa energetyczne,
 - f) bezpieczeństwa dostarczania paliw gazowych i energii elektrycznej,
 - g) wypełniania przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych ich zadań,
 - h) wypełniania przez przedsiębiorstwo energetyczne obowiązków wymienionych w art. 44;
- 21) (uchylony)
- 21a) (uchylony)
- 21b) kontrolowanie przedsiębiorstwa energetycznego lub podmiotu przywożącego na zasadach określonych w ustawie;
- 21c) prowadzenie w postaci elektronicznej:
- a) rejestru podmiotów przywożących,
 - b) wykazu podmiotów, które złożyły wnioski o udzielenie, zmianę lub cofnięcie koncesji albo o udzielenie lub zmianę promesy koncesji,
 - c) rejestru przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesję,
 - d) wykazu podmiotów posiadających promesę koncesji,
 - e) wykazu podmiotów, wobec których toczyło się postępowanie w sprawie udzielenia koncesji, które zostało następnie umorzone lub zakończyło się odmową udzielenia koncesji lub pozostawieniem wniosku bez rozpoznania,

³⁰³⁾ Weszła w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

³⁰⁴⁾ Przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret jedenaste ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- f) wykazu przedsiębiorstw energetycznych, którym cofnięto koncesję,
 - g) wykazu podmiotów, którym koncesja wygasła, wraz z podaniem podstawy i daty wygaśnięcia koncesji,
 - h)³⁰⁵⁾ wykazu agregatorów,
 - i)³⁰⁵⁾ wykazu linii bezpośrednich,
 - j)³⁰⁵⁾ wykazu obywatelskich społeczności energetycznych;
- 21d) podejmowanie działań informacyjnych mających na celu ochronę uzasadnionych interesów odbiorców paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, w szczególności publikowanie na stronie internetowej URE informacji dotyczących powtarzających się lub istotnych problemów prowadzących do sporów między przedsiębiorstwami energetycznymi a odbiorcami paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, a także o przedsiębiorstwach energetycznych, na które zostały złożone uzasadnione skargi tych odbiorców dotyczące tych problemów;
- 21e) wydawanie decyzji w sprawie uznania systemu dystrybucyjnego za zamknięty oraz kontrolowanie cen i stawek opłat stosowanych w tym systemie;
- 21f)³⁰⁶⁾ przyznawanie certyfikatu, o którym mowa w art. 9h³,
- 21g)³⁰⁷⁾ wydawanie decyzji, o których mowa w art. 9d¹ ust. 2;
- 22) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub ustawach odrębnych.
- 2a. Prezes URE w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 20, w szczególności sporządza raport przedstawiający i oceniający:
- 1) warunki podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej;
 - 2) realizację planów, o których mowa w art. 16 ust. 2 i 4, z uwzględnieniem zamierzeń inwestycyjnych wynikających ze sprawozdania, o którym mowa w art. 15b ust. 3.
- 2b. Raport, o którym mowa w ust. 2a, może zawierać także propozycje zmian przepisów określających warunki funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, o których mowa w art. 9 ust. 3, i szczegółowych zasad kształtowania taryf dla energii elektrycznej, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 3, służących rozwojowi zdolności wytwórczych i przesyłowych energii elektrycznej, zgodnie z przyjętą polityką energetyczną państwa, o której mowa w art. 15a, i wnioskami wynikającymi ze sprawozdania, o którym mowa w art. 15b ust. 3.
- 2c. Prezes URE przekazuje raport, o którym mowa w ust. 2a, ministrowi właściwemu do spraw energii, co 2 lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku.
- 2d. Raport, o którym mowa w ust. 2a, Prezes URE udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej obsługującego go urzędu.
3. W sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 5, z wyjątkiem spraw wymienionych w art. 32 ust. 1 pkt 4, niezbędna jest opinia właściwego miejscowo zarządu województwa.
- 3a. W sprawach z wniosku o udzielenie, przedłużenie albo cofnięcie koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych, magazynowanie lub przeładunek paliw ciekłych oraz obrót paliwami ciekłymi z zagranicą z wyłączeniem spraw o zmianę tych koncesji, Prezes URE zasięga opinii Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, Prokuratora Generalnego oraz Komendanta Głównego Policji.
- 3b. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3a, Prezes URE przekazuje Prezesowi Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych umowy przedwstępne wobec umów, o których mowa w art. 10 lub art. 11 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym.
- 3c. Organy, o których mowa w ust. 3a, wydają w formie postanowienia opinie zawierające ocenę spełnienia przez wnioskodawcę określonych w rozdziale 5 wymogów udzielenia, przedłużenia albo cofnięcia koncesji, w zakresie, w jakim wynika to z właściwości ich działania określonych w przepisach odrębnych.
4. Nieprzedstawienie przez zarząd województwa opinii w sprawach wymienionych w ust. 2 pkt 1 i 5, w terminie 14 dni od dnia wpłynięcia sprawy do zaopiniowania, jest równoznaczne z wydaniem pozytywnej opinii.

³⁰⁵⁾ Dodana przez art. 1 pkt 47 lit. a tiret dwunaste ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁰⁶⁾ Dodany przez art. 37 pkt 6 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

³⁰⁷⁾ Dodany przez art. 3 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 11; wszedł w życie z dniem 1 marca 2023 r.

4a. Nieprzedstawienie przez Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, Prokuratora Generalnego lub Komendanta Głównego Policji opinii, o której mowa w ust. 3a, w terminie 21 dni od dnia wpływu wniosku do zaopiniowania, jest równoznaczne z wydaniem opinii pozytywnej.

5.³⁰⁸⁾ Prezes URE uchyla decyzję wydaną w sprawach, o których mowa w ust. 2, jeżeli Komisja Europejska stwierdziła jej niezgodność z przepisami wydanymi na podstawie rozporządzenia 2019/943 lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005, w terminie 2 miesiące od dnia otrzymania informacji od Komisji Europejskiej o konieczności jej uchylecia, i informuje o tym uchyleciu Komisję Europejską.

6. Prezes URE współpracując z organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz z Agencją zapewnia taki sam stopień poufności otrzymanych informacji, jaki jest wymagany od organu udostępniającego informacje.

7. Prezes URE kontroluje zapewnienie równego i otwartego dostępu do sieci transportowej dwutlenku węgla i podziemnych składowisk dwutlenku węgla oraz rozstrzyga spory w zakresie określonym w art. 11n ust. 7.

8.³⁰⁹⁾ Prezes URE, co najmniej raz w roku, zamieszcza w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki zalecenia dotyczące zapewnienia zgodności cen sprzedaży energii elektrycznej z wymogami konkurencyjnego rynku energii i przekazuje te zalecenia, w przypadku gdy uzna to za konieczne, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

9.³⁰⁹⁾ W przypadku gdy Prezes URE nie osiągnie porozumienia z organami regulacyjnymi w celu wspólnego wskazywania przypadków niewykonywania przez ENTSO energii elektrycznej i organizację OSD UE ich obowiązków wynikających z rozporządzenia 2019/943 oraz aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 tego rozporządzenia oraz w innych przepisach prawa Unii Europejskiej w terminie 4 miesiące od dnia rozpoczęcia konsultacji, sprawę przekazuje się do decyzji Agencji zgodnie z art. 6 ust. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 22).

Art. 23a. 1. Uczestnik rynku rejestruje się, zgodnie z art. 9 ust. 1 rozporządzenia 1227/2011, w krajowym rejestrze uczestników rynku, o którym mowa w art. 9 ust. 2 tego rozporządzenia.

2. Rejestracji, o której mowa w ust. 1, dokonuje się na formularzu rejestracyjnym, o którym mowa w art. 9 ust. 4 rozporządzenia 1227/2011, udostępnianym na stronie internetowej URE.

Art. 23b. 1. Prezes URE przeprowadza kontrolę lub prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawach manipulacji na rynku lub próby manipulacji na rynku oraz niezgodnego z prawem wykorzystywania informacji wewnętrznej w zakresie produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, które nie są instrumentami finansowymi.

2. Przez niezgodne z prawem wykorzystywanie informacji wewnętrznej rozumie się działania wbrew zakazom określonym w art. 3 ust. 1 rozporządzenia 1227/2011.

Art. 23c. 1. Kontrola, o której mowa w art. 23b, zwana dalej „kontrolą REMIT”, jest prowadzona przez upoważnionego pracownika URE, zwanego dalej „pracownikiem kontrolującym”, u każdego uczestnika rynku lub podmiotu działającego w imieniu uczestnika rynku, zwanych dalej „podmiotami kontrolowanymi”.

2. Prezes URE może upoważnić do udziału w kontroli REMIT osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do jej przeprowadzenia niezbędne są tego rodzaju wiadomości.

3. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli REMIT oraz do udziału w tej kontroli zawiera:

- 1) oznaczenie organu kontroli;
- 2) wskazanie podstawy prawnej kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia upoważnienia;
- 4) imię, nazwisko i stanowisko oraz numer dokumentu potwierdzającego tożsamość pracownika kontrolującego lub osoby, o której mowa w ust. 2;
- 5) oznaczenie podmiotu kontrolowanego;
- 6) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;

³⁰⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 47 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁰⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 47 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 7) określenie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanej daty jej zakończenia;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia, z podaniem zajmowanego stanowiska lub sprawowanej funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach podmiotu kontrolowanego.

4. Pracownik kontrolujący doręcza podmiotowi kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli REMIT.

5. W razie nieobecności podmiotu kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli REMIT może być okazane innemu pracownikowi podmiotu kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, lub przywołanemu świadkowi, którym powinien być funkcjonariusz publiczny, niebędący jednak pracownikiem organu przeprowadzającego kontrolę. W takim przypadku upoważnienie doręcza się niezwłocznie podmiotowi kontrolowanemu, nie później jednak niż trzeciego dnia od dnia wszczęcia tej kontroli.

Art. 23d. 1. W toku kontroli REMIT pracownik kontrolujący ma prawo:

- 1) wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu podmiotu kontrolowanego;
- 2) żądania udostępnienia akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju dokumentów i nośników informacji związanych z przedmiotem kontroli oraz ich odpisów i wyciągów, a także sporządzania z nich notatek i kopii;
- 3) żądania od osób, o których mowa w art. 23e ust. 1, ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli;
- 4) żądania informacji od osób, które biorą lub brały udział w sposób pośredni lub bezpośredni w zawieraniu kontrolowanych transakcji;
- 5) przeprowadzania kontroli w siedzibie podmiotu kontrolowanego.

2. Osobie upoważnionej do udziału w kontroli REMIT na podstawie art. 23c ust. 2 przysługują uprawnienia pracownika kontrolującego, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, oraz uprawnienie do udziału wraz z pracownikiem kontrolującym w przeszukaniu, o którym mowa w art. 23g.

3. W toku kontroli REMIT pracownik kontrolujący może korzystać z pomocy funkcjonariuszy innych organów kontroli państwowej lub Policji. Organy kontroli państwowej lub Policja wykonują czynności na polecenie kontrolującego.

4. W uzasadnionych przypadkach przebieg kontroli REMIT lub poszczególne czynności w jej toku, po uprzednim poinformowaniu podmiotu kontrolowanego, mogą być utrwalane przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk. Informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, na których zarejestrowano przebieg kontroli lub poszczególne czynności w jej toku, stanowią załącznik do protokołu kontroli.

Art. 23e. 1. W toku kontroli REMIT podmiot kontrolowany, osoba przez niego upoważniona, posiadacz lokalu mieszkalnego, pomieszczenia, nieruchomości lub środka transportu, o których mowa w art. 23g ust. 1, są obowiązani do współdziałania z pracownikiem kontrolującym polegającego na:

- 1) udzielaniu żądanych informacji;
- 2) umożliwianiu wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu;
- 3) udostępnianiu akt, ksiąg i wszelkiego rodzaju dokumentów lub innych nośników informacji.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić współdziałania, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy współdziałania w toku kontroli REMIT trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także po ustaniu wspólnego pożycia.

Art. 23f. 1. Podmiot kontrolowany zapewnia pracownikowi kontrolującemu oraz osobom upoważnionym do udziału w kontroli REMIT warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:

- 1) sporządza we własnym zakresie kopie dokumentów, w tym wydruki z nośników informacji, a także informatycznych nośników danych, wskazanych przez pracownika kontrolującego;
- 2) zapewnia w miarę możliwości samodzielne zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli;
- 3) zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów;
- 4) udostępnia środki łączności, którymi dysponuje, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

2. Podmiot kontrolowany dokonuje potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków. W przypadku odmowy potwierdzenia za zgodność z oryginałem potwierdza je pracownik kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.

3. Czynności kontrolne mogą być podejmowane również poza siedzibą podmiotu kontrolowanego, w szczególności w siedzibie URE, jeżeli jest to uzasadnione charakterem tych czynności oraz może przyczynić się do szybszego i skuteczniejszego przeprowadzenia kontroli.

Art. 23g. 1. Jeżeli istnieją uzasadnione podstawy do przypuszczenia, że w lokalu mieszkalnym lub w jakimkolwiek innym pomieszczeniu, nieruchomości lub środku transportu są przechowywane przedmioty, akta, księgi, dokumenty i inne informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, mogące mieć wpływ na ustalenie stanu faktycznego istotnego dla prowadzonego postępowania, pracownik kontrolujący w toku kontroli REMIT może również dokonać przeszukania tych pomieszczeń lub rzeczy, za zgodą sądu ochrony konkurencji i konsumentów, udzieloną na wniosek Prezesa URE.

2. Jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie poważnego naruszenia przepisów ustawy, w szczególności wtedy, gdy mogłoby dojść do zatarcia dowodów, z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Prezes URE może wystąpić przed wszczęciem postępowania kontrolnego.

3. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów wydaje w ciągu 48 godzin postanowienie w sprawie, o której mowa w ust. 1. Na postanowienie sądu ochrony konkurencji i konsumentów nie przysługuje zażalenie.

4. W sprawach nieuregulowanych w ustawie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37) mające zastosowanie do przeszukania stosuje się odpowiednio.

Art. 23h. 1. Pracownik kontrolujący lub osoby upoważnione do udziału w kontroli REMIT ustalają stan faktyczny na podstawie dowodów zebranych w toku tej kontroli, a w szczególności dokumentów, przedmiotów, oględzin oraz ustnych lub pisemnych wyjaśnień i oświadczeń oraz innych nośników informacji.

2. Dowody, o których mowa w ust. 1, mogą zostać zabezpieczone przez:

- 1) pozostawienie ich w wydzielonym lub oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu podmiotu kontrolowanego;
- 2) złożenie, za pokwitowaniem udzielonym podmiotowi kontrolowanemu, na przechowanie w wyznaczonym miejscu.

Art. 23i. 1. Prezes URE w toku kontroli REMIT może wydać postanowienie o zajęciu akt, ksiąg, innych wszelkiego rodzaju dokumentów lub informatycznych nośników danych, w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli, nie dłuższy niż 7 dni.

2. Osobę posiadającą przedmioty, o których mowa w ust. 1, pracownik kontrolujący wzywa do wydania ich dobrowolnie, a w razie odmowy można przeprowadzić ich odebranie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Na postanowienie o zajęciu przedmiotów, o których mowa w ust. 1, zażalenie przysługuje osobom, których prawa zostały naruszone. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.

4. Do zabezpieczenia na miejscu kontroli, w celu wykonywania czynności w toku kontroli, akt, ksiąg, innych wszelkiego rodzaju dokumentów lub informatycznych nośników danych oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, jak również pomieszczeń podmiotu kontrolowanego, w których znajdują się te dokumenty lub przedmioty, nie stosuje się przepisów ust. 1–3.

Art. 23j. 1. Przedmioty podlegające zajęciu, o którym mowa w art. 23i ust. 1, w czasie kontroli REMIT należy, po dokonaniu oględzin i sporządzeniu protokołu zajęcia, zabrać albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku ich przedstawienia na każde żądanie Prezesa URE.

2. Protokół zajęcia przedmiotów powinien zawierać: oznaczenie sprawy, z którą zajęcie ma związek, podanie dokładnej godziny rozpoczęcia i zakończenia czynności, dokładną listę zajętych przedmiotów i, w miarę potrzeby, ich opis, a ponadto wskazanie postanowienia Prezesa URE o zajęciu. Protokół podpisuje dokonujący zajęcia i przedstawiciel podmiotu kontrolowanego.

3. Dokonujący zajęcia przedmiotów jest obowiązany do natychmiastowego wręczenia osobom zainteresowanym pokwitowania stwierdzającego, jakie przedmioty i przez kogo zostały zajęte, oraz do niezwłocznego powiadomienia osoby, której przedmioty zostały zajęte.

4. Zajęte przedmioty należy zwrócić niezwłocznie po stwierdzeniu, że są zbędne dla prowadzonego postępowania, albo po uchyleniu przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów postanowienia o zajęciu przedmiotów, jednak nie później niż po upływie terminu, o którym mowa w art. 23i ust. 1.

Art. 23k. 1. Przebieg przeprowadzonej kontroli REMIT pracownik kontrolujący przedstawia w protokole kontroli.

2. Protokół kontroli powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie nazwy albo imienia i nazwiska oraz adresu podmiotu kontrolowanego;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko pracownika kontrolującego;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 5) opis stanu faktycznego ustalonego w trakcie kontroli oraz wykaz dowodów zebranych w toku kontroli;
- 6) opis załączników;
- 7) pouczenie podmiotu kontrolowanego zawierające informację o prawie zgłaszania zastrzeżeń do protokołu oraz o prawie odmowy podpisania protokołu.

3. Materiał dowodowy zgromadzony w toku kontroli REMIT stanowi załącznik do protokołu kontroli.

Art. 23l. 1. Protokół kontroli REMIT podpisują pracownik kontrolujący i podmiot kontrolowany.

2. Przed podpisaniem protokołu kontroli podmiot kontrolowany w terminie 7 dni od dnia przedstawienia tego protokołu do podpisu może złożyć na piśmie zastrzeżenia do przedstawionego protokołu.

3. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, pracownik kontrolujący dokonuje ich analizy i w razie potrzeby podejmuje dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienia lub uzupełnia odpowiednią część protokołu kontroli w formie aneksu do protokołu.

4. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, w całości lub w części, pracownik kontrolujący informuje o tym podmiot kontrolowany na piśmie.

5. O odmowie podpisania protokołu kontroli pracownik kontrolujący czyni wzmiankę w protokole.

6. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden pozostawia się podmiotowi kontrolowanemu, z wyłączeniem materiału dowodowego pozostającego w posiadaniu tego podmiotu.

7. Wraz z protokołem kontroli Prezes URE może zgłosić zalecenia usunięcia przez podmiot kontrolowany nieprawidłowości stwierdzonych na podstawie wyników kontroli REMIT, zwane dalej „zaleceniami”, wyznaczając termin, nie krótszy niż 14 dni, do usunięcia tych nieprawidłowości.

8. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy wymaga tego bezpieczeństwo obrotu lub interes inwestorów, Prezes URE może zgłosić zalecenia przed zakończeniem kontroli, wyznaczając podmiotowi kontrolowanemu termin do usunięcia nieprawidłowości krótszy niż 14 dni. O zgłoszeniu zaleceń w tym trybie zamieszcza się wzmiankę w protokole kontroli.

9. Bieg terminu do usunięcia przez podmiot kontrolowany nieprawidłowości wskazanych w zaleceniach rozpoczyna się w dniu następującym po dniu otrzymania tych zaleceń.

10. Podmiot kontrolowany niezwłocznie, nie później niż w dniu następnym po upływie terminu do usunięcia nieprawidłowości wskazanych w zaleceniach, przekazuje Prezesowi URE informację o sposobie ich uwzględnienia, wskazując szczegółowy sposób usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Art. 23m. 1. Prezes URE, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego oraz Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów współpracują i wzajemnie przekazują informacje, w tym informacje prawnie chronione na podstawie odrębnych przepisów, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań wynikających z rozporządzenia 1227/2011, w tym na potrzeby prowadzonej kontroli lub postępowania wyjaśniającego, o których mowa w art. 23b. Organy te są obowiązane zapewnić ochronę informacji przekazywanych na podstawie rozporządzenia 1227/2011 oraz zapobiegać ich niezgodnemu z prawem wykorzystywaniu.

2. Do przekazywania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informacji, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 73 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

3. Organy, o których mowa w ust. 1, mogą zawierać porozumienia o współpracy i wymianie informacji.

Art. 23n. 1. Prezes URE może przekazać do publicznej wiadomości informację o środkach lub sankcjach zastosowanych za naruszenie obowiązków określonych w rozporządzeniu 1227/2011.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, nie może zawierać danych osobowych. Do publicznej wiadomości podaje się firmę (nazwę) podmiotu, którego działalności dotyczy naruszenie przepisów rozporządzenia 1227/2011, a w przypadku gdy podmiot ten prowadzi działalność pod innym oznaczeniem, do publicznej wiadomości podaje się także to oznaczenie.

3. Zakazu, o którym mowa w ust. 2, nie narusza podanie do publicznej wiadomości firmy (nazwy), pod którą prowadzi działalność osoba fizyczna.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1, są podawane poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Prezesa URE.

Art. 23o. 1. W przypadku gdy w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa określonego w art. 57a–57d postępowanie przygotowawcze jest prowadzone z urzędu lub na podstawie zawiadomienia Prezesa URE lub innego podmiotu, prokurator zawiadamia o tym Prezesa URE, wskazując w zawiadomieniu firmę (nazwę) lub inne oznaczenie podmiotu, pod którym prowadzi on działalność, w związku z którą jest prowadzone postępowanie.

2. Prokurator lub sąd w sprawach o przestępstwa określone w art. 57a–57d przekazują Prezesowi URE informacje o prawomocnej odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego albo o prawomocnym umorzeniu postępowania przygotowawczego, a w przypadku wniesienia aktu oskarżenia informację o prawomocnym orzeczeniu sądu.

Art. 23p. 1. W celu ustalenia, czy istnieją podstawy do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 57a–57d, Prezes URE może zarządzić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego. Postępowanie wyjaśniające nie może trwać dłużej niż 6 miesięcy.

2. Postępowanie wyjaśniające prowadzi pracownik URE pisemnie upoważniony przez Prezesa URE. W zakresie upoważnienia przepisy art. 23c ust. 3–5 stosuje się odpowiednio.

3. Do złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz do wydania dokumentu lub innego nośnika informacji można wezwać każdego, kto dysponuje określoną wiedzą, dokumentem lub nośnikiem. Przepis art. 23e stosuje się odpowiednio.

4. Do czynności podejmowanych w toku postępowania wyjaśniającego przepisy art. 23d ust. 1 i 4, art. 23f oraz art. 23i stosuje się odpowiednio.

5. W toku postępowania wyjaśniającego, w granicach koniecznych do sprawdzenia, czy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa określonego w art. 57a–57d, Prezes URE może zażądać od:

- 1) Szefa Krajowej Administracji Skarbowej – udostępnienia określonych informacji stanowiących tajemnicę skarbową;
- 2) podmiotów i instytucji, o których mowa w art. 8 ust. 4 lit. b–f rozporządzenia 1227/2011, udostępniania informacji, określonych w art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia, stanowiących tajemnicę zawodową w rozumieniu odrębnych ustaw.

Przekazanie informacji, o których mowa w punktach poprzedzających, nie stanowi naruszenia obowiązku zachowania odpowiednio tajemnicy skarbowej i tajemnicy zawodowej.

6. Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego Prezes URE składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wszczyna kontrolę REMIT albo zarządza zamknięcie postępowania wyjaśniającego.

7. Do zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa dołącza się akta postępowania wyjaśniającego z załącznikami.

8. Zamknięcie postępowania wyjaśniającego nie stanowi przeszkody do ponownego jego przeprowadzenia o ten sam czyn, chyba że nastąpiło przedawnienie karalności przestępstwa.

Art. 23r. 1. Prezes URE przeprowadza kontrolę lub prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawie naruszenia:

- 1) warunków prowadzenia działalności objętej koncesjami, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1–4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych, albo wpisem do rejestru podmiotów przywożących lub
- 2) warunków udzielonych koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1–4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, prowadzone są zgodnie z planem kontroli, przygotowywanym corocznie przez Prezesa URE.

3. W ramach realizacji zadań lub kontroli prowadzonych na zasadach i w trybach określonych w odrębnych przepisach: Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Krajowej Administracji Skarbowej, Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, Prezes Urzędu Dozoru Technicznego, Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego, Inspekcja Handlowa, Państwowa Inspekcja Pracy oraz organy: Policji, Prokuratury, Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Straży Pożarnej, nadzoru budowlanego, administracji miar i Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontrolują spełnienie obowiązku:

- 1) posiadania koncesji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1–4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych;
- 2) wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a;
- 3) zgłoszenia infrastruktury paliw ciekłych, o którym mowa w art. 43e.

4. Organy, o których mowa w ust. 3, mogą kontrolować spełnienie wymogu prowadzenia sprzedaży paliw ciekłych i świadczenia usług magazynowania lub przeładunku paliw ciekłych, przesyłania lub dystrybucji paliw ciekłych w sposób zgodny z art. 43a.

5. W toku postępowania kontrolnego lub wyjaśniającego, Prezes URE współpracuje z organami, o których mowa w ust. 3, które zobowiązane są do przekazywania Prezesowi URE wszelkich posiadanych informacji i dokumentów, które mogą posłużyć do stwierdzenia, czy nastąpiło naruszenie warunków, o których mowa w ust. 1.

Art. 23s. 1. W celu wsparcia właściwej realizacji postępowań kontrolnych, o których mowa w art. 23r ust. 3 i 4, Prezes URE publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki informator kontroli, zawierający opis wymagań i obowiązków wynikających z przepisów, które powinny być sprawdzane w toku kontroli przeprowadzanej na podstawie przepisów odrębnych.

2. Prezes URE co najmniej raz w roku przekazuje organom kontroli aktualny informator, o którym mowa w ust. 1.

Art. 23t. Do prowadzenia kontroli, o której mowa w art. 23r ust. 1, przepisy art. 23c–23l stosuje się odpowiednio.

Art. 23u. 1. W przypadku gdy w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa określonego w art. 57g postępowanie przygotowawcze jest prowadzone z urzędu lub na podstawie zawiadomienia Prezesa URE lub innego podmiotu, prokurator zawiadamia o tym Prezesa URE, wskazując w zawiadomieniu firmę (nazwę) lub inne oznaczenie podmiotu, pod którym prowadzi on działalność, w związku z którą jest prowadzone postępowanie.

2. Prokurator lub sąd w sprawach o przestępstwo określone w art. 57g przekazują Prezesowi URE informacje o prawomocnej odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego albo o prawomocnym umorzeniu postępowania przygotowawczego, a w przypadku wniesienia aktu oskarżenia informację o prawomocnym orzeczeniu sądu.

Art. 23w. W celu ustalenia, czy istnieją podstawy do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa określonego w art. 57g, Prezes URE może zarządzić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego. Przepisy art. 23p ust. 1–4 oraz 6–8 stosuje się odpowiednio.

Art. 23x.³¹⁰⁾ 1. W przypadku gdy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostanie utworzona siedziba regionalnego centrum koordynacyjnego, Prezes URE we współpracy z organami regulacyjnymi regionu pracy systemu jest organem właściwym do:

- 1) zatwierdzania wniosku o utworzenie regionalnego centrum koordynacyjnego, zgodnie z art. 35 ust. 1 rozporządzenia 2019/943;
- 2) zatwierdzania kosztów związanych z działalnością regionalnego centrum koordynacyjnego, zapewniających pokrycie kosztów uzasadnionych operatora systemu przesyłowego;
- 3) zatwierdzania wspólnego procesu decyzyjnego;
- 4) podejmowania działań mających na celu zapewnienie regionalnym centrom koordynacyjnym pracowników, zasobów technicznych i środków finansowych niezbędnych do niezależnego i bezstronnego wykonywania powierzonych im zadań;
- 5) przedstawiania wniosków w zakresie przydzielenia regionalnym centrom koordynacyjnym dodatkowych zadań i uprawnień przez państwa członkowskie tego regionu pracy systemu;
- 6) wykonywania zadań mających na celu realizację obowiązków określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej, w szczególności w odniesieniu do kwestii transgranicznych oraz wspólnego wskazywania przypadków niewykonywania przez regionalne centra koordynacyjne ich obowiązków, a jeżeli organy regulacyjne nie osiągną porozumienia w terminie czterech miesięcy od dnia rozpoczęcia konsultacji, w celu wspólnego wskazania przypadków niewykonywania obowiązków przez regionalne centra koordynacyjne, przekazania sprawy do decyzji Agencji zgodnie z art. 6 ust. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/942 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiającego Agencję Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki;
- 7) monitorowania działania koordynacji systemu.

2. Prezes URE w koordynacji z organami regulacyjnymi regionu pracy systemu jest organem właściwym do zatwierdzania wniosku o utworzenie regionalnego centrum koordynacyjnego, zgodnie z art. 35 ust. 1 rozporządzenia 2019/943, także w przypadku, gdy siedziba regionalnego centrum koordynacyjnego znajduje się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

³¹⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 48 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

3. W przypadku gdy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostanie utworzona siedziba regionalnego centrum koordynacyjnego, Prezes URE we współpracy z organami regulacyjnymi z danego regionu pracy systemu jest obowiązany do corocznego przedkładania Agencji sprawozdania z monitorowania działania koordynacji systemu zgodnie z art. 46 rozporządzenia 2019/943.

4. Koszty ponoszone przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego związane z działalnością regionalnego centrum koordynacyjnego stanowią koszty uzasadnione działalności, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2.

5. Prezes URE we współpracy z organami regulacyjnymi danego regionu pracy systemu, gdzie siedzibę ma regionalne centrum koordynacyjne, realizuje uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, również w przypadku, gdy siedziba tego regionalnego centrum koordynacyjnego zostanie ustanowiona na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej z danego regionu pracy systemu.

6. Realizując uprawnienia, o których mowa w ust. 1–5, Prezes URE może:

- 1) żądać od regionalnych centrów koordynacyjnych informacji związanych z wykonywaniem tych uprawnień;
- 2) prowadzić kontrole, w tym niezapowiedziane, w obiektach regionalnych centrów koordynacyjnych;
- 3) wydawać decyzje, w uzgodnieniu z organami regulacyjnymi z danego regionu pracy systemu, w sprawach regionalnych centrów koordynacyjnych.

Art. 24. 1. Prezes URE składa ministrowi właściwemu do spraw energii corocznie, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, sprawozdanie ze swojej działalności, w tym ocenę bezpieczeństwa dostarczania paliw gazowych i energii elektrycznej, stosownie do zakresu działania określonego w art. 23 ust. 2, oraz przedstawia, na jego żądanie, informacje z zakresu swojej działalności.

2. (uchylony)

Art. 24a. W celu dokonania oceny spełniania przez wyznaczonego operatora rynku energii elektrycznej kryteriów określonych w art. 6 rozporządzenia 2015/1222 oraz przestrzegania przez tego operatora przepisów tego rozporządzenia oraz przepisów dotyczących obrotu energią obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes URE może żądać od wyznaczonego operatora rynku energii elektrycznej przedstawienia informacji lub dokumentów dotyczących wykonywanej działalności wyznaczonego operatora rynku energii elektrycznej.

Art. 24b. W sprawach, o których mowa w art. 9 ust. 6 rozporządzenia 2015/1222, wyznaczonemu operatorowi rynku energii elektrycznej przysługuje liczba głosów równa ułamkowi wyrażającemu udział obrotu energią elektryczną dokonanego przez tego operatora na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ogólnej wielkości obrotu energią elektryczną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej w poprzednim roku budżetowym.

Art. 24c.³¹¹⁾ Prezes URE składa Komisji Europejskiej i Agencji, w terminie do dnia 31 lipca każdego roku, sprawozdanie ze swojej działalności stosownie do zakresu działania w zakresie energii elektrycznej, określonego w art. 23 ust. 2, w tym z zastosowanych przez siebie środków oraz uzyskanych na skutek ich zastosowania wyników.

Art. 24d.³¹¹⁾ 1. Prezes URE, na uzasadniony wniosek osoby prawnej, jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy – Prawo przedsiębiorców lub wspólnika spółki w rozumieniu art. 860 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny może, w drodze decyzji, udzielić odstępstwa od stosowania określonych we wniosku przepisów, o których mowa w ust. 2, w celu realizacji projektu mającego na celu wdrożenie innowacyjnych technologii, usług, produktów, modeli współpracy użytkowników systemu, rozwiązań technologicznych lub teleinformatycznych na korzyść transformacji energetycznej, inteligentnych sieci i infrastruktury, rozwoju lokalnego bilansowania oraz wzrostu efektywności wykorzystania istniejącej infrastruktury energetycznej, w zakresie niezbędnym do jego przeprowadzenia.

2. Odstępstwo, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć:

- 1) obowiązku przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzenia instrukcji ruchu i eksploatacji sieci, o której mowa w art. 9g ust. 8, o ile działalność podmiotu w zakresie objętym decyzją, o której mowa w ust. 1, nie obejmuje połączeń z innymi krajami;
- 2) obowiązku uzgadniania z Prezesem URE projektu planu, o którym mowa w art. 16 ust. 13;
- 3) warunków uzyskania i prowadzenia działalności objętej koncesją, o których mowa w art. 32 i art. 35–37;
- 4) obowiązku przedłożenia do zatwierdzenia Prezesowi URE taryfy, o którym mowa w art. 47 ust. 1, w przypadku gdy wnioskodawca nie jest operatorem systemu dystrybucyjnego.

³¹¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 49 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

3. Odstępstwo, o którym mowa w ust. 1, może zostać udzielone, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) projekt przyczyni się do osiągnięcia celów polityki energetycznej państwa, określonych w art. 13;
- 2) wnioskodawca uprawdopodobni oczekiwane korzyści wynikające z realizacji projektu dla funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, użytkowników tych systemów albo inne korzyści środowiskowe, gospodarcze lub społeczne;
- 3) wnioskodawca wykaże istniejące bariery regulacyjne, uniemożliwiające realizację projektu bez uzyskania odstępowstwa, o którym mowa w ust. 1.

4. Odstępstwo, o którym mowa w ust. 1, nie jest przyznawane, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że realizacja projektu, o którym mowa w ust. 1, zagrazi prawidłowemu świadczeniu usług przez operatorów sieci, bezpieczeństwu sieci lub bezpieczeństwu dostaw energii elektrycznej.

5. Prezes URE może żądać od podmiotu wnioskującego o przyznanie odstępowstwa, o którym mowa w ust. 1, przedłożenia niezależnej ekspertyzy potwierdzającej spełnienie kryteriów, o których mowa w ust. 3, sporządzonej przez wskazany przez siebie podmiot.

6. Niezależna ekspertyza, o której mowa w ust. 5, może zostać sporządzona wyłącznie przez:

- 1) państwowy instytut badawczy, o którym mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych,
- 2) uczelnię prowadzącą kształcenie i działalność naukową w zakresie nauk inżynieryjno-technicznych, lub
- 3) podmiot spełniający następujące warunki:
 - a) ten podmiot i członkowie zespołu sporządzającego niezależną ekspertyzę są niezależni od podmiotu, o którym mowa w ust. 1, i nie biorą udziału w procesie podejmowania decyzji przez ten podmiot,
 - b) ten podmiot i członkowie zespołu sporządzającego niezależną ekspertyzę podejmują niezbędne działania, aby przy jej sporządzaniu na ich niezależność nie wpływał żaden rzeczywisty ani potencjalny konflikt interesów, ani żadne inne bezpośrednie lub pośrednie relacje między podmiotem, o którym mowa w ust. 1, a podmiotem, członkami zespołu sporządzającego ekspertyzę, członkami sieci lub zrzeszenia, do którego należy podmiot, kierownictwem podmiotu lub osobami związanymi z nimi stosunkiem kontroli w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,
 - c) ten podmiot i członkowie zespołu sporządzającego niezależną ekspertyzę nie są zaangażowani w jakiegokolwiek działania na warunkach i w sposób, który mógłby pozwolić podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, wywrzeć niepożądany wpływ na treść niezależnej ekspertyzy lub w inny sposób zagrozić obiektywności tej ekspertyzy.

7. Koszty powstałe w związku z zasięgnięciem niezależnej ekspertyzy, o której mowa w ust. 5, pokrywa podmiot wnioskujący o przyznanie odstępowstwa, o którym mowa w ust. 1.

8. Odstępstwo, o którym mowa w ust. 1, może zostać przyznane na okres nie dłuższy niż trzy lata, z możliwością jednokrotnego przedłużenia na okres do trzech lat.

9. Prezes URE z urzędu lub na pisemny wniosek podmiotu, na który oddziałuje projekt, o którym mowa w ust. 1, może przeprowadzić kontrolę w zakresie przestrzegania przez podmiot, któremu przyznane zostało odstępstwo w celu realizacji projektu, o którym mowa w ust. 1, warunków określonych w decyzji, o której mowa w ust. 1.

10. W przypadku gdy w wyniku przeprowadzonej kontroli, o której mowa w ust. 9, Prezes URE stwierdzi, że podmiot, któremu przyznane zostało odstępstwo w celu realizacji projektu, o którym mowa w ust. 1, nie przestrzega warunków określonych w decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes URE wzywa ten podmiot do usunięcia naruszeń z pouczeniem, że ich nieusunięcie w określonym w wezwaniu terminie, spowoduje cofnięcie odstępowstwa.

11. W przypadku nieusunięcia naruszeń w terminie określonym w wezwaniu, o którym mowa w ust. 10, Prezes URE cofa, w drodze decyzji, odstępstwo, o którym mowa w ust. 1.

12. W celu wyłonienia projektów, o których mowa w ust. 1, Prezes URE ogłasza, organizuje i przeprowadza postępowanie projektowe nie rzadziej niż raz w roku.

13. W celu przeprowadzenia postępowania, o którym mowa w ust. 12, Prezes URE zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki informator postępowania projektowego.

14. Podmiot, któremu przyznane zostało odstępstwo w celu realizacji projektu, o którym mowa w ust. 1:

- 1) informuje zainteresowane podmioty, na które oddziałuje projekt, o eksperymentalnym charakterze projektu, a także o warunkach wykonywania obowiązków, od których przyznane zostało odstępstwo przed przystąpieniem do jego realizacji, w postaci elektronicznej;
- 2) składa Prezesowi URE raporty okresowe z przebiegu realizacji projektu oraz raport końcowy w terminie i w formie wskazanej w decyzji, o której mowa w ust. 1;

- 3) udziela, na żądanie Prezesa URE, wyjaśnień dotyczących realizacji projektu, w tym udostępnia dokumenty lub inne nośniki danych związane z realizacją projektu;
- 4) zamieszcza na swojej stronie internetowej informację o uzyskaniu odstępstwa, o którym mowa w ust. 1, oraz sposobie korzystania z tego odstępstwa;
- 5) informuje Prezesa URE o wszelkich zmianach okoliczności prawnych lub faktycznych mających związek z uzyskaniem odstępstwa, o którym mowa w ust. 1.

15. W sprawozdaniu, o którym mowa w art. 24, Prezes URE przedstawia postępy z realizacji projektów, wnioski wynikające z zakończonych projektów oraz dokonuje oceny wpływu udzielonych odstępstw, o których mowa w ust. 1, na realizację celów tych projektów.

Art. 25. (uchylony)

Art. 26. (uchylony)

Art. 27. (uchylony)

Art. 28. 1. Prezes URE ma prawo wglądu do ksiąg rachunkowych przedsiębiorstwa energetycznego i podmiotu przywołanego oraz może żądać przedstawienia informacji dotyczących wykonywanej przez to przedsiębiorstwo działalności gospodarczej, w tym informacji o jego projektach inwestycyjnych, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

1a. Prezes URE ma prawo wglądu do dokumentów oraz żądania przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie w postępowaniu w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e, lub dla wykonywania umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

2. (uchylony)³¹²⁾

3. Prezes URE ma prawo wglądu do dokumentów, żądania przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie dla:

- 1) oceny wykonania obowiązków, o których mowa w art. 4, art. 8 ust. 1 i 5 oraz art. 9 ust. 1, 4 i 5 rozporządzenia 1227/2011, a także przestrzegania zakazów, o których mowa w art. 3 i art. 5 tego rozporządzenia,
- 2) prowadzenia monitorowania działalności handlowej, o której mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia 1227/2011,
- 3) realizacji obowiązków Prezesa URE wynikających z art. 16 ust. 4 lit. a rozporządzenia 1227/2011

– z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

Art. 28a. Organ przeprowadzający kontrolę przedsiębiorstwa energetycznego, informuje Prezesa URE o stwierdzonych naruszeniach prawa, mogących stanowić naruszenia warunków wykonywania działalności określonych w koncesji lub w przepisach regulujących działalność gospodarczą objętą koncesją, z wyłączeniem informacji, do których otrzymania Prezes URE nie jest uprawniony.

Art. 28b. Tajemnica służbowa, o której mowa w art. 17 rozporządzenia 1227/2011, może być ujawniana wyłącznie na żądanie:

- 1) sądu lub prokuratora w związku z:
 - a) toczącym się przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji objętych tajemnicą służbową, postępowaniem karnym lub karnym skarbowym,
 - b) toczącym się postępowaniem karnym lub karnym skarbowym o przestępstwo popełnione w związku z działaniem osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji objętych tajemnicą służbową,
 - c) wykonaniem wniosku o udzielenie pomocy prawnej, pochodzącego od państwa obcego, które na mocy ratyfikowanej umowy międzynarodowej wiążącej Rzeczpospolitą Polską ma prawo występować o udostępnienie tajemnicy służbowej;
- 2) organu Krajowej Administracji Skarbowej – w związku z prowadzonym przez ten organ postępowaniem w sprawie o przestępstwo, przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, w zakresie informacji dotyczących danej osoby fizycznej, prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej:
 - a) przeciwko osobie fizycznej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji objętych tajemnicą służbową,
 - b) popełnione w zakresie działalności osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, będącej stroną umowy, czynności lub transakcji objętych tajemnicą służbową;

³¹²⁾ Przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 153.

- 3) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli lub upoważnionego przez niego kontrolera – w zakresie danych dotyczących jednostki kontrolowanej, niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego w prowadzonym postępowaniu kontrolnym dotyczącym tej jednostki, określonym w ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623);
- 4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Służby Ochrony Państwa i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy – w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;
- 5) Prezesa URE – w związku z wykonywaniem zadań wynikających z rozporządzenia 1227/2011;
- 6) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 7) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego – w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym;
- 8) Policji – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 20 ust. 1d i 1e ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.³¹³);
- 9) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 34 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1136, 1834 i 1860);
- 10) Centralnego Biura Antykorupcyjnego – jeżeli jest to konieczne do skutecznego zapobieżenia popełnieniu przestępstwa, jego wykrycia albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów, na zasadach i w trybie określonych w art. 23 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1900 oraz z 2023 r. poz. 240, 347, 1723, 1834 i 1860);
- 11) komornika sądowego – w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym w sprawie roszczeń wobec podmiotu będącego stroną umowy lub innej czynności prawnej objętej tajemnicą służbową albo wykonywaniem postanowienia o zabezpieczeniu spadku lub ze sporządzaniem spisu inwentarza dotyczących spadku po takim podmiocie – w zakresie informacji dotyczących tego podmiotu;
- 12) administracyjnego organu egzekucyjnego – w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym.

Art. 28c. Zakazu ujawniania tajemnicy służbowej, o której mowa w art. 17 rozporządzenia 1227/2011, nie narusza przekazywanie takiej informacji:

- 1) właściwym organom w zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub w załączonych do niego dokumentach;
- 2) Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, Szefowi Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych lub organom Krajowej Administracji Skarbowej – w zakresie, trybie i na warunkach określonych w odrębnych ustawach;
- 3) przez Prezesa URE lub jego upoważnionego przedstawiciela do publicznej wiadomości – w zakresie dotyczącym treści podjętych decyzji, także w sprawach indywidualnych, na podstawie których są wydawane decyzje administracyjne, jeżeli ze względu na przejrzystość rynku energetycznego Prezes URE uznał przekazanie takiej informacji za uzasadnione;
- 4) w wykonaniu obowiązków informacyjnych, publikacyjnych lub sprawozdawczych określonych w ustawie lub przepisach wydanych na jej podstawie;
- 5) bezpośrednio osobie, której informacja dotyczy, lub za zgodą tej osoby;
- 6) w wykonaniu obowiązków, o których mowa w art. 16 rozporządzenia 1227/2011.

³¹³) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 289, 347, 535, 641, 1088 i 1860.

Art. 29. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, zasady wynagradzania pracowników URE.

Art. 30. 1. Do postępowania przed Prezesem URE stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2–4, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

2. Od decyzji Prezesa URE służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

3. Postępowanie w sprawie odwołania od decyzji Prezesa URE toczy się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji energetyki.

4. Do postanowień Prezesa URE, od których służy zażalenie, przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie 7 dni.

Art. 30a. Do postępowania wyjaśniającego, o którym mowa w art. 23p, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 30b. W sprawach o przestępstwa określone w rozdziale 7a Prezesowi URE, na jego wniosek, przysługują uprawnienia pokrzywdzonego w postępowaniu karnym.

Art. 31. 1. URE wydaje Biuletyn Urzędu Regulacji Energetyki, zwany dalej „Biuletynem URE”.

2. URE ogłasza w Biuletynie URE sprawozdania, o których mowa w art. 24 ust. 1.

3. URE ogłasza w Biuletynie URE informacje o:

- 1) (uchylony)
- 2) decyzjach w sprawach taryf wraz z uzasadnieniem;
- 3) rozstrzygnięciach w sprawach spornych podjętych przez Prezesa URE;
- 4) średnich cenach, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18;
- 5) stawkach opłaty przejściowej, o której mowa w ustawie wymienionej w art. 44 ust. 2a;
- 6) zaktualizowanych kwotach kosztów osieroconych, o których mowa w ustawie wymienionej w art. 44 ust. 2a;
- 7)³¹⁴⁾ średnioważonym koszcie węgla, zużywanego przez jednostki wytwórcze przyłączone do sieci przesyłowej oraz jednostki wytwórcze o mocy osiągalnej nie mniejszej niż 50 MW przyłączone do skoordynowanej sieci 110 kV na wytworzenie jednej megawatogodziny energii elektrycznej w poprzedzającym roku kalendarzowym, z uwzględnieniem kosztów jego transportu wyrażonym w złotych na megawatogodzinę, o którym mowa w ustawie wymienionej w art. 44 ust. 2a;
- 8) średniej cenie wytwarzanej energii elektrycznej przez wytwórców eksploatujących jednostki centralnie dysponowane opalane węglem, o której mowa w ustawie wymienionej w art. 44 ust. 2a.

4. (uchylony)

5. Prezes URE może ustanowić, w drodze zarządzenia, regionalne lub branżowe wydania Biuletynu URE oraz określić ich zakres, zasięg i warunki publikacji ogłoszeń.

Rozdział 4a

Koordinator do spraw negocjacji

Art. 31a. 1.³⁷⁾ Przy Prezesie URE działa Koordynator do spraw negocjacji, zwany dalej „Koordynatorem”, prowadzący postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów między odbiorcami paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym a przedsiębiorstwami energetycznymi, agregatorem lub obywatelskimi społecznościami energetycznymi, a także między prosumentami energii odnawialnej, prosumentami wirtualnymi energii odnawialnej lub prosumentami zbiorowymi energii odnawialnej oraz odbiorcami aktywnymi będącymi konsumentami a przedsiębiorstwami energetycznymi, agregatorem lub obywatelskimi społecznościami energetycznymi wynikłych z umów:³¹⁵⁾

1)³¹⁶⁾ o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, gazowej lub ciepłowniczej, w tym o przyłączenie mikroinstalacji;

³¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 50 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³¹⁵⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 51 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7; w zakresie w jakim dotyczy prosumenta wirtualnego energii odnawialnej wejdzie w życie z dniem 2 lipca 2024 r.

³¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 51 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7; w zakresie w jakim dotyczy prosumenta wirtualnego energii odnawialnej wejdzie w życie z dniem 2 lipca 2024 r.

- 2) o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub gazu ziemnego;
- 3) o świadczenie usług przesyłania i dystrybucji ciepła;
- 4) sprzedaży;
- 5) kompleksowych;
- 6)³¹⁷⁾ agregacji;
- 7)³¹⁷⁾ o świadczenie usług magazynowania energii elektrycznej.

2. Prowadząc postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów, o których mowa w ust. 1, Koordynator:

- 1) umożliwia zbliżenie stanowisk stron w celu rozwiązania sporu przez jego strony lub
- 2) przedstawia stronom propozycję rozwiązania sporu.

3.³⁷⁾ Przepisy art. 31d i art. 31e stosuje się odpowiednio do prosumentów wirtualnych energii odnawialnej oraz prosumentów zbiorowych energii odnawialnej, będących konsumentami.

Art. 31b. 1. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale:

- 1) stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823);
- 2) nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. Koordynator jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich oraz osobą prowadzącą to postępowanie w rozumieniu tej ustawy.

Art. 31c. 1. Koordynatora powołuje Prezes URE spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.

2. Stanowisko Koordynatora może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe ani nie orzeczono wobec niej zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;
- 4) posiada kompetencje kierownicze;
- 5) posiada co najmniej 5-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 6) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Koordynatora.

3. Informację o naborze na stanowisko Koordynatora ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie URE oraz Biuletynie Informacji Publicznej URE. Ogłoszenie zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

³¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 51 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7; w zakresie w jakim dotyczy prosumenta wirtualnego energii odnawialnej wejdzie w życie z dniem 2 lipca 2024 r.

4. Koordynator jest powoływany na czteroletnią kadencję i może być ponownie powołany. Po upływie kadencji Koordynator pełni swoją funkcję do czasu powołania następcy.

5. Koordynator nie może:

- 1) być członkiem zarządów, rad nadzorczych lub komisji rewizyjnych spółek prawa handlowego;
- 2) być zatrudniony w spółkach prawa handlowego lub wykonywać w nich innych zajęć, które mogłyby wywołać podejrzenie o jego stronniczość lub interesowność;
- 3) posiadać w spółkach prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziałów przedstawiających więcej niż 10% kapitału zakładowego – w każdej z tych spółek;
- 4) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

6. Zakaz, o którym mowa w ust. 5 pkt 4, nie dotyczy działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, w formie i zakresie gospodarstwa rodzinnego.

7. Prezes URE odwołuje Koordynatora przed upływem kadencji, na którą został powołany, w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu swojej funkcji;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 3) orzeczenia zakazu zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych ze szczególną odpowiedzialnością w organach państwa;
- 4) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
- 5) złożenia rezygnacji.

8. Obsługę organizacyjną Koordynatora zapewnia URE.

Art. 31d. 1.³¹⁸⁾ Postępowanie przed Koordynatorem wszczynają wnioskodawcy odbiorcy paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, prosumenta energii odnawialnej będącego konsumentem albo odbiorcy aktywnego będącego konsumentem.

2.³¹⁸⁾ Warunkiem wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie postępowania przed Koordynatorem jest podjęcie przez odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, prosumenta energii odnawialnej będącego konsumentem albo odbiorcę aktywnego będącego konsumentem próby kontaktu z przedsiębiorstwem energetycznym, agregatorem lub obywatelską społecznością energetyczną w celu bezpośredniego rozwiązania sporu.

3. Wniosek o wszczęcie postępowania przed Koordynatorem zawiera co najmniej elementy określone w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym że wnioskodawca może wnosić o umożliwienie zbliżenia stanowisk stron w celu rozwiązania sporu przez jego strony lub przedstawienie stronom propozycji rozwiązania sporu.

4. Do wniosku o wszczęcie postępowania przed Koordynatorem dołącza się:

- 1) informację, czy występowano do Prezesa URE z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu w trybie art. 8 ust. 1;
- 2) oświadczenie, że sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami nie jest w toku albo nie została już rozpatrzona przez Koordynatora, inny właściwy podmiot albo sąd;
- 3)³¹⁹⁾ kopię korespondencji odbiorcy paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, prosumenta energii odnawialnej będącego konsumentem albo odbiorcy aktywnego będącego konsumentem z przedsiębiorstwem energetycznym, agregatorem lub obywatelską społecznością energetyczną dotyczącej sporu lub oświadczenie tych podmiotów o podjęciu próby kontaktu z przedsiębiorstwem energetycznym, agregatorem lub obywatelską społecznością energetyczną i bezpośredniego rozwiązania sporu.

5. W przypadku gdy wniosek o wszczęcie postępowania przed Koordynatorem nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 4, Koordynator wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie nie krótszym niż 7 dni, pod rygorem jego pozostawienia bez rozpatrzenia.

³¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

6. Koordynator odmawia rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy:

- 1) przedmiot sporu wykracza poza kategorie sporów objęte właściwością Koordynatora;
- 2)³²⁰⁾ odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, prosument energii odnawialnej będący konsumentem albo odbiorca aktywny będący konsumentem nie podjął przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania przed Koordynatorem próby kontaktu z przedsiębiorstwem energetycznym, agregatorem lub obywatelską społecznością energetyczną i bezpośrednio rozwiązania sporu;
- 3) sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami jest w toku, z zastrzeżeniem art. 31e ust. 2, albo została już rozpatrzona przez Koordynatora, inny właściwy podmiot albo sąd;
- 4) wartość przedmiotu sporu jest wyższa albo niższa od progów finansowych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 31f ust. 2.

7.³²¹⁾ Udział przedsiębiorstwa energetycznego, agregatora lub obywatelskiej społeczności energetycznej w postępowaniu przed Koordynatorem jest obowiązkowy w przypadku, gdy wnioskodawcą jest odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym lub odbiorca aktywny będący konsumentem.

Art. 31da. 1.³²²⁾ Koordynator wykonuje swoje zadania przy pomocy zespołu, którego prace koordynuje samodzielnie, albo przy pomocy upoważnionego członka zespołu.

2. Koordynator może upoważnić, na czas określony nie dłuższy niż 4 lata, na piśmie, członka zespołu do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich między odbiorcami paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym a przedsiębiorstwami energetycznymi oraz między prosumentami energii odnawialnej będącymi konsumentami a przedsiębiorstwami energetycznymi wynikłych z umów, o których mowa w art. 31a ust. 1.

3. Członkiem zespołu może być wyłącznie osoba spełniająca warunki, o których mowa w art. 31c ust. 2 pkt 1, 2 i 6, oraz która nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

4. Upoważniony członek zespołu jest osobą prowadzącą postępowanie, o którym mowa w ust. 2.

5. Koordynator odwołuje upoważnienie członkowi zespołu przed upływem okresu, na jaki zostało udzielone, w przypadku:

- 1) rażącego naruszenia prawa przy prowadzeniu postępowania, o którym mowa w ust. 2;
- 2) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 3) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
- 4) złożenia rezygnacji.

Art. 31e. 1.³²³⁾ Jeżeli z informacji, o której mowa w art. 31d ust. 4 pkt 1, wynika, że odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, prosument energii odnawialnej będący konsumentem albo odbiorca aktywny będący konsumentem wystąpił do Prezesa URE z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu w trybie art. 8 ust. 1, Koordynator przekazuje Prezesowi URE tę informację.

2. W przypadku wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie postępowania przed Koordynatorem Prezes URE zawiesza z urzędu toczące się przed nim postępowanie prowadzone w trybie art. 8 ust. 1 w sprawie tego sporu.

3.³²⁴⁾ Jeżeli odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, prosument energii odnawialnej będący konsumentem albo odbiorca aktywny będący konsumentem wystąpi z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu w trybie art. 8 ust. 1 w trakcie toczącego się postępowania przed Koordynatorem, Prezes URE zawiesza z urzędu postępowanie prowadzone w trybie art. 8 ust. 1, po jego wszczęciu.

Art. 31f. 1. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów, o których mowa w art. 31a ust. 1, w tym termin na wyrażenie przez strony zgody na przedstawioną propozycję rozwiązania sporu lub zastosowanie się do niej,

³²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 52 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³²¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 52 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 53 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 54 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 54 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 2) sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania,
 - 3) sposób wymiany informacji między stronami postępowania za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub przesyłką pocztową
- mając na uwadze konieczność zapewnienia łatwego dostępu do postępowania, sprawnego rozwiązywania sporów oraz bezstronnego i niezależnego prowadzenia postępowania.

2.³²⁵⁾ Minister właściwy do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia, wysokość progów finansowych wartości przedmiotu sporu, których przekroczenie uprawnia do odmowy rozpatrzenia sporu, uwzględniając określenie ich wysokości na poziomie, który nie utrudnia znacząco odbiorcy paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, prosumentowi energii odnawialnej będącemu konsumentem albo odbiorcy aktywnemu będącemu konsumentem dostępu do postępowania.

Rozdział 4b³²⁶⁾

Porównywarka ofert

Art. 31g. 1. Odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym i mikroprzedsiębiorcy w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo przedsiębiorców o przewidywanym rocznym zużyciu poniżej 100 000 kWh, zapewnia się dostęp do narzędzia porównywania ofert sprzedaży energii, zwanego dalej „porównywarką ofert”. Dostęp do porównywarki ofert jest nieodpłatny.

2. Prezes URE prowadzi porównywarkę ofert na przeznaczonej do tego celu stronie internetowej.

3. Porównywarka ofert:

- 1) zawiera informacje o wszystkich ofertach sprzedaży energii elektrycznej, w tym ofertach umów z cenami dynamicznymi energii elektrycznej, występujących na rynku energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla podmiotów, o których mowa w ust. 1, i dokonuje ich porównania;
- 2) zapewnia równe traktowanie sprzedawców energii elektrycznej w wynikach wyszukiwania;
- 3) zawiera informację o właścicielu porównywarki ofert, podmiocie obsługującym i kontrolującym tę porównywarkę oraz o sposobie jej finansowania;
- 4) zapewnia możliwość zgłaszania błędów w zamieszczonych ofertach;
- 5) może zawierać obok ofert sprzedaży energii elektrycznej oferty innych usług oferowane przez sprzedawców energii elektrycznej.

4. Prezes URE zapewnia, że informacje zawarte w porównywance ofert są:

- 1) jednoznaczne i zawierają obiektywne kryteria porównania;
- 2) sformułowane jasnym i prostym językiem;
- 3) aktualne, z podaniem daty ostatniej aktualizacji;
- 4) dostępne dla osób niepełnosprawnych przez ich czytelność, funkcjonalność i zrozumiałość;
- 5) ograniczone zakresem wymaganych danych do tych informacji, które są konieczne do przeprowadzenia porównania.

5. Sprzedawcy energii elektrycznej są obowiązani przekazywać Prezesowi URE informacje o każdej zmianie oferty sprzedaży energii elektrycznej skierowanej do odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwie domowym i mikroprzedsiębiorców o przewidywanym rocznym zużyciu poniżej 100 000 kWh lub o wprowadzeniu nowej oferty sprzedaży energii elektrycznej w terminie 7 dni przed planowanym wprowadzeniem tej oferty oraz każdorazowo na wezwanie Prezesa URE, w terminie wskazanym w tym wezwaniu, nie krótszym niż 7 dni od dnia jego doręczenia.

6. W przypadku gdy porównywarka ofert zawiera obok ofert sprzedaży energii elektrycznej oferty innych usług oferowane przez sprzedawców energii elektrycznej, przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio w stosunku do ofert tych usług.

³²⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 55 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³²⁶⁾ Rozdział dodany przez art. 1 pkt 56 ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 24 sierpnia 2024 r.

Rozdział 5

Koncesje, rejestry i taryfy

Art. 32. 1. Uzyskania koncesji wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie:

- 1) wytwarzania paliw lub energii, z wyłączeniem wytwarzania:
 - a) paliw stałych lub paliw gazowych,
 - b) energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nieprzekraczającej 50 MW niezaliczanych do instalacji odnawialnego źródła energii lub do jednostek kogeneracji,
 - c) energii elektrycznej w mikroinstalacji lub w małej instalacji,
 - d) energii elektrycznej:
 - (uchylone)
 - wyłącznie z biogazu rolniczego, w tym w kogeneracji,
 - wyłącznie z biopłynów w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,
 - e) ciepła w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej nieprzekraczającej 5 MW,
 - f) energii elektrycznej wprowadzonej do sieci trakcyjnej przyłączonej do sieci dystrybucyjnej operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego albo sieci dystrybucyjnej operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w następstwie hamowania pojazdów, o których mowa w art. 5h ust. 1;
- 2) magazynowania:
 - a) energii elektrycznej w magazynach energii elektrycznej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 10 MW,
 - b) paliw gazowych w instalacjach magazynowych jak również magazynowania lub przeładunku paliw ciekłych w instalacjach magazynowania paliw ciekłych lub instalacjach przeładunku paliw ciekłych, z wyłączeniem lokalnego magazynowania gazu płynnego w instalacjach o przepustowości poniżej 1 MJ/s;
- 2a) skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego o przepustowości wynoszącej co najmniej 200 m³/h;
- 3) przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, z wyłączeniem: dystrybucji paliw gazowych w sieci o przepustowości poniżej 1 MJ/s oraz przesyłania lub dystrybucji ciepła, jeżeli łączna moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW;
- 4) obrotu paliwami lub energią, z wyłączeniem:
 - a)³²⁷⁾ obrotu paliwami stałymi, obrotu skroplonym gazem ziemnym dostarczonym z zagranicy dokonanego w punkcie dostawy do terminalu w rozumieniu art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2023 r. poz. 924, 1489, 1688, 1859 i 2029), obrotu paliwami gazowymi, jeżeli sprzedaż ma na celu likwidację zapasów obowiązkowych gazu ziemnego utrzymywanych zgodnie z art. 25 ust. 10 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, obrotu gazem płynnym, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 10 000 euro, oraz obrotu ciepłem, jeżeli moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW,
 - b) obrotu paliwami gazowymi lub energią elektryczną dokonywanego na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi przez towarowe domy maklerskie lub domy maklerskie prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi oraz przez spółkę prowadzącą giełdę towarową, giełdową izbę rozrachunkową, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, nabywające paliwa gazowe lub energię elektryczną, z tytułu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych,

³²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

- c) obrotu paliwami gazowymi lub energią elektryczną innego, niż określony w lit. b, dokonywanego przez giełdową izbę rozrachunkową, przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, nabywające lub zbywające paliwa gazowe lub energią elektryczną, z tytułu realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, w odniesieniu do transakcji zawieranych poza giełdą towarową lub rynkiem, o których mowa w lit. b,
 - d) obrotu energią elektryczną dokonywanego w ramach działalności wyznaczonych operatorów rynku energii elektrycznej w zakresie uregulowanym rozporządzeniem 2015/1222,
 - e) obrotu paliwami gazowymi oraz energią elektryczną przez spółdzielnię energetyczną w rozumieniu art. 2 pkt 33a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, dokonywanego w ramach działalności prowadzonej na rzecz wszystkich odbiorców należących do tej spółdzielni;
- 5) przesyłania dwutlenku węgla.

1a. Koncesję na wykonywanie działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w danej instalacji odnawialnego źródła energii, po raz pierwszy wydaje się wyłącznie w przypadku, gdy urządzenia wchodzące w skład tej instalacji, służące do wytwarzania tej energii:

- 1) spełniają wymagania określone w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii albo
- 2) posiadają ważne potwierdzenie zgodności z certyfikowanym typem urządzenia lub deklarację zgodności z właściwymi normami wystawione przez ich producenta dla danej lokalizacji instalacji odnawialnego źródła energii oraz zostały wyprodukowane nie wcześniej niż 72 miesiące przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w tej instalacji.

2. Koncesje na prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 4, w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą, będą wydawane z uwzględnieniem dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego oraz bezpieczeństwa energetycznego. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem gazem ziemnym z zagranicą jest obowiązane do dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego z zagranicy.

2a. W przypadku zmiany wykazu paliw ciekłych określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, której skutkiem jest powstanie obowiązku uzyskania koncesji lub zmiany zakresu posiadanej koncesji, o której mowa w ust. 1 pkt 1–4, przez podmioty wykonujące działalność polegającą na wytwarzaniu, magazynowaniu, przeladunku, przesyłaniu lub dystrybucji paliw ciekłych, lub obrocie tymi paliwami, w tym obrocie z zagranicą, podmioty te składają wniosek o udzielenie lub zmianę koncesji w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie przepisów wprowadzających taką zmianę. Niezłożenie wniosku w tym terminie przez podmiot obowiązany oznacza prowadzenie przez ten podmiot działalności bez wymaganej koncesji w zakresie wynikającym ze zmiany wykazu określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.

2b. Podmioty, które złożyły wniosek, o którym mowa w ust. 2a, który spełnia warunki określone w art. 35, a w przypadku braków – uzupełniły go w terminie wyznaczonym przez Prezesa URE w wezwaniu, nie krótszym niż 14 dni, w ten sposób, że wniosek spełnia wymagane warunki, do dnia doręczenia decyzji Prezesa URE mogą prowadzić działalność na zasadach dotychczasowych, w zakresie wskazanym we wniosku.

2c. W przypadku zmiany wykazu paliw ciekłych określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, której skutkiem jest powstanie obowiązku wpisu lub zmiany zakresu posiadanego wpisu do rejestru podmiotów przywożących, o którym mowa w art. 32a, podmioty wykonujące działalność polegającą na przywozie paliw ciekłych składają wniosek o wpis lub zmianę zakresu wpisu do rejestru podmiotów przywożących w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie przepisów wprowadzających taką zmianę. Niezłożenie wniosku w tym terminie przez podmiot obowiązany oznacza prowadzenie przez ten podmiot działalności bez wymaganego wpisu do rejestru podmiotów przywożących w zakresie wynikającym ze zmiany wykazu określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.

2d. Podmioty, które złożyły wniosek, o którym mowa w ust. 2c, który spełnia warunki określone w art. 32a ust. 4, a w przypadku braków – uzupełniły go w terminie wyznaczonym przez Prezesa URE w wezwaniu, nie krótszym niż 14 dni, w ten sposób, że wniosek spełnia wymagane warunki, do dnia doręczenia decyzji Prezesa URE mogą prowadzić działalność na zasadach dotychczasowych, w zakresie wskazanym we wniosku.

3. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, określi, w drodze rozporządzenia, minimalny poziom dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego z zagranicy na okres co najmniej 10 lat oraz szczegółowy sposób ustalania tego poziomu, biorąc pod uwagę politykę energetyczną państwa oraz konieczność zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju.

3¹. Rada Ministrów w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 3, może określić wyłączenia z obowiązku dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego z zagranicy, biorąc pod uwagę stan infrastruktury technicznej w sektorze gazu ziemnego oraz jej wpływ na dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu oraz zwiększenie konkurencyjności w zakresie dostarczania paliw gazowych i bezpieczeństwa ich dostarczenia.

3a. Koncesje na prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1 pkt 4, w zakresie obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą, wydaje się pod warunkiem złożenia zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w art. 38a.

4. Uzyskania koncesji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania ciepła uzyskiwanego w przemysłowych procesach technologicznych, a także gdy wielkość mocy zamówionej przez odbiorców nie przekracza 5 MW.

5. (uchylony)

6. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy wykaz paliw ciekłych, których wytwarzanie, magazynowanie lub przeładunek, przesyłanie lub dystrybucja, obrót, w tym obrót z zagranicą, wymaga koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, oraz których przywóz wymaga wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a, stosując obowiązującą klasyfikację Nomenklatury Scalonej (kody CN) według załącznika I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. UE L 256 z 07.09.1987, str. 1). W rozporządzeniu można określić przeznaczenie paliwa ciekłego, jeżeli będzie to służyć osiągnięciu celów tego rozporządzenia, o których mowa w ust. 7.

7. Minister właściwy do spraw energii, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, kieruje się potrzebą zapewnienia prawidłowego funkcjonowania krajowego rynku paliw, bezpieczeństwem paliwowym państwa i ochroną konkurencji.

Art. 32a. 1. Prezes URE prowadzi rejestr podmiotów przywożących.

2. Rejestr podmiotów przywożących prowadzi się w postaci elektronicznej.

3. Rejestr podmiotów przywożących jest jawny i udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Regulacji Energetyki, z wyłączeniem danych dotyczących miejsca zamieszkania, numeru PESEL oraz serii i numeru dokumentu tożsamości.

4. Rejestr podmiotów przywożących zawiera:

1) oznaczenie podmiotu przywożącego poprzez:

- a) imię i nazwisko albo nazwę wraz z oznaczeniem formy prawnej,
- b) miejsce zamieszkania albo siedzibę oraz ich adres,
- c) numer PESEL lub numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli posiada,
- d) (uchylona)
- e) numer akcyzowy wydany przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego, jeżeli posiada,
- f) serię i numer dokumentu tożsamości w przypadku osób fizycznych;

2) informacje o rodzajach paliw ciekłych będące przedmiotem przywozu;

3) informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej przez podmiot przywożący;

4) wskazanie przeznaczenia przywożonego paliwa ciekłego;

5) wskazanie planowanej daty rozpoczęcia działalności polegającej na przywozie paliw ciekłych.

Art. 32b. 1. Do rejestru podmiotów przywożących nie może zostać wpisany podmiot, który:

1) został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą;

2) zalega w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, z wyjątkiem przypadków, gdy uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległości podatkowych albo podatku lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu podatkowego.

2. W przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej albo przedsiębiorcą zagranicznym lub przedsiębiorcą zagranicznym prowadzącym działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej utworzonego na warunkach i zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470), warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, dotyczy również osób uprawnionych do reprezentowania tego wnioskodawcy, a także członków rady nadzorczej tego wnioskodawcy.

Art. 32c. 1. Podmiot przywożący może dokonywać przywozu paliw ciekłych po wpisaniu do rejestru podmiotów przywożących.

2. Wniosek o wpis do rejestru podmiotów przywożących zawiera dane, o których mowa w art. 32a ust. 4.

2a. Wzór wniosku, o którym mowa w ust. 2, opracowuje i udostępnia Prezes URE na stronie internetowej Urzędu Regulacji Energetyki.

3. W przypadku gdy wniosek nie zawiera danych, o których mowa w art. 32a ust. 4, Prezes URE niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek nieuzupełniony w wyznaczonym terminie pozostawia się bez rozpoznania.

4. Prezes URE dokonuje wpisu do rejestru podmiotów przywożących w drodze decyzji.

5. Decyzja o wpisie do rejestru podmiotów przywożących zawiera dane, o których mowa w art. 32a ust. 4, a także dzień wpisu do rejestru oraz numer w rejestrze.

6. (uchylony)

Art. 32d. 1. Zmiana wpisu lub wykreślenie z rejestru podmiotów przywożących następują na wniosek podmiotu przywożącego lub z urzędu.

2. Podmiot przywożący składa wniosek o:

- 1) zmianę wpisu w rejestrze – w terminie 7 dni od dnia zmiany danych, o których mowa w art. 32a ust. 4;
- 2) wykreślenie wpisu z rejestru – w terminie 7 dni od dnia zaprzestania wykonywania działalności polegającej na przywozie paliw ciekłych.

3. Prezes URE, w drodze decyzji, wykreśla z rejestru podmiot przywożący, który w okresie kolejnych 6 miesięcy nie dokonał przywozu paliw ciekłych lub zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 32b ust. 1, lub w przypadku naruszenia przez podmiot przywożący obowiązku sprawozdawczego, o którym mowa w art. 43d ust. 1, przez 6 kolejnych następujących po sobie okresów sprawozdawczych.

4. Na podstawie prowadzonego rejestru, o którym mowa w art. 32a ust. 1, Prezes URE udostępnia w formie elektronicznej, co najmniej raz na kwartał, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, ministrowi właściwemu do spraw energii, Komendantowi Głównemu Policji, Prezesowi Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezesowi Urzędu Dozoru Technicznego, Dyrektorowi Generalnemu Transportowego Dozoru Technicznego, Prezesowi Głównego Urzędu Miar, Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu, aktualny wykaz podmiotów przywożących zawierający oznaczenie podmiotów przywożących oraz informacje o rodzajach, przeznaczeniu przywożonego paliwa ciekłego, a także rodzaju i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej przez ten podmiot.

5. Wpis, wykreślenie i zmiana wpisu do rejestru podmiotów przywożących są zwolnione z opłaty skarbowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

Art. 33. 1. Prezes URE udziela koncesji wnioskodawcy, który:

- 1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Turcji;
- 2) dysponuje środkami finansowymi w wielkości gwarantującej prawidłowe wykonywanie działalności bądź jest w stanie udokumentować możliwości ich pozyskania;
- 3) ma możliwości techniczne gwarantujące prawidłowe wykonywanie działalności;
- 4) zapewni zatrudnienie osób o właściwych kwalifikacjach zawodowych, o których mowa w art. 54;
- 5) uzyskał decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu albo decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie budowy obiektu energetyki jądrowej, o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących;
- 6) nie zalega z zapłatą podatków stanowiących dochód budżetu państwa, z wyjątkiem przypadków, gdy uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległości podatkowych albo podatku lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu podatkowego.

1a. (uchylony)

1aa. Prezes URE udziela koncesji na przesyłanie paliw gazowych wnioskodawcy, który działa w formie spółki akcyjnej, której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa.

1b. Prezes URE udziela koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą wnioskodawcy, który:

- 1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nabywa paliwa ciekłe na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej utworzonego na warunkach i zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nabywa paliwa ciekłe na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej przez ten oddział;
- 2) złożył zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w art. 38a;
- 3) jest zarejestrowany jako podatnik podatku od towarów i usług zgodnie z art. 97 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 1570, 1598 i 1852);
- 4) posiada instalacje magazynowania paliw ciekłych lub zawarł umowę przedwstępną wobec umów, o których mowa w art. 10 lub art. 11 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, gwarantujące utrzymywanie zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, zgodnie z zakresem wykonywanej działalności koncesjonowanej.

1c. Przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek powiadomić Prezesa URE o:

- 1) zawarciu umowy przyrzeczonej w wykonaniu umowy przedwstępnej, o której mowa w ust. 1b pkt 4, oraz każdej zmianie tej umowy, oraz
- 2) zawarciu każdej kolejnej umowy, o której mowa w art. 10 lub art. 11 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, oraz każdej zmianie tej umowy

– w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy lub jej zmiany.

1d. W przypadku przedsiębiorcy zagranicznego, który posiada koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub obrót paliwami ciekłymi z zagranicą albo występuje z wnioskiem o udzielenie takich koncesji, warunki, o których mowa w ust. 1b pkt 1 i 3, dotyczą także posiadanej albo udzielanej takiemu przedsiębiorcy koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Prezes URE z urzędu wszczyna postępowanie w sprawie zmiany posiadanej przez przedsiębiorcę zagranicznego koncesji na obrót paliwami ciekłymi.

2. Uzyskanie koncesji, o której mowa w ust. 1, nie zwalnia z obowiązku uzyskania innych koncesji lub zezwoleń wymaganych na podstawie odrębnych przepisów.

3. Nie może być wydana koncesja wnioskodawcy:

- 1) który znajduje się w postępowaniu upadłościowym lub likwidacji;
- 2) któremu w ciągu ostatnich 3 lat cofnięto koncesję na działalność określoną ustawą z przyczyn wymienionych w art. 41 ust. 3 lub którego w ciągu ostatnich 3 lat wykreślono z rejestru działalności regulowanej z przyczyny wydania decyzji o zakazie wykonywania przez wnioskodawcę działalności objętej wpisem, ze względu na:
 - a) złożenie oświadczenia o spełnieniu warunków wymaganych prawem do wykonywania tej działalności niezgodnego ze stanem faktycznym lub
 - b) nieusunięcie naruszeń warunków wymaganych prawem do wykonywania tej działalności w wyznaczonym przez organ terminie, lub
 - c) rażące naruszenie warunków wymaganych prawem do wykonywania tej działalności;
- 3) skazanemu prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą;
- 4) który nie jest zarejestrowany jako podatnik podatku od towarów i usług;
- 5) (uchylony)

- 6) jeżeli inny podmiot posiadający wobec niego znaczący wpływ lub sprawujący nad nim kontrolę albo współkontrolę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 34, 35 i pkt 36 lit. a, b, e i f ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości został w ciągu ostatnich 3 lat prawomocnie skazany za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą określoną ustawą, z wyjątkiem pkt 7;
- 7) w przypadku koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie paliw ciekłych, jeżeli inny podmiot posiadający wobec niego znaczący wpływ lub sprawujący nad nim kontrolę albo współkontrolę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 34, 35 i pkt 36 lit. a, b, e i f ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości został w ciągu ostatnich 3 lat prawomocnie skazany za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe mające związek z prowadzoną działalnością gospodarczą.

3a. W przypadku wnioskodawcy będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej albo przedsiębiorcą zagranicznym lub przedsiębiorcą zagranicznym prowadzącym działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej utworzonego na warunkach i zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, warunek, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, dotyczy również osób uprawnionych do ich reprezentowania, a także członków rad nadzorczych.

3aa. W przypadku gdy operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, ma prawo do korzystania z majątku właściciela tej sieci niezbędnego do pełnienia obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, posiadana przez tego operatora koncesja na przesyłanie paliw gazowych z mocy prawa obejmuje również wykonywanie działalności gospodarczej polegającej na przesyłaniu paliw gazowych tą siecią.

3b. (uchylony)

3c. Prezes URE zawiesza postępowanie o udzielenie koncesji w przypadku wnioskodawcy, wobec którego wydano postanowienie o przedstawieniu zarzutów w sprawie popełniania przestępstwa lub przestępstwa skarbowego mającego związek z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, lub gdy wydano takie postanowienie wobec osób oraz członków, o których mowa w ust. 3a, do czasu zakończenia postępowań przygotowawczego oraz sądowego.

3d.³²⁸⁾ Prezes URE może odmówić udzielenia koncesji wnioskodawcy, który nie daje rękami prawidłowego wykonywania działalności objętej koncesją.

4. (uchylony)

5. Prezes URE, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw energii, informuje Komisję Europejską o przyczynach odmowy udzielenia wnioskodawcy koncesji.

Art. 34. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, wnosi coroczną opłatę do budżetu państwa, obciążającą koszty jego działalności, zwaną dalej „opłatą koncesyjną”.

2. Wysokość opłaty koncesyjnej stanowi iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego, uzyskanych ze sprzedaży towarów lub usług w zakresie jego działalności objętej koncesją, osiągniętych w roku powstania obowiązku wniesienia opłaty oraz odpowiedniego ze współczynników, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.

2a. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w morskiej farmie wiatrowej, o której mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, wnosi opłatę koncesyjną będącą sumą:

- 1) kwoty wyliczonej zgodnie z ust. 2;
- 2) kwoty stanowiącej iloczyn mocy zainstalowanej elektrycznej morskiej farmy wiatrowej w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, wyrażonej w MW, wynikającej z koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w tej morskiej farmie wiatrowej oraz odpowiedniego współczynnika, wyrażonego w złotych, określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.

2b. Kwotę, o której mowa w ust. 2a pkt 2, pomniejsza się proporcjonalnie o liczbę dni w danym roku kalendarzowym poprzedzających dzień udzielenia koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w morskiej farmie wiatrowej oraz o liczbę dni w danym roku kalendarzowym następujących po dniu cofnięcia lub wygaśnięcia koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w morskiej farmie wiatrowej.

³²⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 57 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

3. Opłata koncesyjna dla każdego rodzaju działalności objętej koncesją, wyliczona zgodnie z ust. 2, nie może być mniejsza niż 1000 zł i większa niż 2 500 000 zł.

3a. Współczynnik, o którym mowa w ust. 2a pkt 2, nie może być wyższy niż 23 000 zł.

4. Obowiązek wniesienia opłaty koncesyjnej powstaje na ostatni dzień roku kalendarzowego, w którym przedsiębiorstwo energetyczne osiągnęło z każdego rodzaju działalności objętej koncesją przychód większy lub równy zero. Do opłaty koncesyjnej stosuje się formularz w sprawie opłaty koncesyjnej, którego wzór określają przepisy wydane na podstawie ust. 6.

4a.³²⁹⁾ W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne nie wnieśli opłaty koncesyjnej za dany rok w wysokości obliczonej w formularzu w sprawie opłaty koncesyjnej, formularz ten stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4b.³²⁹⁾ Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio, gdy przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, zakończyło prowadzenie działalności gospodarczej objętej koncesją przed dniem, o którym mowa w tym przepisie. Obowiązek wniesienia opłaty koncesyjnej powstaje wówczas na dzień zakończenia działalności.

5. Prezes URE może żądać od przedsiębiorstwa energetycznego, któremu została udzielona koncesja, informacji w sprawie opłaty koncesyjnej w zakresie dotyczącym podstaw oraz prawidłowości jej obliczenia, w tym w szczególności informacji o operacjach gospodarczych potwierdzających wysokość osiągniętego przychodu oraz o wysokości przychodu z działalności koncesjonowanej.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres informacji w sprawie opłaty koncesyjnej, której może żądać Prezes URE, oraz sposób jej przekazania,
- 2) sposób pobierania przez Prezesa URE opłaty koncesyjnej, w tym termin jej zapłaty,
- 3) współczynniki opłaty koncesyjnej dla poszczególnych rodzajów działalności koncesjonowanej,
- 3a) współczynnik, o którym mowa w ust. 2a pkt 2, dla morskich farm wiatrowych,
- 4) wzór formularza w sprawie opłaty koncesyjnej

– z uwzględnieniem wysokości przychodów przedsiębiorstw energetycznych osiąganych z działalności objętej koncesją oraz, w przypadku morskich farm wiatrowych – mocy zainstalowanej tych farm wiatrowych, a także kosztów regulacji oraz mając na względzie sprawność i rzetelność procesu obliczania i pobierania opłaty koncesyjnej.

7. Przedsiębiorstwo energetyczne wytwarzające energię elektryczną w instalacji odnawialnego źródła energii o łącznej mocy instalacji odnawialnego źródła energii nieprzekraczającej 5 MW jest zwolnione z opłaty koncesyjnej w zakresie wytwarzania energii w tej instalacji.

8. W sprawach dotyczących opłaty koncesyjnej stosuje się odpowiednio ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

9. W przypadku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa URE określającej prawidłową wysokość opłaty koncesyjnej, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, opłatę tę wnosi się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja Prezesa URE stała się prawomocna.

Art. 35. 1. Wniosek o udzielenie koncesji powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy, jego siedziby, siedziby oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub miejsca zamieszkania oraz ich adres oraz imiona i nazwiska pełnomocników ustanowionych do dokonywania czynności prawnych w imieniu przedsiębiorcy;
- 2) określenie przedmiotu oraz zakresu prowadzonej działalności, na którą ma być wydana koncesja, oraz projekt planu, o którym mowa w art. 16;
- 3) informacje o dotychczasowej działalności wnioskodawcy, w tym sprawozdania finansowe z ostatnich 3 lat, jeżeli podmiot prowadzi działalność gospodarczą;
- 4) określenie czasu, na jaki koncesja ma być udzielona, wraz ze wskazaniem daty rozpoczęcia działalności;
- 5) określenie środków, jakimi dysponuje podmiot ubiegający się o koncesję, w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania działalności objętej wnioskiem;
- 6) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada, lub numer równoważnego rejestru państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Turcji oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP).

³²⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 58 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

1a. Wniosek o udzielenie koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą ponadto określa wielkość średniodobowego planowanego przez podmiot przywozu w okresie od dnia jego rozpoczęcia do dnia 31 marca roku następującego po rozpoczęciu przywozu, zgodnie z ustawą o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym.

1aa. Przepisu ust. 1a nie stosuje się do wniosku o udzielenie koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą wyłącznie w zakresie wywozu gazu ziemnego.

1b. (uchylony)

1c. Wniosek o udzielenie koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych oraz koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą powinien ponadto zawierać, odpowiednio do rodzaju działalności:

- 1) wskazanie prognozowanej wielkości produkcji lub przywozu paliw ciekłych na okres co najmniej 3 lat;
- 2) opis sposobu utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw, o których mowa w art. 5 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, na okres co najmniej 3 lat;
- 3) opis sposobu realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w art. 23 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych na okres co najmniej 3 lat;
- 4) dane osób uprawnionych lub wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentowania wnioskodawcy, obejmujące:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) obywatelstwo,
 - d) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), o ile został nadany,
 - e) serię i numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość,
 - f) adres zamieszkania;
- 5) listę wspólników lub akcjonariuszy, posiadających co najmniej 20% udziałów lub akcji, w przypadku wnioskodawcy innego niż osoba fizyczna;
- 6) wskazanie miejsca magazynowania zapasów, o których mowa w pkt 2, oraz tytułu prawnego do instalacji magazynowania paliw ciekłych lub kopie umów, o których mowa w art. 33 ust. 1b pkt 4;
- 7) zaświadczenie o zarejestrowaniu wnioskodawcy jako podatnika podatku od towarów i usług;
- 8) postanowienie w sprawie przyjęcia zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w art. 38e ust. 1.

1d. Wniosek o udzielenie koncesji na magazynowanie energii elektrycznej ponadto zawiera dane określone w art. 43g ust. 6 pkt 2.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność polegającą na wytwarzaniu paliw ciekłych lub obrocie paliwami ciekłymi z zagranicą jest zobowiązane złożyć, przed udzieleniem koncesji, zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w art. 38a.

2a. W przypadku gdy wniosek o udzielenie koncesji lub jej zmianę nie zawiera wszystkich wymaganych ustawą informacji lub dokumentów, poświadczających, że wnioskodawca spełnia warunki określone przepisami prawa, wymagane do wykonywania określonej działalności gospodarczej, Prezes URE niezwłocznie wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

2b. Wniosek o udzielenie lub zmianę koncesji nieuzupełniony w wyznaczonym terminie w sposób spełniający wszystkie wymagane ustawą warunki pozostawia się bez rozpoznania.

3. Prezes URE odmawia udzielenia koncesji, gdy wnioskodawca nie spełnia wymaganych przepisami warunków.

Art. 35a.³³⁰⁾ Przed podjęciem decyzji w sprawie udzielenia koncesji lub jej zmiany Prezes URE może dokonać sprawdzenia faktów podanych we wniosku o udzielenie koncesji lub jej zmianę w celu stwierdzenia, czy przedsiębiorca spełnia warunki wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją oraz czy daje rękojmię prawidłowego wykonywania działalności objętej koncesją.

³³⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 59 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 36. Koncesji udziela się na czas oznaczony, nie krótszy niż 10 lat i nie dłuższy niż 50 lat, chyba że przedsiębiorca wnioskuje o udzielenie koncesji na czas krótszy.

Art. 37. 1. Koncesja powinna określać:

- 1) oznaczenie podmiotu, jego siedziby lub miejsca zamieszkania oraz ich adres;
- 2) przedmiot oraz zakres działalności objętej koncesją;
- 3) datę rozpoczęcia działalności objętej koncesją oraz warunki wykonywania działalności;
- 4) okres ważności koncesji;
- 5) szczególne warunki wykonywania działalności objętej koncesją, mające na celu właściwą obsługę odbiorców, w zakresie:
 - a) zapewnienia zdolności do dostarczania paliw lub energii w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu wymagań jakościowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1–4, 7 i 8,
 - b) powiadamiania Prezesa URE o niepodjęciu lub zaprzestaniu bądź ograniczeniu prowadzenia działalności objętej koncesją, w okresie jej obowiązywania;
- 6) zabezpieczenie ochrony środowiska w trakcie oraz po zaprzestaniu koncesjonowanej działalności;
- 6a) szczegółowe zasady odnawiania zabezpieczenia majątkowego, o których mowa w art. 38 ust. 5, w przypadku gdy zabezpieczenie to zostało ustanowione;
- 7) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada, lub numer równoważnego rejestru państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Turcji oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP).

1a. (uchylony)

1b. (uchylony)

1c. (uchylony)

2. Koncesja powinna ponadto określać warunki zaprzestania działalności przedsiębiorstwa energetycznego po wygaśnięciu koncesji lub po jej cofnięciu.

2a. Koncesje na obrót paliwami ciekłymi w sytuacji, o której mowa w art. 33 ust. 1d, obrót paliwami ciekłymi z zagranicą oraz wytwarzanie paliw ciekłych określają ponadto numer, za pomocą którego podmiot jest identyfikowany w obrocie paliwami ciekłymi na potrzeby podatku od towarów i usług, nadany zgodnie z art. 97 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

2b. W przypadku gdy ustawa wymaga spełnienia warunku, o którym mowa w art. 33 ust. 1b pkt 1, dane wskazane w ust. 1 pkt 1, 2 i 7 oraz ust. 2a dotyczą oddziału przedsiębiorcy zagranicznego prowadzącego działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej utworzonego na warunkach i zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2c. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 7 oraz ust. 2a, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane złożyć wniosek o zmianę koncesji najpóźniej w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

2d. Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą jest obowiązane zgłaszać Prezesowi URE zmiany danych, o których mowa w art. 35 ust. 1c pkt 4 i 5, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

3. (uchylony)

Art. 37a. 1. Zmiana w strukturze kapitału zakładowego spółek prowadzących działalność w zakresie wytwarzania paliw ciekłych, obrotu paliwami ciekłymi oraz obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą, która powoduje przekroczenie odpowiednio 20%, 30%, 40%, 50%, 60%, 70%, 80% i 90% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym, wymaga zawiadomienia Prezesa URE w terminie 7 dni od dnia zarejestrowania tych zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imienne oznaczenie akcjonariuszy (wspólników), z określeniem wartości ich akcji (udziałów);
- 2) wskazanie nabywcy (zastawnika) w razie nabycia (zastawu) akcji lub udziałów:
 - a) w przypadku spółek handlowych – przez podanie pełnej nazwy i adresu siedziby spółki,
 - b) w przypadku osoby fizycznej – przez podanie danych osobowych tej osoby (imiona, nazwisko, obywatelstwo, miejsce zamieszkania, rodzaj oraz seria i numer dokumentu tożsamości oraz informacje dotyczące posiadanego wykształcenia);
- 3) wskazanie źródeł pochodzenia środków na nabycie lub objęcie akcji (udziałów);
- 4) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym podmiotu występującego z wnioskiem oraz numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, w przypadku spółki handlowej, o której mowa w pkt 2 lit. a.

3. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) odpis aktu notarialnego statutu lub umowy spółki;
- 2) aktualny odpis umowy lub statutu spółki handlowej, w przypadku spółki, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a;
- 3) aktualne zaświadczenie, że osoba fizyczna, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b, nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, oraz oświadczenie tej osoby, że nie toczy się przeciwko niej postępowanie przed organami wymiaru sprawiedliwości państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, lub państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Turcji w sprawach o przestępstwa związane z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu;
- 4) dokumenty potwierdzające stan finansowy spółki, której akcje (udziały) są zbywane, oraz dokumenty potwierdzające sytuację finansową nabywcy;
- 5) dokumenty potwierdzające legalność środków na nabycie akcji (udziałów), w szczególności:
 - a) w przypadku spółki handlowej, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a – sprawozdanie finansowe, o którym mowa w art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
 - b) w przypadku osoby fizycznej, o której mowa w ust. 2 pkt 2 lit. b – zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego o pokryciu środków z ujawnionych źródeł przychodów.

Art. 38. 1. Udzielenie koncesji może być uzależnione od złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia majątkowego w celu zaspokojenia roszczeń osób trzecich, mogących powstać wskutek niewłaściwego wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją, w tym szkód w środowisku.

2. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 1, ustanawia się w wysokości nie niższej niż 1/12 najwyższych, planowanych przez wnioskodawcę na kolejne 3 lata kalendarzowe, rocznych przychodów z działalności gospodarczej, na którą ma być udzielona koncesja.

3. Prezes URE wzywa wnioskodawcę do wskazania wysokości planowanych przychodów, o których mowa w ust. 2, w terminie nie krótszym niż 30 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku o udzielenie koncesji bez rozpoznania.

4. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 1, ustanawia się na okresy nie krótsze niż 12 miesięcy wykonywania działalności objętej wnioskiem o udzielenie koncesji pod warunkiem, że będzie odnawiane na zasadach określonych w ust. 5.

5. W przypadku ograniczenia terminem końcowym zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane każdorazowo, na miesiąc przed upływem terminu wygaśnięcia tego zabezpieczenia, do przedstawienia zabezpieczenia na kolejny okres wykonywania działalności, nie krótszy niż 12 miesięcy.

6. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 1, może być złożone w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej.

7. W gwarancji, o której mowa w ust. 6, gwarant zobowiązuje się na piśmie do zapłacenia, bezwarunkowo i nieodwołalnie na każde wezwanie osób trzecich, o których mowa w ust. 1, kwoty na pokrycie roszczeń tych osób wraz z odsetkami za zwłokę – za zgodą przedsiębiorstwa energetycznego, któremu została udzielona koncesja, albo określonej w prawomocnym orzeczeniu sądowym lub innym tytule wykonawczym. Gwarant i przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, ponoszą odpowiedzialność solidarną.

8. Gwarantem zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w ust. 1, może być osoba wpisana do wykazu gwarantów, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne.

9. W przypadku zaspokojenia roszczeń, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek każdorazowego uzupełnienia zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w ust. 1, do wymaganej kwoty w terminie 30 dni od dnia wykorzystania tego zabezpieczenia.

10. Jeżeli zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 1, nie pokrywa w całości wszystkich zgłoszonych roszczeń, roszczenia te pokrywa się stosunkowo do wysokości każdego z nich.

11. W przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w ust. 7, przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, przekazuje Prezesowi URE w formie pisemnej najpóźniej w czternastym dniu od dnia, w którym otrzymał takie zgłoszenie, pisemną informację o tym zgłoszeniu.

12. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 1, jest zwalniane przez Prezesa URE w drodze postanowienia, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia prowadzenia działalności koncesjonowanej.

13. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 1, może zostać zwolnione przez Prezesa URE, w drodze postanowienia, przed zakończeniem prowadzenia działalności koncesjonowanej, w przypadku gdy wielkość kapitału własnego przedsiębiorstwa energetycznego, wynikająca ze sprawozdania finansowego zbadanego przez biegłego rewidenta, przekroczy wielkość tego zabezpieczenia.

14. W sprawie zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w ust. 1, Prezes URE wydaje postanowienie. Na postanowienie w sprawie zmiany formy lub zwolnienia zabezpieczenia majątkowego służy zażalenie.

15. Prezes URE doręcza postanowienie, o którym mowa w ust. 12 i 13, także gwarantowi, o którym mowa w ust. 7.

16. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, wzory treści gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowej realizacji przez gwaranta zobowiązania, o którym mowa w ust. 1.

17. Minister właściwy do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki stosowania zabezpieczeń majątkowych, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze konieczność zabezpieczenia wykonania zobowiązań wobec osób trzecich mogących powstać wskutek niewłaściwego wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją.

18. Do działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania paliw ciekłych oraz obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą nie stosuje się przepisów ust. 1–17.

Art. 38a. 1. Udzielenie koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych oraz koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą wymaga złożenia przez wnioskodawcę zabezpieczenia majątkowego w wysokości 10 000 000 złotych, w celu zabezpieczenia powstałych albo mogących powstać należności związanych z wykonywaną działalnością koncesjonowaną, z tytułu:

- 1) opłat, o których mowa w art. 34 ust. 1;
- 2) kar, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 12;
- 3) opłaty zapasowej, o której mowa w art. 21b i kar, o których mowa w art. 63 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym;
- 4) kar za niezrealizowanie Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w art. 23 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych;
- 5) kar za wprowadzanie do obrotu paliw ciekłych niespełniających wymagań jakościowych, o których mowa w art. 3–5 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 846 i 1681);
- 6) zobowiązań podatkowych w zakresie podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego oraz opłaty paliwowej;
- 7) odsetek za zwłokę w zapłacie należności wymienionych w pkt 1–6.

2. Zabezpieczenie majątkowe ustanawia się na okresy nie krótsze niż 12 miesięcy wykonywania działalności objętej wnioskiem pod warunkiem, że będzie odnawiane na zasadach określonych w ust. 6.

3. Zabezpieczenie majątkowe może być złożone w formie:

- 1) gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej;
- 2) poręczenia banku;
- 3) weksla z poręczeniem wekslowym banku;
- 4) czeku potwierdzonego przez krajowy bank wystawcy czeku;

- 5) zastawu rejestrowego na prawach z papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski – według ich wartości nominalnej;
- 6) pisemnego, nieodwołalnego upoważnienia naczelnika urzędu skarbowego, potwierdzonego przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, do wyłącznego dysponowania środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku lokaty terminowej.

4. W gwarancjach, o których mowa w ust. 3 pkt 1, gwarant zobowiązuje się na piśmie do zapłacenia, bezwarunkowo i nieodwołalnie, na każde wezwanie właściwego naczelnika urzędu skarbowego działającego z urzędu lub na wniosek właściwego organu, zabezpieczonej kwoty należności wraz z odsetkami za zwłokę, jeżeli jej zapłacenie stanie się wymagalne.

5. Gwarantem lub poręczycielem zabezpieczenia majątkowego może być osoba wpisana do wykazu gwarantów, o którym mowa w art. 52 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne.

6. W przypadku ograniczenia terminem końcowym zabezpieczenia majątkowego, przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane jest każdorazowo, na miesiąc przed upływem terminu wygaśnięcia tego zabezpieczenia, do przedstawienia zabezpieczenia na kolejny okres wykonywania działalności, nie krótszy niż 12 miesięcy.

Art. 38b. Jeżeli złożone zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w art. 38a ust. 1, nie spełnia wymagań dotyczących wysokości lub okresu, na które jest składane, właściwy naczelnik urzędu skarbowego żąda przedłużenia okresu, którego dotyczy zabezpieczenie majątkowe, lub uzupełnienia zabezpieczenia majątkowego.

Art. 38c. 1. Naczelnik urzędu skarbowego, z urzędu lub na wniosek właściwego organu, wydaje decyzję o pokryciu należności z zabezpieczenia majątkowego, gdy:

- 1) kwota należności, o których mowa w art. 38a ust. 1, nie została zapłacona w terminie;
- 2) przedsiębiorstwo energetyczne nie może pokryć z własnych środków kosztów zapłaty należności, o których mowa w art. 38a ust. 1.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest natychmiast wykonalna.

3. W przypadku zaspokojenia należności z zabezpieczenia majątkowego, o których mowa w art. 38a ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek każdorazowego uzupełnienia zabezpieczenia do wymaganej kwoty w terminie 30 dni od dnia wykorzystania zabezpieczenia.

4. Jeżeli zabezpieczenie majątkowe nie pokrywa w całości należności, należności te pokrywa się stosunkowo do wysokości każdej z nich.

5. W przypadku zaspokojenia z zabezpieczenia majątkowego należności z tytułu opłaty zapasowej, o której mowa w art. 21b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, należność z tytułu kary, o której mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1a tej ustawy, pokrywa się tylko do wysokości różnicy między nimi.

Art. 38d. 1. Jeżeli należność, o której mowa w art. 38a ust. 1, nie może powstać lub wygaśnie do czasu zakończenia działalności koncesjonowanej, zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w art. 38a ust. 1, jest zwalniane przez naczelnika urzędu skarbowego, w drodze postanowienia, w terminie miesiąca od dnia zakończenia działalności koncesjonowanej.

2. Zabezpieczenie majątkowe nie może zostać zwolnione, dopóki należność, o której mowa w art. 38a ust. 1, nie wygaśnie lub będzie mogła powstać, nie dłużej jednak niż do 6 miesięcy od dnia zakończenia działalności koncesjonowanej.

3. Naczelnik urzędu skarbowego doręcza postanowienie, o którym mowa w ust. 1, także podmiotowi udzielającemu zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w art. 38a ust. 1.

Art. 38e. 1. W sprawie przyjęcia, przedłużenia terminu ważności, podwyższenia wysokości, zmiany formy, zwrotu lub zwolnienia zabezpieczenia majątkowego, naczelnik urzędu skarbowego wydaje postanowienie, na które służy zażalenie.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku w sprawie przyjęcia, zwrotu, przedłużenia terminu ważności, podwyższenia wysokości lub zmiany formy zabezpieczenia majątkowego.

3. Naczelnik urzędu skarbowego niezwłocznie informuje Prezesa URE o wydaniu postanowienia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 38f. W przypadku zmiany naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla przyjęcia zabezpieczenia majątkowego naczelnik urzędu skarbowego właściwy przed zmianą właściwości przekazuje niezwłocznie właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego zabezpieczenie majątkowe.

Art. 38g. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, wzory treści gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych, poręczenia i upoważnienia do wyłącznego dysponowania lokatą, składanych jako zabezpieczenie majątkowe, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowej realizacji przez gwaranta zobowiązania, o którym mowa w art. 38a ust. 1.

Art. 39. Przedsiębiorstwo energetyczne może złożyć wniosek o przedłużenie ważności koncesji, nie później niż na 18 miesięcy przed jej wygaśnięciem.

Art. 40.³³¹⁾ 1. Prezes URE może nakazać, w drodze decyzji, przedsiębiorstwu energetycznemu, w tym także w upadłości, dalsze prowadzenie działalności objętej koncesją przez okres nie dłuższy niż 2 lata, jeśli wymaga tego interes społeczny.

2. W przypadku zbycia przedsiębiorstwa energetycznego, w tym także w upadłości, nabywca tego przedsiębiorstwa jest obowiązany do wykonywania decyzji, o której mowa w ust. 1. W odniesieniu do nabywcy Prezes URE może wydać kolejną decyzję, o której mowa w ust. 1, pod warunkiem, że łączny czas prowadzenia działalności nie przekroczy dwóch lat.

3. Jeżeli działalność prowadzona w warunkach określonych w ust. 1 lub 2 przynosi stratę, przedsiębiorstwu energetycznemu należy się pokrycie strat od Skarbu Państwa w wysokości ograniczonej do uzasadnionych kosztów działalności określonej w koncesji, poniesionych w okresie objętym decyzją, o której mowa w ust. 1 lub 2, przy zachowaniu należytej staranności.

4. Koszty działalności, o których mowa w ust. 3, są ustalane przez Prezesa URE po zakończeniu okresu objętego decyzją, o której mowa w ust. 1 lub 2.

Art. 41. 1.³³²⁾ Prezes URE może zmienić warunki wydanej koncesji.

1a.³³³⁾ Prezes URE może zmienić warunki wydanej koncesji w szczególności w przypadku konieczności ich dostosowania do obowiązującego stanu prawnego lub w celu zapobieżenia praktykom godzącym w interesy odbiorców lub zagrażającym rozwojowi konkurencji.

2. Prezes URE cofa koncesję w przypadkach:

- 1) gdy wydano prawomocne orzeczenie zakazujące wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją lub gdy przedsiębiorstwo energetyczne nie podjęło w wyznaczonym terminie działalności objętej koncesją, mimo wezwania Prezesa URE, albo trwale zaprzestało wykonywania tejże działalności;
- 2) cofnięcia przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego zezwolenia na prowadzenie składu podatkowego lub jego wygaśnięcia, jeżeli przed wygaśnięciem podmiot nie uzyskał nowego zezwolenia, w trybie i na zasadach określonych w przepisach odrębnych – w odniesieniu do działalności objętej tym zezwoleniem;
- 3) w przypadku zmiany, w zakresie określonym w ustawie, warunków wykonywanej działalności gospodarczej objętej koncesją;
- 4) niespełniania któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 33 ust. 1, lub w przypadku wystąpienia okoliczności, których mowa w art. 33 ust. 3 pkt 2–7 lub ust. 3a.

2a. Prezes URE cofa koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą, również w przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne nie utrzymuje zapasów obowiązkowych gazu ziemnego lub nie zapewnia ich dostępności zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2, art. 24a oraz art. 25 ust. 2 albo ust. 5 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym.

2b. Prezes URE cofa koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą również w przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne:

- 1) nie spełnia któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 33 ust. 1b pkt 1–3, lub występują wobec tego przedsiębiorstwa okoliczności, o których mowa w art. 33 ust. 3 pkt 1;
- 2) nie spełnia warunku, o którym mowa w art. 33 ust. 1b pkt 4, chyba że zawarło jedną z umów, o których mowa w art. 10 lub art. 11 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym;
- 3) posługuje się przy sprzedaży albo obrocie paliwami ciekłymi numerem identyfikacyjnym innym, niż określony w koncesji zgodnie z art. 37 ust. 2a;

³³¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 60 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³³²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 61 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³³³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 61 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 4) pomimo wezwania ze strony Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych nie utrzymuje zapasów obowiązkowych ropy lub paliw, o których mowa w art. 5 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, w przewidzianym terminie i wymaganej ilości lub nie wnosi opłaty zapasowej, o której mowa w art. 21b ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, w należytnej wysokości albo w terminie;
- 5) pomimo wezwania przez Prezesa URE nie realizuje Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w art. 23 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

2c. Prezes URE cofa koncesję na obrót paliwami ciekłymi poza przypadkami określonymi w ust. 2 również, gdy:

- 1) przedsiębiorstwo energetyczne wykonuje działalność polegającą na obrocie paliwami ciekłymi z zagranicą bez wymaganej koncesji;
- 2) przedsiębiorstwu energetycznemu została prawomocnie cofnięta koncesja na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą:
 - a) z powodu wydania prawomocnego orzeczenia zakazującego wykonywania działalności gospodarczej w tym zakresie,
 - b) z przyczyn określonych w ust. 2 pkt 4 w zakresie art. 33 ust. 3 pkt 3, 6 lub 7 lub ust. 3a;
- 3) przedsiębiorstwo energetyczne nie spełnia warunków, o których mowa w art. 33 ust. 1b pkt 1 i 3, jeżeli są wymagane zgodnie z art. 33 ust. 1d;
- 4) wobec przedsiębiorstwa energetycznego występują okoliczności, o których mowa w art. 33 ust. 3 pkt 1.

3. Prezes URE cofa koncesję albo zmienia jej zakres, w przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne:

- 1) rażąco narusza warunki określone w koncesji lub inne warunki wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej określone przepisami prawa;
- 2) w wyznaczonym terminie nie usunęło stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w koncesji lub z przepisami regulującymi działalność gospodarczą objętą koncesją.

4. Prezes URE może cofnąć koncesję albo zmienić jej zakres:

- 1) ze względu na zagrożenie obronności lub bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa obywateli, a także jeżeli wydano decyzję o stwierdzeniu niedopuszczalności wykonywania praw z udziałów albo akcji podmiotu, na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. z 2023 r. poz. 415), jeżeli jest to w interesie publicznym, albo też w razie ogłoszenia upadłości podmiotu;
- 2) w przypadku podziału przedsiębiorstwa energetycznego lub jego łączenia z innymi podmiotami;
- 3) w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 37 ust. 2c, w zakresie art. 37 ust. 1 pkt 1 i 7;
- 4) w przypadku wydania przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wobec przedsiębiorstwa energetycznego prawomocnej decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 5) w przypadku nieprzedstawienia przez wnioskodawcę zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w art. 38 ust. 5;
- 6) w przypadku nieuzupełnienia przez przedsiębiorstwo energetyczne zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w art. 38 ust. 1;
- 7)³³⁴⁾ w przypadku stwierdzenia, że koncesjonariusz nie daje rękojmi prawidłowego wykonywania działalności objętej koncesją.

4a. Prezes URE może cofnąć koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą również w przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne:

- 1) nie wykona jednego z obowiązków, o których mowa w art. 33 ust. 1c, art. 37 ust. 2c w zakresie art. 37 ust. 2a lub art. 37 ust. 2d;
- 2) przez dwa kolejne miesiące nie przedstawi w terminie informacji, o których mowa w art. 22 ust. 1 i 3 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, albo przedstawi w tych informacjach dane nieprawdziwe;
- 3) nie przekaze sprawozdania, o którym mowa w art. 30b ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.

³³⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 61 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

4b. Prezes URE może cofnąć koncesję na obrót paliwami ciekłymi poza przypadkami określonymi w ust. 4 również w przypadku, gdy przedsiębiorstwo energetyczne nie wykona obowiązku, o którym mowa w art. 37 ust. 2c w zakresie art. 37 ust. 2a.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, Prezes URE powiadamia o cofnięciu koncesji właściwego dla podatnika naczelnika urzędu skarbowego.

6. Prezes URE niezwłocznie powiadamia Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Prokuratora Generalnego oraz Komendanta Głównego Policji o cofnięciu koncesji na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesji na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą.

6a. Prezes URE niezwłocznie powiadamia właściwego naczelnika urzędu skarbowego o cofnięciu albo wygaśnięciu koncesji w zakresie działalności związanej z prowadzoną przez podmiot działalnością gospodarczą jako pośredniczący podmiot olejowy w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym.

6b. Prezes URE niezwłocznie powiadamia właściwego naczelnika urzędu skarbowego o zmianie koncesji, jeżeli w jej wyniku podmiot utracił możliwość prowadzenia działalności jako pośredniczący podmiot olejowy w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym.

7. Prezes URE publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej URE aktualne wykazy:

- 1) podmiotów, które złożyły wnioski o udzielenie, zmianę lub cofnięcie koncesji albo o udzielenie lub zmianę promesy koncesji do czasu ich rozpatrzenia;
- 2) przedsiębiorstw energetycznych, którym w okresie ostatnich 3 lat, cofnięta została koncesja wraz z podaniem podstawy i daty wydania takiej decyzji;
- 3) podmiotów, wobec których toczyło się postępowanie w sprawie udzielenia koncesji, które zostało następnie umorzone lub zakończyło się odmową udzielenia koncesji lub pozostawieniem wniosku bez rozpoznania wraz z podaniem podstawy i daty wydania rozstrzygnięcia;
- 4) podmiotów, którym wygasła koncesja, wraz z podaniem podstawy i daty wygaśnięcia koncesji.

Art. 42. Koncesja udzielona przedsiębiorstwu energetycznemu na podstawie ustawy wygasa przed upływem czasu, na jaki została wydana, z dniem wykreślenia tego przedsiębiorstwa z właściwego rejestru lub wykreślenia tego przedsiębiorstwa z ewidencji z innej przyczyny niż śmierć przedsiębiorcy.

Art. 42a. 1. Koncesja na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesja na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą wygasa, jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne przez kolejne 12 miesięcy nie wykaże w sprawozdaniach, o których mowa w art. 43d, prowadzenia działalności objętej koncesją.

2. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes URE, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie koncesji.

Art. 42b. 1. Koncesja na obrót gazem ziemnym z zagranicą wygasa, jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne, w zakresie udzielonej koncesji, nie dokona obrotu gazem ziemnym z zagranicą przez kolejne następujące po sobie 12 miesięcy.

2. W przypadku określonym w ust. 1 Prezes URE, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie koncesji.

Art. 43. 1. Kto zamierza wykonywać działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu, przetwarzaniu, magazynowaniu, przesyłaniu, dystrybucji oraz obrocie paliwami lub energią, skraplaniu gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, podlegającą koncesjonowaniu, albo zmienić jej zakres, może ubiegać się o wydanie promesy koncesji albo promesy zmiany koncesji.

2. Promesę wydaje Prezes URE w drodze decyzji administracyjnej.

3. W promesie ustala się okres jej ważności, z tym że nie może on być krótszy niż 6 miesięcy.

4. W okresie ważności promesy nie można odmówić udzielenia koncesji na działalność określoną w promesie albo jej zmiany, chyba że uległ zmianie stan faktyczny lub prawny podany we wniosku o wydanie promesy.

4a. W przypadku śmierci przedsiębiorcy, w okresie ważności promesy, o której mowa w ust. 4, nie można odmówić udzielenia koncesji na działalność określoną w promesie właścicielowi przedsiębiorstwa w spadku w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170) albo, jeżeli przedsiębiorca był współnikiem spółki cywilnej, innemu współnikowi tej spółki, jeżeli:

- 1) osoba ta przedłoży pisemną zgodę właścicieli przedsiębiorstwa w spadku na udzielenie jej koncesji na działalność określoną w promesie;
- 2) stan faktyczny lub prawny podany we wniosku o wydanie promesy nie uległ zmianie w innym zakresie.

4b. W okresie ważności promesy, o której mowa w ust. 4, nie można odmówić udzielenia koncesji na działalność określoną w promesie nabywcy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 45b ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, jeżeli:

- 1) przedłoży on pisemną zgodę przedsiębiorcy, któremu udzielono promesy oraz pozostałych nabywców przedsiębiorstwa na udzielenie mu koncesji na działalność określoną w promesie;
- 2) stan faktyczny lub prawny podany we wniosku o wydanie promesy nie uległ zmianie w innym zakresie.

5. Do wniosku o wydanie promesy stosuje się odpowiednio art. 35.

6. (uchylony)

7. Do wniosku o wydanie promesy koncesji albo promesy zmiany koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej w jednostce kogeneracji należy dołączyć opis techniczno-ekonomiczny projektowanej inwestycji, dla której rozpoczęcie prac nastąpi po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji.

8. Prezes URE sporządza i umieszcza na stronie internetowej URE formularze opisu, o którym mowa w ust. 7, dla inwestycji w zakresie wytwarzania energii elektrycznej w jednostce kogeneracji, dla których rozpoczęcie prac nastąpi po dniu wejścia w życie ustawy, o której mowa w ust. 7.

9. Prezes URE, na podstawie opisu techniczno-ekonomicznego projektowanej inwestycji, stwierdza w decyzji o udzieleniu promesy koncesji na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej albo promesy zmiany takiej koncesji, czy inwestycja, o której mowa w ust. 7, zostałaby zrealizowana w przypadku gdyby dla energii elektrycznej wytworzonej w tej jednostce nie przysługiwało prawo do wypłaty:

- 1) premii gwarantowanej – w odniesieniu do nowej małej jednostki kogeneracji i znacznie zmodernizowanej małej jednostki kogeneracji, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w ust. 7;
- 2) premii kogeneracyjnej indywidualnej – w odniesieniu do jednostek, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w ust. 7.

10. Wytwórca energii elektrycznej, który nie uzyska stwierdzenia, o którym mowa w ust. 9, dla inwestycji, o której mowa w ust. 7, nie może złożyć wniosku do Prezesa URE o dopuszczenie do:

- 1) systemu premii gwarantowanej, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 7 – w przypadku nowej małej jednostki kogeneracji i znacznie zmodernizowanej małej jednostki kogeneracji, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy wymienionej w ust. 7, dla energii elektrycznej wytworzonej w tej jednostce;
- 2) udziału w naborze – w przypadku jednostki, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy wymienionej w ust. 7, dla energii elektrycznej wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej z tej jednostki.

11. Prezes URE publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej URE wykaz podmiotów posiadających promesę koncesji, obejmujący:

- 1) oznaczenie podmiotu;
- 2) rodzaj działalności, na którą została wydana promesa;
- 3) datę wydania promesy oraz okres, na jaki została wydana.

Art. 43a. 1. Działalność gospodarcza w zakresie obrotu paliwami ciekłymi może być prowadzona wyłącznie pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi posiadającymi wymagane koncesje, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1–4, w zakresie wytwarzania i obrotu paliwami ciekłymi, z wyłączeniem sprzedaży dla odbiorcy końcowego.

2. Usługi w zakresie magazynowania lub przeładunku, przesyłania lub dystrybucji paliw ciekłych mogą być świadczone wyłącznie na rzecz przedsiębiorców energetycznych posiadających koncesje, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1–4, w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych, jeżeli są wymagane, lub na rzecz podmiotów przywożących wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 32a, jeżeli jest wymagany, oraz wpisanych do rejestru zapasów interwencyjnych, o którym mowa w art. 13 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym, jeżeli wpis do tego rejestru jest wymagany, z wyłączeniem usług świadczonych na rzecz odbiorców końcowych paliw ciekłych.

3. Działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania paliw ciekłych, magazynowania lub przeładunku paliw ciekłych, przesyłania lub dystrybucji paliw ciekłych oraz obrotu paliwami ciekłymi, w tym obrotu nimi z zagranicą, a także przywóz paliw ciekłych realizowany na podstawie wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a, są prowadzone zgodnie z nazwą oraz klasyfikacją Nomenklatury Scalonej (kody CN), jaką posiadają paliwa ciekłe stosownie do przepisów wydanych na podstawie art. 32 ust. 6.

4. Sprzedaż paliw ciekłych z wykorzystaniem stacji kontenerowej jest dozwolona wyłącznie w celu zaopatrzenia w paliwa ciekłe Sił Zbrojnych, jednostek pływających żeglugi morskiej i śródlądowej, kolejnictwa oraz statków powietrznych lotnictwa cywilnego, a także w celu realizacji inwestycji o znaczeniu krajowym.

Art. 43aa. Za udzielenie koncesji lub jej zmianę oraz za udzielenie promesy lub jej zmianę pobiera się opłatę skarbową.

Art. 43b. 1. Prezes URE prowadzi rejestr przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesję.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, prowadzi się w postaci elektronicznej.

3. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest jawny i udostępniany w Biuletynie Informacji Publicznej URE, z wyłączeniem danych dotyczących numeru PESEL oraz serii i numeru dokumentu tożsamości.

4. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie przedsiębiorstwa energetycznego poprzez:
 - a) imię i nazwisko albo nazwę wraz z oznaczeniem formy prawnej,
 - b) miejsce prowadzenia działalności gospodarczej albo siedzibę oraz ich adres,
 - c) numer PESEL lub numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli posiada,
 - d) (uchylona)
 - e) numer akcyzowy wydany przez właściwego naczelnika urzędu skarbowego, jeżeli posiada,
 - f) seria i numer dokumentu tożsamości w przypadku osób fizycznych;
- 2) rodzaj i datę udzielonej koncesji oraz okres, na jaki została wydana;
- 3) aktualną treść koncesji.

5. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, w części, w jakiej dotyczy przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesje, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1–4, w zakresie paliw ciekłych, poza danymi, o których mowa w ust. 4, zawiera dodatkowo:

- 1) informacje o rodzajach paliw ciekłych objętych koncesją;
- 2) informacje o złożonym zabezpieczeniu majątkowym, o którym mowa w art. 38a, oraz okresie jego ważności, jeżeli jest wymagane;
- 3) informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych;
- 4) numer, za pomocą którego podmiot identyfikowany jest na potrzeby podatku od towarów i usług, o którym mowa w art. 37 ust. 2a.

Art. 43c. Prezes URE, co najmniej raz do roku, przekazuje w formie elektronicznej aktualny wykaz przedsiębiorstw energetycznych posiadających koncesje w zakresie, w jakim dotyczą paliw ciekłych: ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, Prokuratorowi Generalnemu, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Komendantowi Głównemu Policji, Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej, Prezesowi Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Prezesowi Urzędu Dozoru Technicznego, Dyrektorowi Transportowego Dozoru Technicznego, Prezesowi Głównego Urzędu Miar, Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz Głównemu Inspektorowi Pracy.

Art. 43d. 1.³³⁵⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności, przekazuje Prezesowi URE miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu – w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie.

1a.³³⁶⁾ W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się także nazwę przedsiębiorstwa albo nazwę albo imię i nazwisko podmiotu, o których mowa w ust. 1, adres siedziby albo miejsca zamieszkania oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo numer PESEL, a także imię i nazwisko oraz numer telefonu, o ile taki numer posiada, osoby podpisującej sprawozdanie.

1b.³³⁶⁾ Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, przekazuje się w formie dokumentu elektronicznego, opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym za pośrednictwem portalu Platforma Paliwowa.

³³⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 62 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³³⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 62 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

2. (uchylony)

3. (uchylony)

4. Na podstawie danych ze sprawozdań, o których mowa w ust. 1, Prezes URE ogłasza kwartalnie w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki całkowite wielkości produkcji i przywozu poszczególnych paliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, stosując nazwy oraz klasyfikację Nomenklatury Scalonej (kody CN), w terminie 45 dni od dnia zakończenia kwartału.

5.³³⁷⁾ Na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 1, Prezes URE sporządza miesięczne zestawienie danych indywidualnych zawartych w tych sprawozdaniach.

6. (uchylony)³³⁸⁾

Art. 43e. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność polegającą na wytwarzaniu paliw ciekłych, magazynowaniu lub przeładunku paliw ciekłych, przesyłaniu lub dystrybucji paliw ciekłych, obrocie paliwami ciekłymi, w tym obrocie nimi z zagranicą, a także podmiot przywożący przekazują do Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych przy użyciu formularza elektronicznego udostępnionego w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 43f ust. 1, informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia eksploatacji infrastruktury lub trwałego zaprzestania eksploatacji tej infrastruktury.

1a.³³⁹⁾ W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się także nazwę przedsiębiorstwa albo nazwę albo imię i nazwisko podmiotu, o których mowa w ust. 1, adres siedziby albo miejsca zamieszkania oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo numer PESEL, a także imię i nazwisko oraz numer telefonu, o ile taki numer posiada, osoby podpisujące sprawozdanie.

1b.³³⁹⁾ Informacje, o których mowa w ust. 1, przekazuje się w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym za pośrednictwem portalu Platforma Paliwowa.

2. (uchylony)

3. W celu zapewniania kontroli nad przedsiębiorstwami energetycznymi i podmiotami przywożącymi Prezes URE oraz organy, o których mowa w art. 23r ust. 3, w zakresie, w jakim wynika to z zakresu ich działania, są zobowiązane do stałej wymiany informacji o eksploatowanej lub trwale wycofanej z eksploatacji infrastrukturze paliw ciekłych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadanych przez te organy w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami na podstawie przepisów odrębnych.

Art. 43f.³⁴⁰⁾ 1. Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych:

1) prowadzi portal Platforma Paliwowa, który umożliwia złożenie do:

a) Prezesa URE:

- sprawozdania, o którym mowa w art. 4ba ust. 4,
- sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust. 1,
- informacji, o których mowa w art. 43e ust. 1,

b)³⁴¹⁾ Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych:

- deklaracji, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym,
 - informacji, o której mowa w art. 22 ust. 1c ustawy, o której mowa w tiret pierwszym,
 - informacji, o której mowa w art. 22 ust. 3 ustawy, o której mowa w tiret pierwszym,
 - informacji, o której mowa w art. 22 ust. 3a ustawy, o której mowa w tiret pierwszym,
 - informacji, o której mowa w art. 38 ust. 1 ustawy, o której mowa w tiret pierwszym
- oraz zapewnia przetwarzanie, wyszukiwanie, sortowanie, filtrowanie, przeglądanie, wydruk i korektę zgromadzonych w nim danych, a także ochronę przed nieuprawnionym dostępem osób trzecich, zniszczeniem oraz utratą danych;

³³⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 62 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³³⁸⁾ Przez art. 1 pkt 62 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³³⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 63 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 64 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁴¹⁾ Weszła w życie z dniem 1 września 2023 r.

- 2) zapewnia dostęp Prezesa URE, ministra właściwego do spraw finansów publicznych i ministra właściwego do spraw energii do danych zgromadzonych w portalu Platforma Paliwowa i umożliwia tworzenie przez nich zestawień tych danych;
- 3) umożliwia użytkownikom rejestrację w portalu Platforma Paliwowa, z tym że w celu rejestracji niezbędne jest podanie przez użytkownika następujących danych:
 - a) imię i nazwisko,
 - b) numer telefonu,
 - c) adres e-mail,
 - d) podmiot, w imieniu którego działa użytkownik,
 - e) wybrane przez użytkownika hasło.

2. Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych zatwierdza rejestrację użytkownika, jeżeli użytkownik działa w imieniu podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, lub podmiotu obowiązującego do składania sprawozdań, deklaracji lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Dane osobowe w portalu Platforma Paliwowa:

- 1) przetwarzane są wyłącznie w zakresie niezbędnym dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisów prawa;
- 2) mogą być wykorzystane w zakresie niezbędnym do ich archiwizacji w interesie publicznym oraz do celów naukowych, statystycznych lub historycznych po odpowiednim zabezpieczeniu praw i wolności osób, których dane dotyczą.

4. Administratorem danych osobowych w portalu Platforma Paliwowa jest Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.

5. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia szczegółowe dane umieszczane w sprawozdaniach, o których mowa w art. 4ba ust. 4 i art. 43d ust. 1, oraz informacjach, o których mowa w art. 43e ust. 1, kierując się koniecznością zachowania integralności danych sprawozdań, o których mowa w art. 4ba ust. 4 i art. 43d ust. 1, oraz informacji, o których mowa w art. 43e ust. 1, a w przypadku sprawozdania, o którym mowa w art. 4ba ust. 4, mając także na względzie zakres informacji i danych, określonych w art. 4ba ust. 5.

6. Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych określa sposób korzystania z portalu Platforma Paliwowa w regulaminie. Prezes Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych udostępnia regulamin w portalu Platforma Paliwowa oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych.

Art. 43fa.³⁴²⁾ Dane zgromadzone w portalu Platforma Paliwowa, w zakresie, o którym mowa w art. 43f ust. 1 pkt 1, mogą być przetwarzane przez Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, Prezesa URE, ministra właściwego do spraw energii oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych wyłącznie w zakresie niezbędnym dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisów prawa.

Art. 43g. 1. Operator systemu elektroenergetycznego prowadzi, w postaci elektronicznej, rejestr magazynów energii elektrycznej przyłączonych do jego sieci, stanowiących jej część lub wchodzących w skład jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego przyłączonej do jego sieci, zgodnie z wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9.

2. W przypadku gdy właściwym do dokonania wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 1, może być więcej niż jeden operator systemu elektroenergetycznego, wpisu do tego rejestru dokonuje operator wybrany przez posiadacza magazynu energii elektrycznej.

3. Wpisowi do rejestru, o którym mowa w ust. 1, podlegają magazyny energii elektrycznej o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 50 kW.

4. Operator systemu elektroenergetycznego jest obowiązany wpisać magazyn energii elektrycznej do rejestru, o którym mowa w ust. 1, w terminie 14 dni od dnia oddania tego magazynu do eksploatacji lub otrzymania informacji, o której mowa w ust. 5.

5. W przypadku gdy magazyn energii elektrycznej wchodzi w skład jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego przyłączonej do sieci danego operatora systemu elektroenergetycznego, posiadacz tego magazynu jest obowiązany przekazać temu operatorowi informację, zgodnie z wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9, zawierającą dane, o których mowa w ust. 6, w terminie 7 dni od dnia oddania tego magazynu do eksploatacji.

³⁴²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 65 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

6. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie posiadacza magazynu energii elektrycznej, w tym:
 - a) imię i nazwisko albo nazwę wraz z oznaczeniem formy prawnej posiadacza magazynu energii elektrycznej,
 - b) miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, siedzibę oraz jej adres,
 - c) numer PESEL albo numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile taki posiada;
- 2) oznaczenie magazynu energii elektrycznej zawierające:
 - a) określenie technologii wykorzystywanej do magazynowania energii elektrycznej,
 - b) dane dotyczące łącznej mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej określonej w kW,
 - c) dane dotyczące pojemności magazynu energii elektrycznej określonej w kWh,
 - d) sprawność magazynu energii elektrycznej,
 - e) maksymalną moc ładowania wyrażoną w kW,
 - f) maksymalną moc rozładowania wyrażoną w kW,
 - g) miejsce przyłączenia magazynu energii elektrycznej,
 - h) wskazanie, czy magazyn energii elektrycznej stanowi część jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego;
- 3) tytuł prawny do posiadanego magazynu energii elektrycznej.

7. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest jawny i udostępniany przez operatora systemu elektroenergetycznego na jego stronie internetowej, z wyłączeniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, które zastrzegł posiadacz magazynu energii elektrycznej, lub podlegających ochronie danych osobowych.

8. Posiadacz magazynu energii elektrycznej powiadamia operatora systemu elektroenergetycznego o wszelkiej zmianie danych określonych w ust. 6 w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych. Operator systemu elektroenergetycznego jest obowiązany do zaktualizowania tych danych w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia.

9. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, wzór rejestru magazynów energii elektrycznej, wzór informacji, o której mowa w ust. 5, oraz jej aktualizacji, a także format danych zamieszczanych w rejestrze magazynów energii elektrycznej, kierując się koniecznością ujednoczenia formy przekazywania informacji dotyczących magazynów energii elektrycznej oraz możliwością agregowania informacji zawartej w rejestrach magazynów energii elektrycznej prowadzonych przez operatorów systemu elektroenergetycznego.

Art. 44. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne, zapewniając równoprawne traktowanie odbiorców oraz eliminowanie subsydiowania skrośnego, jest obowiązane prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie:

- 1) dostarczania paliw gazowych lub energii, w tym kosztów stałych, kosztów zmiennych i przychodów, odrębnie dla wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi lub energią, magazynowania paliw gazowych i skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, a także w odniesieniu do grup odbiorców określonych w taryfie;
- 2) niezwiązanym z działalnością wymienioną w pkt 1.

1a. Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane do sporządzania, badania, ogłaszania i przechowywania rocznego sprawozdania finansowego na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1015, 1723 i 1843), zwanej dalej „ustawą o biegłych rewidentach”, oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE L 158 z 27.05.2014, str. 77 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 11.06.2014, str. 66) – w przypadku jednostek zainteresowania publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy o biegłych rewidentach.

2. W celu spełnienia wymogów mających zapewnić równoprawne traktowanie odbiorców oraz wyeliminowanie subsydiowania skrośnego pomiędzy działalnościami, o których mowa w ust. 1, w ramach ujawnień w informacji dodatkowej rocznego sprawozdania finansowego, o którym mowa w ust. 1a, należy przedstawić odpowiednie pozycje bilansu oraz rachunki zysków i strat odrębnie dla poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, przesyłania, dystrybucji lub magazynowania paliw gazowych, obrotu paliwami gazowymi, skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, a także wskazać zasady alokacji aktywów i pasywów oraz kosztów i przychodów do każdej z tych działalności.

2a. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej mające prawo do otrzymania środków na pokrycie kosztów osieroconych na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, w ramach ujawnień w informacji dodatkowej rocznego sprawozdania finansowego, o którym mowa w ust. 1a, przedstawia odpowiednie pozycje bilansu oraz rachunki zysków i strat odrębnie dla wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej dla jednostek wytwórczych w rozumieniu tej ustawy, dla których nie zakończył się okres korygowania w rozumieniu tej ustawy, oraz wskazuje zasady alokacji aktywów i pasywów oraz kosztów i przychodów do każdej z tych działalności.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2, podlega badaniu przez firmę audytorską zgodnie z wymogami przeprowadzania badań określonymi w art. 66–68 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawie o biegłych rewidentach oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającym decyzję Komisji 2005/909/WE – w przypadku jednostek zainteresowania publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy o biegłych rewidentach. W sprawozdaniu z badania sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, biegły rewident powinien dodatkowo stwierdzić, czy zamieszczone w informacji dodatkowej odpowiednie pozycje bilansu oraz rachunki zysków i strat sporządzone odrębnie dla każdej wykonywanej działalności gospodarczej spełniają wymogi, o których mowa w ust. 2, w zakresie zapewnienia równoprawnego traktowania odbiorców oraz eliminowania subsydiowania skrośnego pomiędzy tymi działalnościami.

3a. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 2a, podlega badaniu przez firmę audytorską zgodnie z wymogami przeprowadzania badań określonymi w art. 66–68 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawie o biegłych rewidentach oraz rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1a – w przypadku jednostek zainteresowania publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy o biegłych rewidentach. W sprawozdaniu z badania sprawozdania, o którym mowa w ust. 2a, biegły rewident powinien dodatkowo stwierdzić, czy zamieszczone w informacji dodatkowej odpowiednie pozycje bilansu oraz rachunki zysków i strat, o których mowa w ust. 2a, spełniają wymogi, o których mowa w ust. 2a.

4. Sprawozdanie finansowe sporządzane przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej powinno zawierać informację o przychodach z tytułu wykonywania prawa własności do sieci przesyłowej lub sieci dystrybucyjnej.

5. Przedsiębiorstwa energetyczne dokonujące zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, są obowiązane do zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym informacji o tych zmianach wraz z uzasadnieniem; zmiany te muszą gwarantować porównywalność informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych sporządzonych przed wprowadzeniem tych zmian oraz po ich wprowadzeniu.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne, które nie jest obowiązane na podstawie odrębnych przepisów do publikowania sprawozdań finansowych, udostępnia te sprawozdania do publicznego wglądu w swojej siedzibie.

Art. 44a. Niezależnie od obowiązków wskazanych w art. 44 ust. 1, operator systemu przesyłowego gazowego jest obowiązany prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczanie przychodów i kosztów, zysków i strat dla wykonywanej działalności w zakresie bilansowania systemu przesyłowego gazowego oraz dla zarządzania ograniczeniami systemowymi.

Art. 45. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne ustalają taryfy dla paliw gazowych lub energii, stosownie do zakresu wykonywanej działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 32 ust. 1, z wyłączeniem magazynowania energii elektrycznej i agregacji, które należy kalkulować w sposób zapewniający:³⁴³⁾

- 1) pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przesyłania, dystrybucji lub obrotu paliwami gazowymi i energią oraz magazynowania, skraplania lub regazyfikacji paliw gazowych, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność;
- 1a) pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie magazynowania paliw gazowych, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji magazynów paliw gazowych, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność w wysokości nie mniejszej niż stopa zwrotu na poziomie 6%;
- 1b)³⁴⁴⁾ pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie budowy, modernizacji i przyłączania jednostek wytwórczych będących instalacjami odnawialnego źródła energii, w których jest wytwarzane ciepło, oraz instalacji, w których jest zagospodarowywane ciepło odpadowe, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność w wysokości nie mniejszej niż stopa zwrotu na poziomie 7%;
- 2) pokrycie kosztów uzasadnionych ponoszonych przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych w związku z realizacją ich zadań;

³⁴³⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁴⁴⁾ Dodany przez art. 4 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 2a)³⁴⁵⁾ pokrycie kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie budowy i przyłączania infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego i powiązanych z nią instalacji magazynowania energii lub budowy i przyłączania stacji gazu ziemnego, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność w wysokości nie mniejszej niż stopa zwrotu na poziomie 6%;
- 2b)³⁴⁶⁾ pokrycie kosztów uzasadnionych ponoszonych przez operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych w związku z realizacją zadań i inwestycji priorytetowych, o których mowa w art. 16 ust. 1a, ustalonych w sposób, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 3 lit. g oraz h, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w te zadania;
- 3) ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat;
- 4) w odniesieniu do taryf dla energii elektrycznej – realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

1a. W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem i dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się koszty, które wynikają z nakładów ponoszonych na przedsięwzięcia inwestycyjne podjęte przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w latach 1993–1998, służące poprawie ochrony środowiska i efektywności wytwarzania energii elektrycznej, w części, jaką zatwierdzi Prezes URE, z uwzględnieniem przychodów uzyskanych ze sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o którym mowa w art. 49 ust. 1.

1b. Przepisów ust. 1a nie stosuje się od dnia powstania obowiązku uiszczenia opłaty przejściowej, o której mowa w ustawie z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 311).

1c. W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się koszty pobierania opłaty przejściowej, o której mowa w ustawie wymienionej w ust. 1b.

1d. W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się koszty wprowadzenia i pobierania opłaty, o której mowa w art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

1da. W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się koszty wprowadzenia i pobierania opłaty, o której mowa w art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji.

1e. W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się obrotem energią elektryczną, paliwami gazowymi lub sprzedażą ciepła odbiorcom końcowym uwzględnia się koszty realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej.

1f. W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się uzasadnione koszty wykonywania zadań określonych w ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy oraz koszty wprowadzenia i pobierania opłaty mocowej, o której mowa w tej ustawie.

1g. Koszty związane z budową stacji gazu ziemnego, o której mowa w art. 21 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, w liczbie, o której mowa w art. 60 ust. 2 tej ustawy, ogólnodostępnej stacji ładowania, o której mowa w art. 64 ust. 1 tej ustawy, lub infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej uwzględnia w kosztach swojej działalności.

1h. W kosztach działalności operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się koszty wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 16b ust. 3.

1i. W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się koszty uzasadnione związane z tworzeniem i funkcjonowaniem systemu pomiarowego, systemu zdalnego odczytu lub centralnego systemu informacji rynku energii oraz wykonywania innych zadań wynikających z ustawy, w szczególności wykonywania zadań operatora informacji rynku energii.

1j. W kosztach działalności operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się koszty uzasadnione związane z wybudowaniem przez niego magazynu energii elektrycznej stanowiącego część jego sieci i funkcjonowaniem tego magazynu.

³⁴⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁴⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 66 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

1k. W kosztach działalności operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego wyznaczonego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, uwzględnia się ustalone w sposób ekonomicznie uzasadniony, z zachowaniem należytej staranności zmierzającej do ochrony interesów odbiorców, planowane do poniesienia przez właściciela tej sieci koszty:

- 1) ogólnego zarządu,
- 2) amortyzacji jego majątku niezbędnego do pełnienia przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego obowiązków z wykorzystaniem tej sieci, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych,
- 3) danin publicznoprawnych związanych bezpośrednio z majątkiem, o którym mowa w pkt 2,
- 4) ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 9h ust. 5e

– wraz z przysługującym właścicielowi zwrotem z kapitału zaangażowanego przez niego w majątek, o którym mowa w pkt 2.

1l.³⁴⁷⁾ W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się koszty dostosowania lub wymiany sieci, instalacji i urządzeń gazowych do odbioru gazu ziemnego wysokometanowego, w szczególności koszty, o których mowa w art. 16c ust. 3.

1m.³⁴⁸⁾ W kosztach działalności operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uwzględnia się koszty uzasadnione związane z działalnością w organizacji OSD UE, zgodnie z art. 53 ust. 7 rozporządzenia 2019/943.

1n.³⁴⁸⁾ W kosztach działalności operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, uwzględnia się koszty wynikające z udzielanych zamówień na usługi elastyczności, w tym koszty technologii informacyjnych i komunikacyjnych, koszty infrastruktury oraz inne koszty uzasadnione związane z udzielaniem zamówień.

1o.³⁴⁸⁾ W kosztach działalności przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się rekompensaty finansowe, o których mowa w art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943, wypłacane w związku z wydaniem poleceń, o których mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b.

2. Taryfy dla paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła mogą uwzględniać koszty współfinansowania przez przedsiębiorstwa energetyczne przedsięwzięć i usług zmierzających do zmniejszenia zużycia paliw i energii u odbiorców, stanowiących ekonomiczne uzasadnienie uniknięcia budowy nowych źródeł energii i sieci.

3. Taryfy dla paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła mogą uwzględniać koszty współfinansowania przez przedsiębiorstwa energetyczne przedsięwzięć związanych z rozwojem instalacji odnawialnego źródła energii.

3a.³⁴⁹⁾ Ustalając stopę zwrotu z kapitału, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 3 lit. g oraz h, Prezes URE bierze pod uwagę w szczególności zakres wykorzystania nowych technologii oraz ryzyko związane z niepełnym zwrotem kosztów.

3b.³⁴⁹⁾ W taryfach dla paliw gazowych i energii elektrycznej uwzględnia się stopień niewykonania harmonogramu inwestycji priorytetowych, o których mowa w art. 16 ust. 1a, odpowiadający kwotom wynikającym z niewykonanego zakresu tych inwestycji, o którym mowa w tym harmonogramie.

3c.³⁴⁹⁾ W kosztach działalności operatora systemu przesyłowego gazowego, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględnia się koszty poniesione w związku z wykonaniem umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3.

4. Przedsiębiorstwa energetyczne różnicują ceny i stawki opłat określone w taryfach dla paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła dla różnych grup odbiorców wyłącznie ze względu na koszty uzasadnione spowodowane realizacją świadczenia, o ile przepisy nie stanowią inaczej.

4a. Przedsiębiorstwo energetyczne tworzy odrębną grupę taryfową dla odbiorców energii elektrycznej przyłączonych do sieci, niezależnie od poziomu napięcia znamionowego sieci, będących jednostkami ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 194, 658 i 1560), biorąc pod uwagę znaczenie tych jednostek dla realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

³⁴⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

³⁴⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 66 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁴⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 66 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

5. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii kalkulują stawki opłat za usługi przesyłania lub dystrybucji w taki sposób, aby udział opłat stałych w łącznych opłatach za świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji dla danej grupy odbiorców nie był większy niż ustalony przez Prezesa URE.

6. Taryfy dla energii elektrycznej powinny uwzględniać, w odniesieniu do odbiorców, skutki wprowadzenia opłaty przejściowej, o której mowa w ustawie wymienionej w ust. 1b.

6a. Taryfy dla energii elektrycznej uwzględniają charakterystykę poboru przez infrastrukturę ładowania drogowego transportu publicznego oraz konieczność rozwoju zbiorowego transportu publicznego wykorzystującego pojazdy elektryczne.

6b. Taryfy dla energii elektrycznej i paliw gazowych uwzględniają przychody z działalności niezwiązanej z działalnością, o której mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1, związane z przychodami odpowiednio ogólnodostępnych stacji ładowania, lub punktów tankowania sprężonego gazu ziemnego (CNG), o których mowa odpowiednio w art. 64 ust. 1 lub art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

7. Płatnik, o którym mowa w art. 95 ust. 2 ustawy wymienionej w ust. 1d, uwzględnia w taryfie za usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w rozumieniu przepisów prawa energetycznego opłatę, o której mowa w art. 95 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1d, ustaloną na podstawie stawki, o której mowa w art. 98 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1d, obowiązującej w danym roku. Opłata, o której mowa w art. 95 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1d, pomniejszona o kwotę podatku od towarów i usług stanowi u płatnika, o którym mowa w art. 95 ust. 2 ustawy wymienionej w ust. 1d, podstawę opodatkowania świadczonych przez niego usług w rozumieniu art. 29a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

8. Płatnik, o którym mowa w art. 61 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1da, uwzględnia w taryfie za usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w rozumieniu przepisów prawa energetycznego opłatę, o której mowa w art. 60 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1da, ustaloną na podstawie stawki, o której mowa w art. 64 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1da, obowiązującej w danym roku. Opłata, o której mowa w art. 60 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1da, pomniejszona o kwotę podatku od towarów i usług stanowi u płatnika, o którym mowa w art. 61 ust. 1 ustawy wymienionej w ust. 1da, podstawę opodatkowania świadczonych przez niego usług w rozumieniu art. 29a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

9. W rozliczeniach za świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie opłat za energię elektryczną pobraną z sieci elektroenergetycznej przez magazyn energii elektrycznej, przedmiotem rozliczenia jest różnica energii elektrycznej pobranej z sieci przez magazyn energii elektrycznej i energii elektrycznej wprowadzonej do sieci przez ten magazyn w danym okresie rozliczeniowym.

10. W rozliczeniach za świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie opłat za moc umowną określoną dla magazynu energii elektrycznej, z wyłączeniem rozliczeń za przekroczenie mocy umownej, moc ta na potrzeby rozliczeń jest pomniejszana o iloczyn mocy umownej i współczynnika określonego przez stosunek energii elektrycznej wprowadzonej do sieci przez magazyn energii elektrycznej do energii elektrycznej pobranej z sieci przez ten magazyn w danym okresie rozliczeniowym.

11.³⁵⁰⁾ Jeżeli magazyn energii elektrycznej jest częścią jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego, w rozliczeniach za świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie opłat za energię elektryczną pobraną z sieci przez ten magazyn, przedmiotem rozliczenia jest różnica energii elektrycznej pobranej z sieci przez magazyn energii elektrycznej i energii elektrycznej wprowadzonej do sieci przez ten magazyn w danym okresie rozliczeniowym, ustalona w oparciu o wskazania układu pomiarowo-rozliczeniowego tego magazynu, o którym mowa w ust. 13.

12.³⁵⁰⁾ Jeżeli magazyn energii elektrycznej jest częścią jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego, w rozliczeniach za świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej w zakresie opłat za moc umowną określoną dla tego magazynu, z wyłączeniem rozliczeń za przekroczenie mocy umownej, moc ta na potrzeby rozliczeń jest pomniejszana o iloczyn mocy umownej i współczynnika określonego przez stosunek energii elektrycznej wprowadzonej do sieci przez magazyn energii elektrycznej do energii elektrycznej pobranej z sieci przez ten magazyn w danym okresie rozliczeniowym.

13.³⁵¹⁾ Magazyn energii elektrycznej będący częścią jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego wyposaża się w układ pomiarowo-rozliczeniowy rejestrujący ilość energii elektrycznej wprowadzonej do magazynu energii elektrycznej i wyprowadzonej z tego magazynu, z tym że w przypadku jednostki wytwórczej – niezależnie od układu pomiarowo-rozliczeniowego rejestrującego ilość energii elektrycznej pobranej z sieci i wprowadzonej do sieci przez tę jednostkę.

³⁵⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 66 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁵¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 66 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 45a. 1.³⁵²⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne na podstawie cen i stawek opłat zawartych w taryfie lub cen i stawek opłat ustalanych na rynku konkurencyjnym, o którym mowa w art. 49 ust. 1, lub w przypadku sprzedaży energii elektrycznej na podstawie umowy z ceną dynamiczną energii elektrycznej, publikowanych przez podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 4f, wylicza opłaty za dostarczane do odbiorcy paliwa gazowe, energię elektryczną lub ciepło.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem udzielonych odbiorcy upustów i bonifikat, stanowią koszty zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła dostarczanych do budynku, w którym znajdują się lokale mieszkalne i użytkowe, zamieszkałe lub użytkowane przez osoby niebędące odbiorcami.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne udziela upustów lub bonifikat, o których mowa w ust. 2, za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców w wysokości określonej w taryfie lub w umowie.

4. Koszty zakupu, o których mowa w ust. 2, są rozliczane w opłatach pobieranych od osób, o których mowa w ust. 2. Wysokość opłat powinna być ustalana w taki sposób, aby zapewniała wyłącznie pokrycie ponoszonych przez odbiorcę kosztów zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła.

4a. Informacje na temat kosztów, o których mowa w ust. 2, są udzielane nieodpłatnie.

5. Przepisy ust. 4 stosuje się odpowiednio do ustalania przez odbiorcę – właściciela lub zarządcę budynku opłat dla osób, o których mowa w ust. 2, do których ciepło dostarczane jest z własnych źródeł i instalacji ciepłych.

6. W przypadku gdy wyłącznym odbiorcą paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła dostarczanych do budynku jest właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego, jest on odpowiedzialny za rozliczanie na poszczególne lokale całkowitych kosztów zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła.

7. Jeżeli miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego służącego do rozliczeń kosztów zakupu ciepła lub chłodu jest wspólne dla dwóch lub więcej budynków wielolokalowych albo dwóch lub więcej grup lokali lub lokali, właściciele lub zarządcy tych budynków lub lokali są obowiązani wyposażyć:

- 1) te budynki i grupy lokali w ciepłomierze,
- 2) te lokale, o ile jest to technicznie wykonalne i opłacalne:
 - a) w ciepłomierze lub w podzielniki kosztów ogrzewania,
 - b) w wodomierze do pomiaru ciepłej wody użytkowej

– posiadające funkcję zdalnego odczytu.

7a. Budynki z instalacją ogrzewczą wodną zasilaną z sieci ciepłowniczej lub budynki mające więcej niż jedno mieszkanie lub lokal użytkowy zasilane z kotłowni wyposaża się w urządzenia służące do rozliczenia zużytego ciepła lub chłodu obejmujące:

- 1) ciepłomierz do pomiaru ilości ciepła dostarczanego do instalacji ogrzewczej budynku, posiadający funkcję zdalnego odczytu;
- 2) ciepłomierze lub podzielniki kosztów ogrzewania posiadające funkcję zdalnego odczytu umożliwiające indywidualne rozliczanie kosztów ogrzewania poszczególnych mieszkań lub lokali użytkowych w budynku, o ile jest to technicznie wykonalne i opłacalne;
- 3) wodomierze do pomiaru ciepłej wody użytkowej dla poszczególnych mieszkań lub lokali użytkowych w budynku, posiadające funkcję zdalnego odczytu, o ile jest to technicznie wykonalne i opłacalne;
- 4) urządzenie do pomiaru ilości zużytego paliwa w kotłowni.

7b. Przy ocenie technicznej wykonalności i opłacalności wyposażenia budynków, grup lokali lub lokali w urządzenia, o których mowa w ust. 7 pkt 2 i ust. 7a pkt 2 i 3, bierze się pod uwagę w szczególności:

- 1) jednopunktowe doprowadzanie ciepła do lokali;
- 2) możliwość regulacji dostarczonego ciepła przez zawory na grzejnikach usytuowanych w lokalach;
- 3) korzystanie z węzłów umożliwiających zminimalizowanie strat ciepła wynikających z transportu nośnika zewnętrzną instalacją odbiorczą;
- 4) zakres termomodernizacji budynku;
- 5) koszty montażu i obsługi ciepłomierzy lub podzielników kosztów ogrzewania w stosunku do planowanych oszczędności energii.

³⁵²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 67 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

8. Koszty zakupu ciepła, o których mowa w ust. 2, rozlicza się w części dotyczącej:

- 1) ogrzewania, stosując metody wykorzystujące:
 - a) dla lokali mieszkalnych i użytkowych:
 - wskazania ciepłomierzy,
 - wskazania podzielników kosztów ogrzewania,
 - kubaturę lub powierzchnię lokali – wyłącznie w przypadkach gdy zastosowanie ciepłomierzy lub podzielników kosztów ogrzewania jest technicznie niewykonalne lub nieopłacalne,
 - b) dla wspólnych części budynku wielolokalowego użytkowanych przez osoby, o których mowa w ust. 2, powierzchnię lub kubaturę tych części proporcjonalnie do powierzchni lub kubatury zajmowanych lokali;
- 2) przygotowania ciepłej wody użytkowej dostarczanej centralnie przez instalację w budynku wielolokalowym, stosując metody wykorzystujące:
 - a) wskazania wodomierzy ciepłej wody w lokalach,
 - b) liczbę osób zamieszkałych w lokalu;
- 3) kosztów stałych dostawy ciepła:
 - a) na centralne ogrzewanie wraz z kosztami, o których mowa w pkt 1 lit. b, wykorzystując proporcjonalny udział w powierzchni lub kubaturze lokali,
 - b) na przygotowanie ciepłej wody użytkowej, wykorzystując liczbę lokali w budynku lub powierzchnię lokali.

9. Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego dokonuje wyboru metody rozliczania całkowitych kosztów zakupu ciepła na poszczególne lokale mieszkalne i użytkowe w tym budynku.

10. Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego wprowadza wybraną metodę, o której mowa w ust. 9, w formie wewnętrznego regulaminu rozliczeń ciepła przeznaczonego na ogrzewanie tego budynku i przygotowanie ciepłej wody użytkowej dostarczanej centralnie poprzez instalację w budynku, zwanego dalej „regulaminem rozliczeń”; regulamin rozliczeń podaje się do wiadomości osobom, o których mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia jego wprowadzenia do stosowania.

11. W przypadku gdy właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego wprowadził metodę, o której mowa w ust. 9, wykorzystującą ciepłomierze i urządzenia wymienione w ust. 8 pkt 1 lit. a tiret drugie oraz pkt 2 lit. a, osoba, o której mowa w ust. 2, udostępnia swoje pomieszczenia w celu zainstalowania lub wymiany tych ciepłomierzy i urządzeń oraz umożliwia dokonywanie ich kontroli i odczytu wskazań w celu rozliczania kosztów zużytego ciepła w tym budynku.

11a. Jeżeli użytkownik lokalu nie udostępni właścicielowi lub zarządcy budynku ciepłomierzy, wodomierzy lub urządzeń umożliwiających indywidualne rozliczenie kosztów, niebędących przyrządami pomiarowymi w rozumieniu przepisów metrologicznych, w celu dokonania ich odczytu albo użytkownik lokalu dokona ingerencji w ten przyrząd lub urządzenie w celu zafałszowania jego pomiarów lub wskazań, właściciel lub zarządca budynku może:

- 1) dochodzić od użytkownika tego lokalu odszkodowania albo
- 2) obciążyć użytkownika tego lokalu, w okresie rozliczeniowym, kosztami ogrzewania w wysokości nie wyższej niż iloczyn średniej wartości kosztów ogrzewania:
 - a) m^3 kubatury budynku wielolokalowego i kubatury lokalu użytkowanego albo
 - b) m^2 powierzchni budynku wielolokalowego i powierzchni lokalu użytkowanego.

12. W przypadku stosowania w budynku wielolokalowym metody, o której mowa w ust. 9, wykorzystującej wskazania urządzeń wymienionych w ust. 8 pkt 1 lit. a tiret drugie, regulamin rozliczeń powinien dopuszczać możliwość zamiennego rozliczania opłat za ciepło dla lokali mieszkalnych lub użytkowych na podstawie ich powierzchni lub kubatury oraz określać warunki stosowania zamiennego rozliczania.

13. W przypadku gdy ilość ciepła dostarczonego do budynku wielolokalowego w ciągu kolejnych 12 miesięcy przekracza 0,40 GJ w odniesieniu do m^3 ogrzewanej kubatury budynku lub 0,30 GJ w odniesieniu do m^3 przygotowanej ciepłej wody, właściciel lub zarządca budynku wykonuje audyt energetyczny tego budynku w celu określenia przyczyn nadmiernej energochłonności i wskazania sposobów ograniczenia zużycia ciepła przez ten budynek lub zmiany zamówionej mocy cieplnej.

Art. 45b. (uchylony)

Art. 45c. 1. Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego dostarcza nieodpłatnie informację o rozliczeniach kosztów zakupu ciepła wszystkim użytkownikom lokali zaopatrywanym w energię ciepłą, chłodniczą lub ciepłą wodę użytkową z centralnego źródła w budynku nie rzadziej niż raz w roku.

2. Właściciel lub zarządca budynku wielolokalowego nieodpłatnie umożliwia raz w miesiącu uzyskanie informacji o zużyciu ciepła wszystkim użytkownikom lokali zaopatrywanym w energię ciepłą, chłodniczą lub ciepłą wodę użytkową z centralnego źródła w budynku, jeżeli rozliczenie dokonywane jest na podstawie wskazań urządzeń, o których mowa w art. 45a ust. 7 pkt 2.

Art. 45d. 1. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki ustalania technicznej możliwości i opłacalności zastosowania urządzeń, o których mowa w art. 45a ust. 7 pkt 2;
- 2) szczegółowe warunki wyboru metody, o której mowa w art. 45a ust. 9;
- 3) zakres informacji, o których mowa w art. 45c, zawartych w indywidualnych rozliczeniach.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw energii bierze pod uwagę:

- 1) sposób doprowadzenia ciepła do budynku i do lokali, efektywność energetyczną budynku oraz efektywność kosztową zastosowania urządzeń, o których mowa w art. 45a ust. 7 pkt 2;
- 2) promowanie energooszczędnych zachowań, zapewnienie ustalania opłat za zakupione ciepło w sposób odpowiadający zużyciu ciepła na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej oraz uwzględnienie współczynników wyrównawczych zużycia ciepła na ogrzewanie, wynikających z położenia lokalu w bryle budynku;
- 3) zakres informacji niezbędnych do dokonania indywidualnych rozliczeń oraz zapewnienia czytelności danych.

Art. 46. 1. Minister właściwy do spraw energii, po zasięgnięciu opinii Prezesa URE, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kształtowania i kalkulacji taryf dla paliw gazowych oraz szczegółowe zasady rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi, biorąc pod uwagę: politykę energetyczną państwa, zapewnienie pokrycia uzasadnionych kosztów przedsiębiorstw energetycznych, w tym kosztów ich rozwoju, ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i opłat, poprawę efektywności dostarczania i wykorzystywania paliw gazowych, równoprawne traktowanie odbiorców, eliminowanie subsydiowania skrośnego oraz przejrzystość cen i stawek opłat.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać w szczególności:

- 1) kryteria podziału odbiorców na grupy taryfowe;
- 2) szczegółowe zasady ustalania opłat za przyłączenie do sieci, w tym sposób kalkulowania stawek opłat za przyłączenie;
- 3) rodzaje cen i stawek opłat dla każdej koncesjonowanej działalności gospodarczej oraz sposób ich kalkulowania;
- 4) sposób uwzględniania w taryfach poprawy efektywności i zmiany warunków działalności wykonywanej przez przedsiębiorstwa energetyczne;
- 4a)³⁵³⁾ sposób uwzględniania w taryfach stopnia niewykonania harmonogramu inwestycji priorytetowych, o których mowa w art. 16 ust. 1a;
- 5)³⁵⁴⁾ sposób prowadzenia rozliczeń z odbiorcami oraz rozliczeń między przedsiębiorstwami energetycznymi, w tym w ramach sprzedaży rezerwowej paliw gazowych;
- 6)³⁵⁴⁾ sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliw gazowych i standardów jakościowych obsługi odbiorców, w tym w ramach sprzedaży rezerwowej paliw gazowych;
- 7) sposób ustalania opłat za przekroczenia mocy;
- 8) sposób ustalania opłat za nielegalny pobór paliw gazowych;
- 8a)³⁵⁵⁾ sposób ustalania opłat za pobór paliw gazowych powyżej parametrów technologiczno-pomiarowych stacji gazowej;
- 9) zakres usług wykonywanych na dodatkowe zlecenie odbiorcy i sposób ustalania opłat za te usługi.

³⁵³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 68 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁵⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁵⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 68 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

3.³⁵⁶ Minister właściwy do spraw energii, po zasięgnięciu opinii Prezesa URE, określi, w drodze rozporządzenia, sposób kształtowania i kalkulacji taryf dla energii elektrycznej oraz sposób rozliczeń w obrocie energią elektryczną, biorąc pod uwagę: politykę energetyczną państwa, zapewnienie pokrycia uzasadnionych kosztów przedsiębiorstw energetycznych, w tym kosztów ich rozwoju, realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpożarowej, ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i opłat, poprawę efektywności dostarczania i wykorzystywania energii elektrycznej, koszty instalowania u odbiorców końcowych liczników zdalnego odczytu, równoprawne traktowanie odbiorców, eliminowanie subsydiowania skrośnego oraz przejrzystość cen i stawek opłat oraz potrzebę rozwoju drogowego elektrycznego transportu publicznego i magazynowania energii elektrycznej.

4. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, powinno określać w szczególności:

- 1) kryteria podziału odbiorców na grupy taryfowe;
- 2) podział podmiotów przyłączanych na grupy przyłączeniowe;
- 3) szczegółowe zasady ustalania opłat za przyłączenie do sieci, w tym sposób kalkulowania stawek opłat za przyłączenie;
- 4) rodzaje cen i stawek opłat dla każdej koncesjonowanej działalności gospodarczej oraz sposób ich kalkulowania;
- 5) sposób uwzględniania w taryfach:
 - a) kosztów uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia,
 - b) (uchylona)
 - c)³⁵⁷ rekompensat, o których mowa w art. 49 rozporządzenia 2019/943,
 - d) kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1a,
 - e) kosztów związanych z wykorzystaniem usług systemowych nabywanych od odbiorców energii na podstawie art. 9c ust. 2 pkt 8, kosztów wskazanych w art. 11d ust. 5, kosztów wynikających ze stosowania przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 6 i 7 oraz kosztów działań, o których mowa w art. 11c ust. 2, poniesionych w roku poprzedzającym rok kalkulacji taryfy,
 - f)³⁵⁸ kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1m i 1n;
- 6) sposób uwzględniania w taryfach poprawy efektywności, instalowania u odbiorców końcowych liczników zdalnego odczytu i zmiany warunków wykonywanej działalności przez przedsiębiorstwa energetyczne;
- 6a)³⁵⁹ sposób uwzględniania w taryfach stopnia niewykonania harmonogramu inwestycji priorytetowych, o których mowa w art. 16 ust. 1a;
- 7)³⁶⁰ sposób prowadzenia rozliczeń z odbiorcami oraz między przedsiębiorstwami energetycznymi, w tym w zakresie określonym w art. 45 ust. 1a oraz w ramach sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej;
- 7a) sposób prowadzenia rozliczeń za energię elektryczną pobieraną z sieci i wprowadzaną do sieci przez magazyn energii elektrycznej, w tym sposób obliczania współczynnika, o którym mowa w art. 45 ust. 10;
- 8)³⁶¹ sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi, w tym w ramach sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej;
- 9) sposób ustalania opłat za ponadumowny pobór energii biernej i przekroczenia mocy;
- 10) sposób ustalania opłat za nielegalny pobór energii elektrycznej;
- 11) zakres usług wykonywanych na dodatkowe zlecenie odbiorcy i sposób ustalania opłat za te usługi;
- 12)³⁶² minimalny zakres informacji umieszczanych na fakturach za energię elektryczną oraz minimalne wymagania dotyczące informacji o rozliczeniach;
- 13)³⁶² sposób ustalania opłaty solidarnościowej;
- 14)³⁶² sposób określania wysokości opłaty na pokrycie kosztów utrzymywania systemowych standardów jakości i niezawodności bieżących dostaw energii elektrycznej, o której mowa w art. 7aa ust. 4.

³⁵⁶ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁵⁷ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 lit. c tiret pierwsze podwójne tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁵⁸ Dodana przez art. 1 pkt 68 lit. c tiret pierwsze podwójne tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁵⁹ Dodany przez art. 1 pkt 68 lit. c tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁶⁰ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 lit. c tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁶¹ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 68 lit. c tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁶² Dodany przez art. 1 pkt 68 lit. c tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

5. Minister właściwy do spraw energii, po zasięgnięciu opinii Prezesa URE, określi, w drodze rozporządzenia, szczególne zasady kształtowania i kalkulacji taryf dla ciepła oraz szczególne zasady rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło, biorąc pod uwagę: politykę energetyczną państwa, zapewnienie pokrycia uzasadnionych kosztów przedsiębiorstw energetycznych, w tym kosztów ich rozwoju, ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i opłat, poprawę efektywności dostarczania i wykorzystywania ciepła, równoprawne traktowanie odbiorców, eliminowanie subsydiowania skrośnego oraz przejrzystość cen i stawek opłat.

6. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 5, powinno określać w szczególności:

- 1) kryteria podziału odbiorców na grupy taryfowe;
- 2) szczególne zasady ustalania opłat za przyłączenie do sieci, w tym sposób kalkulowania stawek opłat za przyłączenie;
- 3) rodzaje cen i stawek opłat dla każdej koncesjonowanej działalności gospodarczej oraz sposób ich kalkulowania;
- 4) uproszczony sposób kalkulacji cen i stawek dla ciepła wytwarzanego w jednostkach kogeneracji z zastosowaniem wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w art. 47 ust. 2f;
- 5) sposób ustalania wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w pkt 4;
- 6) (uchylony)
- 7) sposób uwzględniania w taryfach poprawy efektywności i zmiany warunków wykonywanej działalności przez przedsiębiorstwa energetyczne;
- 8) sposób prowadzenia rozliczeń, z odbiorcami oraz między przedsiębiorstwami energetycznymi;
- 9) sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych nośnika ciepła i standardów jakościowych obsługi odbiorców;
- 10) sposób ustalania opłat za nielegalny pobór ciepła.

7.³⁶³⁾ Wysokość opłat wynikających z przepisów wydanych na podstawie ust. 4 pkt 13 i 14 nie może przekraczać iloczynu ilości energii elektrycznej dostarczonej za pośrednictwem linii bezpośredniej i odpowiednio:

- 1) połowy wysokości składnika zmiennej stawki sieciowej w przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej oraz
- 2) stawki opłaty na pokrycie kosztów utrzymania systemowych standardów jakości i niezawodności bieżących dostaw energii w przypadku przyłączenia do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej lub przesyłowej elektroenergetycznej

– o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 3, przewidzianych w taryfie danego operatora systemu elektroenergetycznego, przeznaczonych dla grupy taryfowej, do której jest zaliczany wydzielony odbiorca lub przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej, o którym mowa w art. 3 pkt 11f.

Art. 47. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje ustalają taryfy dla paliw gazowych i energii, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE, oraz proponują okres ich obowiązywania. Przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesje przedkładają Prezesowi URE taryfy oraz ich zmiany z własnej inicjatywy nie później niż w terminie dwóch miesięcy przed upływem okresu obowiązywania taryfy poprzedniej lub na żądanie Prezesa URE.

1a. Taryfy ustalane przez przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi lub na obrót gazem ziemnym z zagranicą w zakresie określonym w tej koncesji nie podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE, z zastrzeżeniem art. 62b ust. 1.

1aa. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej niebędącej jego własnością dokonuje ustalenia taryf dla paliw gazowych dla tej sieci, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE, oraz zaproponowania okresu ich obowiązywania. Operator, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przedkłada Prezesowi URE taryfy dla tej sieci oraz ich zmiany z własnej inicjatywy nie później niż w terminie 9 miesięcy przed upływem okresu obowiązywania taryfy poprzedniej lub na żądanie Prezesa URE.

1b. Przedsiębiorstwo energetyczne niezwłocznie po uzyskaniu koncesji i nie później niż po upływie 30 dni od dnia jej uzyskania występuje do Prezesa URE z wnioskiem o zatwierdzenie taryfy. Przedsiębiorstwo to do czasu zatwierdzenia przez Prezesa URE taryfy i wprowadzenia jej do stosowania w rozliczeniach z odbiorcami może stosować zaliczkowy sposób rozliczeń z odbiorcami, pod warunkiem złożenia wniosku w tym terminie. Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane do rozliczenia z odbiorcami nadpłaconych kwot za cały okres stosowania zaliczek, zgodnie z zatwierdzoną taryfą.

³⁶³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 68 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

1c.³⁶⁴) Taryfy ustalane przez przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie ciepła, w części dla każdego ze źródeł ciepła o mocy zainstalowanej cieplnej nieprzekraczającej 5 MW, które spełnia warunki określone w art. 7b ust. 3, nie podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE.

2. Prezes URE zatwierdza taryfę bądź odmawia jej zatwierdzenia w przypadku stwierdzenia niezgodności taryfy z zasadami i przepisami, o których mowa w art. 44–46.

2a. Prezes URE, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, może zatwierdzić, na okres nie dłuższy niż 3 lata, taryfę zawierającą ceny i stawki opłat w wysokości nie wyższej niż ceny i stawki opłat obowiązujące przed jej przedłożeniem Prezesowi URE, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) zawarte w taryfie warunki stosowania cen i stawek opłat nie uległy zmianie;
- 2) udokumentowane i opisane we wniosku zmiany zewnętrznych warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej, której dotyczy taryfa, nie uzasadniają obniżenia cen i stawek opłat zawartych w taryfie;
- 3) dla proponowanego we wniosku okresu obowiązywania taryfy lub dla części tego okresu nie został ustalony współczynnik korekcyjny, o którym mowa w art. 23 ust. 2 pkt 3 lit. a.

2b. W przypadku udokumentowanej zmiany zewnętrznych warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej Prezes URE może ustalić z urzędu, w drodze decyzji, współczynniki korekcyjne, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 3 lit. a, wynikające wyłącznie ze zmiany warunków zewnętrznych, które przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane stosować w odniesieniu do cen i stawek opłat określonych w taryfie, o której mowa w ust. 2a, do czasu wejścia w życie nowej taryfy wprowadzonej w trybie określonym w ust. 2.

2c. W przypadku upływu okresu, na jaki została ustalona taryfa, do dnia wejścia w życie nowej taryfy stosuje się taryfę dotychczasową, jeżeli:

- 1) decyzja Prezesa URE nie została wydana albo
- 2) toczy się postępowanie odwoławcze od decyzji Prezesa URE.

2d. Taryfy dotychczasowej, o której mowa w ust. 2c, nie stosuje się, jeżeli decyzja Prezesa URE odmawiająca zatwierdzenia taryfy jest uzasadniona koniecznością obniżenia cen i stawek opłat poniżej cen i stawek opłat zawartych w dotychczasowej taryfie i wynika z udokumentowanych i opisanych zmian warunków wykonywania przez przedsiębiorstwo energetyczne działalności gospodarczej.

2e. Prezes URE analizuje i weryfikuje koszty uzasadnione, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 1 i 2, w zakresie ich zgodności z przepisami ustawy, na podstawie sprawozdań finansowych i planów rzeczowo-finansowych przedsiębiorstw energetycznych, biorąc pod uwagę tworzenie warunków do konkurencji i promocji efektywności wykonywanej działalności gospodarczej, a w szczególności stosując metody porównawcze oceny efektywności przedsiębiorstw energetycznych wykonujących w zbliżonych warunkach działalność gospodarczą tego samego rodzaju.

2f. Planowane przychody ze sprzedaży ciepła przyjmowane do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfie dla ciepła dla jednostek kogeneracji, oblicza się przy zastosowaniu wskaźnika referencyjnego ustalanego przez Prezesa URE zgodnie z metodologią określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 5 i 6 i średnich cen sprzedaży ciepła, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. c. W odniesieniu do ciepła wytworzonego w instalacjach termicznego przekształcania odpadów, przyjmuje się średnią cenę ciepła wskazaną w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. c tiret czwarte.

2f.³⁶⁵) Przedsiębiorstwo energetyczne może odstąpić od sposobu kalkulacji cen i stawek opłat w taryfie dla ciepła, o którym mowa w ust. 2f, opracowując taryfę w sposób zapewniający pokrycie kosztów uzasadnionych w zakresie określonym w art. 45 ust. 1 pkt 1, 1b i 3 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 5 i 6. Odstępując od tego sposobu kalkulacji, przy opracowywaniu kolejnych taryf dla ciepła, przedsiębiorstwo to nie stosuje sposobu kształtowania cen i stawek opłat w taryfie dla ciepła, o którym mowa w ust. 2f.

2g. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Prezes URE ogłasza w Biuletynie URE wysokość wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w ust. 2f.

2h.³⁶⁶) W taryfach zatwierdzanych lub zmienianych po upływie okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 16 ust. 18d i 18e, uwzględnia się zakres niewykonania harmonogramu inwestycji priorytetowych, o których mowa w art. 16 ust. 1a. Prezes URE może wezwać przedsiębiorstwo energetyczne do korekty obowiązującej taryfy po upływie okresu rozliczeniowego, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

³⁶⁴) Dodany przez art. 4 pkt 15 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³⁶⁵) Dodany przez art. 4 pkt 15 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³⁶⁶) Dodany przez art. 1 pkt 69 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

3. Prezes URE ogłasza w Biuletynie URE:

- 1) zatwierdzone taryfy dla paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia taryfy;
- 2) decyzje, o których mowa w ust. 2d.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne wprowadza taryfę do stosowania nie wcześniej niż po upływie 14 dni i nie później niż do 45 dnia od dnia jej opublikowania, z uwzględnieniem ust. 5.

5. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych wprowadza taryfę do stosowania w terminie określonym przez Prezesa URE w decyzji o zatwierdzeniu tej taryfy, nie wcześniejszym niż po upływie 14 dni od dnia jej opublikowania.

6.³⁶⁷⁾ W przypadku gdy w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej występuje ryzyko niewypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 5 ust. 6 pkt 2, w terminie wskazanym w tym przepisie, przedsiębiorstwo energetyczne, którego dotyczy to postępowanie, wypełnia ten obowiązek niezwłocznie po zakończeniu tego postępowania.

Art. 48. (uchylony)

Art. 49. 1. Prezes URE może zwolnić przedsiębiorstwo energetyczne z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia, jeżeli stwierdzi, że działa ono w warunkach konkurencji, albo cofnąć udzielone zwolnienie w przypadku ustania warunków uzasadniających zwolnienie.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć określonej części działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, w zakresie, w jakim działalność ta prowadzona jest na rynku konkurencyjnym.

3. Przy podejmowaniu decyzji, o których mowa w ust. 1, Prezes URE bierze pod uwagę takie cechy rynku paliw lub energii, jak: liczba uczestników i wielkości ich udziałów w rynku, przejrzystość struktury i zasad funkcjonowania rynku, istnienie barier dostępu do rynku, równoprawne traktowanie uczestników rynku, dostęp do informacji rynkowej, skuteczność kontroli i zabezpieczeń przed wykorzystywaniem pozycji ograniczającej konkurencję, dostępność do wysoko wydajnych technologii.

Art. 49a. (uchylony)³⁶⁸⁾

Art. 49aa.³⁶⁹⁾ 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej przekazuje Prezowi URE informacje o zawartych umowach lub porozumieniach dotyczących rozliczeń w grupach kapitałowych, na podstawie których sprzedaje, kupuje lub rozlicza energię elektryczną, w terminie 7 dni od dnia ich zawarcia. W informacji wskazuje się strony umowy lub porozumienia, ilość i cenę energii elektrycznej oraz okres, na jaki umowa lub porozumienie zostało zawarte.

2. Na podstawie danych zgromadzonych w trybie określonym w ust. 1, Prezes URE publikuje w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki średnią kwartalną cenę energii elektrycznej w terminie 21 dni od dnia zakończenia kwartału.

Art. 49b. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi jest obowiązane sprzedawać nie mniej niż 55% gazu ziemnego wysokometanowego wprowadzonego w danym roku do sieci przesyłowej:

- 1) w punktach wejścia do krajowego systemu przesyłowego na połączeniach z systemami przesyłowymi innych państw lub
- 2) siecią gazociągów kopalnianych, lub
- 3) terminalami skroplonego gazu ziemnego

– na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na zorganizowanej platformie obrotu prowadzonej przez spółkę prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy:

- 1) gazu ziemnego stanowiącego zapasy obowiązkowe gazu ziemnego w rozumieniu art. 24 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym;

³⁶⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 69 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁶⁸⁾ Przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 153.

³⁶⁹⁾ Dodany przez art. 37 pkt 7 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

- 2) gazu ziemnego wyprowadzanego w danym roku z sieci przesyłowej w punktach wyjścia z krajowego systemu przesyłowego na połączeniach z systemami przesyłowymi innych państw, w ilości równej ilości gazu ziemnego wprowadzonego do sieci przesyłowej w tym roku;
- 3) gazu ziemnego sprzedawanego operatorom systemów gazowych w celu realizacji ich zadań określonych w ustawie;
- 4) gazu ziemnego wykorzystywanego na potrzeby własne.

3. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem gazem ziemnym z zagranicą, które w danym roku posiadają prawo do przepustowości w punktach wymienionych w ust. 1 pkt 1, w wielkości mniejszej niż 10% sumy przepustowości wszystkich punktów wymienionych w ust. 1 pkt 1, są zwolnione z obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

4. Nie podlegają zwolnieniu z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem gazem ziemnym z zagranicą wchodzące w skład grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli łączna wielkość przepustowości w punktach wymienionych w ust. 1 pkt 1, do których przedsiębiorstwa te posiadają prawo, jest większa, niż 10% sumy przepustowości wszystkich punktów wymienionych w ust. 1 pkt 1.

5. Przedsiębiorstwa energetyczne przekazują Prezesowi URE, w terminie do dnia 31 marca roku następnego, sprawozdania z realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

6.³⁷⁰⁾ W przypadku ogłoszenia stanu nadzwyczajnego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 49a ust. 2 ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym realizacja obowiązku, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu na czas obowiązywania tego stanu.

Art. 49c. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem gazem ziemnym z zagranicą oraz podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego przekazują Prezesowi URE informacje o realizacji umów dotyczących zakupu gazu ziemnego z zagranicy za ostatni kwartał, w tym o cenach i ilościach zakupionego gazu ziemnego, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału.

2. Na podstawie informacji, o której mowa w ust. 1, Prezes URE ogłasza w Biuletynie URE średnie kwartalne ceny zakupu gazu ziemnego z zagranicy, w tym odrębnie dla gazu ziemnego sprowadzonego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz dla gazu ziemnego sprowadzanego z innych państw, w terminie 45 dni od dnia zakończenia kwartału, biorąc pod uwagę przepisy o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

3.³⁷¹⁾ Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem gazem ziemnym z zagranicą przekazuje Prezesowi URE informacje o realizacji umów dotyczących sprzedaży gazu ziemnego za granicę za ostatni kwartał, w tym o cenach i ilościach sprzedanego gazu ziemnego, w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału.

Art. 50. W sprawach nieuregulowanych przepisami niniejszej ustawy w zakresie działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych, w tym przeprowadzania przez Prezesa URE kontroli zgodności wykonywanej działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych z udzieloną koncesją, stosuje się przepisy ustawy – Prawo przedsiębiorców.

Art. 50a. Do operatora sieci transportowej dwutlenku węgla przepisów art. 44–47 i art. 49 nie stosuje się.

Rozdział 6

Urządzenia, instalacje, sieci i ich eksploatacja

Art. 51. 1. Projektowanie, produkcja, import, budowa oraz eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci powinny zapewniać racjonalne i oszczędne zużycie paliw lub energii przy zachowaniu:

- 1) niezawodności współdziałania z siecią;
- 2) bezpieczeństwa obsługi i otoczenia po spełnieniu wymagań ochrony środowiska;
- 3) zgodności z wymaganiami odrębnych przepisów, a w szczególności przepisów: prawa budowlanego, o ochronie przeciwporażeniowej, o ochronie przeciwpożarowej, o dozorcze technicznym, o ochronie dóbr kultury, o muzeach, *Polskich Norm wprowadzonych do obowiązkowego stosowania*³⁷²⁾ lub innych przepisów wynikających z technologii wytwarzania energii i rodzaju stosowanego paliwa.

³⁷⁰⁾ Dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

³⁷¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 70 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁷²⁾ Od dnia 1 stycznia 2003 r. stosowanie Polskich Norm jest dobrowolne, na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1483), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

2. Projektowanie, produkcja, import, budowa oraz eksploatacja urządzeń i instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii biomasę zastosowanych w samodzielnych lokalach mieszkalnych lub lokalach o innym przeznaczeniu w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, zapewniają sprawność przemiany energetycznej wynoszącą co najmniej 85%, a zastosowanych w instalacjach przemysłowych co najmniej 70%, o ile jest to uzasadnione technicznie lub ekonomicznie. Przepis ust. 1 stosuje się.

Art. 52. 1. Producenci i importerzy urządzeń, w tym urządzeń wykorzystujących energię z odnawialnych źródeł energii, określają w dokumentacji technicznej wielkość zużycia paliw i energii, odniesioną do uzyskiwanej wielkości efektu użytkowego urządzenia w typowych warunkach użytkowania, zwaną dalej „efektywnością energetyczną”.

1a. W przypadku instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii biomasę, dokumentacja, o której mowa w ust. 1, wskazuje czy w przypadku ich zastosowania w samodzielnych lokalach mieszkalnych lub lokalach o innym przeznaczeniu w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 51 ust. 2, zapewni sprawność przemiany energetycznej wynoszącą co najmniej 85%, a w przypadku zastosowania ich w instalacjach przemysłowych co najmniej 70%.

2. Producenci i importerzy urządzeń wprowadzanych do obrotu:

- 1) informują na etykiecie i w charakterystyce technicznej o efektywności energetycznej urządzeń, a w przypadku urządzeń, o których mowa w ust. 1a, o sprawności przemiany energetycznej wynoszącej co najmniej 85% w przypadku ich zastosowania w samodzielnych lokalach mieszkalnych lub lokalach o innym przeznaczeniu w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 51 ust. 2, a w przypadku zastosowania ich w instalacjach przemysłowych co najmniej 70%;
- 2) umieszczają oznaczenia ekologiczne na pompach ciepła zasilanych elektrycznie lub gazowo, na absorpcyjnych pompach ciepła oraz na urządzeniach i instalacjach wykorzystujących do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła energię promieniowania słonecznego;
- 3) zapewniają w dokumentacji technicznej urządzeń i systemów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii spełnienie wymagań wynikających z europejskich norm w zakresie oznaczeń ekologicznych i etykiet, o których mowa w pkt 2, oraz z innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacji, w celu skorzystania z uprawnień, o których mowa w *art. 9e ust. 3* i *art. 9o ust. 3*.

3. (uchylony)

4. Minister właściwy do spraw klimatu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie efektywności energetycznej, jakie powinny spełniać urządzenia, o których mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność ochrony interesów odbiorców końcowych.

5. Minister właściwy do spraw klimatu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące dokumentacji technicznej, o której mowa w ust. 1, oraz stosowania etykiet i charakterystyk technicznych, o których mowa w ust. 2 pkt 1,
- 2) wzory etykiet, o których mowa w ust. 2 pkt 1

– uwzględniając konieczność zapewnienia efektywnego użytkowania urządzeń poprzez powszechny dostęp do informacji o efektywności energetycznej tych urządzeń.

6. Minister właściwy do spraw klimatu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii może określić, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące oznaczenia ekologicznego, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, uwzględniając konieczność zapewnienia efektywnego użytkowania urządzeń poprzez powszechny dostęp do informacji o tych urządzeniach.

Art. 52a. 1. W przypadku gdy wsparcie finansowe pochodzące ze środków publicznych, w tym środków funduszy Unii Europejskiej, jest przeznaczone na wspieranie rozwoju:

- 1) instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii biomasę, wsparciem obejmuje się w szczególności technologie o sprawności przemiany energetycznej wynoszącej co najmniej 85% w przypadku ich zastosowania w samodzielnych lokalach mieszkalnych lub lokalach o innym przeznaczeniu w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 51 ust. 2, a w przypadku zastosowania ich w instalacjach przemysłowych co najmniej 70%;
- 2) pomp ciepła, wsparciem obejmuje się w szczególności pompy ciepła spełniające minimalne wymagania dotyczące oznakowania ekologicznego określone w decyzji Komisji 2007/742/WE z dnia 9 listopada 2007 r. określającej kryteria ekologiczne dotyczące przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego pompom ciepła zasilanym elektrycznie, gazowo lub absorpcyjnym pompom ciepła (Dz. Urz. L 301 z 20.11.2007, str. 14, z późn. zm.);
- 3) instalacji wykorzystujących do wytwarzania ciepła energię promieniowania słonecznego, wsparciem obejmuje się w szczególności technologie oparte na normach europejskich, w tym instalacje podlegające oznakowaniu ekologicznemu, etykietowaniu etykietami energetycznymi.

2. Przy ocenie sprawności przemiany energetycznej oraz stosunku mocy wejściowej do mocy wyjściowej instalacji, o których mowa w ust. 1, zastosowanie mają w szczególności procedury obowiązujące w prawie Unii Europejskiej lub prawie międzynarodowym.

Art. 53. Zakazuje się wprowadzania do obrotu na obszarze kraju urządzeń niespełniających wymagań określonych w art. 52.

Art. 53a. Przepisów art. 52 i 53 nie stosuje się do urządzeń i instalacji oraz obiektów związanych z obronnością lub bezpieczeństwem państwa, stanowiących integralne części systemów techniki wojskowej lub uzbrojenia, ratowniczo-gaśniczych oraz ochrony granic lub stosowanych w więziennictwie, należących do jednostek, o których mowa w art. 21a.

Art. 54. 1. Osoby zajmujące się eksploatacją sieci oraz urządzeń i instalacji określonych w przepisach, o których mowa w ust. 6, obowiązane są posiadać kwalifikacje potwierdzone świadectwem wydanym przez komisje kwalifikacyjne.

1a. (uchylony)

1aa. Świadectwa kwalifikacyjne wydane osobom zajmującym się eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci tracą ważność po upływie 5 lat od dnia ich wydania.

1b. W razie stwierdzenia, że eksploatacja urządzeń, instalacji lub sieci jest prowadzona niezgodnie z przepisami dotyczącymi ich eksploatacji, na wniosek pracodawcy, inspektora pracy, Prezesa URE lub innego organu właściwego w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią, o których mowa w art. 21a, sprawdzenie spełnienia wymagań kwalifikacyjnych należy powtórzyć.

1c. (uchylony)

2. Zabrania się zatrudniania przy samodzielnej eksploatacji sieci oraz urządzeń i instalacji określonych w przepisach, o których mowa w ust. 6, osób bez kwalifikacji, o których mowa w ust. 1. Pracodawca może dopuścić do wykonywania prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych, pod nadzorem osoby uprawnionej, osoby nieposiadającej świadectw kwalifikacyjnych:

- 1) w celu przygotowania zawodowego z uwzględnieniem przepisów dotyczących zatrudnienia młodocianych;
- 2) będące uczniami szkoły ponadpodstawowej prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672, 1718 i 2005), przewiduje nabywanie umiejętności związanych z wykonywaniem prac eksploatacyjnych przy urządzeniach energetycznych;
- 3) reprezentujące organy nadzoru;
- 4) prowadzące specjalistyczne prace serwisowe.

2a. (uchylony)

2b. Prezes URE jest organem właściwym do uznawania kwalifikacji osób wykonujących prace, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2023 r. poz. 334).

2c. Sprawdzenie kwalifikacji niezbędnych do wykonywania czynności związanych z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, odpowiednio do rodzaju prac, stanowisk oraz instalacji, urządzeń lub sieci przeprowadzają komisje kwalifikacyjne w formie egzaminu.

3. Komisje kwalifikacyjne są powoływane na okres 5 lat przez:

- 1) Prezesa URE:
 - a) w przedsiębiorstwach energetycznych zatrudniających co najmniej 200 osób wykonujących prace, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 6,
 - b) przy stowarzyszeniach naukowo-technicznych zrzeszających co najmniej 200 członków posiadających kwalifikacje do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci, jeżeli statuty tych stowarzyszeń zawierają postanowienia określające zakres wykonywanej działalności na rzecz gospodarki energetycznej,
- 2) właściwych ministrów oraz Szefów Agencji, o których mowa w art. 21a,
- 3) ministra właściwego do spraw transportu

– na wniosek przedsiębiorcy, stowarzyszenia naukowo-technicznego lub jednostki organizacyjnej podległej lub nadzorowanej przez właściwych ministrów oraz Szefów Agencji, o których mowa w art. 21a, lub ministra właściwego do spraw transportu.

3¹. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, określa w szczególności nazwę i adres komisji kwalifikacyjnej oraz zakres sprawdzanych kwalifikacji.

3². Wniosek, o którym mowa w ust. 3, składa się na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

3³. W przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3, za pomocą środków komunikacji elektronicznej wniosek ten opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub uwierzytelnia z wykorzystaniem profilu zaufanego.

3a. Organ uprawniony do powoływania komisji kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 3, może odwołać członka komisji w przypadku:

- 1) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie funkcji;
- 2) rezygnacji z członkostwa w komisji;
- 3) niewywiązywania się z obowiązków członka komisji;
- 4) zaprzestania pełnienia służby w jednostce organizacyjnej podległej lub nadzorowanej przez właściwego ministra lub Szefa Agencji, o których mowa w ust. 3 pkt 2, lub rozwiązania stosunku pracy z tą jednostką organizacyjną.

3b. Organ uprawniony do powoływania komisji kwalifikacyjnych może odwołać komisję kwalifikacyjną na wniosek jednostki organizacyjnej, przy której ją powołano, w przypadku:

- 1) rezygnacji jednostki organizacyjnej, przy której powołano komisję kwalifikacyjną, z dalszego prowadzenia tej komisji;
- 2) odwołania części członków komisji kwalifikacyjnej, uniemożliwiającego dalsze wykonywanie zadań przez tę komisję.

4. Za sprawdzenie kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, pobiera się opłatę od osoby kierującej wniosek o stwierdzenie kwalifikacji, nie wyższą niż 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników, obowiązującego w dniu złożenia tego wniosku.

4a. Nie pobiera się opłat za sprawdzenie kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, przez komisje kwalifikacyjne powołane przez Ministra Obrony Narodowej, jeżeli następuje ono na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej podległej temu ministrowi lub przez niego nadzorowanej.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 4, stanowią przychód jednostek organizacyjnych, przy których powołano komisje kwalifikacyjne.

6. Minister właściwy do spraw energii, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby, o których mowa w ust. 1.

7. Minister właściwy do spraw energii, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, określi w szczególności:

- 1) rodzaje prac, stanowisk oraz urządzeń, instalacji lub sieci, dla których jest wymagane świadectwo kwalifikacyjne do wykonywania czynności związanych z ich eksploatacją,
- 2) zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej do wykonywania czynności związanych z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci, odpowiednio do rodzaju prac, stanowisk oraz instalacji, urządzeń lub sieci,
- 3) skład komisji kwalifikacyjnych oraz wymagania dla przewodniczącego, zastępcy i członków komisji kwalifikacyjnych ze względu na stanowisko pracy, zakres czynności i grupy urządzeń, instalacji i sieci, na których wykonywane są czynności przez osoby, których kwalifikacje sprawdza ta komisja,
- 4) tryb przeprowadzania egzaminu przez komisję kwalifikacyjną,
- 5) sposób wnoszenia opłaty, o której mowa w ust. 4, i jej wysokość,
- 6) warunki i sposób gromadzenia przez komisje kwalifikacyjne dokumentacji z postępowania w sprawie sprawdzania kwalifikacji,
- 7) wzór świadectwa kwalifikacyjnego

– biorąc pod uwagę zapewnienie bezpieczeństwa technicznego i niezawodności funkcjonowania oraz bezpiecznej eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci elektroenergetycznych, ciepłowniczych i gazowych, bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz bezstronnego i niezależnego postępowania w sprawie wydania świadectwa kwalifikacyjnego dla osób wykonujących czynności związane z eksploatacją urządzeń, instalacji lub sieci.

Art. 55. (uchylony)

Rozdział 6a
(uchylony)

Rozdział 7
Kary pieniężne

Art. 56. 1. Karze pieniężnej podlega ten, kto:

- 1) nie przestrzega obowiązków wynikających ze współpracy z jednostkami upoważnionymi do dysponowania energią elektryczną i paliwami gazowymi, wynikających z przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 1–4;
- 1a) (uchylony)
- 1b) nie przedkłada Prezesowi URE do zatwierdzenia instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 7 i 8, lub mimo wezwania przedkłada instrukcję niespełniającą wymagań określonych w ustawie;
- 1c) nie przedstawia informacji, o których mowa w art. 7 ust. 8l, art. 9c ust. 3 pkt 9a lit. f, ust. 9–9b i 14, art. 9d ust. 8, art. 11c ust. 3, art. 11e ust. 5 i art. 16 ust. 21 i 22, lub nie przekazuje kopii umowy, o której mowa w art. 9c ust. 13, lub jej każdorazowej zmiany;
- 1d)³⁷³⁾ nie przestrzega obowiązków wynikających z art. 6 ust. 12, art. 7 ust. 1, art. 8 ust. 1–3, art. 9 ust. 1, art. 10 ust. 2–4, art. 11 ust. 2, art. 13 ust. 4, art. 15 ust. 4, art. 16 ust. 8, art. 17, art. 19 ust. 5, art. 24, art. 26 ust. 10, art. 28 ust. 1, art. 29 ust. 1, art. 34 ust. 1 i 2, art. 37 ust. 3, art. 42 ust. 1–3, art. 50 i art. 57 rozporządzenia 2019/943;
- 1e) nie przestrzega obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005;
- 1f) (uchylony)
- 1g) ustala instrukcję, o której mowa w art. 9g ust. 8b, niespełniającą wymagań określonych w ustawie;
- 1h) nie publikuje aktualnych wykazów, o których mowa w art. 4ba ust. 1;
- 1i) nie przekazuje w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 4ba ust. 4;
- 1j) przekazuje sprawozdanie, o którym mowa w art. 4ba ust. 4, zawierające nieprawdziwe dane;
- 1k) nie wykonuje w terminie wezwania, o którym mowa w art. 9g ust. 8c lub 8e;
- 2) nie przestrzega obowiązku utrzymywania zapasów paliw, o którym mowa w art. 10 ust. 1, lub nie uzupełnia ich w terminie, o którym mowa w art. 10 ust. 1b lub 1c, obniża je w innych przypadkach niż wymienione w art. 10 ust. 1a, lub nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 10 ust. 1e;
- 3) (uchylony)
- 3a) nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 2 pkt 2 lub art. 11d ust. 3;
- 4) z nieuzasadnionych powodów odmawia zawarcia umowy, o której mowa w art. 7 ust. 1;
- 5) stosuje ceny i taryfy, nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia Prezesowi URE do zatwierdzenia, o którym mowa w art. 47;
- 5a) nie przedkłada do zatwierdzenia taryfy lub jej zmiany w terminie, o którym mowa w art. 47 ust. 1 zdanie drugie albo ust. 1aa zdanie drugie, lub wbrew żądaniu Prezesa URE, o którym mowa w tych przepisach;
- 5b)³⁷⁴⁾ nie publikuje informacji, o których mowa w art. 7b ust. 5 pkt 1 lit. a–c, lub nie przekazuje w określonym terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 7b ust. 5 pkt 1;
- 6) stosuje ceny lub stawki opłat wyższe od zatwierdzonych lub stosuje taryfę niezgodnie z określonymi w niej warunkami;
- 6a) będąc właścicielem lub zarządcą budynku wielolokalowego, o którym mowa w art. 45a ust. 6, narusza obowiązek wyposażenia lokali budynku wielolokalowego w przyrządy pomiarowe lub urządzenia umożliwiające rozliczanie kosztów ciepła według zużycia kosztów ogrzewania oraz zużycia ciepłej wody w takich lokalach budynku wielolokalowego lub nie stosuje rozliczania kosztów według zużycia albo odmawia wypełnienia obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 45a ust. 4a i art. 45c, lub pobiera opłaty za wypełnienie tych obowiązków informacyjnych;

³⁷³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁷⁴⁾ Dodany przez art. 4 pkt 16 lit. a tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 6aa) bez poinformowania Prezesa URE lub odbiorcy końcowego, o którym mowa w art. 4ia ust. 1, zmienia przeznaczenie gazociągu bezpośredniego lub sieci gazociągów kopalnianych na sieć dystrybucyjną gazową;
- 6b) bez zgody Prezesa URE, o której mowa w art. 7a ust. 3 pkt 1, wybudował gazociąg bezpośredni lub linię bezpośrednią;
- 6ba)³⁷⁵⁾ w przypadku, o którym mowa w art. 7aa ust. 23, nie przekazuje Prezesowi URE informacji, o których mowa w art. 7aa ust. 10 pkt 1, 2 i 4;
- 6bb)³⁷⁵⁾ bez uzyskania wpisu do wykazu, o którym mowa w art. 7aa ust. 9, lub wpisu do tego wykazu na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w art. 7aa ust. 26, buduje linię bezpośrednią lub korzysta z linii bezpośredniej;
- 6bc)³⁷⁵⁾ wprowadza energię elektryczną wytworzoną w wydzielonej jednostce wytwórczej do sieci elektroenergetycznej pomimo braku spełnienia warunków i wymagań technicznych, o których mowa w art. 7aa ust. 3, w tym braku uzgodnienia warunków z właściwym operatorem systemu elektroenergetycznego, o którym mowa w art. 5 ust. 1;
- 6bd)³⁷⁵⁾ wprowadzając energię elektryczną dostarczaną linią bezpośrednią przekracza moc umowną określoną w umowie, o której mowa w art. 5 ust. 1;
- 6be)³⁷⁵⁾ nie realizuje obowiązków, o których mowa w art. 7aa ust. 1;
- 6c) bez zgody Prezesa URE, o której mowa w art. 7a ust. 3 pkt 2, zmienia przeznaczenie sieci gazociągów kopalnianych na gazociąg bezpośredni;
- 6d) nie przekazuje Prezesowi URE w terminie informacji, o których mowa w art. 9db ust. 2;
- 6e) stosuje ceny lub stawki, nie przestrzegając warunków lub obowiązków wynikających z art. 9dc ust. 2–4;
- 7) odmawia udzielenia informacji, o których mowa w art. 28;
- 7a) świadomie lub w wyniku niedbalstwa wprowadza w błąd Prezesa URE w zakresie przedstawianych na jego żądanie informacji, o których mowa w art. 28;
- 8) prowadzi ewidencję księgową niezgodnie z zasadami określonymi w art. 44;
- 9) zatrudnia osoby bez wymaganych ustawą kwalifikacji;
- 10) nie utrzymuje w należyтым stanie technicznym obiektów, instalacji i urządzeń;
- 11) wprowadza do obrotu na obszarze kraju urządzenia niespełniające wymagań określonych w art. 52;
- 12) nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji;
- 12a) (uchylony)
- 12b) nie przekazuje w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d;
- 12c) przekazuje sprawozdanie, o którym mowa w art. 43d, zawierające nieprawdziwe dane;
- 12d) nie przestrzega obowiązku dywersyfikacji dostaw gazu ziemnego z zagranicy, o którym mowa w art. 32 ust. 2;
- 13) realizuje działania niezgodne z częścią planu, o której mowa w art. 20 ust. 6;
- 14) z nieuzasadnionych powodów wstrzymuje lub ogranicza dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców;
- 15)³⁷⁶⁾ z nieuzasadnionych powodów zwleka z powiadomieniem Prezesa URE lub zainteresowanego podmiotu o odmowie zawarcia umów, o których mowa w art. 4g ust. 1 lub art. 7 ust. 1¹⁾;
- 15a)³⁷⁷⁾ nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 7 ust. 1²⁾, ust. 8d²⁾ lub ust. 8d³⁾;
- 16) (uchylony)
- 16a) wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 4j ust. 4a, nie informuje poprzedniego sprzedawcy lub przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii elektrycznej o dniu rozpoczęcia sprzedaży tych paliw lub energii na rzecz odbiorcy końcowego;
- 16aa)³⁷⁸⁾ nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 4e, 6ca i 6h;

³⁷⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁷⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 8 lit. a tiret pierwsze ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

³⁷⁷⁾ Dodany przez art. 37 pkt 8 lit. a tiret drugie ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

³⁷⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 16b) nie przestrzega zakazu zawierania umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej z odbiorcą energii elektrycznej lub paliw gazowych w gospodarstwie domowym poza lokalem przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 5 ust. 4c;
- 16c) wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 5 ust. 6e zdanie pierwsze, nie dostarcza odbiorcy paliw gazowych lub energii elektrycznej w gospodarstwie domowym kopii aktualnego zbioru praw konsumenta odpowiednio paliw gazowych lub energii elektrycznej lub nie zamieszcza jej na swojej stronie internetowej wraz z informacją o aktualnym stanie prawnym;
- 16d)³⁷⁹⁾ nie przestrzega obowiązku, o którym mowa w art. 9c ust. 4c;
- 17)³⁸⁰⁾ nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 3b lub art. 5a ust. 1–3;
- 17a)³⁸¹⁾ nie informuje odbiorcy końcowego lub operatora systemu dystrybucyjnego lub operatora systemu przesyłowego w terminie określonym w art. 5 ust. 14 o konieczności zaprzestania sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej;
- 17a)³⁸²⁾ nie informuje odbiorcy końcowego lub operatora systemu dystrybucyjnego, lub operatora systemu przesyłowego, lub Prezesa URE w terminie określonym w art. 5 ust. 14 o konieczności zaprzestania sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej;**
- 17b)³⁸¹⁾ będąc operatorem systemu dystrybucyjnego lub operatorem systemu przesyłowego gazowego, nie zawrze umowy sprzedaży rezerwowej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej zgodnie z art. 5aa ust. 6 lub umowy kompleksowej zgodnie z art. 5ab ust. 1;
- 17b)³⁸²⁾ będąc operatorem systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatorem systemu przesyłowego gazowego, nie zawrze umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej paliw gazowych zgodnie z art. 5aa ust. 6 lub umowy kompleksowej zgodnie z art. 5ab ust. 1;**
- 17ba)³⁸³⁾ nie wykonuje zadań sprzedawcy z urzędu, o których mowa w art. 62c;
- 17c)³⁸⁴⁾ będąc sprzedawcą rezerwowym energii elektrycznej, nie realizuje obowiązków informacyjnych określonych w art. 5ad;**
- 17d)³⁸⁴⁾ będąc sprzedawcą rezerwowym energii elektrycznej, nie realizuje sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej;**
- 17e)³⁸⁴⁾ będąc sprzedawcą rezerwowym paliw gazowych, nie realizuje wobec odbiorcy końcowego obowiązków, o których mowa w art. 5aa ust. 8 i 9 oraz art. 5ab ust. 4 i 5, w terminach określonych w tych przepisach;**
- 18) nie wydaje warunków przyłączenia do sieci w terminach określonych w art. 7 ust. 8g–8g³, 8g⁶ i 8g⁷;
- 18a) z nieuzasadnionych powodów, nie dokonuje w terminie określonym w art. 7 ust. 8d⁷ pkt 2 przyłączenia mikroinstalacji;
- 19)³⁸⁵⁾ nie przestrzega warunków i wymagań technicznych korzystania z systemu elektroenergetycznego lub gazowego, procedur postępowania i wymiany informacji, a także nie stosuje się do zasad i obowiązków w zakresie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, planów i procedur stosowanych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 9, metod, warunków, wymogów lub zasad przyjętych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 lub rozporządzeń wydanych na podstawie art. 6 lub art. 18 tego rozporządzenia, metod, warunków, wymogów lub zasad przyjętych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 lub rozporządzeń wydanych na podstawie art. 6 lub art. 23 tego rozporządzenia, a także poleceń operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego, o których mowa w art. 11d ust. 1 i 2;

³⁷⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁸⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁸¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 382.

³⁸²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret piąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

³⁸³⁾ Dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1785), która weszła w życie z dniem 19 września 2023 r.

³⁸⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret szóste ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

³⁸⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 386.

- 19)³⁸⁶⁾ nie przestrzega warunków i wymagań technicznych korzystania z systemu elektroenergetycznego lub gazowego, procedur postępowania i wymiany informacji, a także nie stosuje się do zasad i obowiązków w zakresie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, planów i procedur stosowanych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 9, metod, warunków, wymogów lub zasad przyjętych na podstawie rozporządzenia 2019/943 lub aktów prawnych wydanych na podstawie art. 59–61 tego rozporządzenia, metod, warunków, wymogów lub zasad przyjętych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 lub rozporządzeń wydanych na podstawie art. 6 lub art. 23 tego rozporządzenia, a także poleceń operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego, o których mowa w art. 11d ust. 1 i 2;
- 20) nie przestrzega warunków i kryteriów niezależności operatora systemu, o którym mowa w art. 9d ust. 1–2;
- 21) nie zapewnia wyznaczonemu dla swojej sieci operatorowi systemu spełnienia warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1–2;
- 21a) nie przedkłada do zatwierdzenia metody, o której mowa w art. 9cb ust. 1, przedkłada metodę niespełniającą wymogów, o których mowa w art. 9cb ust. 2–5, lub nie publikuje zatwierdzonej metody zgodnie z art. 9cb ust. 6;
- 22) nie przedkłada do zatwierdzenia programu określającego przedsięwzięcia, jakie należy podjąć w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu, o którym mowa w art. 9d ust. 4, lub nie przedkłada nowego programu, o którym mowa w art. 9d ust. 4b;
- 23) będąc operatorem, o którym mowa w art. 9d ust. 1d lub 1f, nie realizuje programu określającego przedsięwzięcia, jakie należy podjąć w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu, o którym mowa w art. 9d ust. 4;
- 24) będąc operatorem wyznaczonym na podstawie art. 9h, nie realizuje obowiązków operatora wynikających z ustawy;
- 24a) nie będąc operatorem systemu przesyłowego, dystrybucyjnego, magazynowania paliw gazowych lub operatorem systemu skraplania gazu ziemnego lub operatorem systemu połączonego wyznaczonym na podstawie art. 9h świadczy usługi przesyłania, dystrybucji, magazynowania paliw gazowych, skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego;
- 24b) wbrew obowiązkom, o których mowa w art. 9h ust. 5e–5g, nie składa operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemu połączonego gazowego zabezpieczenia majątkowego zgodnego z wymaganiami określonymi w tych przepisach;
- 25) z nieuzasadnionych powodów nie występuje do Prezesa URE z wnioskiem, o którym mowa w art. 9h ust. 1 i 6, oraz nie dopełnia warunków określonych w decyzji wydanej na podstawie art. 9h ust. 9;
- 25a)³⁸⁷⁾ z nieuzasadnionych przyczyn nie występuje do Prezesa URE z wnioskiem o przyznanie:
- a) certyfikatu niezależności lub nie dopełnia warunków określonych w decyzji, o której mowa w art. 9h¹ ust. 12,
 - b) certyfikatu, o którym mowa w art. 9h³, lub nie dopełnia warunków określonych w decyzji, o której mowa w art. 9h³ ust. 12;
- 26) nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 9h ust. 11 i 12;
- 26a) nie wykonuje w terminie obowiązków wynikających z decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 14;
- 27) nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 9j ust. 1, 4 lub 5;
- 27a)³⁸⁸⁾ nie stosuje się do poleceń, o których mowa w art. 9c ust. 7a lub 7b;
- 28) (uchylony)
- 29) (uchylony)
- 30) (uchylony)

³⁸⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret siódme ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

³⁸⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 8 lit. a tiret trzecie ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

³⁸⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret ósme ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 30a) utrudnia przeprowadzenie kontroli, o której mowa w art. 11s ust. 1;
- 30b)³⁸⁹⁾ prowadzi rozliczenia za energię elektryczną, usługi przesyłania, dystrybucji lub usługi systemowe niezgodnie z art. 4k;**
- 30c) nie instaluje przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego w terminie, o którym mowa w art. 6a ust. 5;
- 30d) z nieuzasadnionych powodów nie instaluje liczników zdalnego odczytu zgodnie z harmonogramem określonym w art. 11t ust. 1–3;
- 30e) nie realizuje wniosku odbiorcy końcowego, o którym mowa w art. 11t ust. 6, w terminie i w sposób określony w art. 11t ust. 7 i 8;
- 30f) nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 11t ust. 10;
- 30g) nie dostosuje użytkowanych przed dniem 4 lipca 2019 r. systemów zdalnego odczytu oraz liczników zdalnego odczytu do wymagań określonych w ustawie oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 11x ust. 2, w terminie określonym w art. 11t ust. 14;
- 30h)³⁸⁹⁾ wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 11u ust. 1 pkt 1, nie pozyskuje z licznika zdalnego odczytu danych pomiarowych lub nie przekazuje ich w postaci elektronicznej do centralnego systemu informacji rynku energii;**
- 30i) nie pozyskuje z licznika zdalnego odczytu informacji, o których mowa w art. 11u ust. 1 pkt 2;
- 30j)³⁸⁹⁾ nie realizuje obowiązków, o których mowa w art. 11y ust. 1 lub 2;**
- 30k)³⁸⁹⁾ realizuje proces wymiany informacji w sposób niezgodny z art. 11z ust. 1;**
- 30l)³⁸⁹⁾ uniemożliwia pomiędzy użytkownikami systemu elektroenergetycznego wymianę informacji rynku energii, o której mowa w art. 11z ust. 2;**
- 30m)³⁸⁹⁾ nie przestrzega obowiązku przekazywania informacji rynku energii do centralnego systemu informacji rynku energii w postaci i w sposób określony w art. 11zb ust. 1–4;**
- 30ma)³⁹⁰⁾ nie przestrzega obowiązku przekazywania danych zgodnie z art. 11zb ust. 6;
- 30n)³⁸⁹⁾ nie udostępnia podmiotom, o których mowa w art. 11zc ust. 1, informacji rynku energii w postaci, w zakresie lub w sposób określony w tym przepisie, lub udostępnia te informacje innym podmiotom niż wskazane w tym przepisie;**
- 30o)³⁸⁹⁾ przetwarza informacje rynku energii w celu innym niż określony w art. 11zc ust. 3;**
- 30p)³⁸⁹⁾ nie udostępnia podmiotom, o których mowa w art. 11zc ust. 5, zagregowanych danych pomiarowych w postaci i w sposób określony w tym przepisie, lub udostępnia te dane innym podmiotom niż wskazane w tym przepisie;**
- 30r) przetwarzając informacje rynku energii, nie zapewnia ochrony, o której mowa w art. 11zd ust. 1 lub ust. 2 pkt 2;
- 30s) nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 11zd ust. 2 pkt 1 lub 3;
- 30t) przechowuje dane pomiarowe w sposób niezgodny z art. 11zf ust. 1 lub nie anonimizuje jednostkowych danych pomiarowych w sposób określony w art. 11zf ust. 2;
- 30u)³⁹¹⁾ nie zawiera albo odmawia zawarcia umowy, o której mowa w art. 11zg ust. 1;
- 31) nie przedkłada sprawozdań, o których mowa w art. 9d ust. 5a i art. 16 ust. 18, lub planów, o których mowa w art. 16 ust. 2 i 4, lub aktualizacji tych planów;
- 32)³⁹²⁾ nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 49b ust. 1, art. 49c ust. 1, lub podaje nieprawdziwe informacje, o których mowa w art. 49c ust. 1;
- 32a)³⁹³⁾ nie realizuje w terminie obowiązku, o którym mowa w art. 49aa ust. 1;
- 33) (uchylony)
- 34) (uchylony)
- 35) nie przestrzega warunków i wymagań technicznych korzystania z sieci transportowej dwutlenku węgla;

³⁸⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 51 lit. a tiret dziewiąte ustawy, o której mowa w odnośniku 53; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

³⁹⁰⁾ Dodany przez art. 4 pkt 16 lit. a tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³⁹¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 51 lit. a tiret dziewiąte ustawy, o której mowa w odnośniku 53; weszło w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

³⁹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret dziewiąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁹³⁾ Dodany przez art. 37 pkt 8 lit. a tiret czwarte ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

- 36) z nieuzasadnionych powodów:
 - a) odmawia zawarcia umowy, o której mowa w art. 11m,
 - b) odmawia dostępu, o którym mowa w art. 11o ust. 1 pkt 4,
 - c) wstrzymuje lub ogranicza przesyłanie dwutlenku węgla;
- 37) będąc operatorem, o którym mowa w art. 11n, nie realizuje obowiązków operatora sieci transportowej dwutlenku węgla wynikających z ustawy;
- 38) nie wydaje w terminie, o którym mowa w art. 11p ust. 3, warunków przyłączenia;
- 39) wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 4 rozporządzenia 1227/2011, nie podaje informacji wewnętrznej do publicznej wiadomości;
- 40)³⁹⁴⁾ nie przekazuje Agencji danych, o których mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia 1227/2011, w terminie, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia 1348/2014 lub przekazuje dane nieprawdziwe lub niepełne;
- 41) nie przekazuje Agencji lub Prezesowi URE informacji, o których mowa w art. 8 ust. 5 rozporządzenia 1227/2011, w terminie, o którym mowa w art. 8 i art. 9 rozporządzenia 1348/2014, lub przekazuje informacje nieprawdziwe lub niepełne;
- 41a) wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia 1227/2011, nie tworzy lub nie utrzymuje skutecznych mechanizmów i procedur mających na celu identyfikację przypadków naruszenia art. 3 lub art. 5 tego rozporządzenia w zakresie produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, które nie są instrumentami finansowymi;
- 42) zawiera transakcje na hurtowym rynku energii bez wymaganego wpisu do rejestru uczestników rynku, o którym mowa w art. 9 rozporządzenia 1227/2011, lub nie dokonuje aktualizacji danych podanych w formularzu rejestracyjnym, lub podaje w formularzu rejestracyjnym dane niepełne lub nieprawdziwe;
- 42a) wbrew żądaniu Prezesa URE, nie przedstawia w wyznaczonym terminie informacji lub dokumentów, o których mowa w art. 24a, lub przedstawia dokumenty lub informacje nieprawdziwe lub niepełne;
- 43) utrudnia przeprowadzanie czynności w postępowaniu, o którym mowa w art. 23c ust. 1 lub w art. 23p ust. 1;
- 44) nie przekazuje w terminie informacji, o których mowa w art. 33 ust. 1c;
- 45) sprzedaje paliwa ciekłe z naruszeniem wymogów, o których mowa w art. 43a ust. 1 lub 4;
- 46) świadczy usługi magazynowania lub przeładunku paliw ciekłych, przesyłania, lub dystrybucji paliw ciekłych z naruszeniem wymagań, o których mowa w art. 43a ust. 2;
- 47) prowadzi działalność z naruszeniem art. 43a ust. 3;
- 48) nie przekazuje w terminie informacji, lub przekazuje nieprawdziwe informacje, o których mowa w art. 43e;
- 49) nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 37 ust. 2c lub 2d;
- 50) nie wykonuje lub nienależyte wykonuje obowiązek stosowania formularza w sprawie opłaty koncesyjnej, o którym mowa w art. 34 ust. 4, lub obowiązek, o którym mowa w art. 34 ust. 5;
- 51) nie przestrzega obowiązków wynikających z art. 4 ust. 5, art. 7 ust. 1–4, art. 9 ust. 1, 12 i 14, art. 10, art. 12, art. 36, art. 37, art. 39–41, art. 46 ust. 2, art. 47 ust. 4, art. 48 ust. 1, 3 i 4, art. 50, art. 52 ust. 1 i 2, art. 53, art. 54, art. 58 ust. 3, art. 59 ust. 5, art. 60, art. 62, art. 75 ust. 3 oraz art. 80 ust. 1 i 4 rozporządzenia 2015/1222, w tym przekazuje informacje nieprawdziwe lub niepełne;
- 51a)³⁹⁵⁾ nie przekazuje Prezesowi URE w terminie informacji, o których mowa w art. 5 ust. 11a;
- 52) utrudnia lub uniemożliwia przeprowadzenie kontroli, o których mowa w art. 23r;
- 53) nie wykonuje w terminie obowiązku zawiadomienia, o którym mowa w art. 37a ust. 1;
- 54) nie przekazuje Prezesowi URE w terminie, w formie pisemnej informacji, o której mowa w art. 38 ust. 11;
- 55)³⁹⁶⁾ z nieuzasadnionych powodów nie realizuje obowiązku, o którym mowa w art. 31g ust. 5 i 6;
- 56)³⁹⁶⁾ z nieuzasadnionych powodów nie przestrzega obowiązku, o którym mowa w art. 31d ust. 7;

³⁹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret dziesiąte ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁹⁵⁾ Dodany przez art. 4 pkt 16 lit. a tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³⁹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 71 lit. a tiret jedenaste ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

57)³⁹⁶⁾ będąc regionalnym centrum koordynacyjnym, nie wykonuje obowiązków określonych w decyzjach organów regulacyjnych lub Agencji;

58)³⁹⁶⁾ nie przestrzega obowiązków wynikających z decyzji Prezesa URE, o której mowa w art. 24d ust. 1;

59)³⁹⁶⁾ będąc obywatelską społecznością energetyczną, nie przekazuje informacji, o których mowa w art. 11zo ust. 1.

1a. Wpływy z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód budżetu państwa.

2.³⁹⁷⁾ Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, wymierza Prezes URE w drodze decyzji administracyjnej.

2a. (uchylony)

2b. (uchylony)

2c. (uchylony)

2d. (uchylony)

2d¹.³⁹⁸⁾ Wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 15a, nie może być niższa niż 30 zł za 1 kW mocy przyłączeniowej wskazanej we wniosku o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.

2e. Wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 18, nie może być niższa niż 1500 zł za każdy dzień zwłoki w wydaniu warunków przyłączenia do sieci.

2f. Wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 21, nie może być niższa niż 1% i wyższa niż 15% przychodu, o którym mowa w ust. 3.

2g. Wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadkach, o których mowa w ust. 1:

1)³⁹⁹⁾ pkt 6a, 30c, 30e i 30f, wynosi od 1000 zł do 5000 zł;

2)⁴⁰⁰⁾ pkt 6d, 6e, 57 i 58 wynosi od 10 000 zł do 1 000 000 zł;

3)⁴⁰⁰⁾ pkt 30b, 30i–30p, 30u i 59 wynosi od 10 000 zł do 500 000 zł;

4)⁴⁰¹⁾ pkt 39–43 i 51, wynosi od 100 000 zł do 10 000 000 zł.

2h. Wysokość kary w przypadkach określonych w ust. 1:

1) pkt 1h wynosi od 15 000 zł do 50 000 zł;

2) pkt 1i wynosi 10 000 zł;

3) pkt 1j wynosi od 10 000 zł do 50 000 zł;

4) pkt 12b wynosi 10 000 zł;

5) pkt 12c wynosi od 10 000 zł do 50 000 zł;

6) pkt 44 wynosi od 10 000 zł do 50 000 zł;

7) pkt 45–47 wynosi od 50 000 zł do 250 000 zł;

8) pkt 48 wynosi 10 000 zł oddzielnie dla każdego rodzaju i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych;

9)⁴⁰²⁾ pkt 49 i 51a–54 wynosi od 10 000 zł do 50 000 zł;

10) pkt 50 wynosi 1000 zł;

11)⁴⁰³⁾ pkt 55 i 56 wynosi od 500 zł do 2000 zł.

2i.⁴⁰⁴⁾ Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 pkt 57, wymierza Prezes URE, w przypadku gdy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostanie utworzona siedziba regionalnego centrum koordynacyjnego.

³⁹⁷⁾ Zdanie drugie uchylone przez art. 1 pkt 71 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

³⁹⁸⁾ Dodany przez art. 37 pkt 8 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

³⁹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 383.

⁴⁰⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 71 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁴⁰¹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 5 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 153.

⁴⁰²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 16 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁴⁰³⁾ Dodany przez art. 1 pkt 71 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁴⁰⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 71 lit. e ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

2j.⁴⁰⁴⁾ Wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 6ba–6be, wynosi od 1000 zł do 50 000 zł za odpowiednio każdy dzień zwłoki, lub wprowadzania energii elektrycznej do sieci bez spełnienia warunków i wymagań technicznych lub dzień, w którym wystąpiło przekroczenie mocy umownej.

3. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa:

- 1)⁴⁰⁵⁾ w ust. 1 pkt 1, 1b–1e, 1g, 1k, 2, 3a–5a, 6–6c, 8–11, 12d–17b, 18a–20, 21a–27, 30a, 30d, 30g, 30h, 30r–30t, 31, 32, 32a, 35–38, nie może być niższa niż 10 000 zł i wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może być niższa niż 10 000 zł i nie może być wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym;
- 1)⁴⁰⁶⁾ **w ust. 1 pkt 1, 1b–1e, 1g, 1k, 2, 3a–6b, 6c, 8–11, 12d–17, 17b, 17d, 18a–20, 21a–27a, 30a, 30d, 30g, 30h, 30r–30t, 31, 32, 32a, 35–38, nie może być niższa niż 10 000 zł i wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może być niższa niż 10 000 zł i nie może być wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym;**
- 2)⁴⁰⁷⁾ w ust. 1 pkt 5b, 7, 7a i 12, nie może być niższa niż 2000 zł i wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może być niższa niż 2000 zł i nie może być wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.
- 2)⁴⁰⁸⁾ **w ust. 1 pkt 7, 7a, 12, 17a, 17c i 17e, nie może być niższa niż 2000 zł i wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może być niższa niż 2000 zł i nie może być wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.**

3a.⁴⁰⁹⁾ W przypadku gdy ukarany podmiot w roku poprzedzającym rok wymierzenia kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, 1b–1e, 1g, 1k, 2, 3a–6c, 7–12, 12d–17b, 18a–27, 30a, 30d, 30g, 30h, 30r–30t, 31, 32, 32a, 35–38, nie osiągnął przychodu, Prezes URE, wymierzając karę pieniężną, uwzględnia ostatni ustalony przychód osiągnięty przez ten podmiot, a jeżeli kara pieniężna jest związana z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji – ostatni ustalony przychód z działalności koncesjonowanej.

3b.⁴⁰⁹⁾ Kara pieniężna wymierzana w przypadku, o którym mowa w ust. 3a, nie może być niższa niż dolny próg kary określony odpowiednio w ust. 1 pkt 1, 1b–1e, 1g, 1k, 2, 3a–6c, 7–12, 12d–17b, 18a–27, 30a, 30d, 30g, 30h, 30r–30t, 31, 32, 32a, 35–38.

3c.⁴⁰⁹⁾ W przypadku gdy przed wydaniem decyzji o wymierzeniu kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1, 1b–1e, 1g, 1k, 2, 3a–6c, 7–12, 12d–17b, 18a–27, 30a, 30d, 30g, 30h, 30r–30t, 31, 32, 32a, 35–38, ukarany podmiot nie dysponuje danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia przychodu za rok podatkowy poprzedzający rok wymierzenia kary pieniężnej lub danych takich nie przedstawił Prezesowi URE – przepisy ust. 3a i 3b stosuje się.

4. Kara pieniężna jest płatna na konto Urzędu Regulacji Energetyki.

4a. (uchylony)

5. Niezależnie od kary pieniężnej określonej w ust. 1–4 Prezes URE może nałożyć karę pieniężną na kierownika przedsiębiorstwa energetycznego, z tym że kara ta może być wymierzona w kwocie nie większej niż 300% jego miesięcznego wynagrodzenia.

6. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

⁴⁰⁵⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 4 pkt 16 lit. c tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 3, oraz art. 37 pkt 8 lit. c ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103; w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 406.

⁴⁰⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 71 lit. f tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

⁴⁰⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 4 pkt 16 lit. c tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 3; w tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 408.

⁴⁰⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 71 lit. f tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 7; wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

⁴⁰⁹⁾ Dodany przez art. 2 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 383.

6a. Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

6b. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja Prezesa URE o wymierzeniu kary pieniężnej stała się prawomocna.

7. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

7a. W sprawach dotyczących kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z wyłączeniem art. 68 § 1–3.

8.⁴¹⁰⁾ Prezes URE niezwłocznie powiadamia Komisję Europejską o zmianach przepisów w zakresie kar pieniężnych i o działaniach podejmowanych w przypadku naruszeń przepisów rozporządzenia 2019/943, a także przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazów ziemnych i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005.

Art. 57. 1. W razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może:

- 1) pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności albo
- 2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych.

2. Należności z tytułu opłaty, o której mowa w ust. 1 pkt 1, stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Rozdział 7a

Przepisy karne

Art. 57a.⁴¹¹⁾ 1. Kto dokonuje manipulacji na rynku,

podlega grzywnie do 5000 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności od roku do lat 10, albo obu tym karom łącznie.

2. Kto wchodzi w porozumienie z inną osobą mające na celu manipulację na rynku,

podlega grzywnie do 2500 stawek dziennych.

Art. 57b.⁴¹¹⁾ 1. Kto wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1227/2011, wykorzystuje informację wewnętrzną poprzez nabywanie lub zbywanie lub próbę nabycia lub zbycia, na rachunek własny lub na rachunek osoby trzeciej, bezpośrednio lub pośrednio, produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, których informacja ta dotyczy,

podlega grzywnie do 5000 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności od roku do lat 10, albo obu tym karom łącznie.

2. Jeżeli czynu określonego w ust. 1 dopuszcza się osoba, o której mowa w art. 3 ust. 2 lit. a lub c rozporządzenia 1227/2011, podlega ona grzywnie do 5000 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12, albo obu tym karom łącznie.

Art. 57c.⁴¹¹⁾ Kto wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. b rozporządzenia 1227/2011, ujawnia informację wewnętrzną jakiegokolwiek innej osobie,

podlega grzywnie do 2500 stawek dziennych, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 57d.⁴¹¹⁾ Kto wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. c rozporządzenia 1227/2011, zaleca innej osobie w oparciu o informację wewnętrzną nabycie lub zbycie produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, do których odnosi się ta informacja, lub nakłania inną osobę w oparciu o informację wewnętrzną do nabycia lub zbycia takich produktów,

podlega grzywnie do 2500 stawek dziennych, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

⁴¹⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 71 lit. g ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

⁴¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 153.

Art. 57e.⁴¹¹⁾ Kto wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 17 rozporządzenia 1227/2011, ujawnia tajemnicę służbową w rozumieniu tego przepisu,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 57f.⁴¹¹⁾ Kto zawodowo zajmując się pośrednictwem w zawieraniu transakcji, wbrew obowiązкови, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia 1227/2011, nie przekazuje Prezesowi URE informacji o każdym uzasadnionym podejrzeniu manipulacji na rynku lub próbie manipulacji na rynku lub informacji o każdym uzasadnionym podejrzeniu niewłaściwego wykorzystywania informacji wewnętrznej,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 57g. 1. Kto prowadzi działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, magazynowania lub przeładunku, skraplania, regazyfikacji, przesyłania lub dystrybucji, obrotu paliwami ciekłymi, gazowymi lub energią, w tym obrotu paliwami ciekłymi z zagranicą, bez wymaganej koncesji, podlega grzywnie do 5 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

2. Kto dokonuje przywozu paliw ciekłych bez wymaganego wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 32a, podlega grzywnie do 2 500 000 zł.

3. Za przestępstwo określone w ust. 1 odpowiada jak wykonujący działalność bez koncesji, kto, na podstawie przepisu prawnego, decyzji właściwego organu, umowy lub faktycznego wykonywania, zajmuje się sprawami majątkowymi innej osoby prawnej, fizycznej, grupy osób lub podmiotu niemającego osobowości prawnej.

4. W przypadku odpowiedzialności przewidzianej w ust. 3, nie podlega karze za przestępstwo określone w ust. 1, kto dobrowolnie ujawnił wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz okoliczności jego popełnienia, jeżeli zapobiegło to popełnieniu albo umożliwiło wykrycie innego przestępstwa lub przestępstwa skarbowego mających związek z prowadzeniem działalności w zakresie paliw ciekłych; jeżeli sprawca czynił starania zmierzające do ujawnienia tych informacji i okoliczności, sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy epizodyczne, przejściowe i końcowe

Art. 58–62. (pominięte)

Art. 62a. Przedsiębiorstwo energetyczne może udostępniać dane o odbiorcy na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2160).

Art. 62b. 1. Taryfy ustalane dla:

- 1) odbiorców końcowych, z wyjątkiem odbiorców, którzy dokonują zakupu paliw gazowych:
 - a) w punkcie wirtualnym w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 i 2,
 - b) w postaci skroplonego gazu ziemnego (LNG) lub sprężonego gazu ziemnego (CNG),
 - c) w trybie przetargów, aukcji lub zamówień publicznych w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych – które stosuje się do dnia 30 września 2017 r.,
- 2) odbiorców paliw gazowych:
 - a) w gospodarstwach domowych,
 - b)⁴¹²⁾ będących wspólnotami mieszkaniowymi, o których mowa w ustawie z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, albo spółdzielniami mieszkaniowymi, o których mowa w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, które z mocy ustawy, umowy lub innego tytułu prawnego są uprawnione lub zobowiązane do zapewnienia paliwa gazowego w lokalach mieszkalnych na potrzeby zużycia przez gospodarstwa domowe, w lokalach podmiotów, o których mowa w lit. d, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby określone w tym przepisie lub do lokalnej produkcji ciepła zużywanego w gospodarstwach domowych znajdujących się w budynkach wielolokalowych należących do podmiotów, o których mowa w tym przepisie lub w lokalach podmiotów określonych w lit. d, oraz będących lokalami mieszkalnymi stanowiącymi gospodarstwa domowe, które są zlokalizowane w budynkach wielomieszkaniowych, które nie wchodzą w skład zasobu spółdzielni mieszkaniowej, wspólnoty mieszkaniowej lub nie stanowią lokali mieszkalnych zaliczanych do gospodarstw domowych, w lokalach podmiotów, o których mowa w lit. d,

⁴¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 9 lit. a tiret pierwsze ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

- c) innych niż podmioty, o których mowa w lit. b, które z mocy ustawy, umowy lub innego tytułu prawnego są uprawnione lub zobowiązane do zapewnienia paliwa gazowego w lokalach mieszkalnych na potrzeby zużycia przez gospodarstwa domowe, w lokalach podmiotów, o których mowa w lit. d, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby określone w tym przepisie lub do lokalnej produkcji ciepła zużywanego w gospodarstwach domowych znajdujących się w budynkach wielolokalowych lub w lokalach podmiotów określonych w lit. d, pod warunkiem złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 62ba,
- d) o ile złożą oświadczenie, o którym mowa w art. 62bb, będących:
- podmiotami udzielającymi świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby udzielania tych świadczeń,
 - jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej w rozumieniu art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, 1693, 1938 i 2760), w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby świadczenia pomocy społecznej,
 - noclegowniami i ogrzewalniami, o których mowa w art. 48a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w rozumieniu art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 i 1429), w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - podmiotami systemu oświaty, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - podmiotami tworzącymi system szkolnictwa wyższego i nauki, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1–7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - podmiotami prowadzącymi żłobki i kluby dziecięce, a także dziennymi opiekunami, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 204 i 1429), w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - kościołami i innymi związkami wyznaniowymi, o których mowa w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 2023 r. poz. 265), w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby działalności niegospodarczej,
 - podmiotami prowadzącymi działalność kulturalną w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194 oraz z 2023 r. poz. 1662), w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby tej działalności,
 - podmiotami prowadzącymi działalność archiwalną, o której mowa w art. 22 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164), w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby tej działalności,
 - ochotniczymi strażami pożarnymi w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby realizacji zadań określonych w tej ustawie,
 - placówkami zapewniającymi całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o których mowa w art. 67 i art. 69 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - ⁴¹³⁾ rodzinnymi domami pomocy, o których mowa w art. 52 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz mieszkaniem treningowymi lub wspomaganiem, o których mowa w art. 53 tej ustawy, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - centrami integracji społecznej, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2241), w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,

⁴¹³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1693), która weszła w życie z dniem 1 listopada 2023 r.

- klubami integracji społecznej, o których mowa w art. 18 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - warsztatami terapii zajęciowej, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44), oraz zakładami aktywności zawodowej, o których mowa w art. 29 ust. 1 tej ustawy, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy, w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby działalności pożytku publicznego,
 - spółdzielniami socjalnymi, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 802), w zakresie, w jakim zużywają paliwo gazowe na potrzeby podstawowej działalności,
 - ⁴¹⁴⁾ związkami zawodowymi, o których mowa w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854), w zakresie, w jakim zużywają paliwa gazowe na potrzeby podstawowej działalności
- które stosuje się do dnia 31 grudnia 2027 r.⁴¹⁵⁾
- przez przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi lub na obrót gazem ziemnym z zagranicą podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE.

1a.⁴¹⁶⁾ Przez lokalną produkcję ciepła, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b oraz c, rozumie się wytwarzanie ciepła przez odbiorcę, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b lub c, na potrzeby budynków zasilanych w ciepło przez tego odbiorcę, przy wykorzystaniu źródła ciepła, nieprzyłączonego do zewnętrznej sieci ciepłowniczej, do którego to źródła ciepła tytuł prawny ma ten odbiorca, oraz zlokalizowanego w budynku zasilanym przez to źródło ciepła lub zlokalizowanego w takiej jego bliskości, że stanowią one technologiczny i funkcjonalny system zamknięty. Opłaty za ciepło wytworzone przy wykorzystaniu tego źródła ciepła rozliczane są zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 45a ust. 4.

2. Jeżeli umowa sprzedaży paliw gazowych lub umowa kompleksowa nie określają ceny paliw gazowych lub sposobu jej ustalania po ustaniu obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia Prezesowi URE, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się sprzedażą paliw gazowych przesyła odbiorcy projekt zmiany umowy w zakresie proponowanych cen paliw gazowych lub sposobu ich ustalania, w terminie umożliwiającym dostosowanie tej umowy przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1, nie później jednak niż na 2 miesiące przed upływem tych terminów. Wraz z projektem zmiany umowy przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane przesłać odbiorcy pisemną informację o prawie do wypowiedzenia umowy.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, odbiorca może wypowiedzieć umowę sprzedaży paliw gazowych lub umowę kompleksową, bez ponoszenia kosztów, składając do przedsiębiorstwa energetycznego pisemne oświadczenie. Umowa ta ulega rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie o wypowiedzeniu umowy dotarło do przedsiębiorstwa energetycznego. Odbiorca może wskazać późniejszy termin rozwiązania tej umowy.

Art. 62ba. 1. Odbiorcy, o których mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. b i c, przed zawarciem ze sprzedawcą paliw gazowych umowy sprzedaży paliwa gazowego lub umowy kompleksowej składają temu sprzedawcy oświadczenie, o którym mowa w ust. 2.

2. Oświadczenie składane przez odbiorcę zawiera:

- 1) oświadczenie o spełnianiu warunków pozwalających na uznanie go za odbiorcę, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. b lub c;
- 2) wskazanie danych służących określeniu szacowanej części paliwa gazowego, która będzie zużywana na potrzeby:
 - a) odbiorców w gospodarstwach domowych w lokalach mieszkalnych lub na potrzeby wytwarzania ciepła zużywanego przez odbiorców w gospodarstwach domowych w lokalach mieszkalnych oraz na potrzeby części wspólnych budynków wielolokalowych, oraz
 - b) odbiorców, o których mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d, prowadzących działalność w lokalach odbiorcy, o którym mowa w ust. 1,
 - c) inne niż określone w lit. a i b;
- 3) określenie szacowanej części paliwa gazowego, która będzie zużywana na potrzeby, o których mowa w pkt 2.

⁴¹⁴⁾ Dodane przez art. 37 pkt 9 lit. a tiret drugie ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

⁴¹⁵⁾ Część wspólna w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

⁴¹⁶⁾ Dodany przez art. 37 pkt 9 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

3. Określenie szacunkowej części paliwa gazowego w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 2, jest dokonywane przez odbiorcę zgodnie z zasadami określonymi w art. 45a lub z uwzględnieniem powierzchni lokali mieszkalnych i użytkowych, charakteru prowadzonej w nich działalności oraz posiadanych danych historycznych.

4. Osoba działająca w imieniu i na rzecz odbiorcy, o którym mowa w ust. 1, która mimo ciążącego na niej obowiązku nie złożyła oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, albo w oświadczeniu tym określi szacowaną część paliwa gazowego, która będzie zużywana na potrzeby, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. c, w sposób rażąco sprzeczny z ust. 3, ponosi na zasadzie winy odpowiedzialność wobec sprzedawcy paliw gazowych do kwoty stanowiącej iloczyn różnicy w cenie paliwa gazowego zawartej w cenniku sprzedawcy paliw gazowych a ceną w taryfie tego sprzedawcy oraz ilością paliwa gazowego zużytego na potrzeby, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. c.

5. Niezłożenie przez odbiorcę, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. c, oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, uprawnia sprzedawcę paliw gazowych do niestosowania wobec tego odbiorcy taryfy, o której mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2.

6. W przypadku umów, o których mowa w ust. 1, zawartych na okres dłuższy niż rok odbiorca składa oświadczenia, o których mowa w ust. 2, nie rzadziej niż raz w roku.

Art. 62bb. 1. Odbiorca paliw gazowych, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d, przed zawarciem ze sprzedawcą paliw gazowych umowy sprzedaży paliwa gazowego lub umowy kompleksowej składa temu sprzedawcy oświadczenie, które zawiera:

- 1) oświadczenie o spełnieniu warunków pozwalających na uznanie go za odbiorcę, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d;
- 2) wskazanie danych służących określeniu szacunkowej części paliwa gazowego, które będzie zużywane na potrzeby:
 - a) o których mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d, oraz
 - b) inne niż określone w tym przepisie;
- 3) określenie szacowanej części paliwa gazowego, która będzie zużywana na potrzeby, o których mowa w pkt 2.

2. Określenie szacunkowej części paliwa gazowego w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, jest dokonywane przez odbiorcę zgodnie z zasadami określonymi w art. 45a lub z uwzględnieniem powierzchni lokali, charakteru prowadzonej w nich działalności oraz posiadanych danych historycznych.

3. Osoba działająca w imieniu i na rzecz odbiorcy, o którym mowa w ust. 1, która w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1, określi szacowaną część paliwa gazowego, która będzie zużywana na potrzeby, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, w sposób rażąco sprzeczny z ust. 2, ponosi na zasadzie winy odpowiedzialność wobec sprzedawcy paliw gazowych do kwoty stanowiącej iloczyn różnicy w cenie paliwa gazowego zawartej w cenniku sprzedawcy paliw gazowych a ceną w taryfie tego sprzedawcy oraz ilością paliwa gazowego zużytego na potrzeby, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b.

4. Niezłożenie przez odbiorcę, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. d, oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, uprawnia sprzedawcę paliw gazowych do niestosowania wobec tego odbiorcy taryfy, o której mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2.

Art. 62bc. 1. Oświadczenia, o których mowa w art. 62ba ust. 2 pkt 1 i 2 oraz art. 62bb ust. 1 pkt 1 i 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

2. Oświadczenia, o których mowa w art. 62ba ust. 2 i art. 62bb ust. 1, podpisuje się własnoręcznie lub podpisem posiadającym kwalifikowany certyfikat podpisu elektronicznego wystawiony przez dostawcę usług zaufania, o którym mowa w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1797 oraz z 2023 r. poz. 1234), osoby uprawnionej do reprezentacji podmiotu.

Art. 62bd. Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, wzory oświadczeń, o których mowa w art. 62ba ust. 2 i art. 62bb ust. 1, mając na względzie zapewnienie przejrzystości i komunikatywności tych oświadczeń oraz potrzebę ujednoczenia ich formy.

Art. 62be. 1. Kto nie dopełnia obowiązku złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 62ba, w imieniu i na rzecz podmiotów określonych w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. b, podlega karze grzywny od 500 do 50 000 złotych.

2. W przypadku ukarania za czyn określony w ust. 1 sąd może orzec zakaz zajmowania stanowiska członka zarządu wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni mieszkaniowej.

3. Orzekanie w sprawach określonych w ust. 1 następuje w trybie przewidzianym przepisami Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 62c. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi, do którego wniesiono wkład niepieniężny, o którym mowa w art. 5b¹, wykonuje zadania sprzedawcy z urzędu do czasu wyznaczenia przez Prezesa URE lub wyłonienia w drodze przetargu sprzedawcy z urzędu, na zasadach określonych w art. 9i, dla odbiorców przyłączonych do sieci operatora systemu dystrybucyjnego wyodrębnionego z przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo w celu zapewnienia mu niezależności pod względem formy prawnej w rozumieniu art. 9d ust. 1d i 1e oraz dla odbiorców końcowych, o których mowa w art. 5ab ust. 1, przyłączonych do sieci operatora systemu przesyłowego gazowego.

2.⁴¹⁷⁾ Dla odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego gazowego lub systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, o którym mowa w art. 9d ust. 7, do czasu wyznaczenia przez Prezesa URE lub wyłonienia w drodze przetargu sprzedawcy z urzędu, na zasadach określonych w art. 9i, zadania sprzedawcy z urzędu wykonuje przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo, w skład którego wchodzi ten system dystrybucyjny.

3. W przypadku gdy sprzedawca z urzędu zaprzestał sprzedaży paliw gazowych do odbiorców końcowych przyłączonych do systemu dystrybucyjnego, o którym mowa w art. 9d ust. 7, zadania sprzedawcy z urzędu pełni przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi, do którego wniesiono wkład niepieniężny, o którym mowa w art. 5b¹.

4.⁴¹⁸⁾ W przypadku gdy sprzedawca z urzędu zaprzestał sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych przyłączonych do systemu dystrybucyjnego, o którym mowa w art. 9d ust. 7, zadania sprzedawcy z urzędu dla tych odbiorców pełni przedsiębiorstwo energetyczne będące sprzedawcą energii elektrycznej, o którym mowa w art. 40 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2020 r. o odnawialnych źródłach energii.

5.⁴¹⁸⁾ Dla odbiorców końcowych, do których nie znajdują zastosowania rozwiązania zawarte w ust. 1–4, zadania sprzedawcy z urzędu wykonuje:

- 1)⁴¹⁹⁾ w zakresie sprzedaży paliw gazowych – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi, do którego wniesiono wkład niepieniężny, o którym mowa w art. 5b¹ ust. 1;
- 2) w zakresie sprzedaży energii elektrycznej – przedsiębiorstwo energetyczne będące sprzedawcą energii elektrycznej, o którym mowa w art. 40 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2020 r. o odnawialnych źródłach energii.

Art. 62d. Od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 30 czerwca 2021 r.:

- 1) przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi, o których mowa w art. 4ba ust. 1, przekazuje Prezesowi URE miesięczne sprawozdanie zawierające informacje o podmiotach zlecających usługi, o których mowa w art. 4ba ust. 1, w terminie 14 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy to sprawozdanie;
- 2) na wniosek Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub ministra właściwego do spraw energii, Prezes URE przekazuje kopie sprawozdań, o których mowa w pkt 1, do wnioskującego organu;
- 3) Prezes URE przekazuje drogą elektroniczną do Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii zestawienie danych, o których mowa w art. 4ba ust. 8, w terminie 45 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy to zestawienie danych;
- 4) przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu – w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy to sprawozdanie;
- 5) na wniosek Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub ministra właściwego do spraw energii, Prezes URE przekazuje kopie sprawozdań, o których mowa w pkt 4, do wnioskującego organu;
- 6) Prezes URE przekazuje drogą elektroniczną do Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii zestawienie danych, o których mowa w art. 43d ust. 5, w terminie 45 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy to zestawienie danych.

⁴¹⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 42 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz. U. poz. 2127 oraz z 2023 r. poz. 2760), która weszła w życie z dniem 18 października 2022 r.

⁴¹⁸⁾ Dodany przez art. 42 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 417.

⁴¹⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 72 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

Art. 62da. Od dnia 1 lipca 2021 r. do dnia 30 czerwca 2023 r.:

- 1) przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługi, o których mowa w art. 4ba ust. 1, przekazuje Prezesowi URE miesięczne sprawozdanie zawierające informacje o podmiotach zlecających usługi, o których mowa w art. 4ba ust. 1, w terminie 14 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy to sprawozdanie;
- 2) na wniosek Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub ministra właściwego do spraw energii Prezes URE przekazuje kopie sprawozdań, o których mowa w pkt 1, do wnioskującego organu;
- 3) Prezes URE przekazuje drogą elektroniczną do Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii zestawienie danych, o których mowa w art. 4ba ust. 8, w terminie 45 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy to zestawienie danych;
- 4) przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu – w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy to sprawozdanie;
- 5) na wniosek Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub ministra właściwego do spraw energii Prezes URE przekazuje kopie sprawozdań, o których mowa w pkt 4, do wnioskującego organu;
- 6) Prezes URE przekazuje drogą elektroniczną do Prezesa Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych, ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw energii zestawienie danych, o których mowa w art. 43d ust. 5, w terminie 45 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy to zestawienie danych.

Art. 62e. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność polegającą na wytwarzaniu paliw ciekłych, magazynowaniu lub przeladunku paliw ciekłych, przesyłaniu lub dystrybucji paliw ciekłych, obrocie paliwami ciekłymi, w tym obrocie nimi z zagranicą, a także podmiot przywożący, które nie wykonały obowiązku, o którym mowa w art. 31 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1165 i 1986 oraz z 2017 r. poz. 1387), przekazują do Prezesa URE informacje o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności, zgodnie z wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 43e ust. 2, w terminie do dnia 31 grudnia 2021 r.

2. Kto nie przekazuje w terminie informacji lub przekazuje nieprawdziwą informację, o której mowa w ust. 1, podlega karze pieniężnej w wysokości 10 000 zł oddzielnie dla każdego rodzaju i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych.

3. Karę, o której mowa w ust. 2, nakłada Prezes URE, z uwzględnieniem art. 56 ust. 4 i 5–7a.

Art. 62f. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi może do dnia 30 czerwca 2022 r. przedłożyć Prezesowi URE do zatwierdzenia taryfę skalkulowaną na podstawie części kosztów uzasadnionych zakupu paliwa gazowego planowanych do poniesienia w okresie obowiązywania taryfy. W przypadku gdy ta taryfa została skalkulowana zgodnie z ust. 2, koszty uzasadnione zakupu paliw gazowych w części, w jakiej nie zostały pokryte w zatwierdzonej taryfie, są uwzględniane przez przedsiębiorstwo energetyczne w kolejnych taryfach tego przedsiębiorstwa na zasadach określonych w ust. 3–9.

2. Koszty uzasadnione zakupu paliwa gazowego, przyjęte do kalkulacji taryfy przedłożonej do zatwierdzenia zgodnie z ust. 1, ustala się jako iloczyn ilości paliw gazowych planowanych do dostarczenia w okresie obowiązywania tej taryfy oraz średniego jednostkowego kosztu ich zakupu, ustalanego na poziomie odpowiadającym średniej cenie rozliczeniowej ważonej wolumenem z wszystkich notowań produktów terminowych z dostawą w roku 2022 dostępnych na giełdzie towarowej w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych.

3. Prezes URE wydając decyzję w sprawie zatwierdzenia taryfy na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w ust. 1, określa średni jednostkowy koszt zakupu paliwa gazowego, o którym mowa w ust. 2, wyrażony w złotych na megawatogodzinę, przyjęty do kalkulacji tej taryfy. Wartość średniego jednostkowego kosztu ustala się w odniesieniu do całkowitego wolumenu paliwa gazowego planowanego do dostarczenia przez przedsiębiorstwo energetyczne w okresie obowiązywania taryfy, o której mowa w ust. 1.

4. W przypadku zatwierdzenia przez Prezesa URE taryfy skalkulowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z ust. 1, przy zatwierdzeniu kolejnych taryf tego przedsiębiorstwa uwzględnia się, jako koszty uzasadnione zakupu paliw gazowych, wartość korekty kosztów zakupu paliw gazowych, ustaloną w sposób określony w ust. 5.

5. Wartość korekty, o której mowa w ust. 4, ustala się jako iloczyn ilości dostarczonych paliw gazowych za okres objęty korektą (megawatogodzin) i różnicy pomiędzy faktycznie poniesionymi przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, średnimi jednostkowymi kosztami ich zakupu wyrażonymi w złotych na megawatogodzinę, udokumentowanymi zgodnie z prowadzoną przez to przedsiębiorstwo energetyczne ewidencją księgową, o której mowa w art. 44 ust. 1, a średnim jednostkowym kosztem zakupu paliw gazowych, o którym mowa w ust. 3, przyjętym przy zatwierdzeniu taryfy. Wartość korekty powiększa się o koszty uzasadnione finansowania wartości tej korekty.

6. Wartość faktycznie poniesionego średniego jednostkowego kosztu zakupu paliwa gazowego, o którym mowa w ust. 5, ustala się w odniesieniu do całkowitego wolumenu paliwa gazowego dostarczonego przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, wszystkim odbiorcom w okresie stosowania taryfy, o której mowa w ust. 1.

7. Uwzględnienie wartości korekty, o której mowa w ust. 4, możliwe jest również po upływie terminu, o którym mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2, w kolejnych wprowadzanych przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, do stosowania: taryfach lub cenach i stawkach opłat ustalonych na rynkach konkurencyjnych.

8. Wzrost średniej ceny sprzedaży paliwa gazowego spowodowany uwzględnieniem rozliczenia części korekty, o której mowa w ust. 4, w kolejnej taryfie ustalonej na zasadach określonych w ust. 4–6, w okresie 12 miesięcy następujących po okresie stosowania taryfy, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 25% poziomu średniej ceny, która zostałaby ustalona bez rozliczania tej korekty.

9.⁴²⁰⁾ Korektę, o której mowa w ust. 4, uwzględnia się w okresie nieprzekraczającym 36 miesięcy począwszy od dnia 1 stycznia 2023 r., po zakończeniu weryfikacji, o której mowa w art. 62i ust. 11, i przekazaniu informacji, o której mowa w art. 62i ust. 12a.

Art. 62g. 1. W przypadku zatwierdzenia przez Prezesa URE taryfy skalkulowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne zgodnie z art. 62f ust. 1, zwane dalej „podmiotem uprawnionym”, podmiotowi uprawnionemu przysługuje z tego tytułu rekompensata ustalana na zasadach określonych w art. 62h–62j.

2. Rekompensata, o której mowa w ust. 1, przysługuje podmiotowi uprawnionemu za każdy miesiąc kalendarzowy począwszy od dnia wprowadzenia przez podmiot uprawniony do stosowania taryfy skalkulowanej na zasadach określonych w art. 62f, nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2022 r.

Art. 62h. 1. Rekompensata, o której mowa w art. 62g ust. 1, przysługuje podmiotowi uprawnionemu za każdy miesiąc kalendarzowy okresu, o którym mowa w art. 62g ust. 2, w kwocie stanowiącej sumę:

- 1) faktycznych kosztów zakupu paliwa gazowego poniesionych na potrzeby odbiorców w gospodarstwach domowych dla dostaw w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty, pomniejszonych o koszty uzasadnione w kosztach przyjętych do kalkulacji taryfy zgodnie z art. 62f ust. 2 i 3 oraz o kwotę zaliczki na poczet rekompensaty ustalonej zgodnie z pkt 2, która została wypłacona podmiotowi uprawnionemu na poczet miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o rekompensatę;
- 2) zaliczki na poczet rekompensaty należnej za miesiąc następujący po miesiącu złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty, w kwocie stanowiącej różnicę między kosztami planowanymi do poniesienia przez podmiot uprawniony w miesiącu następującym po miesiącu złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty a kosztami uzasadnionymi w kosztach przyjętych do kalkulacji taryfy zgodnie z art. 62f ust. 2 i 3.

2. Wysokość rekompensaty miesięcznej, o której mowa w ust. 1, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$R = (K_F - K_{T-1} - R_{2(m-1)}) + (K_P - K_{T+1})$$

gdzie:

- R – oznacza kwotę rekompensaty miesięcznej (zł),
- K_F – oznacza faktyczny koszt zakupu paliwa gazowego na potrzeby odbiorców w gospodarstwach domowych dla dostaw w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty, udokumentowany zgodnie z prowadzoną przez podmiot uprawniony ewidencją księgową (zł),
- K_{T-1} – oznacza koszty przyjęte jako koszty uzasadnione zakupu paliwa gazowego w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty (zł), do wyliczenia których przyjmuje się iloczyn średniego jednostkowego kosztu zakupu paliwa gazowego, określonego przez Prezesa URE w decyzji zatwierdzającej taryfę skalkulowaną przez podmiot uprawniony zgodnie z art. 62f, oraz miesięcznej ilości paliwa gazowego, za którą przyjmuje się roczną ilość paliw gazowych określoną przez podmiot uprawniony, wykazaną we wniosku o zatwierdzenie taryfy skalkulowanej zgodnie z art. 62f i stanowiącą dla miesiąca:

- 1) stycznia 2022 r. – 15% tej ilości;

⁴²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 10 ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

- 2) lutego 2022 r. – 15% tej ilości;
 - 3) marca 2022 r. – 10% tej ilości;
 - 4) kwietnia 2022 r. – 10% tej ilości;
 - 5) maja 2022 r. – 5% tej ilości;
 - 6) czerwca 2022 r. – 3% tej ilości;
 - 7) lipca 2022 r. – 3% tej ilości;
 - 8) sierpnia 2022 r. – 3% tej ilości;
 - 9) września 2022 r. – 4% tej ilości;
 - 10) października 2022 r. – 8% tej ilości;
 - 11) listopada 2022 r. – 10% tej ilości;
 - 12) grudnia 2022 r. – 14% tej ilości,
- $R_{2(m-1)}$ – oznacza kwotę zaliczki na poczet rekompensaty wypłaconej podmiotowi uprawnionemu na poczet miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty (zł),
- K_P – oznacza planowany koszt zakupu paliwa gazowego dla dostaw w miesiącu następującym po miesiącu złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty, według oświadczenia podmiotu uprawnionego (zł), z tym że do wyliczenia kosztów uzasadnionych przyjmuje się iloczyn stawki referencyjnej w wysokości 310 zł za megawatogodzinę oraz miesięcznej ilości paliwa gazowego, za którą przyjmuje się roczną ilość paliw gazowych określoną przez podmiot uprawniony wykazaną we wniosku o zatwierdzenie taryfy skalkulowanej na zasadach określonych w art. 62f i stanowiącą dla miesiąca:
- 1) stycznia 2022 r. – 15% tej ilości;
 - 2) lutego 2022 r. – 15% tej ilości;
 - 3) marca 2022 r. – 10% tej ilości;
 - 4) kwietnia 2022 r. – 10% tej ilości;
 - 5) maja 2022 r. – 5% tej ilości;
 - 6) czerwca 2022 r. – 3% tej ilości;
 - 7) lipca 2022 r. – 3% tej ilości;
 - 8) sierpnia 2022 r. – 3% tej ilości;
 - 9) września 2022 r. – 4% tej ilości;
 - 10) października 2022 r. – 8% tej ilości;
 - 11) listopada 2022 r. – 10% tej ilości;
 - 12) grudnia 2022 r. – 14% tej ilości,
- K_{T+1} – oznacza koszty przyjęte jako koszty uzasadnione zakupu paliwa gazowego w miesiącu następującym po miesiącu złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty (zł), do wyliczenia których przyjmuje się iloczyn średniego jednostkowego kosztu zakupu paliwa gazowego, określonego przez Prezesa URE w decyzji zatwierdzającej taryfę skalkulowaną przez podmiot uprawniony zgodnie z art. 62f, oraz miesięcznej ilości paliwa gazowego, za którą przyjmuje się roczną ilość paliw gazowych określoną przez podmiot uprawniony, wykazaną we wniosku o zatwierdzenie taryfy skalkulowanej zgodnie z art. 62f i stanowiącą dla miesiąca:
- 1) stycznia 2022 r. – 15% tej ilości;
 - 2) lutego 2022 r. – 15% tej ilości;
 - 3) marca 2022 r. – 10% tej ilości;
 - 4) kwietnia 2022 r. – 10% tej ilości;
 - 5) maja 2022 r. – 5% tej ilości;
 - 6) czerwca 2022 r. – 3% tej ilości;
 - 7) lipca 2022 r. – 3% tej ilości;

- 8) sierpnia 2022 r. – 3% tej ilości;
- 9) września 2022 r. – 4% tej ilości;
- 10) października 2022 r. – 8% tej ilości;
- 11) listopada 2022 r. – 10% tej ilości;
- 12) grudnia 2022 r. – 14% tej ilości.

3. Rekompensata miesięczna, o której mowa w ust. 1, jest wypłacana na wniosek podmiotu uprawnionego. Ostatni wniosek o wypłatę rekompensaty miesięcznej składa się w terminie do dnia 25 stycznia 2023 r.

4. Wypłacone rekompensaty miesięczne, o których mowa w ust. 1, pomniejszają wysokość korekty, o której mowa w art. 62f ust. 4.

Art. 62i. 1. Podmiotem odpowiedzialnym za wypłatę rekompensat, o których mowa w art. 62g, jest Zarządca Rozliczeń S.A., o którym mowa w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, zwany dalej „zarządcą rozliczeń”.

2.⁴²¹⁾ Zarządca rozliczeń weryfikuje wniosek o wypłatę rekompensaty pod względem prawidłowości dokonanych obliczeń i kompletności wymaganych dokumentów na podstawie podanych we wniosku danych, biorąc pod uwagę posiadane środki na rachunku Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw.

3. Wraz z wnioskiem o wypłatę rekompensaty podmiot uprawniony składa oświadczenie o dokonaniu rozliczeń z odbiorcami paliw gazowych, o których mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. b–d, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że ceny i stawki opłat, za okres wniosku o rekompensatę, stosowane względem odbiorców, o których mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. b–d ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, są zgodne z art. 10 ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Warunkiem wypłaty rekompensaty jest złożenie oświadczenia.

4. W przypadku pozytywnej weryfikacji wniosku o wypłatę rekompensaty zarządca rozliczeń zatwierdza wniosek i dokonuje wypłaty rekompensaty w terminie 14 dni od dnia otrzymania prawidłowo sporządzonego wniosku, z zastrzeżeniem ust. 12. W przypadku gdy wartość obliczonej zgodnie ze wzorem rekompensaty za dany miesiąc jest ujemna, rekompensata miesięczna w tym miesiącu nie jest wypłacana. Ujemna wartość rekompensaty zostanie rozliczona we wnioskach za kolejne okresy. Zatwierdzenie wniosku o wypłatę rekompensaty nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

5. W przypadku gdy wniosek o wypłatę rekompensaty zawiera braki formalne lub błędy obliczeniowe, zarządca rozliczeń, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, wzywa podmiot uprawniony do usunięcia braków formalnych lub błędów obliczeniowych w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do ich usunięcia. W zakresie, w jakim kwota rekompensaty nie budzi wątpliwości, kwota ta jest przez zarządcę rozliczeń wypłacana zgodnie z ust. 4.

6. W przypadku nieusunięcia braków formalnych lub błędów obliczeniowych zawartych we wniosku o wypłatę rekompensaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do ich usunięcia zarządca rozliczeń odmawia zatwierdzenia wniosku w zakresie, w jakim kwota rekompensaty budzi wątpliwości, informując podmiot uprawniony o przyczynie tej odmowy. Odmowa zatwierdzenia wniosku o wypłatę rekompensaty nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

7. Odmowa, o której mowa w ust. 6, nie pozbawia podmiotu uprawnionego możliwości ponownego złożenia wniosku o wypłatę rekompensaty. Przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio.

8. Zarządca rozliczeń może żądać od podmiotu uprawnionego przedłożenia dokumentów lub informacji uzasadniających wysokość wypłaconej rekompensaty w terminie 12 miesięcy od dnia wypłaty kwoty rekompensaty za ostatni miesiąc, za który została wypłacona rekompensata, o której mowa w art. 62g ust. 1.

9. Jeżeli podmiot uprawniony w okresie 12 miesięcy od dnia wypłaty ostatniej z rekompensat miesięcznych, o której mowa w 62h ust. 1, zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami gazowymi, kwotę rekompensaty uznaje się za pobraną nienależnie i podmiot uprawniony jest obowiązany do jej zwrotu w całości wraz z odsetkami. W przypadku gdy nie zostanie dokonany zwrot, zarządca rozliczeń wydaje decyzję administracyjną określającą wysokość nienależnie pobranej kwoty podlegającej zwrotowi oraz termin dokonania tego zwrotu. Od nienależnie pobranej kwoty rekompensaty są naliczane odsetki za opóźnienie od dnia jej otrzymania.

⁴²¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

10. Wniosek o wypłatę rekompensaty składa się do 25. dnia każdego miesiąca.

11.⁴²²⁾ Zarządca rozliczeń dokonuje weryfikacji rekompensat należnych podmiotowi uprawnionemu na podstawie otrzymanego od tego podmiotu wniosku o rozliczenie rekompensaty, który podmiot uprawniony składa do zarządcy rozliczeń w terminie od dnia 1 kwietnia 2023 r. do dnia 30 września 2023 r., i informuje Prezesa URE w terminie 21 dni od otrzymania wniosku o wynikach dokonanej weryfikacji.

11a.⁴²³⁾ W przypadku gdy kwota otrzymanych rekompensat jest wyższa od kwoty ostatecznej rekompensaty wynikającej z wniosku o rozliczenie rekompensaty, nadpłata kwoty ponad kwotę z wniosku o rozliczenie rekompensaty zwracana jest zarządcy rozliczeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez podmiot uprawniony żądania zwrotu od zarządcy rozliczeń.

11b.⁴²³⁾ W przypadku gdy podmiot uprawniony nie złoży wniosku o rozliczenie rekompensaty w terminie wskazanym w ust. 11 lub nie zostanie dokonany zwrot, o którym mowa w ust. 11a, zarządca rozliczeń wydaje decyzję administracyjną określającą wysokość nienależnie pobranej kwoty rekompensaty podlegającej zwrotowi oraz termin dokonania tego zwrotu. Od nienależnie pobranej kwoty rekompensaty są naliczane odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia jej otrzymania.

11c.⁴²³⁾ W przypadku gdy kwota otrzymanych rekompensat jest niższa od kwoty ostatecznej rekompensaty wynikającej z wniosku o rozliczenie rekompensaty zarządca rozliczeń dokonuje wypłaty środków wynikających z tej różnicy na rzecz podmiotu uprawnionego w terminie 14 dni od dnia określenia kwoty ostatecznej rekompensaty, z uwzględnieniem ust. 12 i 12a.

11d.⁴²³⁾ W przypadku gdy kwota ostatecznej rekompensaty przekracza kwotę korekty, o której mowa w art. 62f ust. 4, nadpłata ponad kwotę tej korekty podlega zwrotowi do zarządcy rozliczeń w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez podmiot uprawniony żądania zwrotu od zarządcy rozliczeń. Zwrot nadpłaty nie może przekraczać sumy wypłaconych podmiotowi uprawnionemu kwot rekompensat miesięcznych.

11e.⁴²³⁾ W przypadku gdy nie zostanie dokonany zwrot, o którym mowa w ust. 11d, zarządca rozliczeń wydaje decyzję administracyjną określającą wysokość nienależnie pobranej kwoty rekompensaty podlegającej zwrotowi oraz termin dokonania tego zwrotu. Od nienależnie pobranej kwoty rekompensaty są naliczane odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia jej otrzymania.

12.⁴²⁴⁾ W przypadku gdy środki na rachunku Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw, są niewystarczające na wypłatę wnioskowanej rekompensaty w całości, zarządca rozliczeń zatwierdza wniosek o wypłatę rekompensaty do wysokości posiadanych środków, a w pozostałej części wstrzymuje zatwierdzenie wniosku do czasu zapewnienia środków na ten cel. Zarządca rozliczeń wstrzymuje zatwierdzanie kolejnych wniosków do czasu zatwierdzenia w pozostałej części wniosku, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

12a.⁴²⁵⁾ W przypadku gdy ostatecznie środki na rachunku Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny nie umożliwią wypłaty rekompensaty za 2022 r. w całości, zarządca rozliczeń niezwłocznie informuje o tym fakcie podmiot uprawniony i Prezesa URE, wskazując Prezesowi URE podmiot uprawniony oraz kwotę ostatecznie niewypłaconej temu podmiotowi wysokości rekompensaty.

13. Procedura weryfikacji i rozpatrywania wniosków o wypłatę rekompensaty oraz wniosków o rozliczenie rekompensaty, a także korespondencja z zarządcą rozliczeń odbywa się wyłącznie w formie elektronicznej. Wnioski składa się do zarządcy rozliczeń przy użyciu formularza udostępnionego na stronie internetowej administrowanej przez zarządcę rozliczeń i opatruje kwalifikowanym podpisem elektronicznym osób uprawnionych do reprezentacji podmiotu uprawnionego.

14. W sprawach decyzji wydawanych przez zarządcę rozliczeń organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego w stosunku do zarządcy rozliczeń jest minister właściwy do spraw energii.

15. Zarządca rozliczeń informuje Prezesa URE o wypłaconych podmiotowi uprawnionemu kwotach rekompensat, w terminie 7 dni od dnia dokonania wypłaty.

Art. 62j. Rekompensaty, o których mowa w art. 62g, są finansowane z Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2538, z późn. zm.⁴²⁶⁾).

⁴²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 37 pkt 11 lit. a ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

⁴²³⁾ Dodany przez art. 37 pkt 11 lit. b ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

⁴²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 265.

⁴²⁵⁾ Dodany przez art. 37 pkt 11 lit. c ustawy wymienionej jako pierwsza w odnośniku 103.

⁴²⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 412, 1210, 1495 i 1532, z 2021 r. poz. 1093, z 2022 r. poz. 202, 1477, 1692, 2243 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 1785 i 2760.

Art. 62k.⁴²⁷⁾ Środki wypłacone z tytułu rekompensat, o których mowa w art. 62g oraz art. 62h, zalicza się do kategorii drugiej należności podlegających zaspokojeniu z funduszków masy upadłości, o której mowa w art. 342 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 oraz z 2023 r. poz. 825, 1723, 1843 i 1860).

Art. 63–67. (pominięte)

Art. 68. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy znosi się Okręgowe Inspektoraty Gospodarki Energetycznej, utworzone ustawą z dnia 6 kwietnia 1984 r. o gospodarce energetycznej (Dz. U. poz. 96, z 1987 r. poz. 180, z 1988 r. poz. 132, z 1989 r. poz. 192 oraz z 1990 r. poz. 89 i 198).

2. Obowiązki i zadania likwidatora Okręgowych Inspektoratów Gospodarki Energetycznej powierza się Ministrowi Gospodarki.

3. Likwidator sporządza bilans zamknięcia.

Art. 69. (pominięty)

Art. 70. 1. (pominięty)

2. Zaświadczenia kwalifikacyjne wydane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują moc przez okres w nich oznaczony.

Art. 71. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 28 czerwca 1950 r. o powszechnej elektryfikacji wsi i osiedli (Dz. U. z 1954 r. poz. 135);
- 2) ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 r. o gospodarce energetycznej (Dz. U. poz. 96, z 1987 r. poz. 180, z 1988 r. poz. 132, z 1989 r. poz. 192 oraz z 1990 r. poz. 89 i 198).

Art. 72. Ustawa wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia⁴²⁸⁾, z wyjątkiem art. 21, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia ustawy oraz art. 18 ust. 3 i 4, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

⁴²⁷⁾ Dodany przez art. 42 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 417.

⁴²⁸⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 4 czerwca 1997 r.